

جهنابی سه روک

رُوْمَان

میگیل ئەنخل ئاستۆریاس

جەنابى سەرۆك

براوهى خەلاتى نۆبل

وەرگىپانى

موکەرەم رەشید تالەبانى

٢٠١٤

خانه‌ی موکریانی بۆ چاپ و بلاوکردنەوە

• جهناوبی سەرۆك

• رۆمان

• میکلێل ئەنخل ناستوریاس

• وەرگیتپانی: موکەپەم رەشید تالەبانی

• نخشنەسازی ناوه‌وە: رىنداز جەعفەر

• بەرگ: رۆمان

• نون: (٦٠٠) دینار

• چاپی یەکەم: ٢٠١٤

• تیراز: ١٠٠ دانە

• چاپخانەی: موکریانی (ھەولێر)

• لە بەپروپەرایتیسی گشتیسی کتیبه‌خانه کان زمارەی سپاردنی (٢٣٥) سالی (٢٠١٢) پى دراوە.

M U K I R Y A N I
زنگیزەی کتیب (٨٢٩)

ESTABLISHMENT FOR RESEARCH & PUBLICATION

ھەموو مافیکی بۆ خانه‌ی موکریانی پارۆزراوە

مالیپەر: www.mukiryani.com

ئیمەیل: info@mukiryani.com

پیشەکی

له سەردانیکماندا بۆ خانەی موکریانی بۆ چاپ و بلاوکردنەوە بۆ زانینی سۆراخی هەردوو رۆمانە وەرگیپاوەکەی نووسەری بۆسنسیا (ئیقۇر ئاندریچ) (پەدەکەی سەر رووباری درینا و گۆزەپانی نەفرەتى)، بەپێز کاك مەیدىن پیشنىازىتىكى خستە پیشمان بۆ چى رۆمانىتىكى دىكە له عەرەبىيەوە وەرنەگیپەمە سەر زمانى كوردى و دەزگە چاپى بکات، شەوهبوو ئەمە بېرۆكەمان لە پەسەند بۇو، بۆيە سەرتا رۆمانىتىكى رۆماننۇسى ئەلمانى (گۆنتەر گراس)ى بى دايىن، بۇئەوەي وەرىيگىپەم، چەند رۆزىك لامبىو ھىشتە دەستم به وەرگیپەمە نەكربوو، پىيى راکەياندەم كە شەو رۆمانە لەلایەن براادەرىتىكى دىكەوە له زمانىتىكى دىكەوە وەردەگىپەن، بۆيە پیشنىازى كرد، رۆمانە بەناوبانگەكەی رۆماننۇسى گواتيمالا (ميگىيل ئەخلى ئاستورياس)، كە بە ناوى (جهنابى سەرۆك)ە و خەلاتى (تۈبلە) بوارى ويژەي پىي وەرگرتووە وەرگىپەمە سەر زمانى كوردى، منىش رۆمانەكەي دىكەم بۆ گىپايەوە و رۆمانى (جهنابى سەرۆك)م لى وەرگرت، بۆ شەوهى وەرىيگىپەمە سەر زمانى كوردى، كە گەل و نەتهوە نەماواه ئەمە بۆ رۆمانەي بە زمانى زگماكى خۆي نەخويىنديتەوە.

له كۆتايى مانگى تەمووزى ٢٠١١دا دەستم به وەرگىپەنە كە كرد، هەر رۆزە و وردە وردە به پىي دەرفەت دوو تا سى كاتۋەمىر ئىش تىيدا دەكەد، له

زۆر شوین ناو و دەستەواژە و دەریپین و وشە و زاراودم دەھاتە پیش و بە گەزان و پرسین و پەنابردنه بەر فەرھەنگ واتاو بەرانبەرە کام دەدۆزىنەوە، لەم دوابىيەيشدا برا و نۇوسەرى بەرپىز كاك رەسول سۈلتانى لەسەر فلاش وەرگىپانە فارسييەكەي پىيدام، كە ئەويش لە فەرەنسىيەوە كراوەتە فارسى، هەندىك سوودم لەويش بىنى، بەلام لەبەرئەودى ئەو وەرگىپانە لاي من يەكسەر لە ئىسپانىيەوە كراوەتە عەربى و وەرگىپانە فارسييەكەيش لە زمانى فەرەنسىيەوە كراوەتە فارسى لە زۆر شويندا هەستم بە جىاوازى دەكرد، بە تايىەتى لە وەرگىپانە فارسييەكەدا، كە وەرگىپ بە دەقەكەوە پابەندەبۇوه، تەنانەت زۆر رىستە و دەستەواژە راھە كردووه و لە مەبەستى نۇوسەر دووركەوتۇتمەوە، لە هەندىك شوينىش خۆى لە هەندىك رىستە و دەستەواژە بواردووه و توخيان نەكەوتۇوه، هەندىك پەرەگرافىشى پەرەندووه، بۆيە وەرگىپانە عەربىيەكە بە پەسەندر دەزانم و تەواو ھەقى بەو رووداو و ئەو شتانە داوه، كە رۆماننۇوس دەرېرىپيون.

ھەلبەته دواي پىنج مانگى رەبەق لە كۆتايى مانگى تەمۇزى ۲۰۱۱-ەوە تا كۆتايى مانگى كانونى يەكەمى ۲۰۱۱ توانىيم رۆمانەكە وەرگىپ، دواتر ھەلەچنى بکەم و پىيىدا بچمەوە بۇئەودى هيچ ھەلە و كىيماسىيەكى تىيدا نەھىيەم و بە پۇختەيى بىخەمە بەر دەستى خويىنەر، بە هيواي ئەودى خزمەتىيەكەم كەنەنەتىيەت.

موكەپەم رەشيد تالەبانى

۲۰۱۱/۱۲/۲۸

میگیل ئەنخل ئاستوریاس نووسه‌ری رۆمانی (جهنابی سه‌رۆک)

میگیل ئەنخل ئاستوریاس (Miguel Angel Asturias) له سالی ١٨٩٩ له شاری گواتیمالا پایتەختى گواتیمالا لەدایکبورو و باوکى بازىگان بۇوه و به مندالى لە سايىھى فەرماننەوايى دیكتاتۆر (ئیسترادا کابریرا)دا ژيانىيکى دژوارى بەسەربردودوه و لە تىكۈشانى خويىندكارانى زانكۆدا بەشدارىكىردووه، لە زانكۆي نىشتمانى گواتیمالادا بروانامەي لە كۆلىزى ماف وەرگرتۇوه. سالى ١٩٢٣ چوودته لەندەن و لەۋىشەوە چوودته پاریس و ھەشت سال لەۋى ماوەتەوە بۆئەمەدى ياساى نىيودەولەتى بخويىنیت، بەلام بەباشى زانیوھ لە زانكۆي (سۆربون) لە بەشى ئەنترۆپولۆزيا بخويىنیت، بە تايىبەتى پسپۇرى لە بەشى ئايىنە كۆنەكانى ئەمەريكاى ناوهند وەرگرتۇوه و لەۋى شارەزايى لەبارەدى دەقە ئاساسىيە كلاسيكىيەكانى ئەدەبى هيىندىيە سورەكانەوە پەيداكردووه، كە (رېنۇ) ئامۆستاي وەريگىرلابۇن، بۆيە ئەوندەدى نەخایاندۇوه كىتىبىي پېرۇزى گەلانى مایاى وەرگىرلابۇن، پاشان سالى ١٩٣٠ كىتىبى ئەفسانە كانى گواتیمالا لە شارى مەدرىد بلاوکرەتەوە، كە هەر ھەمۇ ئەفسانە هيىندىيانە تىدا تۆماركىردوو، كە دايىكى بۆي دەگىرلەتەوە، چونكە بە نىزاد لە هيىندىيە سورەكان بۇو.

پاشان ئاستوریاس كەرەۋەتەوە گواتیمالا بۆئەمەدى قۇناغىيىكى گرىنگ لە بوارى چالاکى شىعىرى و دىپلۆماتى دەست پى بکات تا سالى ١٩٤٦ كاتىيك رۆمانى (جهنابى سه‌رۆك) لە ولاتى مەكسىك چاپ و بلاوکرایەوە، كە دووھەمين

کتیبی بورو هەرودە سالى ۱۹۴۸ لە ئەرژەنتین و لە فەردنسا چاپ و بلاو کرايە وە و لە سالى ۱۹۵۲ لە فەردنسا خەلاتى باشترين پۇمانى دەرەوە پى به خشرا، چونكە ئەو پۇمانە لە گواتيمالا قەدەخەبۇو، لە بەرئەوەي وينەي دیكتاتۆريەتى لە ئەمەرىكاي لاتىنى تىيدا خىستبۇوەرپۇو، بويىھ نۇوسەر تۈوشى راودۇونان و گرتەنەت و لە ئەرژەنتین دەستگىرکەرا. دواي ئەو پۇمانە پۇمانىيەكى دىكەي بە ناونىشانى: (پىاوانى لە گەنە شامى) نۇوسى و سالى ۱۹۴۹ چاپ و بلاو بۇوە، تىيدا نۇوسەر وېرانكىرىدىنى جەنگلەستانە كانى بۇميهما لەسەر دەستى سپى پىستەكان پىشان دەدات و تىيدا ئەفسانەتىكەل بە ۋىيانى رۆژانە كردووە. دواتر ئاستوریاس سىن پۇمانى لەبارە قۆستنۇوهى كۆششى كىيىكارانى كىيلگە كانى مۆز لە گواتيمالا لەلایەن كۆمپانىيە مۆزە نۇوسى، يە كەمین بەشى بە ناونىشانى: (گەرددەلۈول) سالى ۱۹۵۰ و دووەمین بەشى بە ناونىشانى: (پاپاى سەوز) سالى ۱۹۵۴ و دوايەمین بەشى بە ناونىشانى: (چاوانى نىڭراوەكان) سالى ۱۹۶۰ بۇوە.

پاش ئەو پۇمانانە ئاستوریاس ژمارەيەكى زۆر پۇمانى نۇوسى لەوانە: (ئە دزدى بىرۋاي بە ئاسمان نەبۇو) سالى ۱۹۶۷ و (بەسىرەتلى ئەو پىاۋەي ھەمۇ دەستىنى كەپەنەيە). ئاستوریاس سالى (۱۹۶۶) خەلاتى ناشتى (لىنىن) پى به خشرا و سالى (۱۹۶۷) خەلاتى (نۇيىل) لە وېزەدا پى به خشرا.

ئاستوریاس سالى (۱۹۷۴) لە شارى مەدرىد كۆچى دوايى كرد كاتىكى لەپەپەرپى چالاکى و به خشش و داهىناندا بۇ پاش ئەوەي لە پارىس ھەمۇ دەستنۇسەكانى بە كتىبىخانەي نىشتمانى بەخشى، كە چەلە ماتەمېنىيەكى كەورەي بۇ رېكخست.

پۇمانى (جەنابى سەرۆك) بە شاكارىيەكى ئەدەبى ئەمەرىكاي لاتىن دادەنریت و باسى حکومەتە دیكتاتۆرەكانى ولاتانى ئەمەرىكاي لاتىن دەكتات. (جەنابى سەرۆك) وينەكىشانى راستەقىنەي (تىسترادا كابىرىتا) دیكتاتۆرە، كە لە سالى

۱۸۹۸ تا ۱۹۲۰ سه‌رژک کوماری گواتیمالا بورو و به شیوه‌یه کی دیکتاتوریانه ولاستی به پیوه‌ده برد. هم رۆمانه تا سالی ۱۹۸۵ یش له ولاستانی عه‌رهبی قەدەخه بورو، لە برئه‌وهی زۆرینه‌ی رژیمی ئەو ولاستانه دیکتاتوریانه فەرمانپه‌وايى دەکران و پى نەددرا رۆمانییکی لە جۆرە بگاتە دەستى خوینه‌ران، بۆیه خوینه‌رى كورديش تا ئىستە لە و بى بەش بورو ئەو رۆمانه به زمانى كوردى بخويىتەوه.

ئاستوریاس ئەم رۆمانه‌ی بە ئىسپانى نووسىيە، كە زمانى نيشتمانه‌كە يەتى (گواتیمالا)، تىيىدا باسى ئەو ولاته دەكتات لە سايىھى سه‌رۆكىيکى دیکتاتوردا. كە كابرايە‌كى شىتى ستەمگەرە، خەلک بە ئاسانى دەكۈزۈت وەك چۆن ئاۋ بخواتەوه يان قاولدۇنى بکات و بېيارە خویناوبىيە‌كانيشى بە هەمان ئەو نەرمى و چۈپەيە دەردەكتات، كە قىسى لە گەل ئافرەتاندا پى دەكتات و گۈئ لە مىوزىك دەگرىت. ولاته‌كەي كردىبووه دۆزدەخ و پىيگەي دز و جەردە و پىاوكۇزان. دەست و پىوندەكانى بىرىتى بۇون لە كەسانىيکى بى ئاكار و شىتواو و بەرتىلىخۇر و گەندەن، خەلکى ولاتىشى سەرشۇر و پىسواكىردىبوو، خەونىيان بە جوانى و ھەق و چاکە و زەوى و بالىندەوه دەبىنى.

بەندىخانە‌كانى سىخناناخ لە شاعير و رۆشنېير و پىاوانى ئايىنى بورو، ئەوانەى نەياندەویست لە جياتى خوا كىنۇوشى بۆ بېن. لە دادگەيە رۆوالەتىيە‌كانىدا وينەي دادوهرى بزر ببۇو، دروشى دلرەقانەتر و تارىكانەتر لە تارىكايى جىهان بەرزدەكرايەوه، لە دادگەيەندا باشتە وابۇو تاوانبار بىت، نەك بى تاوان و حکومەت لىيت رازى نەبىت.

ئەم رۆمانه بە باشتىرين رۆمان دادەنرىت، دىيەر و پستە‌كانى پاستى و دلرەقى و توندوتىيە دەخەنەرۇو، لە دادگەيە دلرەقىشەوه كىتلەگەي گەنم و قورقەي كەلەشىر و ئاوننگى بەيانىيانى جوان بەدى دەكرىت، كە تىشك بە سەر نيشتماندا دەپرژىنېت. رۆمانه‌كە لە جىهانىيەكەوه بۇ جىهانىيکى دىكەمان دەگۈزىتەوه، لە گەلەيدا شارەزاي

زیان و شیداری ناو بهندیخانه و بۆگەنی بون و که رپووه له پیمانی نان و مهرگی
ھەمیشە زیندوو و چاودروانی ناو ژوری بهندیخانه داخراوه کان دەبین، که هیچ
شتیکیان تیدا ناییریت جگە لە رپوخساري ئەو مهرگە نەبیت کە بەرپیوەدیە، لەگەن
رۆمانەکەدا بە جیهانی ناو شاکارەکەدا باڭ دەگریتەوە و دەرۆیت تا باودش بە
ھەتاودا بکەیت و خاکى نیشتمان لە ئامیز بگریت.

یه گه مین پار

یه گه مین بهش

۲۱ و ۲۲ و ۲۳ نیسان

(۱)

له (دالانی خوداوهند) دا

دنگ دانگ دۆنگ، دنگ دانگ دۆنگ!

دهنگی لیدانی زهنگه کانی کاتدرائییه که چوون گیزه‌ی گولله له گویندا زرنگاییه وه، داوای له خەلکی دەکرد بچن نویز بکەن، چوون گەرانه‌وھی نیگەرانی له رپوناکییه وه بۇ تاریکی لە تاریکییه وه بۇ رپوناکی. دنگ دانگ دۆنگ دانۆنگ، دانۆنگ دۆنگ دانگ.... دنگ دۆنگ دانگ داننگ ....

دەرۆزەکەرەکان لەناوهندى چىشتىخانە مىللەيىھ بچووكە کان له بازار پىيان لەدۇوى خۆيان راکىش كرد، له سېيەرە ساردوسپە کانى کاتدرائییه كەدا بىزربۇن، كاتىك بەرە (گۆرەپانى ئارمس) دەچوون، بە درىۋاپى شەقامە بەرىنە کان كە له دەرييا دەچوون، شارەكەيان له دواى خۆيان تاك و تەنبا و گۆشە كىر بە جىددەھىشت. شەو كۆى دەكرىدنەوە وەك چۈن ئاسماڭ ئەستىرەگەل كۆدە كاتەوە، بۇيە بەيەك دەگەيشتن تا پىيەكەوە له (دالانی خوداوهند) ئىزىك بە کاتدرائییه كەدا بىنۇن. بىن ئەوهى ھىچ پىيەندىيەك پىيەكەوەيان بېبەستىتەوە تەنبا بەدەختى نەبىت، جىنۇ بە يەكدى دەدەن، بە جۆرەها خۆسەن يەكدى جىنۇ باران دەكەن، كۆنە رېك و

کینه کانیان زیند و ووده کنه و، به خو توره کردن و به خو ل به یه کدا کردن و تف لیک کردن و همندیک جار گاز له یه ک گرتن به شهر دین. نه هیچ خزمایتی و نه هیچ جو ره پیوه ندیمه کی نیزی کایه تی پیکه و هی گری نه ده دان. دوور له یه کدیمه وه را ده کشان، بین ئه و هی جله کانیان بگوون و دز ئاسا ده نوستن، سه ریان ده خسته سه ره همه مو سه رمایه که یان: پارچه کوشت، پیلاوه شر، پاشماوه موم، چه ند مشته برخجی لینراو به لایه ره کونه روزنامه پیچراو، چه ند پرته قالیکی بونگه ن و چه ند دانه موزیکی گه نیو. له سه ره ئمو پیپل کانه یان ده بینیت به ره دالانه که ده چیت، روویان به ره دیواره که ده روانیت. پاره کانیان ده زمیرن، به ددان گاز له دراوه ئاسنینه کان ده گرن تا بزانن ساختن نیان نا، له گه ل خو ده دوین، خوارک و چه که کانیان به سه رده کنه و که کویان کردونه ته و، له گه شتگه لی روزانه یاندا پشت به که سه ک و به ردو چه ند نموونه کی چاوه زار ده بستن، به دزیمه و پارچه نانه ره قه ده خون. که س نه بینیون ئه وانه هاریکاری و یارمه تی هاوه لیکی خویان دایبیت کاتیک دوچاری ته نگانه بوبیت و، ئه ونده رژد و چاوه نوکن، که له ده روزه کره کانی دیکه ده چن، به باشتی ده زانن ئه و پاشه ره ک و پاشماوه هی یانه بیخنه به ردم سه گ نه ک بیدنه یه کیک له هاوده به دبه خته کانیان.

پاش ئه و هی پر به سکیان تیرده خون، پاره کانیان ده خنه ناو ده سته سریکه وه و حه وت جار گری دده دن و به ناو کیانه و ده بیهستن، له سفر عه رد خویان پان ده کنه وه و نغروی خهونی هه للاچه و په للاچه و خه مناک و موتکه که ده بن تییاندا ره وه به رازی برسی ده بینن به به رچاویانه وه تیده په ن، له گه ل ژنگه لی ره قه ل و سه گیلی ئه ندام هه نجنکراو و تایه کالیسکه و شه بنه نگی چه ند قه شه یه ک بو به ریکردنی ته مریک ده چنه ناو کاتدرائیه که و له پیشه یانه وه پارچه یه ک له مانگ به ئیسکه لا قیکی ره ق و ته قه وه هه لوا سراوه. جارویار له ده نگی هاواری گیلیکدا له خو را ده چله کن له (گوره پانی ئارمس) دا ری ون کردیت، یان له

دهنگی گریانی ئافرەتىكى كويىر خون دەيىنت كە مىش لىيى ئالاون، لەكاتىكىدا به مىخىكى گەورەوە هەلۋاسراوه وەك چۈن گۆشت لە دوكانى گۆشتفرۇشە كاندا به بزمارەوە هەلّدەسلىكتىت، يان لە تېپەي پىتى مەفرەزەيە كى پۆلىس بەندىسيە كى سىياسى راھەكىشنىن و لىيى دەدەن، چەند ئافرەتىكىش دواى كەمزاوه كە كەوتۇون شوينەوارى ئەو خوينە به دەستەسەرە به قىزە و واوەيلى ژەسلىراوه كانيان دەسپنەوە، يان لە پرخەي نەخۇشىك گەربىوپىت، يان لە ھەناسەپرىكىي ئافرەتە دەرۋىزە كەرىتكى كەپولالى دووكىيان لە ترساندات دەگرىت، چونكە ھەست دەكەت مندالىك لەناو سكىدا دەجۈولىتەمەد. بەلام ھاوارى گىلەكە خەموروۋىزىنەرتىن شت بۇوە ھاوارىيەكە دەگاتە كەشكەشە ئاسمان. ھاوارىيەكى درىزە پەرەدە لە پۇوى نەھىنېيە كان لادەدات و ھىچ رېتىمېكى مرۆزىي تىدا نىبىيە.

پۆزنانى يەكشەموان، سەرخۇشىك لەم گروپە سەيرە پەيدادبۇو، لە خەوندا راھاتبۇو وەك مندالى بچۈركە دەگریا و بانگى دايىكى دەكەد. گىلەكەيش كاتىكى گوئى لە وشەي (دايىكە) دەبۇو لە شىۋەپەلپە گريان و جىنپەدە لە زارى سەرخۇشە كە دەھاتىمەدەرەوە، لە شوينى خۆى راستىدەبۇوە و ئاپرى دەدایەوە و سەيرى ھەموو لايەكى بەردەمى خۆى لە دالانە كەدا دەكەد، پاش ئەمەدى تەواو لە خەوە هەلّدەستا و بە ھاوارە كانى ھاۋەلە كانى خۆى بىئارە كەرەدەوە، لە ترساندا دەگریا و بەشدارى فيغانى سەرخۇشە كەمە دەكەد.

سەكە كان دەوەرنىن، دەنگىي سەيرە نامۇ بەرگۈئ دەكەون. چەقاوەسۇودە كان لە خەوە هەلّدەستن تا ھەراو ھوريماكە زياڭىز بىكەن، چونكە ئەوان داۋادە كەن بىن دەنگ بن، ئەگەر بىن دەنگىي بال بەسەر شوينە كەدا نەكىشىت ئەمۇ كات پۆلىس دېت. بەلام پۆلىس ھىچ گوئى بە دەرۋىزە كەران نەدەدا، چونكە ھىچ كامىكىيان نەياندەتوانى ئەو سزايمە بىزىرن بەسەرياندا دەسەپېتىرا. (پىن پانە كە) ھاوارى دەكەد: (بىزى فەرەنسا)، لەكاتى ھاوار و جوولە پىكەنیناوبىيە كانى گىلە كەدا، كە

له ئاکامدا بوروه جىئى گالتەپتىكىدى دىرۆزەكىرىدەكان، چونكە ئەو شەلە قورۇمساغە زمان شە كە هەندىيەك شەو ھەفتە لە دووی ھەفتە لاسايى سەرخۇشەكەي دەكىرددوه. بەم شىۋەيە پىن پانەكە لاسايى سەرخۇشەكەي دەكىرددوه، لە كاتىيەكدا گىلەكە، كە دەنۇوست لە مىردوو دەچوو، لەگەل ھەر ھاوارىيەكدا رەدەچەلەكى بىن شەوەي ئاولە لە جەستانە بىداتەوە لەسەر عەرددەكە پان بۇوبۇونەوە و خۆيان بە لېفە و پەتۆ شەپىچابۇودوه. كاتىيەك ھاولەكەنلىك بە شىۋە شىتىايەتىيەيان بىنېبىا يە كالتەيان پىيەدەكەد و جىنۇي پىسىيان پى دەدا. بە نۇوستنەوە پلى دەخوارد ئەگەر بەھاتبىا يە و گريان پېزىدى لى بېرىيە، چاوى لە رووى درىزى ھاولەكەنلىك و دەرسۈرەن، بىن شەوەي ھىچ شتىيەك بىنېت، بىن شەوەي ھىچ شتىيەك بېسىت، بىن شەوەي ھەست بە ھىچ شتىيەك بىكەت. بەلام باس و خواسى ھەممۇ شەۋىيەك بورو، شەوەندەي نەدەبرە خەو بېچىتە چاوى، جارىيەكى دىكە ھاوارىي پىن پانەكە ھەللىدەستاندەوە: (دايە!).

گىلەكە يەك جار چاوى كردەوە، وەك ئەو كەسى وادەكتە كە خەون بېنىيەت بە ئاسماňەوە خول دەخوات و دەسۈرەتتەوە، ھەردوو چاوى زەق و زەقتە كردەوە و خۆي گرمۇلەكەد، وەك ئەمەي بلىيەت تۇوشى بىنېيەكى كوشىنەدەتتىيەت، فرمىسەك بە چاوانىدا رېچەكەي بەست. پاش ئەوە، ورددە ورددە خەوي پىيەتكەوت دواي شەوەي خەوەنۇوتىكە زەفرى پى بردو جەستەي بورو بە ھەۋىرېيەكى نىشاشتە و ترسى نامۇز بە مېشىكى ماندۇویدا راڭوزدرى. بەلام ھەركە خەموى لى كەوت دەنگىيەكى دىكەي جىاواز لە خەموى كردەوە، كە ھاوارىي دەكىد: (دايە).

شەوەيىش دەنگى (شىۋدا) اى دەرۆزەكەر بورو، كە (خولاسىيەك)ى بىت رەوشت بورو، كە دواي ھەر پىيەتكەننېيەك و پىنکەننېيەكى دىكە پىرەژن ئاسا ھاوارى دەكىد: (ئەي دايىكى بە بەزەبىي، ئەي ھىياو ئاواتمان، خوا پشت و پەنات بىت. ئىمەي بىن بەش و بىن دەستەللات لە تۆ دەپارىيەنەوە ...).

گیله‌که به پیکه‌نینه‌وه له خو هستا، پیده‌چوو ودک بیلیت ئه‌ویش به به‌ده‌ختی و برسیتی خوی پی بکه‌نیت تا فرمیسک له همدوو چاوی بازره‌که‌ده‌ستیت. له کاتیکدا ده‌رۆزه‌که‌ره‌کان پیده‌که‌من و له قاقاده‌دهن. پیکه‌نینه‌کانیان و ...قا... کانیان، پیاویکی قمه‌لو، که همدوو سیلی له مه‌ره‌گهی سه‌وزه نابوو، ئه‌ووند پیکه‌نی تا هه‌ناسه‌ی لی برا، له کاتیکدا یه‌کیکیان که تاک چاو بwoo نه‌یتوانی میز راگریت و چوون ته‌گه سه‌ری خوی به دیواره‌که‌دا ده‌کیشا؛ هرچی کویره‌کان بوون ئه‌وه سکالایان بwoo، که ناتوانن لم هه‌راو هوریایه‌دا بنون، هه‌روه‌ها ئه‌وه ده‌رۆزه‌که‌رهی به (میش) بانگی ده‌کهن، که گوتی ته‌نیا مندالبازه‌کان حمزیان به‌و جۆره که‌ش و هه‌وایه‌یه.

کەس ئادری له ناره‌زایی ده‌بریئه‌کانی گویره‌کان نه‌دایه‌وه. هرچی تیبینی (میش) سه‌کمیه ئه‌وه کەس هه‌ر نه‌بیست. کىن گوی به‌و قسه قوچانی ئه‌وه ده‌دات ... (من که تەمەنی مندالیم له سه‌ربازگهی تۆخانه به‌سەربردودوه، پیللەقەی ھیست‌تر و شەقى ئەفسه‌رەکان کردودومى به‌پیاو، پیاویک ده‌توانیت چوون ئەسپ کاربکات، ئه‌و‌دیش ئه‌وه سووده‌ی پیگە‌یاندم کاتیک ناچاریووم ثامیرى میوزیکە که به شەقامە‌کاندا راکیشم، من که بیناییم له یه‌کیک له باره‌کاندا لەدەست دا، نازانم چۆن، لاقى راستیشم له بارپیکی دیکەدا لەدەست دا، ناشزانم کەی، لاقە‌کە‌کەی دیکەیشم له رپوداویکی دیکەدا به شۆتومبیل له دەست دا، نازانم له کوئ).

لەسەر زمانی ده‌رۆزه‌که‌رانه‌وه بەناو دانیشت‌تووانی گمەرە‌کە‌کە‌دا بلاوبووه، کە گیله‌که شیت و هار ده‌بیت ئه‌گەر یه‌کیک له بەردەمیدا ناوی دایکی بھینیت. ئه‌وه به‌ده‌خته به شەقام و گۆرەپان و بازاره‌کاندا ده‌سووراپیه‌وه و ده‌کۆشا خوی له چنگی ئه‌وه رەشه خەلکه قوتاربکات لیزه و لەوئ ھاواریان دەکرد (دایه). وەک بیلیت نەفرەتیک بیت له نەفرەتە‌کانی ئاسمان. خوی به مالان دەکرد و ده‌کۆشا خوی بشاریت‌تووه، بەلام هەركە له لاییک سەگەیل بەرەو رووی دەبوونه‌وه و قاویان

دادا، يان لەلايەكى دىكەوە خزمەتكارەكان دەرىاندەپەرەن، بەرەو رېگەكە دەگەرایەوە. لە كلىيىسە و لە دوكان و لە هەموو شۇيىتىك و دەرىيان دەنا، بىن ئەوهى گۈئى بەو ماندووبونەي بەدەن، كە زەفرى لى سەندبۇو، يان گۈئى بەو دوو چاوهى بەدەن، كە بېنى ھەستىكىن دەپارانەوە و داواي لېبوردىنیان دەكىد.

شارە گەورەكە، كە تا دەھات بە پىيى ماندووبونى ئەو گەورەتىر دەبۇو، بچووك و بچووكىز دەبۇوەوە بەراتېر بەوهى كە ھەستى بە ناشومىدى دەكىد. شەوانگەلى پې لە ترس و تۆقىن يېك بە دواي يەكدا دەھاتن پاش رۇڭگەلىيىكى پې چەۋاندىنۇوە، چونكە كەسانىيەك راودەويان دەنا، تەنبا بەوهە نەدەھەستان بە رپوویدا ھەلشاخىيەن: (ئەي كىيەلە بچووكە كە دايىكت رۇزى يەكشەمەي دادى مىيىددەكەت... دايىكە بەسالىداچووهكەت .. ها .. ها ..)، بەلام لېشىيان دەدا و جىله كانىشىيان شۇرۇھۇر دەكىد. كاتىيىكىش مندالەكان راودەويان دەنا پەنای بەر گەرەكە نەدارەكان دەبرەد.. بەلام چارەنۇسى لەو شۇيىنانەيش لەوە خراپتەر نەبۇو. لەوى خەللىكى ژيانىيىكى كولەمەرگىييان دەگۈزەراند، بەوهە نەدەھەستان ھەر رېسىوابى بىكەن، بەلام بەرد و مشكە تۆپىو و قوتۇوھ بەتالىيان تىيەدەگرت، لە كاتىيىكىدا بە ترس و لەرزەو بە بەرەدەمياندا تىيى دەتەقاند و ھەرإي دەكىد.

رۇزىيىكىان، لە پىاسەي دەرورىبەر بۇ (دالانى خوداوند) گەرایەوە، ئەو كاتەي زەنگى نويىشى نىيورپۇ لىيى دەدا، ئەمۇ كاتە سەرى رپوت و لاچانگى بىرىنداربۇوبۇو، كىلکە پشىلەيەكى بە دووى خۆيىدا راھەكىشا بۇ گالىتەپىيىكىن بە لاقىانەوە گىيىدابۇو. هەموو شتىيەك ترس و تزقىينى دەخستە دلىيەوە. سىبەرلى دېوارەكان، ئەو سەگانەي بەو ناوەدا دەرۋىيىشتەن، ئەو گەللايانەي لە درەختەكان بەرەدەبۇونەوە، ورە ورە تايىھى ئۆتۈمبىيلەكان. كاتىيىك گەيشتە دالانەكە، تارىكى داھاتبۇو، دەرۋىزەكەرەكانىش دانىشتبۇون و رپويان لە دېوارەكەبۇو دەستكەوتەكانىيان دەۋىمارد. (پىن-هە كە لەگەل (مېش)-هە كەدا شەريان بۇو، لە كاتىيىكىدا ئافرەتە

که رو لاله که دهستی به سکه تاوساوه که یدا دهیانا، ثافره ته کویره که یش له خونه کانیدا به میخه که وه بہستراوه ته وه و میش لیئی والیون و هک بلیت پارچه گوشتیکه و له فروشگه کو شفروشدايه. گیله که به ربووه و که وته سه ره عه رد و هک بلیت مردیت. چهند شه ویکه چاوی نه نوقاندووه، پییه کانیشی چهند روزیکه شه که تیبان درنه چووه. درزه کرده کان بی دهنگ شوین قه پی ٹه سپیکانیان ده خوراند. به لام نه یانده تواني بنوون. گوییان له ترپهی پیی پولیسه کان ده گرت لیره و له وی به گوره پانه که دا دههاتن و ده چوون، که تاریکی بالی به سه ردا کیشاوه، له گمل دهنگی پیوانی مه فرد زه کاندا که چه که کانیان ثاللو گور ده گرد له تاماده باشیدا را دهستان و هک بلیت له ناو بالا پوشه هیلداره کانیاندا موته که بن و له بهدم په نجده کانی سه ریازگه کانی نه و ته نیشتانه وه را دهستان، که نوره دی پاسه وانیسی شه وانه خویان له خزمته سه ره کوماردا جیبه جیده کرد. که س نه یده زانی له کوییه، هاوکات نیشته جیی چهند خانویکی ده ره شار بوب، که سیش نه یده زانی چون ده نویت، هنه ندیک دهیانگوت له ته نیشت تله فونه وه ده نویت و قامچیه کی به دهسته و دهی، که سیش نه یده زانی چ کاتیک ده نویت، جونکه ها و دهسته کانی، دهیانگوت هم رگیز نانویت.

تارمايی کهسيک له (دالانی خوداوهند) نيزیك بورووه. دهرزه که ران چوون کرم گرمولهيان کرد. قيره هي بالنهديه کي شوم له تاريکي و نوته کي شوه که دا بهرسنخه جيره هي پيلاؤه سهربازبيه کانه دايه وه.

پی پانه که هردوو چاوی کردنهوه. مهترسییه کی به رجهسته ههبوو ههردشهی کوتایی هاتنی جیهانی دهکرد. به کوندنه پووده کهی گوت: (ها...ها...ههرچیت له دهست دیت دریغی مهکه. من نه به چاکه و نه به خراپه هدقم به سهرتهوه نییه، به لام له گهله شه و دیشدا برو ملت بشکینه).

(میشکه) یش دهستی به سدر ددم و چاویدا هیّنا. ههوا که زۆر قورس بمو و داک بلیت، که خهريکه عمردهه ژینیک پروبدات. (شیودا) یش لهناو کویره کاندا دانیشتبو و نیشانه خاچی کیشا. تهیا گیله که نه بیت که سرخه ویکی قوولی دهشکاند.

تارماییه که راوه ستاو، زهرده خنه یک که وته سه ر لیوی. لمسه ر نووکی په نجه کانی بمهو لای گیله که رؤیشت، پاشان به ریتمیکی گالته امیزه هاواری کرد: (دایه). پاشان هیچ ورته کی له زارد هرنه هات. ئه و دبو به هزو ئه و هاواره و گیله که له عمرد راست بموه و هەلیکوتایه سه ر تارماییه که و هیچ هەلیکی بونه هیشته و چه که که خزو بکار بھینیت و په نجه کانی له چاو چه قاند و به قهپ و گاز لووچی بريندارکرد و به هه ردو چوکی ناو سکی بربی و وازی لی نه هیّنا تا له په لوپو که و به ربو و ده سه ر عمرد.

دەرۆزه کەره کان له ترساندا چاویان نوقاند. جاریکی دیکه کوند په پووه که به سدر شوینه کەدا فرپی. گیله که که ترس و شیتی کویریان کر دبو بهو پېگایانه دا هەلات که تەم و مژ تەنیبوبونییه و. پیش تۆزیک کویره هیزیک کوتایی بەرثیانی کۆلۆنیل (خۆزی پیریالیس سۆنرینتى) هیّنا که به (پیاوی خودان هیستە بچوو کە) دەناسریت. ئه و پیاوە بمو که گیله که له کاتى تۈرپبۇون و شیت بوونیدا کوشتى.

بەرە بەيان نیزیک دەبۇوه و.

(۲)

مردنی (میش)

ههتاو به تیشكه زیپینه کانی لا دیاره کانی ته لاری بنکهی پولیسی رووناک کردوووه، که هندیک خلهک به ریگهی نیزیک کلیسهی پروتستانتیدا تیده پرین. لیره و لهویش دهرگا ههبوون کرابوونه وه، ته لاریکیش له خشتی سوره ههبوو بیناسازه کان دروستیان ده کرد. له بنکه کهیش، کومهله ئافره تگهلمی پیخ خواس دانیشتبوون چاوه روانی بهندییه کانیان ده کرد، خویان له بن ههیوانه که پهستابوو چونکه باران بهدوام بوو و خوشی نه ده کرد، ههرودها له سهر سه کزی هوله تاریکه کان دانیشتبوون، سه بهته قاولد تیبیان له ئامیز بوو، ژماره یه کی زور مندالیش له چوارده ریان بوون مژیان به مه مکیانه وه نابوو، گهوره کانیشیان هه ره شهیان ده کرد به زاره برسییه زور خوره کانیان نانی ناو سه بهته کان بخون که دیاربوون. ئافره ته کانیش به دهنگی نزم کیشه و گرفته کانی خویان بۆ یه کدی ده گیپایه وه، بهدوام ده گریان و به چمکی بالا پوشە کانیان چاویان ده سپری. پیره ژنیکی هه ردودو چاو به قولدا چوویش ههبوو، مه لاریا هیزی لی بپیبوو، به کول و بی دهنگ ده گریا، وده بليیت له هه موویان پتر کیشه و گرفتى هه یه بهوهی که دایکه. لیره پیده چوو لاینه خراپه کانی ژیان هیچ چاره سه ریکیان

نه بیت، لهو شوینه نالهباره‌ی چاودروانیدا، که هیچ شتیک نیمه چاو له سه‌ری بگیرسیته‌وه ته‌نیا دوو سی دره‌ختوکه و ئاپرژنیتک نه بیت ئاوه‌که‌ی و شکی کردووه، له‌گه‌ل پولیسه ده و چاو ره‌قهل و لاوازه‌کاندا که یاخدی کراسه‌کانیان به تف پاک ده‌کردوه. ئافره‌ته‌کان هیچ شتیکیان له‌ده‌هات ته‌نیا ئوه نه بیت چاره‌نووسی خویان را دستی خوای زاناو به‌توانا بکهن.

پولیسیکی دوو ره‌گ (خولا‌سی = مولاتو^(۱)) ده‌رکه‌وه (میش) له‌که‌ی به دوای خویدا را ده‌کیشا. له ته‌نیشت (قوتابخانه‌ی پیاده) وه ده‌ستگیری کردووه. پولیسه‌که ده‌ستی به‌ستبووه و بهم لاو بهو لادا رایده‌وه‌شاند وهک بلیت مه‌یوون بیت. به‌لام ئافره‌ته‌که‌یان ئوه‌بیان به شتیکی پیکه‌نیناوای نه‌زانی، چونکه سه‌رقائی چاودیریکردنی به‌ندکاره‌کان بیون که سه‌به‌ته‌ی قاوه‌لتیبه‌کانیان ده‌برد و ده‌نگوباسی به‌ندکراوه‌کانیان بؤ ده‌هینانوه (ده‌لیت: له‌باره‌یوه نیگه‌ران مه‌بن، چونکه به راستی ره‌وشکه باشت‌بوروه!) ده‌لیت: (ده‌بیت بایی چوار قرووش هه‌توانی جیوه‌ی بؤ بکرن کاتیک فه‌رماسونه که ده‌مان‌خانه که ده‌کاته‌وه). (ده‌لیت: بپروا بهو قسانه مه‌که‌ن ئاموزاکه‌ی پیی گوتون). (ده‌لیت: به‌دوای پاریزه‌ریک، یان خویندکاریکی کولیثی مافدا بگه‌رین بؤ ئوه‌هی زورتان له‌سه‌ر نه‌که‌وه‌تله‌وه!). (ده‌لیت: شته‌که هه‌ر هه‌موو ئوه ناهینیت، چونکه ئه‌وان ئافره‌تیان له‌گه‌ل نیمه تا هه‌ست بهم جاریکیشانه بکهن. ئه‌و رقزه ئافره‌تیکیان هینابوو، بؤیه یه‌کسمر به‌دوای ئوه‌دا گه‌پرا هاپریسیک بؤ خوی بدؤزیت‌وه!). (ده‌لیت: ده‌مان‌نیکی ره‌وانی بؤ بنیمن تا بتوانیت سکی به‌تال بکاته‌وه!). (ده‌لیت: ئه‌و لیتان تووره‌یه چونکه دل‌لابه‌که‌تان فروشتووه).

(میشه‌که) ناره‌زایی به‌رانبه‌ر ئهو ره‌فتار و هملسوکه‌وه‌ی پولیسه‌که ده‌بری به‌رانبه‌ری ده‌یکات و پیی گوت: (هیی ... به تۆمە ... ئوه‌هی چى ده‌که‌یت؟. هه‌ست به هیچ به‌زه‌سیه‌ک ناکه‌یت؟. له‌بئه‌ئه‌وهی من هه‌زارم؟. من هه‌زارم به‌لام سه‌بلندم.

گوی بگرد: من کوپی تو نیم، یان بوکه شوشه‌ی تو نیم، یان گیانله‌به‌ری که‌وی تو نیم و هیچ شتیکی تو نیم تا بهم شیوه‌ی همه‌سوکه‌وتم له گهله بکهیت! یاریه‌کی سه‌یره بهم شیوه‌ی رهفتارمان له گهله بکه‌ن و بهم شیوه‌ی رامانبکیشون بزه شوه‌ی ئه‌مه‌ریکایه‌کان پیتان بلین ئافه‌رین. چ یاریه‌کی نه گریسانه‌یه! و دک بلیت قفل بین و له‌سهر خوانی جه‌ژنی له‌دایکبوون دانراپین. به‌لام .. تهنانه‌ت ئه‌و رهفتاره باشه‌ی له شیوه‌ی بهدی ناکهین! کاتیک مسیح فلان هات، سئی روزه‌نایان پی نه‌داین، له کاتیکدا ئیمه‌ه له په‌نجه‌ره‌وه سه‌یرمان ده‌کردو و دک شیت خومان به په‌تو پیچابووه‌وه (...).

دەرۆزه‌کەرە دەستگیرکراوه کانیان دەبردە ژووریکی تەسکی تاریکی زیندانه‌وه پییان ده‌گوت (سین ماری). دهنگی کلیله‌کان بەرزبوبوه، که دەرگە کانیان پی ده‌کرایه‌وه له گهله نه‌فرهتی کارمه‌نده کانی بەندیخانه‌کەدا، که بزنى گەنیوی ثاره‌قە و توتتیان لى ده‌هات، پاشان لم تونیلانه‌ی ژیئر عەردوه ھاواره بلنده کانی (میشەکه) بەرزبوبونه‌وه: (ئای، چ پولیسییکە، ئەمی مریبەمی پیرۆز، چ تەرەسیکە! داواکارم یەسوعی مەسیح له چنگی ئەمەم بپاریزیت!).

هاوەله‌کانی چوون گیانه‌وهر ده‌گریان و ده‌یاننالاند، ئاوی لووتیان رپی ده‌کردو له دەستی ئه‌و تاریکییه‌ی له هەموو لایه‌کەوە دەوره‌ی دابوون نازارو ئەشكەنجه بالى بەسەریاندا کېشاپوو، ھەستیان بەوە ده‌کرد، که ھەرگیز ناتوانن لم قورتى بەندیخانه‌یه قوتاربىن کە تىئى کەوتۇون، ترس دايگىرن، چونكە زۆر كەس لىرە له بىسى و تىيۇوييەتىدا مەردوون: ھەستیان ده‌کرد کە چوون سەگ دەيانخەنە ناو مەغەلە‌وه و له‌سهر ئاگر دەيانکۈلىنن و بۆياڭى ئۆتۈمىبىليان لى دروست دەكەن، يان سەريان دەپن و دک خواردن پېشکەش به پولیسەکانیان ده‌کەن. مەزندەيان دەکرد ئەم دەم و چاوانەی له بەردەمياندا بۇون دەم و چاوى كەسانىيکى گۆشتى مەرقۇخورن، چوون چرا رۇوناڭ بۇون، به تاریکییه‌کەدا پېش خاوه‌نە کانیان كەوتۇون

و گۆنایان لە دەفهی دوو شان دەچوون. سیلیان چوون کاغەزى سیلیکۆنى زیوینى
شیکۆلاتە باریك بۇو...

لە هەمان ژوردا خویندکاریك و ياریدەدەرىكى قەشە ھەبۇن.

- گەورەم، لەو بپوايەدام ئەگەر بە ھەلەدا نەچوبۇوم تۆ سەرتا ھاتوویت بۇ
ئىرە. تۆ من، ئەدى وا نىيە؟.

خویندکارە كە بۇ ئەوه قىسىمى كرد تا پەتى بى دەنگى بېچۈنىت.. بۇ ئەوهى لە
ھەندىك لەو خەمبارييە قوتارى بېتت، كە ھەستى دەكەد گەرووى گەرتووە.
يارىدەدەرى قەشە كە وەلامى دايىوه و لە تارىكىدا بە دواى دەم و چاوى ئەوهى
بەرانبەرى دەگەرە، كە قىسىمى لەگەل دەكەد.
- لەو بپوايەدام.

- ... باشە. دەمويىست پرسىارتلى بکەم لەسەر چى گىراویت؟..

- بە هوڭكارى سىياسى، وەك دەلىن.

خویندکارە كە مۇوچىكەيەك لە تەمۇقى سەرىيەوه ھات و لە پەنجھى پىيەوه
دەرچوو، زۆرى لە خۆى كردو گۇتى:
- منىش.

دەرۋىزە كەرەكان بۇ پرياسكە خواردنە كەيان ناوچەدى خۇيان دەگەرەن، كە
ھەرگىز لييان جودا نەدبۇوه، بەلام پاسەوانە كان لە نۇوسىنگەي بەرىيەبەرى
پۆلىس ھەمۇو شتىكىيانلى سەندبۇون، تەنانەت ئەو شتانەي لە گىرافانىشياندا
بۇون، بە شىيۆھىيەك ھىچيان پى نەماپىو بىگە چوكلە شقارتەيە كىش. فەرمانە كان
زۆر پۇون و ئاشكرا بۇون.

خویندکارە كە درىزە بە قىسىمىنى دا: ئەى كەپسە كەت چىيە؟.

- ھىچ كەپسە كەم نىيە. من بە فەرمانى سەرەوە لىرەم.

یاریده‌دری قهشنه که که میک بۆ دواوه کشاپه‌وه، کاتیک ئەو وشانه‌ی گۆکرد.
هەردوو شانی له دیواره که گیرکرد بۆ ئەوهی ئەو کیچانه بکوشیت پیوهی
نووسابون.

- ئایه ..... بیویت....

یاریده‌دری قهشنه به شیوازیکی وشك گوتى: هیچ! هەرگیز هیچ نەبوبووم!
لەم کاتەدا دەنگی جىرهى دەرگەکە هات کە لەسەر پشت کراپه‌وه و
دەرۆزه کەریکی دیکە هاتە ژوره‌وه.

پى پانه کە کاتیک هاتە ژوره‌وه ھاوارى کرد: (بىزى فەرەنسا!).

یاریده‌دری قهشنه که گوتى: به ھۆزى تاوانیکەوه...
پى پانه کە قسەی پى بېرى و گوتى:
- بىزى فەرەنسا!.

- (...) بەند کرام کە به پىکەوت لە دەستم ڕووی دا. لە جياتى ئەوهی
رېکلامیک لەبارە مەرييەمەوه لە قەد دەرگەئى ئەو كلىيسيه يە لا بېم، کە کارى
تىدا دەكەم، چۈرم رېکلامیک لەبارە ئاھەنگى سالىادى دايىكى جەنابى سەرۆكم
لابردبوو.

خويىندكارەکە ورتە ورتەيەكى کرد لە کاتىكدا ياریده‌دری قهشنه کە به
پەنجە كانى فرمىسىكە كانى دەسىرى:
- بەلام چۈن زانىيان؟.

- نازام. گەوجايەتىم بزرى کردم. هەرچۈنىك بىت دەستگىريان کردم و
ھىناميانە لاي بەرپىو بەری بەندىخانە، کە درىغى نەکرد و مىستە كۆلە ئاشنى کردم،
پاشان فەرمانى دا، تاك و تەنبا، بىخەنە ناو ئەم ژوره تەنگ و تارىكەوه، بەوهى
کە شۆرپشىگىرم، وەك دەلىت.

دەرزەکەرەكان کە لە تارىكايىھەكەدا گىردىبوبۇونەوە لە ترسان و لە سەرماء لە بىسىيەتىدا دەستىيان بە گىريان كرد. هىچ كاميان تەنانەت دەستى خۆيشيان نەدەيىنى، هەندىك جار پەنایان بەر مېتۈون دەبرد، ئەو كاتە دەنگى ھەناسەدانى ئافەته كەپو لال و دووگىانەكە دەبىسترا بە نىوانىياندا تىيى دەتقاندو بە دواى رېنگەچارەيەكدا بۇ خۆى دەگەپا.

كەسيان نەياندەزانى كەيى لەو زىئر زەمینەيان دەرىھىنائون، رەنگە ئەۋە نىيەشەو پۇوى دايىت. چونكە لىتكۆلىنەوە كە لە تاوانىتىكى سىياسى دەكۆلىتىوە وەك پۆلیسىيەكى كورتە بالاى رەنگ زەردى دەم و چاپ پەر لە دەمارى، سېيىل فش، كە سېيىل شەپېرىوانە بەسەر ھەردوو لىيۇ ئەستورىيدا ھاتبۇوه خوارەوە لە لۇوت كەمېيىك پانى دوو چاوى بە قۇوللۇچۇو پىيى گوتىن. ئەو پىياوه يەك يەك پېرسىيارى لە ھەر ھەممۇيان كرد، كە تاچ رېادەيەك ئاكاگىيان لە بەرپرس يان لە بەرپرسانى ئەو تاوانەمى (دالانى خواوەند) ھەيءە، كە شەۋى راپوردوو بەرانبىر بە يەكىن لە پايمەرزانى سوپا كرا.

چرايەك لەۋىن بۇو دووكەلى لى بەرز دەبۈوه، ئەو ژۇورە رۇوناك دەكەرددوھ تىييان گویىزا نەتەوە. وەك بلىيەت رۇوناكىيە كىزەكەي بەناو (لېنزا - عەددەسە) ي پېر لە ئاودا تىيەپەرىت. ئەو چىيە لىرە رۇودەدات؟ ئەو دىوارە چىيە؟ ئەم رەفە پېر لە چەكانە چىيە، كە لە ددانى پىلنگ و فيشەكلىغى پۆلیسىي پېر لە فيشەك دۇزارترە؟.

بەرسقەكانى دەرۋەزەكەرەكان دەمارەيلى لىتكۆلىنەرەكە، داواكارى گشتىي سەربازىيى وروۋەزاند، كە لە كورسىيەكەي بازى داو ھاوارى كردو ھەردوو چاوه بەردىنەكەي لەو دىويى چاويلكە ئەستورە نۇژدارىيەكەيەوە كرددوھ و بە مستى مستە كۆلەيەكى بە خوانەكەدا كىشىا، كە وەك مىزى نۇوسىن بەكارى دەھىنېت و گوتى: راستيتان لى وەردەگرم! ئەوانىش ھەرىيەكە و لە دواى ئەمۇي دىكە گوتىيان

گیله‌که، ده‌رژه‌که‌ره‌که‌ی هاودلیان تاوانه‌که‌ی کرد و ده‌و، به ده‌ورو دریتی ورده‌کاری تاوانه‌که‌یان باس کرد، که به چاوی خویان بینیبوویان.

لیکوله‌ره‌که له‌لایه‌کی په‌ناوه ئاماژه‌یه‌کی کرد، پولیسه‌کان، که له‌و دیوی ده‌رگه‌که‌وه کولیان کردبوو و گوییان ده‌گرت، هیرشیان کرده سه‌ر ده‌رژه‌که‌ره‌کان و ده‌ستیان به لیدانیان کرد و به‌ره‌وه ھولیکی چول پالیان پیوهنان، که ته‌نیا په‌تیکی له بنمیچه‌که‌وه شپربووبووه‌وه.

یه‌که‌مین ئەشكه‌نجه‌دراو هاواری لى بەرزبوبووه له هەولیکدا بۆ ئەوهی خۆی له‌و ئەشكه‌نجه‌دانه رېزگاربکات و راستی بدرکینیت: گیله‌که‌یه گورهم! گیله‌که‌یه! گیله‌که‌یه، به خوا گیله‌که‌یه! به راستی گیله‌که‌یه! گیله‌که! گیله‌که! گیله‌که‌یه! گیله‌که! گیله‌که، ئەو گیله! گیله‌که، گیله‌که، گیله‌که، ئەو، ئەون ئەو! - ئامۆژگارییان کردونن ئەوها بلىن. بەلام ئەم درؤیانه بەسەر مندا تیپاپه‌پن!

راستی يان مەرگ! ئایه دەزانیت، دەبیسیت، بزانه، ئەگەر نازانیت.

دەنگی لیکوله‌ره‌که وەك خوین پڑایه گویی سەركیشەکه‌وه، که به په‌نجه‌کانی هەلۆاسرابوون بى ئەوهی هەردوو پىتى لەسەر عەرد گىربىن و هاوارى دەکرد: (گیله‌که‌یه، گیله‌که‌یه. به خوا گیله‌که‌یه، گیله‌که‌یه، گیله‌که‌یه)!

لیکوله‌ره‌که رايگەياند: (درؤیه). پاشان دواي ماوه‌یه‌ك بى دەنگى گوتى: (ئەمه درؤیه‌و، تۆيش درؤزنيت. پىت دەلیم كى كولۇنىل (خۆزى پارالىس سۈنرینىتى) كوشت. با بزانىن ئەگەر دەويىريت نكۆلى لەوه بکەيت. ئەو كات ناوى هەردووكيان ثاشكراده‌کەم، که ئەوانىش ژەنھەرال (بىرسىبىز كانالىس) و پارىزەر - قابىل كارفاخال - ن)!.

بى دەنگىيەکى سەھولبەندىناسا پاش قسەكانى بالى بەسەرياندا كىشا، پاشان، ئاھ و نالە، ئاھ و نالەيەکى دىكە، دواتر لە كۆتايدا وشەي (بەلىـ). كاتىيەك پەته‌کەيان بەرەلەكىد (قىيۇدا) كەوتە سەر عەرد و جوولەي لى برا. هەردوو

گونای شهو ده رزه که ره دوو رده ده تگوت له ئارده و ئاه و نالددا نفرۆز بونه، چوون شمو خەلەلەزىدى باراناو تەپى كرد بىت. پاش شەویش نۆره هاتە سەر لېپرسىنەوهى ھاودەلەكانى كە چوون سەگى بەرەلا دەترسان كاتىك پۆلىس بە ژەھر لەشەقامە كان دەيانکۈژىن. ھەمۇيان قسە كانى لېكۈلەريان پەسەندىرىد تەنیا (مېشەكە) نەبىت. روخساري تىيکەلېيەك لە ترس و بە چاوى سۈوك سەير كردنەوهى دەنواند. بە پەنجەكانى ھەلەيانواسى چونكە كاتىك لەسەر عەرد بۇو، نىيچە نىيۇراو - نىيۇراو تا نىيۇھى قەدى وەك شەوهى بلىيەت لاقى نەبىت - دەۋپاتى دەكەدەوە كە ھاودەلەكانى درۆ دەكەن كاتىك بەرپرسىيارەتىي تاوانە كە دەخەنە شەستۆي دوو كەس كە شەوان نايائنانسان، كەچى تەنیا بەرپرسىيار كېلە كەيە.

لېكۈلەرە كە وشەكەي ودرگەت: بەرپرسىيار! چۆن دەويىرەت بلىيەت كە گىلەيەك بەرپرسىيارە، درۆكەت دەبىنىت؟ بەرپرسىيارىك بەرپرسىيار نىيە؟..
- با بە خۆي وەلامى شەم قسەيە بەدانەوە.

پۆلىسييەك كە دەنگى لە دەنگى ژن دەچوو پىشىنيازى كرد لېيى بەدن، كەچى پۆلىسييەكى دىكە بەقامچى بە دەم و چاودى كېشا.
لەو كاتەي بە قامچىيە كە لە پىياوه بەسالىداچوو كە دەدرا لېكۈلەرە كە ھاوارى كرد: راستى بلى! شەگىنا بەم شىيەيە بە ھەلۋاسراوى بە درىزايى شەو دەمەنەتەوه!
- شەي نابىنىت من كويىرم؟..

- رەتى بکەوە كە بکۈزە كە گىلە كە بىت.
- نا، شەو راستىيە كەيە و لە خۆرە دەبىنم بىلەيە.
دوو جار لىدان بە قامچىيە كە واى كرد خوين لە ھەر دوو لىيۇ فىشقەيى كرد...
- تۆ كويىرەت بەلام... گۈي بىگە، راستى بلى، وەك ھاودەلە كانت دانى پىدا بنى!
- (با وابىت).

(میشەکە) به دەنگییکى کىز قايل بۇ. لېكۆلەردەكە بىرواي وابۇ كە گىيىھەكەي
بىردىوھ.

- ئەي گەوج بەو شىپوھىيە.

- گىيلەكەيە ...

- ئەي گەوج!

بەلام جنىوھەكەي لېكۆلەر ھىچ دەنگدانەوەيەكى لە گۈيى ئەم نىوچە
گيانەورددا نەبۇو كە پاش ئەوھ گۈيى لە ھىچ شتىك نابىت. كاتىك پەته كانيان
كىردىوھ، تەرمى (میشەکە) - واتە سمتەكە، چونكە جەستەمى ھەردوو لاقى پىيوھ
نەبۇو. چوون بەندۇلىكى شىكاو بەربۇودوھ و كەوتەسەر عەرد.

لېكۆلەردەكە به تەنيشت تەرمەكەدا تىپەپرى و ھاوارى كرد : (ئەي پىرەمېزدى
درۆزن، ددان پىدانانەكەت سوودى پى نەگەياندىن، چونكە كويىر بۇويت)!
بە ھەلەداوان رايىكەد تا ھەنگاوه بەرايىھەكانى لېكۆلەيەوەكە به جەنابى
سەرۋەك رابگەيەنېت، سوارى گالىسکەمەك بۇو دوو ئەسپى لاغر رايىنەكىشا،
ھەمان چاوى مەرگ چراكانى رۇوناك دەكردىوھ. پۆلىس تەرمى (میشەکە) اى فېرى
دايىھ ناو گالىسکەمەكى زېلەوھ و بەرھو لاي گۇرستان دوورى خستەوھ.
كەلەشىرەكان دەستىيان بە قوققە قوقق كرد. ئەو دەررۆزەكەرانەي ئازاد كران
رېزانەوھ ناو شەقامە كان. ئافرهەتە كەپ لالەكە لەترساندا دەگىريا چونكە ھەستى بە
مندالىك دەكەد لەناو سكىدا دەجۇوللايەوھ.

(۳)

گیلهکه ههلات

گیلهکه به ریگه پیچاوپیچه تمسکه کاندا ههلات، که ده چنهوه ده روبه‌بری شار، به لام هاواره یهک له دواى يهکه کانی نهیانتوانی هیبوری ئاسمان و متبوونی دانیشتوران بشیوین، که هه مورویان له نووستنه که یاندا له یهک ده چن، که له مردن ده چیت، و دک جیاوازیان له کاتی خۆرکەوتندادا کاتیک له پیتناوی ژیاندا دهست به بەرخودان دەکەنهوه. هەندیکیان پیویستیان به پیویستتین داخوازییه سەرەکییه کانی گوزه ران هەبۇو، ناچار دەبۇون پەنا بەر ئىشى قورس بىھن بۆ ئەوهى ژیان و گوزه رانی پۆژانه یان دابىن بکەن، له کاتیکدا هەندیکى دیكەیان به هوی داھاتى تەمبەلیی بەختەوەرانە و شتى زیاد له پیتاویستیی خۆیان دهست دەکەویت: بەوهى له هەقلانى جەنابى سەرۆکن، يان له خاونە خانووه کانن (چل ياخۆ پەنجا خانووی هەمیه)، يان له سوو خۆرە کانن، ئەوانەی پارە به قازانجى شەش و شەش و نیو و دە لە سەد بە قەرد دەدەن، يان ئەو فەرمابەرانەی هاوكات حموت يان هەشت پلە و پایەی جۆراوجۆری حکومىييان هەمیه، يان ئەوانەی سوود له ئىمييتاز و مۇوچە و بۇوانامە پېشەبىي و يانەي قوما كىردن و گۆرەپانى شەرە كەلەشىر و هيىن دستانىيە هەزارە كان و كارگەي شەراب و خانووی لەش فرۇشە كان و باپو ئەو رېزىنامانە و دردەگرن كە لەلايەن حکومەتەوە يارمەتى و دردەگرن.

تیشکه سوره‌کانی همتاوه بدره‌بیان لووتکه‌ی چیاکانی چوارده‌وری شاریان ته‌نبیووه‌وه، ئهو شاره‌ی لهناو شیوه‌کمدا پاکشاپوو، که له رووی پەھەتى دەچوو. شەقامه‌کان له تونیلی سیبەر دەچوون، کریکاره‌کانیان تىدا دەردەپۆقى، که زوو دەچوونه سەر کار، وەك بلىيەت تارمايى ناو بۇشايى جىهانىيک بن ھەممو بەيانىانيك سەرلەنوئى دەخولقىئىرايەوه، پاش چەند كاتژمیرىيک فەرمانبەران و نووسەران و قوتاپياپيش به دواياندا دىين و، له كاتژمیر يازدەيش، كاتىيک ھەتاو دەگاتە ناوجەرگەي ئاسمان، پىاپا ماقۇۋلان و گەورە پىاوانى نەته‌وه دەردەكەون پاش ئەوهى له قاوهلىتىيەكانيان دەبنەوه، ئەشتىپايان بۇ خواردنى نیوهەر دەكىتىه‌وه، يان دەچن سەر له ھاودالىيک دەدەن لەوانەي دەستەلات بەدەستن، بۇ ئەوهى قايلى بکەن بەشدارىيان لەگەلدا بکات و پىنكەوه مۇوچە دواكەوتۇوه‌کانى مامۆستا نەدارەكان بە نيوه قىيمەت بکىن. ھېشىتە شەقامه‌کان نغۇرى سیبەر بۇون، كاتىيک سرپەمى تەنورەي ھەندىيک له ئافەرتان بى دەنگى ئهو شەقامانەي شىكاند لەوانەي بى پشۇدان و ماندووبۇون له بوارى بەراز لەوەرپاندىن يان شىرفۇشتى يان ورددەوالە فرۇشتى كاردەكەن، يان پاشماوهى گىانلەبەره سەربىراوه‌کان دەفرۇشن بۇ ئەوهى بىشىو بۇ خاوخىزانەكانيان پەيدا بکەن، يان زۇو لەخەو ھەلدىست و دەچن كارى رۇۋانەييان راپەپىيەن. پاشان كاتىيک پۇوناكى كز دەبىيەت و دەبىيەت پۇوناكىيەكى سپى ئىال وەك رەنگى گولى بىگۈنیا، ترپەي پىنى كچە كرييکارييکى رەقەلە بەرگۈي دەكەويت، كە ئهو خاتۇونە مىھەبانانه رېيان لى ئەپەيتىه‌وه، ئەوانەي تا ھەتاو نەگاتە ناوهەراتى ئاسمان له خەو ھەلناستن و نويىنه‌کانیان بەجى ناھىيەلەن، ئهو كات لاق لەبەرددەم دالانى مالە‌کانیاندا درېز دەكەن و خەونە‌کانیان بۇ كارەكەرە‌کان دەگىرەنەوه رەخنە له رېباوارە‌کان دەگرن و يارى لەگەل پشىلەدا دەكەن، پاشان رۇختانە دەخوينىنەوه، يان لەبەرددەم ئاويئەدا رادەوەستن و بىريان لاي خۆيان نامىيىت.

گیله که نیوچه خه والو همر هه رای ده کدو سه گهیل راویان دهنا و دلپیه بارانی توندیش چزهی له گیانی هه لد هستا ند. بین ئامانج رایدہ کرد، زاری کر دبوو هه زمانی شوپ بو بیو ووه، لیکی له ده ددهاته ده ری، هه ناسه بپکی پی که وتبیو، هه ددوو بالی به هه وادا را ده شاند. چهندین ده رگا و په نجه ره ده رگا و په نجه ره ده رگا و په نجه رهی له دووی یه کدی ده کانه وه. له ناکا و را ده وستاو به هه ددوو دهستی ددم و چاوی داده پوشی بو ئه وهی خوی له تیریک له تیره کانی بروو سک بپاریزیت، پاشان بیو ده ره که وت که زیانی پی ناگمه نهن بؤیه له قاقای پیکه نینی ده داو دریزه ده را کردن که کی ده دا، و دک بائیت مرؤفیت بیت له به ندیخانه یه ک هه لدیت دیواره کانی له تم دروست کرابن، به شیوه یه ک هه رکه زورتر رابکات، ئهو دیوارانه لی دوورده که ونه وه.

کاتیک گهیشه ده روبه ری شار، له و شوینه شار خوی به دهستی لادیکانی ده روبه ری وه ده دات، خوی فری دایه سدر کومه له پا شه ره کیک و دک بائیت که سیک بیت و ئا کام به جی نوینی خوی گهیشت بیت، ئیدی خوی لی که وت. له سه رووی پا شه ره که کانه وه توپتیکی جالجالو که کی لق و پوپی دره ختنی و شکه و ببو هه ببو، کومه لیک دالیان بسه ره وه ببو. کاتیک ئهو بالنده گوشتخوره ره شانه گیله یان بینی له وی بین جوله لیک که و توره، به چاوه شینه کانیان سه یه ریان کرد و له عهد له ته نیشته وه نیشته وه به ره و ته نیشته بازیان ده دا - لیره بازیک و له وی بازیک - له سه ما یه کی پرسه ئاسادا. داله کان به ره ده ام ئا وری ده ور و به ری خویان ده دایه وه ئاماده بیون به رانبه ره به هه جوله یه ک له گهلا دره ختیکه وه بیت یان له و بایوه بیت که به رووی پا شه ره که کهیدا ده دا - لیره بازیک و له وی بازیک - پاشان له شیوه یه بازنه یه ک چوارده وری گیله یان دا تا را ده دیه ک ده نوو کیان پیت ده گهیشت. قیره یه کی درندا نه فه رمانی دا هیش که دهستی پی بکریت. گیله که که به ئا کا هاته وه یه کسهر له سه ره ددوو پی را وستاو خوی بو به رگری له خوکردن

ئاماده‌کرد. يەکیک لەو بالندانه ورھى دايىه بەر خۆى و دەنۇوكى لە لىيۇى سەزدەدەي
گىلە كىركدو پەيتا پەيتا دەنۇوكى لى دەداو لە لىيۇيهە دەگەيشتە ددانە كانى
وەك بلىيىت تىرىيىكى تېزە، لە كاتىكدا بالندە گۆشتىخورە كانى دىكە لەسەر ئەو
شەپىيان بۇو كامىيان دەنۇوك لە هەردوو چاوى بسىرەۋىنېت و كامىيان دەنۇوك لە
دلى بسىرەۋىنېت. ئەو بالندەيەي دەنۇوكى لە هەردوو لىيۇى كىركدبۇو دەكۆشا
گۆشتە كەھى لى بکاتەوە، گۇئى لەو نەبۇو كە نىچىرە كەھى مروقىبىكى زىندۇوە، لەو
كارەيشىدا سەرددە كەوت ئەگەر گىلە كە يەك ھەنگاۋ پاشە كشەي نە كەربابايدە، كاتىك
كەوتە ناو قۇرتى زىلدانە كەوەو تەپ و تۆزىيە زۆرى لە دەوري خۆى نايەوە
بەردى زلىشى لە گەل غلۇر بۇونەوە.

***

تارىكايى دادەھات. ئاسمانىيەكى كەسک و لادىيەكى سەوز، لە
سەربازگە كاندا، شاور لىيى دەدا و دەمژمىر شەشى راەدەگەيىاند، ئەو دەنگانەي
دەدایەوە لەو نىڭەرانىيە دەچۈن خىلىيەك ھەستى پى بىھن لە بارى نائاسايىدا
بىت، يان گوندىيەكى كە مارۇدرابى سەدە كانى ناوهپاست. لە بەندىخانە كانىشدا،
ئازارو ئەشكەنجهى ئەو دىلانەي بە درىزىايى سالان لە سەرخۇ دەمردن سەرلەنۇي
سەريان ھەلەددايەوە. ئاسۇ سەرە بچۈركە كانى خۆى لە شەقامە كانى شار
كىشايەوە، وەك بلىيىت ئەزىدەيە كە هەزار سەر بىت. خەلک لە دىدارى سەرۆك
كۆمار دەھاتنەوە، ھەندىيەكىيان لە كۆشىشە كانىاندا سەركە و تىيان بەدەست ھېنابۇو،
ھەندىيەكى دىكەشيان ناثومىد بۇون، ئەو رۇوناكىيانە لە پەنجهەرلى
قۇمارخانە كانەوە دزەيان دەكرد، ناوجەرگە تارىكىييان دەبىرى.

گىلە كە هيىشته زۇرانى لە گەل تارمايى ئەو داللەدا دەگرت كە هيىشته ھەستى
بەو دەكرد خەرىيەكە هيىرشى دېنېتە سەر، ۋانى ئەو لاقەي كە شكا كاتىك كەوتە

ناو قورتی زبلانه که ود، ژانیکه مرۆڤ بەرگەی ناگریت، تاریکە، لە ناخوده ھەنخن
ھەنخنی دەکرد. بە دریئاپی شەو چوون سەگىكى بىرىندار ئاھ و نالىھى بۇو. ئاھ و
نالىھىك سەرەتا لەسەرخۇ بۇو پاشان بۇو بە هات و ھاوار، جاریك كې و لەسەرخۇ
بۇو، جاریكى دىكە ھاوارو بە دەنگى بەرزبۇو:
- ئائىائائىا ....ھ، .... ئائىائائىا ....ھ!

نۇرچىكە ئاسىنинە کانى لەرزو تا لە تەھىلى دەچەقىن. بىرو ھزى پچىر پچىر.
جىهانىكى ھەورازو نشىپو لە خەونە کانىدا دەيىنى. جياوازىيەكى ئەفسانەيى.
شەپۆلىكى ورپىنه، بالگەرنە وەيەكى تۈقىنەر، ئاسۆپى، ئەستۇونى، چەوت، ورپىنه يكى
تازە لەدایكبوون و مەدنى مارپىتچى. ئاكام لەناو ورپىنه لەرزو تادا نغۇرۇبۇو.
وەرچەرخانو درچەرخانو درچەرخان بەرەو وەرچەرخانو درچەرخانو درچەرخان بەرەو
وەرچەرخانو درچەرخانو درچەرخان بەرەو ژنەكەي لۇوت (ئايە وى بۇ لۇتارى داهىيىن؟)
ئەو ھېستانەي كە (ترام)ە كەيان راپەدە كىشا دەبۈونە ژنەكەي لۇوت، ھەردوو
شوفىرەكە بە دەستى راپەستان و نەجۇولانىيەنەوە دەيانىلااند، بەوەشەو نەوهستان كە
ھەردوو قامچىيە کانىيان لەسەر پشتى ھېستانە كان شەكاندو بەردىيان تىيەدەگەرن، بىگە
داوايان لە سەرنىشىنە کانىش كەر چەكە کانى خۇيان بەكاربەيىن، پايە بەرزمىرىن كەسيان
خەنجەريان پى بۇو، نەقىزە ھېستانە کانىيان پى دەدا ئەوانىش دەرۋىشتن ....
- ئائىائائىا ....ھ، ... ئائىائائىا ....!

- (ئەي گىيل .... ئەي گىيل).

چەقۇتىزىكەرە كە ددانە کانى تىيەدە كەد بەرلەوەي بىزە بىتى! بىزە تىشكەرە كان.
ددانە کانى چەقۇتىزىكەر.
- (دaiيە).

ھاوارى سەرخۆشە كە ھەلېستاند كە لە كاتى ورپىنه كەيدا بەر گوپى كەوت.
- (دaiيە).

مانگ لمناو ههروه ئىسفەنجىيەكاندا جوان دەدرەوشايەوە، رۇوناكييە سېپىيەكە كەوتە سەر گەلا شىدارەكان و بىرىشكانەوە گۆزدە بى جوولەبى گۆزدە پى بهخشىن.

- (ئەوان ... ھەلگرتۇوە)

- (ئەوان ... ھەلگرتۇوە)

- ئەوان پىياوه پىرۆزەكانىيان لە كلىيەسە ھەلگرتۇوە بۇ ئەوهى بىياننىيىن! ئاي، چەند خۆشە!

گۆرسانانە كان لە شار خۆشتۇرۇ پاكىزتن! ئاي چەند خۆشە، دەياننىيىن!

- (تارارا، تارارا، بۈوم!).

لە ورىپەنەيەيدا بەرددەۋام بۇو، خۆى يىنى بەناو دژوارىيەكاندا رى دووشەق دەكتە، لە گەركانىيەكەوە بازى دەدايە نىپو گەركانىيەكى دىكەوە، لە ئەستىرەيەكەوە بۇ ئەستىرەيەكى دىكە، لە ئاسمانىيەكەوە بۇ ئاسمانىيەكى دىكە، نىپو بىدارو نىپو نوستۇو، لەناو گەورە زارو بچووكە زاردا. بە ددان و بەپى ددان..، بە لىپۇو، بەپى لىپۇو، بە جووتە لىپۇو، بە سېيىل، بە جووتە زمان، بە سى زمان، ھاوارى دەكىد: (دایە، دایە، دایە!).

تۇوت، تۇوت! سوارى شەمەندەفەرە ناوخۆيىەكە بۇو بۇ ئەوهى بە خىراترىن كات لە شارەكەوە دوور بىكۈتەمەدو بىگاتە چياكان، چونكە چياكان بەرە بلنىدى بەرە گەركانەكان پالىيەكى پىپو دەنلىن، لە دەيدىوي تاۋەرى بى تەلەكانەوە، لە دەيدىوي دورگە كانەوە، لە دەيدىوي سەنگەمرى تۆپخانەوە، ئەمۇ پەپكەمى بەسەربازان ئاخىنراوە.

بەلام شەمەندەفەرەكە بۇ ئەمۇ شوينە گەرایەوە لىپۇيەتەن بۇو، وەك بلىيەت يارىيەك بىت بە پەتىكەوە ھەلۋاسىرايىت، كاتىنەكىش گەيشت : (چوف، چوف، چوف)، كىيىنەكى مىيۇھەرۇشى ھەناسەسوار ھەبۇو، قىزەكەى، لە تۈولى ئەمۇ پەلکە دەچوو سەبەتەكەى لى دروست كرابۇو، لە وىستىگە كە چاودەپى دەكىد، بانگى لى كرد: (ئەمۇ بىبىيمەتتۈرى بچووك، ھەندىك نان بۇ گىيلە؟. ئاوا بۇ گىيلە، ئاوا بۇ گىيلە?). بەرە لاي (دالانى خواهدند) رۇيىت و كىيىھە مىيۇھە فەرۇشە كە راوى دەناو

به کووله که یه کی پر ئاو هەردەھەی لى دەکرد، بەلام کاتییک گیلە گەیشته ئەوئى،
ھاوارى (دایه!) دەنگى دایمۇدۇ: بازىتىك، پیاو، شەو، مەلماننى، مەدن، خوین،
پاکىردىن، گیل... (ئاو بۆ گیلە)، بىبىمەتتۈرى بچۈرك، ئاو بۆ گیلە!).

ئەو ژانمى لە لاقى ھەستى پى دەکرد بىئدارى كەردىدە، ھەستى كرد بىزگە يەك
لەناو ئىسکە كانىدا ھەيە. لەبەر رۇوناڭى رۆزدە خەمبارى بە ھەردوو چاوىيە وە
دەرددە كەھوت. چەند كەپرۆكە يەك لەوى ھەبوون گولى جوان جوان دايپوشىبۇون
پېيان دا لە سىيەرە كانىاندا بىنۇت لە تەنیشتى كانىيە ئاۋىتى ساردەدە كىلکە بە
كەر ئاپۆشراوە كەي خۆى دەجۇولاندەدە وەك بلىيەت سەمۆرە يە كى رەنگ زىوين
لەوىيە خۆى لەناو قەوزە گىيا كانىدا شاردۇتەدە.
كەس نىيە. كەس نىيە.

جارىيە كى دىكە گىلە كە پەنای بەر شەوى ھەردوو چاوه نوقاوه كە بىرەدەدە كۆشا
بەرەنگارى ژانە كە بىيىتەدە، ھەولى دەدا لاقە شكاواھ كە بە شىيۇدەيەك دانىت ئازارى پى
نە كەيەنیت، لە كاتىيىكدا بە ھەردوو دەستى لىيۆ بىرىندا رەكە توند گرتىبۇو. بەلام ھەر كە
ھەردوو پىللۇو سووتىنراوە كەي دەكەردىدە چەند ئاسمانىيە كى سوورى چوون خوین بەسەريدا
بازرەقەيان دەبەست و تىيدەپەرىپەن. لە نىوان رۇوناڭى و برىسىكە بروسىكە كانىشدا،
تارمايى كەمە كان بوبۇونە پەپولە بە بەرەدەمیدا راپاياندە كرد.

پشتى بۆ زەنگى وریا كەرنەوەي ورپەنە و درچەرخاند. بەفر بۆ ئەوانەي لە گىانەلەدان!
بەفر فرۇشە كە قوربانىي مەرگى پىرۆز دەفرۇشىت! قەشە كە بەفر دەفرۇشىت! بەفر بۆ
ئەوانەي لە گىانەلەدان! تىلىلىن! تىلىلىن! بەفر بۆ ئەوانەي لە گىانەلەدان! قوربانىي مەرگى
پىرۆز تىيدەپەرىپەت! بەفر فرۇشە كە تىيدەپەرىپەت! بۆ رېزلىيان شەپقە كە داكەنە، ئەنە كەپرى
لىك بە زاردا شۆرە و ببۇو! بەفر بۆ ئەوانەي لە گىانەلەدان!

(٤)

فریشته پوو

گیله که، لەناو زىلدانەکە، کە تىيى كەوتبوو، ھەر خەونى دەبىنى، بە گەلائى درەخت و، پارچە پىست و، شۇ شىتىال و، چەترە شاكاواو، لېوارى شەپقەى لە پۇوش دروست كراوو، پاشەرۆكى ورده ئاسن و، پارچە كۆزە شاكاوا، سندۇوقە كارتۇن و كىتىبە دراوا، شۇوشە شاكاوا، پىلاۋە كۈن كە ھەتاو سووئاندۇونى، ياخى كراس و، توينكلە هيلىكە و پارچە لۆكە و پاشماوهى خواردن داپوشرابوو. ئىستە خزى لەناو گۇرەپانىكى گەورەدا بىننېيەوە، چەند دەمامكىكى دەوريان داوه، كە خىرا دەركەوت دەم و چاوى كەسانىكىن سەرقالى سەير كەرنى شەرە كەلەشىرەن. شەر لە نىوان ھەردوو كەلەشىرەكەدا دەستى پى كرد، وەك ئەو كاغەزانەي لەناو ئاڭىدا گېيان تىيېرەدەبىت. يەكىك لە كەلەشىرەكان بىن ئىش و ژان بە بەرچاوى متبوبى سەير كەرانەوە گيانى دەرچوو، شادومان بۇون كاتىيەك دەنۈوكە خويىناویيە نۇوك چەوتە كەيان بىنى ھاتە دەرەوە. كەشىك بۇو بۇنى (مەي)ى لى دەھات. تفە كان لە رەنگى تەماكۇ دەچۈون. رېخولە و ناوسكى كەلەشىرە مەدارە دەبوبو كە. شە كەتىيە كى درىندەيىانە. متبوبون. بىن ھىزى. پاش نىوەرۆزىيە كى گەرم. گىلە لە

خهونیدا که سیک بدهسر پنهانه بدلایدا تیده پهربیت، بو شهودی له خهودی
هله لنه سینیت....

ئه و دیش دایکی گیله که بورو، که بوبووه یاری یه کیک له قورپ مساغه کان، که
خاوه نی کله شیری شه رکردن بورو، به پنهانه گله لی چوون بهد گیتاری ده زه نی.
دایکه که بوبووه قوربانیی ههستی خانه گومانیی ئه و پیاووه خراپه کارییه کانی
دیکه يشی. ژیانی کوله مهرگانه بدهسر رهاتیک بورو کوتایی نه دههات: یاری ئه و
بین باوک و بین دایکه و، شه هیدی ئه و منداله بورو، له شیر کاریگه ری (راسته خوچ)ی
مانگی گوزراوا بوبووه، و دک دایانه کان و تمنی که لافی ئه و لی ددهن هه مو
شتیک ده زان، لە کاتی ژان گرت نیدا، سه ری منداله زور زله کهی - سه ری کی
گهوره دو شاخدار چوون مانگ - تیکه لاؤ و به ده و چاوی ده ماراوی هه مو
نه خوشە کانی دیکەی نه خوشخانه که و ئه و ده بپینانه ترس و توورپیی و، خەم و
پەزاردە، رشانه وە خاوهن کله شیرە کان بورو که سه رخوش بورو، ئا کامى ھەر
ھە مو و ئە و دش ئه و منداله گیله لی کە و تە و د.

گیله که، لە گەل ئه و باو گەل لای درەختانه يشدا، گویی لە سرپەی تەنورە کەی
بورو، به دوايدا رایکردو فرمیسک لە ھەر دو و چاویدا قەتیس مابوو. لە سه ری سینگى
دایکى ههستی بە ئارامى كرد. ئامیزى ئه و کەسەی ھینايە ناو ژیانه و ژان و
نا زارى برينه کەی چوون کاغەزى تەنك ھەلمى... ئاي چ دالدەيە کى قولە هېچ
شتیک كېپىيە کەی ناشلە ژینیت! ئاي چ خوشە و يىتىيە کى لە را دە بدەرە! ئەي
گولە كەم! ئەي گول! ئەي گولە خوشە و يىستە كەم! ئەي گولە خوشە و يىستە كەم!
خاوهن کله شیرە کە دەمى بە گوئیوه دەنا و لە سەرخۇ گۆرانى دەچرى:
بو نا ... بو نا ...

بو نا ... خوشە و يىستە بچكولە كەم
من كله شیرە بچوو كەم ...

نهی بچووکم کاتیک ههردوو قاچم بهرز دهکهمهوه
نهی بچووکم بالله کام راده کیش!

گیله سه‌ری بهرز کردهوه، بی شهودی قسه بکات گوتی:
- دایه داوای لیبوردن دهکهم، داوای لیبوردن دهکهم!

شهبندگه که که به سوزدهوه دهستی بهسهر ددم و چاویدا هیننا وهلامی سکالاکه
دایهوهو گوتی: کورم من داوای لیبوردن دهکهم، منه داوای لیبوردن دهکهم!

دهنگی باوکی له دورهوه لمناو پهراخیک مهیوه بمرگوی دهکهوت:

بووم به داوهوه ....

بووم به داوهوه ...

بووم به داوی تزپی ئافرەتیکی سپی پیستهوه
کاتیک تۆرەکه باش بیت

داوهکانی به خۆیان دهپچرینهوه

گیله که ورتەیه کی لیوه هات:

- دایه، زانه کام دهگنه ناخی گیانم!

شهبندگه که که به سوزدهوه دهستی بهسهر ددم و چاویدا هیننا به قسهی خوش
وهلامی سکالاکه دایهوهو گوتی : بهلئی کورم، زانه کام دهگنه ناخی گیانم!

شادومانی ئاگای چیشورگرن له جهسته نازانیت. له تەنیشتیانهوه سیبەری

دارسنەوبەریک هەبۇو نوشتابووه تا ماچى زھوی بکات، چوون رووبار فینك.

بالندهیک بهسهر درەختەکەوه دەیخویند، کە ھاواکات بالندهو زنگىکى زېرىن بۇو:

- من گولم - سیّوم بۇ پاسارى بهەشت. من زیانم، نیوهی جەستەم

درۆکىنەیەو نیوهکەی دیکەی راستى، من گولم و سیّویشىم. چاویک له شووشەو

چاویک له راستى پیشکەش به هەمووان دهکهم، جا ئەوانەی به چاوى شووشەيىنم

شت دەبىنن ئەوه شت دەبىنن لەبەرئەوهى خەون دەبىنن، بەلام ئەوانەی به چاوى

پراستییه و ده بینن، ئەو شت ده بینن چونکه چاودروان ده بن! من گولم - سیوم بۆ پاساری بهەشت، من درۆم لە هەموو شتیکی راستیدا و، راستیشم لە هەموو شتیکی درۆکینەدا!

لەناکاوا گیله کە ئامیزى دایکى بە جى ھېشت و رايىكىد تا كە ژاوهى سىرکە كە ببىنیت. ئەسپى رەشمە يال درىيە دەتكوت لق و پىپى لە ولادە. ئافرەتكەلىك لېيان دەخورىن جلوىھەرگىكىيان لە بەر بۇو لە پولە كدا دەبرىسىكايدە. گالىسەكە گەلىك بە كۈل پازىنرا بونەدە، لافىته لە كاغەزى چىنى بە قەد دیوارى شەقامە كانەدە هەلۋاسرابۇن چۈون سەرخۇش بەلاي چەپ و راستدا دە جوولانەدە. گروپىك لە مىيوزىكىزەن و زورپۇنازەن و كەمانزەن و دەھۆلۈزەن. لېبۈوكە دەم و چاو بە ئارد سواغ دراوه كانىش بە رەنامە كەيان لە كاغەزى رەنگاوردەنگدا دابەش دەكىد، كە كەرنەوەدى ئاھەنگى تايىبەت بە سەررۆك كۆمار، پارىزىدرى خاكى نىشتمان و سەرۆكى پارتى پېرىزى ئازادىخوازان و سەرپەرشتىيارى زىرەكى لاوانى را دە گەياند..

ئىستە هەردوو چاوى گیله کە لە خەوە ورىيە كەيدا لە چواردەورى سەربانىيەكى زۇر بەر ز دە خولانەدە. خەلکى سىرکە كە بە تەنباو بزى لەناو تەلارىكدا بە جىيان ھېشتبوو لە سەر لېوارى هەلدىرىيەكى قۇولى زۇر كەسک دروست كرابۇو. كورسىيە كان لە پەردەي ئەم لاو ئەو لاو شۇرپۇوبۇنەدە لە پردى هەلۋاسراو دەچۈون، قەشەكانى ددان پىيدانايىش لە زەمینەدە بۇ ئاسمان سەرەدە كەوتىن و دادەبەزىن وەك بلىيەت بە خۇيان پىپەلە كانەي گىيان بىن فريشته تۆپ زىپىن و ئىبلىسى يازدە ھەزار شاخ لە سەرەي راوه ستابن. لە كەنۇوشگەيەكى كلىسە كەوە كېڭە راھىبەيەكى كەرمەلى، وەك چۈن پۇوناڭى بە ناو شۇوشەدا تىيەپەرىت، لە كۆرە كە خۆى ھاتە دەرەوە، بۇ ئەمەرى لېلى بېرىسىت چى دەويت و بە دواى كىيىدا دە گەرىت. راوه ستاو بە شادىيە دەستى بە قىسە كەدن لە گەللى كەد، خاوهنى ئەم خانووە، باشتىرىن فريشته يەو، گەوهەرى بۇونى پىياوه پېرۆزەكان و شىرىينە مەنلى ھەزارە نائۇمىيەدە كانە. ئەم ئافرەتە مەزىنەيش ئەوەندە

کورته بالا بwoo دریزایی بالای نددگهیشته یهک مهتر، بهلام کاتیک ده‌اختیت مهنددیه کی وات لا دروست ده‌کات که ودک که‌سانی گهوره سه‌ری له هه‌موو شتیک ده‌ردچیت. گیله که به ئامازه ئاگه‌داری کردوه که چون حه‌زی له‌ویه موّم بجويت، به نیوچه راست و نیوچه گالتەجاپیهه و پیئی گوت که ده‌توانیت مۆمیتکی داگیرساو له قوربانگه‌ی کلیسە‌کەی ببات. پاش ئەوه چمکی بالاپوشە زیوینه شوّر و دله‌په‌کەی کۆزکردوه و ده‌ستى گرت و بۆ لای حه‌وزی ماسیبیه رەنگاورنگە‌کانی بردو پەلکەزیپینیکی دایه تا بیمژیت ودک بلىیت شیرینی نوقل و نهباته. ئەوه شادومانی تەواودتییه! هەستى ده‌کرد له نووکی زمانیه‌وه تا پەنجھە‌پیئی هەست به شادومانی ده‌کات. شتیک بwoo به دریزایی ژيانی ده‌ستى نه‌کەوتبوو: پارچە مۆمیک چوون پلاستیک ده‌میزیت، نوقل و نه‌باتیکی پۇونگەبی و، حه‌زی ماسیبی رەنگاورنگ، دایکیکیش لاقه برىنداره‌کەی ده‌شیلیت و گۆرانی بۆ ده‌چریت: (زوو چاك ببەوه، ئەی بچووکە‌کەم زوو چاك ببەوه). هەموو ئەو شتانەی هەبwoo کاتیک له‌سەر کۆمەلە زېلە‌کان نووستبوو.

بهلام کامه‌رانی بەردەوام نابیت ودک چون له‌گەل خۆرکەوتنداد لۆپه بارانیش ده‌توبیتەوه. بۆیه له چوارچیووه زه‌وییه‌کەوه له رەنگی شیر ده‌چوو، داربیریک دەركەوت سەگە‌کەی دواي کەوتبوو پاش ئەوه‌ی پیئی بەرهو لای ئەو زىلدانه بزرکردبوو. باوهشە داریکى بە کۆلە‌وه بwoo، کۆلە‌کەی بە جله‌کەی پیچابووه‌وه، له کاتیکدا داسە‌کەی بە سنگییه‌وه نووساندبوو، ودک چون باوک مندالە‌کەی بە باوهشە‌وه ده‌گریت. دۆلە‌که قوول نابوو، بهلام له‌بەرئە‌وه کات بەرهو رۆزئا‌ابوون ده‌چوو دۆلە‌که قوول و پىر له سىبەر ده‌ردە‌کەوت که چوار ده‌ورى ئەو زىلانە‌یان دابوو له خواره‌وهیدا کۆبۈوبۇنە‌وه له‌و پاشە‌رۆکانە‌ی جىئى ترس و تۆقىنن ئەگەر شەو دابیت. داربىرە‌کە ئاپارى پشتە‌وهی دايە‌وه: ده‌توانى سوئىند بخوات کە کابرايمەک دواي کەوتتووه. پاشان ماوه‌یه‌کى کورتى دىكە، جاريکى دىكە راوه‌ستا.

ههستی ده کرد که که سیّک ههیه لو ناوانه خۆی شاردوتهوه. سه گه که حهپی و تووکه کانی راوهستان ودک بلىیت ئىبلىسی بەرانبەر بەخۆی بىنېيىت. كېزەلولكە يەكىش چەند كاغەزىكى پىسى جوولۇندوه كە بە خوتىنى ئافەرەتىك يان بە ئاوى بەنجەر پىس بوبۇون. ئاسمانىش لە دوورەوه، شىنى بى گەردى دەنواند، ودک بلىیت گومەزىكى بەرزى مەزارگە يەكە و بە دالى گۆشتخورى نوستتو رازاوهتهوه. پاش ماوەيەك، سه گه که بەرەو ئەو شوينە تىتەقاند كە كىلە كەىلى لى راکشاپۇو. دارپەكە لە ترساندا موچىركە يەكى بە لەشدا هاتى، هەنگاوهەنگاوهە دواي سه گە كەدا نىزىك بوبۇوه تا بازىت كى مردووه. لە بەرەدەم هەر داشە يەكدا بوبۇ پىسى بە هوئى پارچە شووشە يان قوننگە بوتلى شكاۋ يان قوتۇوسى ماسىيى سەردىنەوه برىيىدار بىيىت، دەبوبۇ بە سەر رېخى بۆگەن و قۇرتى تارىكدا باز بىدات. چەند بۆشايىھە كىش ھەبوبۇ پەلە ئاۋ بوبۇن و لەناو ئەو كۆمەلە زىلانەدا ودک بەندەر دەھاتنە پېش چاو.

بى ئەوهى كۆلە كەى دابگەرىت - چونكە ترسە كەى زۆر قورسەر بوبۇ - دەستى بىردو لاقيىكى تەرمە گريمانە كراوهە كەى گرت، زۆرى سەر سۈر ما كاتىيەك بىنى ئەوه مەرۆشىكەو هيىشته زىنندووه، بۆيە هەناسە بېرىتىكانى لە كاتى هاواركىرنە كەيدا تىكەل بە ودرېنى سه گە بوبۇ، بۆ ئەوهى هەر ھەممو ئەوه وينەيەكى زىنندوومى مەينەتىيە كەى دروست بىكەن، ودک ئەو بايەيە هەندىيەك جار تىكەل بە رەھىيلە باران دەبىيەت. ئەوهى زۆرتر دارپەكە پەريشان كرد ترپەي پىسى كەسیّك بوبۇ بە ناو گياوگۆلەي نىزىك داركاشۇ كۆنە دار ھەرمى ھيندىيە كان رېي دەكىد. تۆز بلىيەت چى روو بىدات ئەگەر ئەوه ھەنگاوى پۆلىس بىيىت! ئاي بەراسلى، رەنگە ئەوه ھۆكارييەك بىيىت مەرۆۋ تۇوشى كېچەل بکات. ئاماراھى بە سه گە كە كرد: (بى دەنگ بە! كاتىيەك سه گە كە لە ودرېنى خۆى نەكەوت شەقىيەكى ئاراستە كردو گوتى: (بى دەنگ بە .. ئەھى حەيوان بى دەنگ بە!).

بیری لە هەلاتن کردەوە.. بەلام هەلاتن دان نانە بە تاواندا و.. قوورەکەیش خەستەر دەکات ئەگەر ئەوەی پرووەو ئىرە دىت پۆلیس بىت. پرووی کرده لای پیاوە برىندارەکەو بانگى كىد:

- (دەي خىراكە، يارمەتىت دەددەم هەلسىتە سەرپىچ! خودايە، خەريکبۇو بىتكۈزۈن! دەي مەترىسە، ھاوار مەكە من نامەۋىت ئەزىيەتت بىدەم ... لىرەوە تىيەدەپەپىم بىنېمىت راڭشاپۇرىت....).

دەنگىك لە پشتەوە قسەكەي پىچ بېرى: (بىنېمىت ئەو ھەموو زىلەت لەسەر لا دەدا، گەرامەوە لات لەبەرئەوە بىرم کردىوە كە رەنگە كەسىنگ بىت بىناسم، با لىرەي دەرىپەيىننەن).

داربىرەكە سەرى وەرچەرخاند تا وەلام بىداتەوە لە كاتىيەكدا خەريکبۇو لە ترساندا زەندەقى بچىت. ھەناسەكانى پىچان. ھەلتەھات لەبەرئەوە برىندارەكەي گرتبوو كە نەيدەتوانى خۆى لەسەر پى راپگىت. بىرى بۇ ئەوەچوو كە ئەوەي قسەي لەگەل كەد دەبىت فريشته بىت: پىستىيەكى مەرمەپىزىپىن و، قىزىكى زەردو، زارىنىكى وردو روخسارىيەكى مىيىنەي بەلاوه بۇو لەگەل چاوه رەشه پىاوانەكەيدا يەكىان نەدەگرتەوە. جله كانى خۆلەميشى بۇون، لەبەر تىشكى خۆرئاپۇوندا لە ھەور دەچوو. بە ھەردوو دەستە ناسكەكەي داردەستىيەكى حەيزەران و شەپقەيەكى لىيوار پانى پى بۇو شىيەي كۆتى دەنواند.

داربىرەكە كە نەيتowanى چاوى خۆى لە ئاستى بىترووكىنېت وەلامى دايەوە: فريشته، فريشته يە، فريشته!

نهناسراوەكە گوتى: (بە جله كانىدا دياره لە ھەزارەكانە. چەند ناخوشە كە مرۆژە ھەزار بىت)...

- رەوشەكە لەسەر بارودۇخ رادەوەستىيەت. ھەموو شتىيەك لەم جىهانەدا لەسەر شتىيەكى دىكە رادەوەستىيەت. بۇ فۇونە سەيرى من بکە، من زۆر ھەزارم، بەلام

کاری خۆم و، ژنی خۆم و، کوو خۆم هەمیه، برووا ناکەم ئەو بازودەخەی من جىئى بهزىسى پىتىدا هاتنهوه بىت. داربىرەكە ئەوەي بە منگە منگ گوت وەك پىباۋىك خەون بېبىتىت و قىسە بکات. بە هيوا بىو شتىك لەم فريشته يە هەللىكىرىتىت كە رەنگە تەنیا ئەگەر ئارەزووى لى بىت لەسەر ئەو قايلبۈونە مەسيحيانە لە داربىرەوە بىكاتە پاشايىك. چەند ساتىك خۆى بىنى بە زىپ و خشل رازاوەتھەوە و بالاپۇشىكى سوورى لەبەرە و نىگىنەتكى لەسەر ناواھ و سەولەجانىتكى بە مروارى راپازىتراوى بە دەستەتھەيە. زىلدانەكەي لە دوورى دوورەوە دەبىنى ... نەناسراوەكە كە دەنگى بەسەر ئاھ و نالىھى گىلەكەدا بەرزىتر دەكەدەوە تىبىنى كەد و گوتى: (ئەممە سەيرە!).

- سەيرە؟، بۆچى؟. هەرجۈزىنېك بىت، ئىمەي هەزار لەوانى دىكە زۆرتر بە بەشى خۆمان قايلىن. چىمان لەدەست دىت بىكەين. هەرجۈزىنېك بىت، لە راپاستىدا لەكەنلەنەبۇنى قوتاچانەكەندا ئەوەي فىرى خويىدىن دەبىت دەكەوەتىه ژىپ كارىگەرى شتىگەلىكەوە ناتوانىت جىبەجىيان بکات. تەنانەت ژنەكەشم ھەندىك جار خەم و خەفت دايىدەگرىت و هيوا دەخوازىت رېزانى يەك شەمowan بالى لى بىرايە).

برىندارەكە دوو جار تا سى جار بۇرایەوە كاتىك لە شوينە زۆر لېزەكەيان دەھىنەيە خوارەوە. درەختەكان لەبەر ھەردوو چاوى، كە لەسەرەمەركادا بۇون، هەلەدەبەزىن و دادەبەزىن، وەك بىلىت پەنجەي سەماكەرانى ھەلپەرکى و سەماي چىنى بن. قىسەي ھەردوو پىاوهكە لە گوئىدا دەزرنگايدەوە كە خەرىكىبو بە تەواوەتى ھەلەياندەگرت وەك بىلىت دوو پىاوى سەرخۇش بن و بەسەر زەۋىيەكى لۇوسىدا تىپەرەن. پەلەيەكى رەشى گەورە چىنگى لە بىنەقاى نابۇو، تاو لەرزايكى ساردى لەناكاو بە جەستەيدا تىيەپەرى و سەرلەنوئ خۆلەمېشى سووتاوى ئەندىشەكانى گېيان دەگەرتەمەوە.

ناموکه گوتی: (که واته ژنه کدت رۆزانی یەك شەموان بالی دھویت؟. بائ؟).
 تەنانەت ئەگەر بالیشى ھەبیت ئەوھ هیچ سوودىتکى پى ناگەيەن).
 - ئەمە پاسته، وى دەلیت بالی بۇ ئەوھىي سەيرانى پى بکات. كاتىك لەگەلم
 بە دەمە قالى دېت بەردەوام داوا لە با دەکات بالى پى بېھخىت.
 داربىرە كە راودستا تا ئەو ئارەقەي بە تەويىلىيەوھ پەرت و بلاوبوبۇونەوھ بە
 قولى چاكەتە كەى بىرىت و، بەسەرسور مانەوھ گوتى: (ئاي چەند قورسە!).
 میوانە نەناسراوە كە گوتى: قاچە كانى بەسىيەتى ئەگەر بىيەویت بروات، تەنانەت
 ئەگەر بالیشى ھەبیت ئەوھ ناروات.
 - (نا ناروات، بەلام نەك لەبەر خاترى خۆى، بەلكو لەبەرئەوھى ئافرەت
 بالىندەن و ناتوانىن بى قەفەسى خۆيان بىزىن، لەبەر ئەوھىش من هىچ شتىك لەگەل
 خۆم بۇ مالەوھ نابەمەمۇھ تەننیا چەند چەلە دارىتكى نەبیت بۆيە ناتوانىم پىتىان داركارى
 بىكم و بەسەر پشتىدا بىيانشىكىن). ئەو كاتە ئەوھى بىركەوتەوھ كە لەگەل
 فريشتهدا دەئاخىت، بۆيە زۇو فرييای خۆى كەوت و گوتى: (ئەوپيش شتىكى
 ئاسايىھ، لە بەرژەوندى ئەودايم). دابىرە كە درېزەي بە قىسە كانى داو رېپەوھى
 قىسە كانى گۈرى چونكە بەرانبەر بەھە ئىستە گوتى ھەستى بە شەرمەزارى كرد:
 (تۆ بلىيەت كى لەم لاوه بەستە زمانەي دايىت؟)..
 - زۆر كەس ھەن ...
 - (بەلئى، زۆر كەس ھەن لىيان دەۋەشىتەوھ ھەر شتىك بىكەن، بەلام پى دەچىت
 ئەم لاوه وەك بلىيەت ... وەك بلىيەت هىچ بەزەيە كيان پىدا نەھاتىتەوھ.. بە چەقۇز
 لىيان برىندار كەدووھ ... پاشان بەم جۆرە فەتىيان داوهتە ناو زىلدانە كەوھ!).
 - رەنگە برىنى دىكەيش برىندار بۇوبىت.
 - پىدەچىت لىيۇي بە گۆيىزان برىندار كرايىت. پاشان ھەلەنگر تووھ بۇ ئەم
 دوورەيان ھيناوه تا كەس بە تاوانە كەيان نەزانىت، ها!

- ئای چ جىيەكى نەشياوا!

- منيش خەريكبوو وا بلىم.

درەختە كان پپ لە داڭ بۇون كە خەريكبوون زىلدانەكەيان بەجىدەھىشت.
گىلەكەيش لە ترساندا ئاگاى لە ئازارەكانى نەمابۇو، بۆيە خۆى كې كردىبوو، چۇن
ژىشكە، كېپ و بىن دەنگ، خۆى گرمۆلە كردىبوو.

نەرمە بايەك لەناوەندى پىيەشتەكەوه ھەلىكىرد، لەسەرخۇ و ئاسوودە و ھېبور
لە شارەكەوه بەرەو ئاراستەمى كىلگەكەان دەھات...

نەناسراوەكە سەيرى كاتشمىرەكەى كرد، پاشان دورىكەوتەوه پاش ئەۋەدى
ھەندىك پارەي خستە گىرفانى پىاوه برىندارەكەوه بە سلاۋىكى دۆستانە
مالئاوايى لە داربىرە كە كرد.

ئاسمان سامالى و بىنگەرد بۇو. ئەو خانۇوانەي لە پەرى شارەوه بۇون پۈويان لە
كىلگەكەان بۇو، گلۇپە كارەبايىھەكانيان چەشنى دانە شقاراتە لە پىيەشتىيەكى
تاريىكدا دەبرىسىكانەوه. لە تاريىكايىھەدا رېتىكەي پىتچاپىيچ دەردەكەوتەن، درەخت
ئەم بەرۇ ئەم بەرى تەنېبۈونەوه، لە نىزىك يەكەمین رېزە خانۇودا: چەند كۈرۈخە
قورپىنېك بەرچاۋ دەكەوتەن بۇنى پۈوشىyan لىيەھات، لەگەللىكەنەي لەدار دروست
كراو بۇنى هيىندىيەكانيان لىيەھات، خانۇوى كەورە لە پىشەوه حەۋشەيان
ھەبۇو بۇنىكى پىسى چۇن بۇنى تەمۈلىيەيانلى بەرز دەبۈوه، لەگەللىكەنەي
خاندا لەوانەي ئالغى ئاسايى رەشە ولاخيان تىيدا بۇ فرۇشتە مبار كرابۇو
ھەرودەها ئەو كارەكەرەي لەگەل دلەدارەكەيدا لە ئۆردووه كاندا ئەۋيندارىيان دەكەد،
ھەرودەها كۆمەللىك هيىستەوان لە تاريىكايىدا قىسىمەيان دەكەد.

ھەركە گەيشتنە يەكەمین خانوو داربىرە كە برىندارەكەى بەجى ھىشت، پاش
ئەۋەدى بۆيى رۈون كەرددە چۈن دەتوانىت خۆى بىگەيەنەتە نەخۆشخانە. گىلەكە
ھەردوو پىلۇوى كەرددە دەبۈيىست پشۇو بىدات، بەدواي شتىيەكدا دەگەرە لەو

نزگه‌رديه‌ي رزگار بکات، به‌لام روانينه لهرزۆكە كەم، كە چون درک راودستابوو، به تکاو پارانمودوه له دەرگا داخراوه کانى شەقامە چۆلە كەم دەدا. له دووره‌و دەنگى كەپردا دەھات بانگى خەلکە كۆچەره‌كەم دەكردو دەنگى زەنگ دەبىسترا سى جار بۇ گيانى كريستيانە كان ليتىان دەدا: د... روو... د، د... روو... د، د... روو... د.

زەندەقى لە دالىيك چوو له و تاريکايىدە خۆي كىش دەكىد. بالى شکابوو، ثاھ و نالھى لە گوئى كىلە كەدا چون هەرەشە زرنگايىدە، به پالپىشتى ديوارەكان، به پالپىشتى هەزىئى ديوارە چەسپاوه كان، لەسەر خۆ هەنگاوه نگاوه دووركەوتەو، هەر ئاخ و ئۆفي بۇو، بىن ئەوهى بزانىت بەرەو كوى دەچىت، رەشهبايە كىش له رۇومەتى دەدا، ثەو رەشهبايە وا پىيەدچوو وەك بلىييت بەفرى هەلمىشىت بەر لەوهى بەو شەوهەلبات. نزگه‌رديه‌يش گيانى دەھەزىاند ...

داربرە كە وەك جاران كۆلە دارە كەم لە حوشەي خانووه كەيدا فرى دا. سەگە كەم كەي پىش خۆي كەيىشتىبووه مالەووه به گەرمى پىشوازى لېتكىد. لە خۆيى دوورخستەو، بەر لەوهى شەپقە كەم دابكەنىت، دوگمەي چاكەتە كەم كردەو كە بەسەر شانيدا شۇرۇ بووه، له دوو بالى شەمشەمە كويىرە دەچوو، پاشان خۆي كەيانىدە لاي ئاڭگە كەم لە گۆشەي ژورە كەم دەلايىسابوو، كە هاوسەرە كەم خەرىكىبوو هەندىن ئانە كىكى دروست دەكىد، رۇوداوه كەم بۇ گىزىيە وە.

- (لاي زىلدانە كە چاوم به فريشته يەك كەوت).

رۇونا كىيى ئاڭگە كە لەسەر ديوارە حەيزدرانە كەم و لەسەر بنىيچە پۈوشىنە كە دەلەر زىيەوە، وەك بلىييت بالى فريشته دىكە بن. هيلىيەكى لەرزاڭى كى دووكەلىيەكى سېپى درەختىن له كوختە كە بلندبووه وە.

(۵)

ئەو ولاخە!

سکرتیئر سەرۆک گوئىي لە دكتۆر (بارينييۇ) دەگرت.

- گەورەم سکرتیئر پىت راەدەگەيەنم، من ئەو دە سالە نەشتەرگەرى سۈپايىم و لە ئۆرۈگە سۈپايىيە كاندا كاردهكەم، پىشىت راەدەگەيەنم كە پىلانىيىكى گەورەيان بۇ نابۇومەوه، ئەوەبۇو گرتىام، گىتنە كەيىش بە هوى ... بۇ بەلام دېبىت لە ھەمۇ شىتىكەت ئاگەدار بىكەمەوه. ئەوەي پۇوي دا بەم شىيۇدە بۇو: لەناكاو نەخۇشىيەك لە نەخۇشخانە سەربازىيەكە بلاپۇوه، ھەممۇر رۆزىيىك دە يان دوازدە كەس بەيانىان دەمردن، ئەوەندىيىش دواى نىيۇرۇۋو، ئەوەندىيىش شەوان دەمردن. بەپىۋەبەرى تەندرۇستى سەربازى من و ھەندىيىك لە ھاوداڭلە پىشىكە كانى دىكەرى راسپاراد لەو رەوشە بىكۈلىنەوهو هوى مردىنى ھەممۇر ئەو كەسانە بىدۇزىنەوه بە رۆزىيىك بەر لە مردىيان بەپەپرى تەندرۇستىيەوە دىئنە نەخۇشخانەكە. يان نىيېرىكەي ئەوە. باشە، پاش ئەوەي پىنج حالە تم توپىكارى كەدە، توانىيم بىسىەلىيىن كە ئەو پىياوه بەدەختە بە هوى دران و كون بۇونى گەمدەيانمۇ مەردوون، كۆنەتكە بە ئەندازەدى دراوىيىكى بچۇوو كى ئاسىن، بە هوى ھۆكاري دەرە كېيەوە رۇوي داوه كە پەيىم پى نەبردو نەمزانى چىيە، پاشتە سەلمىتىرا كە سىلەفاتى سۆدىيۆمە و دەك گەدە پاككەرەوە خواردوويانە، كە ئەوېيش سۆدىيۆمە لە كارگەي ئاوى

گازی دهیانکری، لبه‌زئه‌وهی جو زیکی خراب بwoo. باشه، هاودله کامن له گهله نه و رایه‌ی من نهبوون، بؤیه و دک پیتدەچیت نهوان دهستگیر نه کران، نهوان بروایان والبwoo که نه خۆشییه کی نویسیه و پیوسیست به لیکولینه و هو پشکنینی زۆرتر ده کات. پیت ده لیم سه‌دو چل سه‌ریاز مردن و هیشتە دوو سنلووق لهو سیلفاتی سو‌دیومه ماوه. پیت ده لیم به‌ریوه‌به‌ری ته‌ندرستی سه‌ریازی، بؤه‌وهی مشتیک جونه‌یه قازانج بکات، سه‌دو چل سه‌ریازی کرده قوریانی، جگه له‌وانه‌ی که هه‌مان چاره‌نوس چاوه‌رییان ده کات. پیت ده لیم...).

ئمرکانی جهنگی سوپای سه‌رۆك کۆمار له ده‌رگای نووسینگه‌ی سکرتیره‌وه بانگی کرد: (دکتۆر لویس بارینیو!).

- مسیو سکرتیره‌هه‌رچیم پی بلیت بوت ده گییرمه‌وه).

سکرتیره‌که چه‌ند هه‌نگاوایک له گهله دکتۆر بارینیو بره‌وه لای ده‌رگه که رۆیشتە. بیچگه له ھۆکاره مروییه‌کان، سکرتیره‌که هه‌ستى به بایه‌خدان به‌رانبه‌ر به شیوازی گیپانه‌وه یه‌ک به دواي يه‌کدا هاتووه بیزارکه‌ر و ناخوشکه‌ی دکتۆر کرد که له گهله سه‌ریدا ده‌گونجیت، که تالل تالل سپیه‌تى تیکه‌وتووه له گهله نه و ده‌م و چاوه ره‌قەل و وشكەله‌ی که پیاواني زانست هه‌يانه.

سه‌رۆك کۆمار، که سه‌ری بلند کردووه‌وه، به پیوه‌وه پیشوازی لى کردو، بالیکی له دۆخیکی ئاساییدا به ته‌نیشتیه‌وه شوپ بوبووه‌وه، نه‌وه‌که دیکه‌یشی له پشتییه‌وه بwoo، پیتی گوت بی نه‌وه‌ی هله‌لی نه‌وه‌ی بۇ بره‌حسینیت سلاوی پیشکەش بکات:

- (مسیو لویس تکام وايه نه‌مه باش بزانیت، که من نه‌وه به‌په‌سەند نازانم نه‌وه پپوپاگه‌ندانه‌ی پزیشکه جادووگه‌رە کان بلاوی ده‌کنه‌وه نیزیک تا دور ناوی حکومه‌ته‌کەم بزریین. پیوسیسته نه‌یاره کامن به‌ردوام نه‌مه‌یان له‌بەرچاو بیت، گەردانی يه‌کەمین کەسیش دەپه‌رینم نه‌وه‌ی له‌بیر بچیتە‌وه، ئیستە‌یش، فەرمۇر، بېزىر دەرەوه ... به‌وه ولاخیش بلی با بیت!).

دکتور بارینیو به خۆی و روالەتییەوە پاشەکشەی کرد و چووه دەرەوە، بەشیوویەکی ناخوش ناو چەوانی بە یەکدا دابوو، رەنگی هەلبۇوسکابوو وەک بلییت ئەو رۆژەیە کە دەینیزىن.

- (بەریز سکرتیر کۆتايمىم ھات، کۆتايمىم ھات. ئەو تەنیا شتەی کە گوئىم لىبۇو پىئى گۆتم ئەو بۇو: فەرمۇو بىرۋە دەرەوە بەھە و لالخە بلىي با بىت).
- من ئەو لالخەم.

يەکىك لە نۇوسمەركان ئەوەی گوت کە لەبەرددەم مىزىكىدا لە گۆشەيەکى نۇوسىنگەکە دانىشتبوو، ھەستاوا پاشان لەو دەرگاوه کە تازە دکتور بارینیو دايىختى، چووه ژۇورەکەی سەرۆكەوە.

دکتور بارینیو بىلمە بىلمىكى لىيۆھەتاتكاتىيەك ئەو ۋارەقەيەسى سېرى بە دەم و چاویدا چۆراوگەمى بەستبۇو:

- (وام دەزانى لىيم دەدات! ئەگەر بتبىينىبايە، ئاي ئەگەر بتبىينىبايە! بەریز سکرتیرى من كاتت بەفيپۇر دەدەم و تۆيىش سەرت زۆر قالە. من ئىستە دەرپۇم، زۆر سوپاست دەكەم).

- (خۆشەویستم دکتور خوات لەگەل، بېبورە، ھیوای بەختوورىت بۆ دەخوازم). سکرتیرەکە لەچەند خولەكىيەکدا ئەو ناماھى نۇوسى كە جەنابى سەرۆك مۇريان دەكات. ئەو كاتھ شار زەردەپەرى پىرتەقالى ئىوارە بالى بەسەردا كىشىابۇو، ئاسمانىش بەرگىكى مۆزلىنى جوانى ھەورى پۆشىبۇو چەندىن ئەستىرەدى پىتە بۇو دەبرىيسكانەوە وەك بلیيەت فريشتنەگەلى پارانەوە بن. دەنگى زەنگى كلىيىسە كان بەرزبۇوەوە ئاوازى (پىرۆزىت ئەم مەرييەم) يان لىيۆھە دېبىسترا كە رېڭە و بانەكانيان وەك تەوقى مرۆڤ رزگاركەر تەنېبۇوە.

بارینيۆ بەرەو مال چووه دەجىيەنەكەى لە دەرەوە بەرە ھەرسى دەھىيەنا. چۈن دەيتوانى خۆی لەم گورزە خيانەتكارىيە قوتارىكەت؟. دەرگەكەى داخست

له کاتیکدا سه‌یری بنمی‌چه که‌ی کرد که رِندگه دهستی پیاوکوژی لیوه شور بیتته وه تا بیخنکینیت. رووی کرده که نتُریکی گموره‌ی جلوبه‌رگ له‌ژوروی نووستنه که‌ی و خوی تیدا شارد وه.

پالتوکانی له‌ناو که نتُره که‌دا سایشانه به ریز هه‌لواسرابون وهک بلیتت تهرمی پیاوگه‌لیکی له‌سیداره دراون و له‌ناو نه‌فتالیندا پاریزراون، ئه و دیمه‌نه جه‌نازه‌سیانه تیرۆرکدنی باوکی پیش چه‌ند سالیکی دوورو دریشی بیر خسته وه کاتیک شه‌ویکیان تاک و ته‌نیا به شه‌قامدا ده‌رُوشیت. دهبوو خیزانه که‌یشی به‌و لیکولینه ودیه دادوه‌ریه قایل بیت که هیچ سوودیکی نه‌بwoo. پاش ئه و تاوانه کاره‌ساتیکی تووش هات، ئه و بwoo نامه‌یه کی به‌دهست گه‌یشت مُری پیوه نه‌بwoo ناوه‌رۆکه که‌ی نیزیکه‌ی بهم شیوه‌یه بwoo: (خۆم و میزدی خوشکه که‌م رۆژیکیان نیزیک کاتژمیری یازده شه و له ریگه‌ی (قۇلتا گراندی) یه‌وه بۆ گەرەکی (لاکانوا) ده‌هاتینه وه، کاتیک له دووره‌وه گویمان له ته‌قه بwoo، ته‌قمه‌یه کی دیکه و، دیکه و دیکه، تا پینچ ته‌قه‌مان ژمارد، بۆیه خۆمان له پشتی ده‌ونه داری نیزیکه‌وه شارد وه، گویمان له ترپه‌ی پیی ئه‌سپ بwoo زۆر به خیرا لیمان نیزیک ده‌بونه وه، تا راده‌یک ئه‌و‌نده خیرابون خەریکبwoo ئه‌سپه‌کان و سواره‌کانیان سه‌ریان پیماندا بتەقیتته وه. پاش ماوه‌یک سه‌رله‌نوی ملى ریگه‌ی خۆمان گرتە بهر، بۆیه جاریکی دیکه کش و ماتى بالى به‌سەر شوینه که‌دا کیشا، بەلام هه‌ردوو ئه‌سپه که‌مان توند ده‌یاخیلکاند. که‌چى هەر دەيانلۇشكاندۇ دەيانخىلکاند ئىمەيش دابەزىن، هەر يەکەو دەمانچەی خۆمان به دهسته وه بwoo تا بزائىن چى رووی داوه، تهرمی پیاویکی مردوومان بىنى دەمەو له‌پ کە‌و‌تبۇو، ھیستريکی برىندارىشى لە تەنیشته وه بwoo، میزدی خوشکه که‌م به گولله‌یک ئازاره‌کانى له‌کۆلکرده وه. خیرا خۆمان گەياندە (قۇلتا گراندی) تا پۆليس له رووداوه‌کە ئاگەدار بکەينه وه. له باره‌گاي سەرەکى پۆليس كۆلۈنیل (خۆسى پيرالىس سۆنرىنتى) مان بىنى كە

نازناوی به (پیاوی خاوند هیستره بچووکه که) رۆیشتبوو له گەن زمارهیدك له هاوارپیکانیدا له دەورى خوانىكى به بوتلە شەراب رازاوه دانىشتبۇون. هینامانه لاقەپەوەو رووداوه كەمان بۆ گېپايەوە: سەرەتا تەقەكان، پاشان .... گۈيى بۆ شل كردىن، پاشان ھەردو شانى ھەلتە كاند و، سەيرى پۇوناكى مۆمەكەى كرد كە به دەوي خۆيدا توابۇوەوە لە سەرخۇ وەلامى دايەوە: (راستەو خۇ بگەرېتەوە مالى خوتان - من دەزانم دەربارە چى قسان دەكەم - جاريکى دىكە ئەم باسە دووبارە نەكەنەوە!).

- لويس! لويس!

يەكىك لە پالتۆكانى لە ئاسقىيەكە بەربۇوە خوارەوە وەك بلېيت بالندەيەكى كۆشتەخۆر بىت.

- لويس!

خىراو دەست و برد (لويس بارينييۇ) لە كەنتۆرى جلوبەرگە كان ھاتە دەرەوە و پۇوي كرده ژۇورى كتىبىخانەكە و به روالەت واي پىشان دەدا لاپەرەي كتىبىيەك ھەلدەتەوە. نەوەك ژنهكەي بتۆقيت ئەگەر بىانىت خۆى لەناو كەنتۆرى جلوبەرگە كاندا شاردبۇوە!

- (كارەكە هەمۇ سۇورەكانى بە زاندۇوە! لە ئاكامى ئەم ھەمۇ خويىندەنەوەدا خوت دە كۈزىت يان شىت دەبىت. ھەر لە سەرەتا وە ئەم پى گوتۈويت! دەزانىت توپىویستت بە دانايىيە نەك زانىن ئەگەر بىتەويت لە زياندا بەرەو پىشەوە بچىت؟. ئەم ھەمۇ خويىندەوانە چى سوودىيەكت پى دەبەخشىن؟. چى سوودىيەكىيانلى دەبىنيت؟. هىچ! تواناى ئەمۇ دەنگى زەنەكەي دەرۇونى دكتور بارينييۇيان ھىپۈر كردهوە زۆر خاپە! زۆر خاپە!

پۇوناكى رېڭىز و دەنگى زەنەكەي دەرۇونى دكتور بارينييۇيان ھىپۈر كردهوە.

- (هیچمان کم نییه ئەمە نەبیت! خویندنهو، خویندنهو ... بۆچی؟. بۆ ئەوەی پاش ئەوەی دەمریت پیت بلین زانا بسویت؟. ئەوان ئەمە به هەموو کەسیک دەلین پاش ئەوەی دەمریت .... ها! با جادوگەرەکان بخویندنهو، بەلام تو پیویست بەوە نییه، چونکە پلەی زانستی خۆت دەستەبەر کردووە، ئیدی تەواومان کردو شت دەزانیت و پیویست بە خویندنهو و بەسەرکردنەوە نییه. پاشان .... بهم شیوهیه توند سەیرم مەکە! ئەوەی تو پیویست پییەتى نەخۆشە نەک کتیب. ئەگەر ئەوەندەی کتیبەت ھەن نەخۆشت ھەبۇرايە ئەوە ئەم مالە دەبۇوە بەھەشت. من من، حەز دەکەم نۆرینگەکەت بىبىن سىخناناخ بیت و گویم لە تەلەفۆنەکە بىت بەردەوام بىزىنگىتەوە بىيانبىن بۆ راپىزىكىن بانگت بىکەن و، بتىبىن بگەيتە شتىك ...).

- (مەبەستت چىيە بگەمە شتىك ...).

- باشە، سەركەوتتو بىت. پىم مەلئى چاوى خۆتى لەسەر خویندنهو دانىيەت تا سەركەوتتو بىت. نۆزدارانى دىكە به نیوهى ئەو ئاگاۋ زانىنەی تو ھەتە سەردەكەون. ئەوان بەو رېگەيە بە بازووی خۆيان بەرەو پىشەوە دەيپەن شاگەشكە دەبن و، ناو بۆ خۆيان پەيدادەكەن. نۆزدارى جەنابى سەرۆك ھات، نۆزدارى جەنابى سەرۆك رۆيىت ... ئەمە واتاي سەركەوتتە.

بارىنييۆ كە وشەكانى درېش دەكردەوە وەك بلېتىت بۆشاپىيەكى ناو يادوەرى خۆپ بکاتەوە گوتى:

- ب ..... شە، خۆشەویستەكەم باشە. باشتە وايە دەست لەو هيماو ئاواتانەت بشۆيت، لەو بروايەدام دەبۇرېتەوە ئەگەر ئاگەدارت بکەمەوە و پیت بلېم پېش نەختىك لە دىدارى سەرۆك گەرامەوە، بەللى، لەگەل سەرۆك.

- ئاي، خودايە! ئەي چى پىن گوتىت؟. چۈن پىشوازى لى كردىت؟.

- زۆر خاپ. تەنیا شتىك كە گۈيىم لى بۇو دەيگۈته وە سەبارەت بەوه بۇو، كە لەسەرم دەدات. ترس دايگەم. لەۋەيش خاپىر ئەوه بۇو بە ئاسانى دەرگای چونە دەرەوەم نەدەزىيە وە.

- سەرزەشتى كەدىت؟. باشە، تۆ يەكەم و دوايەمین كەس نىيت لەو رۇوهەوە. (ئەو لە كەسانى دىكەيش دەدات). پاش قېپ و قېرىيەكى زۆر گوتى: (ئەوەي بەردەوا لەدەستت دەدات ترسە ...).

- بەلام، ئەي ئافەت، كى دەتوانىت لە رۇوي درېندەيەكى پياوكۇژدا ئازايىتى بنویيەت.

- نا، پياوهكە، ئەوەم مەبەست نىيە. من سەبارەت بە نەشتەرگەرلى دەدويم، مادامەكى ناتوانىت بېيىتە نۆزىدارى سەرۆك. ئەو كەم كورپىيەي ھەتكە ئەوەيە دەبىت نەترسىت. مەرۆق بۇ ئەوەي بېيىتە نەشتەرگەرلىكى پىسپۇر پېيوىستى بە بويىرى ھەيە. بىرۇام پى بکە. ئازايىتى و يەكلاڭدىنەوە لە بەكارھىنانى نەشتەردا. ئەو ئافەتى جلوېرگ چن و درووەي لەسەرەتاوه چەند پارچەيەك بۇ ئەزمۇون و تاقىكىرنەوە بەفيۇز نەدات ھەرگىز ناتوانىت عەزىزىيەك بچىيەت و بدرۇيەت. عەزىزىيەش شتىكى گرائە، ئەوەت زانىوە، ھەرچى نۆزىدارەكانە ئەو دەتوان لە نەخۆشخانە خۆيان لەسەر ھىندىيەكان راپاهىنن و مەشق بکەن. ھەرچى پىيەندى بەوهەوە ھەيە كە لەلايەن سەرۆكە كەن لە گەلت رۇوي دا، ئەو گۈيى پى مەددە... وەرە با نانە كەمان بخۆين! دەبىت سەرۆك لە حالەتىكى خاپىدا بىت، بە هوى ئەو تاوانە قىزەونەي لە (دالانى خواوەند) دا رۇوي دا.

- بى دەنگ بە، ئەگىنا كارىكت بەسەر دىنەم ھەرگىز نەمكىرىدىت، ئەۋىش ئەوەيە شەپازلەيەكت پىدا دەكىيەت. ھىچ تاوانىك لە گۆرى نىيە و ھىچ قىزەونىيەكىش لەثارادا نىيە كە ژيانى ئەو خوينىمۇ بىزراوەي كۆتايى پى هىينا،

که باوکمی له شهقامیکی چولدا کوشت، باوکم ئهو پیرەمیردە ئاشتىخوازە سەلت و قولته ...!

- ته‌نیا به پیّی نامه‌یک ناوی نووسه‌ره که‌ی له‌سهر نییه! چ پیاوینکی سه‌یریت
- که‌ی گوئی بهو نامانه ده‌دات ناوی نووسه‌ره کانیان له‌سهر نییه ...

- ئەگەر من بایه خم يەو نامانە بىدايىه كە ناوى نۇرسەرە كانيان لەسەرنىيە ...

— ئەوه لە تۆ ناوهشىتەوه ...

- (تۆرپىم بىدە با قىسەكەم تەواو بىكمەن. ئەگەر بايىھە خەم بەھۇ نامانە بىدايە ناوى نۇسەرەكانىيان لەسەر نىيە ئەھوھ ئىستە تۆ لەگەلەم نەددەبۈرىت لەم مالەدا). بارىنىيۇز پەرۋاشانە كەھى خۆرى پېشكىنى و دەرىپىنىيىكى توند بە رۆخسarıيەھو دىياربىو، ياشان گوتى: (ئەھو ئىستە تۆ لەگەلەم نەددەبۈرىت لەم مالەدا، بىگە، ئەمە بخويىنەھو).

زنه که ئەو كاغهzehi ودرگرت كه مىرده كەي بۆي درىزىكىدەوەو رەنگى

هله‌لریووسکاو هیچ رهنگیکی تیدا نهد بینی ته‌نیا رهنگی بزیه سوره‌که‌ی هه‌ردوو
لبوی نه‌ست، جاوونکم، خبرای به‌سر دتره بر له هدهله زمانه‌وانسنه کاندا هتنا:

(نهی دکتور، ددست تئسته سه رخوشی، له ژنه کهت بکهت، که (ساوه خاوهن

هیستره بچوکه که) کوچی دوایی کرد. تاموزگاری ها و پریگله لیک خوشیان دوییت).

سوسنایی پرورد که دارمه دکور باریکویان سیمینه و، وک بیت رهبری کی کوشند که بو شیکردنها تویکاری داکراوه، زنه که کاغذه کهی بو میرده کهی

کیڑایه وہ، ددست به جیس کارہ کھریک لہبہر ذہریا ذہر کھوت و رایکھے یادہ:

- تیوی نیوہرپ سامادھیہ۔

1

لهناو کوشکه که، سهرۆک به هاریکاری پیره پیاوه بچووکه لاوازه که چهند کاغه زیکی مور ده کرد، ئەو پیاوه پیره که چووه ژووده که و کاتیک دکتۆر بارینیو بە جیی هیشت، ئەوهی که پیشتر نازناوی (ئەو ولاخه) لینابو.

(ئەو ولاخه) پیاویکی دیمهن رووت و رەجال بیو، پیستی سوره فل بیو له پیستی جورج ده چوو، قژه کەشی له زیپی هەرزان ده چوو، له گەل دوو چاوی شینی نیگەران لهو دیوی چاویلکەیه کی زەردی کالله و بیو بزر بوبوون.

سهرۆک بۆ دوایه مین جار ناوی خۆی نووسی، پیاوه پیره بچووکه لاوازه که ویستی مەرە کە بەکە و شک بکاتە وە. شووشەی مەرە کە بەکەی بە سەر کاغە زە کە دا رېزاند کە سەرۆک تازه مورى كردبیو.

- ئەی ولاخ.

- گەورەم!

- ئەی ولاخ!

لیدانی زەنگیک، لیدانیکی دیکەو، لیدانیکی دیکە... چەند ھەنگاویکی خیرا، له نیزیک دەرگا کە وە ئەفسەریک دەردە کە ویت.

سەرۆک نەراندی: (ئەی زەنھەرال، ھەر ئیستە دوو سەد جەلەد لەم پیاوه بدریت، ھەر ئیستە). يە كسەر رپوی کرده شوینە کە لەناو کوشک کە نانی نیوەرۇ ئامادە كرابیو.

چاوی (ئەو ولاخه) پر لە فرمیسک بیو. ھیچی لەزار نەتمەرە کا، لە بەرئە وەی نەیدەتوانی قسە بکات، ھەرودە لە بەرئە وەی دەیزانى داواي لیبوردن ھیچ سوودیکی نییە: لە بەرئە وەی کوشتنى كۈلۈنلىن (سۆنرینتى) ھۆشى لای سەرۆك نەھیشتۇرە. لە بەرددەم تەم و مىزى ھەردوو چاویدا زىنە کەی و مندالە کانى دەركە و تەن داواي لیبوردىيان بۆ دەکرد: ئافرەتیکى تىكۈشەرە شەش مندالى لواز. بە دەستیکى چوون چىنۈوك لە گىرفانى پالتۆکەی بۆ دەستە سپىيک گەپرا، ئاي کە تەنیا بىتوانىيە بە گريان خەم و پەزارە خۆى بېرىنایە تەوهە! وەك پىويست، شتى

نەد بىيىنى، سزاکە دلىقانىيە، بەلکو بە پىچەوانەوە، لەو بىروادايە كە پىوپىستە لىيى بىدەن تا فىرى ئەو بىت ئەوەندە چەقاوەسسو نەبىت - ئاي كە تەنبا بىتوانىيا يە بە گۈيان خەم و پەزارەدى خۆى بىرەۋىنایەتەوە! - زۆر لىيھاتوتىر بۇوايەو مەرەكەبى بەسەر بەلگەنامەكاندا نەرشتبايە - ئاي كە تەنبا بىتوانىيا يە بە گۈيان خەم و پەزارەدى خۆى بىرەۋىنایەتەوە!

دادانەكانى لە نىوان ھەردۇو لىيۇ نوقاوىدا دياربۇون دەتكۈت ددانى شانەن و لەگەل ھەردۇو گۆنای قوباوو روخسارى ھەلپۇزكاوىدا يەكىان دەگىرتهوە تا دىيەنى پىاوىيەك بىنۇين سزاي لەسىدارەدانى بەسەردا سەپىنرايىت. كراسەكەي بە ھۆى ئارەقەوە بە گىيانىيەو نۇوسابۇو، ئەودىش ئەوەندەي دىكە خەم و پەرىشانى پېركىدبوو. پىيشتەر بەم شىۋىيە ئارەقەي نەكىدۇوە. ئاي كە تەنبا بىتوانىيا يە بە گۈيان خەم و پەزارەدى خۆى بىرەۋىنایەتەوە!

ھەستى كەد هيئىنجى ترس مووچەكە بە ھەمۇو دەمارەكانىدا دەھىنېت.

ئەركانى سوپاي سەرۆك بالى گرت، واقى ور مابۇو، ھەستى بە جولەو دەرك كردن نەدەكەد، ھەردۇو چاوى زەق و پاشتى كۆماوه بۇو، ھەستىيەكى زۆرى بە بۇشاپى دەكەد، ھەستىشى دەكەد پىيىتى قورسە، زۆر قورسە، ھەستى بە بىھىزى دەكەد، بىھىزى ...

پاش چەند خولەكىيەك، لە ژۇورى شويىنى خواردنى سەرۆكدا:

- جەنابى سەرۆك، بە يارمەتىت.

- فەرمۇر ژەنەرال.

- گەورەم، هاتووم پىستان راپگەيەنم كە (ئەو ولاخە) نەيتوانى بەرگەي دووسەد جەلددەكە بىگرىت.

ئەو كات سەرۆك چەند پارچە پەتاتەيەكى سوركراوهى دەخوارد، ئەو كارەكەرەي كە دەورييەكەي پىشكەش دەكەد نەيتوانى رى لە خۆى بىگرىت و

نه له رزیت، بۆیه ئاغاکەی هاواري بەسەردا کرد: (ئەی تۆ بۆچ دەله رزیت؟). پاشان رپووی قسمى کرده ژنه رال، کە ورييانه راوه ستابوو و شەپقە سەربازىيەکەي بە دەسته و بە بىن ئەودى چاو بىترووكىيەت گوتى: (زۆر باشە، دەتوانىت بىرۋەت).

كارەکەرەکە دەورييەکەي بە دەسته و بە تىيىتەقاندو خۇزى گەياندە ژنه رال و پرسىيارى لىٰ كرد بۆچى پياوهکە نەيتوانى بەرگەي دووسەد جەلدەکە بىرىت.

- بۆچى؟ لەبەرئەودى مىد!

كارەکەرەکە گەرايىه و ژورى خواردنەکە و ھېشتە دەورييەکەي بە دەسته و بە بىن ئەودى گەريانە و سەرۆكەي گوت كە لەسەرخۇزى نانى دەخوارد:

- دەلىت لەبەر ئەودى نەيتوانى بەرگە بىرىت چونكە مىد!

- ئەي ئەود چى تىدايىه؟! قاپىيىكى دىكە بىنە.

(۶)

سهری ژنه‌رالیک

میگیل فریشته رپو، راویزکاری سه‌رۆک و هاویری گیانی به گیانییه‌که‌ی، هات سه‌ری لئی برات پاش ئەودی له نان خواردن بووه‌وه.

کاتیک هاته ژوری نان خواردنە‌که‌وه (چوون ئیبليس جوان و شەرانی بولو) گوتى:

- جه‌نابی سه‌رۆک هەزار جار داوای لیبىردن دەکەم، جه‌نابی سه‌رۆک هەزار جار داوای لیبىردن دەکەم لەبەرئە‌وەدی دواکە‌وتم ... بەلام دەبۇو يارمەتى داربرپىك بەدم برىيندارىيکى ھەلگرتىبوو لەناو زىلکوانە‌کەدا دۆزىبۈويھە‌وه، نەمتوانى پېش ئىستە ئامادە بەم. بەلام بە جه‌نابی سه‌رۆک را‌دەگەيەنم كە ئەو برىيندارە كەسىتىكى ناسراو نىيە، بەلكو يەكىنکە له تىيکرای گەل!

سه‌رۆک جلى تەواوى پرسەی لەبەربۇو: پىلاۋىتىكى رەش، جلىكى رەش، بۆينباغييکى رەش، شەپقەيەكى رەش كە ھەرگىز دايىنە‌كەند. پدووی بى ددانىشى لەزىر سىيلەتكى ماش و بىنخدا دەشارددەوه كە بەم لاو بەو لاي دەمیدا شانە كرابۇو. دوو گۈنای لاوازو داهىزراوو دوو چاوى بچووكى پىوه بۇون.

ھەردۇو بىرۇي پان كردە‌وه پرسىيارى لئی كرد: ئەمى بىردىتە نەخۇشخانە؟..

- كەورەم ...

- ئەمە چىيە؟ كەسىك شانازى بەودوھ بکات كە ھەقلى سەرۆك كۆمارە
ھەرگىز كابرايەكى بەستە زمان و كولەمەرگى بريندار لە رېگە بەجى ناھىلىت
كەس نەزانىت كى دەستدرېتى كەدووته سەر!
جوولەيمك لاي دەرگاي ژورى شوين خواردنە كەوھ ناچارى كرد ئاۋىز بەو لادا
بداتەوە:

- فەرمۇو ژەنەرال ...

ئەگەر جەنابى سەرۆك رېم بەتات...
ئەي ژەنەرال ئەوان ئامادەن؟.

- بەلۇن جەنابى سەرۆك ...

- بە خۆت لە كەھلىان بىرۇ، پرسە و سەرە خۆشىم بە ھاوسەرە كەي پىشىكەش بکەو
ئەم سى سەد بىزۈيەي بە ناوى سەرۆك كۆمارەوە پىشىكەش بکە، بۇ ئەوەي لە
خەرجى تەرم ناشتنە كەيدا يارماھىتىي بەتات.

ژەنەرال كە بە ورىيائىيەوە راودەستابۇو و شەپقە سەربازىيە كەي بە دەستتەوە بۇو، بىن
ئەوەي چاۋ بتۇوكىنیت و ھەناسەي لە خۆي بېبىوو، نۇوشتايەوە و پارە كەي لە سەر
مېتە كە ھەلگرت، ھەردوو پازىنە سووراند، پاش چەند خولە كىيڭىز لەناو
گالىس كەيە كدا بىنرا، كە تەرمى (ئەو ولاخەي لە سەر بۇو، تىيى تەقاند و رۇيىشت.

فريشته رۇو دەكۆشا ھەلۈيىتى خۆي رۇون بکاتەوە:

- بىرم لەوە كرددوھ لە كەلپ بىياوه بريندارە كە بچىمە نە خۆشخانە، بەلام بە خۆم
گوت: باشتى خزمەتى دەكەن ئەگەر فەرمانىيەك لە جەنابى سەرۆكەوە بەھىنەم. جا
لە بەرئەوەي بۇ دىدارى جەنابتان دەھاتم، ھەروەها بۇ ئەوەيىش جارىتى كى دىكە ئەو
ھەپسانەي خۆمتان بۇ رۇون بکەمەوە بە رانبەر بە كوشتنى دەستدرېشكارانەي
ئەفسەرمان (پارالىيس سۆنرىيەتى) ھەستى پى دەكەم.

- فەرمانىيان بۇ دەردە كەم ....

- ئەمەيە ئەھودى مەرۆڤ لە پىاپىكى چاودۇوان دەكەت كە دەلىن پىۋىستە فەرمانەوايى ئەم ولاٽە نەكەت ..

کی وا دھلیت؟۔

- جهناپی سهروک من. من یه که مین که اسم بروام وايه که پیویسته پیاویکی و دک سیوه فهرمانزه وايی ولا تیکی و دک فهردنسا، یان سویسراي ئازاد، یان بهلشیکی نه بهرد، یان دایمارکی جوان بکات، هرچی فهردنسايی، تهوه فهردنسا له سه روروی هه موو شتیکه وه يه. سیوه کسیکی غونه بین بو سه رکردايیتی کردنی چاره نووسی ئهم گله دیرينه که (گامبیتا) و (فیکتور ھوگز) ی تیدا هملکه و تورو!

بزه يه کی نیوچه شاراوه له زیر سیلی سه روکه و ده بینرا، له کاتیکدا چاویلکه کهی به دهسته سریکی سپیی ئاوریشمن ده سپی بی ئهودی چاوی له رو خساری هاوپیکه بتروکو کینیت. پاش ماودیه ک بی دهنگی کورت، که وته باس کردنی، یا به تککی، نوی.

- میگیل داوم لى کردیت له پیناوی پرسیکدا ئاماده بیت کە دەمەویت ئەم شەو کوتایی بىچەپىم.

دەستەلەتدارانى پىوهندىدار فەرمانى دەستگىر كىدىنى ئەو تەرەسە ژەنەرال
(ئەيۆسىپپىز) كانالىس(يان دەركىرىدووه). ئەوهىش لەگەل خۆرھەلەتنى سېبەينىدا لە¹
مالەكە خۇى ئەغام دەدرىت. جا لمبەر چەند ھۆيەكى تايىبەت و، لمبەرئەوهى
يەكىكە لە بىكۈزانى (پارالىس سۆنرىيتنى)، بۆيە حكۈمەت بە شايىتەمى نازانىت لە²
بەندىخانە توند بکات، جا پىويستە يە كىمەر ھەلىت. بىز و بىبىنە، هەرچى زانىارى
دەزانىت پىيى بلۇ، ئامۇڭارى بکە ئەم شەھە ھەللىت، وەك ئەۋەدى ئەوهە بىرۇكە يەك
لە بىرۇكە كانى خۆت بىت. دەبىت تۆيىش يارمەتى بەدەيت بىز ئەوهە ھەللىت،
لە بەرئەوهى، وەك هەر سەربازىيەكى پىشەكار، بپواي بە شەرف ھەيە و پىيى باشتە
بىرىت نەك ھەلىت. ئەگەر سەھىپە دەستگىرى بىكەن ئەوهە لەسىدارە دەدرىت. دەبىت

هیچ شتیک له باره‌ی قسانه‌مانه‌وه نه زانیت، نه مه ته‌نیا له نیوان من و تودایه. وریا به پولیس نه زانیت سه‌رت لیداوه. کاره‌که به شیوه‌یه‌ک ریک بجه جیک گومان نه بیت و تا نه و تعره‌سه بتوانیت هله‌بیت. نیسته ده توانیت برزیت.

خوشه ویسته کهی سه رُوك رویشت و ددم و چاوی له پشتنه وهی ملپیچه کهی
قده شیرتبوو ... (چوون ئیبیلیس جوان و شەرپانی بورو). ئەمۇ ئەفسەرانە پاسەوانىي
ژورۇرى شوین خواردنە کەھى سه رُوكیان دەکرد بە هوی ئەوهوده راھاتبوون سەلاھى
سەربازىيان بۇ سەندەدە، يان بە هوی ئەوهوده كە دىيانزانى چارەنۇرسى زەنەرالىيکى پى
سېپىرراوه. نېزىكەي حەفتا كەس لە ژۇرۇرى چاودەپروانىدا دانىشتبون باۋىشىكىان دەدا.
چاودەپوان بۇون سەرۈك ئەركە كانى تەواو بکات تا بە دىدارى بىگەن. رېگەو بانە كانى
چوار دەوري كۆشك و مالى سەرۈك كۆمار گول دايپوشىبۇون و، ژمارەيەك سەربازىيش
ھەبۇون، بە فەرمانى سەرۈكە كانىيان، بەرددەم سەربازگە كانى تەنىشتىيان بە گلۇپ و
ئالاڭى بجۇوك و قى دىللە شىن و سىسى، كاغەزىن دەرازىندەدە.

فریشته رُوو بیری کردوه؛ ئای ئەگەر بشیاییه له‌گەل ئیبیلیسدا رېک بکەوتاییه، تیبیدا گیانی خۆی بفرۆشتاییه به مەرجییک پۆلیس فریوی بخوارداییه و ژنه‌رال بتوانیت هەلبیت! بەلام ئیبیلیس بەشداری هیچ بۆندیک ناکات سوودی تىدا بیت، ئەگەرچى هەممو شتیک لەم پرۆسە سەیرەدا لەبەردەم مەترسی ھەرەشەدایه. سەری ژنه‌رال و، شتیکی دیکەیش. ئەو دەربپینەی گۆکرد وەك بلیت پاستییەکە سەری ژنه‌رال و شتیکی دیکەی بە ھەردوو دەستى ھەلگرتیت.

گەیشته مائى ژنه‌رال کانالیس له گەرەکى (لا مەرسىد). مائىکى گەورە بۇو لهسەرە رېگەبۇو، پیش سەد سال دروست كرابۇو، ھەر ھەشت بالکونە كەيى كە لە پیشەوە بۇون و، دەروازەی ھاتتنە ژۇورەوەي گالیسکە كەمی كە لە پېشەوە بۇو، جۆرە روالەتیکى گەوریسان پى دەبەخشى، وەك بلیت دراویکى كۆن بیت. دەخواشەویستەكە بىپارى دا له دەرەوەي دەركاکەوە گۈي رادیپەت پاشان له دەركا بىدات بۇ ئەو رېتى بىدەن بچىتە ژۇورەوە ئەگەر گۈي لە ھەرم و جۈولېك بۇو لهناوەوە. بەلام لەبەر ھەبۇونى ئەدو پۆلیسانەي لهسەر شۆستە كەمی بەرانبەر دەھاتن و دەچۈن ناچار بۇو واز لهو پلانە بەھىنېت. له جياتى ئەوە خىرا بە بەردەم خانووەكەدا تىپەرلى لە كاتىكدا سەيرى بالکونە كانى دەكرد تا بىزانىت كەسىك دەبىنېت تا بتوانىت ئامازەي پى بکات. بەلام كەسى نەبىنى. شتیکى نەكەردەنیش بۇو بتوانىت لهسەر شۆستە كە راودەستىت بىن ئەوەي نەبىتە جىنى كۆمان. له لارى نىزىكە كەمی بەرانبەر بە خانووەكە مەيخانەيە كى بەدناؤ ھەبۇو، بۇيە گەیشته ئەو بپوايەي كە باشتىن رېگەچارە بۇ ئەوەي لە گەرەكە كە كەبىنېتەوە بچىتە ئەو مەيخانەيەو لهوى مەي بخواتەوە. داواي بوتلە بىرەيە كى كردو، چەند وشەيە كى له‌گەل ئەو ئافرەتەدا ئالۇكۆر كرد كە مەيمەيە كەمی پېشکەش كرد، پاشان سەری وەرچەرخاندو پەرداخە بىرە كەمی بە دەستەوە بۇو بۇ ئەوەي بېبىنېت كى لهسەر كورسىيە كەمی بەرانبەر بە دیوارە كە رۆنىشتۇوە. كاتىك چۈرە

ناو مهیخانه‌کهوه به تیلی چاو پیاویکی بینی لهوی رڙنیشتبوو. پیاووه که شهپقه کهی به سهر تهويیلیدا شوڙ کردوهه و تا راډهیک خهريکبو به چاوی بکهوه ویت، دهسته سپریکی به مليهه و بهستبوو، ياخهی پالتوکهی هله لدا بوهه، پانتولینیکی دله پی له بهر بوبو و جزمه‌یه کی دریئی له پی بوبو قهیتانه کانی نه به سترابون له پلاستیک و پیست و پارچه قوماشی قاویبی دروست کرابوو. خوشه‌ویست چاوی به رز کرد و بیری پهرت بوبو، سهیری ئه و بوتلانه کرد له سهر رده که ریزکرا بون، پیتی (س)یش له سهر گلپیه کاره بایهه کان نووسرابوو، له گهله ریکلام لمبارهی مهی تیسپانی (با خووس خواوندی مهی لمناووندی ژماره‌یه که راهیبی و راک ئه ستورو و ئافره‌تگه لی روو تدا له سهر بهرمیلیک دانیشتورو)، له گهله وینه‌یه کی سه رز کدا که به شیوه‌یه کی ناشیرین سه ردہمی لاویه‌تی پیشان ده دات، چهند هیلیکی قامیش له سهر هرد و شانیه‌تی وک بلیت هیلی شه مند فربن. له گهله فریشته بچووک بچووک بالایان به چه پکه گول رازاند بوبوه و. وینه‌یه کی سه رنج برکیش! جار ناجاریک، خوشه‌ویست ئاوری ده دایه و سه یه‌یکی مالی ژنه رالی ده کرد. کاره که مه ترسیدار دهیت ئه گهر جوړه پیووندیمه که نیوان ئه و پیاووه له سهر کورسیه که دانیشتورو و ئافره‌تیه مهیخانه چیه که دا هه بیت پټ له پیووندی دوستایه‌تی چونکه کیشہ بوز دروست ده کهن. دو گمه کانی چاکه ته کهی کرد و هو هاوکات ئه لاقی له سهر ئه و لاقی داناو، قوله نیسکی له سهر که ناری باره که دانا وک بلیت هیچ په لهی نه بیت. گریان داوای په ردا خیکی دیکه بیره که کرد؟ داوای کردو به نکه نزوتیکی سه د بیزویی دایه ئافره‌تیه مهیخانه چیه که بوز شهودی سوود له کات و دریگریت، چونکه ره نگه پاره که وردہ نه بیت. ئافره‌تیه که به بیزاریه و چه کمه جه کهی کرد و هو له به نکه نزوتیه کانی ناوی روانی و پاشان تو ند دا یخته و. وردہ نه بیو. په ردا وام هه مان شت! دهیت برواته ده ره و هو به

دوای ورددا بگەرپیت . بەروانکەکەی بەسەر هەردەو شانى رۇوتىدا داو چۈورە دەرەوە، پاش ئەوهى نىگايىھى سەرەواندە ئەو پىاوهى لەسەر كورسييەكە دانىشتىبوو، وەك ئەوهى ئاگەدارى بىكانەوە، كە پىويستە چاودىئى ئەو كېيارەكەي دىكە بىكەت: لەوە دلىنيا بىت كە هيچ شتىيەك نادزىت. ئەوهىش پى و شوينىيەك بۇو هيچ سوودىيەكى نەبۇو، چونكە ھاواكت، كىشىك لە مالىي ژەنەرالەوە ھاتە دەرەوە وەك بلىيەت لە ئاسمانەوە دابەزىيەت، لە چاوتىروو كاتىيەكدا فرىشته روو خۆي گەياندە دەرەوە.

كاتىيەك بە تەنىشتى كىشىكەوە رېي دەكەد پىيى گۇت: خاتۇون، دەتوانىت بە خاوهنى ئەو مالە بلىيەت كە تازە ليۋەي ھاتىتە دەرەوە كە شتىيەكى زۆر پەلەم ھەيە دەمەويەت پىيى رابگەيەنم؟ .
- باوکم؟ .

- تو كىشى ژەنەرالىيەت؟ .
- بەللىّ .

- كەواتە، رامەوەستە، نا، نا، لە رېيىكەن بەرددوام بە، دەبىت درىيەز بە پىاسەكەمان بەدەين. بىگە ئەوه ناسنامەكەم. تكايە پىيى بلىي كە لە مالەكەي خۆمدا چاودپىي دەكەم بۇ ئەوهى بە زووتىرين كات بىبىن، ئەوه من يەكسەر بۇ ئەوه دەرەق و چاودپوانى دەكەم، زىيانى لە مەترسىدايە، بەللىي، بەللىي، لە مالەكەي خۆم بە زووتىرين كات.

بايەكە شەپقەكەي بالى دايەوە دەبۇو ھەللىيەت بۇ ئەوهى بىيگىتىمەوە. دوو تا سىن جار لە بەرددەمیدا فېرى، ئاكام بە جولەيەكى توند گرتىيەوە وەك يەكىك مريشكىيەك لەناو تەويلەيەكى پر لە مريشكىدا بگەرىت.

بە بىيانووی وەرگرتنەوەي پاشماوهى پارەكەي گەپايەوە مەيخانەكە، بەلام لە راستىدا دەيويست كاردانەوەي لەناكاو دەرچۈونى لە مەيخانەكەوە لاي ئەو پىاوه

بزانىت لەسەر كورسييەكە دانىشتۇو، بىنى لەگەن ئافرەتكە مەيخانەچىيەكەدا دەمەقالىيەتى، ئافرەتكە پاشى بە دیوارەكەوە بۇو، لە كاتىيىكدا هەردۇو لېۋى تامەززەزى پىاوهكە ئارەزوپيان دەكەد ماقچىيەكى هەردۇو لېۋى بىكەن، لە تىپەي پىسى فريشته رۇو كە نىزىك دەبۈوهە، راچلەكى، كاتىيىك پىاوهكە دەستى لە ياخەمى كەدەوە ھاوارىتىكى بەسەردا كرد: (ئەي پۆلىسى ناومىيد، تو ئەي خويپى، ئەمە ئەو ناودىيە كە شايەنتە!).

فريشته رۇو بىنى بۇ پلانەكەي باشتىر وايە بە شىۋىيەكى هيپورانە بکەۋىتە نىوانىانەوە، بۆيە ئەو بوتلە شۇوشەيەي لە دەستى ئافرەتكە مەيخانەچىيەكە وەرگرت كە بەرزى كردىبووه وەرەشەپى دەكەدو باش لە پىاوهكە ورد بۇوهە. - (لەسەرخۇز، لەسەرخۇز خاتۇون! ئاي خوايە، ئەوچ بەسەرھاتىيەكە! دەي، لە جىاتى ئەو پاشاوهى پارەكە بۇ خۇت بېبە. ھىچ شىتىكتە لە دەمەقالى دەست ناكەۋىت، رەنگە پۆلىسىش بىت، جىڭە لەۋىش ئەم ھاوارىتىيەمان...). - لۆسىۋ ۋاسكىز، لە خزمەتتىدايە.

ئافرەتكە ھاوارى كرد: لۆسىۋ ۋاسكىز! يان (سۆسىۋ باسکاس - خويپى پىسکە)! ^(۲) پۆلىس، بەردەواام پۆلىس. با تاقى بکەنەوە، با تاقى بکەنەوە و بىنە ئىرە. من لە كەس ناتىرسم، ھەروھا من ھىيندى نىيم، گۆيىت لىيمە؟ تا بە بەندىخانەي (كاسا نوبقا) بىترىپىنەت!

ۋاسكىز كە شىتىكى دەتفاندەوە بە ھەلە قۇوتى دابۇو، ورتەيەكى لىيەنەتە:

- گەر ئارەززوم لى بىت دەتوانم لە خانەي سۆزىانىانت وەنیم!
- بەللىڭەورەم وايە، ئەمۇ كات ھىچم نەدەگوت.

دەنگى ۋاسكىز ناخۇش بۇو، بەشىۋازىيەكى زىنانەو بە دەرىپىنى كورت كورت و بە زۆر قىسى دەكەد. تا تەوقى سەرى نغۇرى ئەۋىندارىي ئافرەتكە مەيخانەچىيەكە بۇوبۇو، شەو و رېز لەگەللى دەكۆشا تا بە ئارەزوپى خۇى ماقچىيەكى پى بىدات،

نهنیا داواکاری ئەمە بۇو. بەلام ئافرەتە كە بەردەوام رەتى دەكىدەوە، لەسەر ئەمە بېنەمايىھى ئەگەر قايىل بىت ماقچىكى پى بىدات، ئەمە كات ئەمە دەكەيەنىت كە ھەممۇ شىتىكى پى بېبەخشىبىت. ھىچ شتىكى لەكەل ئافرەتە مەيخانەچىيە كەدا سوودى نەبۇو: تىكا، ھەرداشە، دىيارى بچووك، فرمىسىكى راستەقىينە يان ساختە، گۈزانىيى ئەويىندارانە بە شەمە، درۆ، لە رەتكەرنەوەدا كەللەردىق بۇو، ھەرگىز خۆى بە دەستەوە نەددادا، رېپى بە خۆىشى نەددادا ئەم خۆلى نىزىك كەرنەوەيە كارى تى بىكات. بەردەوام دەيگوت: (ھەر كەسىك كە دەكۆشىت دىلدارىم لەكەل بىكات با بە تەواوەتى لەمە بىگات كە رەنجلۇ خۆى بە با دەدات)! ؟

فریشته روو، له کاتیکدا به پهنجه‌ی دَشاومژه‌ی دراویکی دهکراند به دیواره‌کوه داکوتارابوو، ودک بلیتت خوی بدلویتت، دریشه‌ی دایه: (له بهره‌هودی کیشہ‌کهی نیوانان چاره‌سه رکدن، نیسته‌یش با به‌سه رهاتی خۆمتان له‌گەم لئهو کیزه‌دا بۆ بگیرمه‌وه که نیسته‌جینی لئه‌و ماله‌ی بەرانیه‌رە).

بۆ کیپانهوه کە هاودێلیکی داوای لى کردووه بزانیت ئایه ئمو کیژه ئمو نامەییە ودرگرتووه بۆی رهوانه کردووه، کاتیک ئافردا تە مەیخانەچییە کە قسەکەی پی برپی و گوتی:
- ئەی تەردسی بەختەور هەر کەسیک بیت بە راشکاوی دەزانیت کە تۆیت داواي، ئەو کیژه کەوتووبت!

بیزکهیه کی لهناکاو به شندیشنه خوشه ویستدا تیپه پری. شه و دوای که تووه....
به لام خیرانه کهی دژیان را ده و دستن ... خوی به روالت و پیشان ده دات که
هله لیده گریت و ده فینیت.

به پنهانی دوشاومزه‌ی بهرد وام دراوه‌کهی دهکارند که به دیواره‌که و داکوترا بیو، بهلام شه‌مجاره توندتر.

فریشته روو گوتی: (نهمه راسته، بهلام کیشه که نهوده که باوکی پازی نییه
میردم پی بکات).

فاسکیز هاوایی کرد: (نه فرده لهو پیره میرد). چنده روی خوی گرژ ده گات کاتیک ده مبینیت، ودک بليیت هلهی من بیت به پیی فهرمانه کان بو همه کوئیه ک بچیت دوای ده کوم!).

ئافرهته مهیخانه چییه که به خه باسه تهه و گوتی: رهشی زنگینه کان به رد هام وايه! فریشته رو روونی کرد و گوتی: جا بو شهودیه من نه خشہ بو ئه و ده کیش لە گەل کچە کەدا هلهیم. به خوی قایل بووه. پیش تۆزیک لمه ده کۆلائینه وه، ئەم شەویش پلانی هەلاتنه که جییه جی دەکەین.

ئافرهته خاون مهیخانه که و فاسکیز بزدیه کیان بو کرد.

فاسکیز گوتی: (باشترا وایه با شهراپیک بنوشین) پاشان ئاوری دایه و ده جگەر دیه کی پیشکەش به فریشته رو رو کرد: (جگەر ده کیشیت؟).
- سوپاس، نا. باشه، جگەر دیه ک وردە گرم بو شهودی دۆستایه تیمان دەست پی بکەین.
ئافرهته که سى پەرداخى پې کرد له کاتیکدا هەردوو کیان جگەر دەگەر ساند.

پاش تۆزیک فریشته رو پاش ئەھوی مەھیه ئەفسوونا وییه که به دەمارە کانی له شیدا خولا یه و گوتی:

- (کەواته دە توام پشتتانا پی ببەستم؟. هەرچۆنیک بوبیت، پیویستم به هاریکاری هەردوو کتانا. بەلام پیویسته ئەھوی تەمەن ئەنچام بگەرت!).
فاسکیز گوتی: (ناتوانم پاش يازدە شەو بەشداری بکەم، چونکە کارە کەم ئەم کاتە دەست پىيەدە گات. بەلام ئەم ئافرهته له تۆ باشتە!).
- وس بە! ئەم ئافرهته له تۆ باشتە!

سەیرى ئافرهته مهیخانه چییه کەی کرد و سەرلەنۇی گوتی: وى، (لا مسکواتا)، شوینى من دەگریتە و. له جیاتى دوو پیاوه. يان ئەگەر ئارەزوو بکەيت يەکیک له جیاتى خۆم بنیرم، ئەم شەو يەکیک له هاپپیکانم له گەرە کەی چىنى به دیدارم دەگات.

ئافرەته کە گوتى: تۇو خوا بۆچى بەردەۋام (خىنارق رۆداس) لە ھەموو شتىكدا
بە دواتەۋەيە، ئەۋەدى لە ئاوى گویىز ھىندى دەچىت؟..

فرىشتنە رۇو پرسى: ئەو ئاوى گویىز ھىندى چى دەگەيەنىت؟..

- لەبەرئەۋەدى لە مەردووان دەچىت، رەنگى ... ھەلبىزور كاۋە!.

- ئەى ئەوه چى پىيەندىيەكى بە ئەركەكەي ئىمەوهە ھەيە؟..

فاسكىز گوتى: نازانم ھىچ شتىكى تىدا بىت شورەيى بىنۇينىت....

ئافرەته کە گوتى: بەلکو شتىك ھەيىھ شورەيىھ، گەورەم داوايلىيپوردىش
دەكەم كە قىسە كانتان دەبىم. حەزم نە كەردى ئەوهت پى رابگەيەنم، بەلام (فېدىنا)
ژنه كەي (خىنارق رۆداس) بۇ ھەموو لايەكى كىپراوەتەوه كە كىزەكەي ژەنەرال
دەبىتىھ (ئەشىبىنە)ي مندالەكەي كاتىكى لەدايىك دەبىت، جا لېرەوه دەبىنەت
(خىنارق)ي ھاوارپىت ئەو كەسە نىيە بۇ ئەو كارە گونجاو بىت كە ئەم مىسىيۇيە بە¹
نيازە ئەنجامى بىرات.

- قىسەي قۆرپ.

- ھەموو شتىك بەللاي تۆوه قىسەي قۆرپ.

فرىشتنە رۇو سوپاسى فاسكىزى كردو، ئاگەدارى كردهوه، كە باشتىر وايە
ھاوارپىكەي (ئاوى گویىز ھىندى) لەو بابهەتە بەشدارى پى نەكت، لەبەرئەۋەدى -
وەك ئافرەته کە گوتى - ناشىت بەبى لايەن دابىرىت. گوتىشى:

- (ھاوارپىم فاسكىزى پىيم ناخوشە ئەم جارە نەتوانىت يارمەتىم بەدەيت).

- منىش داوايلىيپوردىن دەكەم كە بەشدارى لە بابهەتە كەدا ناكەم، ئەگەر
بىزانىبىا يەوه ئەم شەو داواي مۇلەتمەن دەكرد.

- دەشىت كارەكە يەكلا بىكىتىھو ئەگەر لە جىاتى ئەۋە ھەندىتكى پارە
بىرىت... .

- (نا، لەوە راھەتىروم، سوودى نىيە). ھەردوو دەستى بەرز كەردىوە ھەردوو گۆيى پى داپوشىن.

- باشە، چار نىيە. بەردەيان، نىزىكەي چارەكى بۆ دوو بوئىت، يان يەك و نىيۇ بەيانى دەگەرىيەمەد ئىرە، چونكە لە بوارى كارى ئەۋىندارىدا، دەبىت ئاسن بە گەرمى بىكوتىت.

مالتاوابىيلى كىدا كاتىزىمىرەكەي دەستى بۆ لاي گۆيى بەرزكەردىوە تا بىزانىت كار دەكەت يان نا - بەلام لەرزىنى لىدانە يەك بە دواى يەكە كەيدا مىژدەي رووداوى خراپى بە دواوه بۇو - پاشان خىرا رېيشتە دەرەوەو مىلىچە رەشەكەي بە دەم و چاوه رەنگ پىرووكاوه كەيەوە پىچرا بۇوە. سەرى ژەندرال و شتىكى دىكەي بە دەستەوە بۇو.

(٧)

لیبوردیی گهورهی قهشەكان

خینارق رۆداس لە تەنیشت دیوارەکەوە راودستا بۆ ئەمەدی جگەرەیەك پى بکات. کاتىيك دەنگە شقارتەكمى بە قاوغە شقارتەکەدا هيئنا، (لۆسيۆ فاسكىز) پەيدابوو، لەو لاشەو سەگىك لە تەنیشت پەرزىنى ئاسىينى مەزارىكەوە دەرشايدوه.

(رۆداس) كە هاوارپىكەي بىنى ھەلىدایە: (ئىبلىس دەركەوت!)، (فاسكىز) يش سلاّوى لىرى كردو گوتى (چۆنیت). ھەردووكيان پىكەوە بەرى كەوتىن.

- پىرەمىيەرد چۆنیت؟.

- بۆ كۈنى دەچىت؟.

- ئەم پرسىيارە چىيە؟ دەلىيت گالتە دەكەيت؟ ئەم پىكەنە كەوتىن لېرە يەكدى بىبىنин؟.

- ئا، ئا. وام زانى بىرت چۈرەتەوە. دوايمىن پىشھاتەكانى بابەتەكەي خۆت بۆ دەگىيەمەوە، بەلام دەي با بېرىن شەرابىتكى بخۆينەوە. دەي با لە رىڭەي (دالانى خواودند) ئەمە بېرىن، تا بزانىن ھىچ شتىك لەمۇ ئەمە داوه.

- بىرا ناكم هىچ شتىك لەوى رپوو دايىت، بىلام ئەگەر حەز دەكەيت بارقىن.
لەوەتاي دەرۆزە كەرەكانىيان قەدەغە كەردووه لەوى بنۇون، شەوانە هىچ پشىلەيەك
لەو ناوجەيە نابىنرىت.

- ئەمە باشتە. ئەگەر پىت باشتە، با لە رېگەي حەوشەي كاتدرائىيە كەوه
بېپەرىنەوه. ئاي بايەكە چەند توندە؟
لەوەتاي كۆلۈنىيل (پارالىس سۆنرىنتى) كۆزراوه، پۆلىسى نھىنى بۇ يەك
ساتىش ناوجەي (دالانى خواودەن) يان جى نەھىيىشتووه. بۇ پاسەوانى ئەو
ناوجەيەيش دلرەقترين و توندىترين پىاويان ھەلددېشاراد.

(قاسكىز) و ھاپرىيکەي لەم پەرەوه بە دالانە كەدا رۆيىشتەن و لەو سەرەوه تىپەرىن
و، بە پېپىلەكەدا سەركەوتىن كە بەرەو لاي كۆشكى سەرۆكى ئەسقۇفە كان دەچورو
و لە لاي ناوجەي (سەد دەرگە) و چۈونە دەرەوه. ئەستۇونە كانىي كاتدرائىيە كە ئەو
شويىنەيان بە سېيەرى خۆيان داپېشىبۇو كە دەرۆزە كەرەكان راھاتبۇون تىيدا
بنۇون. پاچىنەيەكى لە تەختەدار دروست كراوىش لەوى بۇو، يەكىكى دىكەو،
يەكىكى دىكەيىش، ئەوەيان دەگەياند كە نەقشىسازەكان دەرگاو پەغمەرەكانى
تەلارەكە نۆژەن دەكەنەوه. لە راستىشدا شارەوانى پلانى ئەوتۇي بەدەستەوه بۇو
بۇ ئەوەي ئەۋەپەرى لايەنگىرى خۆى بۇ سەرۆك كۆمار راپگەيەنىت، لەسەرەوو ئەو
پلانانەشمەوه بۆيە كەرن و چاكىرىنەوهى ئەو تەلارەدى يەكىك لە ئەفسەرە كانىي تىيدا
تىيۆز كرا، بە مەرجىيەك ئەو (توركا)انىي (بازار) يكىيان لەناوجە كەدا ھەيە بەردەوام
بۇنى زىل و پاشەرۆكى سووتاوى لىيۆ بەر لۇوت دەكەۋىت، بېرە پارەي
نۆژەنكردنەوهكە بىدەن! ئەو بېيارە توندەي كە ئەندامانى ئەنجۇومەنى شارەوانى
پەسەندىيان كەردىكەتىي پارەكەيان ورۇۋازاند: (با توركە كان بىدەن، چونكە
ئەوان تا رادەيەك لە كۆزرانى كۆلۈنىيل (پارالىس سۆنرىنتى) بەرسىيارەن،
لەبەرئەوهى لەو شويىنە نىشتەجىن كە رووداوهكەي لى رووپىداوه). لە ئاكامى ئەم

هندگاوه تۆلەسەندنەوەیدا، بىيارەكە واى لە توركەكان دەکرد لە دەرۆزەکەرەكان نەدارتر بن، كە راھاتبۇون لمبىر دەركاكانىياندا بنۇون، ئەگەر هەندىيەك لە دۆستە دەستەلەت بە دەستەكانىيان دەستى يارمەتىييان بۆ درېش نەكەربايەن كاتىيەك پارەي بۆيەكەدن و پاکكەرنەوەكەيان داو رووناكييەكانى كاتدرائىيەكەيان چاڭ كەردىو، ئەويش بە هوى ئەو چەكانەوە بە نىيە بەها لە وەزارەتى كەنخىينە كەپبۈوليان.

بەلام بۇونى پۆلىسى نەھىئى جىيەن ئىيگەرانى ئەو بازركانە توركانە بۇو. لە نىيوان خۇياندا پرسىارييان لمبارەي ئەو پاسەوانىيە توندەوە دەورۇۋازاند: (ئەدى بە چەكە كان سەتلە بۆيەي سپى نە كەران؟ ئەدى لەسەر حسىبى ئەوان فرچەي بۆيەيان نەكىرى ئەوەندەي رەدىنى پىيغەمبەرەكانى بەنى ئىسرائىيل درېشبوون؟ ئەو سووربۇونەشيان پالى پىيەنان شىشى ئاسىنин و كلىل و قىلى دەرگەي دوكانەكانىيان زۆرتر بىكەن.

(فاسكىيز) و (رۇذاس) لەناوچەي نىزىكى (سەد دەركا) وە دالانەكەيان بەجى هييەشت. قۇرو كې دەنگى هەندگاوه قورسەكانى قوقۇت دان. پاش ئەوەي بىرىكى رېكەكەيان بېرى، رۆيىشتىنە بارېتكەوە ناوى (بىيدارىي شىئر) بۇو. (فاسكىيز) سلاۋى لە بارمانەكە كەردو داواي بوتلىك مەي و دوو پەرداخى كەردو لەگەل (رۇذاس) لەبەرددەم مىزىكى ئەودىيۇ پەرددەوە رۇنىشت.

(رۇذاس) لېيى پرسى: باشه، چەھەوالىكەت لەبارەي منهەو لايە؟

فاسكىيز پەرداخەكەي بەرز كەرددەوە گۇتى: بە نۆشى گىانت بىت.

- بە نۆشى گىانت بىت.

بارمانەكە كە گەيشتىبۇوە لاي مىزەكەيان تا داواكارىيەكانىيان پىشكەش بىكەت، بەشىۋەيەكى ئۆتۆماتىكى گۇتى (مسىيۇيان نۆشى گىانتان بىت).

ھەردووكىيان پەرداخەكانىيان بە يەك قوم فرکەد.

- سەبارەت بەو بايته هىچ پىشكەوتىيەك رووی نەداوه ..

(فاسکیز) له گهان دواييه مين قومى په زداخه کهيدا که تېكەل به کەفه کەي بوبو بو
ئەو وشانەي دەربىرى، هەروهەدا درېژەدى دايىه: (يارىدەدەرى بەرىيۆبەر ناوى يە كىيڭى
له خزمەكانى خۆى لە جياتى تۆ داناوه، كاتىيىك ويستىم بۇ بەرژەۋەندىيى تۆ دەستى
تىيۆهر بىدەم، بىنیيم ئەو پىسکەيان لە شوپىنى تۆ دامەزرا ندووه).
- ئەم بەختى رەش!

- بەلام كاتىيىك كاپتن فەرمانى شتىيەك دەدات دەبىت دەرياوان بەبىن دەنگى
بەگۈيى بىكەت. چەند جارم ئاگەدار كەرددەوە كە تۆ ئارەزۇومەندىيىت بىيىتە پۆلىسى
نەھىيىنى، كابرايەكى ئەوتۆيت پېشىت پى دەبەسترىت. تۆ دەزانىيت فاسکىز كىيە!
- ئەم چى پى گوتىت؟.

- ئەمەدە پىشتر پېم گوتىت: ئەم كارەيان بە يە كىيەك لە خزمەكانى سپاردووه،
بەمەيش زمانى بەستىم. ئەمە ئىيىتە پېت راپادەگەيەنم كە ئىيىتە چۈونە رېزى پۆلىسى
نەھىيىنى زۆر لە كاتە گران و دژوارترە كاتىيىك من چۈومە رېزى پۆلىسى نەھىيىبەوه.
ھەموو ھەلپەيانە بىنە پۆلىسى نەھىيى بەمەدە كە پاشەرۇزىنەكى مەزنى ھەمە.

(رۇداس) بە شان ھەلتە كاندىيەك و پلاز تىيەرگەنلىكى تىيەنەكىشىتار و ھالامى
وشە كانى ھاۋىرېكە دايىه و. كە ئامادەبۇو ھەموو ھىياو ئاواتى ئەمە بۇو كە لەم
كارە دامەز زىنرا بايىه.

- بەم شىيەدە رەشىن مەبە. ھەركە زانىم شوپىنىكى بەتالل ھەمە ئەمە بۇ تۆ
دەبىت. بە خوا، بەسەرى دايىكم سوپىند دەخۆم، كە بۇ تۆ بىت، ئىيىتە بەتاپەتى
پاش ئەمەدە بارودۇخە كە تەنگەزە تىيەكەوتورە دەبىت پىويسىتىان بە ژمارەدە كى
زۇرتىرى پىياوان ھەبىت. بۇم نەگىيەتىم و...؟.

كاتىيىك (فاسکىز) ئەمە گوت، بە تۈورەپىيە و ۋاپى دەرەپەرى خۆى دايىه و
درېژەدى دايىه:

- نا، زۆر بلۇ نىم، باشتىر وايە بىن دەنگ بىم.

- باشە، هیچ مەلی، من بایەخ بەوە نادەم.
- ئەوە بابەتىكى ترسناكە ...
- پىرەمپىرد گوئى بىگە، هىچ شتىكىم بۇ مەگىرەدە. تو بىرام پى ناكەيت، ها، تو بىرام پى ناكەيت ...
- ھارپىم، بەلكو بىرات پى دەكەم ... چ كابرايەكى ھەستوەرىت!
- گوئى بىگە، بىن دەنگ بە، من حەز لە گومان ناكەم. تو لە ئافرەت دەكەيت! من داوم لى نەكردوويت هىچ شتىكىم پى بلىيەت تا بەم شىۋىدە بجۇولىيەتەدە!
- (فاسكىز) راوهستا تا بازىيت كەس ھەيە لەو نىزىكىانە گۈشىان لى راپىت، پاشان لە (رۆداس) نىزىك بۇوەدە بە رېتىمىتىكى نزم و لەسەرخۇ پەيقى، لە كاتىكدا ئەوיש بە درېزىيەدە گۈنىي لى راپىتىداو لەوە تۈورە بۇو كە ھەواالەكەي تا ئىستە لى شاردۇتەدە.
- نازام ئەگەر بېم راگەيانبىت كە ئەو دەرۋەزەكەرانەي شەوى كۈژرانى كۆلۈنیيل (سۇنرىنتى) لە (دالانى خواوند) دەنۈستەن، ئاكام ددانىيان پىيەدا نا، بۇيە كەس نىيە نەزانىيت كىن (كۆلۈنیيل)ى كوشتووە. ئەم جار دەنگى بەرزىرىدەدە و گوتى: (بە بۇچۇنى توڭى بىيەت؟) پاشان دەنگى نزم كردىدە تا راپىتىك لە گەل پۆلىسى نەيىنيدا بگۈنچىت: (كەس نىيە ژەنەرال (ئىۋسىبۇ كانالىس) و پارىزەر (قابىل كەفحال) نەبىت؟) ...
- ئەوەي ئىستە بېم دەلىيەت راستە؟.
- ئەمەرر فەرمانى دەستگىر كەردىيان دەرچۇو. ئەوەتە ئىستە توڭىات لە ھەموو شتىك ھەيە.
- (رۆداس) كەمىنک هيپور بۇوەدە و گوتى: (كەواتە رووداوه كە بەو شىۋىدە! ئەو كۆلۈنیيلەي لەبارەيەدە گىرەنەدە، كە بە دەمانچە كەي دەتوانىيت لە دوورايى سەد ھەنگاوهە مىشۇولەيەك بىكۈشىت، كەس حەزى لى نەدەكەد، هىچ دەمانچە و

هېچ شىشىرىيک نەياتتوانى لەناوى بىهن، بىلکو گەردىنى چۈن مىرىشك
ھەلىپۇرۇكىتىرا، مىۋە دەتونىيت لەم جىهانەدا ھەمو شىيىك بىكەت ئەگەر ھات و
لەسەر ئەو كارە سورى بىت. ئەو بەرازە پىاوكۈزە!
قاسىكىز پېشىنيازى كرد دوبىارە بىكەنەوە دوو پەرداخى دىكە (مەى) يان بۇ
بىيىن، بانگى كرد:

- دۆن (لۇچۇ) دوو پەرداخى دىكە بىيىنە.

(لۇچۇ) بارپمان جارىيىكى دىكە ھەر دوو پەرداخە كەى پې كەنەوە. كاتىيەك
خزمەتى كېيارە كانى دەكەد بەروانكىيە كى ئاورىشىمىنى رەشى لەبەر دەكەد.
قاسىكىز ھاوارى كرد: (پەرداخە كە ھەلدى!) پاشان تفى كردو ئەم جار لە نىيوان
ددانە كانىيەوە گوتى: (من رەقملى دەيىتەوە پەرداخىكى پې بىيىن، ئەو بىزانە
ئەگەر نايىزانتى. نۆشى كىيانت بىت!).

رۆداس نىكەرانى بىيۆھ دىياربۇو، بەلام بە پەلە پەرداخە كەى ھەلداو لە زارى
دۇورخىستەوە و گوتى:

- ئەوهى كۆلسۆنلى رەوانەي ئەو جىهان كرد ئەودنە گەوج نىيە، ھەر كاتىيەك
بووبىت، جارىيىكى دىكە بۇ شوينى رووداوه كە بىكەرپىتەوە.
- ئەم كى گوتى دەگەرپىتەوە؟.

- چى؟.

- گۈئ بىگە ... دەشىت ھەر شىيىك رووبىدات لە كاتىيەكدا ئەوان دەگەرپىن ...
هاهاها ... وات لى كىدم پى بىكەنم!

- ئەوهى تۆ دەيلىيەت شايمىنى پىكەنинە. بەلام دەلىم مادامە كى ئەوان دەزانى
كى كۆلۈنلى كوشتووە، ئەوه هېچ سوودىيىكى نىيە لە (دالانى خواوند) راوهستان و
چاودەرى بىكەن تا بىكەرپىتەوە بۇ ئەوهى دەستگىرى بىكەن... يان پىئە مەللى ئىيۆھ
لەبەر چاوى رەشى توركان لىيەن؟.

- ئەم جۆرە گالىتىيە مەكە!
- تۆيىش لەم كاتە درەنگەدى شەودا ئەم چىرۆكە سەيرانەم بۇ مەگىرەدە!
- ئەوهى پۆلىسى نەھىنى لە (دالانى خوداوند)دا ئەنجامى دەدەن ھىچ پىۋەندىيەكى بە مەينەتىيەكە كۆلۈنىيەل (بارلىس)-سەوه نىيە و تۆيىش پىۋەندىيەشى بە تۆوه نىيە بىزانىت ...
- وەك بلىيەت ھەموو شىتىك دەزانىت.
- من ئەوه دەزانم كە مەبەستمە بىزانم.
- منييش پىويىستە بىزام!
- واز لەم گالىتىيە بەھىنە. لە راستىدا بۇونى پۆلىسى نەھىنى لە دالانىكە پىۋەندى بە تاوانەكەوه نىيە. لە راستىدا، نا. بىرت بۇ ئەوه ناجىت لېرە چى دەكەيت ... ئىمە چاودەپىي پىاۋىتكە دەكەين تووشى نەخۆشى سەگ ھارى بۇوه.
- تۇو خوا!
- ئەو كەرەم لە يادە كە لە رېيگەو بانەكەندا بانگىيان دەكەد (دايە)؟. ئەو پىياوه درېيە لمۇ لەوازو دوو لاق چەوتەمى، چۈن شىت بە رېيگەو بانەكەندا راي دەكەد... لە يادمە؟ بەلى راستە لە يادمە. باشە، ئىمە چاودەرۇانىن ئەو كەسە بگاتە دالانى كاتدرائىيەكە، چونكە ئەوه سى رېزە شوئىن بزرە. لاشەي گوللەرېز دەكەين....).
- فاسكىز دەستى خستە سەر دەمانچەكە كاتىيەكە ئەو رستەيە دوايسىيە لەزار هاتە دەرى.
- به خوا پىرەمېرد زەندەقت بىرمە!
- نا كابرا. ئەوه نەگوت تا بتىرسىيەن. بىرۇام پىّ بکە، ئەوه راستىيەكەيە، ئەوه راستىيەكەيە. گازى لە ژمارەيەك خەلک گرتۇوه پېشىشكە كان رېنۇينىييان كردووه ژەمە قورقۇشىيەكى بە قورگادا بىكىت. چى دەلىيەت؟.

- تو گالتهم پی دکهیت، بدلام ئهو کمه هیشته لدایك نهبووه که بتوانیت فریوم بdat. پولیس له (دالانی خواوهند) چاودپوانی ئهو کمهن کولۇنییل کوشتووه ...

- خودایه، نا! چەند كەللە رەقیت و پىداگىرى لەسەر بۇچۇونى خۆت دەکەیت! ئەمان چاودپوانی كەرەكە دەکەن، وەك پىم گوتیت كەرەكە، ئهو كەرە تۈشى ھاربۈون ھاتووه و ژمارەيەك خەلکى گەستووه! دەتھویت ئەۋەت دوبارە به گوئیدا بەدەمەوە؟.

***

گىلەكە به رىگەكەدا لاشەي بە دواي خزىدا رادەكىشىا، بە دەستى ژان و ئازارى بىرينى كانييەوە ئاخ و تۆقى بۇو، جاروبار لەسەر ھەرچوار پەلى، پىچاوجىيچ دەرۋىشت و بە نۇوكى ھەردوو پىيى لاشەي خۆى پال دەدا، سكى بە تاۋىرەكانى دەخوراند، ھەندىيەك جار پشتى بە لاقە دروستەكەي و قولەنىسىكىيىكى دەبەست، لە كاتىيىكدا ژان و ئازارى قەبرغە ئۇقرەلى لى بېرىبۇو. ئاكام، گۆرەپانەكەي لىيۆ دەركەوت. بايەكە درەختەكانى باخچەكەي دەلەراندەوە و دەنگىيکىان لى بەرز دەبوبووه لە ھاوارى دالەكان دەچوو. ترس بالى بەسەر گىلەدا كىشىا تەنانەت ماوەيەك بۇرایەوە، ژانەكەي گەيشتە زمانى كە وشك و ئەستور بوبوبو دەتكوت ماسىيەكە فرى درايىتە ناو خۆلەمىيىشەوە، ھەردوو رانى ئارەقەيان لى دەچۈرە، ھەنگاو ھەنگاو بەرەو (دالانی خواوهند) سەركەوت، چونن پېشىلەيەك لە گىانەلەدا بىت، لاشەي خۆى كرده كىش، پاشان لە لايەكى سىېرەرەوە، زار تەرەكىيۇ، چاوجەلەق، بالى دايەوە، پەلە خويىن و قور بەسەر جله شەكانييەوە وشك بوبوبونەوە. بى دەنگى تىيەكەل بە ترپەي پىيى ھاتوچۆكەرانى ئەم كاتە درەنگەو، تەق و تۆقى تفەنگى پاسەوانەكان و دەنگى سەگە بەرەلەكان دەبوبو، كە بە ھەنگاوى سىست

دەرۆیشتن و لووتیان رwoo له عەرد بۇو، لەناو وردە کاغەز و گەلای درەختە کاندا كە رەشەبا بەرەو (دالانى خواودنە) بالى دابۇنمۇدە، بە دواي ئىسکىيىكدا دەگەران.

(لۇچىز) ھەردوو پەرداخە گەورەكەي پپ له مەي كەدەوە، لهو جۆرەي بە پەرداخە دوو چىنە كە ناوى رۆيىشتتۇدە. قاسكىيز بە رېتىمىكى لە ثاسايى توندترو بە چەند دەرىپىنىك، كە دوو جار تف كردن رايگەرت، گوتى: (بۇچى بپوام پى ناكەيت؟. ئەم پىيم نەگوتىت لە نىزىكەي كاتىزمىر نۆي ئەم ئىوارە - يان نۇو نىبو - بەر لەوهى لىيە بە دىدارى تۆ بگەم، ئەويندارىم لە كەل (لامسکواتا) خاودنە مەيخانەي (دوو ھەنگاۋ = لۇتۇ - تىپ)دا دەكەرە، كاتىيك لاۋىك خۆي بە مەيخانە كەدا كردو داواي پەرداخىن بىرەي كرد. پاش ئەوهى پەرداخە كەي بۇ هيئىنا، داواي پەرداخىكى دىكەي كردو بانكەنۇتىيەكى سەد بىزىزىي پى دا. ئەويش وردەي نەبۇو، چۈوه دەرەوە بە دواي ورددادا بگەرىت، بەلام من بە تەواوەتى چاودىرىيم خستە سەر، چونكە ھەركە هاتە ژۇورەوە، مەزەندەي مەترسىم لى بەدى كرد.

وەك بلىيەت پىشىت پىشىبىنەم كەدبىيەت! ئەبۇو كىيىزىك لە خانووە كەي بەرانبەرەوە هاتە دەرەوە، دوو ھەنگاۋى نەهاوېشتبۇو كاتىيك لاۋەكە چۈوه دەرەوە خۆي پىرا گەياندە. بەلام لەوە پتە شتى دىكەم نەبىنى، چونكە لهو كاتەدا (لامسکواتا) لە دەرەوە گەرایەوە، بۇيە دەبۇو - وەك دەزانىت - سەرلەنۈ دەست بە ئەويندارى لە كەل بىكەمەوە ...

- ئەم سەد بىزۆكە چى بەسەرهەت ...؟.

- چاودۇوان بە، ھەممو شتىكەت بۇ باس دەكەم: من و ئەم تىكىگىر ابوبىن، كاتىيك لاۋەكە گەرایەوە تا پاشماوەي پارەكەي و درېگەرىتەوە، بىنىمى (لامسکواتا) مە ئامىز گەرتۈوە، ئەم كات نەھىننە كەي خۆي ئاشكرا كردو پىيى راگەيەنەن دەن كە كىيىزە كەي ژەنەرال (كانالىيس) ئى خوش دەۋىت و بىر لەوە دەكتەوە ئەگەر كرا ھەردوو كىيان ھەر ئەم شەو پىكەوە ھەللىيەن. ئەم كىيىزە كە خانووە كە هاتە دەرەوە

كىيى خودى ژەرنەرال (كاناليس) بىو. نازانىت چەندە زۆرى لى كىرمۇ لەو پلانىدا يارمەتى بىدم، بەلام نەمدەتوانى هىچ شتىك بىكم لە كاتىكدا ئەو ئەركەدى (دالانى خواوەند)م پى راسپىئرلابۇ.

- ئاي چ بەسەرەتىكە!

(رۇداس) بە تف كىرىنەت تىببىنى خۆى لەسەر ئەو دەربى:

- شتى سەير ئەوهىيە چەندىن جار ئەو لاؤەم لە كۆشكى سەرەتكۈزۈم بىنىيە.

- دەبىت يەكىن لە ئەندامانى خىزانەكەمى بىت.

- نا، ناشىت لە ھەمان رچەلەك بىت. ئەوهى من دەمەويىت بىزام ئەوهىيە، بۇچى پەلەي دەكىد لە ھەمان ئەو شەوهدا كىيەكە ھەلبىگىت؟ دەبىت شتىك سەبارەت بە دەستگىرلىنى ژەرنەرال بىزانىت و كار بۆ ئەوه بکات ئەو كاتە ھەلبىگىت كە سەربازە كان بە دەستگىرلىنى پېرمىرەكەو سەرقالىن.

- قىسەكەت تەواو دروستە، ئەوه هىچ گومانىكە ھەلنىڭرىت.

- پەرداخىنەكى دىكەي بچووك، پاشان ھەلدىستىت كارەكە راپەرېننەت.

(لۇچۇ) ھەردوو پەرداخى ھەردوو ھاۋىيەكە پى كەدەو، ئەوانىش يەكسەر فېيان كرد.

تېيان كرده سەر بازنهى تفەكان و ئەو قونگە جىڭرانە شوينەكەيان داپوشىبۇو.

- دۆن (لۇچۇ) پارەكەت چەند دەكات؟.

- شازىدە قورش و نىيو ...

(رۇداس) پېسىيارى كرد: ھەر يەكەمان ...؟.

بۇيەكە وەلامى دايەوە: (نا، ھەردووكتان) لە كاتىكدا ۋاسكىز پارەكەى دەزمارد.

- دۆن (لۇچۇ) خوات لەگەل.

- دُون (لوقو) به ساع و سه لامه تی بتبييننه وه.
دهنگی هردوکيان تيکه ل به دهنگي بوئيه که بwoo که تا دهرگاكه به گهليان
که هت و به ته که دن.

کاتیک چونه ده دوه، (رُوْداس) دهستی خسته گیرفانی پانتوله که یه وه و گوتی: (دُهی)، سه ماکه زور سه خته).

له سه رخو روپيشتن تا گه يشتنه دوکانه کانی نيزيك بهندیخانه که، لهو لايهوه که ده روانیته سه ر (دالانی خواهدند). لهوی له سه ر پیشنيازی فاسكيز راوهستان. هستی به شادومانی ده کرد. هردو بازووی بز پیشهوه دریز کرد و ده بلیت خوی له باریک سستی قوتاربکات، خوی دریزکردوه و گوته: (به راستی نه مه وريابونه وه شيره)، به قره و درچه رخاوه که هي پیشهوه دي! ده بیت شير زور ماندو و بیت له پیناوی نه وه شير بیت. ها، کابرا که میک دلخوش به، نهك له بهرهنه وه شه و شهوه منه!). نه م شه و شهوه منه. نه م شه و شهوه منه. بیت ده لیم، نه م شه و شهوه منه!).

به هۆی گوتنه وەی ئەم و شانە وە هەر جارهە بە ریتیمیکى توندتر، وا دەھاتە پیش
چاوا کە شەو بکاتە دەفیکى رەش بە زەنگولەی زىپین رازىتىرا بىتەوە، وەك بلىيەت
لەماناۋ رەشە بادا تەوقە لە كەل ھاوا دەن و برا دەرى نادى ياردا بکات، وەك بلىيەت بانگى
(قرە گۆيىز) بکات کە نىشته جىيى خانۇوييىكى دالانە كەيە بۇ ئەودى بە خۇى و بو كەلە
دارىيە كانىيە وە لە بەردە مىيدا نايىش بکەن و خىتكەھى بىدەن تا لە قاقاى پىيەكەنин
بىدات ..پىيەكەنى و ... پىيەكەنى و ... كۆشا چەند ھەنگاوىيىكى سەمائامىزانە
بەهاوېت و ھەر دەردو دەستى لە گۈرفانى بەرسىنگە كەيدا بۇون، پاشان لەناكاو
پىيەكەنинە كەي پەچرى و بۇو بە ئاھ و نالەم، شادۇ مانىيە كەي بۇو بە ژان و ئازار.
پاشتى چەماندەوە بۇ ئەودى زارى لە ھەلھېنچانى كەدەي پىارىزىت. لەناكاو بى
دەنگ بۇو، پىيەكەنинە كەي لە زارىدا وشك بۇو وەك ئەو گەچەي پىيىشكانى ددان بۇ
سیوانىي قەوارەي ددان بە كارى دەھىن. كېلە كەي بىنى، و دەنگى تىريھى بىنى لەماناۋ

دالانه کپ و ماته که دا دهندگی دایه و دو، ته لاره کونه که، دوو شهودنده، هدهشت
شهودنده، دوازده شهودنده بلندتری کرد و ده. گیله که، چون سه گیکی بريندار،
دهینکاند، جاريک له سره رخ، جاريک به دهندگی به رز. له تاريکی و نووتنه کیی شهودا
هاواریک به رزبورو و ده، (فاسکیز) ده مانچه که ده به دسته ده بوو، له گیله که نیزیک
بووه ده، تا به قاچه برينداره که ده به رهه لاي سه رهتای شه پیپلکه یه را بکیشیت که
به رهه لاي کوشکی گهوره که شه کان ده چیت. (رُؤداس) رووداوه که ده بینی بی
شهودی بجولیته و ده، هه ناسه برکیی بوو و نعروی شاره قه بوبوو. له گهله که مین
گولله ده مانچه که دا گیله که به سه ره پاچینه یه پیپلکه که دا غلور بووه ده. له گهله
دووه مین گولله دا گیانی در چوو. له نیوان هه رد و گولله که دا تورکه کان خویان
گرژکرد و ده. که س هیچ شتیکی نه بینی. بهلام پیاویکی پیرۆز له یه کیک له
بالکونه کانی کوشکی گهوره که شه کانه ده سه ری ده رهیت بابو، یارمهه تی پیاوه
کولو له که ده دا له کاتی گیاندلایدا. له ساته جهسته ده به سه ره پیپلکه که دا
غلور بووه ده، ده ستیک که شه موستیله یه کی مرواری له په نجه دا بوو، بوی
دریزکرا یه و ده لی خوشبوونی پی به خشی و ده روازه جیهانی ٹاسمانی بوز کرد و ده.

(۸)

قهره‌گویی‌زی دالانه‌که

هرکه تدقه‌ی هردوو گولله‌که به‌رگوئیکه‌وت، هاواری گیله‌که به‌رزبووه‌وه و
ثاسکیزو هاوده‌که‌ی ههلاتن، رینگه و بانه‌کان به شیوه‌دیه‌ک هاتنه پیش چاو و دک
بلیست یه‌ک به دوای یه‌کدیدا هه‌لدن، له‌ژیر تریفه‌ی مانگه‌شه‌ودا سره‌هی
جلوبه‌رگ داییوشین، نه‌ویش بی شه‌وهی بزانن چی رووی داوه، له کاتیکدا
دره‌خته‌کانی گوره‌پانه‌که نائومیدانه مشتیان نوقاند چونکه ناتوانن شه‌وهی رووی
دا بدرکیتن، نه به هوی شه‌وهی بایه‌وه که بهناو گله‌لکانیاندا تیهدپه‌پن و نه به
هوی دارتیلی تله‌فونه‌کانه‌وه که لهناو جه‌رگه‌یدا قوت بوونه‌ته‌وه. ریگه‌وبانه‌کان
سه‌ریان له چواریانه‌کانه‌وه ده‌رکرد و سه‌باره‌ت بهو شوینه پرسیاریان له یه‌کدی
ده‌کرد که تاوانه‌که‌ی تیدا رووی دا، پاشان ههندیکیان به‌ردو ناوجه‌رگه‌ی شار
تییان ته‌قاندو ههندیکی دیکه‌شیان به‌ردو ده‌ورو به‌ری شار، دک بلیست رییان ون
کردبیت. نا، تاوانه‌که له (گه‌ره‌کی جووه‌کان) رووی نه‌داوه که گه‌ره‌کیکی بازنه‌یی
و پیچاوپیچه، دک بلیست به دهستی هونه‌رمه‌ندیکی شیوه‌کاری سه‌رخوش دروست
کراوه، نه‌یش له گه‌ره‌کی (نه‌سکوئیتیلا) که رۆژگاریک ناویانگی ده‌رکربوو،
کاتیک ههندیک له که‌نجه‌کان له نه‌وهی مالباته ره‌سنه‌کان، رۆژگاری شه‌سب

سواریان تیدا زیندوو دهکرده، کاتیک شمشیره کانیان دهکرده جهسته‌ی پولیسه بهرتیل خوره کاندا، نهیش له (گه‌ره کی پاشا) که سمرکیشه کان لیئی دهترسین و دلهین که‌س ناتوانیت پییدا بگوزه‌ریت بی نهودی سلاو له شا نه کات، نهیش له (گه‌ره کی سانت تیریزا)، که تهپولکه‌یه کی لیژه به گه‌ره کیکی توقينه‌ردا تیده‌په‌ریت، نهیش له (گه‌ره کی که‌رویشک) و نهیش نیزیک به ئاپرژینه که‌ی هاچانا) و نهیش له (پینج شه قامه‌که) و نهیش له گه‌ره کی (مارتینیک).

بەلکو تاوانه که له (کۆپدپانی سمه‌کی) دا پووی داوه. له و شوینه‌ی بەرد دوا م ئاول له ته‌والیته گشتیبیه کان راناوه‌ستیت، وەک بلىیت فرمیسکی لانه‌وازانه، له و شوینه‌ی پاسه‌وانه کان واز له نایش کردنی چەکه کانیان ناهیین و شه‌ویش له‌ژیر گومه‌زی بەفرینی ئاساندا به دوری کاتدرائیبیه کەدا ده‌خولیتەوە. رەشە بايش گشمی ده‌هات وەک بلىیت قولە قولى نه و خوینه‌یه له چەناگه‌یه کمود دەتكایه خواره‌و به گولله بريندار بوبیت، بەلام نهیوانی نه و گەلازیانه لیکاتا و دەستبەرداری لق و پەپی درەخته کان نەدەبوون.

لەناکا و دەرگای خانووییکی (دالانی خواوه‌ند) کرايەوە، (قەره‌گویز) چون مشک سەری لى ھینایه دەرده، ژنە کەی، وەک چون کیزیکی بچووکی تەمن پەنجا سالى حمز دەکات زانیارى لەبارى رووداوه‌کەوە بزانیت، پالى پیووه نا بچىتە ناو شەقامه‌کەو بزانیت چى رووددادات و نهودی بۆ بگېرىتەوە، کە رووددادات. چى روویدا؟. نه و دوو گولله‌یه چى دەگەیه‌نیت؟. کە يەك به دواي يەكدا تەقین؟. قەرە‌گویزە کە بايەخى بەوه نەدا به فاتىلە و دەرىپى قوتەوە بچىتە بەر دەرگە بۆ نهودی ئارەزووە کانى خاتۇو بنجامبۇن دامرکىنیتەوە، وەک ئىستە ناوى ژنە کەی پى بانگ دەکەن (رەنگە لەبەرئەوە ناوى خۆى بىنیامىن) س، بۆی دەركەوت کە ژنە کەی راست دەکات کاتىك ئارەزووی نهودی دەکرد بزانیت ئايە يەكىك لە

تورکه کان کوژراوه يان نا، تا را ده يهك هدر ده نينۆكى ودك نه قيزه چەقاندە
په راسووی تا پالى پیوه بنیت چەند یتوانیت سه‌ری زۆرتر بباته ده‌رده.
- بهلام ئافرهت هيچ شتىك نابینم! پیشىبىنى چى بکەم تا پىت بلېم. ئەم
سورو بۇونەت لە پاي چىيە؟.

- چى دەلىيٽ؟. ئايىه رۇوداوه‌كە له گەرەكى تورکه کان رۇويداوه؟.

- پىت دەلىم من هيچ نابینم، ئەم ھەمو پىتاگىرى و سورو بۇونەت ...

- تۇو خوا قىسە كەت رۇون بکەوە!

قەرەگوئىزە كە كاتىك ددانە دەستكىرە كانى دادەكەند تا قىسە بىكات، دەمى بۆ
ئەم لاو ئەو لا دەجۈولاندەدە وەك بلىيٽ بلقىكى پىر لە بايىت.

- ئاي، بەللى، من ئىستە دەبىنم! كەمەلىك چاودرۇان بە. من دەبىنم بزانم چىيە.
ئافرتەكە بە نىيوجە چىپەيە كەمە كەمەلىك خەلک لە نىزىك كۆشكى گەورە كى
لى تىنانەكەم. ئايىه دەزانىت. ئەوەي دەلىيٽ ناتوانم يەك وشەلى لى تىبگەم!

- ئىستە دەبىنم، ئىستە دەبىنم. كۆمەلىك خەلک لە نىزىك كۆشكى گەورە
قەشەكان گەربۇونەتەم.

- لە دەرگاكە دوور بکەوەرەوە ئەگەر هيچ نابىنيت. هيچ سوودىيكت نىيە!
ئەوەي دەلىيٽ هيچ شتىكى لى تىنانەكەم.

مسيۇ بنيامين جىڭگە كەيەكى بۇ ژنه كەي كردەوە. كە لەبەر دەرگاكە قىشى گڭ
بۇوبۇوەوە مەمكىكى لە كراسە زەرددە پەمۇويىنه كەيەوە شۇرۇ بۇوبۇوەوە،
ئەوە كەي دىكەي بە وىنە كەي مريەمەوە گىربۇوبۇو، كە بە دەرگە كەمە
ھەلۋاسرابۇو.

دوايدەمەن قىسەي مسيۇ بنيامين قەرەگوئىز ئەوەبۇو: ئاي... دارەتەرم ئاماد دەكەن!

- ئای، باشە، رووداوه کە لەوییە نەك لە گەپەکى توركان وەك پېشىنىيەم دەكرد. بنىامين بۆچى لەسەرتاوه وات نەگوت؟. باشە، لەبەر ئەوەبوو دەنگى گولله كان نىزىك بۇو.

قەره گوئىزە کە گوتى: بنوارە، نايىنิต دارەتەرم ئامادە دەكەن؟. دەنگى وا دەھاتە بەر گۈئ کە لە پشتەوەدى ژنەكەيەوە دەپەيىشى وەك بلىيەت لە ناخى زەھويىھە دەپەيىشى.

- بىن دەنگ بە! نازانم باسى چى دەكەيت. باشتىر وايە بچىت و ددانە دەستكىرده كانت بخەيتە دەمەتوھە. چونكە بىن ئەو ددانانە دەلىيەت بە زمانى بىانى دەپەيىشى!

- گۇتم بىنېنىم دارەتەرم ئامادە دەكەن.

- نا ئىيىستە ئامادە دەكەن؟.

- نا كىژە خۆشە ويستە كەم، پېشتر لەوى بۇو!

- پېت دەلىيەم ئىيىستە ئامادە دەكەن، خۆ كۆپر نىم.

- نازانم، بەلام بىنېمن...

- چىت بىنى؟. دارەتەرمە كە؟.

مسىۋى بنىامين بالاى لە مەترييەك تىياناپەرىت، كابرايەكى بارىكەلە، تۈركىن چۈن شەمشەمە كۆپر، لە پاشتى (بنجامبىن) ئاھوسەرىيەوە ئەو خەلکەو پۇلىسەكانى نەدەبىنى چى دەكەن، كە ژنېيىكى زۆر قەلەمۇ بۇو، لەناو پاسى ترامدا پېتىيەتى بە دوو كورسى دەكرد: هەر كورسى و بۆ يەك رانى و، بۆ يەك عەزىزىيەش حەوت مەتر پارچە قوماشى پى دەويىست.

مسىۋى بنىامين بۆ ئەوەى خۆى لە رەوشى ئەم مانگ گىرانە تەواوەتىيە قوتار بىكەت گوتى: (بەلام ئىيىستە بە تەنبا دەنوارپىت).

و دک شوه‌دی گوتیبیتی : (ددرگه که بکه‌ردوه). خاتوو بنجامبون و دک چیا بهو لادا و درچمرخایه‌دو به هه‌ردوو دهست گرتی و هاواري کرد: (بۆ خاتری مریم شوه‌ته من به‌رزت ده‌که‌مه‌وه تا بیینیت!) و دک مندازان هه‌لیگرت و به‌ردو لای ده‌رگاکه‌ی برد.

قهره‌گوییزه که تفیکی که‌سلک و ئەرخوانی و پرته‌قالی و له هه‌موو ره‌نگیکی کرد. کاتیک لەقىی لە سینگ و سکى زنە‌کەی دەدا، چوار پیاوی سه‌رخوش له ئەوپه‌پری گوپه‌پانه‌کەوه تىيەدەپه‌پین و تەرمى كىلە‌كەيان بەسەر دارەتەرمى‌کەوه هەلگرتبوو. خاتوو بنجامبون نىشانە‌خاچى كىشا. بۆئە تەوالىت (ثاودەست) گشتىيىه‌كان بۆ مەردووه‌کە دەگرىيان، رەشە‌بايش چۈون دەنگى دال بەنيو درەختە رەنگ زەردو خاکىيە‌كانى باخچە‌کەدا گفەی دەھات.

قهره‌گوییزه که کاتیک هەردوو قاچى گەيشتنەوه عەرد هەلیدايە: (دەبۇو ئەو قەشەيە لىّکى ماره بېرىن بىگوتايە پەرستارىتىك بى دەددەم نەك كارە‌کەر، نەفرەتى لىّ بىت!).

نىوه شىريينە‌کەی بوارى دايە بدويت، دەربىرىنى (نىوه شىريينە‌کە) لىرەدا دەربىرىنىيکى گونجاو نىبيه، ئەوه و دک گىندۇرە وايه، ئەگەر وي نىوه شىريينە‌کە لىرەدا بىت کە بە دواي نىوه‌کە دىكەيدا بگەپىت، بۆئە زنە‌کە بوارى دايە بدويت، بە هۆكارييک کە پشکىيکى بۆ ئەوه دەگەرەتەوه کە هيچ وشەيەك تى ناگات لەو قسانە‌دەيانکات کاتیک ددانە دەستكىرده‌كانى داده‌کەنیت، پشکە‌کە دىكەيىشى لەبەر شەوه‌دی رىزى دەگرىيت.

پاش تىيەپەرونى پازده خولەك، خاتوو بنجامبون خەوى لى كەوتبوو، و دک بلەيىت كۆئەندامى هەناسەدانى لەناو ئەم بەرمىلە گۆشتەدا لە پىناوى ژياندا دەخەبىتىت، لە کاتيکدا مىرددە‌کە هىيىشته نەفرەتى لەو رۆزە دەكىد تىيىدا مارە دېرى و بىرسكە ئاگر لە چاوى دەردەپەرى.

بەلام ئەو رووداوه ناتاساییه سوودی بە شانۆی بۇوكە شووشەكان گەياند كە زیان و گوزەرانى دابین دەكات. چونكە بۇوكە شووشەكان ئەو كارەساتەيان كرده با بهتى خۆيان و، بە هۆزى تۆرىيکى لوللهى زۆر بچووكەوه لە حەزىتكەوه بە پەمپىك ئاویان بۆ دەھات، دلۇپ دلۇپ فرمىسىكىيان لە چاوه كاغەزىنە كانىانەوه دەپشت. تا ئەو كاتەيش بۇوكە شووشەكان جگە لە پىيكتەنин ھېچى دىكەيان نەدەزانى، ئەگەر بشگىريابان ئەۋەيان بە نېچاوا درېڭىدىنىكى بزەى دور لە رەوانبىزىيانە دەكەد كە فرمىسىك دەبىھە خشىت، ئەو فرمىسىكانە ئىستە بەسەر گۈناياندا دادەبارىن و بەسەر تەختەي شانۆكەدا شۆر دېبنەوه كە پىشىر شوئىنى زۆر با بهتى گالتەجاري و پىيكتەنیناوى بۇوه.

مسىقى بنىامين لەو بروايەدا بۇوكە رەگەزى ترازيدييانە ئەو درامايانە پال بە مندالانەوه دەنیت بىگىن، كەچى زۆرى سەرسوپ ما كاتىك بىنى لە ناخى دەرونىيانەوه پەتر لە هەر كاتىكى دىكە پىنەكەنин، لە قاقايى پىيكتەنینيان دەدا و نىشانە ئامەرانييان بە رۆخسارەوه دىاربۇو. دىمەنى فرمىسىكە كان مندالانى دەھىيئانىيە پىيكتەنин. هەرودسا دىمەنى لىدىانىش دەھىيئانە پىيكتەنин.

مسىقى بنىامين لەو دەرەنجامىكى ھەلھىنجا:

- ئەمە رېيى تى ناچىت. ھەرگىز رېيى تى ناچىت!

خاتوو بنىامىمۇن بەرھەلسىتى كرد: رېيى تى دەچىت. زۆر رېيى تى دەچىت.

- رېيى تى ناچىت. رېيى تى ناچىت. رېيى تى ناچىت!

- زۆر رېيى تى دەچىت. زۆر رېيى تى دەچىت. زۆر رېيى تى دەچىت.

مسىقى بنىامين ئامازەيەكى دايىه: كارىكى وا مەكە تىك بىگىرىن.

ئەويش گوتى: كارىكى وا مەكە تىك بىگىرىن.

- بەلام ئەمە رېيى تى ناچىت.

- رپی تی دهچیت، بۆت دووبات ده‌کەمەود، زۆريش رپی تی دهچیت، زۆر رپی تی دهچیت!

خاتوو بنجامیون کاتیک له‌گەل میردەکەیدا تیک ده‌گیرا، شیوازی زیده‌رۆیی به‌کاردەھینا، وەک بلیت ئەو دەرچانە بن کە ناهیلەن تەقینەوە رووبات.

قەرەگویزەکە، کە ئەوهندە تۈرپبۇو خەرىكبوو قىشى خۆئى راکىشىت، ھاوارى كرد:

- رپی تی ناچیت!

- رپی تی دهچیت، رپی تی دهچیت، زۆر رپی تی دهچیت. زۆر رپی تی دهچیت.

له‌گەل ئەوهىشدا، قەرەگویزە فىسىقىنەکە ماوهىيەكى زۆر فىللى فرمىسىكى پەمپەكەى بە‌کاردەھینا بۆ ئەوهى وا بکات بۇوكە شۇوشەكان بىگرىن تا مندالە كان کاتى خۆش بەسەر بېن.

(۹)

چاویکی شووشەپین

دوکانه بچووکە کانى شار ھەركە سەرتايى شەو دابھاتايى دەرگا کانىان دادەخست، پاش ئەودى بە فرۇشە کانى ئەو رۆزەدا دەچۈونە وەو رۆزئامە کانىان وەردەگرت و دوايەمىن كېياريان بەرى دەكىد. چەند گروپى ھەرزەيش ھەبۈون لەسەر شۆستەي رېيگە کان بە راونانى مىزرووه بالدارە كان كاتيان بەسەر دەبرد كە بە چواردەورى ئەستۇونە کانى كارەبادا دەخولانە وە. ھەر مىزروويتىكىان بىگرتايىه تووشى زنجىرىدەك شەشكەنچە دەبۇو. بە تايىەتى لەلايەن شەرخوازە کانىانە وە، چونكە كەسىنلىكىان تىدا نەبۇر كەمىيەك بەزەيى لە دلّدا بىت و پى بەسەر ئەو گىاندارانەدا بىتىت و خىرا كۆتايى بە زيانيان بەھىنەت. لە پەنچەرە کانىشە وە كىزان دەبىنران لەكەن دلدارە کانىاندا، كە لە رېيگە کاندا راۋستابۇن، راڙو نيازو سکالاى ئەۋىنداشىيان دەگۆزىيە وە، لە كاتىيىكدا چەند مەفرەزەيە كى چەكدار بە نىزەي سۆنکى يان دار لە شەقامە هيپورە کاندا دەبىنران بە رېزى تاك تاك لەسەر پىتمى ھەنگاوى بەرپرسە كەيان دەرۋىشتن. لەكەنل ئەودىشدا ئىواران ھەبۈون ھەمۇ شتىكىان تىدا جىاواز بۇو: ئەشكەنچە دەرە کانى مىزرووه بالدارە ناشتىخوازە كان چەند يارىيە كى شەرکەن دەكىد و دەستىيان بە شەر دەكىد، تا چەك و گوللەيان

ههبوایه شهربهیان دریزه‌ی دهخایاند، چونکه ئه و شهرکه‌زانه نهیانده‌ویست یاریبه‌کهیان را بگرن مادامه‌کی بمردیکی زوریان له رېگه که چنگ ده‌کویت. ههرجی دلداره کانه ئهوه لەناکاو دایکی کیژه که ده‌ردکه‌وت و کوتایی بهو غایشه ئه‌وینداریبه‌ ده‌هیناوا دلداره دلسووتاوه‌کهی راوا دهنا به شهقامه کاندا هه‌لیت و شهپقه‌کهی به دهسته‌وه بیت و دك بلیتیت ئیبلیس دواي که‌وتبیت. ههندیک جاریش مه‌فره‌زه‌ی پاسه‌وانی توشی به توشی هاتوچوکه‌رېکه‌وه ده‌بیت و له ته‌وقی سه‌ری تا په‌نجه‌ی پیئی ده‌پیشکنیت و رهوانه‌ی به‌ندیجانه‌ی ده‌کات، ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر چه‌کیشی پی‌نه‌بیت، لە‌بهرئوه‌ی کابرايه‌کی گومان لېکراوو، ئاواره‌و، پیلانگیزه‌یان و دك بھرپرسی مه‌فره‌زه‌که ده‌لیت (لە‌بهرئوه‌ی روالله‌تیم به‌دل نییه).

لەو کاتانه‌ی شهودا، گهره‌که هه‌زاره‌کان، مزرکی گۆشە‌گیری ته‌واوو، نه‌داری بی‌سنورو، روالله‌تی پشت گوی خستنیان پیوه دیاره، هه‌موو ئه‌مه‌یش چاره‌نووسسازیبه‌کی ئایینی بالى به‌سەردا کیشاوه که هه‌موو شتیک بۇ ویستى خواوند ده‌گیزیته‌وه. گۆمی باراناوه‌کان وینه‌ی مانگیان لەسەر پووی عەرد پیشان ده‌دا، ئاویش له بورپیه‌کانی ئاواي خواردنوه‌وه ده‌رژان و کاته کوتایی نه‌هاتووه‌کانی گەلیکیان ده‌پیوا که بروای بهوه هیناوه کۆیلا بهتى و سەرشورى بەسەردا سەپیئراوه.

(لۆسیئۇ فاسکیز) له يەکیک له گهره‌که نه‌داره‌کاندا ھاوهله‌کهی بھرى ده‌کرد. چاویکی لى قرپاند که نیشانه‌ی نهیئنی نه‌درکانه و گوتى: خینارق خوات له‌گەل. ده‌رۆم تا بزام ماوە به دهسته‌وه ماوە له رفاندنی کیژه‌کهی ژەنھرالدأ یارمه‌تى پیشکەش بکەم.

خینارق تۆزیک قیت له شوینه‌کهی خۆی راوه‌ستا ئه و ده‌برپینه سەرگەردانییه‌کی بە روخساروه ده‌بینرا لەوه دوودل بیت دوايیه‌مین ده‌برپین به ھاوهله‌کهی

بلىت! پاشان رپووی كرده خانوویيکى ئەو گەردەكە، كە نىشته جىيى شويتىيەك بۇو لهناو دوكانىيەكدا پېتىكىختىبوو، لە دەرگاي دا.

دەنگىيەك لە زۇورەوە گوتى: كىيىه؟ كى لە دەرگە دەدات؟.. خىنارۆ سەرى نزىم كردىوە وەك بلىت قسە بۇ كابرايەكى زۇر كورت بىكات: - منم.

ئەو ئافرەتهى دەرگاكەمى كردىوە گوتى: تۆ كىيىت؟
هاوسەرەكەمى (قىيدىنا دى رۇداس) مۆمەكەنى تا ئاستى سەرى مىيىدەكەمى بەرز كردىوە تا دەم و چاوى بىيىت. قىشى بېبۈوبۇوە، جلى نۇوستىنى لەبەربۇو.
كاتىيەك خىنارۆ چووه زۇورەوە، مۆمەكەمى نزىم كردىوە و بە دەنگىيەكى بەرز كېلىۋىنى دەرگەكەمى كېپرايەوە شويتىنى خۆزى و رپووی كرده زۇورى نۇوستىنى بىن شەوهى وشەيەكى لە زار بىتكەن. پاشان مۆمەكەمى لەبەرددەم كاتىزمىرەكەدا دانا تا ئەو خوانەناسە بىيىت چ كاتىيەكى درەنگ گەراوەتەوە مالەوە. راۋەستا بۇ ئەوهى يارى لەگەل ئەو پېشىلەيەدا بىكات لەسەر سەكۆكە نۇوستىبوو و ويىتى گۇرانىيەكى خۆش بچىت.

(قىيدىنا) لە كاتىيەكدا هەردوو پىيى دەخوراند پېش ئەوهى بچىتە ناو جىيەكەكەوە
هاوارى لى بەرزبۇوەوە:

- چى واى لى كردوویت ئەوهندە دلت خۆش بىت؟
خىنارۆ خىرا لاى دوكانە تارىكەكەوە و دلامىدايەوە، لە كاتىيەكدا لەوە دەترسا زىنەكەمى هەست بەو لەرىنەوەي نىكەرانييە بىكات بە دەنگىيەوە دىيارە: هيچ.
- ئىيىتە زۆرتر لە پېشىوو چاوت بەو پىياوە پۆلىسە دەنگ ئافرەتىنە دەكەوېت.
خىنارۆ قسەكەمى پى برى لە كاتىيەكدا بەرەو زۇورى پشتەوە دەرەيىشت كە لىيى دەنووستن و شەپقە خورىيەكەمى بە بەرددەم هەردوو چاويدا شۆر بۇوبۇوەوە: نا.

- درۆزن! ئەو تۈزىكە بەحىت ھېشىتۇرۇد! ئاي، من دەزانم لمبارەي چىيە وە قىسە دەكەم، پىاۋىئىك بە دەنگىكى ناسك (ژنانى) قسان بىكەت، نە كەلەشىپۇ نە مرىشىكە - وەك ئەو ھاۋارىتىت كە ناشىت ھىچ سوردىكى لىٰ وەچنگ بىكەۋىت. تو لەبەر ئەو ھاۋارىتىت دەكەيت تا لە پۆلىسى نەھىنى وەرىگىرىتتى. ئەو گروپە درېنە تەمبەللانە! ئەوانەي كە دەيىت شەرم لە خۆيان بىكەن!

خىنارۆ بۇ ئەودى ثاراستەمى بابەتە كە بىگۈرۈت كراسىيکى بچووكى لە سندووقىكە وە دەرھىندا پرسىيارى كرد: ئەممە چىيە؟.

(فېدىيىنا) كراسەكەي لە دەستى مىرددەكەي وەرگرت وەك بلىيىت ئالايمە كە لە ئالاكانى ئاشتى و، لەسەر نويىنەكەي دانىشتبوو، بە حەماستەوە دەستى بە گىرمانە وە كرد، كە ئەو كىيەدەكەي ژەنھەرالى كانالىس بەديارى بۆي ھىنارە، كە دايىكە كە داواي لىٰ كردووە ئەگەري يەكمىن مندالى بۇو لە كاتى پىرۆزكىرىنىدا بېيىتە ئەشىبىنى مندالەكە. خىنارۆ دەم و چاوى خۆي لەسىيەرى دەوروبەرى يېشكەمى مندالەكەيدا شاردەوە، بىٰ ئەودى گۈي لەو قسانە بىگۈرۈت كە ژەنەكەي سەبارەت بە پىرۆزسى مۇمە كە لەسەر چاواي دوورجاتموە، پاشان خىرا رايىكىشا و دوورى خىتەوەو، دەستى بە هەۋاندەنەوە كە بۇ ئەودى لەشۈنەوارى رەنگى ئەو خوينەي پاك بىكتەوە پەنجە كانى رەنگ كردىبۇون. تارمايى مەرگ لە يېشكەكەوە بەرزبۇوهو كە مندالەكەي تىيادا نۇوستىبوو وەك بلىيىت دارەتمەرمە. مەردووە كانىش چۈن مندالان پىتىسييان بە راژەندەنە. رەنگى تارمايى كە لە رەنگى سېيىنەي ھېيلكە دەچوو. دووچاواي تەماوى پىيەببۇو، سەر پۇوت، بىٰ بىرۇو بىٰ ددان. خۆي لۇول دەداو لۇولى دەخوارد وەك چۈن بخورد لەناو بخوردەدا دەچىتەوە يەك و لۇول دەخوات لەو بخوردگانەي لە رىپۆرەسى تەرم بەرپى كردىدا بەكاردىن. خىنارۆ گوئى لە دەنگى ژەنەكەي بۇ بەر گوئى دەكەوت وەك بلىيىت لە شوينىيکى دوورەوە بىت.

لەبارەی کورەکەیەوە، لەبارەی پیرۆز کردنەوە، لەبارەی کیژەکەی ژەنەرال، لەبارەی بانگھیشت کردنی ئافرەتە دراویسیکەیان و، ئەو پیاوه قەلمۇھى بەرانبەریان و ئافرەتە دراویسیکەی کە دوو ھەنگاوا لېپەدی دوورەو ئەو دراویسیبەی ئەوبەرى شەقامەكە و خاودەن خانەكەو گۇشتىفرۇشە كەو نانەواكە دەدوا.

- ئەي ئەو جوان نایاب نىيە؟.

پاشان بە توندى درېزىھى دايىھ:

- خىنارق ئەو چىتە؟.

لەبەر ھاوارو قىزە توندەكەي راچلەكى و گوتى: هىچ.

ھاوارى ژنەكەي تارمايى مردنەكەي لە پەلەي رەشى بچۈوك بچۈوكدا گىرساندەوە، پەلەي رەشى ئەوتقۇ تارمايىبەكەي پىشان دەدا قىت لەبەر دەم گۆشە تارىكەكەي ژۇورەكەدا راۋەستابۇو. كۆئىسىكى ئافرەتىيىك بۇو ھىچ خەسلەتىيىكى مىيىنەي تىدا نەمابۇو تەننیا ھەردوو مەمكە چىچ و لۆچەكەي نەيىت، داھىزراوو تووکن چۈون مشك بەقەد چوارچىپەدی پەراسووھەكانييەوە شۇرۇ بۇوبۇنەوە.

- خىنارق چىت بەسەرھاتووە؟.

- هىچ.

- ئەمەمەي ئاكامى شەوبىيدارىت لە دەرەوە. تو كاتىيىك دەگەرېتىتەوە مالەوە دەلىيىت ئەو كەسانەي بە دەم خەووە دەرەن، رىسوا و شەرمەزار سەرت دانەواندۇوە. ئەي پىاوى بەدبەخت بۇ لە كويىرەدەبۈوەكەي خۇتدا نامىيىتەوە. دەنگى ژنەكەي ھەبۈونى كۆئىسىكەكەي بىزىرىد.

- نا. ھىچ شتىيىك نىيە.

چاوىيىك لەسەر پەنجەكانى دەستە راستى دەھات و دەھات و دەچۈو وەك بلىيىت بازنىيەكى رۇوناكييە لە گلۇپىيىكى كارەبايىھەو ئاراستە كراوە، لە پەنجە تۈوتەوە دەچۈرۈپەنچە ئاواھەست و لە ويىشەوە دەچۈرۈپەنچە ئەمۇستىيلە و لە ويىشەوە

دەچوووه پەنجەی دۆشاومىزە و لە پەنجەی دۆشاو مۇشەسەوە دەچوووه پەنجە كەلەم.
چاوىك ... تەنبا يەك چاو. ھەستى پى دەكىد لىيى دەدا(پلى دەدا)، ويستى
بىپلىشىنىتەوە كاتىك دەستى توند نوقاند تا رادەيەك نىيۇكە كانى بە ناو لەپيدا
چەقىن. بەلام نەيتوانى، چونكە كاتىك دوبارە مشتى كردەوە، جاريکى دىكە
بىنى لەسەر پەنجە كانىيەتى، لە رووى قەوارەوە لە قەوارەي دلى پاسارىيەك پىز
نەبوو، بەلام چوون ئاگرى دۆزدەخ تۆقىنەرە. چەند دلۇپە ثارەقىنکى گەرم چوون
گۆشتاول لە تەۋىلىيەوە داچۈرەن. كىيىھ بە هوئى ئەو چاودەوە سەيرى دەكەت كە
لەسەر پەنجە كانى گىرساوهتەوە پاشان چوون تۆپى رۆلىت لەسەر پىتىمى زەنگى تەرم
بەرىيىكىدىن هەلددەتۆزىيەوە؟.

قىيدىنای زىنى لەو بىشىكەيەي كردەوە كە مندالەكەي تىدا نووستبۇوو.

- خىتارىز چىتە؟.

- ھىچ.

پاش ماوهىيەكى كورت، چەند جاريک ھەناسەي ھەلمىزى و دواتر گوتى:

- ھىچ . چاوىك ھەيە راوم دەنېت! چاوىك ھەيە دواام دەكەويت، چاوىك بۆ
ھەر كويىيەك بىچم بە دواامەوەيە! دەستىم دەبىنەم - نا! شتى وا نىيە! ھەردوو چاوى
خۆمن، چاوى ...).

زەنكەي بى ئەودى ھىچ لەو قسانەي تى بگات كە دەيگۈت، لەزىز
ددانە كانىيەوە گوتى:

- كارەكەت بە خوا بىسىرە!

- ئەودە چاوىكى .. بەلى، چاوىكى خېرى رەش و بىرۇدار، وەك بىلىت چاوىكى
شۇوشەيىنە!.

- تۆ مەستىت. ھەر ئەودەت بەسەر ھاتۇوە.

- چۈن مەست دەبىم لە كاتىكدا ھىچم نىيە پىسى بخۆمەوە؟..

- چۆن نىتە؟ دەوت بۆي مەبى لى دىت.

ئەگەرچى لەناوەراستى ئەو ژورەدا راوه ستابۇ كە لىتى دەنۇوستن، كەچى دوكانە كە نىوەكەي دىكەي داگىر كىرىدبوو، (خىنارق) هەستى كرد لەناو ژىزەمینىيکى پې لە شەمىشە كويىرە جالجالۇكەم مارو پىس پىسۇكەدا بىزربۇود، بى ئەوەي دەستى هيچ يارمەتى و پىشۈيىكى بىگاتى.

قىدىنا لە كاتىيىكدا باويشىكى دەدا درېشەي بە قىسە كانى دا: (دەلىيەت كارىيە سەرقالى كردوويت. ئەو چاوى خوايمە چاودىيەت دەكات!).

خىنارق يەكسەر خۆي ھاويسىتە سەرنوينە كەو خۆي خزانىدە ژىز چەرچەفە كانەوەو هەموو جله كانى لەبەر بۇو بە پىلاۋە كانىشىيەوە. چاودە كە هيىشتە لەۋى بۇو، لە تەنىشت جەستەي زىنە كەيەوە سەماي دەكىد، ئەو جەستە سېيىھە ناسكە. قىدىنا رۇوناكىيە كەي كۈۋانندەوە، بەلام ئەو كارە قورەكەي خەستەر كرد، لەبەر ئەوەي لە تارىكىيە كەدا قەوارەي چاودە كە تا دەھات گەورەتەر دەبۇو، تا دىوارەكان و زەھى و بنمیج و سەربىان و خانووەكانى دەوروپەرى داپۆشى، هەموو ژيانى داپۆشى، مندالە كەشى داپۆشى ...

لە وەلامى تىيىنەن ئەنەنە كە سەرلەنۈي مۆمە كەي پىكىر دەوە كاتىيە كۆپى لە ھاوارە تۆقىنەرە كانى بۇو و پەيتا پەيتاش بە پەشتە مالىيەكى مندالە كە ثارەقە ساردە كە تەۋىلى دەسىرى، گوتى: (نا چاوى خوا نىيە، چاوى تىبلىسىم!).

(قىدىنا) نىشانە خاچى نەخشاند. خىنارق داواي لى كرد جارىيە كەمۆمە كە بىكۈزىنەتەوە. چاودە كە بۆ شىپۇيە پىتى ئىمارە هەشت گۆرە، كاتىيە كەمۆمە كە بىكۈزىنەتەوە. چووه تارىكىيە وە، پاشان دەنگىيە كەورەي لى بەزىبۇوەوە، وە پىندە چووه بەسەر شتىيەكدا بشكىت، ئەوەندەي نەبرد لەگەل رىتمى تىپەي چەند پىتىيەك كە لە شەقامە كەوە بەر گۈئ دەكتە، يەكسەر شىكا.

خینارۆ هاوارى گرد: دالانه‌کە! دالانه‌کە! بەلی! بەلی! رۇوناکى. دانه شقارته!
تکاتان لى دەكەم رۇوناکى!

ژنه‌کەمى لە سەررووى ئەودوه دەستى بىردو شقارته‌كەمى ھىئنا. لە دوورهود دەنگى
رەورەدە تايە دەھات. خینارۆ بە پەنچە كانى دەوي خۆي توند گرتبوو، هاوارى
دەكەد وەك بلىيىت خەرىكە بخنىكىت. نەيدەويىست بە تاك و تەنبا مېيىتەوە، بانگى
ژنه‌کەمى گرد، كە عەزىزى نۇوستىنى لەبەر كىرىبوو و رۇيىشتىبوو ھەندىك قاوهى بۆ
لى بىنېت.

كاتىيىگ گوئى لە هاوارى مىرددەكەى بۇو، بە بىزازىيەو بۆ لای نۇينى
نۇوستىنەكە گەپايدە. كاتىيىك بە ھەردوو چاوه رەشە جوانە كانى سەيرى بلىيسە
بەرزى مۆمەكەى دەكەد، لەبەر خۈيەوە گوتى: (تۆ بلىيىت نەخۆش بىت، يان
شىتىكى بەسەرھاتبىت؟). بىرى بۆ لای ئەو كرمە چوو لە گەددە (ھەنرىيتا) يان
دەرھىنَا - ئەو كىيىھى لە خانى تەنېشىت شانۆكە كاردەكەت - ھەرودەها ئەو
كەپوپيانە لە شوينى مىشىكى ناو سەرى يەكىك لە ھيندىيەكان لە نەخۆشخانە
دۆزىيانەوە، ھەرودەها ئەو گىاندارە ناشىريينە ناوى (كادىغۇ) يە و مەرقەلە خەو بى
بەش دەكەت. وەك مەريشىكىيەك بالە كانى بە يەكدا دەدات و بانگى جووجەلە كانى
دەكەت كاتىيىك دەبىنېت بالىنە گۆشتىخورەكان ھەرەشەيان لى دەكەن، ھەستاۋ
میدالەكەى (بلاس) اى پىرۇزى بە ملى مندالە بچۇوكە ساواكىيدا ھەلۋاسى،
لە كاتىيىكدا بە دەنگى بەرزا نويىتى دەخويىند.

بەلام نويىتەكان (خینارۆ) يان ھەزاند وەك بلىيىت يەكىك لىيى دەدات. لەناو
نويىتەكەدا راست بۇوەدەوە ھەردوو چاوى توند نوقاندبۇو، ژنه‌کەمى لە تەنېشىت
بىشىكەى مندالەكە بۇو پىتى لى ھەلنووتاۋ بەسەر ھەردوو ئەرثىنۇيدا كەوت و كەوتە
نېوان ھەردوو لاقى ژنه‌كەيەوە بۆي گىپايدە ئەم شەو چى بىنى:

- (به سه ر پیپلکه که دا، به لی)، تا دوايده مین پاچينه غلور بود و، له گهان يه که مین گولله دا خوین فيشنه کرد، پاشان هرگيز چاوي نه نوقاند، هردوو لاقی بلازو، پوانینیکی وشك و ساردو شوروشهین به هردوو چاويه وه ده بینرا له زياندا نمونه‌ی نه رواني نه ديبوو! چاويکي به شيوه‌ي ه دهاته پيش چاو و داک بلويت و دك برووسك ئاگاي له هه ممو شتيكى به رده مى هه بيت، كاتيک كه زدق زدق سهيرى ده کردين! چاويک به برؤى دريشه وه، نه يده ويست لييم جيا ببيته وه، نه يده ويست له په نجه کانم جيا ببيته وه، نه وده، ئاگاي خواي، نه وده! گرياني مندالله که بى دهنگي کرد. (فیدينا) مندالله که لمناو يېشكه که ده رهيناو به هندىك جل پيچاي وه، پاشان مهمکي خوي له زاري نا، بى نه وده بتوانيت خوي له چنگي ميرده که قوتاربکات، نه گه رچي ههستي ده کرد ليني بيزار بود، که لسه رچوك له وئ که وتبورو، هردوو لاقى نه مى گرتبوو و دينكاندو ورينه‌ي ده کرد.

- خراپترين شتيش نه و بورو که (لوسيو) ..

- لوسيو، نه وه دهنگي له دهنگي زن ده چيست؟.

- به لى، لوسيو فاسكىز.

- نه و پياوه‌ي به (قديفه) اي ناو ده بهن؟.

- به لى.

- تورو خوا بچى كوشتى؟.

- فهرمانى پى کرابورو، توشى په تاي هاري بوبورو. به لام نه وه لايени خراپى کاره که نه بورو، له وه خراپت نه و بورو که لوسيو ئاگه داري کردو و مه وه که فهرمانى که بو ده ستگير کردنى ژنه رال کاناليس ده رکراوه و گەنجىكىش هه يه که ده يناسىت به نيازه ئەم شەو كىزه که ژنه رال برفينيت...
- خاتوو کاميلا، نه شبىنى مندالله کەم؟..

- بهلی:

کاتیک (قیدینا) گویی لهم هه‌والانه بمو که کمس پیشبینییان ناکات، دهستی به گریان کرد، گریانیکی به کول و دک چون زنان به گشتی بمو خم و پهزاره که‌سانی دیکه ده‌گرین. فرمیسکه کانی رژانه سهر سه‌ره بچکولانه که‌ی منداله که‌ی که خه‌ریکبوو رایده‌ژنه‌ی، ئه‌ووندہ گهرم بعون و دک ئه‌و ئاوه‌ی داپیره کان بمو کلیسه‌ی ده‌بهن بمو ئه‌وه‌ی تیکه‌لاوی ئاوه سارده پیرۆزه که‌ی ناو حهوزی پیرۆز کردنی ده‌کهن. منداله که خه‌وی لی که‌وت. شه‌و تیپه‌ری و هیشته خینارو و ژنه که‌ی دانیشتبوون و دک بلیت بالنده به‌سهر سه‌ریانه‌وه‌یه، کاتیک به‌رده‌یان ده‌زووییکی زیپینی له‌ژیر ده‌رگاکه‌وه کیشاو کیزی نانه‌واکه بین ده‌نگیی ماله که‌ی شله‌قاندو له‌ده‌گای دا و هاواری ده‌کرد.

- نان! نان! نان!

(۱۰)

فهرماندهکانی سوپا

ژنه رال (ئىيىسپىيۇ كانالىس)، كە نازناوى (چاماريتا - روو سور)-، مالى فريشته رووى بە هەموو فيزى سەربازىيە وە بە جى ھېشت، وەك بلىيەت فەرماندەيى سوپاكەي دەكات، بەلام كاتىك دەرگاكەي داخست و خۆي لە شەقامەكەدا بە تەنيا بىيىيە وە، رۇيىشتىنە سەربازىيە كەي بۇ بە رۇيىشتىنى كاپرايەكى هيىندستانى ھەزار بۇ فرۇشتىنى مرىشكەكانى بەرە بازار بچىت. ھەستى بە سىخورەكان كرد لەگەل ھەنگاوانىيىكدا دوواى كەوتۇون. بە پەنجەكانى فشارى دەختى سەر ئەو ژانه فتقەي لە ھەردوو كەله كەيدا ھەستى بىيى دەكىد، چونكە ئەو ژانه لەپەلوپىزى دەختى. چەند وشەگەلىيىكى پەچەر پەچەر و سکالاى بىن سەروبەرى لە زار دەھاتىنە دەرەوە، لە كاتىكىدا ھەستى دەكىد دلى نارىيەك لى دەدات و دەچىتە و يەك و بە ھەندىك لېدانىشدا راناكات، تا رادەيەك لەگەل ئەوددا ناچار بۇو - بە چاو ئەبلەقى و بىرۇ ھۆش شىۋاوى - بە دەستى فشار بخاتە سەر سىنگى و بىگرىت وىرپاي ئەوهى پەراسووه كان رېڭىبۇون، وەك بلىيەت ئەندامىكى لە پەلۈپە كەوتۇوە دەتوانىت ناچارى بىكەت كار بکات. سوپاس بۇ خوا. ئەودتە ئەو پىچەيىشى بېرى كە پىيىشتە زۆر دوورى دەھاتە پىش

چاو، ئىستەيش نۆردى پىچەكەي دىكە دىت. بەلام: لەبەرئەوەي زۆرى دورى دەھاتە پىش چاو لەگەل ئەو هەموو شەكتىيەي ھەستى پى دەكرد! تفيكى رۆكىد. خەريكبوو ھەردوو لاقى شەرمەزارى بىھەن. توېكىلە پرتەقالىك. گاليسكەيەك لە كوتايى رېيگە كەمە خىرا تىيدەپەرى. ئەو خۆيەتى خىرا تىيدەپەيت. بەلام ھىچى نەدبىنى تەنبا گاليسكە كە و خانووه كان و رووناكييە كان نەبىت.. رۇيىشتەنە كەي توندتر كرد، چونكە ھىچ شتىي لەبەرەمدا نەمابووه ئەو نەبىت. سوپاس بۇ خوا. ئىستە ئەو پىچەيشى تىپەراند كە پىش چەند خولەكىك زۆر دورى دەھاتە پىش چاو. ئىستەيش نۆردى ئەو پىچە كەي دىكەيە، بەلام: لەبەرئەوەي زۆرى دورى دەھاتە پىش چاو لەگەل ئەو ھەموو شەكتىيەي ھەستى پى دەكرد! ددانكانى بەيەكدا نا تا بتوانىت ھىز بە ھەردوو ئەزىزى بېھخىت. ئەو خەريكە نەتوانىت بروات. ھەردوو ئەزىزى وشك ھەلاتبۈن. ھەستى بە جىزە ۋانىكىش دەكرد لە خوارەوە بېپەرى پاشى و لە زارىدا كە پىشىنى خراپى لى دەكرا. ھەردوو ئەزىزى، دەبۇو بە ھەر چوار پەلى بە سكە خشكى خۆى بگەيەنتە مال، بە ھەردوو دەست و ھەردوو قۆلەنىسىكى پالى بە جەستەي خۆيەوە دەناو بە ھەموو ثارەزووييکىيەوە ململانىيى بۇ بۇ ئەوەي لە دەستى مردن ھەلىت. رۇيىشتەنە كەي ھىۋاش كرددە. پىچ و پەناكانى رېيگە كە يەك بە دواي يەكدا دەھاتن كە ھىچيان نەدەپاراست، بەلكو لەودىش زۆرتر، كەچى وا دەھاتنە پىش چاو لەو شەوە نۇوتە كەدا چۈن دەركاى شۇوشەيىنى تەنك زۆرتر دەبن. لای خۆى و لەبەرەم كەسانى دىكەيشدا بە شىيەدەك رەفتارى دەكرد جىيى گالتەپى كردن بۇو، چى بىيانىيىيە يان نا، ئەوەيش شتىكى پىچەوانەيە بە ھۆى ئەوەو كە بەرەوام كەسانىتىيە كى گشتىي گرىنگە، تەنانەت لە كېيى شەۋىشدا، جىيى تىيىينىي ھاولۇلتىيانى خۆيەتى، لەگەل خۆيدا گوتى: (ھەرچىش روودەدات، با رۇوبىدات، ئەرك وام لى

پیویست دهکات له ماله‌وهدا بینمه‌وه، ئەمەيش پر پیویسته ئەگەر ئەو قسە راپست بیت که ئەو تەرسە (فریشته روو) پیی راگەياندەم!). پاش کەمیک لەگەل خۆی دواو به خۆی دەگوت:

- (رَاكىدەن ئەو دەگەيەنىت کە من تاوانبارم!)... دەنگەكە لەگەل رېتىمى هەنگاوه کانىدا دەنگى دەدایەوه... (رَاكىدەن ئەو دەگەيەنىت کە من تاوانبارم...)... ئەو دەدەيەنىت....!، بەلام مانەوه...) دەنگەكە لەگەل رېتىمى هەنگاوه کانىدا دەنگى دەدایەوه...

دەستى بۇ سىنگى درىېز كرد بۇ ئەوهى ئەو ترسانەلىي دەرىبەيىنت وشەگەلى خۆشەويىتى سەرۋەك، فريشته روو، تىيىدا چاندبۇويان... بەلام ميدالە سەربازىيەكانىيەتى سەرۋەن. (رَاكىدەن ئەو دەگەيەنىت کە من تاوانبارم...)... بەلام مانەوه...) پەنجەي فريشته روو ئامازدى بە تەننیا رېگەمى قوتاربۇون دەكەد ... تاراوجە: (پیویستە ژەنەرال خۆت قوتار بکەيت، ھىشىتە كات بە بەرىيەوه ماوه!). ھەموو ئەوهى بەرانبەريان ھەستى بە بايەخدان و رېزگەرنى دەكەدو، ھەموو ئەوهى لە سۆزى مندالان خۆشى دەويىست: نىشتىمان، خىزان، بىرەورى نەرىت و، (كامېلا) كىرىشى بۇون)... ھەموو ئەمە لە دەورى ئەو پەنجە نەگەرىسى دەخولايەوه، وەك بلىيەت ھەموو گەردوون وردو خاش بۇو وەك چۈن ھزرە كانى ھەپرون بە ھەپرون بۇون.

بەلام پاش چەند ھەنگاوىيىكى دىكە، ھىچ لەم بىينىنە بەرفەوانە نەما تەننیا ئەشكى پەشىبىي نەبىت کە لە نىگاكانىدا دەبرىيسكانەوه...

- جارييکيان لە وتارييكمدا گوتبووم ژەنەرالەكان (فەرماننەكانى سوپان). چەند گىتل و گەوچم! ئەم رىستە بچۈركە بۇو ئاوى سەرى نامەوه! سەرۋەك ھەرگىز لەم قسەيەم سەبارەت بە فەرماننەكانى سوپا لىيم خۆش نابىت. جا مادامەكى

لە بەرچاوى كەوتۇرمۇم، ئەوە هۆى مىرىدىنى كۆلۈنىيەل دەخاتە ئەستتۈى منمۇد كە بەردەۋام خۆشەويىستى بۆ دەنوانىدم و رېزى لە سەر سپىيەتىم دەگرت). نىبۈچە بىزەيەكى بچووكى گالىئە جارپىانە لە ئىر سېيىلە ماش و بىرخە كە يەوە دەركەوت. وىئەيەكى جىاوازى دىكەي كانالىيس لە قۇوللايى ناخىدا پىتكەدەت، ژەنھەرالىيکى دىكەي كانالىيس، چۈون كىسىمەل دەرۋىشىت، وەك بلىيەت يەكىك لە گۇناھكارە تۆبە كارە كان بىت، لە كەۋاھى ھەفتەي ئازارە كاندا، بى دەنگ، مۇن و خەمگىن ھەردوو لاقى لە دووى خۆى راڈەكىشا، بۆنى دووكەل و سوتانى مۇوشە كە كانى يارىيە ئاگىننېيە كانى لى دىت. ھەرچى (چاماريتا)ي كانالىيسى راستەقىنەيە، كە بە هۆى پلەو پايە سەربازىيە كە يەوە بە رېزۇ پىزىانىنەوە لە مالى فريشته رۇو ھاتە دەرەدەو، ناوبانگى لە چەندىن شەرى نەبەردانەدا رۆيىشتىبوو لەوانەي ئەسکەندەرى گەورە يۈلىۋىس قەيسەرە نابلىيۇن و بۆلۈقەر بەشدارىيەن تىيدا كەردىبوو، ئەوە لەناكاو وىتەي ژەنھەرالىيکى كارىكتۇرى شۇينى گىرتهوە، ژەنھەرالىيکى دىكەي كانالىيس بەبى ھىچ زېپۇ را زاندەوەيەك، بى پىتلاوو پۈوت و بى نەقىزە زېپىن، بى ئىمتىازو بى چەوگان ھەنگاو دەهاوىت. ناكۆكىيە كە زۇر ئاشكراو دىياربۇو لە نىيوان ئەو كۆتاپىيە تۈوشى ئەم ژەنھەرالە سەيرە جل شۇرۇ ھۇرۇ مات و خەمگىن و سەرشۇرە دىت وەك تەرمى ھەزارىيکى بەستەزمان و، لە نىيوان كۆتاپىي(چاماريتا)ي راستەقىنەي دىكەدا، وەك تەرمىيەكى پلە يەك، كە تەھاوا بە قەدىلەو چەپكە گۈل و پەر راپىزىنارايىتەوە و سلاۋى سەربىازى لى بىرىت. ژەنھەرال كانالىيس بە سەرسۈرپىيەوە بەرەو گۇرەپانى نوشۇستىيەك دەرۋىشىت مىزۇرۇ بۆي توْمار نەدەكرد، بەرانبەر بە ژەنھەرالە راستەقىنە كە وەك بۇوكە شۇوشە لە پىشىتەوە مابۇوهەو نغۇرى رووناڭى زېپىن و شىن بۇوبۇو، شەپقە سى سووچە كەي سەر چاوى داپۇشىبۇو، شىشىرى كەيىشى شىكابۇو، ھەردوو بالىشى شۇرۇشبووبۇونەوە، خاچ و ميدالكانى سەر سىنگى ژەنگىان ھەلھېيىنابۇو.

کانالیس، بى ئەوهى هەنگاوهەكانى سست بکاتەوه، هەردوو چاوي له وينه رازاوهەكى دىكەي و درچەرخاند، لەكاتىيىكدا ھەستى بەوه دەكرد له پۇوي مەعنه وېيەوه نشىستى هيئناوه، خۆي ھاتە بەرچاو، خەمۆكى بالى بەسىردا كىشاوه، لە تاراوجە پانتولى كۆلەھەلگارانى لە پىيە، لەزىر چاكەتىيىكى زۆر درىز يان زۆر كورت، زۆر دەلتپ يان زۆر تەسکەوه، كە دەلىيىت هەركىز بۆ ئەو نەدوراوه. بەناوجەرگەي وېزانەي ژيانىدا دەرۋىشت و، بە پىيەكانى پەرە زىپىنەكانى پېشىيل دەكرد.

- (بەلام بى تاوانم!)

بە هەموو بپروا بە خۆبۈونىيەكەوه ئەم رېستەيەي گۆتەوه.

- (بەلام بى تاوانم، ئەدى بىچى بىرسىم....؟).

وېژدانى، بە هەمان وشەگەل دەلاميدايەوه، كە لە فويىشته روو بىستىنى: (ئەمەيە ھۆيەكە! چونكە كارەكە تەواو جىاواز دەبىت ئەگەر تاوانبار بىت. تاوانەكە زۆر گىينىگە چونكە بۆ حکومەت لايەنگىرى ھاوللاتى و نىشىمان مسوّگەر دەكات؟. ژەنەرال، خۆت رېزگار بکەو ھەلبى، من باش دەزانم چىت پى دەللىم. نە نىشىمان و نەيش سامان قوتارت دەكەن. ئەي ياسا؟. بەدواي شتىيىكى دىكەدا بىگەپى. ژەنەرال ھەر دەبىت ھەلبىيىت، مەرگ چاوهپىت دەكات!).

- (بەلام بى تاوانم).

- (ژەنەرال ھىچ گريينىگ نىيە تاوانبار بىت يان بى تاوان. گريينىگ ئەوهى سەرۆك لېت رازىيە يان نا. باشتر وايە تاوانبار بىت نەك بى تاوان حکومەت لېت رپازى نەبىت!).

ھەردوو گوئى خۆي داخست بۆ ئەوهى دەنگى فريىشته روو نەبىسىت، بە بۆلەبۆل ھەندىيەك رېستەي ھەرەشاوى دركاند، چونكە لىداناى دلى خەرىكبوو ھەناسەي لەبەر دەپى. پاش ئەوه بىرى بۆ لاي كىزەكەي چوو. دەبىت ئىسىتە

چندی چاودری بکات. کاتزمیره‌کهی کلیسیه (لا مرسید) لییدا؟. ئاسمان سامال ببو ئەستیره‌کان رازاندبوویانه‌وه يەك پەلە هەور لەکەدارى نەکردنبوو. کاتیک گەشتە شۆستەی شەقامە‌کەی، رووناکیيە‌کانى لە پەنجھەرە‌کانه‌وه بىنى پىكراپون و بە تىشكە نىگەرانە‌کانىان ناواه‌راستى پىگە‌کەيان رووناک كردنبووه.

- (كاميلايى كىيىم لاي (خوان)ى برام بە جىيىدەھىيلەم تا ئەو كاتەي دەتوانم لەكەل خۇمى بىهم. فرىشته روو پىشنىيازى ئەمە كەنەم شەو يان سبەينى بەيانى بىباتە مالى براكەم).

پىويسىتى بە كلىلى خانووه‌كە نەببوو كە بە دەستىيە‌وه ببوو، چونكە دەركاكە يەكسەر والا ببوو.
- بايە گييان.

- بىن دەنگ! ودرە، هەممو شتىكت بۇ روون دەكەمەوه. هيچ كاتىكى ئەوتۇمان بە دەستەوه نىيە بە فيروزى بددىن. بىت روون دەكەمەوه. بە يارىددەرە‌كەم بلى ئەسىپىك و...هەندىك پارە دەمانچەيە‌كەم بۇ ئامادە بکات.... پاشان يەكىك دەنيرم جله‌كەنام بۇ بىننەت ... تەننیا پىويسىتم بە چەند پارچە جلىكى پىويسىت هەيە لەناو چەمەدانىكدا بىت. نازانم چى بلىم لە كاتىكدا تو لىيم ناگەيەت. فەرمانىيان پى بکە هيىستە رەنگ خورمايىە‌كەم بۇ ئامادە بكمەن و تۆشىش شت و مەكە كامن ئامادە بکە لە كاتىكدا من دەچم جله‌كەنام دەگۈرم و نامەيەك بۇ براڭام دەنۇوسم. تو تا ماواهىك لەكەل (خوان)دا دەمېننەتەوه.

ئەگەر كىيىدە كە شىيتىكى هەلچۈرى بەرابېر بە خۇى بىننەيە ئەوەندە هەستى بە ترس و تۈقىن نەدەكەد وەك ئەو كاتە هەستى پى كەد كاتىك باوکى بىنى، كە هيىورو لەسەرخۆيە، بەو شېرەزەيە هاتە ژۇورەوه. رىستە كانى خنكاپون و رەنگى هەلپىروكابوو. پىشتر هەرگىز بەو شىۋەيە نەبىنېبۇو. - لە كاتىكدا نىگەرانى ئازارى دەداو نەيدەتowanى گۆتى لەوە بىت كە باوکى دەيگۈت

و نهیش هیچ شتیک بلیت تهنجا ٿئوه نه بیت بلیت : ئای خوایه، ئای خوایه - سوربوربون و پهله پالیان پیوه نا رووبکاته مهیته روانه کهی باوکی و ٺاگهه داری بکاته و هیستره کهی بو ئاماده بکات. که هیستیکی مدنزه دوروچاوی پیوهه گهی ٺاگریان لیوه دیت، پاشان گهرا یوه چه مه دانیی جله کان ئاماده بکات: په شته مآل، گویره وی، نان، پیو به که ره وه، به لام له یادی نه بو خوییان له گهه دانیت - پاشان رووی کرده مووبه قه که تا دایانه کهی هه لسینیت. که واه را هاتووه له سهر سه بهته دارینه که به رانبه به ٺاگهه کزه که دانیشتبوو و خهه بردوویوه له تهنجشت پشیله که وه که هر دنگیکی ناٹاسایی به رگوئ که و تبایه هه ردوو گوئی ده زواند.

ڙنه راڻ زور به پهله خهیکببوو نامه یه کی ده نووسی کاتیک کاره که ره که چووه ژوو ره که وه تا به کیلوٽ په نجه ره کان داجنات.

بی دنگی بالی به سهر ماله که دا کیشا، به لام ٿئو بی دنگیه ٿاوريشمینه شه و خوش و هیووره کان نه بوو، که تاریکی شه وانه یان خهونی جوانی چوون یه کیان ده نوو اند، سووکتر له بُن و بهرامه گول و کهم بریسکه تر له بریسکه تا او.. ٿئو بی دنگیه یه بالی به سهر ماله که دا کیشا، که هیچ شتیک نه یده ره وانده وه تهنجا پزمه ڙنه راڻ و جووله خیرا کانی ئیره و ٿئو وی کیزه که و گریانی کاره کمره که و دنگی که ترسه وه کردن و دا خستنی که نتزو و کومه دی و چه کمہ جه کان نه بیت، بی دنگیه کی توند و قورسی چوون جلویه رگی نامو ببو.

***

لهو کاتانه دا، کابرایه کی بچوو کله لهی، ده موچاو فرهزان، به تهن له سه ماکه ری بالی ده چوو، نامه ده نووسی بی ٿئو وی پینووسه که له سهر کاغه زه که هه لبگریت و، بی ٿئو وی هیچ ورتیه کی لیوه بیت، واه بلیت ماله جال جالو که چی بکات:

(بۆ جهناوبی سه‌رۆک کۆماری دەستوری، کە بەرد داوم ئاماده‌یه:
جهنابی سه‌رۆک.

(بەپیشی ئەو ریتوینییانەی پیم گەشتون، پاسهوانییە کى توندوتول خراوەتە سه‌ر ژنه‌رال (ئیوسپیز گانالیس)، پیخۇشحالم ئىستە جهناوبی سه‌رۆک ئاگەدار بکەمەوە کە لە مالىيە کیك لە هاوارىکانى جهناابتان بىنراوه، مالىي بەرپىز مىگىل فريشته روو. ئەو ئاشپەزە لە مالىي فريشته روو کار دەکات (کە سىخورى لەسەر خانەخويىكە و کارەکەرەکە دەکات) و کارەکەرەکە (کە سىخورى لەسەر خانەخويىكە و ئاشپەزە کە دەکات) پىيان راگەياندەم کە فريشته روو ماوهى سى چارەکە سەعاتى بە تەنیا لەگەل ژنه‌رال گانالیس لەزورەکە خۆى بەسەر بىدووه. گوتىشى پاش ئەوە ژنه‌رال گانالیس بە شېرىزەيە کى زۆرەوە هاتە دەرەوە. بۆيە بە پىي ریتوینیيە کان پاسهوانى كردىنى سەر مالىي گانالیس توندتر کراوه و جارىكى دىكە فرمان درا، کە دەبىت هەر ھەولىكى ھەلاتنى بە كوشتن كۆتايى بىت.

(كارەکەرەکە - بىي ئەوهى ئاشپەزە کە بزانىت - ورده کارى دىكەي پىشكەش كردووه - بەتەلەفۇن پىي راگەياندەم خانەخويىكە تىيى گەياندۇوە کە گانالیس بو ئەوه سەرى لى داوه كىزەکەي پىي بىدات بەرانبەر بەوهى بە شىۋىيە کى كارىگەرانە لەبەرژەندى ئەو لەگەل سه‌رۆك قىسە بکات.).

(ھەرچى ئاشپەزە کەيە - بىي ئەوهى كارەکەرەکە بزانىت - زۆر ئاشكراتانە لەبارەي ئەو بابەتەوه قىسى كرد. گوتى پاش ئەوهى ژنه‌رال مالەوهى بەجى ھېشىت زۆر شادومان بۇو، فەرمانى پىي كردووه ھەركە دوكانە كان كرانەوه بچىت ھەندىك مەرباوا خواردنەوهو كىك و شىرىينى بىكىت چونكە كىزى خىزانىكى بەناوبانگ دىت و ماوهىك لەگەلى دەگۈزەرپىت).

(ئەمە ناودرۆكى ئەو زانىاريانەيە کە حەز دەكم بە بەرپىز سه‌رۆك کۆمارى رابگەيەنم...).

بهرواری رۆژه کەی نووسى و نامەکەی بە ئىمزا جوانەکەی خۆى مۆركەد كە لە تىرهاوىشتن دەچىت، بەر لەوهى پىنۇوسمەكەي لەسەر كاغەزەكە هەلبگىت و لۇوتى پى بخورىيىنت، بىرۆكەيەكى دىكەي خستە سەر:

(جىگە لەو يادداشتەي ئەم بەيانىيە پېيىشكەش كرا:

- دكتۆر لويس بارينۇ: ئەم پاش نىيەرۆيە سىن كەس سەريان لە نۆرپىنگەكەي دا. دوويان ھەزارى زۆر دەستكىرت بۇون، ئىيوارەيش لەگەل ژنەكەيدا بۇ پىاسە و سەيران چووه باخچەكە.

- پارىزەر قابىل كرفخال: ئەم پاش نىيەرۆيە چووه بانكى ئەممەرىيىكى و، دەرمانخانەي بەرانبەر بە دىئر كاپۇچىن و يانەي ئەلەمانى ، لەۋى بۇ ماودىيەكى زۆر لەگەل بەرىز (رۆزى) دا قىسى كرد كە پۆلىس چاردىرى دەكات، پاشان لە حەوت و نىيۇ گەرایيەوە مالەكەي خۆى. پاش ئەمە كەس نەيىيىنى بچىتە دەرەوە. بەپىيى ئەو رېنويىيانەي پىمان گەيشتوون چواردەورى مالەكەي چاودىرىيەكى توندترى خراوەتە سەر). كۆتايى.

ھەمان كەس ئىمزاى كردووه. ھەمان بەروار.

(۱۱)

رِفَانْدَن

لۆسیو فارکیز، پاش ئەوهى لە رۆداس جودا بۇوهوه، زۆر خېراتر لەوهى ھەردۇو لاقى بتوانن ھەلېبگەن رۇوى كرده ئەو مەيخانەيەى كە (لامسکواتا) لىيە، تا بزانىت كاتى ئەوهە هاتووه لە رِفَانْدَنِ كىيىشە كە يارمەتى پېشىكەش بىكەت. لەو رۆيىشتىنەيدا خېرا لاي دايىه لاي كانييى (لا مەرسىيد)، كە شويىنىكى پې لە تارمايى و تاوانكارييە بە پىيى ئەو پېپو پاڭەندەو درۆيانەي ئەو ئافرەتانە بە گوئى خەلکىدا دەدەن كە دەرزى زۆر بلېسى خۆيان لە گەمل ئەو ئاواه پىسە تىكەلاؤ دەكەن، كە تەنە كە كانييان لە كانييە كە پى پە دەكەن.

بىكۈشى گىلەكە، بى ئەوهى ھەنگاوه كانى سووكتەر بىكەتەوه، لە دلى خۆيدا گوتى:

- (بەشدارىيەكىرىدىنى رِفَانْدَنِ كەسىك شتىكى زۆر مەزنە. جا لمبەر ئەوهى ئەركەكە خۆمم لە (دالانى خواودەند) زۆر خېرا تەواو كرد، سوپايس بۇ خوا، ئەوه دەتوانم چىز لە جىيەجىيەكىرىدىنى ئەم كىدارەيش وەربىگەم. ئاي خوايە، ئەگەرچى ئەوهەند خۇشىنۇود دەبم كاتىك شتىك دەدۇزمەوه يان كاتىك مەريشىكىك دەدۇزم، تۇ

بلیت چیز و دورگرننه که م چند خوش دهیت که هم بز دره خسیت تا کیشیک
برفینم!).

مه بخانه کهی (لامسکواتا) له دوره وه دیاربوو، بهلام کاتیک کاتژمیره کهی
کلیسه‌ی (لا مرسید) بینی ئارهقه به گیانیدا چوراوه‌گهی بهستبوو. کاتی ئه وه
هاتبوو، ئه‌گهر هردوو چاوی فریوی نهدن. سه‌لاؤی له پولیسیک یان دوو پولیس
کرد لوانه‌ی چاودیتی مالی ژنه‌رال (کانالیس) یان ده‌کرد، پاشان خوی به ده‌گهی
مه بخانه کهدا کرد وه بلیت که رویشکه و ده‌چیته ناو کونه کهیه وه.

(لامسکواتا) چوبووه ناو جینگه کهیه وه، چاودروانی کاتی دیاریکراوی ده‌کرد.
که کاتژمیر دووی بهره‌بیانه، زور پله‌ی ببو، بهم لاقی فشاری خسته سه‌ر ئه وه
لاقه‌کهی دیکهی و، له باری ناهه‌مواردا هردوو بالی له‌ئیر جهسته‌یدا
پلیشانده‌وو، سه‌ری به دریتایی سه‌رینه که لار کرده‌وو، له‌کاتیکدا له‌گهمل همر
بزاوتنیکدا ئارهقه‌ی لى ده‌چوپا، بهلام بین ئه وه بتوانیت چاو بنووقینیت.
کاتیک ۋاسكىز له ده‌گای دا له نوینه که ده‌پهپى و خىرا خوی گهياندە
ده‌گاكه و له شلەزاريدا ھەناسە بېرىي پى كەوتبوو.
- (کېيە؟.).

- منم، ۋاسكىز، ده‌گاكه بکەرەوە.

- چاودروانی تۇم نەدەکرد!

کاتیک ده‌چووه ژۇورەوە پرسیارى کرد: کات چندە؟.

- يەك و چاره‌کى بھرەبیان.

يەكسەر ئەوەی گوت بىن ئەوەی سەیرى کاتژمیره که بکات، بهلام به دلىيابى
ئەو كەسەئى كە هەر خولەكىيک، هەر پىنج خولەكىيک، دە خولەكىيک، چارەكە
سەعاتىيک، بىست خولەكىيک بژمیرىت، كە تىيەپەپى، لەبەرئەوەي چاودپېتى دەکرد
كاتە كە بېيىتە کاتژمیر دوو.

- بهلام بچی کاتشمیره کهی کلیسه بز دوو چاره کی دهیت؟.
- ری تیناچیت. دهیت قورمیش نه کرابیت.
- پاشان .. پیم بلی، ئهو گەنجە گەپایوه؟.
- نا.

فاسکیز مەیخانەچییە کەی لە ئامیز گرت و تەواو پیشبینى ئەوهى دەکرد لەسزاي ئەوددا شەپازلەيە کى لى بىدات. بهلام شتىكى لەو جۆرە رووينەدا، چونكە (لامسکواتا) كۆتر ئاسا هيپورانە خۆى بە دەستەوە داو رېگەيدا لە ئامیزى بگرىت و هەردوو لىيۇ ماق بىكات. بەوهىش ئەو رېككە وتىننامەيە بە مۆرى خۆى نەخشاند كە ئەم شەو ھېچ شتىكى ئەو رەت نەكاتەوە. تەنیا تىشكى ناو ژوورە كە بەرابەر بە وىنەيە كى مەرييم دەبرىسىكا يەوە، لە تەنیشت چەپكە گولىكى لە كاغەز دروستكراو. فاسکیز مۆمە كەي كۈزاندەوەو مەیخانەچییە كەي بە عەرددادا داو وىنەكەي مەرييم لە تارىكىدا بىزبىو چونكە هەردوو جەستەيان لەسەر عەردى ژوورە كە غلىق بۇوهەو چۈون سەركە سىر توند پىككەوە نۇوان.

***

فرىشته رۇو لە لاي شانۇكەوە دەركەوت، خىرا لەگەل دەستەيەك سەرسەرى و چەقۆكىش دەرۋىشتن. پىنى گۇتن:

- هەركە دەستم بە دەستى كىزە كە دەگات، ئەو كات دەتوانن مالە كە تالان بىكەن. هەرگىز بە دەستى بەتال نارۇن. بەلىنتان بى دەددەم. بهلام، ئاگاتاتان لە خۆتان بىت، ئىستەم دواترىش هەر وەك يە كە، نەينىيە كە مەدرىكىن، ئەگىنا من بە باشتى دەزانم بى ئىيۇ كاربىكەم).

کاتییک لە پىچە كە سورانوو مەفرەزىيە كى پۆلىس رايگرتن. خۆشەويىست لەگەل ئەفسەرى مەفرەزەكەدا قىسى كرد لە كاتىيىكدا سەربازەكان لە چواردەوريان راودستابۇن.

- (ئەى ليقەتىنان دەرۋىن لەبەرددەم پەنجەرە ئافەتىيىكدا گۇرانى دەچرىن^(۳)).

ئەفسەرەكە لە كاتىيىكدا بەشمىيەرەكەي لە عەردى دەدا گوتى: (بە يارمەتىت دىيىت پىيم بلىيەت ئەوە لە كۆيىيە؟..
- لېرىھ، لە گەرەكى (مەسيح).
- باشه، گىتارو دەھۆلە كانتان لە كويىن؟. ئەوە چى سىريينادايەكى سەيرە بىچ مىوزىيەكىكى!

فريشته روو خىراو لەسەرخۇ بەنكەنۆتىيىكى سەد بىزۇيى خستە ناو لەپى ئەفسەرەكەوە، ئەو كات ھەموو بىيانوو كانى خۇرى كىشىايدە.
كۆتايى شەقامەكە بە كلىيەسى (لامەرسىيد) داخراپوو، كە كلىيەسى يەك بۇو لە شىيۆھى كىيەلىيڭ دروست كرابۇو دوو چاوى ھەبۇو، كە دوو پەنجەرە بۇون بە قەد گومەزەكەيەوە. خۆشەويىست فەرمانى بە ھاودەلە كانى كرد ھەموو يان پىيەكەوە نەچنە ناو مەيخانەي (لۇتۇ - تىپ)-ەوە. لە كاتىيىكدا بلاۋەيان دەكىد بە دەنگى بەرز پىيى گوتىن: (بىرتان نەچىت، ھەر ھەموو مان لە مەيخانەي (لۇتۇ - تىپ)، (لۇتۇ - تىپ)، بە يەك دەگەين، ور يا بن شوينە كەتان لى تىيەنەچىت، (لۇتۇ - تىپ)، دەنپىيەك دو كانى مۆبىلىيا كانەوەيە).

دەنگى ترپەي پىييان دووركە وتەوە كاتىيىك ھەر يەكەو بەرەو لا يەك بلاۋەيان لى كەد. پلانى ھەللتەنەكە بەم شىيۆھىيە بۇو: كاتىيىك كاتىزمىرى كلىيەسى كە دوو يەرەبەيان را دەگەيەنىت، يەك دوو كەس لە پىياوانى فريشته روو دەچنە سەربانى مالەكەي ژەنەرال، ئەو كاتىش بەپىيى رېككەوتتنەكە، كىزەكەي ژەنەرال

پهنجه‌ردیه‌ک بهزانبهر ماله‌که ده‌کاته‌وهو به ده‌نگیکی بهرز هاوار ده‌کات و داواي پارمه‌تی ده‌کات که دز هەلیان کوتاوه‌ته سمر مالیان، ئەويش بۆ ئەوهی سه‌رنجی پیاواني پېلىس راکیشیت که چاودیرى شوینه‌که ده‌کەن. ئەو کاته‌يش ژنه‌رال کاناليس لەو هەراو ھوريایه‌دا هەله‌که دەقۇزىتەوھو لە دەرگاي پشتەوھ ھەلدىت. ئەم جۆره پلانه ناپه‌سنده يان گىيل يان شىت يان مندال دايىدەت، چونكە پلانىكە نه سەرتاۋ نه كۆتابىي ھەيە. ئەگەرچى ويىرای ناپه‌سەندى ئەو پلانه ژنه‌رال و فريشته روو پەسەندىان كردووھ لەبەرئەوھى ھەر يەكەيان - ھەر يەكەو لای خۆيەوھ - ئامانجىكى تەواو جيازيان تىدا بەدى دەكرد. بۆ ژنه‌رال کاناليس، ئەو پارىزەرىيە کە فريشته روو بۆي دەستەبەر كردووھەلىكى باشتى بۆ ھەلاتن بۆ دەرەخساند، بۆ فريشته رووش، سەركەوتى پلانه‌کە پشت بە رېكەوتىنەکەي لەگەل (كاناليس) نابەستىت بەلکو لەگەل جەنابى سەرۆك، کە بە تەلەفۇن كات و ورده‌كارى پلانه‌کەي پى راگەياندبوو كاتىك کە ژنه‌رال ماله‌کەي بەجيىدەھىلت.

***

شەوانى نىisan لەناوچە ئىستىوايىه كان چۈن يېۋەزىنەكاني رۆزه گەرمەكاني مانگى ئادار، تارىك، سارد، قىز بىز، خەمگىن دەنۋىنن. فريشته روو لە پىچەكەي نىوان مەيخانە‌کەو ماله‌کەي کاناليس راوه‌ستاۋ دەستى بە زماردنى تارمايىه سەوزە قەرسىلىيە كاني پۆلىسە كان كرد كە لىرەو لەوي پەرت و بلاوبۇبۇونەوھ، پاشان ھىدى ھىدى بە پشتى ئەو پىزە خانووانەدا رۆيىشت، لە گەپانەوھىدا لە دەرگا بچووكەكەو چۈرە ناو مەيخانەي (لوٽو - تىپ)-ەوھ. لەبەرەدم ھەر دەرگەيدىك لە دەرگەي خانووه‌كاني ئەو دەرەبەرە پۆلىسىك بە جلى فەرمىيەوھ راوه‌ستابۇو، جگە ژمارەدەكى بى شومار پۆلىسى نەھىنى، كە بە تۈورەدەيەوھ بەسەر شۆستە‌كەدا دەھاتن و دەچۈون. ھەستى دەكرد رووداوىكى ناخوش

پروردەدات. لە دلى خۆيدا گوتى: (خەرىكىم بەشدارى لە تاوانىتىكدا بىكم، ئەوانە ئەم پىياوه دەكۈزىن ھەركە لە مال بچىيەتە دەرەوە). ھەرچى لەو پلانە ورد دەبۇوهە، كارەساتاوى ترى دەھاتە پىش چاو. بىرۇكەي رفاندىنى كىيىتى ئەو پىياوهى سزاى مەرگى بەسىردا سەپىئراواه بە ناشىريين و بىزراو لېڭدایەوە، بە شىۋوھىيەكى دىكە داشىت كارەكە خۇشىنودو گونجاو بۇوايە ئەگەر بە راستى يارمەتى ژەنھەرالى بىدایه راي بىكردایە. ھەللىيەتە بەزىيىش ھۆكارييک نەبۇو پال بەم پىياوهە بنىت، ئەويك كە ھەست بە رەفتارو ھەلسۈكەوتى خۆي ناكات، ھەست بىكەت پقى لە بىرۇكەي ئەو بۆسەيە بىيىتەوە لەناو جەرگەي شاردا بىز ھاوللاتىيەكى بىز دەستەلات دابىرىتىتەوە كە مەتمانەي خۆي پىز بەخشىيە تا ئەو رادەيە لە مالەكەي خۆيەوە ھەلدىت و بىرواي وايە كە دۆستى جەنابى سەرۆك دەپارىزىت. نا، لەبەرئەوهى دەبىت ئاكام ئەو پارىزى لىكىردنە ئاشكارابىت و فرييدانىتىكى زۆر دلىرەقانەيش ئاشكرا بىكات، كە دواساتەكانى ژيانى قوربانىيەكە تالان بىكەت چونكە پالى پىتە دەنلىت لەوە دلىنيا بىت كە فرييويان داوهە خيانەتىيان لىكىردووه بەپىز پىشىليان كردووه، شىۋازىتىكى بلىيمەتانىيان داهىيناوه بۆ ئەوهى روالەتىتىكى ياسابى بە تاوانەكە بېھىشنى و بلىيەن ئەوه دوايەمەن ھەنگاوه بۇو دەستەلاتداران پەنانى بۆ بىهن تا رى نەدەن تاوانبارە گرپيان كراوهە كە راپاكات ئەويش پىش رېزىتىك بەر لەوهى دەستگىر بىكىت. نا. نا ئەو ھۆكارانە پالىيان بە فريىشته رۇوهە نا نكۆلى لەو پلانە نەگىرسانە نائومىدانە بىكەت و لييۆي خۆي بىگەزىت زۆر جياواز بۇون. بە ھەممو نىياز پاكىيەكەوه - لەبەرئەوهى ژەنھەرال دەپارىزىت - لەو بىروايەدا بۇو كە چەند مافىتىكى بەسىر كىيىتەكەيەوه پەيدا كردووه، بەلام ئىيىستە لەو بىروادايە كە وەك ھەممۇ جارىيە ئەو ما凡انە بۇونە قوربانى ئەو كارەي، وەك ئامرازىتىكى كويىانە، وەك دەست و پىيەندىتىكى دلىسۆز رۆلى پىياو كۈزى جەنابى سەرۆك دەگىيەت.

جۆره بایه کى سەير لە نشىوی ئەو بى دەنگىيەوە ھەلىكىدبوو، كە بالى بەسەردا كىشىباپو. كاتىك خەرىكىبۇ رووه كى وشكانى تىنۇو نەش و غاييان دەكىد، چۈن تىنۇو ئەو بروئيانە ئاگاى فرمىسىك نازانن، تىنۇو درەختى وشتەخۆرى درەكاۋى، تىنۇو ئەو درەختانە باران پاراويان ناكات. ئەم ئارەزووە پەرۋىشە چى دەگەيەنىت؟. بۆچى دەيىت درەختە كان تىنۇو بن كاتىك باران دەبارىت؟!

چۈن بروسكە بىرۇكەيەك بە مىشكىدا تىپەپى، بگەپىتە دواوه و لە زەنگە كەى دەرگاى مالى كانالىس بادات و لەو چارەنۇرسە ئاگەداربەكتەوە كە چاپەرپىتە. (ويىتاي ئەوهى كىزە كەى بە سوپاسەوە بزەيە كى بۆ بکات). بەلام بەراستى لە دەروازە بچۈركە كەى مەيخانە كە چۈوبۇوە ژۇورەوە، لە گەمل وشە كەلە بويىرەكانى قاسكىزۇ بۇونى پىاوانە كانى دىكەدا ھەستى كرد بويىرى بۆ دەگەپىتەوە.

- (تاقىيم بکەرەوە، ئەمە ھەموو شىتىكە. من ئەو كەسم بە دوامدا دەگەپىت. بەلىنى، من ئامادەم بۆ ھەرجىيەك بۇويىت يارمەتىت بەدم، گويتىيە؟ من ئەو كەسم نىم پاشگەز بىمەوە. من وەك پشىلە، حەوت گىانم ھەيە، لە نەوهى مۆرى دلىم!).

قاسكىز دەكۆشا رېتىمى دەنگە ژنانىيە كەى خۆى نزم بەكتەوە بۆ ئەوهى خەسلەتى پىاوانە بە وشە كانى بېھەشىت. بە دەنگىيەكى نزم گۇتى:

- (نە گەر بە خەمودەرت بۆ نەھىتىباام، نەوه تىستە لىرەدا بەم بويىرييە قىسىم نەدەكرد. نا. بىرۇ بىكە. تو پەوشى منت لە گەمل (ماسکواتا)دا چاڭ كردەوە. ئىستە وەك پىيۆيىستە ھەلسوكەوتم لە گەمل دەكت).

فرىشتنە رۇو لە كاتىكدا تەوقۇم لە گەمل ئەو پىاوكۇزەدا دەكىد كە گىلە كەى كوشت بەرسقىدaiيەوە: (من زۆر شادومانىم لىرە بتىبىنم ئەو گىانە بويىرت تىدابىت. تو زۆر لە ناخى منەو نىزىكىت. خۆشەويسىتم قاسكىز ورەت بەرز كردىمەوە كە پۆلىسەكان لىبيان دىزىبۈوم. كە لمبەر ھەر دەرگاۋ يەكىكىيان راۋەستاواه).

- (و دره هەندىك مەي ھۆلەندى بخۇردا و تىرىست دەرەزىنېتەوە).
- ئاي! من ترسم لەسەر خۆم نىيىه، ئەمە يەكەمین جار نىيىه خۆم لە بەرددەم ئارىشىيەكى دژواردا بىيىنمەوە، من بىرم لاي كچە كەيە. تىيگەيشتىت، نامەويت لەو كاتەدا دەستتىگىرمان بىكەن كە لە مالى ئەوانەوە دېيىنە دەرەوە؟.
- (بەلام، ئەمە چىيە؟ كى دەستتىگىرت دەكتات؟. ھەركە پۆلىسەكان شتىك لەناو مالەكەدا بىيىن تا تالانى بىكەن ئەو يەك پۆلىس لە شەقامدا نابىنىت، ھىچ كامىيکيان نابىنىت، لەسەر ئەو گرەو لەسەر زىيانى خۆم دەكەم. من بەلېنت وئى دەدەم ئەو كاتەي شتىك بىيىن كە بتوازن دەستى بۆ بىهەن، ھەر ھەموويان بە تالان كەدنى شتى سووك و گرانەوە سەرقاڭ دەبن، ھىچ گومانىكت لەو نەبىت...).
- باشتىر نىيىه بە خۆت بچىتە لایان و قىسىيان لە گەل بىكەيت، ماداما كى بە خۆت ھاتووپەت و تەشىرىفت ھىيىناوە، مادامەكى دەزان، كە تو ناتوانىت...؟).
- (قسەي قور. بىپويسىت ناكات ھىچيان بى بىكەيت. كاتىك دەبىن دەرگا كە لەسەر پشت كراودتەوە، بە خۆيان دەلېن: دەي، خۇ ھىچ زىيانىكى نىيىه. بىگە لەو بىرۋايىدا دەبن كە كارىكى باش دەكەن. بەلام ئەگەر بىيىن، منىك كە لەۋەتاي لە گەل (ئەنتۈنييۇ لىپىلۇلا) دا ھەلم كوتايى سەر مالى ئەو قەشە چۈكۈلەيەو ناوابانگم رېشىت، كە كاتىك ئىيمەي بىنى دەچۈرىنە ناو ژۇرە كەيەوە لە نەھۆمى سەرەوەو رۇوناكى پى دەكىين ھەترەشى چۈپ تا راپادىك كەنلىلى كەغىنە كە بۇ فرى دايىن كە پاشە كەوتە كانى خۆى تىيدا لەناو دەستە سېرىكى كەورەدا شاردبۇوەو بۇ ئەمەزى زىپەت، پاشان خۆى بە روالەت وا پىشان دا گوایە نۇوستۇرۇدا! . بەلى، ئەو جارە سەرەكەوتۇر بۇم. ئىستەيش ئەو كورۇ كالانە لەسەر ئەو سوورن).
- قاسىكىز قسە كانى كۆتاپىي پى ھىيىناو ئامازەدى بەو كۆمەلە پىاواه بى دەنگ و پىس و بەدبەختانە كرد كە پەيتا پەيتا پەرداخى پە لە براندىيان ھەلددۇرۇنداو

یەکسەر مەدیەکەیان ھەلددادیە ناو زاریانەوە پاشان بە بیزەوە تفیکیان دەکرد
ھەرکە پەرداخەکەیان لەسەر لیۆ دوورە خستەوە:

- (بەلی، بۆت دووبات دەکەمەوە، ئەوان ئامادەن دەست بە کارەکە بکەن).
فریشته روو جامەکەی بەرز کردهوو داوای لە ۋاسكىز كرد پېتىكى ئەويىندارى
بۇواتەوە. (لامسکواتا) پەرداخىتكى لە (ئەنسىس) بۇ خۆى تىيىكىدو ھەر سىكىيان
خواردىيانەوە.

لەبەر رۇوناکىيە كزەکەدا، لەبەرئەوەي ترسان گلۆپە كارەبايىھە كە پى بکەن
بۆيە هيچ رۇوناکىيەك لە ژۇورەكەدا نەمايەوە تەنیا مۆزمە داگىرساوه كەي بەرددەم
وينەكەي مەرييم نەبىت، جەستەي ئەو پىاوه لانەوازانە سىبەرى سەير سەيريان
درۇست كەدبۇرۇ، بە قەد دیوارە لارو چەوتەكانەوە درېز بۇوبۇنەوە، كە رەنگىيەكى
رۇوه زەردىيان دەنواند، دەتگۇت ئاسکن، بوتلە شۇوشە كانىش بەسەر رەفە كانەوە
بە شىپوھەك دەھاتنە پىش چاۋ دەتگۇت مەشخەلى رەنگاو رەنگن. ھەر
ھەموويان چاۋيان لە خولانەوەي كاتىزمىرەك بېرىبۇو، تفە كانىيان كە لە عەردىيان رۆ
دەکرد وەك دەنگى گوللە دەنگىيان دەدایەوە. فريشته روو دوور لەوانى دىكە
پشتى بە دیوارەكەوە بۇو لە تەنیشت وينەكەي مەرييمەوە چاودەرىي دەکرد،
ھەردوو چاۋ رەش و زەقەكەي بە ژۇورەكەدا دەسۈرپاند، ئەو بېرەكەيان راودەنا،
كە لەو ساتە يەكلاڭرەوانەدا ھەر ھېرىشيان بۇ دەھىتى: پىویستى بەھەي ژەن
بەھىنېت و مندالى ھەبىت. بىزەيەكى ھاتى كاتىك بەسەرهاتى ئەو بەندىكراوە
سياسييەي بېرکەوتەوە، كە بە سزاى مەرگ سزا درابۇو، كە داواكارى گشتىيى
سوپا بە دوازدە كاتىزمىر بەر لەسيدارەدانى سەرى لى دا، بە ناوى
دەستەلاتدارانەوە پىيى راڭمەياند چى بويىت پىيى بېھەشىت، تەنانەت ئەگەر
زىانىشى بۇويىت، ئەویش بەرانبەر بەھەي قىسە كانى بىگۈرپىت. بەندىكراوە كە بە
سووربۇنەوە پىيى گوت: باشە، من داوادەكەم لە پاش خۆم نەوەيە كەم ھەبىت بەجىيى

بھیلم. داواکاری گشتیی سوپا گوتی: پهسنهنده. ناردي سوزانییه کي بُو بهینن و لهو بروایeda بُو شتییکی باشی کردووه. بهلام بهندکراوه که ثافرهته کهی بهردلاکرد بیئه وهی توخني بکهويت، کاتیک داواکاري گشتیی سوپا گهپایه وه پیئی گوت: (ھەموو ئەو کورانەمان بەسە کە به راستى لە سوزانییه کان ھەمانن!).

بزهیه کي دیکه بەسەر لیویه وه بەدى کرا کاتیک لەگەل خۆيدا گوتی: (بەریو بەری قوتا بخانەو، سەرنووسەری رۇنامەو دیپلۆماتكارو ئەندامى پەرلەمان و سەرۋىكى شارەوانى بۇوم، ئەودەتە ئىستەيش سەرۋىكى گروپىكى چەقۆكىش و تەرسىم! ئەمە يە زيان لەناوچە گەرمە کان!).

کاتژمیرى كلىيسيه کە دوو جار لييىدا.

فرىشته رۇو ھاوارى كرد: (ھەموو بُو دەرەوە). بە (لامکواتا)اي گوت لە کايكىدا دەمانچە كەي درەيتناو بە دەستىيە و بُو: (لەگەل نېچىرە كە مدا دەگەرىمەوە). فاسكىزىش ھاوارى كردو فەرمانىدا لە کاتىكىدا مارمۇيلك ئاسا بە پەنجھەرييە کي مالە كەي ژەنھەرالدا ھەلزناو دوو لە ئەندامانى باندە كەي دواي كەوتبوون: (سا دەي کاتى كاركىردنە، خوامە ئەو خواستە كەس پاشە كشە بکات، گوپىتان لييە؟).

ئەوانەيىش لەناو مالە كەدا بۇون گوپىيان لە ھەر دوو لىدانە كەي کاتژمیرە كە بُو.

- کاميلا ئامادەيت؟.

- بەلى باوكى خۆشە ويىستم.

كاناليس پەنتۆلىكى ئەسپ سوارى و چاكەتىكى شىنى لەبەر بُو كە هىچ مەدائىكى زىپىنى پىوه نەبۇو، قىزە كەي لەسەرەوە سې دەنواند و دەبرىيسكاييە و بىئە وهى هىچ رەنگىكى دیكە بنوييىت. کاميلا خۆي ھاوىشته ئامىزىيە و هو و دەنە بُو ببۇرۇيىتىو، بىئە وهى ورتەيە كى لە زار بىتە دەر يان فرمىسىكىك بىرىيىت. كەس دەرك بە واتاي شادومانى يان بەدەختى ناکات تەننیا ئەو كەسانە

نه بیت پیشتر له شهندیشه‌ی خویاندا تاقییان کردۆته‌وه، ئەوانه‌ی گازیان له دهسته‌سپی به فرمیسک تەربوو گرتووه له خم و خەفتدا به ددان شیتال شیتالیان کردوه. هەرچی کامیلایه ئەوه هەمۇو ئەو شتە بەلای ئەوه‌وه یارییه‌ک يان مۆته‌کەیه‌ک بوو، نا، ناشیت، ناشیت راستی بن. ئەوه‌ی رووده‌دات، ئەوه‌ی بەسەر وئی دیت، ئەوه‌ی بەسەر باوکی دیت، ناشیت راستی بیت. ژنه‌رال کانالیس له ئامیزی گرت و پیشی گوت خوات له گەل.

- (بەم شیوه‌ییش دایکم له ئامیز گرتیت کاتیک لەم جەنگەی دوايیه‌دا رۆیشتم له پیناوی نیشتمانه‌کەمدا بىچنگم. ئەو خۆشەویسته بەستە زمانه‌یش واى بىر دەکرده‌وه کە جاریکی دیکه ناگەرپیمه‌وه، بەلام ئەو چاودپی نەکردم).

ئەو جەنگاودره دیزینه کاتیک گوئی له ترپەی بوو لەسەر سەربیان، کامیلای بە لاوە نا، بەناو حەوشە پر له ئىنجانەو گولەکەدا بەرھو دەرگائی پشتەوه رۆیشت. بۇن و بەرامبەی هەر گولیک و هەر جیرانیومیک و هەر گولیک پینیان گوت خوات له گەل بیت. ئەو ئاوانه‌یش دلۋېیان دەکرده ناتو گۆزەكانه‌وه پییان گوت خوات له گەل بیت. هەروەها ئەو رۇناکیيانه‌ی له پەنجھەرە كانه‌وه دەھاتنە ژۇرەوه. لەناکاو خانووه کە تاریک داھات، وەك بلىیت بە ھۆز گورزوھشاندینىکی توندەوه له دراویستىكانى تەنیشتنى جىابووبىتەوه. راکردن له سەربیاز ناوه‌شىتەوه. لەلایەکی دیکەوە بېرۆکەی گەرانه‌وه بۇ رۆزگارکردنی نیشتمانه‌کەی بەسەر رۆکایەتى شۇرۇشىك ... بەپیش ئەو پلانەی لەسەری رېككە وتبوون، کامیلا رپووی کرده پەنجھەرە بۇئەوه‌ی داواي یارمەتى بکات:

- (فریامان كەون! دز ھاتونەتە مالله‌وه! دزا).

بەر لەوه‌ی دەنگى لە تاریکى شەودا بزرگیت، يەكەمین كەس لە پۆلیسەکان - ئەوانه‌ی چاودیرى بەرددەم مالله‌کەیان دەکرد - گەيشتنە جى و فۇويان لە شاورە دریزە كونەكانیان دەکرد. چەند دەنگىکى جىا جىاى لە ئاسن و تەختەدار بەرزبۇوه‌وه،

یەکسەر دەرگای دەرەوە بەرپۇوەوە پۆلیسی دىكىيىش بە جلى سقىلەوە لە پىچى
رېيگە كەوە دەركەوتىن، نەياندەزانى چى رپوودەدات، جا لەو پىتاوەدا بە تايىبەتى
خەنجەرە تىزىھە كانىيان لە ئامادە باشىدا بە دەستەوە بۇو، شەپقە كانىشىيان دەم و چاوى
شاردبوونەوە لە كاتىكىدا ياخە كانىيان بەرەو سەرەوە هەلدا بۇوە. دەرگە كراوەكە وەك
دەرياي ھەلچۇر ھەموسى ھەللووشىن. ۋاسكىز پاش ئەوهى چۈوبۇوە سەربىان تىيلەكانى
كارەبائى پەچرىبۇون، تا رېپەوە كان و ژۇورە كان بۇوبۇونە يەك سىتبەرى گەورە. ھەندىيەك
لە ھاواھە كانى دەنكە شقارتەيان داگىرساند تا بەرىيى خۆيان بەرەو گەنجىنىو سىندۇوق
و جەكمەجە كان بىيىنن، بىن ھەراو ھورىيائى زۆرتر، دەستىيان بەتالان كەردىيان كرد لە
سەرەوەيان تا خوارەوەيان پاش ئەوهى قىلە كانىيان شەكاندو دەرگە شۇوشەيىنە كانىيان
شەكاندو دارە گرانبەهە كانىيان پارچە پارچە كرد. كەسانىتىكى دىكە ژۇورى
دانىشتىنە كەيان تىيەكەل و پىتكەلكردبۇو، تەخت و مىز و كۆمەدى سووچە كانىيان
وەردەكىيىرا كە بە وىئىمى فۇتۆگرافى رازىنرا بۇونەوە كە لەو تارىكايىيدا لە پاپەز
دەچۈن، يان پەنجهيان بە دوگەمى پىانۇيەكى گرانبەھەي بچۈوكىدا دەنا بە والايى
بەجيييان ھىشتىبۇو، چۈن گىيانلەبەرىيەك كە ئىيىشى پى دەگەيشت ئاھ و نالىءى بۇو،
ھەركە بە پەنجه لېيان بدايە.

لە دۇرەوە دەنگى چىنگال و كەوچك و چەقۇ بەرگۈي دەكەوت كە بەر دەبۇونە
سەر عمرد، پاشان ھاوارىيەك بەرگۈيەكەوت، كە لىدانا يىكى توند پەچراندى.
(چاپىلۇن) اپىرە داييان كامىلايى لە ژۇورى ناغخواردنە كە لە نىيوان خوانىتىكى
ناخواردىن و دىوارەكەدا شاردبوونەوە. خۇشەويىست دايانە كەمى بە عەرددادا داو
قۇزە كەى لە مشتۇرى جاخانەي شتە زىزپىنە كان گىرى كرد بۆيە ھەر ھەموسىيان
كەوتىنە سەر عەرددو دەنگىيان دايەوە. ۋاسكىز ھەر چۆنەك بۇوە پارچە ئاسنۇتىكى
پىتاكىيشا، تەنانەت لە تارىكايىدا ھەرددو دەستىيىشى نەبىينى.

دووهه مین بهش

۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ نیسان

(۱۲)

کامیلا

کامیلا رۆژگاری را بوردوو چەندین کاتژمیئى لە ژۇورەكەى خۆى لە بەردم ئاوینەدا بەسەر دەبرد. دایانە بە سالىدا چووه كەى بە سەرىيدا ھەلدىشاخا: (ئەگەر زۆر لە ئاوینە بېرىنىت ئىبلىيس دىت و لە پشتتهود سەر دەرىيىت!). کامیلا يش وەلامى دەدایەوە: (لە من ئىبلىستر نايىت!). قىزەكەى شۇرىشىك لە مەشخەلى رەش بۇو، دەمۇچاوه گەنم رەنگەكەى بە ھۆى ھەتوانى پىستى لە كەرىيى گۈزى هىيند چى كراو دەپىسىكا يەوە، ھەردوو چاوه سەۋەزه بارىك و كەمىتىك كشاوه كەى بە قۇولىدا چووبۇون. كاتىيك پالىتۇ تا گەردن داخراوه كەى خويىندىنگەى لە بەر دەكىد ھاولەكانى لە خويىندىنگە پىيان دەگوت (كانالىسى چىنى)، بەلام ئىستە پىيگەيشتۇوه و جوانتر بۇوه و بۇوه تە كىيىتكى تەواو.

لە بەر دەم ئاوینەدا لە گەل خۆى دەدوا: پازدە سال! بەلام ھىشتە لە پېشىلەي كەوى دەكەم، بۇ ھەر كۆيىك بچم مام و پلک و ئامۇزا و پلکەزا كامىن چوون مېشۇولە چوار دەورم دەدەن.

ھەندىئىك جار قىتى خۆى را دەكىتىشاو، ھاوارى دەكىدۇ، گائىتمەي بە خۆى دەكىد. رەقى لەوە دەبۇوه و بەر دەوام لەناو ئەم ھەموو خزمانەدا بىت، كىيىشى بچۈرك بىت و

له گه لیان بۆ هەموو شوینیک بروات: بۆ غایشی سەربازی، بۆ ری و رەسمی نویزى کاتژمیر دوازده، بۆ تەپۆلکەمی (میوه کە) بۆ سواربۇونى ئەسپ و سەیران لای شانۆی (کۆلۈن) و سەركەوتتە سەرتەپۆلکە کانی (ساوسى) و لى دابەزىنیان. مامە کانی له داھول دەچوون، سېیلەنکىيان پیوه بۇو ھەلۇ لەسەرى بىشىتەوە، ئەمۇستىلە کانیان له پەنجە کانیاندا دەزرنگا يەوە، ئامۆزا کانی قىز بىۋو قەلەو و ئىسک گران بۇون. پلکە کانىشى - كە له بىنەرتىدا زىنى مامە کان بۇون - بىزى مرۆشيان دەھىنايەوە. يان هەر ھەموويان بەلاي ئەھەدە ئەم شىۋىيە يان دەنواند. زۆرى پى ناخوش بۇو کاتىيىك - به تايىەتى ئامۆزا کانى - پاكەتى پى شىرىنە مەنیيان پېشىكەش دەكەد، چوون بلىيەت كىيژۇلەيەكى بچۈوك بىت، يان كاتىيىك مامە کانى به دەستىيان كە بىزى تووتىيان لى دەھات به پشتىيان دەدا و به پەنجە كەلەم دۆشاو مىزە دەم و چاپىيان دەگرت و بۆ ئەم لاو ئەم لایان دەجۇولاندەدە - ئەم كاتە كامىلا بە ئەنقەست ملى خۆى رەق دەكەد، يان كاتىيىك پلکە کانى ماچىان دەكەد بى ئەھەدە لەچكە كە يان لابەن، بۆيە ھەستى بەمە دەكەد كە تەونى جالجالۇ كەيەك بە ھەردۇو گۈنایەوە نۇرساوه.

رۇزانى يەك شەمۇوان دەنۇوست، يان لەژورى میوان دادەنىشت و ھەستى بە بىزازى دەكەدو سەيرى وينە كۆنى ناو (ئەلبۇم) اى خىزانە كە دەكەد، يان سەيرى وينە ھەلۋاسراوە کانى قەد دیوارە کانى دەكەد كە به پارچە پەرۇي سور داپۇشرا بۇون، يان ئەم وينانە بە چوارچىيە كە دەكەد كە دا رېكۈپىيەك دانرابۇون، يان لەسەر مىزە زىيىنە كەن و تاقە مەرمەرېيە كەن دانرابۇون، لە كاتىيىكدا باوکى لە پەنجەرە كەمە سەيرى رېكە چۆلە کانى دەكەد و چوون پېشىلە نرخەي دەھات و ھەلامى سلاؤى دۆست و دراوسى كانى دەدایەوە. كە بۆ رېزلىيگەتن و پېزنانىن شەپقە کانیان بۆ بەرز دەكەدەوە، لە بەرئەودى ژەنەرال كانالىيس بۇو.

ژنه‌رالیش به دنگی گر و دلامی ددانه‌وه: (ئیواردت باش، خوات له‌گەل، به بینینت شادومانم، به خیر چیت!).

وینه‌یه کی دایکی هەبۇو، پاش مىزكىرىدىنى به ماوەيەكى كەم گرتىبۇوى، ھېچى لى ديارنەبۇو تەننیا پەنچە كان و دەم و چاوى نەبىت، نۇئى تىرىن مۇدىلى كراسى ئە سەردەمە لەبەربۇو، ئەودند شۆر بۇو دەگەيشتە سەر ھەردوو پىيى، لەگەل دەستكىشىك دەگەيشتە قولەنيسىكى و، فەروىك بە دەوري ملىيەوه، لەگەل شەبقەيەكدا چەپكىيڭ شىرىت و پەرى لەسەر سىبەرگەيەك دانتىلى پىيە شۆر بوبۇووه. چەند وينه‌يەكى پىلکەكانىشى لەۋى ھەبۇون، سىنەو مەمك زل زل، تىكىسماراو چوون مەندەرى پىر لە كاي ناو ھۆل، قىز رەق ھەلاتتو، نگىنەتكەن بە تەويىليانه‌وه بۇو، بە مروارى بچۈوك بچۈوك را زىنرا بوبۇوه، لەگەل وينه‌ي دەستەخوشكانى رۇزگارى را بوردوودا، ئافرەتىك شالىيڭى لە دانتىلى نەخشىنراو لەبەربۇو لەگەل شانەو پانكە، يەكىتى دىكە جلى ھىندى پوشىوه لەگەل سەندەلىك و كەوايەكى نەخشىنراو كەتىيەكى لەسەر شانە، لەگەل ئافرەتكەللى خەودنۇتكەن كاتى خۇرئا بوبۇنيان بە كاميلا دەبەختى شان بە شانى ھەستى خورافى بەو پىشكەشانە لەسەريان نۇوسرا بوبۇ: (ئەم وينه‌يەم، وەك سىبەرەكەم، لەگەل تۆ دەبىت). (بە ھەمۇ شادىيەكەم، ھىوابى بەختەورىت بۆ دەخوازم)، (خوات لەگەل، ئاگات لە خۆت بىت)، (ئەگەر بىرچۈونەوه ئەم دىرىانە بىسپىتىمۇھ ئەو كات يادوھرىيە كام دەسپىنەوه)، (لە خزمەتتىندا، سلاو لە دايىكت دەكەم).

ھەندىلەك جارىش دۆستىك ھەبۇو لە ئەلبۆمى وينه‌كانەوه بازى دەداو ئامادە دەبۇو تا لەگەل ژنه‌رالىدا لە بالكىزنى كە دەمەتەقى بىكەن. كاميلايش لەو دىيۇ پەرددوھ كولى لى دەگرت. ئەويش ئەو كەسە بۇو كە لە وينه‌كەدا دىمەن و رۇخسارى (دۇن جوان)ى دەنواند، لاويىكى تەمەن ناوهند، بارىكەلە، دوو بىرۇ

رەشى پىوهبوو، پانتۆلىكى رەنگاورەنگى پىچوارگوشەي لەپى بwoo، چاكەتەكەشى تا سەررووى ياخەكى دوگەمە دابwoo، شەپقەيەكى ماماناوندى لەسەربىوو... كە دوايەمېن مۆدىلىي جلوبەرگى كۆتايى سەددەي راپوردۇو بwoo. كامىلا بزەيەكى دىتىن و لەگەل خۆيدا دەلىت: (باشتىر وابوو بە شىيۋەيە بىايەيتەوە كە لە وينەكەدا دىيارىت. بە كۆنە مۆدە دەھاتىتە پىش چاولو خەلک بە جله كانت پىيەدەنин كە بۇ مۆزەخانە كان دەشىن، بەلام بە لايەنى كەمەوە بەم شىيۋەيە نەدەبۈйт سكت تىكچىرژااو سەرت رووتااوەردوو گۆنات قۇپاپ بن ودك ئىستە وایت).

لە سىبەرى پەرددە بەنەوشەيەكەوە كە تۆزى پىوه نىشتووە، كامىلا باش نىيورۇي رۆزى يەك شەمە لە پەنجەرەكەوە چاوه كەسکەكانى دەگىرپا، سەرمایش لە ھەردۇو چاوه شوشەيە بەستووە كانى سووكىنەر بەنەدەبۈر كە لە مالەوە دەپەۋانىيە دەرەوە بۇ ئەمە ئەر پۇداوانەي پى بىبىنېت لە رېڭەكەدا پۇيان دەدا. باوكى كراسىتكى كەتانى پىشىنگارى بى چاكەتى لەبەر بwoo، ھەردۇو قولەنىسىكى لەسەر پېشىتىيەكى لە ساتان چى كراو دادابونەوە، كاتى خۆى بە دەمەتەقى لەگەل كەسىكدا بەفيز دەدا، لەناو تىيلەندى پەنجەرەكەوە بە شىيۋەيەك دەھاتە پىش چاوه كە پىيەدەچوو دۆستىتكى گىانى بە گىانى بىت. كابرایەك بwoo، دىمەنەتكى زەردى دەنواند، كەپوو چەمۇت، سېيىل بچۈرك. دارىتكى مشتۇر زىيپىنى پى بwoo. چى رېككەوتىتكى بەختەورانىيە! بەبەر دەم مالدا پىاسەي دەكەد كاتىك ژەنەرال رايگەرت و گوتى: شادومانىن لىيە لە گەرەكى (لامرسىيد) بىبىنەن! شتىتكى مەزىنە! كامىلا لەناو ئەلبۆمى وينەكاندا بىنى. بە ئاسانى نەدەناسرىيەوە. دەبۈر باش لە وينەكان ورد بىيىتەوە. ئەو پىياوه بەستەزمانە رۆژگارىك لووتىتكى راست و دەم چاوىتكى خرۇلەي ھەبwoo. چ راستە ئەگەر بىگۇترىت رۆژگار خراب رەفتار لەگەل خەلکىدا دەكات. ئىستە دەم و چاوى لاواز بۇودو ئىسىكى ھەردۇو گۆنائى دەركەوتۈن، ھەردۇو بىرى بچۈرۈكتر بۇونەتەوە، ھەردۇو چەناڭەيشى

دەركەوتۇون. كاتىيەك بە دەنگىيەكى نىزم لەگەل باوکى دەپەيىقى، مشتۇوى دارەكە لە كەپۇرى نىزىيەك دەكىردىو وەك بلىيىت بۇنى زېرەكە بىكەت. ئەودە پىشوازى لە جم و جۈولىيەكى بەردەوامدا. وى بە خۆيىشى لە جم و جۈولى بەردەوامدايە، ھەمۇ شىتىيەكى جەستەمى، تەنانەت ئەھۇدى سروشتىيانە كې و بى دەنگن، ئەوانەيىش لە جم و جۈولى بەردەوامدا بۇون. كاتىيەك بۇ يەكەمین جار دەريايى يىنى، وشەكانى سەرلىيى كە بۇ سەرسۈرمان و واق ورمان دەرى دەپىن كەفوکولىيان بۇو، بەلام كاتىيەك مامەكانى پرسىيارى راوبىچۇونىيان بەرانبەر بە دىمەنى دەرييا لى كەد بە پوالەتى بايەخى درۆكىنالەنە و گۆتى: (پىشتر لەناو وينەدا دەريام يىنىۋە!). با يارى بە شەپقە ئالە ليوار پانەكە دەكەد كە بە دەستىيەوەدى گرتىبۇو. لە جۆرە تەوقىيەك، يان بالىندەدەيەكى خرۇلەي زەبەلاح دەچۈو.

ئامۇزاكانى ئەھەندە سەرىيان لە قىسەكانى سورىما بە چاوى زەق و زارى داچەقىيەوە تىيىان ۋوانى. دەنگى شەپۇلە تىيەكەنائىش بەسەر تىيېنى و سەرخى پلکە كاندا زال بۇو: (ئاي دەرييا چەند جوانە! پېتى تى ناچىت! ئاي لەو ھەمۇ ئاواه! سەيرى ئەۋى بىكە، لەو دەچىت ھەلچۈرىپەت! ھەتاو خەرىكە ئاوا دەبىت! كاتىيەك لە شەمەندەفەرەكە دابەزىن خۇ ھىچمان لە بىرنهچۇو؟..، بىنۇرن نەوهەك شتەكان ئاسايى نەبن؟..، پىيىستە ھەگبەكان بىژمېرىن!).

مامەكانى چەند ھەگبەيەكى پې لە جلوېرگى سووكىيان لەگەل خۆيان بۇ سەر كەنارى دەرييا ھىنابۇو (ئەو جلوېرگانە چۈون مىۋۇچ چىچ و لۆچ بۇون لەوانەي گەشتىيارەكان لەبەريان دەكەن) لەگەل چەند بۆلە گۈيىتى ھىندى كە ئافەتەكان لەو وىستىگانە كېپىبۇونىيان، كە شەمەندەفەرەكە لە پېگەھەكە لەپەنگەن ئەنەن ئەنەن لەبەرئەوەى ھەرزان بۇون، لەگەل ژمارەيەك شتى پىچراوه و سەبەتە، كە ژمارەيەك ھىندى ھەللىانگەرتىبۇون و گەياندبوونىيانە ئۆتىلە كە.

ئاکام يەکیک لە پىيگەيشتۇرۇتىن ئامۆزاكانى گوتى: (بەلۇ، من دەزانم مەبەستت چىيە)، (كاتىيىك كامىيلا گوئىي ليپۇر قىسى لەگەل كرد هەردوو گۇنا تارىكە كەي لەئاكامى ئەو تەۋزىمە خويىنەو كە تېيان زا تۆزىك سور داگەرەن)، بەلام من رام لەگەل راي تو نىيە. من لەو بىروايدام كە ئەوهى تو دەتەويت بىلىيەت ئەوهىي كە دەريا لە فيلمى كارتون دەچىت، بەلام كەمورەترە).

كامىيلا لەبارەي ئەو فيلمە كارتۇنيانەو بىستىبووى كە گەرەكى (سەد دەوازە) تەنىشت (دالانى خوداودەند) ئايىش دەكىن، بەلام ھىچ بىرۇكەيە كى لەبارە دىيانەو نەبۇو. بەلام پاش ئەوهى گوئىي لە ئامۆزاكەي بۇو دەيتۇانى لە نەيىنى دەريا بىگات لەو كاتەي كە لە دەريايى دەپوانى. ھەموو شتىك بەرددام دەجۈولىيەتەو. ھىچ شتىكى نەجۇرلاو نىيە. وىئە كان تېكەل بە وىئە كانى دىكە دەبن و دەگۈرەن و تېك دەشكىنن و ھەپروون بە ھەپروون دەبن تا لە چىركەيە كدا وىئە نۇي دروست بن، لە بارىتكىدا كە نە بەستۇرۇيەتى يان شلە يان گازى بىت، بەلكو بارى ژيانە لە دەريادا. بارىتكى پىشىنگدارە. ھاوکات لە دەرياو لە وىئە جوولاؤەكاندا.

كامىيلا بەۋەپەرى شادومانىيەو لە دىمەنە كە ورد دەبۇرۇدە لە كاتىيىكدا پەنجە كانى پىتى لەناو پىيلاۋە كەيدا دەنوشتاندەدەو ھەردوو چاۋىشى بە ھەموو لايە كدا دەبرىيسكانەوە لە سەرتاوه ھەستى بەوە كرد كە ھەردوو چاۋى چالاىي خۆيان بەجىدەھىيلن بۇ ئەوهى ئاگایان لەو بەرينايىيە بىت، پاشان ھەستى كرد كە ئەو بەرينايىيە بە تەواوەتى ھەردوو چاۋيان پىر كەردىتەوە. ھەلکشانى ئاواهە كە ھەردوو چاۋى پىر كەد.

لەسەرخۇ بەرەو لاي كەنارى دەرياكە رۆيىشت و ئامۆزاكە دواى كەوت، رې كەدنىش بەسەر مىدا ھەندىيەك دژوار بۇو. دەيويىست پىر لە شەپۆلە كانەوە نىزىك بېيىتەوە، بەلام ئۆقىانوسى ئارام لە جىياتى ئەوهى دەستىكى بەسۆزى بۇ درىېز بىكەتەوە، كەچى شەپازلەيەكى لە ئاواه تەنكە كە ئاراستە كرد ھەردوو پىتى تەر

کرد. ٿئوهي پي سهير بيو، بويه له کاتي گنجادا کشائيه و هو، بارمته يه کي له پاش خوي به جي هيست، ٿئويش شهپنه که ئاله که هي بيو، که تهنيا پاش چهند چركه يه کي بيو به خاليك به سهير پرووي شهپوله کانه و هو، کاميلا هه رده شه يه کي مندلانه کرد که بچيت و لاي باوکي سکالا له دهريا بکات:
- ئاي دهريا!^(٤)

نه به خوي و نه يش ٿامڙا که هي تيبييني ٿئوهيان نه کرد که بو يه که مين جار وشهي (خوشي دهويت) اي گوکرد له کاتيکدا هه رده شه هي له دهريا ده کرد و هو شياري ده کرد و هو. رهنگي ئاسمان له سهير رووي هه تاو و هو که ئاوا ده بيو شاوه سه و زه تاريکه که هي ٿئوهندى تر ساردتر ده کرد.

بچچي هه ردو بازو وي له سهير که ناري دهريا ماج کرد، بونى بون و بهرامه هي جهسته خوييئنه که هي کرد که هه تاو به تيشكى خوي برژاند وويه تي؟. بچچي هه مان شتى به ميوه که کرد که ناپيئت بيخوات، که به ليوه کانى ده گريت؟. پلکه کانى گوتبويان: (ميوه مزره کان بو کيژاني ته مهن بچووك زيان به خشن، هه رودها پيئي ته رپوو، پي کردنى به نازو عيسووه). کاميلا کاتيک باوک و دايانيه که هي ماج ده کرد بونى نه ده کردن. کاتيک هه ردوو پيئي مه سيحي له کات درائيه يش ماج کرد، که له دهونه داريکي تيکشکا و ده چوو، ٿو قره هي له خوي بريبيو هه ناسه هي نه ده دا. ٿئگمر مرڙف ٿئوهي ماجچي ده کات بونى پيوه نه کات، ٿئوه ماج هيچ خوشى و چيزئيك نابه خشيت. جهسته خوييئنه قاوهيي رهنگه که هي له لم ده چوو، موڙو سه فرجه هل هانيان ده دا، بهو پهري برسيءه تي و ئاره زورو و هو حمزى ده کرد هه مورويان ماج بکات. بهلام پاش گومان راستييه که جوان ده رکه ووت: وئي نازانيت بونى ده کرد يان گازى ده گرت کاتيک ٿامڙا که هي که سه باره ت به وينه جو ولاوه کان دوا له کوتاي هاويندا ماجچي ده مى کردو، ميو زيئيکي تانگوئي ٿئرژه تيئيني به ده م لى ده دا.

کاتیک کەزانهود پایتهخت، کامیلا زۆرى لە دایانەکەی كرد بىباتە لاي وينه جوولۇدەكان. لە خانوبييکى بچووكى تەنيشت گۆرەپانى (دالانى خواودند) لەگەرەكى (سەد دەرۋازا) ئەو وينانە ئايىش دەكران. ھەردووكىيان بېنى ئەوهى باوکى ئاگەدار بىت، رۆيشتن، لە نىگەران و توورەيىدا نىنۇكە كانى خۇيان دەقرتاند و نزاو پارانهوهيان دەخويىند. پاش ئەوهى خەرىكبوو بگەرپىنهوه كاتىك بىنیيان ھۆلەكە زۆر قەرەبالىغە، چۈونە پىشەوهە لەسەر دوو كورسى لەبەرددەم پەرددەيەكى سپىدا رۆنىشتىن، كە جاروبار تىشكىكى لەسەر دەرەدەكەوت وەك بلىيەت لە ھەتاوهە دىت. ئامىرى فىليم پىشاندان و فيندەرە كانىيان تاقى دەكردەوە، كە تەق و تۆقىكىيان لىيە بەرگۈز دەكەوت لە تەق و تۆقى گلۇپە كارەبايىه كانى شەقامە كان دەچۈرۈپ. پاشان لە ناكاوا ھۆلەكە تارىك داھات. کامیلا ھەستى كرد وەك بلىيەت يارىي (چاوشاركى) دەكات. ھەموو شىتىك لەسەر پەرددەكە چۈون كوللو دەجۇولانەوه و بازىان دەدا. كارەكتەرە كان لىرەو لەۋى لەسەر پەرددەكە چۈون كوللو دەجۇولانەوه و بازىان دەدا. كەسانىيکى نەزانراو، پىيەدچۈرۈپ شىتىك بجۇون كاتىك قىسىيان دەكەرد، بە شىۋىدە بازدان رىييان دەكەردو بازوويان دەجۇولاندەوه وەك بلىيەت لە جەستەيان بوبىنەوه. کامىلا بە رۇونى رۇوداوىيکى بىركەوتەوه، كاتىك بە خۆى و كورپىكى ھاوتەمەنلى لە ژۇورىيەكدا خۇيان شاردەوه بىنمىچەكە شۇوشە بۇو بەرەو ئاسمان والابۇو، واى ليكىد بۇ ساتىك وينە جوولۇدەكان لە بىر بکات. مۇمىيەكى تواوەيش لەبەرددەم وينەيەكى تەنكى مەسيح لە گۆشە تارىكەكە ژۇورەكەدا ھەبۇو. لەزىز قەرەۋىلەكەدا خۇيان شاردەوه، دەبىو ھەردووكىيان بە درىيىتى لەسەر عەرەد راكسىن. قەرەۋىلەكە بە دەنگى بەرگەي ئەو رەفتارە توندەي نەدەگرت. لەناو حەوشەوه سەرددەمى باوبايپاران بۇو، بەرگەي ئەو رەفتارە توندەي نەدەگرت. لەناو حەوشەوه لە دوورەوه گۆيى لە دەنگى (ھاتم) بۇو، (ھاتم). كاتىك کامىلا گۆيى لە ترپەي پىي ئەوه بۇو كە دەيگۈت (ھاتم)، لەناكاوا ئارەزۇرى پىكەننىيەت. ھاولەكەي

له حهشارگه که به توندهوه تیّی روانی و ئاگهداری کردهوه خۆی کپکات، سەردەتا به گویی کردو پوالەتیّیکی جدیانهی پیشان دا به لام نهیتوانی جله‌وهی خۆی کۆنترۆل بکات کاتیّیک بۆن و بەراممه‌یه کی بۆگەن له کەنتوریکی نیوچە واژهوه بەر لەوتى کەوت، ئەو کات دەست بەجى لە قاقای پیکەنینى دەدا ئەگەر لەبەر تۆز و خۆلی ژیئر قەرەویلە کە نەبووايە و هەردوو چاوانى پر له ئەسرىن بۇون، له کاتیّیکدا له ناکاودا شەپازلەیه کى توند بەر لاجانگى کەوت.

تەواو وەك چۆن بەر له ماوەیه کى زۆر دور حهشارگه کەمی له ژیئر قەرەویلە کە بەجى ھېشت، بەو شىّوەدەيش بە چاوى پر له فرمىسىكەوه خانەی وينە جوولاؤەكانى بەجى ھېشت، لەناو ئاپورە ئەو خەلکەدا کە كورسييە كانيان بەجىدەھېشت و بەو تاركىيە بەرەو لاى دەركاگى چۈونە دەرەوهەلەدەهاتن. خۆی و داييانەکەمی تا نەگەيىشتنە (دالانى بازرگانان) رانەوەستان، لەوئى كامىلا بۇي پۇون بۇوهوه کە بىنەران لەبەر ئەو خانەي وينە جوولاؤەكانيان بەجى ھېشت بۇ ئەوهى لەلايەن كلىيەوه لە ئايىن بى بەش نەكرين: چۈنكە لەسەر پەرەدە كە ئافرەتىيە دەركەوت، جلىيکى لەبەر بۇ بە جەستەيەوه نۇوسابۇو لەگەل پياوييکى قىز درېزى سېيىل پردا سەماي دەكرد كە بۇينباغييکى ھونەرمەندانى بەستبۇو.

***

(فاسكۆ) چۈوه دەرەوهو ھېشته ئەو لۇولە ئاسنەي بە دەستەوه بۇو كە داييانەکەمی بى بى دەنگ كرد. بە دەستى ئاماژەيە کى كرد، لە پېشىيەوه فريشته رۇو دەركەوت كىيىزە كە ئەنەرالى لە ئامىز گرتىبۇو. لەناو مەيخانەي (لۇتۇ - تىپ)دا بىزبۇون لە ھەمان ئەو كاتەي كە پۇلىيە كان بە خۆيان و ئەو شتائەوه ھەلەدەهاتن كە تالانىيان كردىبۇون. ئەوانەي كە زىنى ئەسپىيان دەست نەكەوتىبۇو كاتىزمىرىيەكى قەد دىيوار يان ئاۋىئەيە كى گەورە، يان پەيكەرىيەك، يان مىزىيەك، ياخۇ

پەیکەریکی مەسیح، يان کیسەلییک، مراوییەک، کۆتىریک، يان ھەر گیانلەبەریک لەو گیان لەبەرەكانى دەكەی خوا خەلقى كردىبو، بەكۆلدا دابۇو: جلویەرگى پیاوانە، پیلاوى ژنانە، سۈورا و سپیاواي دروستكراوي چىنى، گول، وىنەي پیاوانى پېرۆز، گولدان، لەگمن، گلۇپ، چلچرا، شۇوشەي دەرمان، تابلىرى رۇنى، كتىپ، سەيوانى باران و مىزگەي مروق (تەوالىت).

ئەو كاتەيش مەيخانەچىيەك لە ژۇورەدەچۈرۈش چاودىرىي دەكەدو شىشىيکى ئاسىنىي بە دەستەدە بۇو، ئامادە بۇو تا پاش ھاتنە ژۇورەدەيان دەرگاكەيان لە سەر داجخات.

كامىلا بىرى بىز ئەو نەددەچۈرۈش گەورە لىرەدا بىت كە بۇنى پىيغەف بۇگەنى لىيە بەر لۇوت بىكمۇيت، چەند مەترىك لەو خانوو دوور بىت كە بەپەرى كامەرانىيەوە ژيانى تىدا بەسەر بىردى، ئەو سەربىازە بەسالىدا چۈرۈش نازى ھەلدەگرت (شتىكى دەگەمنىش بۇو مروق بىرى بۇ ئەو بچىت تەنبا دەيىن ئەشادۇمان بۇوېت) و دايانەكەيشى چاودىرىي دەكەد (شتىكى دەگەمنىشە بىرى مروق بۇ ئەمەد بچىت ئىستە بە ھۆى ئەو بىرینە كوشىدانەوە دووجاريان بۇوە لەسەر پشت راڭشاپت). ئەو گولانە دەيىن دەگەشانەوە ئەمروق لەسەر عەرد لەزىير پىتدا پلىشاونەتەوەو پشىلەكەيشى ھەلاتۇوەو كەنارىيەكەيشى مردار بۇوەتەمە پاش ئەمەد بە خۆى و قەفەزەكەيەو پىشىلە كرا. كاتىك خۆشەويىت پەرپەدەشەكەي لەسەر ھەردوو چاوى كامىلا لادا، ھەستىك بە مىشكىدا گۈزەرى كرد زۇر لە مالى خۆيانەوە دوور بىت. دوو سى جار دەستى بە دەم و چاوى خۆيدا ھىنار بەم لاؤ ئەو لاي خۆيدا دەرۋانى بىز ئەوەي بىزانتىت لە كويىيە، پەنجەكانى لە جوولە كەوتەن بىز ئەوەي ھاوارىيەكى بىزار بىنكىيەن كە خەرىكىبۇو لە زارى بىتە دەر كاتىك بۆيى دەركەوت كە مەينەتىيەكەي راستەقىنەيەو روودەدات و خەمون و خەيال نىيە. دەنگى ئەو پیاودى بەرگۈيەكەوت كە ئەو ئىوارەيە ھەوالە ناخۆشەكانى پى كەيىند، بەرەو جەستە قورس و سرەكەي دەھات: (خاتونەكەم، بە لايەنى كەمەوە

لیره هیچ مهترسییه‌ک نییه هه‌رداشت لی بکات. چیمان له دهست دیت بیکهین بو
ئه‌وهی نیگه‌رانیت برده‌ینینه‌وه؟).

ثافره‌ته مهیخانه‌چییه که هاواری کرد: (ناوو ئاگر!) و به‌هله‌داوان رؤیشت چه‌ند
پشکویه‌کی له سه‌ره‌وهی ده‌فریکی گوزه‌بیندا جی گوپکی پی کرد که ودک فرن
به‌کاری ده‌هینا، له کاتیکدا (فاسکیز) ئه‌وه‌له‌ی فوسته‌وه و پرپیدایه بوتلیک
براندیی تیشو هه‌مووی فرکرد بی‌ئه‌وه‌ی زمانی پیوه بدادت و تامی بکات،
ودهک بلىّیت ژه‌هري مشک هه‌لّقورپنیّت.

مهیخانه‌چییه که له کاتیکدا ورته‌وه بوله‌ی ده‌کرد، به فووکردن ئاگره‌که‌ی خوش
کرد: (زوو هه‌لگیرسى! زوو هه‌لگیرسى!). له پشته‌وه‌شی، به‌قهه دیواری
ژووره‌که‌ی پشته‌وه‌وه، که ئیسته به هۆزی روناکییه سوره‌که‌وه ده‌بریسکایه‌وه، که
له پشکوی ئاگره‌که‌وه به‌ری ده‌کوت، سیبه‌ری (فاسکیز) بینرا دزه‌ی کرد و به‌ره‌وه
ناو‌هه‌وه‌که ده‌چوو.

(لامسکواتا) پشکویه‌کی خسته ناو ده‌فریکی پر له ناوه‌وه ودهک کمیّیکی
توقیو چزو فزه‌ی لیوه هات، پاشان خملوزه کوژاوه‌که ودهک ناوکه ره‌شهی
میوه‌یه‌کی دۆزه‌خیانه که‌وه سه‌ره‌واهه، ثافره‌ته که به مقاش هه‌لیگرته‌وه. پاش
ئه‌وه‌ی کامیلا تۆزیک له ناوه‌ی هه‌لّقورپاند، دنه‌نگی گه‌رایه‌وه دۆخی جaran.
یه‌که‌مین شت که گوتى: باوکم چى به‌سه‌ره‌هات‌تووه؟

فریشته رپو گوتى: (هییور به، نیگه‌ران مه‌به، برپیکی دیکه‌ی ئه‌م ناوی
خەلّورزه هه‌لّقورپینه، زەنھرال ساغ و سەلامه‌ته).

- تۆ دلّنیاییت؟

- له و بروایه‌دام.

- کاره‌سات ...

- (بی‌دهنگ به، مه‌قرپینه!).

کامیلا و درچه رخایه و له فریشته رپوی روانی. زۆر جار رپالەتى دەمۇچا و پتر له و شە مەبەست دەپىّكىن. بەلام ھەردۇو چاوى لەناو ھەردۇو چاوى رەش و زەقە کانى خۆشەویستدا بىزربۇن.

لامسکواتا گوتى: (خۆشەویستە كەم پىيىستە دانىشىت).

ئەو كورسييە بۇ راکىشا، كە (فاسكىز) لەسەر دانىشتبوو، كاتىيىك ئەو نەناسراوه هاتە ژۇورەدە كە بۇ يە كە مىن جار پارەدى خواردنەوە كەى بە باڭكەن تۈتىكى درشت دا.

ئايىھ ئەو ئىيوارەي پېش چەند سالىيەك بۇو، يان تەننیا پېش چەند كاتىزمىرىيەك بۇو؟ خۆشەویست سەرەتا لە كىيىھ كەى زەنەرالى روانى، پاشان لە گىرى مۆمە كەى رپانى كە لە بەرددەم وىنە كەى مرييەمدا داگىرسابۇو، ھەردۇو چاوى گەشانەوە كاتىيىك بىرۆكەى ئەوەي بە مىشكىدا تىپەرى كە مۆمە كە بىكۈزىنىتەوە بە كامى دلى خۆي بىگات. يەك فۇوكىردن و ... ئەو كات بە ثارەززۇرى خۆي بىت يان بە زۆر دەبىتە مولىكى ئەو. بەلام ھەردۇو چاوى لەسەر وىنە كەى مرييەم و درچەرخاندو لە كامىلای رپانى، خۆي بەسەر كورسييە كدا دادابۇو، نغۇرى كورسييە كە بوبۇو، كاتىيىك دەم و چاوى فرمىيىسكاواي و قىزە بىزە كەى و جەستەي بىنى كە لە جەستەي فریشته يە كى گەنج دەچوو، رپالەتى دەم و چاوى گۆرە، بە رپالەتىكى باوكانە پەرداخە كەى لە دەست و درگرت و گوتى: (ئە كىيىھ بچوو كە بەستەزمانە كەم!).

ئافرەتە مەيغانە چىيە كە بە شىيۇھىك پېشمى كە نىشانىيەك بۇو، ئاگەدارى كردنەوە، كە بە تاك و تەننیا بە جىيىيان دەھىلىت، پاشان ئەو جىنۇيە پېسانەي كاتىيىك بىنى فاسكىز تەواو سەرخۇشەو لەناو حەوشە بچوو كە پالكەوتتوو كە بىن و بەرامەي گولى ناو مەركانە رېزكراوه كانى ئەودىيى ژۇورى پشتەوە تەننۇيە تىيىھە، بەمۇو ئەو شتانە يىش وايان كرد جارىتىكى دىكە كامىلە لە پېمەي گريان بىدات و فرمىيىك بە چاوىدا چۆرپاڭە بېستىت.

لامسکوات له کاتیکدا سمرزه‌نشتی (فاسکینز) کرد، گوتی: ئەی قور به‌سر ئەندەدت خواردۇتەوە تا راپدەیەك خەریکە ئىنتەلا بکەيت، تەنیا شتىك کە باشى دەزانىت ئەودىيە تۈورپەم بکەيت! ئەودىيە دەلىن تەواو راستە، ناتوانم چاۋ بىنۇقىنەم و تۆ شتىك نەرفىئىت. لەگەل ئەودىشدا دەلىت خۆشم دەۋىتت. ئاي، بەلى، ئەودە كومانى تىيدا نىيە. هيىشتە سەرم نەسۈرپاراندۇوە پى دەددەيتە بوتلىك، خۆ يەك ملىيمىت پى نەداوه، ئەدى وا نىيە؟. هەمۇو ئەودىش لەبەرئەودىيە، كە من بىرۇام پى كردوویت. ئەي دز، ئىرە بەجى بەھىلە، بەر لەودى فېرىم نەداویتە دەرەوە!).

دەنگى پياوه سەرخۆشەكە بە رېتىنىكى سكالاڭكارانە بەرگۈيىكەوت، لە كاتىكدا سەرى زىرمەن لىيۆھەت و بە عەردىدا دا كاتىك ئافەتەكە بە ھەردوو لاقى رايىكىشا. بايەكەيش دەرگا بچۈرۈكەكەي حەوشەكەي داخست و دواي ئەمەد بىن دەنگى ئەم ناوەت تەننېيەوە. فريشتنە پۇوش ئەم قسانەي بە گۆيى كامىلا دادا كاتىك دەگریا: (ئىستە هەمۇو شتىك كۆتايىھات. باوكت هىچ مەترسىيەكى لەسەر نەما، تۆبىش لەم حەشارگەيدا هىچ مەوتىرسىيەكەت لەسەر نىيە، من ليىرم بۆ ئەودى بىتپارىزىم. هەمۇو شتىك كۆتايىھات. مەگرى، چونكە گريانەكەت ئەم نىيگەرانىيەمە هەستى پى دەكەيت پت دەكات. گريانەكەت راگەرەتىم بىرۇانە هەمۇو شتىك بۆ پۇون دەكەمەمە).

پېرمەمى گريانەكەي كامىلا ورده ورده ھېيور بۇوەوە. فريشتنە روو دەستى بەسەر قىزەكەيدا دەھىنناو دەستە سرەكەي لە دەستى وەرگەت و خەریكبوو ھەردوو چاوى پى دەسپى. رووناڭى بەرەبەيان ئاسىرى رەنگ دەكەدو پەلى بۆ نىيۇ شتە كانى ناو زۇورەكەو زىير دەرگاكان دەھاۋىشت، چۈن ئاۋىكى رەنگ شىرى تىكەل بە بۆيەيەكى ئازىز كرايىت. مەرۆۋەتتى بە بۇونى يەكى دەكەن بەر لەودى بىتواننە يەكى بىبىننەن. درەختە كانىش بە ھۆزى يەكەمەن جرييە پاسارىيە كانەوە كەوتتە جوولەو چى دىكە نەيانتوانى گەللاڭ كانىيان بخورىنەن. ئاپېشىنە كانىش يەك لە دواي

يەكدى باويشىكىان هاتى. ئاسمانىش چەپكە رەشهكانى پەرچەمى شەwoo، چەپكە كانى پەرچەمى مەرگى لاداو، بەرگىكى زېپىنى پۇشى.

- (بەلام دەبىت هيپور بىتىهەو، ئەگىنا هەردۇوكمان سەرمان تىدا دەجىت. خۆت لە دەست دەدەيت و باوکىشت لە دەست دەدەيت و منىش لە دەست دەدەيت. ئىيوارە دىمەوەو لەگەل خۆم دەتبەمە مالى مامت. گىينىڭتىرين شت ئەوهىيە كات بقۇزىنەوە. دەبىت شوقەت درېش بىت. مرۆغ ناتوانىت دەم و دەست ھەموو شتىك ئامادە بكت، چونكە ھەندىيەك لە ھەندىيەك شتى دىكە دژوارترە).

- (من سەبارەت بە خۆم نىگەران نىم، پاش ئەو قسانەي گوتت ھەست بە دلىيابىي دەكەم، بۇ ئەوەش سوپاست دەكەم. من دەزانم كە پىيوىستە ليئە بىيىنەوە. من لەبارەي باوكمەوە نىگەرانم. زۆرم ئارەزوو لېيە لەو دلىيام بىم كە باوکم شتىكى بەسەر نايەت).

- بەلىنەت پى دەدەم ھەوالەكانىت بى رابكەيەنم.

- ئەمرۆ؟.

- ئەمرۆ.

بەر لەوهى فريشته روو ئەۋى بەجىن بەھىلىت، ئاۋرى لە كاميلا دايەوە و بەشىوەيەكى دۆستانە دەستى بەسەر گۈنايدا هيينا.
نېستە باشتى نېيت؟.

كىيىزەكەي ژەنەرال كانالىس بە دوو چاودوھ كە دووبارە فرمىيىكىيان تىزابۇو تىيى روانى و گوتى:

- ھەوالەم بۆ بىيىنە ...

(۱۳)

گرتن

ژنه‌کهی (خینارو رُوداس) چاودپی نه‌کرد نانه‌که بگات پیش نهودی به همه‌داوان بچیته ددرهوه. کهس نازانیت خوا نه‌بیت ئایه ئه‌مرۆ نانیان به‌سه‌ردا دابهش ده‌کریت یان نا. میزدده‌کهی لهناو جیگه‌کهدا به ته‌واوی جله‌کانییه‌وه، شه‌کهت و ماندوو چوون په‌رۆ و پاتالی شروهور به‌جی هیشت، هه‌روهها منداله ساواکهی لهناو سه‌به‌ته‌کهدا به‌جی هیشت، که له‌بری بیشکه بوی به‌کارد‌هیئنا. ئه‌و کاته‌ییش کاتش‌میز شه‌شی به‌یانی بوو.

کاتش‌میزه‌کهی کلیسه‌ی (لامه‌رسید) له هه‌مان ئه‌و کاته‌دا لییدا، که له‌درگای خانووه‌کهی ژنه‌رال (کانالیس) ی دهدا. کاتیک دهستی به چه‌قچه‌قهی ده‌رگه‌کهوه بوو، خه‌ریکبوو جاریکی دیکه له ده‌رگه‌کهی بداتهوه، له دلی خویدا گوتی: (هیوادارم لیتم خوش بین که بهم کاته زووه له خه‌ویان ده‌که‌مهوه. به‌لام ده‌لیتیت کهس نییه ده‌رگه‌که بکاتهوه، پیویسته ژنه‌رال به زووترین کات ئه‌و قسانه‌ی پی بگات که (لوسیو فاسکیز) له‌و باره‌ی ناوی (بیداری شیر) له به میزدده گیل و گه‌وجه‌کهی راگه‌یاندووم).

چی دیکه له ددرگه کهی نهداو چاودروان بwoo ددرگه که بکریته وه. بیری کرد ووه: (ددرؤزه کهره کان بدرپرسیاریه تی تاوانه کهی (دالانی خوداوند) یان خستو وه ته هستوی ژنه راله وه. ئەم بەیانییه دین و دەستگیری دەکەن. لەویش خراپتە ئەوەیه کە بەنیازن کیزه کەی برفیئن).

له کاتیکدا هەر له ددرگا کەی دەدا، له دلی خۆیدا گوتى: (چ زولمیکە! چ سته میکە!). تا دەھات دلی توندتر لیتی دەدا (ئەگەر ژنه رال دەستگیر بکەن، باشە، ھەرچۆنیک بیت ئەو پیاوە دەتوانیت بەرگەی دژوارییە کانى بەندیخانه بگریت. بەلام ئەگەر کیزه کەیان رفاند، ئەو کات مەگەر خوا يارمەتیمان بdat، ئەگینا ئەم کیشەیە چۆن چارەسەر دەکریت. من گرەو لەسەر ھەموو شتیک دەکەم کە یەکیک لەو تەردسە بى ئابروویانە دەستى لە هەر ھەموو ئەو رووداوانەدا ھەیە، یەکیک لەوانە لە چیا کانە وە داد بەزنه شار بۇ ئەوەی ئەم فرت و فیلە نەگریسانە یان ئەنجام بدهن).

جاریکى دیکە له ددرگە کەی دایە وە. دەنگە کە له مالە کە و له رېگە کان و له ھەوا دەھۆل ئاسا دەنگیدا يە وە. زۆر ناشومىد بwoo کاتیک کەس ددرگای بۇ نە کردد وە. بە ئەنقەست ويستى کاتى خۆى بە خوینىنە وە ناو نىشانى مەيغانە کەی ئەو نىزىكەنە بکۈزىت (لۆتۆ - تىپ). دوو وشە بwoo لە چەند پىتىكى کەم پىكەھاتبۇو. بەلام ئەو کاتە دوو وىنە دوو كەسى بىنى، ھەر يە كەيان لەسەر ئەم لاإ ئەو لای ددرگای مەيغانە کە بwoo: وىنە پیاوە کە لای راست و، وىنە ئافەتە کە لای چەپ بwoo. ئافەتە کە ئەم رپسەتە يە دەگوتە وە: (وەرە لە مەيغانە ئۆتۆ - تىپ) سەما بکە). پیاوە کە يەش کە بوتلە شووشەم بە دەستە وە، وەلامى دەدایە وە: (نا سوپاس، من سەمای بوتلە شووشەم پى باشتە!).

کاتیک ئەوەندەی لە ددرگا دا دەستى ماندوو بwoo، لەو گەيىشت ئەوان یان لە مالە وە نىن یان ددرگای بۇ ناكەنە وە، بە دەست پالى بە ددرگە کەوە ناو ددرگا کە

کرایه‌وه. چون به کیلۆن دانه‌خراپو؟ شاله نه‌خشیزناوه‌کهی له دهوری هرددو شانی گلیرکردوهو چووه ناو داـانه‌کهـوهـو هـستـیـکـی زـورـی دـهـکـرد رـوـودـاوـیـکـی ناخـوشـرـوـبـدـاتـ وـ بـهـرـهـوـ هـوـلـهـکـهـ رـوـیـشـتـ وـ نـهـیدـهـزـانـیـ چـیـ بـکـاتـ. ئـهـوـ دـیـهـنـهـیـ لهـ بـهـرـدـمـیدـاـ بـیـنـیـ بـهـوـ شـیـوـدـیـهـ بـهـ هـهـرـدـوـ چـاوـیدـاـ چـقـقـیـ وـهـکـ چـونـ کـولـلـهـ جـهـسـتـهـیـ بـالـنـدـدـیـهـکـ دـهـبـرـیـتـ وـ کـوـنـیـ دـهـکـاتـ، خـوـینـ لـهـ دـهـمـارـهـ کـانـیدـاـ رـاـوـهـسـتاـوـ، هـهـنـاسـهـ بـرـکـیـیـ پـیـ خـسـتـ وـ هـهـرـدـوـ چـاوـیـ ئـهـبـلـهـقـ کـرـدـوـ ثـیـفـلـیـجـیـ کـرـدـ: چـهـنـدـ کـوـلـدـانـیـکـ لـهـ نـاوـهـ تـیـکـشـکـیـنـابـوـونـ وـ پـهـرـهـ پـهـلـهـوـ بـهـسـهـرـ عـهـرـدـهـکـهـداـ پـهـرـتـ بـوـبـوـوـهـ، پـهـرـدـهـکـانـ شـیـتـالـ شـیـتـالـ بـوـبـوـوـنـ وـ پـهـجـهـرـهـ ئـاـیـنـهـ کـانـ شـکـاـبـوـونـ، کـهـنـتـورـ وـ کـهـنـجـینـهـ کـانـ کـونـ کـرـابـوـونـ، قـفلـهـ کـانـ شـکـیـزـنـابـوـونـ، کـاـغـهـزـوـ جـلوـبـهـرـگـ وـ نـاوـمـالـهـ وـ مـافـورـهـ کـانـ هـهـمـوـ بـهـ نـاوـهـداـ پـهـرـتـ وـ بـلـاـوـبـوـبـوـوـنـهـوـ، هـهـمـوـ شـتـهـ کـانـ لـهـ تـهـنـیـاـ شـهـوـیـکـداـ پـیـبـوـونـ، هـهـمـوـ شـتـیـکـ بـوـونـهـ تـیـکـهـلـهـیـکـیـ زـبـلـدـانـیـ پـیـسـیـ بـیـ نـرـخـ وـ بـیـ ژـیـانـ وـ بـیـ گـیـانـ.

(لاـچـاـبـیـلـوـلـاـ)ـیـ دـایـانـیـ بـهـسـالـدـاـچـوـیـشـ بـهـسـهـرـیـ پـرـ بـرـیـنـهـوـهـ تـارـمـایـیـ ئـاسـاـ بـهـ نـاوـ مـالـهـکـهـداـ بـهـ دـوـایـ خـانـهـ بـچـوـکـهـکـهـیدـاـ دـهـگـهـرـاـ. پـیـدـهـکـهـنـیـ وـ دـهـیـگـوتـ: (هاـ، هـاـ، هـیـ، هـیـ، هـیـ!)ـ کـیـثـ کـامـیـلـاـ خـوـتـ لـهـ کـوـیـ حـهـشـارـ دـاوـهـ؟ـ ئـهـوـهـ هـاـتـمـ، بـوـ چـیـ وـهـلـامـ نـادـهـیـتـهـوـهـ؟ـ ئـهـوـهـ هـاـتـمـ، هـاـتـمـ، هـاـتـمـ!).

واـیـ دـهـزـانـیـ لـهـ گـهـلـ کـامـیـلـاـ دـاـیـارـیـ (چـاوـشـارـکـیـ)ـ دـهـکـاتـ، چـهـنـدـ جـارـیـکـ لـهـ هـهـرـ هـهـمانـ چـوارـ گـوـشـهـیـ ژـوـرـهـکـهـداـ بـهـ دـوـایـداـ دـهـگـهـرـاـ، لـهـ نـیـوانـ مـهـرـکـانـهـ کـانـداـ، لـهـزـیرـ قـهـرـهـوـیـلـهـ کـانـداـ، لـهـ پـشتـ دـهـرـگـاـکـانـهـوـهـ، چـوـونـ گـهـرـهـلـوـولـ وـ باـهـزـ هـهـمـوـ شـتـیـکـیـ سـهـرـهـوـ خـوـارـوـ هـهـلـهـوـگـیـرـ دـهـکـردـ.

(هاـ، هـاـ، هـاـ، هـیـ، هـیـ، هـیـ!)ـ ئـوـیـ، ئـوـیـ، ئـوـیـ، ئـهـوـهـ هـاـتـمـ، کـامـیـلـاـ وـهـرـ دـهـرـهـوـ، ئـهـوـدـتـهـ منـ خـوـمـ بـهـ دـهـسـتـهـوـهـ دـاوـهـ، کـامـیـلـاـکـمـ وـهـرـ دـهـرـهـوـ، ئـهـوـدـنـدـهـ بـهـ

دوااتدا گهپام ماندوو بوم . ها، ها، ها! ودره ددرهوه. ئهودته من هاتم، هي، هي، هي! ئوي، ئوي، ئوي!).

کاتیک به دواي کامیلادا ده گهپا به رېكەوت بدره و لاي ثاپېزىنه كە رېيشت، کاتیک سېبەرە كە خۆى لەسەر رۇوى ئاوه راوهستاوه كە بىنى، چۈن مەيمۇنىيەكى زامدار ھاوارى كردو، پېكەنинە كە گۆراو بۇ بە بلەم بلىمەكى تۆقىنەر، بە هەردوو دەستىشى قىشى گرتىبوو كە بە دەم و چاویدا پەرش و بىلەو بۇبۇوهوه. ورده ورده خەرىكىبۇو بەر دەبۈوهوه سەر عەرددە كە بۇ ئەوهى لە دەستى ئەو خەونە تۆقىنەرە ھەلبىت. لەزىر لىيەوه چەند پاساۋىيەكى پەچەپەرى گۆكىد وەك بلىيەت بىز ئەم شىيە ناشيرىن و بە سالداچووه بچۈرك و سەر و فەسالى تىكچۈرە داواي لېبوردن لە خۆى بکات. لەناكاودا جارىكى دىكە دەستى بە ھاوارىكى دەرەدە. لەنيوان قۇزە پەرت و بىلەو كەيەوه، لە نىيوان پەنجە شاشە كانىيەوه، ھەتاوى بىنى لەسەرەوە بەسەريدا باز دەدات و ھەلدىت و، سېبەرە كە لەسەر عەردى حەوشە كە دەنە خشاند. ئەوەند تۈورەبۇو بەرپىي خۆى نەبىنى، ھەستايىوه و ھېرلىشى كرده سەر سېبەرە كە خۆى و وېئە كە بەسەر رۇوى ئاوه كەوه، بە هەردوو دەستى بە ئاوه كە و بە هەردوو پىتى بە عەرددە كەيدا دەكىشا. دەيوىست لەناويان ببات. سېبەرە كە يىشى بەم لاو بۇو لادا لار دەبۈوهوه و دەچەمايىوه وەك بلىيەت گىيانلەبەرىكە و بە قامچى لىيى دەدرىيت، بەلام وېرائى پى لەقە و زرمە كوتە كانى ھەر لە شوينى خۆيدا مايىوه، وېئە كە يىشى لەناو شەپۆلى ئاوه كەدا پەرت پەرت بۇوهوه كە بە هەردوو دەستى لېيدابۇو، بەلام کاتىك ئاوه كە راوهستايىوه جارىكى دىكە و وېئە كە بەسەر ئاوه كەوه دەركەوتەوه. چۈن ئازەلېيکى درېنە ھاوارى دەكردو لەوه تۈورە بۇوبۇو كە نەيدەتوانى ئەم رەشايىھى بەسەر بەرده كاندا پەرت بۇوهتەوه لەناو ببات كە لە پى لەقە كانى ھەلدىت وەك بلىيەت بە راستى خۆى لە چىنگىيان

قوتاریکات، همرودها لمناویدنی گردو توژه پرشنگداره کانی سه رپوی ئاوه که که ماسییه کی تیدایه همان وینه وی دهنییت.

ههندو قاچی خەلنانی خوین بون و ههندو بالیشی ئەوهند ماندو بون و بهم لاو بهو لایدا شۆر بونه و له پەلۇپۇ کەوت، بەلام سېبەرە که و وینه کەی بهسەر رپوی ئاوه کەوە لەناو نەدەچوون. ئەوهند تۈورەبۇو، ئاكام نائومىدانە كۆشاو خۆی بەسەر دیوارى ئاپېزىنە کەدا دا ...
دۇو گۈل بەربونه و ناو ئاوه کەوە ...
لەنیکى درکاوى دار گولىيکى بەرچاوا کەوت ...

پاش ئەوهى کەوتە سەر عەردو وەك سېبەرە کەی دەتلایەوە، ئاكام بىن جوولە لەئىر يەكىك لە دارپىرە قالە کاندا درىز بۇوه و، دەتكۆت ھەناسەیلى بىراوە. له و کاتەدا گروپىيکى میوزىيکى سەربازى بە رېگە کەدا تىدەپەرى. ئاي چ میوزىيکى سەربازى بەھىزە، ئاي چ بىنېنىيکى دلگۈرانەي كەوانەي سەركەوتتە ئەو خۆشىيەي لە ناخدا دەورو وزىنېت! بەلام وېرەي كۆششى ئەوانەي توندو بە يەك رېتىم فۇويان بە شاورە کاندا دەكىد، ئەوه دانىشتۇرانى گەرە کە لە جىاتى ئەوهى بەو بەيانىيە بەپەرى تامەز زۇرىيەوە چاۋ بىكەنەوە لە بەرئەوە وەك پالەوانان لە بىنېنى شىشىر بىزار بون لە سېبەرە ھېۋورى كىلگە زېپىنە کانى گەنەشامىدا ژەنگاوى دەبۇون، لە خەو بىداربۇونەوە دلىان پېر لە ھيواي رۇزى شادىي پىشۇوە کە بۇو، بە بىنېزىيەوە بەنيازبۇون نویز بىكەن و لە خوا بىپارېنەوە بۇ ئەوهى لەو بېرۆكە و قىسلۇك و كەرددە ناشىرينىانەيان رېزگار بىكات كە دىز بەسەرۆك كۆمار ئاراستە دەكىين.

پاش ماوهىيە کى كەم دواي بۇرانەوە، (لاچابلىقنا) ورده ورده ھەستى بە دەنگى گروپى میوزىيکە کە دەكىد. لە جىهانىيکى تارىكىدا بۇو. دەبىت خاتۇونە بچىكۈرە کەی بەسەر پەنجە کانى دزەي كەدبىت و لە پىشىتەوە هەردو چاوى

داپوشیت. له کاتیکدا همردوو دهستی بەرز کردەوە بۆ ئەودى هەردوو دهستى کیۋەكە لەسەر هەردوو چاوى لابات كە ئازارىكى زۇريان دەدا، بە دەنگىيکى لەرزوڭ و پېچپەرەوە بلەملىكى كرد: (كامیلازى خۆشەویستم، دەزانم تۆيت، رېم بەدە با تىيەت بروانم).

میوزىكى گروپەكە بە هەوادا پەرت بۇوەوە هەركە گروپەكە لە گەرەكە دەوركەوتهەوە. میوزىكەكە لە گەل ئەو تارىكىيەمە كۆپۈرىپە بەسەر هەردوو چاوابدا ھىنابۇو وايان لېكىردىبوو وەك بلېتى بە راستى يارى (چاوشاركى) دەكات، سەرددەمى ئەو فيئرگەيەبىر ھىنايەوە كە يەكمەن جار پىتەكانى تىدا فيئربوو، لەۋى لە شارە دېرىينە. پاشان بە ناو سالاندا بازىدا و خۆي بىنى ھەلچۇوە گەورە بۇوە، لەئىر سىبەرى دوو دار مانگۇدا دانىشتۇوه، پاش ئەوەيش، بازىكى دىكەي بەناو سەرددەم و كاتدا دا، ئەوەتە لەناو گالىسىكەيەكدا دانىشتۇوه گا رايىدە كېشىت و ملى رېيگەيەكى پانى گرتۇوە بۇن و بەرامەي كاي لى دىت. جىرە جىرى پەورەكانيش لە جووتە نىغىنەكى درك دەچۇو خوين لە بى دەنگىي گالىسىكەوانە بى رەپىنەكەوە بېزىن كە ويى كردووەتە ئىنى خۆي، هەردوو گا بە ئوقەكەيىش كاو دانەكە خۆيان كاوىيىز دەكردو لەسەرخۇ دەرۋىشتن و گالىسىكە بۇوكىيان بەدواي خۆياندا رادەكېشا.

ئاسىمان دلەفینەر بۇو، كە لە بەهاردا كىلىڭەكان بە سىبەر دادەپوشىت... بەلام لەناكاودا بېرەدرىيەكانى پەرت و بىلەپەنەوەو، كۆمەلېنىك پىاوى بىنى چۈون لافاو ھەلەيان كوتايە مالەكەي ژەنەراللۇو، چۈن رەشە ئاشەل ھەناسە بېرىكىيان پى كەوتبوو، گوبىي لە ھاوارە ئىبلىسيانەو زرمەو دەست راودشاندن و پىيكتەن ناقۇلاكانيان بۇو، پىانۆكەيىش ھاوارى لى بەرز دەبۈوەو وەك بلېتى بە زۆر ددانەكانى دەردىئىن. خانە بچۈركەكەيىشى چۈن بۇنى گولۇ بىرەپەنەو، ئەمېش

همستی کرد هاوکات له گهان هاواریکی سه‌یردا مسته کوله‌یه کیان ئاراسته‌ی ته‌وقى سەرى کرد، پاش ئەوه هەموو شتىك تارىك داھات.

(ئىنپيا قىدىنا) ئىنى (خىنارق پۆداس)، كاره‌كىرە بەسالداجروه‌كەي لەناو حەوشەدا بىنى درېش بۇودتەوەو ھەردوو لاجانگ و ھەردوو چاوى خەلتانى خويىن، قىشى بىزۇ، جله‌كانى شىتال شىتال كراون، لە كاتىيىكدا دەكۆشا ئەو مىشانە لە خۆى دوور بختەوە كە دەستىيکى نادىيار بەرەو لاي دەم و چاوى دەناردن، بۆيە لە ترساندا تا پىيى هېزى تىدا بۇو بەرەو ژورەكە ھەلات وەك بلىيەت دىۋىتىكى بىننېبىت.

بۆيە ھەر لەبەر خۆيەوە دىيگۈت : (ئەي بەستە زمان! ئەي بەستە زمان!).

لەزىر پەنجەرەيە كىيشدا، قىدىنا ئەو نامەيەي دۆزىيەوە كە ژەنرال بۇ (خوانى) براي نۇرسىبىوو و داوايلى كىرىبو ۋاتاكى لە كامىلايى كچى بىت. بەلام قىدىنا ھەموو نامەكەي نەخويىندەوە، لەلايمك بە هاوارەكانى (لاچاپىلۇن) و سەرقال بۇو كە لەناو ئاوىنە شكاوهەكان و پارچە شكاوهەكانى چوارچىيە پەنجەرەكان و كورسىبىي پارچە پارچە كراوهەكان و گەنجىنە تالان كراوهەكان و وينە كەوتورەكانەوە دەنگىيان دەدایەوە - وئى لە لايەكى دىكەوە پىيۆستى بەھەيە خۆى لەم شوينە دەرياز بکات. بە دەستە سېرىپىكى چوار قات كراو ئارەقەي دەم و چاوى سېرى، دەستە سېرەكەي بە پەنجە گۈزەكانى توند گوشى كە بە ئەمۇستىلەي ھەرزان را زابۇنۇدەوە، نامەكەي خستە نىوان ھەردوو مەمكىيەوە تىيى تەقاندۇ چۈوه دەرەوە.

بەلام دەنگ فرياكەوت. لەبەرئەوەي ئەفسەرېيکى رۇالەت ناقۇلا، لەبەر دەرگە رايىگەت. چوار دەوري مالەكە بەسەرباز تەنراپۇوەوە. لە حەوشەشەوە هاواري دايانە ئەشكەنچە دراوهەكە بەركۈي دەكەوت.

لۇسو قاسكىيز لەودىي دەرگائى مەيخانەي (لۇتۇ - تىپ) سەوه راودەستابۇو، ئەوه بۇو ھەر يەك لە (لامسکوواتا) و (كامىلا) ھانيان دابۇو بىزانىت لە دەرەوە لاي دەرگاكە چى رۇودەدات، ھەناسەي لە خۆ بېبىوو كاتىيىك بىنى سەربازەكان ئىنى

(خینارۆ رۆداس)ی برادری دەستگیر دەکەن، کە شھوی راپوردوو لە باری (بىدارىي شىر) بەسەرخۇشى پلانى دەستگير كىرىدىنى ژەنەرالى بۇ ئاشكرا كىردىبوو.

سەربازىيڭ پرووی كىردى مەيخانەي (لۇتو - تىپ)، ئافرەتە مەيخانەچىيە كە لە ترساندا دلى داخورپا، ئەوهى بە بىردا ھات : (ھەبىت و نەبىت بە دواى كىزە كەي ژەنەرالدا دەگەرپىن)، هەمان بېرۈكە واى لە قىزە كەي فاسكىز كرد لە ترساندا كىزبىتتەوە. بەلام سەربازە كە بۇ ئەوه ھاتبۇو پىيان رابگەيەنىت كە مەيخانە كە داخنەن. دەركاكەيان داخست و راودستان و لە درزەكانەوە دەيانيپوانى چى لە پىيگە كەدا روودەدات.

لە تاريكيايىدا فاسكىز خەريكبوو وردى و بىدر دەھاتەوە بە بىيانووهى ئەوهى دەترسىت دەستى بە شانى (لامسکواتا)دا دەدا، بەلام وى ئاساييانە رايگرت، خەريكبوو بەر شەپازلەي بىدات. بۇ يە فاسكىز پىيى گوت:

- چەندە كەللە رەق و لەخۆبایت؟.

- ئۆزى، بەرإاستى؟ تو بە ھەلەدا چۈويت. دەمەبىت بىزام بۆچى بەرانبەر بە گالتە پىيىكەنە كانت بى دەنگ بىم. ئەدى شھوی راپوردوو پىيم نەگوتىت كە ئەو گىل و گەوجه پىيى راگەيانىم كە كىزە كەي ژەنەرال ...

فاسكىز قسە كانى پى بىرپى: ئاگەدار بە ئەگىنە گوئيان لە قسە كانى دەبىت! خۇيان داچەماندېبۇوەو دەدوان لە كاتىكدا لە درزى دەركە كەوە سەيرى پىيگە كەيان دەكرد.

- كەچۈج مەبە، من بە ئەسپايى دەدۋىم! ئەگەر پىيم نەگوتىت كە ئەو ئافرەتە كىزە كەي ژەنەرال دەكتە (ھاوەل)ى مندالە كەي، ئەمۇ كاتەيش خينارۆت لەم پرسە تىيە لىدە قورتاندو تىيىتەيش ئەو لاوه بىزىدەبۇو).

لە كاتىكدا كە دەيويست هەندىيەك تالە داوى جالجاڭلۇوكە لابەرىت كە بە لامىل و لووتىيەوە نۇرسابۇون، بەرسقى دايەوە: (بەرإاستى. بە رااستى...).

- درنده گالتهم پیشنهاد کمیت؟. به راستی نه زانیت).
- ئای چەند زۆرزان و ھەستیاریت ... !

- بىـ دەنگ بە !!

لەم کاتانەدا داواکارى گشتىيى سوپا لە گالىسکەيەك دادەبەزى.
ۋاسكىيز گوتى: ئەوه داواکارى گشتىيىيە ...

لامسکواتا پرسى: بۇچى ھاتووه بۇ ئىزىدە؟.
- بۇ ئەوهى ژەنەرال دەستگىر بکات.

- (لەبەر ئەوهى ھەموو ميدالىيەكانى لە سىينىگى خۆى داوه و بۇوهتە تاوسۇس؟. بۇچى پەرىيىك لەو پەرانەلىنى كە سەرى پى را زاندۇتەوه؟.).

- نا، سوپاس. چەندە لۇوت لە شت دەزەنیت و زۆر بىشىت. ئەو جە فەرمىيەكەي لەبەر كەرددووه چونكە دەچىت بە دىدارى سەرۋەك كۆمار شاد بىت.

- خۆزگەم بە خۆى، سۆزانىيم ئەگەر شەوى پابوردوو ژەنەرالىيان دەستگىر نە كەربىت.

- بۇچى كې نابىت؟.

كاتىيىك داواکارى گشتىيى سوپا لە گالىسکەكەي دابەزى، بە ئەسپايى فەرمان دراو، ئەفسەرەيىك لە پىشەوهى تىپىيىك سەربازوه چووه ژۇورەوە، شىشىرەكەي هەلکىشابۇو و دەمانچەكەيىش بە دەستەكەي دىكەيەوە بۇو. چۈن ئەفسەرە ناو و يىنە رەنگاو رەنگەكانى سەردەمى جەنگى نىيوان رۇوسيياو ژاپۇنى دەنواند.

پاش چەند خولەكىيىك، كە بەلاي ۋاسكىيزدە چەند سەددەيەك بۇو كاتىيىك چاوى لە ھەموو رووداوه كان بۇو و دلى لەناو پەراسووه كائىدا لىيى دەدا - ئەفسەرە كە بە شلەزارى و شېرەزەو رەنگ بىزركاوى گەرایەوه، داواکارى گشتىيى لە رووداوه كە ئاگەدار كەردەوە.

داواکارى گشتىيى ھاوارى كرد: (چى؟. چى؟.) و شەكانى ئەفسەرە كە لەناو ھەناسە گەنەنگە كەنەنگە توند ھورۇڭميان ھىننایە دەرەوە.

داواکاری گشتیی نه راندی: (چی ...، چی، دهليت هه لاتووه...؟) دوو ده مار له ده ماره کانی تهويلى گرژ بون و دك بلیت دوو نیشانه پرسیاری رپش بن (نهوانیش .. نهوانیش ماله که بان تالان کرد ووه...؟) ..
بى نهودی کاتی دیکه به فیروز برات لەناو خانوودا بزریبوو و نهفسره کانی دیکه يش دواي که وتن، سەرەنچىكى سەرپىسى لە مالە كە داو، پاشان بە نەسپايى گەرایه و ناو شەقامە كە و بە تۈۋەھىيە و مشتۇوى شىشىرە كە ئىگىتىبوو، رەنگى دەم و چاوى بە شىۋەھىك بىزەكابۇو بە دەگەمنەن ھەر دوو لېتى لە سېيەلە تەنكە كە جودا دەكرايە و.

كە لە خانوودە كە هاتە دەرى پرسى: (چۆن هەلات... دەممە وىت نەود بىزام؟)، تەلە فۇن بۇ نەود داهىنراوە، بۇ جىبىھە جى كە دەستگەر كە دنى فەرمانە كان.. بۇ دەستگەر كە دنى نەيارانى حکومەت. ئاي نەئى پېرە رېتى! نەگەر چىنگم بىكەپىت لە سىيدارە دەددەم. لە ھەلۋىستىكى نەوتۇدا يەھرگىز كەس ثىرەيى بى نەبات).
لەناكاو چوون برووسكە داواکارى گشتىي سوپا (نېنیا قىدىناي بىنى، نە كات نەفسەرېك و چاوشىك بە زۆر ھىنابوويان كاتىك داواکارى گشتىي
ھەناسە بېرىيى پى كە وتبۇو و دەينەراند.

لە كاتىكدا چاوى لە رووی لادا، پىيى گوت: (نەئى دىلە سەگ. دەزانىن چۆن ناچارت دەكەين ددانى پىدا بىنیت! نەئى نەفسەر، دە سەرباز بىھ و بۇ نەو شوينەي بىھن كە پىيويستە لە وئى بىت. بەندى تاك و تەنیا يى، ھەھ...؟).

ھاوارىيکى وشك و توندوتىز و گۈز كەركەر كەشكەشمى ئاسمانى تەننې وە. ۋاسكىز نكانى و گوتى: (خودايى، چى بەم مەسيحە لە حاج دراوه بەستە زمانە دەكەن؟). (چونكە ھاوارە يەك لە دواي يەك و توندوتىزە کانى (لاچابىلۇنا) خوينيان لە دەمارە کانىدا راگرت).

ئافرده‌تە مەیخانەچىيەكە قسە گالىتەجاپىيەكەي بۆ راست كردەوە: مەسيحى چى؟. گويىتلىنىيە؟. ئەوه هاوارى ئافرەتە؟. لەو بروايەدایت پىاوان شىۋەزارى مېيىنەي پاسارى ئاسايىان ھەبىت؟.

- بەم شىۋەم لەگەل مەدوئ ...

داواکارى گشتىرى سوپا فرمانىدا مالەكانى تەنيشت مالەكەي ژەنەرال پېشكتىرىن. بۆيە چەندىن تىمى سەرباز بە فەرمانىدى چاوش يان باش چاوش. بە ھەمو لايەكدا پەرت بۇونەوە. ھەمو لايەكىان ھەلەوگىر كرد، ناو ھەوشە، ژورگەلى نۇوستىن، نۇوسىنگە تايىەتكان، ژورەكاني سەرەوە، ئاپېتىنەكان، چوونە سەربانەكان و ناو ئەنبارى چەرچەف و قەرەۋىلە و ماڭۇر و دۈلەپ و بەرمىل و كەنتىر و سىندۇوقەكان گەران. ئەگەر يەكىيەك دەرگەكەي درەنگ بىردايەتەوە يەكسەر بە قۇناغە تەتكە كانىيان دەيانشىكاند. سەگەكانىش لە تەنيشت خاودەنە رەنگ بىزەكادە كانىانەوە بە تۈورەيى دەحەپىن. دەنگى حەپەي سەگ لە مالەكانەوە بە شىۋىيەك بەرگۈئ دەكەوت چۈن ئاۋىيەك لە ئاپېتىنەكەوە فيشقة بىكەت.

ۋاسىكىز كە خەريکبۇ لە ترساندا زمانى لال بىت، گوتى:

- گرييان ئىرەيان پېشكىنى؟. ئىيمە بە دەستى خۆمان خۆمان تۈوش دەكەين! ئەگەر ئەوه بەرانبەر بەشتىك بوايە ئەو كات شتەكە ئاسان دەبۇو، بەلام خەرىكە بى بەرانبەر دەكەۋىتىھەوە ...

(لامسکواتا) خىرا رۇيىشت (كامپلا) ئاگەداربکاتەوە. بە دوايدا ئاسكىز گوتى: (من لەو بروايەدام باشتىر وايە دەم و چاوى داپۇشىت و يەكسەر ئىرە بەجى بەھىلىت. پاشان يەكسەر خۆى گەيانىدە لايى دەرگاكە بى ئەوهى چاوهرىنى وەلامى پېسىيارەكەي بىكەت. لە كاتىيەكدا چاوى بە كونى دەرگاكەوە نابۇو، گوتى:

(رپاوهسته! رپاوهسته! داواکارى گشتىيى فەرمانىيىكى دىكەي دەركەد، پىشكىنинيان راگرت، قوتار بۇوين!).

ئافرەته مەيخانەچىيەكە دوو ھەنگاوه دەرگاكە نىزىك بۇووه، بۇ ئەوهى بە چاوى خۆى ئەو شتە بېيىت كە لەو روووه قاسكىز رايگەياند.

ئافرەته كە بە گۈيىوه چىپاند: سەيرى مەسىحە لە خاچداواه كەت بکە!. - كىيىه؟..

- (نابىنىت، دايانەكەيە؟)، جەستەي خۆى دوورخستەوە بۇ ئەوهى لە بازنهى هەردەو دەستە تامەززىيەكانى قاسكىز دوور بکەۋىتەوە، گۇتى: (كابرا وازملى بىتنە، وازلى بىتنە، نەفرەتتلى بىت وازملى بىتنە)!.!

- ئاي بەستەزمان. سەير بکە چۈن لەگەل خۆيان رايىدە كىشىن!. - بۇچى لە كاتى گيانەللا دا چاوى خەلتى كى خىل دەبىت؟..

- (بى دەنگ بە، نامەۋىت بىبىنەم).

كۆمەلە سەربازىيەك بە فەرماندايەتى ئەفسەرىيەك كە شەشىرەكەي لە كەلىن دەرهىنابوو (لاچايلىقنا) داياني بەدبەختيان لە مالەكەي ژەنەرال راكيشابوو. زۆر دژواربۇو داواکارى گشتىيى بىتوانىت لىپىچىنەوهى لەگەل بکات. پىش بىست و چوار كاتىزمىر، ئەم جەستە مەرۆيىه لە پەلۋىچەتتەن دانى زۆرتى وەچنگ بکەۋىت، كۆلەكەي سەرەكى مالىيەك بۇو كە تەنيا چالاکى سىياسى لەو مالەدا پلانە كانىي بالىندەدى كەنارى بۇو، كە بۇئەوهى دايىدەرشتەن دانى زۆرتى وەچنگ بکەۋىت، لەگەل بازنه يەك تىرىدەيەكاندا كە لەزىر پىشە ئاۋپۇنى كەدا پەرت و بىلەپ بۇونەوه، لەگەل سەرقالبۇونى بەرددەۋامى ژەنەرال بە يارى (كۆچىنە) و ئارەزۇوه كانىي كاميلا.

داواکارى گشتىيى خۆى ھاوېشىتە ناو گالىسکە كەيەوه، ئەفسەرە كانىش بە دواي ئەودا. لەگەل يەكەمین سەرە كۆللاندا رپاوهستان، چونكە چوار پىباوى پىسسوڭ

و، جل شپور هور گهیشت، داره‌تهرمیکیان پی بولو، بو ئوهی تهرمه‌کهی (لاچایلونا) پی بنه شوینی تویکاری. سهربازه‌کان ریزیان بست بو ئوهی بو سهربازگه‌کانیان بگهپرینه‌وهو، لامسکواتایش ده‌گای مهیخانه‌کهی کرد هو. ۋاشكىزىش له شوينه‌کهی جارانيدا دانىشت، نەكۆشا به ھۆى گرتنى ژنه‌کهی (خىنارق رۇداس)-هەو ھىچ لە شەلەۋاچىيە‌کەی خۆى ۋەشىرىت. سەرى لە كوره‌دەك دەچوو خىشتى سورى تىدا بىرچىن، بەھۆى ثارەقىشەوھ ئەقلى پەرت بولوبولو، جارو بارىش مەستى دايىدەگرت، لەگەل ترسى ئەوهى نەوك ژەنەرال ھەلھاتىت. لەو كاتانەدا، ئەو سەربازانى راسپىررابۇن (ئىنیيا قىدىينا) بىمەن، خەريكبوون بەرەو بەندىخانەيان دەبىد، جارو بار لەسەر شۆستە‌کەوه بەرەو ناو شەقامە‌کەيان پال پىيۆد دەنا. ئافەته‌کە به پىشودرېتىيە‌وھ خۆى رادەستى ئەو رەفتارە ناشىرىيەنە كردىبوو، بەلام كاتىيىك بە رېيگەوه بون لەناكاودا تۈورە بولو، شەپازلەيەكى بە دەم و چاوى يەكىكىياندا كىيشا. به لىدانىتىكى دلرەقانە به قۆناغە تەھنگ وەلامى درايەوە، سەربازىيەكى دىكەيىش لە پشتى زرمەي لىيۆ ھەلستاند واي لى كرد لەتر ببات و ددانەكانى لەناو كەللەيدا پىتكەدا بىدەن جىرىدەيان پى بکەويت و، بەر چاوى رەشكەو پىشىكە بکات.

ئافەتىك لە رېبواران لە بازار دەگەرایە‌وھ سېبەتەيەكى پى سەوزەو مىيۇھى پىبىوو، ھاوارى بەسەردا كردن: (ئەي پىسۆكىنە، بو ئەمە تەھنگتان لە شان كردووه؟ پىيىستە شەرم لەخوتان بىكەن). سەربازىيەك تىيى خورپى: (بى دەنگ بە!). - چەندە نەگرىسىت.

چاوشىيەك تىيى خورپى: دەي خاتوون، بەرپى خۆتدا بىرۇ.. بىرۇ بو ئەو شوينەي بۇي دەرۋىشىتىت، دەلىيەت ھىچ كارت نىيە بىكەيت؟.. - ئەي بەرازى قەلەو، بۇ من وەك ئىيۇم!

ئەفسەریک خۆی تىيەل قورتاندو گوتى: (بى دەنگ بە، ئەگىنا سەرت پان دەكەينوھ).

- سەرم پان دەكەنهوھ، بە راستى. بە راستى ھەر ئەمەمان كەم بۇو، ئەھىيىيانە لېرەو لەۋى وەك چىنييەكان بە ئىرەدا تىيدەپەرن، بەو جلووبەرگە دراوانەيانوھ كە قولەنىسىكىان لىيۆ دەرىپەريوھ بەو پاتتولە شۇ شىتالەيانوھ! باشتىر وايە سەيرى خۆتان بىكەن و دەست لەو خەلکە بىارىزىن، ئەھى ئەو گرووبانە ئەسپى تىيى داون، ئىيۆ بە جىيۇدان بە خەلکى رادەبوئىن!).

ورده ورده، كاروانەكە لەو بەرگىيىكارە نەناسراوه دورىكەمتوھو، كە لەگەل سەرسوپمانى رېبواراندا بەرگرى لە ژنەكەي (خىنارق رۇداس) كرد، لە كاتىيىكدا ئافەته دەستىگىر كراوهكە، خەمگىن و شەلمىزاو، چۈرۈگەي ئارەقەي دەھات و چىكىكى شالە راپازىنراوهكەي لە پىشتهو بە عەرددادا دەخشا، بە رېگەو بۇو، بەرھو بەندىخانەيان دەبرد.

***

گالىيسكەكەي داواكارى گشتىي سوپا كەيشتە مالىي پارىزەر (قابىيل كرفال)

لەو كاتەي خەرىكىبوو بەرھو كوشكى كومارى دەرۋىشىت و شەبىقە بەرزەكەي و چاكەتكەي بەيانىانى لەبەر بۇو. داواكارى گشتىي لە گالىيسكەكە بازىدایە سەر شۇستەكە تا رادەيەك گالىيسكەكە پاش دابەزىنى ئەو لەرزىيەوە. كرفال دەرگاكەي لە پاش خۆي داخستت و يەكىك لە دەستكىيىشەكانى لە دەست كردىبور كاتىيىك ھاولەكەي دەستىگىرى كرد. مەفرەزەيەك سەرباز، بە تەواوى پۆشىتەيىھو، بە ناودەپاستى رېگەكەدا بەرھو بنكەي دووی پۆلىس، كە بەرددەمەكەي بە ئالاۋ قىدىلەي كاغەز راپازىنرابووھو، لەگەل خۆيان راپىچيان كردو، يەكسەر بۇ ئەو زىنزاڭانەيان بىر كە خويىندىكارەكەو يارىدەدەرى قەشەكەي تىيىدا بەندىكارابۇن.

(۱۴)

با هەموو جىهان گۇرانى بچىن!

شەقامەكان ورده ورده لەبەر تىشىكى بەرەبەيانە ھەلاتۇوه كەدا دەردەكەوتىن، لە دەورو بەريشىاندا سەربان و كىيلگەكان راكسابۇون كە بۇنى شىيى بەهاريانلى دەھات. ئەو ھىيىستانە شىرييانلى بار كرابۇو، لەسەر خۆدەرەيىشتەن و قەپاڭى سەتلە شىرىەكان بەسەر پشتىيانوه جىپەدى دەھات، ھىيىستانە كانىش جار جار بە نەقىزە جار جار بە نەفرت و جىنۇو ھانىيان دەدان خىراتر بېرىن. رۇوناڭى بەيانى بەر ئەو مانگانە كەوت لەبەر دەم دالانى خانۇرى ئەو كەسانەدا بۇ دۆشىن راۋەستابۇون كە بارى گوزەرانيان باشتە، يان لەم لاو لەو لاي رىيگەكان لە كەرەكە ھەزارەكان راۋەستابۇون، لە كاتىيىكدا كېيارەكان، كە ھەندىيەكىان نەخۆش بۇون و بەرەو چاكبۇونەوه دەچۈون و ھەندىيەكىي دىكەيان بەرەو فەوتان دەچۈون، ھىيىشته بە چاوى خەواللۇوه بۇون، چاودەرۇانى مانگا باشە كەمى خۇيان دەكىد و بەرەو لاي دەچۈون بۇ ئەوهى بىدۇشىن، لە كاتىيىكدا لىيەتاۋانە گۆزەكەيان لار دەكىدەوە بۇ ئەوهى بېرە شىرىيەكى زۆرتىيان دەست بكمۇيىت نەك كەف. ئەو ئافەتانە نانىيان بەسەر مالەكاندا دابەش دەكىد دەرەيىشتەن و نۇوكى پەنجەكانىيان بەسەر سىنگىياندا چەوتاندبووه دەپشتىيان كۆمۈر كىردىبووه، پى خاوس بە زۆر لاقيان بە شويىن خۆياندا

راده کیشاو، لهزیر قورسیی سه بهته زله کانیاندا به هنگاوی کورت کورتی هم‌لنووتا و پیگمیان دهبری. سه بهته کان یهک لم‌سهر یهکدی لم‌شیوه‌ی همه‌کان دانرا بون، بون و بهرامه‌ی کولیره به کونخی و شه کرده برزاوه کانیان بهو ناوه‌دا بلاوده کرده‌وه. کاتزمیره زه‌نگداره کان سه‌ره‌تای روزیکی پشووی فرمییان راگه‌یاند. به‌ویش چهند شه‌بهنگیکی له کان و هه‌واو، سه‌مفونیاییک له بون و بهرامه‌و بریسکانه‌وهی ره‌نگه کانیان وروژاند، له کاتیکدا له نیوان تاریکی و به‌ره‌بیاندا، دهنگی لیدانی زه‌نگ له کلیسکانه‌وه به‌رگوی که‌وت، به ترس و هاکات به بویزیه‌وه کاتی یه‌که‌مین نویشیان راده‌گه‌یاند، لم‌به‌رئه‌وهی ئه‌گهر لیدانه کانی له روزانی جه‌ژندا ئاماژه به کولیچه‌ی شیکولاته‌و پسکتی کلیسیه‌یی بکمن، ئوه له روزانی پشووی فرمیدا بون و بهرامه‌ی میوه‌ی حرام کراویان لی دیت.

پشووی فرمییه ...

له شه‌قامه کاندا، له‌گه‌ل بون و بهرامه‌ی ئه‌و زه‌ویه به‌پیته‌دا، شادی و خوشی دانیشت‌ووان پره‌ی سه‌ند، که چه‌ندین حه‌وزه ئاویان له په‌نجه‌ره کانیانه‌وه ده‌رسته خواره‌وه بوقه‌وهی ئه‌و توژه بنيشیت‌وه که پاش تیپه‌پبوونی هیزه کانی سوپا ئه‌و ناوه‌ی ته‌نیبووه‌وه، که ئالایان به‌رز کردبووه‌وه به‌ردو کوشکی جه‌نابی سه‌رۆک به‌ویدا تیپه‌پین، ئه‌و ئالاییه که بون و بهرامه‌ی ده‌سته‌سپری نویی لی دیت، یان توژو خوله‌ی له گالیسکه‌ی دوله‌نه‌نده کانه‌وه به‌رز دبووه‌وه که باشترين جلویه‌رگی خویان پوشیبیوو: نوژداران پالتؤی (فراك) یان لم‌به‌ربوو، ژنه‌راله کان جله فرمییه پوشته کانیان لم‌به‌ر کردبوو که بونی (نه‌فتالین) یان لی ده‌هات، سقیله‌کانیش شه‌پقه‌ی به‌رزی برقه‌داریان لم‌سهر نابوو، سوپاییه کانیش بیزیه‌ی سئی گوشه‌یان لم‌سهر نابوو په‌ری پیوه بوبو، یان له روشتنی ئه‌سپگه‌لی فرمانبه‌ره پله نزمه‌کانه‌وه به‌رز ده‌بووه‌وه، ئه‌وانه‌ی ئه‌و خزمه‌تگوزاریسانه‌ی پیشکه‌شیان ده‌کهن

بەو بىرە پاردىيە دەپىورىت كە دەولەت رۆزىك لە رۆزان بۆ ناشتنى تەرمەكانىيان تەرخانى دەكت.

جهنابى سه‌رۆك! جهناپى سه‌رۆك! جهناپى سه‌رۆك! نەبەردىيەكانى تو ئاسمان و زەمینيان تەنيوهە!

سەرۆك رىگەيدا گەل بىيىنېت، بەو بەپىرييەوە چۈونەمى گەل خۆشحال بۇ كە بەرانبەر بە كۆششەكانى دەينىيەنېت، ئۇ كۆششانەى لە پىنناوى خۆشگۈزەرانىيى گەلدا دەياندات، بۆيە بۆ ماوەيەكى زۆر لە بالىكۆنەكەمە لە ناودەرەستى ژمارەيەك لە ھاوارى خۆشەويىستەكانىدا خۆي پىشان دان.

جهنابى سه‌رۆك! جهناپى سه‌رۆك! جهناپى سه‌رۆك! نەبەردىيەكانى تو ئاسمان و زەمینيان تەنيوهە!

ئافرەتكان ھەستىيان بە بەھىزى و تواناي خواوندىيانە خۆشەويىستەكەيان كرد. گۇورە قەشەكانىش گوئىرایەلى و لايەنگرى خۆيان بۆ راگەياند. پارىزەرە كان واييان دەزانى لە گەل (ئەلغۇنسۇ زانا) دان^(۵). ھەرچى دېپلۆماتكارەكانە، كە پەلەو پايدارن و رەنگە ھەندىكىيان لە شارى (تەلىس) بەوه ھاتىن، چونكە نىشانەى گرىنگى و بايەخ بە رۇومەتىيانەوە دىياربىو وەك بلىيەت لە دەربارى (پاشاى ھەتاو) دابن^(۶) لە (قىسى). رۆزانماھەنروسوەكانىش پېرۆزبىايان لە خۆيان كرد كە لە حزوورى (بركلىز) يىكى دىكەدان^(۷). جهناپى سه‌رۆك! جهناپى سه‌رۆك! جهناپى سەرۆك! نەبەردىيەكانى تو ئاسمان و زەمینيان تەنيوهە! شاعيرەكان واييان ھەست دەكىد لە (ئەسيينا) دان، بەم شىۋەيە بە ھەموو جىهانيان راگەياند. پەيكەرتاشىيىكى پەيكەرى ئايىنى واى زانى (قىدىياس) بە و^(۸) بزەي ھاتىن و،

ههردوو دهستی لیک سوو، چاوی بُو ئاسمان بەرز کردهوه کاتیک گۆبى لە دروشەكان بۇو لە شەقامەكاندا بُو پېزلىتىان لە فەرمانپەوا مەزنەكەيان دەگوترانەوە. جەنابى سەرۆك! جەنابى سەرۆك! نەبەردىيەكانى تو ئاسمان و زەمینيان تەنیوەتەوە! میوزىك دانەرىيکى میوزىكى پېۋەسى تەرم ناشتن، كە حەزى لە (باخۆس)^(۹) و ئايىنىش دەكىد، دەم و چاوه سورى هەلگەراوهكەي لە پەنجھەركە نىزىك كردهوه تا بزانىت لە هەردوو لا چى رپودەدات.

بەلام، ئەگەرچى ھونەرمەندەكان وايان دەزانى لە ئەسينادان، كەچى جووهكان خاوهندى بانقەكان وايان دەزانى لە (قرتاجنە)دان، لە كاتىكدا بە ناو ھۆل و سالۇنەكانى پىاوانى دەولەتتا دەسۈورانەوە كە مەتمانە خۆى (واتە دەولەت) پى بەخشىبۇون و پاشە كەوتەكانى نەتەوەي بە سوودى لە سەددادا سفر يان لە سەددادا ھېچ، خستبۇوه نىتو سندوقەكانىانەوە، كە كۆتايىان نايە، كە لە ئاكامى ئەۋەدا زۇر زۇر دەولەمەند بۇون، لە برى خەتەنە كردن دراوي زىير و زىوبىان وەردەگرت!. جەنابى سەرۆك! جەنابى سەرۆك! جەنابى سەرۆك! نەبەردىيەكانى تو ئاسمان و زەمینيان تەنیوەتەوە!.

فريشته رپو بە ناو بانگھېشتىكراوه كاندا رېڭەي بُو خۆى كردهوه (چوون ئىبلىس جوان و فيلباز بۇو).

- جەنابى سەرۆك گەل دەيەويت لە بالكۆنەكەوه بتېينىت!.

- ... گەل؟.

فەرماندە رېتىمىيکى پرسىيارانى لەسەر وشەكە دانا. بىن دەنگى بالى بەسەر چواردەوريدا كېشا. لەسەر كورسىيەكەي ھەلستا و رووى كرده بالكۆنەكە، لەئىر بارى خەمېيکى قۇوئىدا، كە بە تۈورەيىوه لە ناخى خۆيدا شاردىيەوه کاتىك ھەستى پى كرد بُو ئەوەي بە چاوىيەوه دەرنەكەويت.

دا له کاتیکدا ژماره‌یه‌ک له خۆشەویستانی له چوار دهوری بون خۆی پیشانی جه ماودر. هەندیک ئافره‌تیش هاتبۇن تا به بۇنەی سالیادى رېزگاربۇونى له ھەولىٰ تیرۆرکردنەكە پېرەزبایی لىّ بکەن، يەکیکیان كە رايائنسپاردبۇو و تەیەك پیشکەش بکات، کاتیک سەرۋەتلىك بىيىنى گوتى: (ئەم رۆلەم نەبەردى گەل ...).

فەرماندە تەفە تالەكەی خۆی قووت دايەوە، رەنگە لەبەرئەوەي ئەم رۆزگارەم بىر كە وتىيەتە كە خويىندىكار بۇو، ئەم كاتەم دەستىيان نەدەچوو و لە گەل دايىكىدا لە شارىك دەشىيان ھىچ دەرو دەرتانىكىيان تىيدا شىك نەدەبرد، بەلام خۆشەویست خۆى تى ھەلگۇرتاندو بە رېتىمىكى نزم گوتى: - وەك يەسۈوع، كورى گەل ...

ئەم ئافره‌تەي و تەکەي پیشکەش دەكرد گوتى: (ئەم رۆلەم نەبەردى گەل، دەلىم رۆلەم گەل. لەم رۆزە پېشىنگدارە رۇوناكەدا، ھەتاو لەناوەرپاستى ئاساندا دەبرىسىكىتەوە، تىشكى خۆى بەسەر چاوان و بەسەر گىانتدا دەپرژىيەت، ئەم رۆشنايىمە كە نۇونەمە جوولەمە كى پېرۆزە لەزىر گومەزى ئاساندا شوينى تارىكى دەگرىتىمە، ئەمە تارىكايىم ئەم شەوه لمياد ناجىت، کاتىك دەستە تاوانكارەكان - لەبرى ئەمە جەنابى سەرۆك چاولە كارەكانى تو بکەن و تووى چاڭ لە كىيلەگە كاندا بچىنن - بۆمبىتكىيان لە رېتىكە كەتدا دانايمە، بەلام تو ساغ و سەلامەت لىيى دەربازبۈرۈت، وېرەي ئەم ورده كارىيە زانستىيە ئەوروپايسىمە بۆمبە كەمە دروست كەدبۇو).

دەنگى (زمانە چىل) - وەك چۆن خەلکىيىخ خاپەكار ئەم ئافره‌تەي بەمە ناوه‌وە بانگ دەكرد كە و تەکەي پیشکەش دەكرد - لەناو چەپلەلىدانى جه ماودرەكەدا بىزبىو كە ھەواي لاي سەرۆك و دەست و پىيۇندە كەمە ورۇۋەزاند. - بىزى جەنابى سەرۆك!

- بژی جهنابی سهروک کۆمار!

- بژی جهنابی سهروک کۆماری دەستوری!

- بایا دەنگى ئەم دروشم و چەپلەلیدانەمان تا ھەتايە لە ھەموو جىهاندا دەنگ باداتەوه، بژی جهنابی سهروک کۆماری دەستورى، پارىزەرى سەرودرى نىشىتمان، سەرۆكى پارتى ليبرالى مەزن، بەرگىيكار لە گەنجانى تىكۆشەر!).

زمانە چىل لەسەرى رۆيىشت و گۇتى:

- (ئەگەر پلانە كانى ئەو پياخراپانە سەريان گرتبايە، ئەوانەي نەيارانى جهنابى سەرۆك لە ھەولە تاوانكارىيە كەياندا هارىكارييان دەكردن، ئەوه ئالاى ولاتەكەمان خەلتانى سەدان لە كەى ناشيرين دەبۇو. ئەوانە تەنانەت يەك ساتىش بىرييان لەوه نەدەكردەوە كە خواودند لە گەمل ئىۋەيە و زيانى گرانبەھاتان دەپارىزىت، شان بە شانى لايەنگىرى ھەموو ئەوانەي دەيسەلمىن كە ئىۋە شايەنى ئەوه بىنە يەكەمین ھاوللاتىبى نەتەوه، ئەوانەي لەو ساتە ناسكەدا لېت دورۇ نەكەتنەوه، ئەوانەي ئىيىتەيش لېت دورۇ ناكەونەوه تو پىيويستىش بکات ھەرگىز لېت دورۇ ناكەونەوه. بەلى، بەرپىزان، خوشكان و برايان، ئىيمە ئەمۇ بەر لە ھەر كاتىيىكى دىكە دەرك بەمۇ دەكەين كە ئەگەر لەو رۆزەدا، كە تىكەل بە يادىكى تالە لە مىزۈمىي نەتەوه كەماندا - كە ئەمۇ سەرۆكايەتى گەلانى پىشكەكتۇر دەكەت -، ئەو پلانە چەپلەنە سەريان بىگرتايە، ئەوه ولاتەكەمان لە باۋك و لە پارىزەرى سەرودرى بى بەش دەبۇو، دەكەوتە ئىزىز چەپوكى ئەوانەي خەنچەرەكانيان لە تارىكىدا تىيەز دەكەن بۇ ئەوهى ناخى سىنگى ديموكراسى پى ھەلبىرن، وەك چۈن ئەو سىياسەتوانە مەزنە (خوان مۇنتالغۇ) رۆزىك لە رۆزان ئەو قىسىمەيى كرد.

(بەھۆي رزگاربۇونتاناوه، ھىشته ئالاڭەمان بى ھىچ لەكەو پەلەمەيەك دەشە كىتەوه. بەرپىزان ئەمەيش ئەو ھۆيەيە كە ئىيمە ئەمۇ لە پىيناویدا لېرە كۆبووينەتەوه، بۇ ئەوهى رېز لە پارىزەرى نەبەردى چىنە ھەزارەكان بىگرىن، كە بە

سوزی باوکایه‌تى شونخونىمان بۆ دەكىشىت، كە - وەك پىشتر گۆتم - نەتموەكەمانى خستووەتە پىشى پىشەوەي ئەو پىشكمۇتنەي (فالتون) يەكەمین بلىسەي هەلگىرساند، كاتىك (ھەلەم) ئى دۆزىيەوە، (خوان سانتا ماريا) يىش دژ بە چەته‌گەرى بە هوئى ئاگر تىبەردانى دينامىتە ناقۇلاڭەوە لە (لمپرا) بەرگى لىّ كرد. بىزى نىشتمانەكەمان! بىزى سەرۆك كۆمارى دەستوورى، سەرۆكى پارتى ليبرالى، پارىزەرى سەرودرى نەتموە، پشتىوانى ئافرەتان و مندالانى بەستەزمان و فيئركەردن!).

دروشم هەلدانەكانى (زمانە چىلە) لەناو جەرگەي دۆزەخىك دروشم هەلداندا بىزربۇو كە دەريايىك چەپلە لىدان كۈزاندىيەوە.

سەرۆك بە چەند وشەيىك وەلاميدايەوە، بە دەستى راستى شۇورە مەرمەپىنه كەمى بالىكۆنەكەى گىرتبوو، ئاپرى ئەو لايدايەوە بۆ ئەوەي سىنگى دووچارى مەترسى نەيىت، سەرى لە چەپبەوە بۆ لاي راست سوراند تا ئاگاى لە جەماوەرەكە بىيت، لە كاتىكىدا ناوجەوانى بەيەكدا دابۇو، چاوى لە هەممۇ شتىك بۇو. پىاوان و ئافرەتان هەر ھەممۇ پىكەوە چەند فرمىسىكىيەكىان سېرى لە چاۋيانەو چۇراوگەي بەستبۇو.

فرىشتنە رپو كاتىك سەرۆكى بىىنى و ھەندىك لۇوتى گىرابۇو، گۇتى: جەنابى سەرۆك نافەرمۇويت؟ ... جەماوەر كارىگەرىيەكى زۆرت لەسەر دەكەن ...).

داواكارى گشتىي سوپا خىرا بەرەو سەرۆك رۆيىشت كە لەگەل ژمارەيەك لە ھاودەلە كائىدا لە بالىكۆنەكەوە دەگەرایەوە، بۆ ئەوەي راپۇرتىكى سەبارەت بە ھەلاتنى ژەنەرال (كانالىس) پىشکەش بکات و بەر لە هەر كەسيكى دىكە پېرۆزبىايى وتارەكەى لىّ بکات، بەلام - ئەويش وەك هەر ھەممۇ ئەوانەي بۆ ھەمان مەبەست رپويان كرده جەنابى سەرۆك - لەناكاو راودىتا و ھەستىكى سەيرى ترس ئىفلىيجى كرد، كە لە ئاكامى ھىزىيەكى نەيىنراوى ئەودىيى سروشتبەوە

بوو، جا بۆ ئەوهی هەر دەستى لە بۆشاپیدا درېش نەکات، چوودە پېشەوە بۆ ئەوهی تەوقە لەگەل فريشته روودا بکات.

بەلام خۆشەویست پشتى تى کرد. داواکارى گشتىي سوپا، لەكاتىكدا دەستى لە بۆشاپیدا درېش كردبۇو، گۈيى لە يەكەمین تەقىنەوە بۇو لە زنجىرە تەقىنەوەيەك، كە لە چەند چرکەيەكدا يەك بە دواى يەكدا بەرگۈئ كەوتىن وەك بلېتىت گولە تۆپ بن. يەكسەر، هاوار و فيغان بەرزبۇوە، لېرە و لەوييە خەلک بازيان داو دەستيان بە هەراکىدن كردو شەقيان لە كورسييەكانى بەر پىييان دەدا، لەكاتىكدا ژمارەيەكى زۆر ئافرەت بۇورانووه، خىاش سەربازە كان چوون دانەي بىرنج بەناو جەماودەكەدا پەرت و بلاو بۇونووه، دەستيان لەسەر بەلەپىتكەي تەفەنگە پەر لە گوللەكانيان بۇو، لەناو مەترەلۆزۇ ئاۋىئەنە شكاوو ئەفسەر توپخانە كاندا ...

كۆلۈنچىلىك لەسەر پىپىلکەكان بىزربۇو و دەمانچەكەي بە دەستەوە بۇو، لەكاتىكدا يەكىنى دىكە لەسەر پىپىلکەكە دابەزى و دەمانچەكەي بە دەستەوە بۇو. هيچ شتىك نەبۇو. هيچ شتىك نەبۇو. بەلام هەواكە سارد بۇو. هەوال بە نىيۇ جەماودە شلەژاوهكەدا بلاو بۇونووه. هيچ شتىك رۇوى نەداوه. ورده ورده مىوانەكان گرووب گرووب گرددبۇونووه، ھەندىيەكىشيان لە ترساندا مىزيان بە خۆياندا كردبۇو، ھەندىيەكى دىكەيان دەستكىشەكانيان بىز كردبۇو. ئەوانەيش رەنگ بۇ رۇويان گەرابۇوە، هيشتە تواناي قىسە كردىيان وەبەر نەھاتبۇوە، لەكاتىكدا ئەوانەي تواناي قىسە كردىيان وەبەر هاتبۇوە وەنگى رۇويان پەرىپىوو، ئەو تەنبا پەرسىيارەي كەس نەيدە توانى وەلامى بىدانەوە ئەو بۇو جەنابى سەرۆك لە كۆي و كەي بىزربۇو.

لەسەر عەرد، لەزىيەر پىپىلکەيەكى بچووكدا، يەكەمین دەھۆلۈزەنلى تىپى مىوزىيەكى سەربازى كەوتبۇو. بە خۆى و دەھۆلە كەيەوە كەوتبۇو خوارەوە، كە هەر ھەموو ئەو ترس و تۆقىنەي نابۇوە!

(۱۵)

مامهکان و پلکهکان

خوشهویست له کوشکی کوماری هاته دهروه، له نیوان دادوهری دادوهران، که پیره میردینکی بچکوله بیو، به شهپقه به رزو پالتز (فراك)-ه که یوه له و رسقنه دهچوو له وینهی منداندا ده دهکه ویت و، له نیوان نوینه ریک له نوینه رانی گلهوه بیو، که ئه ویش کابرایه کی زور لوازو رهنگ زهد بیو له پهیکمه رینکی کونی پیاوه پیروزه کان دهچوو، پیکهوه زور به راستی مشت و مرپیان له سه رئه و بیو تایه (گران هوتیل) یان خانیتکی نیزیک بۆ ئوهه باشتره ئهه تو رسه یان بره وینه و که له ئاکامی کردوهی ئهه ده هوئزنه گمه جهه و تووشیان هات، که تازه هینا ویانه ته سه رکار، یان رهوانه دزدهخ، یان سزا یه کی لهوه خراپتی بکەن، بى ئه ودهی ویژدان رسیان لى بگریت. کاتیک ئهندامی پهلهه مان بھرگری له بیروکهه چوون بۆ (گران هوتیل) کرد، وا دههاته پیش چاو و دك بلىیت بنه ماي ده رکردنی ياساي ئه وتو داده نیت که پیویست به پابهند بیوون بکەن، سه بارهت به باشترين شوینى ئه رستوکراتى که ده شیت مرؤۋە به ئاره زروو خۆی بجولیتەوه، که چالاکیيە که لای فەرمانبەرانی حکومەت پەسەندەو له پیزى ئهواندا زۇرتى بلاوە. هەرچى دادوهره به شیوه يەك قسەي کرد و دك بلىیت بپیاریکی دادگە ده ده کات:

(ئیمیازی راسته قینه بەردەوام لە شوینە ھەمیە کە هیچ بدلگەدیە کی بەرچا و نیبیه بەروالەت ئاماژە بەو ئیمیازە بکات، ھاورپی خۆشەویستم، ئەمەيش ئەو ھۆیەیە کە من خانە ساکارە کەم پى باشتە کە مروڻ خۆزی بە ئاکارو رەوشتە کانبیە و لهنیوان ھاورپی کانیدا دەبینیتەوە، لە برى ئۆتیلە گەورە کە کە ھەموو شتیک بېریسکیتەوە مەرج نیبیه زیر بیت).

فریشته روو لە نیزیک کوشکە کەوە بەجیتی ھیشتن مشتوم پیان بۇو - باشتە وايە مروڻ دەست لەو مشت و مە بشوات کە لە نیوان ئەو دوو کىسىدا دىتە کایەوە - بەرهو گەرە کى (ئىنسىنسىو) بەرپەكەوت بۆ ئەوەی مالى خوان (کانالىس)، براى ژنه رال (کانالىس) بەدقۇزىتەوە. زۇر پىویست بۇو ئەو مامەيە بىنېرىت كىزى براکە (برازاکە) لە مەيخانەي (لۇتۇ - تىپ) بەھىنېت. لە دلى خۆيدا گۇتى: (من چ كارەم بەسەرەوەيە بە خۆى بچىت يان يەكىن رەوانە بکات بۆي بەھىنېت، مادامە کى من لىپى بەرسىيار نابم؟. مادامە کى ھىشتنە لە مىشكى خۆمدا جىم بۇ نە كردىتەوە، وەك چۈن دوپىنى بەلاي منەوە هیچ شتیک نەبۇو)، بە رېگەوە دوو سى كەس بۇرپىز لى گرتەن خۆيان لە بەردەمى لاداو شۆستە كەيان بۇ چۆلکەد. لاي خۆيەوە سوپاسى كەدن بى ئەوەي لېيان وردبېتەوە تا بزانىت كىن.

بەرپىز (خوان) براى ژنه رال کانالىس، نىشته جىتى گەرە کى (ئىنسىنسىو) يە، لە خانووپىكدا يە نىزىك بە بۆرسەي (دراو)، كە بە خانووى دراو لىدان نا دەبرا، كە تەلارىكە جىتى دلتەنگى و خەمۆكىيە. چەند كۆلە كەيە كى دارىن ھەبوون دیوارە چەوتە كائيان راگرتبوو، لە چوارچىوەي شىشە ئاسىنە كانى قەد پەنچەرە كانەوە، مروڻ دەيتوانى چەند ژۇورپىكى چۈن قەفەسى ئاژەللى دىرنە بېتىت. لىرەدا مليونان ئىبلىس راڭشاپۇن و باش دەپارپىزران و كەس توخنيان نەدە كەوت. كاتىك خۆشەویست لە دەرگاى مالە كەي دا بە حەپەي سەگ وەلام درايەوە. بە شىۋا زى وەپىنى سەگە كەوە دەردە كەوت كە بەستراوهەتەوە.

فریشته رُوو له ده‌گاکه چووه ژوروده شهپقه بهزدکهی به دهستهود بوو (چوون ئیبليس جوان و فیلباز بوو). ههستی به شادومانی دهکرد که لهناو ئه و خانوودایه که کیزهکهی ژنه‌رال ژروی تی دهکات، بهلام و پینی سه‌گهکه و بانگهیشتی یهک له دواي يه‌کی (ودره ژوروده) له‌لاین پیاویتکی ددم و چاو سوره هملگه‌راوی بزه له‌سهر لیتی ورکنه‌وه، که خودی (خوان کانالیس) بوو، ئه‌وهی له‌بیر بردوه.

- (تکایه ودره ژوروده، ودره ژوروده. ئه‌گهه ئه‌رك نه‌بیت، لیرده. تو بله‌یت به چی بونه‌یه که‌وه هاتوویت و سه‌رمان لی ده‌دهیت؟).

به‌ریز خوان هه موو ئه و دربرینانهی ئامیر ئاسا گۆکرد، به ریتمیک ته‌واو له‌وه‌وه دوور بوو شله‌زانی پیوه دیار بیت که له‌بدردهم ئه‌م دهست و پیوه‌نده به‌ریزه‌ی جهنابی سه‌رَزَکدا ههستی پی‌کرد.

فریشته رُوو له ژورده‌که‌دا ئاپری ئه‌م لاو ئه و لای خۆی دایه‌وه. ئای له و و‌پینه‌ی که ئه‌م سه‌گه شەرەنگیزه میوانانی پی‌پیشوازی دهکات! ژماره‌یهک له وینه‌کانی خانه‌واده‌ی (کانالیس)ی بینی به قهه دیواره‌که‌وه هەلواسرابون، وینه‌کهی ژنه‌رال لادرابوو. له و لای ژورده‌که‌وه ئاپینه‌یهک ئه و شوینه‌ی پیشان دهدا، که وینه‌که‌ی لی هەلواسرابوو، به‌شیکی دیکهی ژورده‌که به کاغه‌زی زه‌ردى دیوار، له رەنگی برووسکه، داپوشرابوو.

له کاتیکدا به‌ریز (خوان) هه‌رچی دربرینی دوستانه‌ی پیشوازی لی کردن هه‌بوو هه‌مووی به‌کارهینا، فریشته رُوو بیری بۆ ئه‌وه چوو که هیشته ئه و سه‌گه پاسه‌وانیی ئه‌م ماله دهکات ودک چۆن له سه‌رده‌می کۆندا وابوو، سه‌روده‌ری خیلی ده‌باراست.

ته‌نانه‌ت جهنابی سه‌رَزَکش ژماره‌یهک له و سه‌گانه‌ی هه‌یه له ده‌ره‌وه هیتزاون. خانه‌خویکه لهناو ئاپینه‌که‌وه ده‌بینرا به جووله ئاماژه‌ی نائومیدانه‌وه قسه‌ی ده‌کرد. به‌ریز (خوان) پاش ئه‌وه‌ی چه‌نده ده‌برینی رېزلىنانی هه‌بوو به‌کاری هینان

ههستی بهوه کرد و داک ئهو مەلهواندەی لیپاتوره خۆی ھاویشتیتە ناو ئاوى قوولەوه.

دەیگوت: (لېرە، لە مالەکەمدا، ھەردووکمان - ژنەکەم و بەندىدى گۈيپارىيەلتان - بەرانبەر بە رەفتارى (ئىۆسپىق)ى برام ھەستمان بە تۈورەبۇنىيەكى قوللە كرد. ئەوه چ كارىيەكە؟ تاوان بەرددەوام بىزراوه، لەم جۆرە بارو دۆخەيشدا زۆرتر دەبىزرىت، كاتىيىك قوربايىيەك شايەنلى ئەوهىي رېزىيەكى زۆرى لى بىگىيەت، ئەو پياوهى جىي شانازارى سوپاكەمانە، لەكەملە مۇو ئەوهىشدا، وەك دەلىم، دۆستى جەنابى سەرەزكە!).

فرىشته روو قۇقۇق بى دەنگ بۇو چوون مەرۆقىيەك كە چاودىيى كەسىيەتكات كە خەرىكە بىنلىكىت لە كاتىيەكدا ھەممو ھۆكارييەكى رېزگاركىدنى ھەبىت، بى دەنگىيەكى بىن ھاوتاۋ بىن وينە تەننیا بىن دەنگى ئەو مىيانانە نەبىت كە توانانى ئەوهەيان نىيە ئەوهى دەگوتلىكت دوپيات بىكەنەوه يان بە درۆى بىخەنەوه.

كاتىيەك بەپىز خوان بۆى دەركەوت كە ئەو قسانەي كەرنىي هىچ كاردانەوهىيە كىيان لاي مىيانانە كەى دروست نەكىد، زۆر تۈورە بۇو، دەستى بە ھەوادا رادەوەشاندو بە دواي عەردىيەكى رەقدا دەگەرپىيى لەسەرتوند بىكەت. سەرى گەرم داھاتبۇو. لەو بپوايەدا بۇو دەستى لەو تاوانى كوشتنەدا ھەمە لە (دالانى خواوەند) رۇويىدا و دەستىشى لە ھەممو ئەو لق و پۇيە سىياسىيە دورى مەودايانەدا ھەمە لەو ئاكامەوه ھاتۇنەتە كايىوه. هىچ كەنگىش نەبۇو بە راستى بىن تاوان بىت و ئەو كارەي نەكىدىت. ھەممو شتەكان زۆر ئالىزىن. زۆر ئالىز و تىنکەل و پىنکەلنى ھاۋىرى شتە كە لە خۆت و بەخت دەچىت (لۆتۆ)، (لۆتۆ) خۆت و بەختت). ئەو دەربىنەي كە باسى بارودىخى ولاتى دەكىد، مام (فۇلخنسىيە) راھاتبۇو بە دەنگى بەرز ھاوار بىكەت و بىلەت، كە پىرەمىردىيەكى رەھوشت بەرزەو لە شەقامە كان بلىتى

(لۆتۆ) خۆزت و بەختت دەفرۆشىت، کاسۆلىكىيکى رەسەنەو بايدىخىتكى زۆر بە بازىرگانىيەكە خۆرى دەدات.

(خوان كانالىس) بۆى دەركەوت كە فريشته پوو لەبەرددم خۆيىدا نايىنیت بەلکو كۆئىسىكى مام (فۇلخنسىيۇ) لە تەنپەشىتەوە دەبىنېت، كە پىيەدەچوو ئىسەك و چەناكەو پەنجەكانى بە تىيلە دەمار پىيەكەو گرى درابىن. مام (فۇلخنسىيۇ)... لېقىكسە پىيستە رەشەكەى بلىتەكانى لۆتۆى لەبن هەنگل دەنا، پاشان چرج و لۆچەكانى دەم و چاوى رېيىكەدەخست و پاپتۆلە دەلپەكەى دەتەكاند، ملى درېز دەكرەدەوە، بە دەنگىيک كە ھاواكتات لە لوووت و لە دەمە بى دادانەكانىيەوە دەھاتە دەر دەيگۈت: (هاورييم، بلىتى لۆتۆ تەنبا ياسايە لەسەر رپوو زەمین! بلىتى لۆتۆ دەتوانىت رەوانەي بەندىخانەت بکات، يان پالىيان پىيوه بنىت گوللەبارانت بکەن. يان دەتكاتە ئەندامى پەرلەمان، يان دىپلۆماتكار، يان سەرۋەك كۆمار، يان ژەنەرال، يان وەزىر! كار چ سوودىيکى ھەمە، ئەگەر ھەمۇ ئەمەت لەرىيگەي بلىتى لۆتۆوە دەست بکەۋىت؟. ھاوري ئىيان (لۆتۆ) يە، بۆيە وەرەو بلىتىيکى لۆتۆ بىرە!). ئەو كات، ئەو ھەمۇ كۆ ئىسەكە گرى خواردوو، ئەو سەتە چەوت و چىللە، لە ئاكامى پىيەكەنинەكەيەوە دەلەرەزى لە زارىيەوە ھەلدىقۇلا، وەك بلىتىت لىستىيکى ژمارەي ئەو بلىتانە بىت كە بىردوويانەتەوە.

فريشته پوو واق ورپماوانەو بى دەنگ لە(كانالىس) ئى روانى، پرسىيارىيکى تەواو جياوازى لە خۆرى دەكىد: (چۈن دەبىت ئەم جۆرە پىاواه ترسنۇكە پىيسۇكە پىيۇندى بە كامىيلاوە ھەبىت؟).

خوان كانالىس لەسەر قىسەكانى رېيىشت و زۆر دىۋار توانى دەستەسەرىيک لە گىرفانى دەرىبەنېت و دلۇيە ئارەقە چىركانى بى بىرىت كە بە تەھويلىيەوە دادەچۈران و گوتى: - (ئەو دەنگۈيە بىلەو بۇوەوە، ھەرچۈنىيک بىت ئەوەيان بە ژنەكەم گوت، كە دەيانەوېت من لە كوشتنى كۆلۈنىيەل (پارالىس سۆنرینىتى) تىيوه بىگلىيەن!).

پیاوده‌که‌ی دیکه به کورتی گوتی : (ثاکام لهوه نییه).

- ئهوه سته‌مه. ودک ئهوه‌ی پیش تاویک گوتم، ههر له سه‌ره‌تاوه من و ژنه‌که‌م له هله‌سوکه‌وتی (ئیۆسیبیو) برام ناراپازی بوبین. سه‌ره‌ای ئهوه‌یش نازانم ده‌زاییت یان نا، ئهوه من لهم دواپیانه‌دا براکه‌مم نه‌دیبینی به ده‌گممن نه‌بیت. لهوانه‌یه یه‌ک جاریش نه‌مدیبیت. له راستیشا یه‌ک جاریش نه‌مبینیو. کاتیک یه‌کدیمان ده‌بینی ده‌تگوت دوو که‌سین و یه‌کدی ناناپیان. (به‌یانیت باش، به‌یانیت باش، ئیواره‌ت باش، ئیواره‌ت باش، ئه‌مه هه‌موو شتیک بوب، به خوم سپارديت، به خوم سپارديت، ئه‌مه هه‌موو شتیک بوب).

ده‌نگی به‌ریز خوان دله‌رزی. ژنه‌که‌ی که لهو دیو په‌ردوه سه‌یری ده‌کردو چاودیزی ده‌کرد، بیری لهوه کرد ووه که کاتی ئهوه هاتوروه هله‌ستیتته سه‌ر پی تا یارمه‌تی میرده‌که‌ی برات.

له کاتیکدا چووه ژووره‌وهو به‌سه‌ری ئاماژه‌ی ده‌کرد له‌گەن بزه‌یه‌کی شه‌رمنزکانه‌دا بتو فریشته ریوو: (خوان بهم به‌ریزدم ناناپیانیت؟). میرده‌که‌ی به‌سه‌رسور‌مانه‌وه: به‌لئی، به‌لئی. ریگم بده ژنه‌که‌مت پی بناپیانم).

- (جوویت دی کانالیس).

فریشته ریوو گوئی له‌ناوی ژنه‌که‌ی به‌ریز (خوان) بوب. به‌لام له‌یادی نییه که ناوی ئه‌هی هینابیت.

لهو سه‌دانه‌دا که بی پیویست دریزد بوبوه، ههر وشه‌یه‌ک پیووندی به کامیلاوه نه‌بوبوایه له‌لایه‌ن فریشته ریووه گوئی لی نه‌دگیرا، ئهوه‌یش له ثاکامی ئه‌هیزه سه‌یره‌وه که خه‌ریکبوو کاری له دلی ده‌کرد و خودی بونیشی ده‌هه‌ژاند. له ناخی خویدا سه‌ری لهوه سور ما: (به‌لام، بزچی ئه‌ه و خه‌لکه باسی برزاکه‌ی ناکهن (کیزی براکه‌ی)؟. ئه‌گم قسه‌ی له‌باره‌وه بکهن ئه‌ه کات به هه‌موو هه‌ست و نه‌سته‌وه گوئیان بتو را ده‌دیزم، ئه‌گم قسه‌ی له باره‌وه بکهن ئه‌ه

کات پیم دهگوتن پیویست ناکات هست به هیچ نیگه‌زانیه‌ک بکهن و، ناشیت به‌ریز (خوان) له هیچ تاوانیک تیوه بگلینریت. ئای ئەگەر قسەی له بارهود دەکەن! چەندە گەوجم ... سەبارەت به کامیلا؟. کە ئارەزوو دەکەم هیچى بهسەر نەھاتبیت و له گەل ئەو خزمانەیدا بمنیتتەوە دواى ئەو بیرى لى نەکەمەوە؟. بەلام، من چەندە گەوجم، ئەو و خزمەكانى، منیش زۆريان لیوه دوورم، لیيانەوە دوورم. چەندىن ميل لیيانەوە دوورم! وى و من ...

خاتۇر جۆدىت لەسەر قەنەفە كە دانىشت دەستەسېرىكى دانتىلى بۇ لاي لووتى بەرزايدەوە بۇ ئەمەد شەلەزانەكەى خۆى پى بشارىتەوە.

- دەتانگوت ... دەترسم قسەکەم پى بىرىن ... داواى لېبوردن دەکەم ...
- ئەگەر ...

- ....

- ئەگەر ...

ھەرسېكىيان له يەك كاتدا قسەيان دەكرد، پاش چەندىن وشەي (فرمۇو) بەریز (خوان) جلمۇي قسەكىدنى گرتە دەست. نازانىت بۆچى. ھەردۇو چاوى ژنه كەى پىييان دەگوت (ئەي گەوج) لەبەرئەوە رېيى به ميوانەكە نەدا قسە بکات.

- من بە ھاۋىيەكەمانم دەگوت كە ئىيمە - من و تو - تۈورەبۈيىن كاتىيك بە نەھىنى ھەوالەكەيان پى راگەيىاندىن، كە (تىيۆسپىقى) برام يەكىكە لەوانەمى بە كوشتنى كۆلۈنىيەل (پارالىيس سۆزىيىتى) تۆمەتبار كراوه.

خاتۇر (جۆدىت) قسەكەى پشت راست كردهو له كاتىيىكدا سىنگە زله كەى بەرەو پىشەوە دەرپەراند: (ئا، بەلى، بەلى، بە)، بە راستى! من و (خوان) پىكەمە گۇمان كە شووبراكەم زۆر لەوەوە دوورە بەو كردهو درندانە ناويانگىيەتى سوپاىي خۆى لە كەدار بکات، لەوەيش خراپتەر، خەلکى دەيانەويت مىرددەكەم تیوه بگلینن).

- : (بۇ بەرپىز (مېگىل)م رۇون دەكىدەوە كە ماۋەيەكى زۆزە من و براکەم لە يەكدى دوور كەوتۇويىنەتمەد، چاوى بە مندا ھەللىەدەھات، مىنيش حەزم نەدەكرد بىبىنەم!).

خاتتو جۆديت لە كاتىكىدا ھەناسەمى ھەلکىشا گوتى:

- (نەك تا ئەم رادەيە خراپ، بەلام كاروبارى نىوان ئەندامانى خىزان زۆر جار بەلاى تۈرەبۇون و دەمە قالىدا دەشكىتەوە).

فرىشته رۇو گوتى: (ئەوه دەزانم. بەلام دەبىت بەرپىز (خوان) ئەوهى لەياد نەچىت كە پىيۇندى پىتەوى نىوان برايان ھەركىز تىك ناچىت...).

- بەرپىز (مېگىل) مەبەستت چىيە؟ من ھاوبەشى بۇوم؟.

- تكايىه بىبورن ...

خاتتو (جۆديت)، كە چاوى بەرەو عەرد شۇر كردىبۇوه، بە پەلە گوتى:

- پىيويستە بەوه بىروا نەكەيت. كاتىكى پارەپۈول دىيىتە ناوانەوه ئەو كات ھەموو پىيۇندىيەك دەپچرىت. شىتىكى زۆر خراپە كە ئەوه رۇودەدات، بەلام مەرۇۋە رۆژانە دەيىينىت بە بەرچاوبىيەوە رۇودەدات. پارەو پۈول رېز لە پىيۇندى خزمایەتى ناگىرىت.

- (تكايىه بىبورن! ئىستە گۆتم پىيۇندى نىوان برايان ھەركىز تىكناچىت، چونكە ويپىزى ناكۆكى لە راپۇچۇنى نىوان بەرپىز (خوان) و ۋەنەرالدا، كەچى كاتىكى ۋەنەرال بىىنى تۈوشى نەهامەتى بۇوه پىيويستە ولات بەجى بەھىلىت پىى گۆتم ....).

- ئەگەر ويستېتى لەو تاوانەم تىتە بىگلىيەت، ئەوه بىزىيە، ئاھ، چ داۋىكىيان ناوهتەوه.

- بەلام ھىچ شتىكى لەو بارەوه نەگۇتۇوه.

- خوان، خوان، رې بىدە با مىوانەكەمان بېپەيىت!

- پیش راگهیاندم که پشت به هردووکتان دهستیت تا له پاش خوی چاوتن له کیژه‌کهی بیت، داوایشی لی کردم قسه‌тан له گهله بکم بوئمه‌هی بیبهنه لای خوتان له ماله‌وه‌تان له گه‌لتان بزیت...).

تیسته فریشته روو گهیشه ئهو راده‌یهی ههست بکات که گوئ له قسه‌کانی ناگیریت. وا پیده‌چوو بو که‌سانیک بناختیت له زمانی تیسپانی ناگهنه که قسه‌ی پی ده‌کات: ده‌ریزنه کانی بهره رووی خوی ده‌بوونمه و دک بلیت بهر ثاوینه بکهون، نه به‌ریز (خوان)ی ردین تراشاوی پاک و ته‌میزو نه‌یش خاتوو (جوذیت) گویی لی ده‌گرن که خوی له‌ناو سینگه زور زله‌که‌یدا حه‌شار داوه و دک بلیت له‌ناو گالیسکه‌یه کی دستیدایه.

- (پرسه‌که‌یش بوئیوه به‌جی ده‌هیلم تا بزانن کامه شت زور باشتره بوئمه‌هی له پیناوی کیژه‌که‌یدا بیکهنه).

کاتیک به‌ریز خوان بوئی ده‌رکه‌وت که فریشته روو بوئمه‌ههاتوروه ده‌ستگیری بکات، توانای بی‌کردن‌هه‌یه ناسایی و به‌رهاته‌هه‌و گوتی:

- بهلی، ناشکرایه ... به راستی نازنم چی بلیم. به راستی تو شتیکی کوت و پرت پی راگهیاندم! له راستیدا شوینیک نییه تا بوئیره‌ی بھینیریت، ناشیت مرؤفه یاری به ناگر بکات! من له‌وه دلنيام که کیژه بچووکه که لیره شادومان ده‌بیت، به‌لام من و زنه‌که‌م نامانه‌ویت دوست و برادرانان له دهست بدین، لمبه‌رنه‌هه‌یه لیپرسینه‌وه‌مان له گهله ده‌کهنه که نیمه ده‌رکای ماله به‌ریزه‌که‌مان له‌بهردهم کیژی یه‌کیک له نه‌یارانی جه‌نابی سه‌رزوکدا خستروه‌تله سه‌ر پشت. ویرای نه‌هیش، نه‌وه‌ی زانراوه که برا به‌ناوبانگه‌که‌م - چون نه‌وه دربیرم؟ باشه، پیشنيازی کردبوو کیژه‌که‌ی پیشکه‌ش به یه‌کیک له دوسته هه‌ره گیانی به گیانیه‌کانی سه‌رزوکی نه‌نه‌وه بکات، نه‌ویش به‌رانبهر به ...

خاتوو جودیت که به همناسه دانیکی دیکه سینگی هینایه خوارده، خۆی تیله لقور تاندو گوتی: بۆ ئەوهی لە بەندیخانەی توند نەکەن! بەلام ... وەك (خوان) دەگوت، ئەو پیشنيازی كردوو كىزەكەی پیشکەش بە يەكىك لە دۆستانى جەنابى سەرۆك بکات، كە دەبوو ئەويش لای خۆيەوە بە خودى جەنابى سەرۆكى پیشکەش بکات، كە شتىكى ئاسايى بولە رۇوي لۆزىكەوە ئەو پیشنيازە ناپەسەنەد رەت بکاتەوە. ئەو كاتيش، میرى سوپا، كە بە هوی وتارە بەناوبانگە كەيەوە ئەو نازناوەيان لە ژەرال نابوو، بۆي دەركەوت هيچ قوتار نابىت، بۆيە بىاريدا هەلبىت و كىزەكەی بۆ ئىمە بەجى بەھىلىت. ئەمە بەسەرھاتە كەيە! مەرۆز دەتونانىت چى لە پياوېك پیشىبىنى بکات كە وەك نەخۆشى چاوه قولە پىئوندىيەكانى خۆى بە گومان لەكەدار كردو ناوى خىزانە كەي زىاند! پیشىبىنى ئەوهە نەكەيت كە ئىمە بە هوی ئەو پرسەوە توشى ئازار نەھاتىن. پىرى كردىن، وەك خواهندو مريمەم گەواھى ئەوه لىددەن!).

شىوهى تۈورەبۈونىك لە قووللابىي هەردوو چاوى رەشى فريشته رۇودا بەدى كرا.

- (كەواتە، بوارى ئەوه نىيە زۆرتى لەسەر بېرىن ...).

- (داوايلىيېردن دەكەين كە شەكەتى ئەو رېڭەيەت كىشا و سەرت لى دايىن. ئەگەر نامەيەكت بىناردىبايە ...).

خاتوو جودیت گوتىشى: (ئەگەرچى پرسە كە بەلائى ئىمەوە تەماو گران نەبوايە، ئەوه لەبەر خاترى تو بە خۆشحالىيەوە پەسەندمان دەكەد).

فريشته رۇو بىن ئەوهى ئاۋرى لای ئەوان بىداتەوەو بىن ئەوهى ورتەيەكى ليۇھ بىت چووه دەرەوە.

سەگەكەيش هار بولۇ ھەر دەوەرى و زنجىرە كەي تا ئەو شوينەي بېرى دەكەد بە عەردىدا دىنداو دەبرد. دوايەمەن و تەكانى فريشته رۇو لەبەر دەرگائى دەرەوە ئەمە بولۇ : دەچم بە ديدارى برايانى دىكە شادىم؟.

خیّرا بەرپیز خوان گوئى: (بىمە كاتى خۆت بە فېرۇز دەدەيت. چەندە من لېردىم بەھە ناسراوم كە لە پارىزكارە كامىم، لەگەل ئەھىيىشدا ناتوانم لە مالەكەمى خۆمدا جىيى بىكەمەوه. ھەرچى ئەوانىن، ئەھە ليبرالىن، ئۆرى، باشە، لەو بىروايمەدا دەبن كە تو شىيت بۇوگىت، يان گالىتە دەكەيت ...).

بەرپیز خوان لەبەر دەرگا راۋەستابۇو و ئەھە دەرىپىن و رېستانمى دەگوت، پاشان لەسەر خۆ دەرگاكەى داخست، ھەردۇو دەستە قەلەھە كەھى ھەلگۈوفى، چەند چۈركەيەك دوودىل بۇو، پاشان پۇوهە مال گەرپايەوه. ئارەزوونىكى زۆرى كرد سەر بىنیتە سەھر يەكىك، بەلام ژنه كەنى نەبىت، چوو سەگەكە بەھىنەت كە تا ئەھە كاتەيىش ھەر دەحەپى.

ژنه كەنى لەناو حەوشەوه، كە لق و پىزىپى دار گولە كەى قەلەم دەكەد پاش ئەھە دەھەتاوى لى دوور كەوتبووه، بانگى كرد: (ئەگەر دەچىتە دەرەوه ھەقت بەسەر سەگە كەھە نەبىت).

- : (ئى! ئىستە دەچىمە دەرەوه).

- : (باشە، خىراكە، چونكە دەچىمە كلىيىسە بۆ ئەھە نويىشى رۆژانە بىكم، بە باشىشى دەزانىم پاش كاتىزمىر شەشى ئىوارە نەچىمە دەرەوه).

(۱۶)

له بهندیخانه‌ی کاسا نوچا

نیزیکه‌ی کاتژمیر ههشتی بهیانی (خەلکی له سەردەمی کاتژمیره ئاوییه کاندا چەند بەختوهر بۇون، ئەو کاتھى کاتژمیرى زەنگ نەبوو بە میل و سپرینگ (بە بازدان و پەرچدانهود) کات دەستنیشان بکات!) (نینیا ۋیدىنا) له كونه گورگىكى چۈن گۈرى شىيۇھى گىتاردا بەندكرا، پاش وەرگەرنى پېوشۇينى ئاسايى و پشكنىنى ھەممۇ ئەو شستانەي پىيى بۇو. له تەوقى سەريشىيە و تا پەنجەي پىيان پشكنى، نىنۆكە كانى، ژىر بالى، ھەممۇ شتىك، كە كارىتكى زۆر جىيى بىتازىيە، بەلكو پشكنىنە كەيان توندترکرد كاتىك نامەيە كىيان لەناو جله كانىدا دۆزىيە و ژەنەرال كانالىس بە خۆي نۇوسىبۇوى، ئەو نامەيەي لەسەر عەرد لەناو خانووه كە ھەلى گرتبووه.

لەناو كونه گورگە كەدا ئەوەند بە پىيە راوهستا ههستى بە شەكەتنى كرد، شويىنى پىاسەو ھاتوچۇ نەبوو تەنانەت بۇ دوو ھەنگاوش بىت، بۆيە دانىشت، ھەرچۈن يېك بىت دانىشتن باشتەرە، بەلام پاش تۆزىك راوهستا. ساردىي عەردە كە گەيشتە سمت و ھەردوو لاق و ھەردوو دەست و ھەردوو گۈئى، چونكە گىانى مەرڙىف لەبەردەم سەرمادا زۆر ھەستوھەرە. ماودىيەك بە پىيە راوهستا، پاشان جارىتكى

دیکه دانیشته‌وه، ثم جار راوه‌ستاو، دانیشته‌وه، راوه‌ستا... ئیدی بهو شیوه‌یه

...

گوئی له دهنگی ئافره‌ته بهندکراوه کانی دیکه بwoo کاتیک له کونه گورگه کانیان
بؤ هنهناسه‌دان و هموا هەلمژین هینابونیانه ده‌ره‌وه، گۇرانیي تەپو تەرچىکى چوون
سەوزه‌وه میوه‌ی كرچ و كالیان دەگوتەوه، ويپای ئەو گپو بلىسەیەی لە سینگیاندا
ھەستیان پى دەکرد. ھەندیک جاریش بە چاوی خەوالوووه ئەو گۇرانیيانه‌یان
لە گەل خۇدا دەگوتەوه، چەند گۇرانیيەکى زۆر ناخوش، ئامازدیان بە ھەست بە
ستەم و زولم کردن دەکرد، لەناکاودا ھاوارى ناشومىدانه‌وه، كوفرو (خۆسن) و جىئو
دەپچەرەندن ...

لەيە كەمین ساتەوه كە (نىنيا قىيدىنا) لە بهندىخانه توندكرا، ھەستى بە ترسان
لە دەنگىيکى رېتىمى جىاجىاکرد جار لە دواى جار ثم گۇرانیيە دووباره
دەکردوه وەك بلىيىت سروودىيکە ئايىنى بلىيىتەوه:

لە بهندىخانه (كاسا نۇقا) وە

بۇ مالە بەدنادەكان

ئەي خۆشەويىستە بچۈلەنە كەم

يەك ھەنگاوه

جا لە بەرئەوهى ليزە بەتەنیاين

ئەي خۆشەويىستە بچۈلە كەم

ماچىيىم بەدەيە.

ئاي، ماچىيىم بەدەيە

ئەي خۆشەويىستە بچۈلە كەم

چونكە لە نىيوان ئەم بهندىخانه و

مالە بەدنادەكان

ئەی خۆشەویستە بچکۆلەکەم
يەك هەنگاوه

دۇو دېپىرى سەرداتاي گۆرانىيىھە كە لە گەل ئەودەكانى دىكەدا ھاو پىتىم نەبۇون،
لە گەل ئەودىشدا خۆيان وا پىشان دەدا وەك بلىيىت پىيەندىيىھە كى توندو تۈل لە
نىيوان مالە بەد ناودەكان و لە نىيوان بەندىخانەي (كاسا نۆفا)دا ھەبىت. كىشى
وشە كانى گۆرانىيىھە كە لەنگ بۇ بۇ ئەودە زىيان و گوزەرانى تالى رۆزىانە دەرىپىت،
ئەودىش واى لە (نىنيا قىيدىنا) كرد لە ترساندا بلەرزىت نەودەك نغۇرى ترس بىت،
ئىستە دەلەرزىت و ھىشتە ترس بە تەواوەتى ھەموو گىانى نەتەنۋەتەوە، ئەو
ترسە سەيرە تۆقىنەرەي پاشان ھەستى پىكىرد، كاتىيىك ئەو دەنگە دزەي كرده ناو
ئىسىكە كانىيىھە كە لە قەوانى رۇوشاد دەچوو و زۇرتىرين نەتەنۋەتەنەن كارانەي
دەشاردەوە. ستەمېكى زۆر بۇ ھىچ شتىيىكى دەست نەكەۋىت قاواھەلتى پى بکات
تەننیا ئەو گۆرانىيىھە تالە نەبىت. ئەگەر بە زىندۇوبى كەولى بکەن ئەو ھەستى
بە ژان و ئازارى لەو زۇرتى نەدەكىد كە ئىستە لەناو بەندىخانە كەيدا ھەستى پى
دەكات، چونكە گۆيى لە قىسە گەلىيە كە رەنگە ئافرەتە بەندىراوەكانى دىكە لە
رۇوى ئازادى و گەرم بۇونمۇدە - بى ئەودە دەرك بەھو بکەن كە نويىنى ئافرەتى
سۆزانى لە بەندىخانە كە ساردو سېرتە - بە ئاواتى بەرزا خۆيانى بىزانن.

ھەندىيەك پىشۇرى پىيدا ھاتەوە كاتىيىك بىرى لە كورە كەي كردىدە. بە شىيەدەك
بىرى لى دەكردەوە، وەك بلىيىت ھىشتە لەناو مندالىنىيادىيە، لە بەرئەوەي دايكان
ھەرگىز ھەست بەھو ناكەن، كە مندالە كانىيان بە راستى ناوسكىيان بە جىھېشىتۇن.
يە كە مىن شت كە دەيىكەت كاتىيىك لە بەندىخانە ئازاد دەكرىت ئەو ھەيە كورە كەي پىرۇز
بکات. ھەموو شتىيىكى رىتك خستووە. ئەو جلوىيەرگ و ملىپىنچەي خاتۇر كامىلا بە
ديارى پىشىكەشى كردىن زۆر جوانىن. بە نيازبۇو بەم بۆنەوە ئاھەنگىيەك بىگىرپىت ژەمە
خواردنى (تامال)^(١) و (شىر و كاكا) بۇ قاواھەلتى و بىرنج لە سەر شىيوازى (بلنسى) و

یه خنی بُو نیودرَزَو پاشان چای دارچین و شهربابی بادهم و ئایس کریم و ناسکه نان بُو شیوی تیواره‌ی تیدا پیشکه‌ش بکات. به راستیش له خاوند چاپخانه چاو شووشه‌یینه که داوای بلیتی بچووکیشی کرد که بُو دوستانی دهیریت.

ههروهها به نیازه دوو گالیسکه له شوینگه‌ی (شومان) به کری بگریت، ئه‌هو ئه‌سپه زده‌لاحانه رایاندہ‌کیشن که له شه‌مه‌نده‌فر ده‌چن، که جله‌وه‌کانیان به زیو زه‌رکه‌ف کراون و دهدره‌وشینه‌وه، له‌گهله‌ل ئه‌هو شوفیرانه‌ی شه‌پقنه‌ی دریش فراکیان له‌به‌ره. ئه‌و کات ویستی ئه‌م بیرانه له میشکی خوی ده‌برکات بُو ئه‌هوی خوی له چاره‌نووسی ئه‌و پیاوه دوره بخاته‌وه له شه‌هوی زه‌ماوندہ‌که‌یدا به خوی گوت: (سبه‌ینی ئه‌م کاته، ئه‌ی خوشه‌ویسته بچکوله‌که‌م ده‌بیته مولکی من!). پاشان بُو رُزْتی دواتر کاتیک به‌ریوه بورو به‌رهو کلیسه ده‌چور بُز نه‌گه‌بته خشتیکی به‌سهر سه‌ردا به‌ربووه‌وه مرد.

جاریکی دیکه بیری بُو لای مندالله‌که‌ی چوو، له رامانیکی شادیانه‌دا، که واي لی کرد تیبینی ئه‌وه نه‌کات که بی ئه‌وه‌ی ناگای لی بیت سه‌یری توپریک وینه‌ی رپوتی هله‌لکه‌نراوی قهد دیواره‌که‌ی ده‌کرد، که واي لی کرد جاریکی دیکه بشله‌ژیت، وینه‌ی خاچ، چه‌ندین ده‌برپین، ناوی پیاو، به‌روار، ژماره‌ی زانستی نه‌ینی، تیکه‌لاو له‌ناو چه‌ندین وینه‌ی سیکسی له هه‌موو قه‌واره و جوزیک. وشه‌یه کی ئایینیش له ته‌نیشت وینه‌ی ئه‌ندامیکی سیکسی و، ژماره سیزده له‌سهر دوو گونی زده‌لاح به‌دی ده‌کرا. له‌گهله‌ل ئیبیلیسگه‌لیک جه‌سته‌یان چوون مۆمدان قوبابووه، گولی بچووک بچووک له جیاتی گه‌لا په‌نجه‌ی مرزقیان بُز کرابوو، کاریکاتیری دادوه‌ران و پاریزدران، به‌له‌می بچووک بچووک، له‌نگه‌رگه، چه‌ندین هه‌تاو، قه‌ره‌ویله‌ی مندالان، هه‌تاوگه‌لیکی سیلدار بُز پیاواني پولیس، مانگه‌لیک ده‌م و چاوی قه‌یره‌یان بُز کرابوو، ئه‌ستیره‌ی سی لک و پینچ لک، چه‌ندین کاتزه‌میر، چه‌ندین شاور، گیتارگه‌لی بالدار، تیر..

زۆر تۆقاو ویستى لەو جىهانى شىتى و گومرايسىيە ھەلبىت، بۆ ئەوهى نە كەۋېتە ناو ئەو ئىالۇشە سىكىسيانەوە كە دىوارەكانى دىكەي كونە گورگە كەيان تەننۇدەنەوە. ھەردۇو چاوى لېك نا لە كاتىيەكدا تۆقىن زەندقى بىردىبوو، وەك ئافەرتىك خەرىكىبوو لە ھەلدىرىيکى زۆر بەرزۇو بەر دەبۈوە، لە جىياتى پەنجەرە ھەلدىرىگەلى لە چوار دەور دەكرانەوە، ئاسمانىش ئەستىرەكانى خۆى غايىش دەكەد وەك چۈن گورگ كەلېكە كانى خۆى پىشان دەدات.

لەسەر عەردى كونە گورگە كە، كۆمەلە مىلۇرەيدەك سىساركەيە كى تۆپىويان رادەكىشىا.

(نینا قىدىينا)، كە ھىشتە لەزىئر كارىگەرى وىئەنە رۇوتەكاندا بۇو، بىرى بۆ ئەوهەچوو كە لە ئەندامىيکى مىيىنە دەروانىت قىشى بەرەو نوئىنى گوناھ رايدەكىشىت.

لە بەندىخانەي كاسا نويشا
تا مالە بەدنادەكان

ئەي خۆشەويستە بچىڭلەكەم ...

جارىيکى دىكە گۇرانىيە كە لەسەرخۇ بە ورده شۇوشە گۇشتە زىندۇوە كەى دەخوراند، وەك بلىيەت ورده ورده بىن فىزىيە مىيىنە كەى ناھىيەت.

لە شار، ئەو ئاھەنگانەي بۆ رېزىنان لە جەنابى سەرۆك ساز درابۇون، بەردهوام بۇون، ئىوارانىش، پەردىيە كى سىنە مايان لە گۆرەپانى سەرەكى ھەلدەواسى دەتكۈت سىيدارەيدە، چەند بەشىيکى فيلميان پىشان بىنەران دەدا رۇون نەبۇون، كە دەيانبىينىن و وايان دەزانى ئەو سزاي لەسىيدارەدانە دەبىن دادگە كانى پىشكىن دەرى دەكەن. تەلارە حكۈومىيە كانىش كە نغىزى رووناڭى بۇوبۇون بە ئاسمانى تارىكە كەدا بلەندبۇوبۇونەوە، ژمارەيە كى زۆر لە ھاتوچۆكەران ھەبۇون خۆيان چوون مىزەر لە چوار دەوري شۇورە لا تىيە كە پىچابۇوە، كە چوار دەوري باخچە

گشتیبیه بازنه‌ییه که‌ی دابوو. بزارده‌ی کومه‌ل ئیواران بو سهیران له دهوری باخچه‌که کۆد بیونه‌وه، له کاتیکدا خەلکه که به گشتیی له‌شیر ئەستیئه کاندا له بى دەنگیبیه کى ئایینیدا سهیری سینه‌ماکه‌یان ده‌کرد. بەسال‌اچووه‌کان، چ سەلت و قولت و چ میرده‌کان، چوون قوتووی سەردین له تەنیشت يەکه‌وه بەسەر يەکدا کە‌وتبون، به بیزاریبیه کى ئاشکراوه باویشکیان دەداو، له‌سەر کورسى و سەکۆنیانه‌وه که له گۇرپانه‌کەدا دایانه‌زراندبو سهیری هاتوجۆزکەرانیان ده‌کرد، هەرکیزیکیان بېبىنیاچ ستابیشیان دەکرد، دەنگاوارەنگیان دەکرد و دۆست و خزمە‌کانیان دەنارد. جار ناجاریکیش، دەولەم‌مندو هەۋارە‌کانیش چاوبان بەرز دەکرد و سهیری ئامانیان ده‌کرد: سهیری مووشە‌کىكى يارى رەنگاوارەنگیان دەکرد دەتەقیبیه‌وه دەزوجوکانى له‌سەرسچیوھ پەلکەزیزینه‌یه کى ئاورىشىمەن دەکەوتە خوارەوه.

بەراسىتى بەسەربردنى يەکەمین شەو له بەندىخانه زۆر ترسناکە. بەندىراو له جىهانى پەل له مۇتەکدا ھەست بەوه دەکات له ژيان دابپاوه. لەۋى لە تارىكايىدا. دیوارە‌کان بزر دەبن، بنمیچ نامىنیت، عەرددەکە لەبەر چاو ون دەبىت، بەلام ئەوه ھەستکردن بە ئازادى لەگەل خۆي ناھىنیت، بەلکو ھەستکردن بە مردن دەھىننیت.

نینا فيديينا نويزىيىكى خىراي دەخوينىد: (تەئى كىشى پاكىزە ئەرىيەمى بە بەزەبىي، ئەوهى لەبارە تۆوه دەزانزىيت ئەوهىيە كە ھېچ كەسىك رېسواو سەفىيل ناكەيت كە داواي يارمەتىتلى بکات و لىت دەپارىتەوه يارمەتى بەدەيت و بە ھىوابى ئەوهىيە بىپارىزىت! بۆيە، تەئى پاكىزە‌پاكىزە‌کان، ئەوه من پەنا بەر تۆ دەبەم و، بەسەر ھەردوو پېتىدا دەکەم، بو گوناھە‌کانم دەگرىم. نويزىه‌کانم رەت مە‌کەوه، ئەئى مەرىيەمى پاكىزە، گۈيىم بو شل بکەو بە دەنگمەوه بى. ئامىن). تارىكى ھەناسەي لى دەپرى. نەيدەتوانى چى دىكە نويزى بکات. خۆي ھاویشته

سهر عهردەکە، هەردوو بازووی پان کردەوە کە واي مەزەندە کرد زۆر درېش بن، زۆر درېش، بۇ ئەوهى باوهش بە عەردە ساردو سپەکەدا بىكەن، هەموو عەردە ساردو سپەكانى هەموو بەندىيەكان، ئەوانەي لە گيانەلادان و ئاوارە كراون و بە ناوى دادوەرىيەوە دەچەوسىئىرىتەوە ...

ئەم سروودەي بە لاتىنى گوتەوە:

(۱۱) ئۆرا برق نۆبىيس

لەسەرخۇ راست بۇوهەو دانىشت. هەستى دەکرد برسىيەتى. كىن شىر بە كورەكەي دەدات؟ بە هەردوو دەست و هەردوو پىي بەرەو لاي دەرگاكە رۆيىشت و بىچ ھوودە ليى دەدا.

ئۆرا برق نۆبىيس

ئۆرا برق نۆبىيس

ئۆرا برق نۆبىيس

لە دورەوە گويى لە كاتژمېرىيەك بۇ ليى دەداو كاتژمېر دوازدەي پىشان دەدا.

ئۆرا برق نۆبىيس

ئۆرا برق نۆبىيس

لە جىهانى دەرەوە، كە كورەكەي ...

ئۆرا بىرۇ نۆپىس

ھەر دوازدە لىدانى كاتژمىرەكەي ژمارد. ھەموو ھېزىو تونانى خۆى كۆكرەدە وە تا خەيان بىكەت ئازادە، لەودىشدا سەركەوت. مەزەندەي كرد لەناو مالەكەي خۆى و لەناو پىداويسى و ھاودەن و دۆستە كانىدا يەو، بە (خوانىتا) دەلىت : (خوات لەگەل، بەم بىينىھەت شادت كردىن)، ئەويش دەچىتە دەرەدە ھاواردەكەت (گابرىيلىنا)، كە خەريكى كوانووه كەيە، بۇ بەرپىر (تيمۇتىقۇ) دەنۇشتىتەوە. بەو شىيۆھە دەھاتە بەرچاۋ وەك بلىيەت دوكانە كەي دەبىنيت وەك ئەندامىيەكى ئۆرگانىي زىندۇو، بەشىك لەوو لە ئەوانى دىكە بىت ...

لە دەرەدە، ئاھەنگە كان بەرددەمبوون، پەرددى سىينەماكە چۈون سىيدارە لە شوينى خۆيدا بۇو، خەلکە كەيش بە چوار دەورى باخچە كەدا دەسۈرانەوە، وەك چۈن كۆليلە بە دەوري پىچىكەي ئاۋ دەرھىتانا دەسۈرپىنەوە.

دەرگايى كونە گورگە كە كرايەوە پاش ئەوهى لىيى ناثومىيدبۇو. زېھە دەنگى كەنەنە دەنگى قىفلە كە رايچەلە كاند وەك بلىيەت لە لىيوارى ھەلدىرييکى پې لە ئاگىدا راۋەستابىت. دوو پىاو ھاتىنە ژورەدە لە تارىكىدا بە دوايدا دەگەرپان و، خستيانە پىش خۆيان و بە ناو پىرپەويىكى تەسىكى بىنميچىدا كە رەشەبای ئىيوارە بەرىكەوتبوو، بە ناو دوو ژورى تارىكىدا بىرىيانە ژورپىكى دىكەي رووناكەوە. كاتىيك چۈرۈدە داواكاري گشتىي سەربازى بە دەنگى نزم لەگەل نۇوسەرە كەيدا دەپەيىقى. (ئىننە فىيدىنا) لە دلى خۆيدا گوتى : (ئەمە ئەو پىاوه دە جەزنى پاكىزە كەرمىليدا ئەرگۈن دەزەنەت! پىدەچىت بىناسىم كاتىيك منيان دەستگىر كەد، زۆر جارم لە كلىيسي بىنۇيە، ناشىت ئەم پىاوه كابرايەكى شەرەنگىز بىت!).

داواكاري گشتىي ماوهىكى زۆر چاوى تىېرى، پاشان چەند پرسىيارىكى گشتىيلى كەد: ناوى، تەمەنى، بارى كۆمەلائىتى، كارى، ناونىشانى. ژنه كەي (رۇداس) بە دەنگىكى نەگۈر وەلامىدا يەوە، پاشان لاي خۆيەوە پرسىيارىكى

دیکهی خسته سهر کاتیک نووسهره که له نووسینی دوایه مین و دلامی بورووه - پرسیاریکه کهس و دلامی نهداوه ته وه، چونکه له هه مان کاتدا زهنگی تهله فونه که لییدا و دهنگی گری ئافرەتیک به رگویکه و دک بى دهنگی ژوره کهی ته نیشت دهیگوت: (بەلی، چۆنیت؟ من بۆ شه وه زۆر پیخوشحالم! ئەم بەیانییه به دواي (کاندڇا) مدا نارد ... لیئم پرسی ... کراسە کە؟ ... کراسە کە جوانه، بەلی، بەسەرهاتە کەی خوشە ... چى ... نا، پیس نه بوروه ... دەلیئم پیس نه بوروه! ... بەلی، بەلام بى دواكه وتن ... بەلی، بەلی ... بەلی ... بى دواكه وتن و درن ... خوات له گەل ... شەو شاد خواتان له گەل ...).

لەم کاتانهدا دواکاری گشتیی به پیتمیکی ئاسایی گالە جارپییە کى دلرەقانه و دلامی پرسیارە کەی (زینیا قیدینا) دادایوه : (نیگەران مەبە، ئىمە بۆ شەو مە بەستە لیرە دین، بۆ شەوەی کەسانى لە شیوه تۆ ئاكەدار بکەین، ئەوانەی ھۆکارە کانى دەستگیر کەرنى خۆیان نازان).

پاشان، له کاتیکدا هەردوو چاوه بوق ئاساکانى خەریکبۇون دەھاتنە دەرەوە، بە دەنگیکى جیاوازتر گوتى: (بەلام سەرەتا دەبیت پیم بلیت ئەم بەیانییه لە مالى (ئیۆسیبۇ کانالیس) چیت دەکرد).

- رۆیشتم، رۆیشتم بۆ شەرکىك چاوم به ژەنەرال بکەۋېت.

- دەتوانم بېرسىم شەو ئەركە چى بۇ؟

- گەورەم ھىچ نە بۇ پرسیکى ساکار بۇو! شەرکىك بۇو پیيان را سپار دبۇم ... بۆ شەوەی ... گەورەم گۈئ بگە، ھەمەرە شتىكت پى دەلیئم: رۆیشتم ئاگەدارى بکەمەوە کە به تاوانى كوشتنى كۆلۈنىيل (ناوه کەيم لە بىر چوودوھ) دەستگىرى دەکەن کە له دالانى خواوەند كۈزرا.

- پاش ئەو دېش دەپرسىت بۆچى ئىستە لە بەندىخانە توند كراویت؟. ئايە ئەو دەت لا شتىكى ئاسانە، ئەى سۆزازنى ئەو شتىكى ئاسانە؟. ئايە ئەو دەت لا شتىكى ئاسانە، ئەو شتىكى ئاسانە؟.

تۇورىيى داواكارى گشتىي پىر پەردە دەستاند ھەر كاتىك وشەي (ئاسانە)ي گۆبکردايە.

- گەورەم لە سەرخۇ بە، رېم بەدە بۆت روون بىكمەوە، گەورەم لە سەرخۇ بە، شتە كە بەو شىۋەيە نىيە بىرى لى دەكەيتەوە. چاودەرۇان بە، گۈى بىگە، تۇر خوا! كاتىك گەيشتمە مالى ژەنەرال، ژەنەرال بە خۆى لەوئى نەبۇو، من نەمېيىنى، كەسم لەوئى نەبىنى، ھەموو يان رۆيىشتىبوون، مالە كە چۈل بۇو، تەنبا كارە كەرە كە نەبىت، كە بەو ناوددا فرتەيى دەھات.

- ئەدى ئەو بە شتىكى ئاسان تىيە گەيت؟. شتىكى ئاسان، چ كاتىك لەوئى بۈويت؟.

- گەورەم كاتىزمىرە كەي كلىبسەي لامەرسىيد شەشى بەيانى لى دەدا.

- بىرت زۆر تىيە! چۆنت زانى ژەنەرال دەستگىر دەكىيەت؟.

- من؟.

- بەلى تۇ.

- ئەو دەم لە مىرددە كەم بىيىست.

- مىرددە كەت ناوى چىيە؟.

- خىنارىز رۆداس.

- ئەى ئەو ئەو دە كىيۆھ بىستۇوە؟. چۈن زانىويەتى؟. كى ئاگەدارى كردىتەوە؟.

- (گهوردهم یه کیک له دوسته کانی، ناوی لوسیو فاسکیزه، یه کیکه له نهندامانی پولیسی هوالگری. ئەو میردەکەی ئاگەدار کردو و مەتەو، میردەکەش (...).

داواکاری گشتیی هاواری بە سەردا کردو قىسىمە پىچىرى: توپىش ژەنھەرالى ئاگەدار كرده‌و؟.

(نینيا قىدىنا) سەرى لە قاندەوە بۇ ئەوهى بلىت (ئەوه راست نىيە، نا).

- ئەی ژەنھەرالى بۇ كۆي رۇيىشتوووه؟.

- بەلام، تۆخوا، چۆن بىزام كە من هەرگىز ژەنھەرالى نەمبىنیوھ؟ تىنەگەيت، من هەرگىز نەمبىنیوھ، هەرگىز نەمبىنیوھ! جا بۆچى درۆ بىكم؟ بە تايىبەتى ئەم بەریزە ھەموو وشەيەك دەنۈسىت كە دەيليم).

پەنجھەي بۇ نۇرسەرەكە راکىشا، كە بە دەم و چاوى ئاولەيىنه وە، كە لە كاغەزىكى تەنك دەچوو پەلە مەرەكەبى زۆرى پىوه بىت، ليى روانى.

- ھەقت بە سەرەوە نىيە چى دەنۈسىت. وەلامى پرسىارە كەم بىدەوە! ژەنھەرالى بۇ كۆي چوو؟.

بى دەنگىيەكى درېئەتلى بە سەرياندا كىشا. پاشان دەنگى داواکارى گشتىي توندتر تەقىيەوە: ژەنھەرالى بۇ كۆي چوو؟.

- نازامن. چۆن وەلامى ئەم پرسىارە بىدەمەوە؟ نازامن، هەرگىز نەمبىنیوھ - قىسم لە گەل نە كردووھ).

- ھەلە دەكەيت ئەگەر نىكۆلى بىكەيت، چونكە كاربەدەستان ھەموو شتىيەك دەزانن، ئەوهىش كە تۆ لە گەل ژەنھەرالدا قىسىت كردووھ).

- تۆ واملى دەكەيت پىبكەنم!

- (گۆي بىگە، كارەكە هيچ پىتكەنин ھەلتاگىرىت. كاربەدەستان ھەموو شتىيەك دەزانن، ھەموو شتىيەك، ھەموو شتىيەك). لە گەل گۆكىرىنى وشەي (ھەموو شتىيەك) دا

وای ده کرد میزه که بهه‌ژیته‌وه. (ئه‌گهر ژنه‌رالل نه‌بینیوه، ئەم نامه‌یهت له‌کوئ هینا؟. وا باز نام به‌خۆی فریبیه ناو کراسه‌کەتموه؟.)

- (ئەمە ئەو نامه‌یه بورو لەناو ماله‌کەدا دۆزیمه‌وه. بەر لەوهی بىمە دەرهوه له سەر عەرد ھەلمگرتموه. بەلام ھەرجى بلیم سوودى نیيە مادامەکى بروام پى ناكەيت و به درۆزمە دەزانیت).

نووسەرەکه لەبەر خۆیه‌وه ورتەیه‌کى كدو گوتى : (ھەلمگرتموه)! تەنانەت نازانیت به زمانیتىكى پاراویش قسە بکات. دەبیت بلیت (ھەلمگرتموه) به شیوه‌ی نیز.

- (خاتونەکەم، گوئ بگە، درۆ مەکە و دان به راستیدا بنى، چونکە درۆ سزاپەت بەسەردا دەسەپینیت تا ماويت باسى بکەيت).

- (بەلام راستیم گوت، ئه‌گەر بروایش ناكەيت، ئەوه من ناتوانم وەك مندالان داركاریت بکەم تا ناچارت بکەم لیم تىېگەيت!).

- ئەمەت زۆر لەسەر دەكەۋىتەوه، دەبىپىنیت! شتىنەکى دىيکە: ھەرچۈنىك بوروه توھقت بەسەر ژنه‌رالل وە چىيە؟. ج پىۋەندىيەكت پىۋەيە؟. ئايە توخوشكى ئەويت يان چى ئەويت؟. چىتلى وەرگەتتۇوه؟.

- من ... لە ژنه‌رال ... ھىچ . من بە درىزايى ژيانى خۆم تەنیا دوو جارم بىنیوه. بەلام ئەوهى روپىدا ئەوبۇو كىۋەكە بەلینى پى دام كاتىك كورپەكەم پىرۆز بکەم ببىتە ئەشىپىنى كورپەكەم.

- ئەمە ھىچ ھۆيەك نىيە.

- گەورەم ئەشىپىنى كورپەكەم!

نووسەرەکه لە پىشتمەوە گوتى: ھەمووى درۆيە!

- ئەگەر شلەژاڭ و توورە بۇوم و ھەلەداوان خۆم گەياندىيەتە مالى ژنه‌رال ئەوه لەبەر ئەوهبۇو كە لۆسىپ بە مىرددەكە راڭەياندبووم كە كابرايەك دەيەويت كىۋەكە ئەنەرال بىرىنیت.

- بىسە كەم درق بىكە. باشتىرىپايدىلەنەن دەللىتىسىت و پىيم بلىيىت ژەنەرال لە كۆئى خۆى شاردۇتتەوە، چونكە من دەزانىم كە تو دەزانىت، تۆيىش تەنبا كەسىكىت كە دەزانىت و ئىستە لېرە پىمان دەلىيىت، پىمان دەلىيىت. بەس بىگرى و قىسە بىكە، من گوپىت بۇ شل دەكەم.

بە رېتىمىكى ئەسپايىش، ودك بلىيىت قەشەيەو گوئى لە دان پىدانانەكانى بىگرىت، گوپىت:

- ئەگەر ئىستە پىيم بلىيىت ژەنەرال لە كۆپىيە - بنوارە، گوپىم لى بىگرە: من دەزانىم كە تو دەزانىت و پىيم دەلىيىت - ئەگەر پىيم بلىيىت ژەنەرال لە كۆئى خۆى شاردۇتتەوە ئازادەت دەكەم، ئازادەت دەكەم يەكسەر دەتوانىت بە سەلامەتى بىگەرىتىتە مالۇوه. بىر لەود بىكەوە. تەنبا بىر لەود بىكەوە!).

- گەورەي بەرپىزىم، ئەگەر بىزانييبا پىيم دەگوپىت. بەلام نازانىم، بۇ بەدبەختى نازانىم. ئەمە باكىزەي پېرۇز، چى بىكەم؟.

- بۆچى نكۈلى لى دەكەيت؟. ئەدى نابىنىت بە خۆت زيان بە خۆت دەگەيەنىت؟.

لە ماوانەي كە لە نىوان قىسە كانى داواكارى گشتىيىدا دەپرەن، نۇوسمەركە بە زمان ددانەكانى پاكىزە كە دەكەيت.

- باشە، ئەگەرچى مامەلەي باش لەگەل تو ھىچ سوودىيىكى نەبىيت، (ئەگەر تا ئەم رەددەيە فيلىزان بىت) داواكارى گشتىي ئەم دەرىپىنەي دوايى خىراو بە بىزازىيەكى زۆرەوە گوت ودك ئەو گۈكانەي خەرىيىكە بىتەقىتەوە (ئەوە وات لى دەكەين بە شىۋاپىزى دىكە ددانى پىيدا بىنېت. تو دەزانىت كە تاوانىيىكى زۆر ترسناكت دىز بە ئاسايىشى دەلەت كەردىوە، ئىستەپىش بە دەستى دادوھرىيەوەيت لەبەرئەوەي سەبارەت بە راکىدىنى خيانەتكارىيەكى ياخىگەرلى شۇرۇشكىرىپى پىاو كۈزۈ

نهیاری جهناوبی سه‌رۆک بەزپرسیاریت ... ئەمەيش خۆی لە خۆیدا بەسە، تەواو بەسە، تەواو بەسە!).

خاتور رۆدادس نەيدەزانى چى بکات. وشەكانى ئەم پیاوه ئىبلىسانەيە هەردەشەيەكى مەکۇرو ترسناكى بە دواودىيە، رەنگە خودى مەرگ بىت. هەردوو قەپىلک و پەنجەكان و هەردوو لاقى هاتنە لەرزىن .... كاتىكى هەردوو دەستىش بىنە لەرزىن بە چەشنىيەك دىئنە بەر چاو وەك بلىيەت ئىسىكىيان تىدا نىيە و چۈون دەستىكىشى بەتال دەلەرزن. كاتىكى هەردوو قەپىلک بەلەرزن و مەرۋە نەتوانىت قسان بکات، وا دىتە پېش چاو وەك بلىيەت ئازارو زانەكانى بىرسىكە بەدەن. كاتىكىش هەردوو لاق بەلەرزن، مەرۋە بەو شىۋەيە دىتە پېش چاو لەناو گالىسکەيەكدا دانىشتىت دوو ئەسپى سەركەش رايىكىشىن، وەك گىانىك بەرەو لاي ئىبلىيس بچىت.

پارپايدەوە گوتى: گەورەم!

- من گالتە ناكەم! سا دەي، ئىستە خىراكە. ژەنھەرال لە كويىيە؟.

لەو دوورايىيە دەرگايىكە كرايەوە گريانى مندالىيکى ليۋە بەر گويىكەوت. گريانىيکى گەرم، نائومىيدانە ...

تەنانەت بەر لەوەيش داواكارى گشتىي ئەوە بلىيەت، (ئىننە فېدىنا) ملى درىز كەربووەو و بە هەموو لايەكدا دەگەرا بازىت ئەو گريانە لە كويىوە دىت.

- (ئەو نىزىيکەي دوو كاتىزمىرە دەگرى، بىن ھوودە بە دوايدا دەگەرىتىت ... لە بىرساندا دەگرى، لە بىرساندا دەمرىت ئەگەر نەلىيەت ژەنھەرال لە كويىيە).

بەرەو لاي دەرگاكە تاویدا، بەلام سى پىاوا رايانگرت، سى درىنە پىىدەچوو شەرەنگىزىز بن، بە ئاسانى توانىييان بەسەر پەلۋىپو وەشاندەن مىيىنە كەيدا زال بن. لە كاتى ئەو كۆششەيدا، كە بىن ھوودە بوو قۇزەكەي شۇرۇپووەو و بلۇوزەكەي لەزېر تەنورە كەيەوە هاتمەدر و زېركاراسە كەيىشى دامالرایە خوارەوە. بەلام ئەگەر جله كانيشى داماللىين چ

دربهسته. نیوچه رِروت له سدر هه رد وو ٿئڙنئی که وته سکه خشکی و له داواکاری گشتیی ده پارایه وه واژی لی ٻهینیت ساواکهی تیئر شیر بکات.
له کاتیکدا پیلاوی داواکاری گشتیی ماچ ده کرد پارایه وه گوتی: (گهوره دم تورو پاکیزهی کهر ملی، بهلی، پاکیزهی کهر ملی، ریم بده شیر به ساوایه کهم بددم، خو ده بینیت تواني گریانیشی نه ماوه، خو ده بینیت خه ریکه ده مریت. ئه گهه بتھویت پاش ئه وه ده توانيت بمکوژیت).

- لیره هیچ پاکیزهی کهر ملییه که دادت نادات! ئه گهه پیم نه لیت ڙنه رال له کوئ خوی شارد و ته وه، بهم شیوه یه خوٽ و کوره که شت، ده میننه وه، ئه وهند بگریهت تا ده مریت).

چوون شیت له بهه رد دم ئه و پیاوانه دا کرنووشی برد، که پاسه وانی ده رگه که یان ده کرد. پاشان له گهه لیان تیک گیرا، پاشان گهه رایه وه له بهه رد دم داواکاری گشتییدا کرنووشی برد و ده یویست پیلاوه کهی ماچ بکات.

- گهوره دم له بهه کوره که!

- باشه له بهه کوره که ت: ڙنه رال له کوئیه؟ سوودی نیبیه بهم شیوه یه کرنووش ببهیت و بتھویت فریوم بدھیت، له بهه رئه وهی ئه گهه وهلاامی پرسیاره کهم نه دهیت وه ئه وه هه رگیز هیچ ئومیدیکت نایبیت شیر به منداله که ت بدھیت.

پاش ئه وهی داواکاری گشتیی ئه وهی گوت، له سدر هه رد وو پیی را وه ستا دوای ئه وهی له دانیشتن بیزارو شه که ت بوو. نووسه ره که یش هیشته هه ددانی پاکز ده کرد وه پینووسه کهی ثاماده باش به ده ستمه وه بوو بو ئه وهی ئه و ددان پیدانانهی پی بنوو سیت که هه رگیز له ڙیئر هه رد وو لیوی دایکه به ده خته کمه و نه ده هاته ده ره وه.

- ڙنه رال له کوئیه؟

منداله که هه ده گریا، سکالا لی بوو، ده گریا، و دک چوٽ شه وانی زستانان ئاو له ناو سوولاو که کاندا ده گری.

- ژنه‌رال له کوئیه؟.

(نینیا فیدینا) وەک گیانله‌بەریکی بىیندار كەپ و مات بۇ، لیوه‌کانى خۆى دەکروشت و نەيدەزانى چى بکات.

- ژنه‌رال له کوئیسە؟.

پىنج، دە، پازدە خولەك بەم شىۋەيە تىپەرى.

ئاكام دواکارى گشتىيى دەمى بە دەستە سېرىكى ليوار رەش سېرى و هەپشەيەكى تازەي خستە سەرلىستى پرسىارەكانى:

- باشە، ئەگەر وەلام نەدىتەوە ناچارت دەكەين ھەندىك گەچى خۇشەنەكراو بخۇيت تا بىزانىن ئەوەت بىر دەخاتەوە ژنه‌رال بۇ كوى چووه.

- چىت بويىت دەيىكم، بەلام سەرەتا رېم بده شىر بە مندالە ساواكە بىدەم. گەورەم ئەوەندە ستەمگەر مەبە، ئەو مندالە ساوايە ھىچ تاوانىيىكى نەكىدووه. چىت بويىت دەتوانىت سزاي من بىدەيت.

يەكىك لە پىاوه‌كان كە پاسەوانى دەرگەكەي دەكىد توند رايکىشىاو كەوتە سەر عەردەكەو ئەوەكەي دىكە شەقىنلىكى تى هەلداو لە سەر عەردەكە درىزى كە دەنەدە.

فرمىيىك و توورەبى كە ھەستى پى كرد دىمەنى ديوارو شتەكانى لە بەر چاوى سپەيەوە. ھەستى بە ھىچ نەدەكىد تەنیا گرييانى مندالەكەي نەبىت.

كاشمىير يەكى پاش نىوهشەو بۇ كاتىك دەستى بە خواردنى گەچەكە كە كەد بۇ ئەوەي بەردەوام لىيى نەدەن. مندالەكەيشى دەگرىيا...

دواکارى گشتىيى جار نا جار هەلى دەكىشىاو دەيگوت:

- ژنه‌رال له کوئىيە؟. ژنه‌رال له کوئىيە؟..

كاشمىير يەكى بەرەبەيان...

دۇوو...

ئاكام، سى! ... ھىشىتە ساواكەي ھەر دەگرىيا ...

سى، كاتىيىك دەبۈو بە لايىنى كەممەوە پىئىج بىت ... ئەى چوار كەى دىت؟..
ساواكەيشى هەر دەگرىيا ...

- زەنەرال لە كۆتىيە؟ زەنەرال لە كۆتىيە؟.

(نېنىيا فيدينا) لە ئەزىزەتى ئازاردا ھەناسەيەكى ھەلکىيشا كاتىيىك بەردەكەمى
بەر زىكىدەدەو بەسەر گەچە خۆشەنکراوە كەيدا دەھىتىنابۇئەوەي وردى بىكەت،
ھەر دەدوو دەستىيىشى درزى قۇولىيان تېتكەوت بىوو، لەگەل ھەر جوولانەوەيەكدا
دەكرا نەدەو، نۇوكى پەنجە كانىيىشى تلۇقەييان كەدبۇو، ھەر ھەمموپيان پې لە كېم
بۇون، نېنىڭ كەكانى خويتىنلىرى بۇون. كاتىيىك رادەھەستاو داواى دەكەد بەزەپيان بە¹
مندالەكەيدا بىتتەوە نەك بۇ ئازارە كانى خۆى، لېپيان دەدا.

- زەنەرال لە كۆتىيە، زەنەرال لە كۆتىيە؟.

گۆتىي بۇ دەنگى داواكارى گشتىي شل نەدەكەد، گريانى مندالەكەمى، كە تا
دەھات كىزىر دەبۈو، لە گۆتىيدا دەزرنىگايەوە.

كاتىزمىير پىئىج، بىيىت خولەكى بويىت، بە راڭشاوى لەسەر عەرد بەجييان
ھېشىت، بۇورابۇوە، جۆرە لىينجاوېيك لە زارىيەوە دەرژا، لە كاتىيىكدا شىرىيەكى لە²
خودى گەچ سېپى تر لە ھەر دەدوو مەمكىيەوە دەرژا، كە بە قامچىيەكى نىوه نەھىيىنى
قامچى ئاشن دەكرا. جار ناجارىش چەند فرمىسىكىتى كى دىزاو لە ھەر دەدوو چاوه
ئاوساوه كەننەيەوە بارزەدقەييان دەبەست.

پاش ئەوە، كاتىيىك يەكمىن دەزووى بەرەبەييان سەرى دەرھىتىن، لە كونە
گورگە كەيان ئاخىيەوە، لەۋى بە ئاگەھاتەوە بىنى مندالەكەى لە گىانەلەدایە،
ساردو سېرپى بىن گىيان و چوون بۇوكە شۇوشەيەكى لە پۇوش دروست كراو لە³
باوهشىدaiە. ساواكە توزىيەك بۇۋڑا يەوە كاتىيىك ھەستى كەد لە ئامىزى دايىكى دايىه.
كاتى خۆى بە فيرۇن نەداو خىرا بە تامەززۆيىيەوە پېيدايە مەممەكى دايىكى، بەلام
كاتىيىك بە زارى گرتى و ھەستى بە چىتى تالى گەچە كە كەد، مەممەكى دايىكى

بەردا و دەستى بە گريان كرد، پاش شەوه چەندى كرد و كۆشا ئىستە و ئەوسا نەيتوانى كارىئىكى وا بکات مندالله كە زار بۇ مەمكى ببات.

هاوارى كرد و لە دەرگەكەي دەدا و مندالله كەي بە باودشەوه بۇو، جەستەي مندالله كە تا دەھات سارد و سېتىر دەبۇو، نابىت پى بەدن منداللىكى بەستەزمان بەم شىۋىيە بېرىت. جارىكى دىكە لە دەرگەكەي دەدا و هاوارى دەكىد.

- (ئاي، كورەكەم دەمرىت! ئاي! كورەكەم دەمرىت! ئاي! ژيانم، ساوايەكەم، ژيانم! تۇر خوا وەرن! تۇر خوا دەرگە كە بىكەنەوە! كورەكەم دەمرىت! ئەپاکىزەپىرۆز، ئەپاکىزەپىرۆز، ئەپاکىزەپىرۆز!).

لە دەردا و ئاهەنگە كان بەرداوام بۇون. دوودەمین رۆژىش، چۈن يەكەمین رۆژ بۇو، بە پەردا سىنەمايىھەكەي وەك لەسىدارە وايە، خەلک بە چوار دەوري باخچەكەدا، وەك كۆليلە بە دەوري رەورەوە ئاو ھەلکىشاندا، دەسۈرپانەوە.

(۱۷)

فرتوقیلی ئەویندارى

- ئايە دىئت؟. نانەيت؟..
- هەر ساتىك بىت دەردەكەويت، دەيىينىت.
- دواكەوت، بەلام ئەگەر ئاكام بىت، كىينىڭ نىيە دواش بکەويت، ئەدى وا نىيە؟..
- هەر دەبىت بىت، وەك چۈن لۇوه دلىيام كە ئىستە شەوه. گۆيى خۆم دەپرم ئەگەر نەيەت. بەم شىيۇدە خۆت دلخۇرد مەكە... .
- لەو بىرۋادايت ھەوالىم لە باردى باوكەمەو بۆ بېيىنتىت؟. ئەگەر ئەم بەلەنەمى بىچ دابام.. .
- شتىيکى ئاسابىيە، ئەمەيش پىز دلىيات دەكات... .
- ئۆى، من لە خواودند دەپارىمەو ئەم ھەوالانە ھەوالى خراپ نەبن! من نازانم بە خۆم چى دەكم، وا ھەست دەكم كە خەرىكە شىيت دەم ... دەمەويت زۇوتر بىت تا ئەم گومانانم بىرھەنەمەو، ھاركەت تىكام وا يە نەيمەت ئەگەر ھەوالى خراپ بۆ دەھىيىت.
- (لامسکواتا) ئافرەته مەيخانەچىيەكە، لەو مۇوبەقە بچووكەي لە گۆشەيەكى ژورەكەوە دروستى كىدبۇو، گۆيى لە رىستەكانى كامىلا دەگرت كە لەسەر نوينە كە راكساودو بە دەنگىكى لەرزۇك دەپەيقيت. لەۋى مۇمىتىكى داگىرساوا ھەبۇو بەرانبەر بە وىنەكەي مەرييەم لەسەر عەردەكە چەسپىيئرابۇو.

- لمبرئه‌وهی تۆ بەم قۇناغە ناسكەدا تىیدەپەرىت ئەوە هەر دەبىت بىت، ئەوھە والانىيىشى پى دەبىت كە دەبىت شادىت پى بىه خشن، دەشىبىنىت. دەلىيىت لە كويىوه ئەو بىزام؟ چونكە من شارەزايىم لەوە ھەيە، ھىچ شىتىك نىيە پىتوەندى بە دل و ئەويندارىيەوه بىت و نەيزام. راستە دەبىت مەرۆق خەلکى بە روالەت ھەلنى سەنگىيىت، بەلام پىاوان ھەر ھەموو يان وەك يەكن ... وەك ھەنگى دەوري شىلە ...

دەنگى فووتىكەرە كە وشە كانى مەيخانەچىيەكە پېچراند. كاميلا بە بىرى پەرت و بلاودە تىيى دەروانى و ئەويش بە فووتىكەرە كە فۇوى لە ئاڭگە كە دەكەد.

- خوشەويسىتم ئۇيندارى چۈن شەرابى پى سەھۇل وايد، ئەگەر لە كاتى ئامادەكرىنيدا بىخۇيىتەوە ھەست دەكەيت شىرينى باشتىن شەراب، لە ھەموو لايىكەوە دېت و، دەبىت زۇو بخورىتەوە ئەگىنا دلۇپ دلۇپ لە ھەموو لايىكەوە دەرىزىت. بەلام، پاش ئەوە، ھىچى نامىيىتەوە تەننیا پارچە بەفرىك نەبىت كە نە رەنگ و نە تامى ھەيە. دەنگى ترپەي بىن لە رىكەكەوە بەرگۈيىكەوت. دلى كاميلا توند لىيى دەدا تا را دەيىك ناچار بۇو بە ھەردۇ دەستى فشار بختە سەر سىنگى. دەنگى ترپەي پىيەكە لە دەرگاكە تىپەپى و خىرا دووركەوتەوە.

- وام زانى ئەوە ...

- لەوە پىر دوا ناکەۋىت ...

- دەبىت لمبرئه ئەوە دواكەوتىت بەر لەوەي بىتە ئىيرە سەرى لە مالى مامى دابىت. رەنگە (خوان)ى مامىيىشىم لە گەللى بىت بۇ ئىيرە.

- (پش! پشىلەكە! پشىلەكە كۈپە شىركەت دەخوات، قاوى دە!). كاميلا ئاپرى بە لاي پشىلەكەدا دايىوه، كە لە ھاوارى مەيخانەچىيەكە تۆقاپبوو، لە تەنيشت كۈپەكەوە راوه ستابوو، كە كاميلا لەسەر كورسىيەكە لەپىرى چۈوبۇو، سەمیلەكانى بە شىركەوە بۇون و دەلىستەنەوە.

- پشىلەكە ناوى چىيە؟.

- بنجی.

- پشیله‌یه کی میبینه‌م ههبوو ناوی (ئاورینگ) بورو.
جاریکی دیکه گویی له تبیه‌ی پی بورو ... رەنگە ...
بەلی، فریشته رپو بورو.

کاتیک (لامسکواتا) کیلونى دەرگاکەی رادەکیشى كە دەرگاکەی پى داخرا بورو،
کامیلا کۆشا به هەردۇو دەستى كەمیک قىزەكەی بەردو پشتەوە رېیك بخات. دلى
له سینگیدا توند لىتى دەدا، چونكە له کۆتابىي ئەم رۆژە هەتا ھەتايىدە، كە
ھەندىك جار واى ھەست دەكىد ھەركىز کۆتابىي نايە، ھەستى بە سېبۈون و،
لاوازى و، پپووكاوى دەكىد، وەك ئەو نەخۆشەي كە گویى له ورتە ورتى
چواردەوريەتى لهو کاتەي خۆيان ئامادە دەكەن نەشتەرگەرى بۆ بىرىت.
فریشته رپو، له کاتیکدا ئەو سیماي ماندۇويەتىيە لە رۆخسارى خۆى
دۇورخىستەوە، كە بە رۆخسارىيەو دىياربورو، ھەر له دەرگەوە گوتى: كېشى ھەوالى
باشى پىتىيە، ھەموو شتىك باشە!.

لە تەنيشت نويىنەكەوە چاودەپىي دەكىد، راۋەستابۇو و دەستىكى لەسەر
سەررووى قەرەۋىلە كە بورو، ھەردۇو چاوى پى لە ئەشك و ساردوسرى پىتۇ دىياربورو.
خۆشەويىت دەستى گرت.

- يەكم، ھەوالە كانى باوكت، ئەمە بەلای تۆوه زۆر گىينىگە.
پاش ئەوهى لهو قسانە بۇوهە، سەيرى (لامسکواتا)ي كرد، پاشان راي خۆى
گۈزپى بى ئەوه رېتىمى دەنگى بىگۈزپىت: (بەلام باوكت نازانىت تۆ لىرە خۆت
شاردۇتەوە ...).

- ئەي ئەو له گوئىيە؟..

- دەبىت ھىيورى بنويىنەت!.

- ددهمه‌ویت لهود دلنيا بم که هیچ رووداويکي به‌سهر نه‌هاتوروه تا گريانه‌ي هدر شتيك بکهم).

ئافرهته مه يخانه‌چييه‌كه قسه‌ي هه‌ردودوكى بيرين و رپووي قسه‌ي ئاراسته‌ي فريشته روو كردو ئامازه‌ي به كورسيييه‌كه كرد: دانيشه.

- سوپاس.

- (جا له به‌رئه‌وه‌ي زور شتت هه‌يه به خاتونى بلېيت، ئه‌گەر بکريت رېم بدهىت بۇ ماوادىه‌كى كورت بچمە دەرەوه ئه‌گەر هیچ شتىكىت نه‌ویت. ددهمه‌ویت بچم و بزانم لويسز چى به‌سهر هاتوروه. لەميانىيەوە دەرچۈرۈھە تا ئىستە نەگەراۋەتەوە). خۆشەویست وەنەبۇ داوا له ئافرهته كە بکات به تەننیا له‌گەل كاميلادا به جىيى نەھىيەيت، بەلام ئەو چۈوبۇرە حەوشە بچۈرۈكە تاريکە كەوه بۇ ئەوه سىپالە كەى بگۈرپىت، كاميلايش دېيگوت:

- (خاتونەكەم خواوند پاداشتت دەداتەوه بۇ ئەوهى له پىتىاوي مندا كردىت. ئەي بەستەزمان، زور باشه. چى بلېيت دلىت خۆش دەكتات. دەلىت تو زور باشىت و، زور دەولەمندىت و دلرېفييەت و لەمېيىدە دەتناسىت).

- بەلىز زور باشه. له‌گەل ئەوهىشدا نەماتوانى به راشكاوى به بەرچاوىيەوە قسه بکەين .. باشتربۇرۇ كە چۈرۈ دەرەوه. تەننیا شتىك لەبارەي باوكتەوه بىزانرىت ئەوهىيە كە خەرىكە ھەلدىت، تا ئەو كاتەي لە سنور دەپەرىتىمۇ، ناتوانىن ھەوالى دروستى لەبارەوه بىزانىن. بەلام پېم بلېز، هیچ شتىكىت لەبارەي باوكتەوه بهم ئافرهته گوتۇرە؟.

- نا، لەبەر ئەوه لەو بىروايەدابۇرم كە ھەموو شتىك دەزانىت.

- باشه، باشتەر وايە هیچ وشەيەكى لەو بارەوه پى نەلىيەت.

- ئەي مامم و مامۆژنم چىيان گوت؟.

- هييشه نەمتوانىيە بچم و به ديداريان بگەم لەبەرئه‌وه‌ي سەرقالى ئەوه بۇرمە ھەوالى باوكت بىزانم، بەلام ھەوالى بۇناردن كە سبەينى سەريان لى دەددەم.

- داواي لى بوردن دەكەم كە ئەزىيەت دەدەين، بەلام لەوە دلىيام كە تۆ لەوە دەگەيت كە ئەگەر لەگەل ئەوان بى شادتر دەبىم، بە تايىيەتى لەگەل (خوان)ى مامىم، كە لە پىرۇز كەردىدا ئەشىبىن بۇو، بەردەۋامىش بۇ من وەك باوکى دووەم وابۇو.

- زۇر سەردانى يەكىتىان دەكەد؟.

- نىزىكەي ھەموو رۆژىيەك. نىزىكەي ھەموو رۆژىيەك - بەلىٽ، بەلىٽ. لەبەرئەودى ئەگەر ئىمە نەچۈوبايىنە مالى ئەوان، ئەو بە خۇى دەهات بۇ مالى ئىمە. يان لەگەل ژنه كەيدا، يان بە تاك و تەنيا. ئەو برايە بۇو كە باوكم لە ھەموو براكانى دىكە زۆرترى خوش دەويىست. بەردەوام پىيى دەگۇتمۇ: (ئەگەر بېرۇم لەگەل (خوان)ت بەجى دەھىيەلم، دەبىت بچىتە مالىيان و بە گوئىي بىكەيت وەك چۈن بە گوئىي باوكت دەكەيت) رۆژىيەك شەمەرى راپوردوو پېكەوە شىيوى ئىوارەمان خوارد.

- هەرچۆنۈك بىت، دەبىت لەوە بىگەيت كە من لىيەرم شارىتەوە نەوەك پېلىسىسە كان تەنگەت پى ھەلبچىن. لەبەر ئەوهىش ئېرە لە مالتانەوە نىزىك بۇو. مەشخەلە ماندۇوە كە مۆمە كە كەس خاوىيىنى نەكەرەتەوە نىيلە نىيلى كەد، وەك تىپوانىنى كەسىك تووشى كورت بىنى بووبىت. دەم و چاۋ فريشتەيى ھەستى كە خۇى لەبەر رۇوناكيي مۆمە كەدا بە بچۈوك و لاواز ھاته بەرچاۋ. كامىلايش لەناو پالىتۇ بچۈوك كە زەرەد لىمۇسييە كەيدا رەنگ زەردىتەر، تەنياتر، سەرنج راكيشەرتەر لە ھەموو كاتىكى دىكە دەهاتە پېش چاۋ..

- بىر لە چى دەكەيتەوە.

دەنگى نەرم و نيان بەرگۈي كەوت.

- لەو ژان و ئازارانەي كە ئىيىستە باوكم بە دەستىيانەو دەنالىيىت، بەناو شوينى تارىك و نەناسراودا. من باش بېرۇكە كانم دەرناپىرم - بىسى و تىنۇر و ماندۇر و تاك و تەنيا ھەلدىت و كەس نىيە يارمەتى بىدات. با پاكىزە پىرۇز لەگەل ھەنگاوه كانيدا بىت! بەدرىيەتى ئەمرۇ مۆمە كەيم نەكۈزاندۇتەوە.

- بیر لەم شتانە مەکەوە، پىشىبىنى شتى خراپ مەكە پىش ئەوهى رووبات. ئەوهى لە چارە نۇوسراپىت دىيە دى. تو پىشىبىنى ئەوهەت نەكەد من بناسىت، منىش پىشىبىنى ئەوهەناكەم هىچ سوودىيکم بۇ باوكت ھەبىت.
- دەستى بىردو دەستىيکى ويى گرت و ئەمۇيش رېڭەيدا دەست بەسەر دەستىدا بەھىنەت لە كاتىيىكدا ھەردووكىيان راودەستابون و لە ويىنەكەمى مەيىان دەرپانى.
- خۆشەویست ئەم دىيە شىعرانە بە ئەندىشەدا دەگۈزەرىن:
- دەتوانىت خىرا تىپەپرەيت
- لە كۆنلى كىلىلى دەرگاي ئاشمانە كانەوە
- لە بەرئەوهى ئەو كەسەئى كلىلى دروست كردووە
- كاتىيىك ھاتىتە دىنباوه،
- ويىنەكەى لە بەفر دروست كردىت و
- لەسەر تىشىكى بروسىكەدار چاپى كرد
- ئەو بېرگە گۆرانىيە لەو ساتەدا بە مىشكىدا تىيىدەپەرى، وەك بلىيەت ئەو رېيىتمە بەرجەستە بىكەت كە ئىستە دلى ھەردووكىيان پىكەوە دەبەستىتەوە.
- تو پىت گوتىم كە باوكم بۇ شوئىيەكى دەر دەرپات، كەى ھەوالى زۇرتىرى لەبارەوە دەزانىن؟..
- لە راستىدا ھىچ شتىيەت لەو بارەوە نازانم، بەلام پاش چەند رۆزىيە دەبىت
- ھەر شتىيەك بىزانىن.
- پاش چەند رۆزىيەكى زۇر؟.
- نا.
- رەنگە (خوانى) مامم ھەندىيەك ھەوالى لەبارەوە بىزانىت؟.
- ئەگەرى زۇرى ھەيە.
- وەك بلىيەت پىت ناخۆشە كاتىيىك باسى مامم و ئامۆژىم دەكەم.

- (تۇر خوا مەبەستت چىيە؟ نا، ھەرگىز. تەواو بە پىچەوانەوە. من دەزانم ئەگەر ئەوان نەبوونايىه ئەو بەرپىيارىيەتىي من زۆر گەورەتى دەبۇو. بۇ كۆيت دېبەم ئەگەر بۇ لاي ئەوان نېبىت؟.).

پىتىمى دەنگى فريشته پۇ دەگۇرا كاتىك جىلەوى بۇ خەيالى شل دەكىدو قسە لەبارەي ھەلاتنى ژەنەرال و لەبارەي مام و مامۆزىيەوە دەپەيشى، ئەو ژەنەرالەي ترسى ئەو ھەمە يە دەست بەسەر دەرىجە كەلەپچە كراوى بگەرپەتەوە، يان چۆن مەرمەر ساردو سېر بەسەر دارەتەرمىكى خەلتانى خويىنەوە.

لەناكاو دەركا كرايەوە. (لامسکواتا) بۇ زۆر پەشۈكاكاو پەرۋش بۇو. ئاسنە كانى دەركاكە كەوتتنە سەر عەرد و دەنگىيان دايەوە. تەۋۇزمىكى با ھروژمى هىنناو خەربىكبوو مۆممە كە بىكۈزۈننەتەوە.

- بىبورن، كە قسەكانم پى بىرىن و لە ناكاو ھاتمە ژۇورەوە. (لوسىيە) يان دەستىگىر كەد. ھەر ئىستە ئەو ھەوالانم لە دەستەخۆشكىيەكەوە پىنگەيىشت كاتىك ئەم پارچە كاغەزە بچۈوكەم بە دەست گەيىشت. ئىستە لە بەندىخانەيە. ئەو ھەمە خىنارىز رۇداس) ئەو ھەنارىز كەددا: بوم بوم بوم بوم بوم. ئەو كابرايە رۇيىشتۇرۇدۇ پىتى گۇتونن كە تۇر لوسىيە خاتۇنى بچۈكۈلەتلىك لە مالە كە يان رۇفاندۇوە).

خۆشەويىست نەيتوانى ھىچ شىتىك بىكەت بۇ ئەوهى خۇى لەو كارەساتە قوتارىكەت. كارەكە پىيىستى بە چەند وشەيەكى كەم بۇ تا تەقىنەوە كە رووبىدات. لە يەك چىركەدا بە خۇى و كاميللاو بەسەرەتلى ئەويىندارىي بىن بەختيان لەناو بىران، بەلكو لە كەمتىزىن لە يەك چىركەدا بە ھۆرى باس كەردىنى راشقاوانەي ئافرەتە مەيخانەچىيەكە كە كاميللایان رۇفاندۇوە. كاتىك فريشته رۇو دەركى بە ھەلۇيىستە كە كەردىم بۇ لەسەر نويىنە كە راڭشاپۇو، دەم و چاوى لەناو نويىنە كەدا نوقم كەدبۇو ھەر دەگرىيا، ھىشتە ئافرەتە مەيخانەچىيەكە كە كەردى

رفاندنه که‌ی به دوورو دریشی ده‌گیپایه‌وه، بی‌ئهودی بزانیت که جیهانیکی
بچوکی ته‌واو له هه‌لدىزیکی قوول غلور ده‌کاته‌وه، هه‌رچی ئه‌و بوو، وای هه‌ست
ده‌کرد که به زیندوویی و به چاوی زه‌قه‌وه ده‌ینیشن.

پاش ئه‌ودی کامیلا بو ماوه‌یک گریا، هه‌ستایه‌وه ودک ئه‌و که‌سه‌ی به
نوستوویی و چاو به‌خه‌ودوه ری بکات و داوای له ئافره‌ته مه‌یخانه‌چییه که کرد
سه‌رپوشیکی پی بدان پیی بچیتله ده‌رده‌وه.

له کاتیکدا ئاورپی له فریشه‌ر پوو دایه‌وه پاش ئه‌ودی ئافره‌ته که شالیکی
دایه، گوتی: (ئه‌گهر راست ده‌که‌یت و به راستی پیاویت، به یارمه‌تیت بمبه بو
مالی (خوان)ی مامم).

خوش‌هويست ئاره‌زووی کرد شتیک بلیت که ناشیت بگوتریت، چه‌ند وشه‌گه‌لیک
ناشیت لیو ده‌ریانبیریت، به‌لام له چاوی ئه‌و که‌سانه‌دا سه‌ما ده‌کهن که چاره‌نوس
خوش‌هويست‌رین هیوای له‌ناویر دونون.

له ئاکامی قووت دانی تفی نیگه‌رانی به ده‌نگیکی گر گوتی:
- کوا شه‌پقه‌که‌م؟..

گه‌رایه‌وه ناو زووره‌که و شه‌پقه‌که‌ی به ده‌سته‌وه بوو تا جاریکی دیکه به‌ر له
رۆیشتن ئه‌و شوینه ببینیت که ئیسته ئاواته کانی تیدا نغرق بوون.
کاتیک خه‌ریکبیو ده‌چووه ده‌رده‌وه ئاره‌زایی ده‌بری و گوتی: (به‌لام ده‌ترسم که
کات به‌سه‌ر چوویت...).

- ده‌شیت ئه‌وه راست بیت ئه‌گهر ئیممه بو مالی نه‌ناسراویک چوباین، به‌لام بو
مالی خۆم ده‌چین، چونکه مالی هه‌ر مامیکم مالی خۆمە.
فریشته روو به ئه‌سپایی مه‌چه‌کی گرت و رایگرت و ئه‌وه راستییه تاله‌ی پی
گوت ودک بلیت گیانی له لووتیه‌وه ده‌رچیت:

- پیویسته له ئیسته به دواوه بیر له مالى (خوان)ی مامت نه کەمیتەوە، ئەو نایەویت هیچ شتىك له بارهی تو، يان ژنه رالله و ببیسیت. ئەو وەك برا حاشای لى كردووە. به خۆي ئەمۇز ئەوھى پى كۆتم.

- بەلام ئیسته گوتت نەمدىيون و تەنیا كاتىكت دىيارى كردووە بچىت سەريان لى بىدەيت! بپوا به چى بکەم؟. ئەوەت له بير چوودوھ پىش كەمىك پىت گۆتم. كەچى ئەوەتە شتى ترسىنەر له بارهی مامەوە دەلىيەت، ئەویش بۇ ئەوھى لېرە به دەست بەسەرى لەم خانەدا بەھىلىتەوە رى نەدەيت ھەلىم! ئايە دەلىيەت مامم و ئامۇزىم نايائەویت گۆتىان لە هیچ شتىك لمبارەي ئىمەوە بىتت و، نايائەویت له مالى خۆياندا پىشوازىم لى بکەن؟ باشە، دەبىت شىت بوویت. وەرە لە گەلەم بۇ ئەوى و پىچەوانەت بۇ دەسەلىيەن!

- من شىت نەبورمە. دەبىت بپوام پى بکەيت. من گىانى خۆم دەكەمە قوربانى بۇ ئەوھى نەھىلەم توشى سەرشۇپى ببىت، ئەگەرچى يەكەمین جار درۆم لە گەل كەدىت ئەوە لەبەر ئەو بۇ - نازانم، لەو بپوایەدام بۇ ئەوە درۆم لە گەل كەدىت بەزەيم پىتتا ھاتەوە، تا بۇ ماواھىيەكى دوورو درىزىتر رى نەددەم ھەست بەو ئازارو ۋانە بکەيت ئىستە ھەستىان پى دەكەيت. دەموىست سېھىنى جارىيەكى دىكە بپۇيىشتىام تا جارىيەكى دىكە ھەول بەدەمەوە، ھۆكاري دىكە بىخەمە روو، لىييان بپارىيەوە وىلى ئەو دەشت و دەرت نەكەن، بەلام ئەوە نەكەردەنئىيە لە كاتىكىدا كە تو دەنەویت ئىستە بچىتە دەرەوە. ئەوە ئىستە نەكەردەنئىيە.

رېڭەكان كە به رۇوناكايى پىشىنگدار رۇوناك بۇوبۇنەوە، لە ھەر كاتىكى دىكە چۈل و گۆشەگىرتىيان دەنواند. ئافەته مەيخانەچىيەكە به دواياندا چووه دەرەوە ئەو مۆمەى بە دەستەوە بۇو كە بەرددەم وىنەكەى مەرىيەمى پۇوناك كەردىبووە، بۇ ئەوھى رېڭەكەيان بۇ رۇوناك بکاتەوە. لەو لاوه با ھەللىكىردو كۈزاندىيەوە، مەشخەلە بچووكەكە واى دەنواند وەك بلىيەت نىشانە خاچ دەكىشىت پىش ئەوھى بىرىت.

(۱۸)

دەرگا لىدان

تام - ترام - رام! تم - ترام - رام!

دەنگى دەرگە لىدانەكە چۈون تەقىنەوەدى تەقەمەنى گەيشتە ناو مالەكە، سەگەيەنەكە دەستىنى بە حەپىن بە ئاراستەرى پېگەكە كەردى. هەراو ھوريا خەۋە كەميانلى زىاندبۇو. كامىلا سوورايەوە بۆ ئەوەدى سەيرى فريشتنى روو بکات - لەبەرددەم دەرگاى مالى (خوانى) مامىدا ھەستى بە ئاسوودەيى دەكەردى - بە فيزىيەكەوە ھەلەيدا يە:

- (ئەوەتە دەحەپىت لەبەرئەوەدى نەيناسىيومەتمەوە!) بەلام ھەر دەحەپى (پۇبى)، پۇبى! منم من، پۇبى نامناسىت؟ بۇ باڭگىيان بىكە تا دەرگەم لى بىكەنەوە). پاشان ئاپرى لە فريشتنى روو دايەوە گوتى:

- (دەبىت تەنبا تۆزىيەك چاودۇران بىن).

- (بەللى، بەللى. نىگەران مەمبە، چاودەرى دەكەين).

بە وشەي پچىپ دەپەيىقى، وەك كابرايەك ھەموو شتىنگى بىزركەربىت و وايلى ھاتبىت گۈنى بە هيچ نەدات.

- رەنگە كۆيىيانلى نەبووبىت، دەبىت توندتر لە دەرگا بىدەين.

چەقچەقەمى دەرگا كەي زۆر بەرزىر كەردىوە پاشان بەرىدايەوە دوو سى جار بەر دەرگا كە كەوت. چەقچەقەيەك بۇو لە مس و لەسەر شىۋەي ناولەپ دروست كرابۇو.

- رِنگه خزمەتکاره کان نووستبن، له گەل ئەوهىشدا ئەو کاتەيان ھەبوو
دەرگاکە بىكەنەوه! باوكم به دەردەسىرى دەنووست، پاستى دەكرد كە دەيگۈت،
پاش شەويىكى خراپ، ئاي، بېتوانىبایي تەنيا بنووستبايم وەك چۆن
خزمەتکاره کان دەنۇون!

حەپەي سەگەكە تەنيا نيشانەي زىيندۇويي بۇو لە مالەكەدا. ھەندىك جار لە
ھۆلەكەوه حەپەكەي بەر گۈئى دەكەوت، ھەندىك جاريش لە حەوشەوه. بىن ئەوهى
شەكەت بىت لىرەوه بۇ ئەۋىز پايدەكرد لە كاتىكىدا لىدانى چەقچەقە كە چۈون تاواير
بەر ئەو ھىپورىسيه دەكەوت، كە خەريكبوو كامىلاي دەتساند.
بىن ئەوهى دەرگاکە بەجى بەھىلىت، گوتى: شىيىكى سەيرە! دەبىت نووستبن،
تونلۇت پىيىدا دەكىشىم تا بازىم بەھوو بە ئاگەيان دەھىنەوه
تام - تام - رام! تم - ترام - رام!

- ئىستە ئامادە دەبن. دلىنيا بە پىيىشتەر گۈنیانلى نەبوبووه.

فريشته روو گوتى: پىيىدەچىت پىيىشتە دراوىسىكەن ئامادە بىن!
ئەوان ئەگەرچى لە تارىكايىدا نەياندەتوانى هىچ شىيك بىيىن، گۈييان لە چەند
دەرگايىك بۇو دەكرانمۇوه.

- ھىيوادارم هىچ شتىيڭ رووی نەدابىت.

- نۇى، نا، لە دەرگا دە، لە درگە دە، نىگەران مەبه.

- با تۆزىيىكى دىيىكە چاوهروان بىن، تا بازىن ئىستە دىين.

كامىلا لە بىرۇ ئەندىشەي خۆيىدا دەستى بە ژماردن كەد بۇ ئەوهى كات
بىكۈزۈت: يەك، دوو، سى، چوار، پىئىنج، شەش، حەشىت، نۇ، دە، يازدە،
دوازدە، سىزدە، چواردە، پازدە، شازدە، حەقىدە، هەزىدە، نۆزدە، بىسەت، بىسەت و
يەك، بىسەت و دوو، بىسەت و سى، بىسەت و چوار، بىسەت و پىئىنج ...
- نايەن!..

- (... بیست و شدهش، بیست و همتوت، بیست و هشت، بیست و نو، سی، سی و یهک، سی و دوو، سی و چوار، سی و پینچ، ...) هستی به توقین ده کرد بگاهه پهنجاو کهس نهیهت (... سی و شدهش، سی و حهوت، ... سی و حهوت ... سی و ههشت). لمناکاو، بی شهودی هست به هؤیه کهی بگات، دهرکی بهوه کرد که شهودی فریشته روو سهباره دت به (خوان)ی مامی گوئی دروسته، خهباری و توقین بالیان بهسرا دیکشا، بؤیه سه‌رلنهنوی دهستی به لیدانهودی درگاکه کرد: تام - ترام - رام! شهمه شتیکی نه که‌ردنهیه. تام - ترام - رام! تامترامرا متامترامرام - تامترامرام.

و‌لامدانهودی چون پیشورو بwoo. حهپهی بهردواهمی سه‌گه‌که. چی گوناهیکی کردوهه تا شهه ده‌گایهی بو نه که‌نهوه؟ جاریکی دیکه له ده‌گاکه دایهوه. له‌گهله هر لیدانیکی چه‌قچه‌قهه که‌دا هیوایه کی نویی ده‌دبری. شه‌گهر لمناو شه‌قامدا به‌جیبی بهیلن چاره‌نووسی چی دهیت؟. ته‌نیا بیر کردنوه لم بیروکهیه هیز و وزهی له شه‌زنو ده‌بری. دیسانهوه له ده‌گای دا و له ده‌گای دا. توند له ده‌گهی دا، وهک چون له ته‌وقی سه‌ری که‌للره‌قتین دوژمنی خوی بدات. هستی ده کرد هه‌ردوو لاقی قورسترن، هستی به تالی زارو، وشكی زمانی ده کرد، له کاتیکدا له ترساندا ددانه چوچهی پی‌که‌وتبوو.

جيپهی په‌نځړه‌يېک بهر ګوي کهوت واي زانی ګويي له چهند ده‌نگیک بوو. سه‌رجمه له‌شی بورژایهوه. شهودهه ئاکام خهربیکن دین، سوپاس بو خوا. زور شادومان دهیت که شهه پیاوه به‌جی بهیلیت که چاوه کانی وهک چاوه پشیله به ناگری ئیبلیسانه بلیسیه دیت - شهه پیاوه که ویزای جوانیبی فریشتنامه ئاره‌زوو ده‌کهیت لیبی دور بکه‌ویتموه. لم ماوه زور کورتهدا، جیهانی مال‌له‌وهی ناو خانووه که پیوهندی به جیهانی پی‌گه‌که‌وه کرد که ده‌گاکه‌یان له نیواندایه، وهک بلیت دوو شهستیره‌ن و ده‌سووتین.

بوونی مالیک رئ به مرۆڤ بدات به ئاسووده‌بی نانه‌کهی بخوات، شه نانهیش که به ئاسووده‌بی ده‌خوریت زور خوشهو مرۆڤ فیزی دانایی ده‌گات، مالیک هیووری ببه‌خشیت بز بهردوامبونی په‌سنه‌ندی کۆمه‌لایه‌تی. شهوه له وینه‌ی خیزان ده‌گات،

تییدا باوک باشترين بۆينباغ بىهستىت و دايىك گرانبههاترين خشلەكانى بىۋشىت، قىزى
مندالە كان جوان به كۈلىنىيى راستەقىنە شانە كرابن. هەرچى رېيگە يە لە لايمەنە كەمى
دىكەوه، ئەوه جىهانىيىكى ناسەقامىگىر و ترسناك و پەلە سەركىيىشى و چوون ئاوينە
ساختهو جلشورى گشتىي جله پىسەكانى ھەموو گەرهە.

كاتىيەك مندال بۇ چەند لەپەردەم ئەم دەرگايدى يارى كردووه! چەند جار لىرەوە، كاتىيەك
باوکى و (خوان)ى مامى بەرلەوەي يەكى بەجى بەھىلەن باسى كارەكانى خۆيان دەكەد،
ئەويش بە سەيركەدنى گويسەبانە خانووه كانى دەوروبىر كاتى خۆي بەسەر دەبرد، كە
چوون ئەستۇونى بېرىھى پشت ئاساي بە توپكەل داپوشراو بە ئاسمانە شىنە كەمە دىياربۇون.
- ئەدى نەيىينىن لەو پەنجەرەوە بەدەركەوتىن؟. ئەدى ئەوه راست نىيە؟. بۆچى
دەرگاکە ناكەنەوە ... يان ئىيەم بە ھەلە لە بەرەدەم ئەم خانوودا راوه ستاواين...
ئەمە شتىيىكى سەيرە!

وازى لە چەقچەقە كە هيتنى و لەسەر شوستە كە دابەزى بۇ ئەوهە سەيرى
پۇوكارى خانووه كە بىكات. نا، ھەلەيان نەكردووه. ئەمە مالى (خوان)ى
مامىيەتى. تابلوئىيەكى لە مىس دروست كراو بە قەد دەرگە كەمە بۇ لىيى نۇوسرا بۇو
(خوان كانالىيس، ئەندازىيارى تەلارسازى). دەم و چاوى چوون مندالى ساوا گۈز
بۇو، پاشان لە پەرمەي گىرانى دا. فرمىسىكە كانى بە چايدا چوون مایىنى ئاسايى
داچۇران. لەگەلەيدا لەناو ئەندىشەي ناوه دىدا ئەو بېرىڭە رەشە تەقىيەوە، كە ئەو
فرىشىتە رۇوه راستى كرد كاتىيەك لە مەيغانەي (لۇتو - تىپ) هاتنە دەرەوە.
نەيدەويسىت بۇرا بەو قىسىيە بىكات تەنانەت ئەگەر راستىش بىت.

شەقامە كان تەممۇز دايپۇشىبۇون، تەممۇزىكى بۇنى سەوزەي تەرچىكى لى
دەھات و خانووه كانى بە رەنگىيىكى كەسکى كاڭ رازاندبووه.
- تىكايدە لەگەلەم وەرە مامە كانى دىكەم بىيىنەن. ئەگەر رېئم دەدەيت با يە كەمین
جار بۆ لاي (لويس)ى مامى بېچىن.

- هەرچى فەرمانى پى دەدەيت سەرم پىيەت نىيە.

نە سا دەى بابۇزىن .... ئەوان نايائەنۇيىت لېرىھ بىئىنمەوه.

فرىمىسەك چۈن باران لە چاوى دەبارى.

تىييان تەقاند. لەگەل ھەنگاۋىيىكدا ئاپرى دەدەيەوه - نەيدەتوانى خۆى ھېۋاپ بىكەت لەوەى لە دوايەمین ساتدا دەركاى بۆ بکەنەوه. فريشته رۇ بە بى دەنگىيە كى بىزازانە دەرىۋىشت. ئەوەتە جاريىكى دىكە بۆ دىدارى (خوان كانالىس) دەچىت، ناشىت چاوا پوشى لەم جۆرە رەفتارە بىكىت. هيىشته حەپەى سەگەكە ھەر بەر گۈئ دەكەوت و لەگەل ھەنگاۋىيىكدا لەگۈئ دووردە كەمەتەوه.

ئەوندەپ بىيەنەن دەنگەيش بىرا، ئىدى دەنگى سەگەكەيش بەرگۈئ نەدەكەوت. لەبەردەم دەزگەي پارە لىداندا، پۆستەچىيە كى سەرخۆشىيان بىنى، چۈن يەكىن بە نۇستۇوييەوه بېروات دەرىۋىشت و بە رۇيىشتنەوه نامەكانى فې دەدا. نەيدەتوانى خۆى بە پىيەت رابىگىت. جاروبىار ھەردوو بالى بە ئاسماندا فش دەكەدەوە چۈن مەرىشك گارى دەكەد و دەكۆشا دوگەمەكانى چاكەتە فەرمىيەكەي لەو لىكە زۆرە پاك بىكەتەوه لە زارىيەوه دەرژايە خوارەوه. كاميلا و فريشته رۇو، ھەمان بىرۇكە پالى پىيەت نان و دەستيان بە كۆكەنەوى نامەكانى دەكەدەوە چۈن يەكىن بە نۇستۇوييەوه بېروات دەرىۋىشت و بە رۇيىشتنەوه نامەكانى فەرمىيەكەي لە كەپەي پياوه سەرخۆشەكەي دەئاخنېيەوه و ھەرداشەيان لى دەكەدەوە.

پياوه كە لە كاتىيىكدا بە رېكۈپىيەكى پىشتى بە دىوارى دراو لىدانەكەوه دا ورتەيە كى لېيە هات"

- سو ... پا ... سستان .. دەكە...م، ز...و...و...ررر ... سو ... پا ... س!

كاتىيەك ھەمۇو نامەكان خرانەوه ناو ھەگبە كەمەتەوه، كاميلا و فريشته رۇو لىنى دوور كەوتىنەوه، جاريىكى دىكە بەرپىكەمەتەوه، گۇرانى دەچپى:

بۆ ھەلزنان بەرەو ئاسمان

مرۆزق پیویستى به
پاچىنەيەكى درېڭ و
پاچىنەيەكى دىكەي كورت دەبىت!
پاشان دەستى بە چۈرىنى گۇرانىيەكى دىكە كرد، لە نىوان گۇرانى و قىسە كردىدا:
ھەلزىنى، ھەلزىنى
ئەي پاكىزە
بەرەدۇ ئاسمان،
ھەلزىنى، ھەلزىنى
بۇ مەملەتكەتى خۆت ھەلەذىنېت!
- (كاتىيك (خوان)اي پېرۇز ئاماژە بۇ ئەوه دەكات، كە من ئىدى ، گۆ ... گۆ
... گۆرسىينىدۇ سۇلاريس، پۆستەچى نام، ئىدى پۆستەچى نام، ئىدى پۆستەچى
نام!) پاشان گۇرانى دەچرىت:
كاتىيك دەرم - كى بە حاكم دەسىپىرىت
تەنبا خوشكان
پاھىبەكانى دىر نەبىت!
- (ئۆي، نەفرەت، تۆ ھىچ سوودىيكت نىيە، ھىچ سوودىيكت نىيە، ھىچ
سوودىيكت نىيە!).
لەتىرى دەبردو بە ناو تەممۇزەكەدا دووركەوتەوه. كابرايەكى بچىكۈلەي سەر زل بۇو.
چاكەتە فەرمىيەكەي لە بەريدا دەلىپ بۇو. ھاوكات كاسكىتەكەي سەرى بچۈركۈپ بۇو.

***

لەو كاتانەدا، (خوان كانالىس) دەكۆشا پېۋەندى بە (خۆزى ئەنتۆنیۆ)ي برايەوە
بکات. سىنترالى تەلەفۇنەكە وەلەمى نەددادىيەوە، لە خشەخشى مايكىرۇنۇنەكە

ههستی به‌سه‌رسوره ده‌کرد. ئاکام ده‌نگیک و دل‌میدایه‌وه و داک ئه‌وی بلیت لهو دیوی گوپره‌وه دیت. داوای کرد له‌گه‌ل مالی بـهـرـیـز (خـوزـئـیـهـ نـهـنـتوـنـیـوـ کـانـالـیـسـ) دـاـ قـسـهـ بـکـاتـ. بـهـ پـیـچـهـ وـانـهـیـ ئـهـوـهـیـ پـیـشـبـیـنـیـ دـهـکـرـدـ يـهـکـسـهـ گـوـتـیـ لـهـ دـهـنـگـیـ بـراـ گـهـورـهـ کـهـیـ بـوـ لـهـ هـیـلـیـ تـهـلـهـ فـوـنـهـ کـهـوـهـ بـهـرـگـوـیـ دـهـکـهـوـتـ.

- (به‌لی، به‌لی، من خوانم ... وام زانی ده‌نگم ناناسیت‌هه و ... باش، گوی بگره... کیزه‌که و ئه‌و کا‌برا‌ایه، به‌لی، ئا‌ساییه، ئا‌ساییه، به دل‌نی‌ایه‌وه ... به‌لی، به‌لی ... چی ده‌لیتی؟ نا! ریمان نه‌دان بینه ژوپره‌وه بـزـانـهـ! بـیـ گـومـانـ رـاستـمـوـخـ لـیـرـهـ بـهـرـهـ مـالـیـ شـیـوـهـ رـوـیـشـتـ ... چـیـ؟ ئـهـمـهـ چـیـهـ؟ وـهـکـ چـونـ پـیـشـبـیـنـیـمـ کـرـدـ. ئـیـمـهـ لـهـ تـرـسانـداـ زـهـنـدـهـ قـانـ چـوـبـیـوـ تـاـ رـوـیـشـتـ. هـهـمـانـ شـتـیـشـ لـهـ گـهـلـ تـۆـ؟ تـهـنـدـروـسـتـیـ ژـنـهـ کـهـتـ بـهـرـگـهـیـ هـیـچـ سـهـرـیـشـهـیـهـکـ نـاـگـرـیـتـ، ژـهـکـمـ خـفـرـیـکـبـیـوـ دـهـرـگـاـکـ بـکـاتـهـوهـ، بـهـلـامـ رـیـمـ نـهـداـ دـهـرـگـاـ بـکـاتـهـوهـ. ئـهـوـهـ ژـوـونـهـ. بـهـلـیـ هـهـمـوـ گـهـرـهـکـهـ کـیـانـ لـهـ خـموـ کـرـدـ! بـهـلـیـ، بـهـلـیـ! بـهـ رـاـسـتـیـ کـارـگـهـ کـهـ لـیـرـهـ خـراـپـتـرـیـوـ. پـیـدـهـچـیـتـ توـوـرـهـ بـوـبـینـ. لـهـ بـرـوـایـدـامـ پـاشـ تـۆـ چـوـبـینـ بـوـ لـایـ (لویس) نـاـ؟ ئـۆـیـ، باـشـ، دـهـچـنـ بـوـ ...

بـهـرـبـهـیـانـیـانـ بـهـسـرـداـ هـاتـ، سـهـرـهـتاـ تـۆـیـکـ رـۆـشـناـ بـوـ، خـیـراـ بـرـیـسـکـایـهـوهـ وـ پـاشـانـ رـهـنـگـیـکـیـ لـیـمـوـیـیـ تـارـیـکـیـ وـهـرـگـرـتـ، پـاشـانـ پـرـتـهـقـالـیـ، دـوـاتـرـ بـوـ بـهـ سـوـرـاـیـیـ ئـاـگـرـیـکـ تـازـهـ هـهـلـگـیرـسـابـیـتـ تـیـکـهـلـ بـهـ یـهـکـمـینـ بـلـیـسـهـ زـهـرـهـ کـانـ بـیـتـ، پـاشـ ئـهـوـهـیـ لـهـ دـهـرـگـاـ لـیـدـانـیـ بـیـ سـوـودـیـ مـالـیـ بـهـرـیـزـ (خـوزـئـیـهـ نـهـنـتوـنـیـوـ) گـهـرـانـهـوهـ. کـامـیـلاـ لـهـ گـهـلـ هـهـنـگـاوـیـکـداـ دـهـیـگـوتـ:

- (به شیوه‌یهک له شیوه‌کان ده‌جوولیمهوه!).

له سـهـرـمـانـداـ دـانـهـ چـوـقـهـیـ پـیـ کـهـوـتـبـوـ. هـهـرـدوـوـ چـاوـهـ گـهـورـهـ فـرمـیـسـکـ تـیـ زـاوـهـکـانـیـ بـهـ نـابـهـدـلـیـیـهـ کـیـ نـاهـوـشـمـهـنـدـیـهـوهـ سـهـیـرـیـ بـهـرـبـهـیـانـیـانـ دـهـکـرـدـ. بـهـبـیـ ئـامـانـجـ دـهـرـیـشـتـ، چـوـونـ کـهـسـیـلـ چـارـهـنـوـوسـیـ دـوـایـ کـهـوـتـبـیـتـ، هـهـسـتـیـ نـهـدـکـرـدـ چـیـ دـهـکـاتـ.

بالنده کان له باخچه گشتیبیه کان و باخچه بچوکه کانی گوړه پانه کاندا پیشوازیان له بهره بیان ده کرد له کاتیکدا (کونشرتو) یه کی ئاسمانی ئاوازی میوزیک له ئاسمانی شینی بهره بیانه وه برزبوبوه و ګولخونچه کان ده میان کرده ووه ده نگی زه نگه ده نگ خوشه کان بهربوبوه وه بهیانی باشیان له خواوه ند ده کرد، له ګهله لیدانی سورکی ساتوری گوشتفروشه کاندا که له دوکانه کانیاندا گوشتیان پارچه پارچه ده کرد، قووقه هی که له شیره کانیش که به بال لیکدان کاتیان ده ژمارد، له ګهله ده نگی نانه کاندا تیکه له ده بوبو که به ئه سپایی له ناخانه کاندا ده خزانه نیو سه بهته کانه وه، ده نگ و هه رای شهوبیداران و تریه هی پییان له ګهله جیره هی ده رگایه کدا تیکه له ده بوبو که پیره ژنیکی بچکوله بیکاته وه تا بچیت ئاماده هی نویز بیت، یان کاره که ریک به هه له داوان ده چیت نان بو ئاغاکه هی بکریت که ده بیت بهره بیانی زوو به شه مهند فردا بگات.
خه ریک بوبو بهره بیانی ده ده ...

خه، کیو و به، همه‌بانه، دهدا ...

داله کان به سه ر دره خته کانه و ده نیو خویاندا شهربیان بود، به ده نوک لمه سه ر پشیله توپیویک به شهر ده هاتن. گه ماله کانیش به همه سکه همه سک دوای دیله کان که و تبیون، چاویان ده برسکایه و ده زمانیان شور بوبو و ده. سه گیک به شه له شهل تیپه پری، کلکی له ناو گه لی ثالاندبوو، ئاپریکی خمباری ترساوی دواوه دایه و ده، ددانه کانی درخستبوو. سه گه کان به دوای خویاندا تاشگه گه لی ئاویان به قدم دیده ارد ده، گا کانه و ده به حرم هشت.

خه رکبوو به رهه بانی، دهدا ...

گروپه هیندیه کان که شهوانه شهقانمه سهره کیه کانیان پاک ده کرد وه یه ک له دوای یه ک بز ماله کانیان ده گه رانه وه، وه ک بلیت تارمایین و جلی خوری زیریان پوشیوه، له و بهیانیه کپ و هیووره دا پیده کنه نین و به زمانیک ده په یقین له گورانی زیکریکه دروینه ده کرد^(۱۴). گسکه کانیان له بن همنگل نایرو له سه یوان

د چوون. ددانی سپی و هک تاردي لوز به ددم و چاوي مسينهوه. پيئي رووت. پهروت
پاتالان. هنهندیك جار يه کيکيان له ليواري شوسته کوه را دههستاو چلمی دهسری به
شيوهيدك بهرهو پيشنهوه دنوروشتاييهوهو به پهغمه که لام دوشاو مزه لووته ده گوشى
و هر هه موويان شهپقه کانيان له سمر داکه ند کاتيتک به بهردم کلیسه که دا تیپه رین.
خريکيکوو بهرهيده يانی ددها ...

دار سنویهره کان که کمسيان پیرا نده گهیشت، له تهونی سهوزی جالجالوکه دهچوون بو شوه دازرابیته وه ئهستیره كلکداره کانیان پتوه ببیت. کومه لیک خلک بهرهو نویزه که دهچوون که ززو دهکریت. دنهنگی شاوروی دوروی چهند شهمه نده فربریک.

1

(لامسکواتا) گه شایوه کاتیک بینی دووباره گه رانه وه. به دریزایی شه و
ئه و دند نیگه ران بو نه یتوانی چاوی بچیته خه، خه ریکبو بچیته ده ره و بره و
به ندیگانه تیی ته قیتیت تا قاوه لشی بزو (لوسیو فاسکیز) ببات.
فریشته رهو خواهافیزی له (کامیلا) کرد که بزو مهینه تییه که ه خوی ده گریا،
ئه و مهینه تییه که هس برپای پی نه دکرد.
- بهم نیزیگانه ده گه ریمه وه.

ئەوهى گوت بىن ئەوهى ھۆيە كە بىزايىت، چونكە پاش ئەوهى ھېچ شتىيەك نەبۇو تا بىكاك.
لە كاتى دەرچۈنىدا، بۆ يە كە مىن جار، لە وەتاي دايىكى كۆچىكىردووه، ھەستى
كىرد ھەردوو چاوى پېر لە فرمىسىك بۇون.

(۱۹)

ژمیّیاری و شیر و کاکاو

داواکاری گشتیی سوپا پهداخه شیرو کاکاوه کهی هلقوراند، پاش ئەوهی دوو
جار پهداخه کهی لار کردوه تا بەته واودتى چى تىدايە هەلیقورینیت، پاشان سېیله
ماش و برخییە کەی بە مەچە کى کراسە کەی سپى و لە گلۆپە کە نىزىك بۇوه و
لەبەر رۇوناکى گلۆپە کەدا لە پهداخه کەی دەروانى تا بىزانتى ئايە بە تەواودتى
بەتال بۇوه. کارىتكى ئاسان نەبوو مەرۋە لەوه دلىنيا بىت كە ئەم مافپەروردە، پىاوه
يان ئافەت، پاش ئەوهى ياخە نەخشىنراوه کەی کراسە کەی داكەند، كاتىيك
لەناوەرەستى كاغەزە فەرمىيە کان و كتىيە پىس بۇوه کانى ياسادا بىن دەنگ و
ناشىرىن و كورت بىن و نەوسىن دانىشتىبوو، لە درەختىك دەچوو بىرىتى بىت لە گەلائى
فرمى مۇركراو - درەختىك خۆراكى خۆى لە هەموو چىنە كۆمەلائىيە تىيە کان
وەردەگرىتى تا دەگاتە دوايە مىن و هەزارترىينيان. كاتىيك هەردوو چاوى لەسەر
پهداخى کاکاوه کە دوور خستەوە، كە بە پەنجە تاقى كردەوە تا بىزانتى هيچى
تىدا بەجى ھىشتىووه، بەردستە کەی بىنى لە تاكە دەرگاى ژۇورى
نووسىنگە كەيەوە دىتە ژۇوردوو، كە پىرەزتىك بۇو دىمەنیتى كى شەبەنگانەي هەبۇو

له‌سه‌ره خوی هه‌ردwoo پیی یه‌ک له دوای یه‌ک به دوای خویدا راده‌کیشَا، وه‌ک بیلیت پیلاوه‌کانی به پیی ده‌لپ بن.

- (پیم نه‌لیت په‌رداخه شیرو کاکاوه‌که‌ت به ته‌واودتی هه‌لقوپاندووه؟).

- به‌لئی، خوا خیرت بنووسیت، چه‌نده خوش بیو! من بهداده‌ام حه‌ز ده‌کم هه‌ست به دوایه‌مین دلّوپه‌کانی بکه‌م که ده‌تکینه ناو قور‌گمه‌وه.

به‌رده‌سته که له‌کاتیکدا ناو ئه‌و کتیبانه ده‌گه‌را که سیببه‌ریان به‌سه‌ره خوانه‌که‌دا کردبوو، گوتی : ئه‌ی په‌رداخه‌که‌ت له کوی داناوه؟.

- له‌ویم داناوه، ئه‌ی نایبینیت؟.

- ده‌لیم، تکایه سه‌یریکی ئه‌و چه‌کمه‌جانه بکه به نووسراوی فه‌رمی مۆركراو سیخناخن سب‌هینی ده‌چمه بازار.. به‌شکه‌م بتوانم بیانفرۆشم.

- باشه، به‌لام ئاگه‌دار به که‌س نه‌زانیت. خه‌لکی خراپه‌کارن.

- خو گیل و گه‌وج نیم. پتر له چوارسه کاغه‌ز له‌وی هه‌ن، هه‌ر یه‌که‌ی به ۲۵ ملیم، دووسه‌دی دیکه‌یش هه‌ن به ۵۰ ملیم، ئه‌م پاش نیوهرۆیه هه‌موم زماردن کاتیک شوتوه‌که‌م له‌سه‌ره ئاگره‌که دانابوو تا گرم بیت.

له‌و کاته‌دا له ده‌رگای ده‌رده‌وه دراو قسه‌که‌ی پی‌برای. داواکاری گشتیی بلمه بلیکی لیوه‌هات: ئه‌م چ شی‌وازیکی ده‌رگا لیدانه. ئه‌و گه‌وجانه!

- به‌لئی. ئه‌وانه به‌رداده بهو شیوه‌یه ده‌رگا ده‌کوتون. ئه‌م جاره کییه؟ من زۆر جار کاتیک له مووبهق ده‌م گویم لیتیانه.

له‌و کاته‌دا ئه‌م رسته‌یه‌ی دواییه‌ی گوت که ده‌رۆیشت بزانیت کی له‌به‌ر ده‌رگایه. ئه‌و ئافرده به‌سته‌زمانه به‌و سه‌ره بچوکه‌وه ئه‌و ته‌نووره دریزه بزوره‌یه‌وه له سه‌یوان ده‌چوو.

داواکای گشتیی هاواری لیکرد: من له‌مال نیم. که‌میک چاوه‌ری بکه، باشترا وايه له په‌نجه‌ره‌که‌وه سه‌یر بکه‌یت...

پاش تاۋىيک ئافرته كە گەرپايىه وەو ھېشته پىيەكانى لە دواى خۆى راڈەكىشان و
نامەيە كى دايە.

- چاودپوانى وەلام دەكەن.

داواكارى گشتىيى توند نامە كەى كرددە وە سەرنجى ئەو بلىتە بچۇوكەى دا كە
لەناویدابۇو، پاشان بە شىيۇدە كى نەرمەت گوتى:

- پىنى بلىي يادداشتە كەم پى گەيىشت.

رۇيىشت و ھەردوو پىيى لە دووى خۆى راڈەكىشاتا ئەو قىسىمە بە مندالە كە
بلىيت كە نامە كەى هيئىنابۇو، پاشان پەنجەرە كەى توند داخست.

نەشگەرپايىه و پاش ماۋەيەك نەبىيەت، چونكە ھەممۇ جارىيەك لەوە دلىيا دەبۇو
كە ھەممۇ دەرگەكانى داخستۇن. ھېشته پەرداخى شىر و كاكاوه كەيشى
لانەبردبۇو.

لەو كاتانەدا، خانە خويىكەى لەناو قەنەفە نەرمە كەدا بالي دابۇوەو، سەرلەنۈز
بە وردى بلىتە بچۇوكە كەى تا دوايە مىن خالى دەخويىنەدەو كە پىش كەمېيڭ
بەدەستى گەيىشت. يەكىيڭ لە براەدەرە كانى بلىتە كەى ناردبۇو، پىشنىيازىيەكى تىيدا
پىشىكەش كەربۇو.

(فيidalتاس) ئى پارىزەر لە بلىتە كەيدا نۇرسىبوبۇ: (خاتۇو كۆنسىپىسيۇنى ددان
زىپىين، كە دۆستى جەنابى سەرۆكە و خاۋەننى سۆزازىخانەيە كى بەناوبانگە ئەم
بەيانىيە لە نۇرسىنگە كەى خۆم سەرىلى ئى دام بۇ ئەوە پىيم راپگەيەنېت كە
ئافرەتىيکى گەنگى جوانى لە بەندىخانەي (كاسانۋىقا) بىنىيەو، لەو بىرۋادايە بۇ
كاركىدىن لە سۆزازىخانە كەى وئى دەشىيەت. بۆيە پىشنىيەتاز دەكتە بە دەھەزار بىزىز
بىيکىيەت. جا لە بەرئەوە دەزانم ئەو ئافرەتە بە فەرمانى ئىيۇ دەستگىر كراوه،
بۆيە منىش ئەم نامەيە تان بۇ دەنۇرسىم و ليتان دەپرسىم ئايە شتىيکى گۈنچاوه ئەم

بره پاره که مم ملى په‌سند بفه‌رمون و ئافراته که راده‌ستى ئافراته به‌ردتى کە مان بکەن).

- ئەگەر پیویستت بە شتى دىكە نېيە ئەۋە دەچمە ناو نويىنە كەمە وە دەنۇوم).

- نا هىچ، شەو باش.

- شەو باش. با گىيانە كان بە ئارامى لە پاكىزگەدا پىشۇ بىدەن.

كاتىيىك بەردتى کە رۆيىشت و هەردوو پىيى لە دووئى خۆى رادە كىيشا، داواكارى گشتىيى ئەو بره پاره‌يە زىمارە دەزمارد لەو پىرسە والايەدا دەستى دەكەويت. يەك، سفرىيىك و، سفرىيىكى دىكە و سفرىيىكى دىكە و چوارەمین سفرى لە بەردەمە دەيىھ، دەھەزار بىيۇ!

بەدەستە بە سالىدا چووه کە گەپرىيە وە:

- بىرم چوو پېت رابىگەيەنم قەشه وەلەمى بۇ ناردبوبىت کە رېيورەسمە ئايىنىيە كە سبەينى شەمە! يە كىسەر بىتدارم بکەوە كاتىيىك زەنگە كان لىيدەدەن.

- ئا، راستە، سبەينى شەمە! يە كىسەر بىتدارم بکەوە كاتىيىك زەنگە كان لىيدەدەن. لە بەرئەوە شەوی را بوردوو نەنۇستىبۇوم و رەنگە لە وادەي خۆيىدا بىتدار نەمەوە.

- زۆر باشە، بىتدارت دەكەمەوە.

پاش ئەوەي ئەو قسانەي كرد، لە سەرخۇ چووه دەرەوەو پىيەكانى لە دووئى خۆى رادە كىيشا. بەلام ئەوندەي نەبرد گەپرىيە وە. دەستى بە گۈرپىنى سىپالە كانى كىردىبوو كاتىيىك بىرى كەوتەوە. لە كەل خۆيىدا دىيگۈت: (باش بۇو بىرم كەوتەوە). زۆر كۆشا تا جارىيىكى دىكە پىلاوە كەي لەپى كەدەوە. (ئاي ئەگەر لە يادم چۈربا يە...). تا بەم وشانە كۆتا يى بە قىسە كانى هىينا (سوپاس بۇ خوا كە بىرم كەوتەوە)، لە كەل هەللىكىشانى هەناسەيە كى قۇولىدا. هەممو ئەوەي واي لى كرد جارىيىكى دىكە لە نويىنە كەي راست بېيتەوە ئەوە بۇو نەيدەتوانى دەفرىيىكى پىس لە ژۇورى نۇوسىنگە كە بە جى بەھىللىت بى ئەوەي نەييات و نەيشوات.

داواکاری گشتی سهربازی هستی به پیره‌تنه که نه کرد جاریکی دیکه چووه رووره‌دو هاته دره‌ده، چونکه سهرقالی خویندنه‌وهی دوایه‌مین کاره باشه کانی خوی بwoo: پرسی هه‌لاتنی ژنه‌رال (تیوسپیز کانالس) بwoo. چوار تومه‌تبارکراوی سهره‌کی هه‌بوون: (قیدینا دی رُداس) و (خینارو رُداس) و (لوسیز فاسکیز) و...، به هه‌ردوو لیوی زمانی ته‌ر کرد، چونکه پرسیکی هه‌بوو دهیویست له‌گه‌ل دوایه‌مین که‌س، میگیل فریشته رودا یهک لای بکاته‌وه. بیریکی به میشکدا تیپه‌ری که رفاندنی کیزه‌که‌ی ژنه‌رال لهو ههوره رده‌شده دهچیت که (زه‌به‌لاح)^(۳) هه‌لیده‌دادات کاتیک زینده‌وهره کانی دیکه هیرشی ده‌به‌نه سه‌ر - ته‌نیا فیله بو شوه‌ی کاربیده‌ستانی پی فریو بادات که هیبور و ثارامی ده‌پاریزن. گیرانه‌وه‌که‌ی (قیدینا رُداس) ئه‌و شته‌ی به‌ته‌واه‌تی سه‌ملاند. ماله‌که چول بwoo کاتیک گهیشته شه‌وهی و کاتزمیر شه‌شی بهیانی به دوای ژنه‌رال‌دا ده‌گه‌ر. هر له سه‌ر تاوه بروای به گیرانه‌وه‌که‌ی کردبwoo، به‌لام ئه‌م خوی لی تووره‌کرد بو شوه‌ی دلیما بیت. چونکه شوه‌ی گیرایه‌وه به ته‌واه‌تی فریشته رwoo تومه‌تبار ده‌کات. به‌راستی له کاتزمیر شه‌شی بهیانی ماله‌که چول بwoo، جا له‌بدرئه‌وه‌ی له زانیاریسانه‌وه ده‌که‌هه‌تووه که پولیس پیشکه‌شی کرد دون و شه‌وه ده‌گه‌یه‌نن که ژنه‌رال نیوه‌شه و گهیشتووه‌ته ماله‌وه، جا له‌سه‌ر ئمو بنه‌ماهیه شه‌وه له کاشمیر دووی پاش نیوه‌شه و هه‌لاتووه له و کاته‌ی که فریشته رwoo خوی وا پیشان ده‌دا گوایه کیزه‌که‌ی ده‌فینیت.

جهنابی سه‌رۆک چه‌ند توشی سه‌رسوپمان ده‌بیت کاتیک بوی ده‌رده‌که‌هه‌ویت که هاوپی گیانی به گیانی‌یه‌که‌ی ری و شوینی بو هه‌لاتنی که‌للەر قترین نهیاره کانی داناوه و به خویشی سه‌رپه‌رشتی هه‌لاتنی‌که‌ی کرد ووه! تو بلیت چی بکات کاتیک ده‌زانیت هاوری دلسوزه‌که‌ی کۆلۆنیتل (پارالیس سونرینی) بمشداری له هه‌لاتنی یه‌کیک له بکوژه کانیدا کردووه؟.

دەستى بە خویندنەوەي بېگە كانى ياساي سەريازى كردو، جاريکى دىكە دوبارە خوينديوه، ئەگەرچى، سەبارەت بەوەي پىوهندى بە ھاوېشانى تاوانەكەوە ھەمە، ھەممۇي ئەزىزەرە. ھەردوو چاوه قومقۇمۇكەيىھە كانى بىرىسکانەوە كاتىك لە ھەممۇ دېرەكانى ئەم بەرگە ياسايمىدا ئەم ئىدىيۇمە كورتەي دۆزىيەوە: (سزاي لەسىدارەدان) يان ھاواكۆفەكەي (سزاي مەرگ).

- (ئاي بەرپىز مىگىلىن مىگىلىتۇ، ئەوهەتەي تىيىستە لمبەر دەستمدایت، بە درېۋاشىي ئەو كاتەي بەھۆيت! كاتىك شەھوی راپوردوو لە كۆشكى كۆمارى رېسوات كردم، پېشىبىنى ئەوەم نەدەكەد كە جاريکى دىكە بەم شىيەھە خىرا بەھەك دەگەينەوە! من بەلېنىت پى دەدەم كە بازنهى تۆلەسەندەنەوەم ھەزاران سوراپانەوەي دەبىت! بەو بېرپىز كە ئالىزكادانەوە كە پېر لە ئارەزوو تۆلەسەندەنەوە بۇون و بەو دلەي كە لە ئاسىنى سارد دروست كرابوو كاتۇمىر يازىدەي رۆزى دواتر بەسەر پېپىلەكە كانى كۆشكى كۆمارىدا سەركەوت. سکالانامەي تۆمەتەكەو فەرمانى دەستتىگىر كىنى فريشته رۇوي پى بوو.

پاش ئەوەي رۇودادوە كانى بۇ گىپارىيەوە، سەرۋەك گۇتنى:

- (بەرپىز داواكارى گشتىي گۈي بىگە، ئەم سکالانامەيەي تۆمەتە لېرە بەجى بەھىلەم، گۈي لەو بىگە پىتى راپەگەيەنم: نە خاتۇر (دى رۇداس) و نە (مىگىل) تۆمەتبارن، فەرمانى ئازادكەدنى ئەو ئافرەتە دەربىكەو فەرمانى دەستتىگىر كەدنى مىگىل فرى بدەرە ناو زىلەنانەكەوە. تاوانكارەكان ئىيۇن، ئەي گەوجىنە، لاينىڭىرى و خزمەتتانا بۇ كېيە ...؟. چ سوودىيكتان ھەمە ...؟. هيچ ! دەبۇر پۆليس زيانى ژەنەرال (كانالىس)ى كۆتاياتى پى ھىنابايدە ھەرنىشانەيەكى ھەلاتنى لى دەركەوتبا. فەرمانەكان بەو شىيەھە بۇون! بەلام ئەوەي روويدا ئەوە بۇو پۆليس نەيدەتوانى دەركايدەكى والا بىيىت بىن ئەوەي پېر نەدەنە دزىن و تالان كەدن! تو دەلىيەت فريشته رۇو رۆللى لە ھەلاتنى ژەنەرال (كانالىس)دا ھەبووە. ئەم رېسى بۇ

هەلاتنى خوش نىدەكىد، بەلکو بۇ مردىنى. بەلام پۆلىسەكان گىل و گەوجى فەرمىن ... دەبىت ئىرە بەجى بەھىلىت ... هەرچى ئەو دوو پىاوه تۆمەتباركراوه كەي دىكەيە قاسكىزۇ رېداس، ئەوە سزايدىكى وايان بەسىردا بىسەپىئنە كە شياويان بىت، ئەوانە تەردەن، بە تايىھەتى قاسكىز، كە شتىيەكى زۇر لە بارەي پرسەكەوە دەزانىيەت، زۇرتىر لەوەي رېيى پىّ دراوە. دەپق).

(۲۰)

هەمان جۆرە گورك

ھەموو ئەو فرمىسىكانەي خىنارق رۇداس رېزاندى نەيانتوانى رۇخسارى دەم و چاوى گىلەمى لە ياد بېبەنەوە كاتىيەك گىانى دەدا، ئەوەتە بەسەرشۈرى لەبەر دەم داواكارى كشتىيەدا راوهستا و دوايە مىن تۆزقالە بويرى لەدەست داوه بە ھۆى ئەو مەينەتىيانە تۈوشى خىزانە كەى هاتۇن و بە ھۆى ئەو بىن وردىيەوە باڭ بەسەر ئەو كەسەدا دەكىشىت كە ئازادى لە دەست دەدات، تەنانەت ئەگەر زۇر ئازاو بەجەرگىش بىت. داواكارى كشتىيە فەرمانىدا كەلەپچە كانى بىرىنەوە و بە شىۋەزارىيەك پىيى گوت نىزىك بېيتىمە كە خزمەتكارى پىبانگ بىرىت. پاش بىن دەنگىيەكى دوورو درېئە بە شىۋەيەك پىيى گوت وەك ئەوەي بلىيەت تاوانبارى كردن بىت: كورم، من ھەموو شتىيەك دەزانم، پرسىارتلىنىا بۆ ئەوە نەبىت لە زارى تۈرە بېيىstem كە ئەو (دەررەزە كەر)ە چىن لە (دالانى خوداوند) مەد. (خىنارق) خىرا گوتى: (ئەوەي رۇويىدا ...) پاشان راوهستا وەك بلىيەت لەوە دەيلىيەت بىرىت.

- بەلىي، كورم چى رۇويىدا؟.
- ئاي، كەورەم تۆو خوا ئەزىيەتمەددە، تۆو خوا كەورەم!

- کورم مهترسه. یاسا به توندی مامده له گهله تاوانباره شهربخوازه کاندا دهکات، نهک کوریکی باشی و دک تو. نیگهران مهبو و راستیم پی بلی.

- ئۆزى، من دەترسم خراپم بەسەر بىتن.

کاتىك قىسى دەكىد بە شىوه يەك دەتلايەوە بەزەييان پىدا بىتەوە، و دک بلېيت خۆى لە مەترسىيەك دەپارىزىت لىيى نىزىك بۇويتەوە.

- نا، نا، ئىستە.

- چى روويدا؟ ئەو شەوە - تو دەيزانىت - ئەو شەوە دىدارەكە (لوسىۋ فاسكىز)م لاي كاتدرائىيەك رېكخىست و له گەرەكى چىنېيەوە خۆم گەياندە ئەوئى. گەورەم بە دواى كاردا دەگەرام و لوسىۋ ئاگەدارى كردىبومەوە كە دەتوانىت كارىك لە پۇلىسى نەينى دەستەبەركات. و دک گوتىم بە دىدارى يەكدى كەيشتىن، سلاۋمان لە يەكدى كردو هەوالى ساغ و سەلامەتىمان لە يەكدىي پرسى، پاشان ئەو پىاوه داواى لىكىدە كەنەنەنگاۋىتكە (گۆرەپانى چەك) سەوە دوورەو ناوى (بىدارى شىر)مە پەرداخىك بنۇشىن، بەلام پەرداخە كە بۇ بە دوو و سى و چوارو پىئىج، بە كورتى ....).

داواكارى گشتىبى، كە ثاپرى لە نۇوسمەرە دەمۇچاۋ ئاولەيىنە كە دايەوە، كە قىسى كانى تۆمەتبارى تۆماردەكىد، ئەوەي لا پەسەند بۇو و گوتى: بەلى، بەلى، بە كورتى.

- باشه كەواتە، و دک دەبىنىت، دەركەمۇت كە ئەو كارە كە پۇلىسى بۇ دەستبەر نەبوبىوو، بۆيە من پىيم گوت گوئى مەدەيە. پاشان، ئاي، بەلى لە يادمە، ئەو پارەي خواردنەوە كانىدا. پاشان هەردووكمان بەرەو (دالانى خوداوهند) چۈرىنە دەرەوە كە نۆرەي پاسەوانى لەۋى هەبۇو، و دک ئاگەدارى كردم، دەبۇو بە دواى كابرايەكى لالدا بگەرىت تووشى دەردە هارى بۇوه دەبىت بکۈژرەت. جا لەبەر ئەوە پىيم گوت: (من دەگەرىيەمە مالۇوە). كاتىك كەيشتمە دالانەكە، چەند ھەنگاۋىتكە لە دواوه بۇوم، لەسەرخۇ لە شەقامەكە پەرىيەوە، بەلام كاتىك

گهیشته دهروازه‌ی دالانه‌که، جاریکی دیکه بینیم دیته دهروهه را ده کات. منیش دواه که و تم. لهه بپرا دابووم که کابراییک دوومان که و تبیت. فاسکیز شتیکی له ته نیشت دیواره‌که وه گرت - که ثه و لاله ببو، که دهستی به هاوار کردن کرد و دک بلیت دیواره‌که بسهر تهوقی سه‌ردا روحاییت کاتیک ههستی کرد دهستگیر کراوه. پاشان فاسکیز ده‌مانچه‌که بی راکیشا هیچ ورتیه‌کی لیوه نههات و تهقهی لی کرد، جاریکی دیکه، ثای، نا گهوردم، من نه مکوشتووه، ثهزیه تم مهددن، من نه مکوشتووه. گهوردم ته‌نیا بز کاریک ده‌گه‌رام، تو لهه بپرا دایت ثه وهی روویدا بهه و هۆیه‌وه بیت؟. باشت وابو هه دارتاشییه‌که بی خۆم کردبایه، چیم بسهرهاتووه تا ئاره‌زوو بکم ببمه پۆلیس.

جاریکی دیکه نیگا سارده‌کانی دواکاری گشتیی که وتنه سه‌ر چاوه‌کانی رۆداس. پاشان بئن ده‌نگ، پلی به زه‌نگه‌که به‌رددمیدا نا، بئن ثه وهی هیچ لهه دیمه‌نهی روخساری خۆی بگۆریت که بیوهه دیاربوو. چهند تریه‌کی بیتیک بدرگوییکه وتن، لای ده‌گاکه وه چهند پاسه‌وانیک ده‌رکه وتن به‌رپرسه‌که يان له پیشیانه و ببو.

- (باش چاوه‌وش، دوو سه‌د جه‌لله لهم پیاوه بددن).

ده‌نگی دواکاری گشتیی هیچ نه گۆرا کاتیک نه و فه‌رمانه‌ی ده‌رکرد و دک بلیت به‌رپیوه‌به‌ری بانکیکه وه فه‌رمان ده‌دات دووسه‌د بیزۆ بۆ يه‌کیک له سه‌ر داکاره‌کان حه‌رج بکریت.

رۆداس هیچ تینه‌گهیشت. سه‌ری به‌رز کرده و سه‌ری پاسه‌وانه پی‌په‌تییه‌کانی کرد که چا درییان ده‌کرد. کاتیک روخساری هیبور و وشك و دوور له هه‌ر نیشانه‌یه کی سه‌رسوپمانی بهدی کردن پتر سه‌ری سورما. نووسه‌ره‌که‌یش روومه‌تى ئاولمه‌بین و هه‌ردوو چاوی بئن ههستی خۆی ئاراسته‌ی کرد. به‌رپرسی پاسه‌وانه‌کان شتیکی به دواکاری گشتیی گوت. دواکاری گشتییش شتیکی به به‌رپرسی پاسه‌وانه‌کان گوت. گوئی له قسه‌کانیان نه‌ببو، نه‌یده‌زانی چی له

دورو بهری روود داد. به لام هستی بهوه که خدربکه خوی پیس بکات کاتیک به رپرسی پاسه وانه کان پییدا هه لشاخاو داوای لی کرد بچیته ژوره که هه نیشته ووه، که هولیکی دریز بورو سهربانه که هی به گومه ز بورو، کاتیک گهی شتنه که نیشته سیخورمه یه کی توندی له سینگی سره واند.

کاتیک بهندیه که دیکه (لوسیو ڤاسکیز) هاته ژوره ووه، هیشته دواکاری گشتیی له رُدادس تووره بورو بورو:

- هیچ سوودیکی نییه ره فتاری باش به رانبه ر بهم جوره که سانه بنوینیت! ٿهوان پیویستیان به داره، به دار.

ئه که رچی ڤاسکیز هستی بهوه ده کرد لهناو که سوکاری خویدایه، به لام هه رچز نیک بورو بروای پی نه بعون، به تاییه تی گوئی له تیبینیه که دواکاری گشتیی بورو. هه بعونی ههر جوره پیووندیه که به هه لاتنی ژنه رال کانالیس، تهنانه ته گهر به پیچه وانه ٿاره زروشیه وه بیت، ٿهوه تومه تیکی زور مه ترسیداره، ئای چهند گیل و گهوجه!

- ناو؟..

- لسیو ڤاسکیز.

- لیره له دایک بورویت؟.

- لیره.

له بهندیخانه؟.

- نا، نا. له پایته خت.

- ڙنت هیناوه یان سه لئتیت؟.

- بد ریزایی ڙیانم ههر سه لئت بورو مه.

- باش و لامی پرسیاره کان بد هر ووه! چ کارهیت؟.

- فهرمانبه ر.

- پیشتر گیراویت؟.

- بهلی.

- به چ تاوانیک؟.

- کوشتن له کاتی فه‌مانبه‌ریدا.

- ته‌مه‌نت؟.

- ته‌مه‌نم نییه.

- مه‌به‌ستت چییه که ته‌مه‌نت نییه؟.

- نازانم ته‌مه‌نم چنده، بهلام ٿه‌گهر ههر پیویسته ته‌مه‌نم هه‌بیت بنووسه سی و پینچ!

- چ له باره‌ی کوژرانی گیله‌وه ده‌زانیت؟.

داواکاری گشتیی ٿهو پرسیاره‌ی ثاراسته‌ی ناخه‌وهی به‌ندییه که کرد له کاتیکدا زهق چاوی خستبووه ناو چاوی، بهلام وشه‌کانی، به پیچه‌وانه‌ی ٿه‌وهی پیش‌بینی ده‌کرد، هیچ کاریک‌گه‌رییه کی به‌سدر ورهی ڦاسکیزده و به جي نه‌هیشت، که به شیوه‌یه کی ثاسایی و ډلامیدایه‌وه له کاتیکدا له‌وه ده‌چوو هه‌ست به ره‌زامه‌ندی ته‌واو بکات:

- (ٿه‌وهی سه‌باره‌ت به کوژرانی گیله ده‌یانم ٿه‌وهیه که من به خوم کوشتم) پاشان ٿه‌وهی گوتی دووباره‌ی کرد و هو ناماژه‌ی به سینگی خوی کرد بو ٿه‌وهی له‌وه‌وهو هیچ گومانیک نه‌می‌نیست: (من کوشتم).

داواکاری گشتیی نه‌راندی و گوتی: ثایه ٿهو کاره به گالته ده‌زانیت، یان تو ٿه‌وه‌نده نه‌زانیت ئاگه‌ت له‌وه نییه به‌و قسنه‌یه‌ت ڦیانت له‌هست ده‌دیت؟.

- ره‌نگه ...

- مه‌به‌ستت له ره‌نگه چییه؟.

ماوهیده کی کورت تیپه‌پی داواکاری گشتیی نهیزانی چی بکات، چونکه به رانبهر به هیووری فاسکیزو، ئهو دهنگمی که له دهنگی گیتار دهچوو و هه ردودو چاوه تیزه‌کانی، ههستی به شله‌زان کردو بهره‌و لای نووسه‌رده که رېشیت بۆ ئهودی کات دهسته‌بهر بکات.

- بنووسه ...

بە دهنگیکی گېر گوتى:

- بنووسه لوسيو فاسکیز پیی لى دنیت که ئهو، به هاریکاری له گەل خینارۆ رېداس، گیله‌ی کوشتووه.

نووسه‌رده که له ژیئر ددانه کانییه وە بلمه بلمیکی کرد: (بە راستی ئهودم نووسیو). فاسکیز به هیووری و، به ریتمیک جزره گالتەمیه کی پیوه دیار بیت و واي له داواکاری گشتیی کرد هه ردودو لیوی خۆی بکرووژیت: (من لهو بپوایدام که مامۆستا زۆر شت لهو باره‌یدوه نازانیت. ئهو بپیاره چى دەگەیه نیت؟ هەر كەسیک دەتوانیت ئهود ببینیت کە من دەستم له پیناوی گیلیکی لیکندا گلاو نەکردووه ...).

- (پیزی دادگە کە بگە، ئەگینا میشکت دەپزینم!).

- ئهودی دەیلیم پیوهندی بە باپەته کەوهیده. پیت دەلیم من ئهودنده گموج نیم تەنیا بۆ کوشتن ئهو گیله بکوژم. من ئهو ئیشەی کردم بە فەرمانی پوون و راشکاوى جەنابى سەرۆك کردوومه ...

- درۆزن دهوت داخە .... ها ... كەواتە ئەركە كەمان زۆر ئاسان دەبیت ... رېستە كەی تەواو نەکرد چونکە لهو ساتەدا پاسەوانە کانی بەندیجانە کە هاتنە ژووره‌وو (رېداس) يان رادە كېشاو هه ردودو بالى شۆر بوبوونه‌وو هه ردودو قاچى چوون پەرۆ، يان چارۆ كەی زۆرانبازى گا بە زەویدا دەخسان.

داواکاری گشتیی پرسیاری له بەرپرسی پاسهوانه کان کرد که بۆ نووسه‌ره که بزهی هاتى و قامچییه کهی وەک کلکی مەیوون به دهوری مليدا پیتچابووه‌دە:

چەندتان لى دا؟.

- دوو سەد.

- باشە ...

نووسمر خىرا ويستى فريای داواکاری گشتیی بکەۋېت، بائمه بلەتكى كرد لە کاتىكىدا وشەكانى تىيکەل بە يەكدى كرد تا ئەوانى دىكە گويييان لى نەبىت: پيوىستە دوو سەددى دىكەلى لى بىدەن.

داواکارى گشتیی بە گوئىي كرد: (بەلى باش چاوش. دووسەدى دىكەيشى لى بىدەن تا لەم كورە دەمەوە).

قاسكىز بىرۇكەيەكى بە مىشكىدا تىيېپەرى : (چەندە دەمارى توندە ... بەلى ئەوه لە پىرەمېردىكى وەک ئەو چاودروان دەكىرت، دەم و چاوى لە زىنى بايسكل دەكأت!)

پاسهوانه کان بە شوينى خۆياندا گەرانمۇدو ئەو بەدبەختەيان رادەكىشاد بەرپرسەكەشيان بە دوايانمۇدو بۇو. لە گوشەيەكى ژۇورەكەدا فەرييان دايە سەر دۆشەكە شەپىك لەو شوينى سزاکەيان جىبەجىدەكەد. چواريان ھەردوو دەست و ھەردوو پېيان گرت. لە کاتىكىدا ئەوانى دىكە لييان دەدا، بەرپرسەكەشيان لىدانەكانى دەڭۈمىارد. لە گەل لىدانەكانى سەرەتادا جەستەر ۋۆداس وېك چۈوهە، بەلام ئىستە تونانى خى لە دەست دابۇو و نەيدەتوانى بەرەنگارى بکات و نەيش لە بەر ئازار و ئىش ھاوار بکات وەك چۈن يەكەمین جار واى كرد کاتىكى پېش چەند خولەكىكى لييان دا. چەند دلۇپە خوينىكى وشكەوە بۇوي ئەو بىرینانە لە يەكەمین خولى لىدانەكەوە بەجى مابۇون بە دار حەيزەرانە تەپ و نەرم و زەرده رۇوه و كەسکەكەوە بەجى مابۇون. دوايمەمین سكالالى چەند ھاوارىكى خنكاو بۇون

چون گیانله به ریک گیان برات و هست به ئازاره کانی نه کات. ددم و چاوی خۆی له دوشە کە شەکەدا نوقوم کرد له کاتىكدا ددم و چاوی وئىك چووبووه قىشى بژو بلاپووبووه. هاواره تىزە کانىشى نىكەن بە هەناسەپەرىي پاسەوانە کان بروپوون کە بە پرسە کەيان قامچىيە كەی خۆی تى دەسرەواندن ھەركە دەستيان لە لىدان شل كەربابايە.

- (لۇسيۇ ۋاسكىيىز ئەركمان ئاسان دەبىت ئەگەر ھەر ھاولۇلاتىيەك ئازاد بکەين تاوانىيەك ئەنجام برات و دوپاتى بکاتەوە كە فەرمانى لە جەنابى سەرۆكەوە وەرگرتۇوە! بەلگەت چىيە؟ خۆ جەنابى سەرۆك شىت نىيە فەرمانى لەو جۆرە دەربکات. كوا ئەو كاغەزەي كە تىيىدا فەرمانى پى داۋىت ئەو كارە بکەيت وەك بەو شىوە تاوانبارانەو ترسنۇكانە بەسەر ئەو بەستەزمانەت ھىنَا؟).

رەنگى ۋاسكىيىز ھەلبۈزۈرگە، لە کاتىكدا بە دواى وەلەمېكدا دەگەپا، ھەردوو دەستى كە دەلەرزىن خستە ناو ھەردوو گىرفانىيەوە.

- (تۆ دەزانىيت كە دەبىت لە بەرددەم دادگە كاندا قىسە كانت بە بەلگە بسەلىيىت، ئەگىنا دۆخە كە چى دەبىت؟ ئەو فەرمانە كوا؟).

- باشە، سەير بکە، ئىستە پىيم نىيە. گەراندەمەوە دەبىت جەنابى سەرۆك ئاگەي لەوە بىت.

- ئەوە چىيە؟ بۆچى گىرماڭە؟

- چونكە فەرمانە كە پەراويىزى لەسەر نۇسراپۇو كە پىويسىتە پاش جىيە جىيىكەن بىگىرەتىيەوە! پىيم پى نەددەرا لەگەل خۆم ھەلبىگەرم ... و بازىم تىيىدەگەيت.

- ورتە نە كەيت ... هىچ ورتە نە كەيت! تۆ دەتەوەتت بەو قىسىيەت سەبارت بەسەرۆك فرييەم بەدەيت. ئەي دز، ئەي تەرەس من مەندال نىيم ھىشتە لە فيئرگە بىم تا بپروا بە قىسىي پۈچەلى لەم شىوەيە بکەم! كاتىك مەرۋە ددان بە شتىكدا دەنىيت

ئەو شتىكە، بەلگەيشى لەسەر شتىكە ھەبىت ئەوە شتىكى دىكەيە، تەنبا لەو دۆخانەدا نەبىت كە ياساي سزاکان ديارى كردون، لەوانەيش گەواھى دانى پياوانى پۆلىس كە وەك بەلگەي سەلمىنراون. بەلام نامەويت وانەيەك سەبارەت بە ياساي سزاکانت بۇ بلىمەوه. ئەوەندە بەسە، بەسە، ئەوەي پىيوىست بۇ گۈنم ...

- باشە، ئەگەر ناتەويت بىرۇام پى بکەيت، بىرۇم پرسىيارى لى بکە، رەنگە بىرۇ بهو قسانە بکەيت كە پىت دەلىت. رەنگە لەگەلت نەبووم كاتىك دەرۋىزە كەرەكان گىلەيان توّمەتبار كرد ...

- دەوت قەپايات كە، ئەگىنا فەرمان دەددەم تىتتەن! چ گالىتە جارپىيە كە بىرۇم پرسىيار لە جەنابى سەرۆك بکەم! ... (فاسكىيز) ئەوەي پىت دەلىم، ئەوەي كە تو زۆرتىين شت لەبارەي پرسە كەوە دەزانىت پىر لەوەي پىيوىستە بىزانىت و، زيانە لە مەترسىدايە!

(لوسىز) سەرى شۇرۇ كردەوە وەك بلىيەت وشە كانى داواكارى گشتىي لەسەرى دابىت. رەشە بايش توند خۆى بە پەنجەره كانى ژورە كەدا دەداو گىھى دەھات.

(۲۱)

بازنەی داخراو

فریشته روو ياخه و بۆينباخه کەی خۆی توند راپسکاند، بیرى لەوه كردهوه،
كە لەو شیكاریيانه ناپەسەندتر نیيە كە كەسانیئك بۆ پاساوى كارى كەسانیئكى
ديكە دەيھىننەوه. كارى كەسانى ديكە... كەسانى ديكە. هەندىك جاريش
رەخنه گرتە كەيان لە چۈپە چۈپى توند بەو لاؤه هيچى ديكە نیيە. نەو شتەي
لەبەرژەوندى مەۋۇقا دېشىرانەوه زىيەدرەقىي لەوه كانى ديكەيدا دەكەن.
چەندە بىن نەخن! بەلام كارەكە ئازارىبەخشە وەك چۈن فرقەيەكى زىبر بەسەر شويىنى
برىئىكدا بەھىنرىت. هەروەها سەرزەنشتى كردنى شاراودىش، كە خۆى لە وىئەي
پلارىنىكى دۆستانەي ئاسايى يان تەنانەت پلارىنىكدا داپوشىت مەبەستى چاكە بىت،
دەشىت بريئە كەي زۆر ئازارىبەخشتر بىت، تەواو وەك فرقەي تۈوك زىرى تىزىش.
تەنانەت خزمەتكارانىش! هەر ھەمۇ ئەوانە نەفرەتىيان لى بىت و بۆ ناو دۆزەخ
گەردەن بېشىت!

لەيدك راپسکاندا، ھەمۇ دوگەمە كانى كراسە كەي پچانەوه. توند لە
بەرددەمەوه ھەلىتلىشاند. شتەكە لەوه دەچوو سىنگى ھەلدەرىيىت.
خزمەتكارەكانى بە دوورو درېتى قىسىم قىسىم لۆكى خەلکىيان لەبارەي بەسەرهاتى

ئەویندارییەکەیەوە بۆ دەگىرایەوە. ئەو پیاوانەی لەوە دوودلۇن ژن بھىنن لە ترسى ئەوەی نمودك ئافرەتىك بېيىتە ھاۋىيەشىان و - وەك فيئرخوازى زىرەك لە رۆزى تاقىكىرىدەنەوەدا - قىسە قىسەلۇڭى ئەو خەلکەي بۆ بىگىرپىتىتەوە لە بارەيەوە دەيلەن، كە ھەر ھەموويان ناشىريين، كار دەگاتە ئەوەي ئە قىسەلۇڭانە لە زارى خزمەتكارەكانىيانەوە بېيىستن، وەك چۆن تۈوشى فريشتەرپۇھات. ئاكام پەرددەكانى ژۇورەكەي دادايەوە بىن ئەوەي كراسەكەي داکەنىت. زۆرى پىيىست بە نۇوستن بۇو، يان بەلايەنى كەمەوە كە ژۇورەكەي وا پى بچىت لە نىيوان ئەو نىيوان رۆزىدا بوبىيىتە بەرىبەست. كە رۆزىكە لە رۆزەكەي پىشۇو باشتىر نايىت. وەك بە ناخۆشىيەوە ئەوەي لە دلى خۆيدا دەگوت.

(نۇوستن)، فريشتە رۇو ئەم وشەيەي گوتەوە كاتىك لە پايىنى قەرەوىلەكەيەوە دانىشت و دوگەمى پانتولەكەي دەكردەوە، بىن پىتالۇو بىن گۆرەوى، ياخى كراسەكەي كرابۇرەوە. (ئاي، چەندە گىتلەم، ھىشتە چاکەتە كەم دانە كەندۇرە!).

لەسەر ھەردوو پازىنەي رۆيىشت و پەنجەكانى پىيى نۇوشتاندبووەوە تا ژىر پىيى بەر عەرددە ساردەكەي ژۇورەكە نەكەۋىت، بەو شىيە توانى چاکەتەكەي بە پىشتەوەي كورسىيەكەوە ھەلۇاسىت، پاشان لەسەر يەك قاچ وەك بالىندەي لاق درىز خىراو چاپوركانە خۆى فرى دايە سەر قەرەوىلەكە. بەلام ... (تاخ)!... كەوتە سەر عەرددەكەوە ئەو عەرددە ساردە شىكىتى پىيى هىينا. ھەردوو پىيى پانتولەكەي وەك دوو مىلى كاتىزمىرىيەكى زەبەلاح بە ئاسماңدا خولانەوە. لەوە دەچوو عەرددەكە لە بەفر دروست كرايىت نەك چىمەنتۇ! ئاي خودايە! بەفرييەكى تىيەكەل بە خوى. بەفرييەكى تىيەكەل بە فرمىسىك. بازىدايە سەر قەرەوىلەكە وەك بلىيەت لە چىيايەكى بەفريىنەوە بىكەت بۆ تۆقىيەكى رىزگاربۇون فرى بىدات، دەيويىست خۆى لە ھەموو ئەوە رىزگار بىكەت كە رۇویداوه، كاتىك بەسەر قەرەوىلەكەدا كەوت واي زانى دوورگەيەكە، دوورگەيەكى سپى نىيوجە تارىكىيەك چوار دەوري داوه، لەگەل رۇوداوكەلى كپ و

پلىشىزراو. لە بىرى دەچىتەوە، دەنۋىت، رادەوستىت و كارىيەكى وا دەكات و دەك بلېيت هەر نەبوبىت. خۆى لە كۆكىدەنەوە ليك جودا كەرنەوەي ھۆكارەكان دۇوردىخاتەوە و دەك بلېيت پارچەيەك لە پارچە كانى ئامىرىيەك بن. نەفرەت لە بىنەما دروستە باوهەكان، با بە ھەموو پىچ و پەناكانيانەوە بەرەو دۆخ غلۇر بىنەوە! لە قۇناغى نۇوستىنى دورى لە دروستى باشتى، ئەو سېرىونە بەچىزىدە، كە سەرتا شىنەو پاشتى بەرەو كەسک دەگۈزۈت و دواترىش دەبىتە رەش، كە لە چاوهە دەخزىتە ھەموو جەستەوە، تەواوى لەشى مەرۇڭ خاو دەكتەوە. ئاي، ئارەزوو! ئەمە ئارەزوو ئەكەيت ھاوكات مولكى تۆيەو مولكى تۆيىش نىيە. لە ھوزارىيەكى زىپىن دەچىت كە ھەردوو دەستمان بە ھەر دە پەنجە كانانەوە بۆيى كەدبىتە قەفەز. نۇوستىنى تەواوى پېشىۋە خش، دورى لە تەنگ پى ھەلچىن، لە ئاۋىنەكانى چاوهە بىتە ژۇورەوە و لە پەنجەرە كانى لۇوتەوە بچىتە دەرەوە، ئارەزوو ئەمە دەكەردى، خەوبىكى خۆشى و دەك خۇسى رۆزگارى راپورددو.

زۇو ھەستى بەوە كە نۇوستى بەسەر سەرييەوە، بەسەر سەربىانى مالە كەمەيەوە بەرزا دەفرىت، بە رۇوناكى پىشىنگدارى رۆز، ئەو رۆزەي لە ياد ناچىتەوە. رۇويى ودرگىيەرا. سوودى نىيە، بەسەر لاي چەپدا و درچەرخايىوە تا لىيانەكانى دلى ھىيورتر بكتەوە، پاشان بەسەر لاي راستدا. سوودى نىيە. نىزىكەي سەد كاتىزمىر لە نىيان ئەو و لە نىيان نۇوستىنى خۇشدا بۇو، لەو رۆزگارانەدا كاتىنەك بىن خەم و پەزارەي ئەويندارانە دەچووه نىيۇ نويىنە كەمەيەوە. ئارەزوو بەوەي تۆمەتبارى كەدە كە لەبەرئەوە بەدەستى ئەو ئازاراھو دەنالىيەت چونكە بەزۇر دەستدرېيىت سېكىسى نەكىدە سەر كامىيلا. مەرۇق ھەندىيەك جار ھەست دەكت، كە لايەنى تارىكى زيان خول و دەورييەتى تا رادەيەك پى بچىت، كە خۆكوشتن تاکە ھۆكار بىت بۇ ئەوەي خۆى لى دەرباز بكت و ھەللىت. بىرى بۇ ئەوە چوو: (ئىستە كارىيەكى وا دەكەم و دەك بلېيت هەر نەبوبىم). لە ناخەوە راچلەكى. ئەم پىيەكەي

بهو پیشیه کمیدا هینا. پیشی ناخوش بمو هیچ بزماریک بهو خاچهوه نهبوو که پیوهی هملواسرابوو. بیری بزو ئهود چوو: (جۇره شتىك لە پى كىدىنى سەرخۇشە كاندا دەبىنرىت لەسىدارە دراوه كان بيرى مروق دەخاتەوە. لەسىدارە دراوه كانش سەرخۇشە كان بيرى مروق دەخەنەوە، كاتىك بە ئاسمانەوە هملواسرابون و لىنگە فرتىييانە. ئارەزۇوي پەنجەي تۆمەتبارى ئاراستە كرد. ئەي فريشته رپوو، تو لە هەرامەي سەرخۇش، هەرامەي لەسىدارە دراو، باشتى نىت!

بیرى بزو ئهود چوو: گىيان لمېر لە تۆمارى حسېبە سېكىسييە كانى خۆيدا هەلە ناكات. ئىمە وەك بلىيەت مندالان دەمېزىنин رىيگەي خۆيان بەرەو گۆرسەن دەگرنە بەر. گىدبۇونەودى رۆزى ھەلسەنانەوە ... باشە، گىدبۇونەوە نايىت. قەيچىيە كى زىرىپىن ئەو دەزۇوه ھەميسەئىيەي مندالان دەپچۈرىيەت. ئىمەي پياوان لە رەخزەلەي بەراز دەچىن كە بەرازى ئىبلىسى بە گۆشتى ھەنجىنراو سىخناخى دەكەت تا سوجەق (سوسىچ) لى دروست بکات. كاتىك نيازى خۆمم كۆنترۆلەركەد تا كاميلا رېڭارېكەم لەو مرخەي تىيم كىدبۇو، بەشىكى خۆمم لە پاش خۆم بە بەتالى بە جى ھىيىشت، بۆيە ھەست دەكەم ناخەوەم بەتالان، نىگەران، تۈورە، نەخۇش و، بەندى نىيۇ داوهەكەيە. ئافرەت ئەم گۆشتە ھەنجن ھنجن كراوەيە كە پياو وەك رېخۇلەي بەراز خۆي پى پە دەكەتمەوە بزو ئهودى لە خۆي راپازى يىت. ئاي چ بى بەھايىكە!). چەرچەفە كان چۈن تەنورە پىوهى نۇسان، تەنورەي بە ئارەق خوساو كە كەس بەرگەي نەگرىت.

دەبىت كە (درەختى شەوه خەمبارەكە) لە گەللاڭاينىدا ھەست بە ئىش و ئازار بکات. (ئاي ئەي دەماگى بەستەزمانم!). زرنگەي يەك بە دواي يەكدى زەنگە كان، (بىرگىز)، شارى مەدووان. قەدىلەي لۇولىداوى ئاورىشىمىن بە چوار دەوري گەردىنېيەوە. (ھەرگىز ...). بەلام وەك بلىيەت لە شوينىكى تەننېشەوە گرامافون لىدەدەن. ھەرگىز گويم لى نەبوبوو. نەمزانىيە كە ھەيءە. يەكەمین ھەوال

له باره یوه. له حهوشه‌ی پشته‌وهی ماله‌کهوه سه‌گیکیان ههیه. دهیت دوو بن. به‌لام لیره گرامافونیکیان ههیه. (تهنیا یهک). له نیوان زیل و به‌می گرامافون لیره‌و، سه‌گه کانی حهوشه‌ی پشته‌وه گوی له دهنگی خانه‌خویکیان ده‌گرن، ماله‌کهی من، سه‌رم، خودی خوم له‌ویم. دراویسیه‌تی ئه‌وهیه ههمان کات نیزیک و دورویش بیت. ئه‌مه خراپترین شته له دهرو دراویسیه‌تی. به‌لام سه‌باره‌ت بهو دوو دراویسیه، ئه‌وه کاریان ههیه دهیت ته‌واوی بکمن. ئهوان گرامافونه که به‌ریوه ددبهن و، سه‌باره‌ت به مافی همر هه‌مووان ده‌په‌یقن. ده‌توانم مه‌زندده بکم چیم له‌باره‌وه ده‌لین. ئای چ زن و میردیکی خوییری و له‌گامن، ده‌توانن چی ٹاره‌زوو بکمن ده‌باره‌ی من بیلین، من ده‌ریه‌ستی هیچ نایه‌م. به‌لام ... سه‌باره‌ت به وی! ئه‌گهر لوه دلیام بم یهک وشهیان سه‌باره‌ت به وئی گوتیت ئه‌وه هه‌ردووکیان ده‌که‌مه دوو ئه‌ندامی (ریکخراوی لاوانی ثازاد). لهو رووه‌وه به‌رد‌هه‌رام هه‌په‌شم لی کردوون به‌لام ئه‌مروه ههست بهوه ده‌کم که به راستی هه‌رده‌شکه‌م جیب‌هه‌جیده‌که‌م. ئه‌وه زیانیان لی تال‌ده‌کات. به‌لام ره‌نگه ئه‌وه هه‌رده‌شیه جیب‌هه‌جن نه‌کم، به راستی ئهوان همر شایسته‌ی ئه‌وه نین. ده‌توانم گویم لییان بیت له هه‌موو شوینیک بیلین: (پاش نیوه شه‌و کیزه به‌سته‌زمانه‌کهی رفاندو، بو خانی ئافره‌تیکی سوژانی بردو له‌وی ده‌ستدریثی سیکسی کرده سه‌ر، له‌کاتیکدا پولیسی هه‌والگری پاسه‌وانی بهر ده‌رگاکه‌یان ده‌کرد تا کس نه‌چیته ژووره‌وه نه‌بیبینیت). پاشان دیمه‌نه که دیننه بهرچاویان که من جله‌کانی له‌بهر داده‌که‌نم و هه‌لیاند تلیشیت‌نم، کامیلاش چوون بالنده‌یه‌ک به داوه‌وه بوبیت، به جهسته‌وه به په‌رو بالله‌وه ده‌له‌رزیت. هه‌روه‌ها هه‌ردووکیان ده‌لین: (پاشان به چاوی نووقاوه‌وه وهک بیلیت توانیک ئه‌نجام بدات یان ده‌رمانیکی تال‌هه‌لکورینیت و بئی ئه‌وهی ده‌ستبارزی له‌گهله بکات به زور سواری بسو). ئه‌گهر بیانزانیاپه ئه‌وهی روویدا زور لهو مه‌زنده‌یه ئهوان جیاوازتر بسو، منیش لیره‌دا سه‌باره‌ت بهو ره‌فتاره

جهنلتیانانه م نیوچه پهشیمانم! ئەگەر بیانزانیاییه هەر ھەموو ۋەھى دەیلەن
ھەلەیە. لە راستیدا ھەردووكیان تەنیا دەیانویت کيىزەكە وىتىن بىكەن. لەگەل مەندا
وىتىن بىكەن. لەگەل من و ھەردووكیاندا وىتىن بىكەن. ئەوان جله‌كانى لەبىر
دادەكەن، ھەردووكیان مەزدندەي ئەو شتە دەكەن گوايە من ئەنجامم دايىت!.
(لاوانى ئازاد) شايىستەي ئەو دوو مرۆقە نىيە. دەبىت شتىيىكى لەو خراپتىيان بۆ
بدۈزۈمەوه. باشتىرين سزا - لەبىرئەھى دەيىشىتە سەلتىن، بەلۇي بە راستى دەيىشىتە دوو
سەلتى دېرىين - ئەھىدە جووتىك لەو ئافرەتانە، لەو ئافرەتانەيان پېيۋە بېبەستمەوه.
من دوو ئافرەت دەناسىم لەوانەي خۇ دەورى جەنابى سەرژكىيانە. كەواتە با ئەو
دووانە بن. ئەو دووانە. بەلام يەكىكىيان دووكىيانە. گرینىڭ نىيە. بەلكو باشتە
ئەگەر جەنابى سەرژك فەرمانى مارە بېنەكە بىدات ئەھى نارەزايى دەرىپىن
ناخوات كە بۇكە كە دووكىيانە. جا با لە ترساندا بىياخوازن، با بىياخوازن...).

خۇي لەناو نويىنەكەدا گرمۆلە كىدو ھەردوو باززوو خستە ناو ھەردوو
لاقىيەوهۇ، سەرى لەناو سەرينەكائىدا نوقم كىدو، لە ئاكامى نىگائى ھزرە بە
ئازاربەخشەكانييەوه بە دواي پىشووپىيىكدا دەگەرا. چەند پىنگىدادانىيىكى جەستەيى
لە وىيەى سووچە ساردەكائى نويىنەكەو چاودەرىتىان دەكەد، كە لە سەركەرنى
بىرکەنەوه پەرتەكانييەوه پىشووپىيىكى كاتى پى بەخشى. ئاكام، خۇي بەو
خۇشنىودىيانە دلخۇش كرد كە پىشوازىيانلى دەكەت ئەگەرچى ئازارىشىيان ھەيە
كاتىيەك ھەردوو قاچى بۆ دەرەوهى چەرچەفەكە درېز كەدەوه تا لە كۆتايى
قەرەۋىلەكەوە بەر ئەستۇونە ئاسىنەكە كەوتىن. پاشان ورده ورده چاوى كەدەوه.
ئەو كاتەيى واى كرد پى دەچوو كە دەزۈوه زۆر بېچوو كەكائى ھەردوو پىئلۇو
دەپچەرىنېت. ھەستى كرد وەك سىبەر ھىچ بارستايىيەكى نىيەو، ئىسىكەكائى ناسك
و نەرمن و، پەراسووه كانىشى وردىر دېبنووه تا دېبنە قىتىنکەو سەريشى دەبىتە
گونكە ھەویرىيىكى تەر... جۆرە دەستىيىكى لە پەمۇو و خورى لەو بەيانىيە زووه

باوه شیوه‌ی چه کوشی دهنواند.. دستیکی خوری و په موبوینی یه کیک له وانه‌ی به نووستنه‌وه ده رون ... خانووه‌که له چه کوش دروست کراوه... شاره کانیش دارستانگه‌لی چه کوشینن... که لای ده نگه‌کان ده رژانه سه‌ر عمرد له کاتیکدا له ده رگاکه‌ی دهدا... دهونی دره‌حتی ده رگاکه هیچی پی نه‌هات. پاش نه‌وه‌هی که لای کانی ده نگه‌که‌ی لی رژانه سه‌ر عمردو ... هیچی له برد همدا نه‌مایه‌وه نه‌وه نه‌بیت که له ده رگاکه برات... نه‌وانیش هیچیان بوز نه‌مایه‌وه نه‌وه نه‌بیت ده رگا بکنه‌وه... به لام ده رگایان نه کرده‌وه. ده کرا ده رگاکه بشکینیت نه‌ونده‌ی لی دا... لیدان له دوای لیدان، ده کرا ده رگاکه بشکینیت، لیدان له دوای لیدان... پاشان هیچ، ده کرا ده رگاکه بشکینیت...

- کی لہبہر دھر گا یہ؟۔ چی؟۔

— هه والی مردنی که سیکه تازه هینا ویانه.

- بەلی، بەلام بۆی مەبە، چونکە رەنگە ئىستە نووستىپىت. لېرە لەسەر مىتەكەي دانە: .

(شهوی راپوردو سنیور خواکین سیرون کوچی دوایی کرد، پاش نهادهی دوایه مین نهینی پیروزی نوشی. بویه هاوشه ره کهی و منداله کان و کهس و کاره کانی دیکهی دیانه ویت به خم و پهزارهه ئەم هەوالهتان پی را بگەیەن و، تا خوازن رەجمەتی بو رەوانه بکەن و تمشریف بفهرمۇون كاتشمىر چوارى ئىوارە ئەمرو لە گۆرستانى كشتىي ئامادەي بەرى كىدنى تەرمە كەي بن و پرسەداران لە بەرددەم دەركاى كەن ئازىكىدا گەددەنەد زانشان مەللا خەلخەشەن شەقام كان، ۲۰۱)

فریشته رو و به ناچاری گویی له یه کیک له خزمه تکاره کان بwoo به دهنگی به رز

بالیکی له چهرچهفه کان قوتارکردو نووشتاندیسه و هو له زیر سه‌ری دانا، مستهر (خوان کانالس)، له‌ناو مشکیدا هاتو جوی دهکردو جلویه‌رگه، به‌ری له‌به‌رک دیبو.

چوار دلی له ته‌خته‌دار دروست کراوو چوار دلی پیرۆزی کردبۇونەوە کردبۇونى بە ساج و لیئی دەدان. دەیوانى لە پىشته‌وە ھەست بە خاتۇر (خۆدیت) بکات، بە ھەردوو مەمكە زله کانىيەوە كە لەناو مەمكداňە فلزىيە كەيدا زىندانى كرابۇون، لەگەل قىزەكەي كە لەسەر شىيوه (بۆمبى) رېتكخاربۇو و شانەيەكى جوانى لەناو دەستەوە لى دابۇو وا لېتكەر دەپەزىيە باشىنەتىنەت. ھەستى كرد ئەو بالەي تەزىيە كە وەك سەرين خستبۇويە ژىير سەرى، بە وريايى درېشى كردەوە، وەك بلىيەت كراسىيەكە دوپەشكىيەكى تىيدا بە وريايى ..... دەجۈولىتەوە ...

ئەسانسىيەتكى پې مىرۇولە بەرەو لاي شانى بەرز دەبۇوهە، ئەسانسىيەتكى دىكەي مەگنانىيىسى بەرەو لاي قۇلەنىيىكى دادبەزى. گۈزبۇونەوە كە لە لۇولەي پىشەوەي بازۇويەو تىپەرەي و لەناو سىبەرە كاندا بىزبۇو. دەستى ئاوهەلپىزىنەتك بۇو - ئاوهەلپىزىنەتك جووت پەنجەي پىيەدۇو. ھەستى بە دە هەزار نىنۇك كرد تا پەنجە كەلەي ھەردوو بىنى.

- (ئاي كىيە بەستەزمانەكە، ھەر لە دەرگا دەددىت و بۆت ناكەنەوە ... ئەوانە درېنەن، ھىيىترى سین گرتۇون. ئەگەر دەرگا بىكەنەوە تفييان لە روو دەكەم. بە دلنىيائىيەوە، ھەروەها سى و دوو و پىيىچ ... و ... پازدەو ... نۇو نۆزدە ، تفييان لە روو دەكەم. سەرەتا ئاسوودە دلخۇش لە دەرگاى دەدا، بەلام لە كۆتايىدا و پىيىدەچوو تاۋىير ھەلبىكۈلىت. لە دەرگاى نەددەدا، بەلكو بە خۆى گۆرى بۆ خۆى ھەلدىكەند. ئاي چى وريابۇونەوەيە كى تالە! ئەگەر بىتوانم سېھىينى دەچم بۆ ئەوەي بىبىئىم. بە بىيانووى ئەوەي ھەوالى باوکى بۆ دەبەم. ئاي، ئەگەر بىتوانىيە ئەمېر ھەوالىيم دەست بىكەوتايە. دەتوانم ... ئەگەرچى بىرۋاي بە قىسە كانىيىش نىيە ...).

***

(بپوام بە قسەکەت ھەيە! بپوام ھەيە، تەواو بپوام بەوه ھەيە كە مامەكەنم نكۆلىيان لە بايم كرد و گوتىيان نايانه ويىت جارييىكى دىكە من لە مالەكەياندا بىيىن). كاميلا ئەمەي بە مىشىكدا تىيدەپەرى كاتىك لەسىر نويىنەكە (لامسكواتا) راكسابۇو، پشتىشى دەئيشا، كاتىك خەلکانىيڭ لەناو مەيخانەكەدا بۇون، كە پەرژىنېكى كۆنە تەختەدارو نايلىون و پەرپۇو پاتال لە ژورى نووستنەكەي جودا دەكتەمۇد، ئەم خەلکە قسەيان لە بارەدى رووداوه كانى ئەمۇرۇو دەكرد: ھەلاتنى ژەنەرال و، رفاندى كىيىزەكەي و، چالاكىيەكانى خۆشەويىست، مەيخانەچىيەكە خۆى وا پىشان دەدا، كە گۈيى لە هىچ ئەو قسانەيان نىيە، بەلام بە تەنگى ئەمۇدە بۇو هىچ وشەيەكى ئەم قسانەي لە دەست نەچىت.

شەپۆلىيەكى نويى لەناكاوارى رېشانەوە پالى بە كاميلاوە نا لەم گرووبە تاوانكارە دوور بىكمەيتەمۇد. ھەستكىردن بە كەوتىنە خوارەوە بە شىيۆھى ئەستۇونى و بەبىي دەنگى ...پاش دوو دلى نواندى، ئايە دەست بە هاواركىردن بىكەت ئەگەرچى ملھۇرىيەتىش دەگەيەنېت، يان هاوار نەكەت و رەنگە تەواو ببۇرۇتەمۇد، بېپارىدا بۇ داواكىرىنى يارمەتى هاوار بىكەت. پاش ئەمۇدەستى سەرمابۇون گەمارۋىدا، وەك بلىيەت لەپەرى بالىندەي مردارەوە بۇو دروست كرابىت. يەكسەر (لامسكواتا) بە ھەلەداوان خۆى پى كەياند بۇ ئەمۇدە بە دەنگىيەوە بچىت - چى روويىدا؟ كاتىك لەويىي بىيىنە چۈون بەفر رەنگى ھەلبۇرۇكاكەوە ھەردوو دەستى چۈون دەسکى گىشكەرقە ھەلاتۇون و، ھەردوو كاجىرەي وىيەك چۈونەتەمۇد ھەردوو چاوى نۇوقاون، بە ھەلەداوان دەستى دايە كە مىيەك بىراندى لە نىزىكىتىن بوتل و بە دەم و چاوىدا پېزىاند. ئەمەندە نىڭەران بۇو، ئاگەيلى نەبۇو كاتىك كېيارەكان مەيخانەكەيان بەجى دەھىيەت. لە پاكىزەو ھەمۇو پېرۇزەكان پارايەوە كىيىزەكە لىرە لە مالەكەي ئەو نەمرىت.

***

- (کاتیک ئەم بەیانییە لېك جودا بۇینەوە، کاتیک ئەو قسانەم پى گوت دەستى بە گریان كرد. چى لە دەست دىت تا بىكەت؟ ئەگەر شتىك رۇوبىدات كە پېشتر پېشىبىنى نەكرايىت، مەرۆف، يان لە خەفتەدا، دەگرىت...).

فرىشته رپو ئەو بىرە راگوزارىيانى بە مىشكدا تىيدپەرى كاتىك لەسەر قەرەۋىلەكە راڭشاپۇو، نىوچە نوستۇر و نىوچە وريا ، لەسەر گۈنۈكى شىنى ئاسمانى بىدار بۇو. ورده وردهش، بە راستى خەو بىدىھەوە، بىن جەستە، بىن شىۋە، چۈن سروھ بايەكى فيئنك بە ھۆزى هەناسەكانييەوە بلەرىتەوە، بەسەر شەپۇلى ھزرە شىۋاوه كانييەوە دەخولايەوە.

پاش ئەم كەوتىنە ناو نەبۇونەوە، ھىچ شتىكى بۆ نەمايىھە كامىلا نەبىت، درېش و شىرىن، دللىق، چۈن خاچى رەپ راودستاوى سەر گۈزەكان...

ھىزى خەو پېشوازى لىّ كرد، كە بە يەكىك لە كەشتىيە بىن شومارەكانى بە دەريا تارىكەكانى راستىدا دەسۋورايدەوە. چەند دەستىكى نادىyar لە ھەردو شەۋىلاڭى داچەقىيى رووداوه كانىيان دوورخستەوە، لە كاتىكدا شەپۇلە برسىيەكان دېنداňە لەسەر پاشەررەكى قورباينىيەكان دەستەوەخەي يەكدى بۇبۇونەوە.

پاشاي خەو پرسى: كېيىھ؟

چەند پىاوىيىكى نەبىنراو وەلەميان دايىھە: (مېگىل)ى فريشته رپو.

دەستىيان چۈن سىبەرى سىپى، لەناو سىبەرە رەشەكانەوە، بە نەبىنراوى و ھەست پىنەكراوى، درېش كردەوە.

پاشاي خەو بە دوو دلىيەوە گوتى: بىبەنە ناو كەشتىيەكەوە ... كەشتىي ئەو ئەويندارانە لەوە بىتازبۇون ھەست بە ئەويندارى و خۆشەويىستى بىكەن و دلى خۆيان بەوە دەدایىھە كەسانى دىكە خۆشيان بۇئىن.

دەست و پىوهندەكانى پاشاي خەو فەرمانەكەيان بە جىيەدەگەۋياندو بۆ ئەو كەشتىيەيان دەگواستەوە، كە بەسەر تۈيىزالىكى ئەو وەھمەدا دەرۋاشىت كە بە تۆزۈ

گەردىلەي ورد رۇوداوه كانى ژيانى رېزانەي داپوشىو، كاتىك لەناكاو هەرا و
ھورىايەك چون نىنۇك لە چىنگى دەرىئىنان...

نوىنەكە ... خزمەتكارەكان ...
نا، راگەياندەكە، نا ... كورەكە!

فرىشته رۇو ھەردوو چاوى ھەلکولفت و بە ترسەوە سەرى بەرز كرددو. دوو
ھەنگاو دوور لە قەردويىلەكەيەوە مندالىك راودەستابوو ھەناسەبىرىكىي بۇو
نەيدەتوانى بىتە گۆ. تا لە ئاكامدا گوتى:

- ئافرەتە مەيخانەچىيەكە ... ناردۇومى ... پىت بلېم ... كە پىوپىستە زۇو
خۇت بىگەيەنەتە ئەۋى ... چونكە كىيژەكە ... ژيانى شىھە...).
ئەگەر فرىشته رۇو ئەو ھەوالانەي لە خودى جەنابى سەرۆكەوە پى گەيىشتبايە
بەو خىرایىه خۆى لەبەرر نەدەكرد كە خۆى لەبەركەد. يەكسەر چووه دەرەوەو
يەكەمین شەپقەي لەسەر كرد كە بە ئاسقىيەكەوە بەر دەستى كەوت، قىيتانى
پىتلاوەكەيشى نەبەسترابوو، بۆينباخەكەيشى نارپىك بۇو.
پاشاي خەو پرسى: ئەو كىيژە كىيە؟.

ئەبۇو دەست و پىيۇندەكەي تازە گولىتىكى سىيس بۇوى ناو ئاواه سىيانكە كانى
ژيانيان بە نىيچىر گرتبوو. وەلاميان دايەوە: (كامىيلا كانالىيس).

- زۆر باشە. فرىئى دەنە ناو كەشتىي ئەويندارە بىن بەختە كانەوە، ئەگەر جىنى
شويىن پىيەكى تىيەدا ماوه...
دەنگى فرىشته رۇو نەرمەت بۇو و رېتىمىكى باوكانەي نواند لە كاتىكدا گوتى:

(دكتۆر بىرت بۇ چى دەچىت؟) كامىيلا زۆر نەخۇش نەبۇو.

- لەو بروايەدام لەرزو تاكەي پەرە بىستىنىت ... تۈوشى ھەوكردنى سىيەكان
بۇوە ...

(۲۲)

گۆپى زىندۇو

كۈرەكەمى نەمابۇو... (نینيا قىدinya)، بە جوولەيەكى مىكانيكىيانە، جەستەكەى بۇ لاي پۇومەتى خۆى بەرزىرىدەوە كە شەلآلى لەرزوتا ببۇو، جوولەكەى لە جوولە ئەوانەنى دەكىد لە ئاكامى تىكچۇونى ژيان و گۈزەرانى ھەرسەيتىنارياندا ئەقل لەدەست دەدەن. جەستەكە لە تۆويكى وشك قورسەر نەبۇو. ماچىكى كرد. يارى لەگەل كرد. بەلام لەناكاو لەسەر ئەزىزلىقى نۇوشتاىيەوە - جۆرە تىشىكىنى زىرىدى كال لەئىر دەرگاکەوە دەھاتە ژۇورەوە - لە نىزىك ئەمە كۈنەوە داچەمايىھە كە ئەمە تىشكە پېشىنگىدارەي بەرەبەياني لەسەر ئاستى عەرد لىيۆھ دەھاتە ژۇورەوە، بۇ ئەوهى رووتەر ئەوهى لە مندالەكەمى ماۋەتهوە بىبىنیت.

مندالەكە لەناو قوماتەكەيدا لە ئاواھ لەمە دەچوو نەمك مندالىيکى چەند مانگانە، چونكە دەم و چاوه بچۈركەكەى چۈن شويىنە بىرىنېك چىچ و لۇچ بۇو، دوو بازنهى رەشىش دەردىو چاوابيان دابۇو. ھەرددوو لىيۆيشى لە رەنگى گىچ دەچۈن. خىرا لە تىشكەكەى دوورخستەوە و توند بە ھەرددوو مەمكە ئەستورەكانييەوە نۇوساند. بە چەند رىستەيەكى تىئەكەيىشتاراوى تىكەل بە فيغان سکالازى بەر خواودەند بىردى. دلىشى بۇ چەند چىركەيەك لە لىيىدان دەكەوت،

خەمەكانى بە فيغان لە دواي فيغان رەھا دەكردو بە پچىر پچرى بلەبلىتكى لىّوە دەھات لە هەنسكى كەسييڭ دەچوو لە گيانەلادا بىت: كورەكم ... كو... كو... كو... كورەكم!).

فرميسك بە دەم و چاویدا ھاته خوارەوە كە هيچ دەربىرينىكى پىيوە ديار نېبۇو. گريا تا ئەو رادەي خەرىكبوو ھەست لە دەست بىدات، مىرددەكى لەبىر چۈوبۇوەوە كە ھەرەشەي ئەھەيانلى كىردىبوو لە بەندىخانە لە بىساندا بىرىت ئەگەر ژنەكەي ددان بە تاوانەكەيدا نەننېت، ھەرودەها ژان و ئازارە جەستەييەكانى خۆي و، ھەردوو دەست و ھەردوو مەمكى بە كىيم و زۇخاولو ھەردوو چاوى سووتاورو، پاشتى شاكاوشى لەبىر كىردىبوو، نىيگەرانى سەبارەت بە كارەكەي بەلاونا، كە كەسييڭ نېيە خۆي لى تىيېگەيەننېت و، سەرسۈرمان و واق ورى بەسەريدا زال بۇون. كاتىيڭ فرميسكە كانى ھشك بۇونەوە ئىيدى نەيتىنى بىگرىت، ھەستى كرد بۇونەتە كۆر بۇ كورەكەي و ئەۋەتە جارىيکى دىكە گەراوەتەوە ناو سكى و، دوايمىن مت بۇونى ئەو كە كۆتايى نايەت مت بۇونى وي دەگەيەننېت. بۇ چركەيدىك، خۆشىنۇدېيەكى تىيىشى ھەميشهي ئازارەكانى بېرى: چونكە بېرىزكە ئەۋەتى كە بۇونەتە كۆرپى كورەكەي لە ھەتوانىيڭ دەچوو و دلى فېنىك كردەوە. ھەستى بە شادومانى ژنانى رۇزىھەلاتى كرد كە بە زىندۇويى لە گەل خۆشەویستە كانىياندا دەنیزىرەن، بەلكو شادومانىيەكەي لەلەدە مەزىتە بۇو - چونكە لە گەل كورەكمىدا نەدەنیزىرا، بەلكو ئەم دەبىيەتە كۆرپى زىندۇوى ئەم، دوايمىن يېشىكەيەتى، ئامىزى دايىكايدەتى، ھەردووكىيان پىيەكەوە، بە يەكگەرتۇويى، چاوهەروان دەبن، تا ئەم كاتەي خواهەند بۇ لای خۆي بانگىيان دەكتەوە. بىن ئەۋەتى فرميسكە كانى بىرىت، قىزى رېكخىست وەك بلىيەت بۇ ئاھەنگ دەچىت و، لە سووجىيکى ژورە تەسکەكەي بەندىخانەكەوە كە لە بىر دەچوو ھەلنىشت و، تەرمى كورەكەي بە ھەردوو مەممك و نېيوان ھەردوو بازوو و ھەردوو لاقييەوە نۇرسابۇو.

گۆرە کان مردووه کان له ئامىز ناگىن، بۆيە دېبوو كورەكەي ماج نەكات، بەلام توند، توند فشارى دەخستە سەر، وەك چۆن ئىستە وا دەكات. ئەوانە قەلغانى ھېزو تونانو نەرمىن، مردووان ناچار دەكەن بە بى دەنگى و بى جۈولە بەرگەي گىچەل پى كىردن و تەنگ پى ھەلچىنى كرم و گەرمايى داهىززان بىگەن. ھەرچى ئەو تىشكە پىچاو پىچەيە كە لە كونى پشتەوەي دەرگاكە دىتە ژۇورەوە، ئەوە ھەر ھەزار سال جارىيەك پەشنىڭدارتر دەبىتەوە. سىببەرە كانىش، تىشكە دەرچۈوه کان راپادۇويان دەنин، لەسەر خۇچۇون كۆلۈژەم بە قەد دىوارە كاندا دەكشىن. دىوارى لە ئىسىك... ئەو ئىسکانەي وىئەي رووتىيان لەسەر كىشراوه. (نېنىيا فيدىيە) ھەردوو چاوى خۆي نوقاند، چونكە گۆرە کان له ژۇورەوە تارىيەن، ھىچ ورتەيەك يان فيغانىيەكىيان لېتە نەھات، چونكە گۆرە کان بەرددەوام بى دەنگن.

نيوەرپ بۇو. بىنی دار سەررووه کان بە ئاواي باران شۇرۇبوو. پەرسىيلكە کان بە ئىلىمانەوە دەفرىن. رېگەو بانە کان ھېشىتە لەبەر تىشكى ھەتاودا دەبرىسکانەوە پەلە مندالى چەتۈون بۇون. قوتا باخانە كانىش پۇوبارىيەكى ژيانى نوپىيان بەرەو شار بەتال دەكىد. ھەندىيەك لە مندالە کان (چاوشاركى) يان دەكىد، وەك مىش ئىرەو ئەۋپىيان دەكىد. ھەندىيەكى دىكە يان دەورى دوو لە ھاۋەلە كانى خۇيان دابۇو وەك دوو كەلەشىر دەستەو يەخە تىكىگىرابۇون. دەم و لۇوت خوپىناوى، گەريان، فرمىسىك. ھەندىيەكىشيان لە دەرگايان دەداو ھەلەدەھاتن. ھەندىيەكى دىكەشيان ھەلىيان كوتايىھ ناو دوكانى شىرىنەمەنېيە كانمۇھ تاشە كەرۆكە و پەپكە گوپىز و كىيەك بە لۇز و شىرىنى مارنگى بىگەن، يان چەتەي دەريايىي ئاسا ھېرىشيان بىردى سەر سەبەتە مىوه کان و، چۇون بەلەمى بەتال و شكىنراو بەجىيان ھېشتن. بە دواي ئەوانىشدا ئەوانە هاتن سەرقالى فرۇشتىنى شتى كۆنە، يان پۇولى پۆستە گۆرپىنهوە، يان يەكەمین ھەولى جەگەرە كىشان بۇون.

گالیسکه یه کی کرئ لەبەردەم بەندىخانەی (کاسانۆفا) دا راوهستا سى ئافرەتى لاؤ پىرەڙنېكى قەلەوى لى دابەزى. بە روالەتىاندا دياربۇو كە كىن ئەوانەي هاتۇون. ئافرەته لاوەكان جلى لە لۆكە دروست كراوى رەنگاپەرنگ و گوپەرەوى سورور پىتلاۋى زەردى پاژنە زۆر بەرزيان پوشىبۇو، لەگەل تەنورەدە كورتى سەرووی ئەزىز كە ژىر كراسە دانتىيل دارە پىسە كانىيان لىيە دياربۇو، لەگەل بلووزدا كە لاي ناوكەوه والا بۇون. قىيىشيان لەسەر ئەو شىوهى پىيى دەگوترىت شىوهى لويسى پازدەيم رىكخارابۇو، بريتى بۇو لەچەند قىزى لۇولدرار غەرقىنى قۇزو لەم لاو لەو لاوە بە دانتىيلى سەۋىز يان زەرد بەستارابۇون، سورايانى كۆنناشيان ئەو كەلۈپە سورە كارەبايانە بىر دەخستەوە كە بە بەردەم خانۇوي سۆزانىيە كاندا هەلدەواسران. ھەرجى پىرەزىنە كە بۇو كە جلىكى رەشى لەبەر كەدبۇو شالىكى ئەرخەوانى لەسەرىيە وە پوشىبۇو، كاتىكە كە دابەزى پىيى هەلدەنوتاۋ بە دەستە قەلمۇوھ پېر لە زىپۇ مرووارىيە كەھى دەرگاكە دەگرت.

كىزە بچوودەكەيان دەنگى بەرز كەدەوە بۇ ئەوهى تەنانەت بەردەكاني رېتىكە يىش بىبىستن و پرسىيارى كرد: (خاتۇو چۆن گالىسکە كە چاودەرىيمان دەكەت، ئەدى وا نىيە؟).

پىرەزىنە كە وەلامىدایە وە: (بەلىنى، دەشىت لىيە چاودەرىيمان بىت).

ھەر چواريان روويان كردە (کاسا نۇقا) و دەروازە بە روالەتى پىشوازى و شادىيە وە پىشوازى لى كردن.

كەسانىكى دىكەيىش ھەبۇون لە ھۆلە دىمەن دژوارە كەدا چاودەرىيمان دەكەد. پىرە زىنە كە لە دەرگاوانە كەھى پرسى: (شىنتا پىيم بلىنى، ئايە سكىتىرە كە لىيەدە؟).

- بەلىنى خاتۇو (چۆن)، ھەر ئىستە گەيىشت.

- که واته تزوو گیانی خوت ئاگهداری بکه که ددهمه‌ویت بیبینم چونکه له‌گەل خوم فرمانیکی نوسرام بۆ هیتناوه، بۆ من زۆر زۆر گرینگه.

له‌ماوه‌دی رؤیشتنی ده‌رگاوانه‌کەدا پیره‌ژنه‌که بی ده‌نگ بwoo. هیشتە شوینه‌کە، به‌لای به‌سال‌دّاچووانووه له‌ماوه‌دی هاوته‌مه‌نی ئەو بعون، کەش و هەوای دیزه‌کانی ده‌نواند، چونکه ته‌لاره‌کە، پیش ئەو‌دی بکریتە به‌ندیخانه بۆ له‌پی لاده‌رەکان، به‌ندیخانه‌ئی ئەوینداران بwoo، تەنیا بۆ ئافره‌تان. ده‌نگی زولالی ئافره‌تە راھیبەکانی (سانت تیریزا) چون ده‌نگی فرینی کۆتر له نیوان دیواره زه‌بەلاھە کانیدا ده‌زرنگ‌گایووه. هیچ نیلوغه‌ریکیش نەدەبینرا، به‌لام تیشك سپى و دلپین و دلپدوین بwoo، له جیاتى رۆژوو و گونیه‌یش پەنا بەر درکی هەموو جۆرەکانی ئەشکەنجه‌دان برابوو که له‌تىر سايەھی نیشانه‌ی خاچ و تورى جال‌جالۆکەدا باوبوون.

کاتیک ده‌رگاوانه‌که گەپایوه، خاتوو (چۆن) رؤیشت بابه‌تە کە بۆ سکرتیرەکه شى بکاته‌وه. پیشتر کاره‌کەی خۆی له‌گەل بەریو‌بەری به‌ندیخانه‌کەدا ریکخستبوو، داواکاری گشتیی سەربازی فرمانی ده‌رکردبوو - بەرانبەر بە ده ھەزار بىزۇ، كە باسى نەکرد - ئافره‌تى به‌ندکراو (قىدىنا دى رۆداس) راھدەست بکەن. كە لەم کاته‌وه دەبیتە نیشتە جىيى (چىزى شىرىن) كە ناوى تىاترۆخانه‌کەی خاتوو (چۆن) ئافره‌تە ددان زېپىنەکە بە ناوه‌وه ناونزابوو.

دwoo ده‌نگی چون ده‌نگی هەوره تريشقە له ژووره تەسکەکەی به‌ندیخانه‌کەوە هات کە هیشتتا ئافره‌تە به‌ندکراوه بەدبەخته‌کە به خۆی و مندالەکەيەوە راکشاپوون، بى جوللەو، به چاوى نوقاواو بە ئاستەم ھەناسەی دەدا. به ھەولىيکى زۆرەوە، لەناو بى دەنگىيەکەشەوە، ده‌نگی جىرەھى شتى دىكەيىش كە كەم جار بەكاره‌يىزراوه، له هاوار دەچوو، بەرگوييکەوت. ده‌رگاکەيان كردەوە تووند گرتىان، ھەردوو چاوى توند نوقاند بۆ ئەو‌دی تیشكەکە نەبىنيت، چونکه گۆر لەناوه‌وه

تاریکه. بهو شیوه‌یه کویر ئاسا رایانکیشا، له کاتیکدا جهسته‌ی منداله بچووکه که خوشویسته‌کهی توند به سینگی خویه‌وه نووساندبوو. ئازدهل ئاسا بۇ اناپه‌سەندترین کار فرۆشرا.

- به روالت خوی و پیشان ده دات که که رو لال بیت.
  - چاوی ده نوو قینیت بو ئهودی نه مانبینیت.
  - نا، ئهودی راستی بیت، شهرم ده کات.
  - رهنگه نه یه ویت مندالله که هی به ئاگا بهیننه وه.

نهمه قسهو پلاری (چون) ای ددان زیپین و ههر سی کیزه کانی بwoo له کاتی
گه شته که دا. هرکه گالیسکه که به پری که وت، به دریثایی ریگه که قیرتاو
نه کرا بwoo، تهق و توقی دههات و گوئی کمپر ده کرد. گالايسکه وانه که، که
کابرایه کی ییسپانی به رو الله (کیشوتی) بwoo، جنیو له دووی جنیوی به هه رد وو
نه سپه که ددا، هه رد وو کیان تاییهت بعون به گزبره پانی زوانبازی، وهک بلیت به
خوی شوره سواری زورانبازیه که يه، (نینیا فیدینا) به دریثایی گه شته که له
به ندیخانه (کاسا نویشا) وه بوز خانووه کانی سوزانیه کان (وهدک له گورانیه که وايه)
دانیشتبوو، هیچ ئاگهی لهو روودا وانه نه بwoo له چوار دهوری روویان ددا، بى
نه ودي هه رد وو پیلورو يان هه رد وو ليوی بجولینیتھوه، به لکو به هه مورو
تووانانه كېيە وه مندان الله كه توند له ئامىز گرتسوو.

کاتیک خاتوو (چون) کرییه کهی به گالیسکه وانه که ددها، ئەوانى دىكە يارمەتى (قىدinya) ياندا له گالیسکە دابەزىت و لەسەرخۇ پالىان پىوه ناو بىردىانە ناو خانۇرى (چىڭىشىرىيەن) ەوە.

چهند کریاریک لهوئ بون، زوریهیان سهربیاز بون، ئەو شەوهیان له سالۇنى سۆزىنیخانەكەدا بەسەر دېبرد. خاتۇر (چۆن) كاتىك چووه ژۇرۇھوھ ھاوارىيکى بەسەر بارماھەكەدا كەرىپ و پېرسى: كابرا كاتىزىمۇر چەندە؟.

سه‌ربازیک هدلیکیشا: (خاتوو چون شهش و بیست خوله که).

- (ئای، ئەی پیرى ئازداوه‌گىر تۆ لىرەيت؟ من نەمبىيىت!).

ھەر ھەمۇويان چاويان بىرىيە ئافرەته نوئىيەكە و ويستيان شەو شەوهى لەگەل راپوئىن. (قىدىنا) كەللەرقانە درېشەي بە بىن دەنگىيەكەي خۇى دا، كە لە بىن دەنگى گۆرستان دەچوو، بە ھەردۇو بازۇوى جەستەي مەندالەكەي گوشىبۇو، ھەردۇو چاوىشى نوقاندبوو، ھەستى بە ساردى و قورسى بەردەكان دەكرد.

ددان زىرىيەكە بە ھەر سى كىزەكەي گوت: دەي، بىبەنه مۇوبەقەكەو بە (مانويلا) بلىن شتىكى پى بادات بىخوات، كارىكى وا بىكەن ھەندىك خۆى برازىيىتەوە دەست بە خۆيدا بەھىنېت.

ئەفسەرييەكى تۆپخانەي چاو شىنى رەنگ پەرپىو بەرھەو لاي كىزە نوئىيەكە رۆيىشت و دەست بە ھەردۇو پۈوزىدا بەھىنېت. بەلام يەكىك لە سى كىزەكە پاراستى و نەيەيىشت توخنى بىكەۋىت. ئەو كات سه‌ربازىكى دىكە باوهشى بەناو قەدىدا كەر دەك بلىيەت دارخورما بىت، ھەردۇو چاوى گىر كەر دەوە ددانە ھىندييە جوانە كانى خستە دەر، دەتكوت ئەو گەمالدىيە لە كاتى دىلە بە بادا دواي دىلەكەي كەوتۇوە. پاشان ماجىيەكى كەر دەر دەتكوت ئەو گۇنا بەفرىينەكانى، كە لە ئاكامى فرمىيىكەوە سوئىر بوبۇون، بە ھەردۇو لىيۇي دەلىسايەوە كە بىراندىيان لى دەچۆرا. ئەودىش باشتىن يەكىھتى نىوان سه‌ربازگەي سەربازەكان و سۆزانىخانە كانى بەرجەستە دەكرد، چونكە گەرمائى سۆزانىيەكان باشتىن قەرەبۇوى سەرمائى گۆرەپانى مەشق كەردى سەربازگە كانە.

خاتوو (چون) بۇ ئەوهى كۆتايىي بەو دىيەنە ناشىرىينە بەھىنېت گوتى: (ئىيىستە، تۆ ئەي كىچەلبار، ئەي داۋىن پىس، واز لەمە بىنە! ئا، باشە، ناچارىن بتبەستىنەوە).

(فیدینا) دژ بهم شته ئالوش بهخسانه هیچ بەرگىيەكى لە خۆي نەكىد، بەلکو تەنبا هەردوو پېتۇو و هەردوو لىيۇ توندتر نوقاند بۇ ئەوهى تارىكى و بىي دەنگىي خۆي، كە لە گۆپ دەچوون، لە ھېرىش بىپارىزىت، لە كاتىكدا مندالە مەردووه كەي توندتر بە سىنگى خۆوه نۇساندو بەھەردوو بازرووى راپىشەند وەك بلىيەت نۇوستبىت. بىدىانە حەوشەيەكى بچووكەوه، لەو شوينەي كە سىبەرى لاي ئىوارە ورده ورده دەرژايد ناو ئاواھەلپىشىنەكەوه. دەنگى ئاھ و نالە، دەنگى نزم، چۈپە ئافرەتلىنى نەخۆش، كىۋانى قوتابى، ئافرەتلىنى بەندكراو يان ئافرەتلىنى راھىب، پىكەننىي ساختە، ھاوارى ناقۇلائى كورت، ھەنگاوى پىنگەلەتكەن تەنبا گۈزەرەپيان لەپى بۇو. يەكىكىان پاپەزەكانى لە دەرگاى ژۇورىيەكەوه فېي دا، پاپەزەكان لە شىپەيە پانكەيەك كەوتىنە سەر عەرد، كەس نەيزانى كىن ئەو كارەي كەد. ئافرەتلىكى قىز بىز سەرى لە كۇنېكى بچووكەوه دەرھەتىناو لە پاپەزەكانى نواپى وەك بلىيەت خودى چارەنۇوس بنوپىتىت، پاشان فرمىسىكىنەي سەر كۆنە رەنگ پەپىوەكەيەوه شۇر بۇوەوه.

چۈپە كى سور لە قەد دەرگاى دەرەوهى سۆزانىخانەمى (چىئىشى شىرىن) هەلۋاسرابۇو. لە چاۋىكى ئاواساوى ئازەلەتكەن دەچوو، مۇركىيەكى ترازايدى بە پىاوه كان و بەرەكەن و نەيىنەيەكانى كامىرا فۇتۇڭرافىيەكان و ژۇورەكانى فيلم شوشتن دەبەخشى. پىاوه كان دەھاتن تا لەناو ئەم توپەنە كە سۈرەدا مەلە بىكەن وەك قوربانىيەن نەخۆشى سۈرۈشە كە بە ھيوان كىيمەكانيان چارەسەر بىكىن. بە شەرمەوه دەم و چاۋىان بەر تىشكەكە دەدا نەوهەك كەس بىيانبىنەت، وەك بلىيەت خويىن ھەلبقۇرۇپىن، پاشان بۇ زىر تىشكى شەقامەكە، بۇ زىر تىشكى سېپى شارەوانى، بۇ زىر تىشكى بىن گەردى مالەكانيان دەگەرانەوه، ھەستيان بە نىگەرانى دەكىد كە وىنەكەيان باش نەشۇشتراپىتەوه.

(فیدینا) هیشته نهیدزانی چی له دهورو بهري پرودداد، بهلام بيرزکه يه کي بهسه ردا زال بيو شه ويش شه ووبو که بهبي مندالله کي هيچ بونينکي نبيه. هه ردوو چارو هه ردوو ليوي له پيشتر پتر نوقاندبوو، هيشته جهسته بچوو که كه يشي به هه ردوو مهمكه پر له شيره كه يه و جه راندبوو، هاولله كانى زور كوشان و هه وليان دا شهه روشه بگورن، كاتيك بو چишتكاخانه كه يان ده برد.

(مانویلا کالافانو) ای چیشت لینه‌ریش، چهندین ساله به شارنی کاروباری چیشتخانه و شته پیووندیداره کانی سوزانیخانه‌ی (چیزی شیرین) دهستنیشان کراپوو، له باوکیکی به بهزهی بی ردین دهچوو، که تنه‌نورده‌یه کی په‌په‌پری له‌به‌ربوو. هردوو شه‌ویلاکی داهیزراوی ئەم چیشت لینه‌ره به‌ریزه زر زبه‌لاحد پې له کهردسته‌یه کی هه‌وایی بون، بیانوویتکی بو خوی دۆزیبیه و بو ئوهی چه‌ند رسته‌یه کی توند ثاراسته‌ی (قیدینا) بکات کاتیک چاوی پی کهوت:

- (ها، سۆزانییەکى داۋىن پىسى دىكە، باشە، ئەمە لە كۆپۈھەت؟. ئەمە حىچ بە سىنگى خۇۋە نۇوساندۇوه؟.).

هرسی کیزه که نهیانویرا زار بتزه کین، ئەگەرچى نهیاندەزانى لەبەر چ هوکاریک بۇو، بە ئامازە چىشت لىنەرە كەيان تىگمەياند - وەك دەست لەسەر يەك داداۋىن، نىشانە ئاسىنە بەندىخانە - كە لە بەندىخانە وەھاتە و ٥.

پاش نهوده تیبینی ئافرده که نهودبوو: (سەگى گلاؤ!) پاشان کە نهوانى دىكە چۈونە دەرەوە گوتى: (پىيىستە ژەھرت دەرخوارد بىدەم لە جىياتى نهودى خواردنت دەرخوارد بىدەم! نەمەو نهودىش بىگە!) بە شىشى گۆشتە کە چەند شىشىيکى بە پىشىدا كېشا.

(فیدینا) له سه ر عه رده که دانیشت ته رمی منداله بچوو که که له تامیزبیوو، بی ته وهی و دلایم بداتوه يان چاو بکاتوه، ماودیه کی دوورو دریزه به هه مان شیوه هه لیگر توروه ته نانه هه است به وه ناکات که قورس بیت.

(مانویلا) دهستی به هاتن و رۆیشتن بۆ ئېردو ئەوی کرد، دهستی بەرز دەکرده‌وو نیشانه‌ی خاچی دروست دەکرد، لە کاتى هاتن و چوندما ھەستى بە بۆنیکى بۆگەن لەناو چىشتىخانەکەدا کرد. لای حەوزەکەوە گەپارايەوە سینىيەكى بە دەستەوە بۇو، - بىچاودۇانى - نووكە شەقى لە (قىدىنە) دەسرەواندو بەسەرىدا ھەلدەشاخا: (شىتىكى بۆگەنت پىيە بۆنى بۆگەنى لى دىت. فەرىدى دەو لېرەوە دوورخەوە! فەرىدى دە، من نامەويىت لېرە بىت).

بە ھۆى ھاوارەكانى (مانویلا)وە خاتۇرۇ (چۈن) ھاتە مۇوبەقەکەوە، ھەرددو كىيان، وەك بلىيەت درەختىك لە رەگ و رىشەوە ھەملەتكەن، بۆ ئەوە ھەرددو بازۇوى ئافەته بەستەزمانەكە بىكەنۇوە ھارىكىارى يەكدىيان کرد. بەلام کاتىك زانى کە دەيانەويىت مندالەكەي لە چىنگ دەربەيىنن، ھەرددو چاوى کرده‌وو ھاوارىيکى توندى کردو پاشان بۇورايەوە كەوتە سەر عەرەدەكە.

(مانویلا) يىش ھاوارى کرد: ئەوە مندالەكەي بۆنە بۆگەنە لى دىت.
مەردووە! ئاي خودايە!

دادانزىپىن لە ھىچ لۆژىكىك نەكۆلائىوە، لە کاتىكىدا سۆازنىيەكان رېزانە ناو مۇوبەقەکەوە خۇى گەياندە لای تەلەفۇنەكە بۆ ئەوەي كاربىدەستان ئاگەدار بىكەتەوە. ھەر يەكە لە سۆزاننىيەكان دەيانويسىت مندالەكە بىيىن و ماچى بىكەن و ماچبارانىيان کردو لە نىوان خۇياندا لەسەرى بەشەرەتەن. دەم و چاوه بچۈركە كە نغۇرى لىكى رېسوايى بوبۇو، بۆنیكى بۆگەنى لىيۇ بەرز دەبۇوەوە. شوينەكە سىخناناخ بۇو لە گىيان و قىسە كەدن لەبارەي بەرىيەچۈنى رېئەسى ناشتىنى تەرمەكە. كويىخا (فارفان) رۆيىشت مۆلەتى ناشت لای پۆلىس و درېگىرت.. قەنەفەو جىنگەكانى ناو گەورەترين ژۇرۇي تايىەتى نۇوستىنيان دەرھىتىنا، بخوردىيان سووتاند بۆ ئەوەي بۆنى گەنیوی سپىرمانەكانى قەد پەرددو مافۇرەكانى پىقاو بدەن. (مانویلا) يىش بۆ چىشت لىننان قىرى بەكارھىتىنا، مندالەكەيان لەسەر

شوروشەيەكى رەش لەناوەراستى گول و كەتاندا دانا، وشك و رەنگ زەرد، چۈنون
تۆويىكى رۇوهكى لەولاو راكسابۇو.

بە رۆخساري هەمۈريانەوە دىيار بۇو وەك بلىتىت ئەو شەوهە ھەر يەكەو
جىگەرگۆشەيەكىان لەدەست داوه. چوار مۇم دەسووتان. بۇنى پەپكىي گەمنە شامى
و براندى و جەستەئى نەخۆش و قونگە جىگەرەو ئارەق ئەو ناوەدى تەنېبۈوهە.

ئافرەتىكى نىيچە سەرخۆشىش لەۋى بۇو، مەمكىتىكى رۇوت بۇو، جىگەرەى
دەكرۆشت لە جىياتى ئەوهى بىكىشىت، لەگەل رۇوبارى فرمىسىكدا ئەم وشانەى
دەگۇتمۇوه:

بنوو كورە ساواكەم بنوو
بنوو ساوا خۆشەویستەكەم بنوو
ئەكىنا گورگ دىيت و
دەتخوات!

بنوو ژيانى دايە بنوو
چونكە دەبىت ئىيستە بچم
پەرۇكانت بشۇم و
جلت بۆ بدرۇوم.

(۲۲)

پاپۆرتیک سهبارهت بەو نامانەی ئاراستەی جەنابى سەرۆك كراون

- ۱ - خاتوو (ئەلیخاندرا)، بىيۆ ژنه كەي خوالىخۆشبوو (باون)، كە نىشتەجىنى ئەم شارەدەيە، ئافرەتى خاودندى كۆگەي مۆبىلىيات كە بە ناوى (لابايىنا فراكا) يە، ددان بەودا دەنیت لەبەرئەوەي كۆگەكەي لە تەنېشەت مەيخانەي (لوتو - تىپ)-ەوەدەيە، ئەمە دەيتوانى چەند كەسىيەك بىينىت ھاتوچۇرى مەيخانە كە دەكەن، بە تايىبەتى شەوانە، بە بىيانووى بىينىنى ئافرەتىيىكى نەخۆشەوە. پىي خۆشە جەنابى سەرۆك لەو رووداوانە ئاگەدار بىكەتەوە، چونكە بۇي دەركەوتۇو - بە ھۆي ئەم قىسانەي لەو دىويى دىوارەكەوە بىستۇرنى - رەنگە زەنەرال (ئىوسپىيۇ كانالىس) لە مەيخانە كە خۆي شاردېتتەوە و ئەوانەي هات و چۆي ئەم شۇينە دەكەن پىلان دىز بە سەلامەتى دەولەت و ژيانى گرانبەھايدى جەنابى سەرۆك دەگېرن.
- ۲ - خاتوو (سۆلىداد بلماريس)، نىشتەجىنى ئەم شارە، ددان بەودا دەنیت لەبەرئەوەي ھىچ شتىيىكى نىيە خۆي پى بېتىنېت، چونكە ھەموو داھات و پارەو پۈولەكانى تەواو بۇونە. جا لەبەرئەوەي لېرە كەس نايناسىت و كەسىش قەردى پى نادات، ئەمە تکا لە جەنابى سەرۆك دەكات (مانويل بلماريس أ) كورپى و

(فیدیریکو ئۆرنیروس ب) ئى مىردى خوشكى ئازاد بکات و دەشىت و دزىرى رېپى
دراو لە بالىۆزخانەي ولاٽە كەي لىرە شايىھتى بادات كە ئەو دوو كەسە هىچ
پىووندىيە كىيان بە سياسەتمەوه نىيەو، تەنبا بۇ ئەوهە هاتۇونەتە ئىرە تا بە كارى
سەربلۇدانە بىزىو بۇ خۆيان پەيدا بىكەن و، تەنبا تاوانىيان ئەوەيە راسپاردىيە كى
ژەنەرال (ئىۋسىپىيۇ كانالىس) يان پەسەند كردووه كارىكىان لە ويستگەي
شەمەندەفەر بۇ دەستە بهربکات.

٣ - كۆلۈنىيل بىرۇد نىسيو پېرفىكتۇ پاز ددان بەودا دەنیت: ئەو گەشتەي لەم
دوايىھدا بۇ سەر سنور ئەنجامىدابۇ بەمەبەستى لە نىزىكەوە ئاگەداربۇنى رەوشى
زەوي و زارو رېيگە باز و رېيگە وشكانييە كانى ئەو ناوجەيە بۇوه تا ئەو شوينانە
دەستنېشان بىكىيەن كە پىويسىت دەكەن ھەنگاوى توندو تۆل تىيان تىدا وەرىگىريت.
بەدورو درېتىش باسى ئەو پلانى ھەلمەتە دەكات كە دەشىت لە چەند خالىيىكى
ستراتېتىش شياو جىبەجى بىكىيت ئەگەر ھات و بزووتىنەوەيەكى شۆرشكىگەرانە
باقۇمىت، لاي خۆيەو ئەو ھەواالە دووبات دەكاتمەو كە كەسانىيەك لەسەر سنور بۇ
ئەو مەبەستە خۆيان ناونووس كردووه، لەوانەيش (خوان ليۇن پارادا) و ئەوانى دىكە.
ئەوانە ئەم جۆرە چەكانىيان ھەمەيە: بۇمىي دەستى، رەشاشى دەستى، تەھنگى مەودا
سنوردار، ديناميت و پىدداوىستى دىكەي وەك پىدداوىستى مىن دانانەوەر،
شۆرشكىگەران ٢٥ تا ٣٠ چەكداريان ھەيمۇ دەتوانن ھېرىش بىكەنە سەر ئەو ھېزىانەي
حڪومەت كە لەوين. نەيشىتوانى ئەو ھەواالە پشت راست بکاتمەو كە (كانالىس)
فەرماندىيانە، بەلام ئەگەر كارەكە بەو شىۋەيە بۇو، ئەوه بىن گومان ولاٽە كەمان داگىر
دەكەن ئەگەر ھەنگاوى دېلىۋماسى بۇ بەدەستەوەدانى ئەو شۆرشكىغانانە لە لاپەن ولاٽى
دراوسييە نەھاوېزىت. دەشلىت: ئەو ئامادەيە ئەو ھېرىشە ئەنجام بادات كە سەرەتاي
مانڭى دادىيە بۇ دەستنېشان كراوه، بەلام پىويسىتى بە چەكە بۇ تىپى پىادە،
تەقەمەنى تەواوېشى نىيەو، چەند نەخۆشىكىشى لى دەرچىت لەوانەي پىويسىتىيان بە

چاودیئری پزیشکی ھەدیه، ۋەوە رەوشى ھېزەكانى زۆر باشەو، رۆزانە لە كاتىزمىر شەشى بەيانىيەوە تا ھەشتى بەيانى مەشق و راھىنانيان پى دەكىرىت، و، ھەفتانەيش يەك سەر مەريپان بۇ خواردن بۇ سەردەپرىت و، ئەوهى لە خوارەو ئىمزاى كردووە بۇ دروستكىرىنى سەنگەر داواى چەندىن كىسە زىخى لە بەندەرە كە كردووە.

٤ - (خوان ئەنتۇنيا ماريس)، سوپاسى جەنابى سەرۆك دەكات بۇ ئەو بايەخ پىتدانەي بەرانبەرى نواندوویەتى و چاودىئری پزیشکى بۇ دەستبەر كردووە. ئىستەيش ئامادىيە بگەپرىتەوە سەر خزمەت و داواى لى دەكات پى بىدات بىتە پايەخت تا ھەندىئك لەو ئەركانە راپەرتىت بە ھۆى زانىارىيە تايىەتىيە كانىيەوە لەمەر ئەو چالاکىيانە كە (قابىل كەفخال) پارىزەر ئەنجامىيان دەدات.

٥ - (لويس رافيليس م)، ددان بەودا دەنیت لەبەر نەخۇشىيە كەي و نەبۈونى ئەو ھۆكaranەي دەبنە ھۆى ئەۋەي تەندروستى چاك بېتىتەوە، ئەۋە حەز دەكات بگەپرىتەوە ويلايەتە يەكگەرتووە كان و، ثارەزوو دەكات لەيەكىك لە پۆستە كان لە كونسولخانەيە كى كۆماردا دامەزىيەت، نەك لە (نيۆ ئۆرلىانز) و نەيش بە پىتى بارودۇخ و مەرجە كانى پىشىو، بەلكو بە ناوەي كە ھەۋالىيىكى دىلسۆزى جەنابى سەرۆكە. ئەۋە بۇو لە خۇشبەختى ئەو بۇو ناوى لە ليستى ديدارە كانى مانگى كانۇونى دووھمى راپۇردوو تۆمار كراپۇو، بەلام كاتىيەك لەناو ھۆلە كە بۇو و ئەۋەندەي نەماپۇو بچىتە ژۇرەوە، جۆرە گومانىيىكى لاي ئەفسەرانى پاسەوانى تىبىيەنى كرد، كە شويىنى ناوە كەيان لەناو ليستە كەدا دەستكارى كردو گۆرپىيان، كاتىيىكىش نىزەرى هات، ئەفسەرە كە بۇ ژۇرەيىكى تەنېشىتى بىردو پېشكىنى وەك بلىيەت لە ئازاواھە كىيەكان بىت. پىشى گوت لەبەر ئەۋە دەپېشكىنەت چونكە ھەوالى ئەۋەيان بەدەست گەيشتۇوە كە (قابىل كەفخال) پارەي پى داوه بۇ ئەۋەي سەرۆك كۆمار تىرۇر بىكەت. كاتىيىكىش گەپايەوە ھۆلە كە، بىنى كە ديدارە كەي ئەۋە ھەلۇھەشىنراوەتەوە، جا لەبەر ئەۋەي لەو كاتمۇوە ھەرچى لە دەست ھاتىبىت درېغى

نه کردووه بۆ ئەوەی جهناپی سه‌رۆک بیینیت و له هەندیک لهو شتانەی ئاگەدار بکاتموه که ناشیت له‌سەر کاغەز بنووسرين، کەچى لهو کۆششەيدا سەرنەکەوتووه.

٦ - (نيکوميدس ئاسیتونو) دەنووسیت و ددان بهوھدا دەنیت که پاش يەكىك لهو گەشتانەی بۆ کارەكانى خۆى ئەنجاميان دەدات کاتىك بەرهو پایتهخت دەگەرایەوە تىيىنى ئەوەي کرد ئەو پىكلاامەي بە تانكى ئاوهکەوه بۇو - کە ناوى جهناپی سه‌رۆکى له‌سەرە - نىزىكەي هەر ھەمووى شىۋىئراواه، چونكە شەش پىتى لى کراوه‌تمووه ئەو پىتەكانى دىكەش شىۋىئراوان.

٧ - (لۆسيۆ ۋاسكىز) کە بە فەرمانى داواکارى گشتىي سەربازى دەستگير کراوه و له بەندىجانەي ناوهندىيە، تىكا دەدکات بە دىدارى جهناپى سه‌رۆك شاد بىت.

٨ - (كاتارينو رېخىسىيۇ) ددان بهوھدا دەنیت که تەلارى (لاتىپرا) بەرىۋە دەبات کە تەلارى ژەنەرال (ئىپسېپپو كانالىس)-هە، له رۆزىنک لە رۆزىنلى مانگى ئابى راپىدوودا ئەمۇ بەرىزە سەرى لە چوار ھاولى خۆى داوه، پىتى راگەياندۇون (ئەو كاتە سەرخۆش بۇوە) ئەگەر شورىش ھەلبىگىرسىت ئەمۇ دوو بەتالىيون لەزىز فەرماندەبىي ئەودا دەبن: يەكىكىان بە فەرمانى يەكىك لە ھاولەكەنانى دەجولىئىنەوە، کە ژەنەرال (فارفان)-هە و ئەمۇ كەي دىكەيشى بە فەرماندەبىي يەكىك لە مىيچەر ژەنەرالە كانه بىي ئەوەي ناوى بىات. جا لە بەرئەوەي ھىشىتە پۇپاگەنە سەبارەت بە شورىش بەسەر زاراندا بىلاؤ دەبىتەوە، ئەوەي ئەمەي لە خوارەوە ئىمزاکردووه ئەو شتانە دەنووسیت بۆ ئەوەي جهناپى سه‌رۆك لهو شتانە ئاگەدار بکاتموه، لە بەرئەوەي نەيتۋانيوھ بە دىدارى بىگات تا بە خۆى ئەو شتانە پى راپگەيەنیت، ئەگەرچى لهو بارەوە ھەولىيکى زۇرىشى دابۇو.

٩ - ژەنەرال (ميگاديو رايون) نامەيەك ھاپىچ دەدکات له قەشه (بلاس كۆستدىق) وە بە دەستى گەيشتۇووه ددان بهوھدا دەنیت کە ئەب (ئۆركىخۇ) درۆيى

بۆ هەلددەستیت (گوایه بە فرمانى ئەسقوف لە سەرۆکایەتى ئەبرەشییەی (سان لوقا) شوینى ئەب دەگریتەوە) و بە درۆکانى دانیشتۇوانى كاسۆلىكى لىھان دەدات، لەمەيشدا خاتتو (ئەركاديا دى ئەپۆس) ھارىكارى دەكات. جا لەبەرئەوهى دەشیت بۇونى ئەب (ئۆركىخۇ) لە ئەبرەشییە كە دەرەنچامى خراپى لىبکەویتەوە، كە دۆستى (فایيل كرفال)-ە، بۆيە ئەوهى لە خوارەوه ئىمزاى كردووه پىي خۆشە جەنابى سەرۆك لەم رۇوداوانە ئاگەدار بکاتەوە.

١٠ - (ئەلفریدۆ تۆلیدانو) خەلکى ئەم شارە، ددان بەوەدا دەنیت كە لەبەرئەوهى شەوان بە دەستى شەۋىيدارىيەوه دەنالىنىت و خەوى لى دەكەویت كاتىيىكى درەنگى شەو نەبىت، ئەوه تىېبىنى كرد كە يەكىك لە ھەقالانى جەنابى سەرۆك - كەمە ئەويش مىگىن دەم و چاۋ فريشتەيىه - توند لە دەرگائى مالى بەرپىز (خوان كانالىس)ى برای ئەمو ژەنەرالەي دەدا، كە بە ھەمان نازناوهوه دەناسرىت، كە ئوشىش راھاتووه رەخنە لە حکومەت بگرىت، بۆيە ئەوه بە جەنابى سەرۆك راھىدە كەنېت بەشكو شتىكى ئەوتۇرى تىدا بۇ سەرنجى راپكىشىت.

١١ - (نيكۆميدىس ئاسىيتۇنۇ) بىرىكارى گەرۆكى بىنسمان، ددان بەوەدا دەنیت كە ئەو كەسەي ناوى جەنابى سەرۆكى لەسەرتانكىي ئاوه كە سرپىيەوه (گىرمۇ لىيزازق)ى ژمۇرىيارە، كە ئەو كاتە سەرخۆش بۇوه.

١٢ - (كاسيميرۆ رېپېكولۇنا) ددان بەدا دەنیت كە بەم نىزىكانە دوو سال و نىيو لە دەست بەسەرى لە دوودەمین بىنكەي پۆلىس تەواو دەكات. جا لەبەر ئەھەن نەدارەو هيچ خزم و كەس و كارىكى نىيە بۆي پىارىتەوە، بۆيە تىكاي لە جەنابى سەرۆك ئەوهىيە فەرمان بىدات ئازادى بىكەن و، ئەمو تاوانەي پىي تۆممەتبار كراوه لابىدىنى رىكلايمىك بۇوه سەبارەت بە يادوەرى دايىكى جەنابى سەرۆك بە دەرگائى ئەو كلىيەوه كە وەك يارىدەدەرى قەشە كارى تىدا دەكات ، ئەھەن بە ھۆيەنەندانى نەيارانى حکومەتەوە. دەلىت ئەو تۆممەتە راست نىيە، ئەو ئەگەرچى

ئەو کارهی کردووه بەلام لە نیوان ئەو رپکلامە و رپکلامیکی دیکەدا سەرى لى تىيىچووه، لەبەرئەوەی نەخويىندەوارەو خويىندەوە نووسین نازانىت.

١٣ - دكتور (لويس بارينيي) تکا لە جەنابى سەرۆك دەکات بە مەبەستى تۆزىنەوەو خويىندەن لەگەل ژنە كەيدا مۇلەتى بەات گەشتى دەرەوەي ولات بکات.

١٤ - (ئەدیلايدا پنيال)، نىشته جىي خانەي فەرمىي سۆزانىيەكان كە ناوى (چىزى شيرىن)-ه لەم شارە، ئارەزوو دەکات بە جەنابى سەرۆك راپگەيەنىت كە ژەنەرال (مۇددىستۇر فارفان) كاتىك سەرخوش بۇوە پىتى راگەياندۇوە كە ژەنەرال (ئىيۇسپىيە كانالىس) تەننیا ژەنەرالى رەسەنە لەناو سوپاداو، ئەو نەگەبەتىيە تۈوشى بۇوە بۆ ئەو دەگەرېتىوھ كە جەنابى سەرۆك لە فەرماندە لېھاتۇوە كان دەترسىت، ئاكامىش هەر چىيەك رووبىدات هەر شۆرۈش سەردە كەۋىت.

١٥ - خاتوو (مۆنیكا پرڈۆمینو) نەخوش لە نەخۇشانەي گشتىي، قەرەۋىلەي ژمارى ١٤ لە قاواوشى (سان راڤاشىل) ددان بەوەدا دەنىت كە كاتىك قەرەۋىلە كەى لە تەننیشت (شىدىنا رۆداس)-ى نەخۇشەوە بۇو، گوئىلى بۇوە بە ورپىنەوە باسى (ژەنەرال كانالىس)-ى دەكرد. جا لەبەرئەوەي بە خۆيىشى نەخۇشە بۆيە لەو قىسانەي ئەو نەخۇشە تىئەنە كەيىشتۇوە، بەلام رەنگە شتىيەكى باش بىت كەسىك چاودىرييى قەسەكانى بکات و تىيىبىنiiيەكانى تۆمار بکات. ئەوەي لە خوارەوە ئىمزاى کردووه ئەم ھەوالانە رەوانەي جەنابى سەرۆك دەکات ئەويش لەو روانگەوە كە فەرمان رەوايى كردنە كەى زۆر سەرخى راکىيشاوه.

١٦ - (تۆماس جاقيلى)، ھاوسەرگىرى خۇى لەگەل خاتوو (ئاركلىينا سوارىتى) دا رپادە كەيەنىت و ئارەزوو دەکات ئەم ھاوسەرگىرىيە پىشكەش بەسەرۆك كۆمار بکات.

(۲۴)

خانه‌ی له‌شفرُوشی

- کیژی و دره ئىرە ...
- بۆچى بىمە ئەۋى و نەچمە ئەۋى ...
- ئەۋە چىت بەسەرھاتووه؟.
- ئەۋەم بەسەرھاتووه كە بەسەرمەنھاتووه ...
دادان زېپىنه كە بەسەر كېزەكاندا ھەلساخا:
- زۇو بى دەنگ بن، بى دەنگ بن، ئەمە چىيە؟. لەوتاي شەبەنگى داوه لېرە قىسە دەكەن و بە گۈزى يەكدىدا دەچن، لەۋ ئاشەلەنە دەچن كە ھىچ تىئنەكەن.
خاودەند شىكۆ بلووزىيەكى رەش و تەنورەيەكى ئەرخەوانى پۆشىپۇو، لەسەر ئەسکەمەلىيەكى پىست لە دىويى مىزى باپەكەوە دانىشتىپۇو شىۋەكەي ھەرس دەكەن.
- پاش تۆزىيەك ڕۇوى دەمى كارەكەرىيەكى پىست مىسىنى پەلك چنراوى
برىيسكەدار:

- (پانچا)، بِرَّ به کیشەکان بِلَى با بِیَن بُو ئَىرَد، ئَهُوه رَاست نَيِّيه، چونكە هَاكا
مەعمىلەکان ئاماھە بن، بُويە دەبىت ئەمان ئاماھە بن و چاودپى بىكەن! دەبىت

بەردەواام بِرَّ هەموو شتىك خۆم به دواوەيان بِم!

دوو كىش بە رَاكىدن هاتنه ژۇورەوه تەنبا گوېرىدوييان لەپىچ بوو.

- (كۆنسوپىلەر) بەس هەراو ھوريا بکە. ئاي. چەند جوان و بچووکن! سەيرى
يارىيەكەيان بکە! (ئەدلایدا) - (ئەدلایدا) گۈى بىگە، من لەگەل تۆمە - ئەگەر
مېجۇر ئاماھە بۇو باشتە وايە لەبىرى ئەو قەرداھى لەسەرييەتى شەشىرەكەى لەبەر
بکەيەوه. ئەى پېرە مەيۇون قەرددەكانى چەندن!

بارماھەكە وەلەمېدايەوه: نۆسەدى تەواو، جگە سى و شەش كە دويىنى بە
قەردم دايە.

- شەشىرەكە هەر هەموو ئەوه ناھىيەت، تەنانەت ئەگەر زېپىش بىت، لەگەل
ئەيشدا لە هيچ باشتە. (ئەدلایدا)، من لەگەل تۆمە نەك لەگەل دیوارەكە!
(ئەدلایدا) بە پىكەنинى يەك لە داي يەك وەلەمېدايەوه:

- بەلىخاتتوو (چۈن)، بەلى، گويم ليتە.

پاشان درېشەي بە يارىكىدن لەگەل ھاۋەلەكەيدا دا كە قىشى رادەكىشا.

ژماردييەك لەو ئافرەتanhى كە خانەي (چىشى شىريين) غايىشيان دەكات، لىيەرە
لەوى لەسەر قەنەفە كۆنە كان بى دەنگ دايىشتبۇون. هەموو جۇرىيکىلى بۇو:
قەلەھە، لاواز، بەنيوسالىداچوو، لاو، درېش، كورتە بالا،، هەرزە، ھىپور،
چەقاودسوو، قىز زەرد، قىز سورى، قىز رەش، چاو بچووک، چاو گەورە، سپى، گەنم
رەنگ، (خولاسى: دوو رەگ). ئەگەرچى هەر يەكەيان لەوى دىكە جىاواز بۇو،
بەلام پى دەچوون هەمووييان چۈن يەك بن، چونكە بىزىنەكەيان يەك بۇون بۇو، بىزنى
پىاوايانلى دەھات. هەمووييان بۇنى بۆگەنى كۆنە گوېچكە ماسىييانلى دەھات.
مەمكىيان لەناو كراسە لۆكەيىنە بچووکە هەرزانە كانىانەوه دەشەكايەوه، وەك

ئەوهى بلىيىت شله بن. كاتىيىكىش بە شل و خاوى دادهنىشن و لاقيان بلاو دەكەنهوه، ئەو كات لاقە بارىكە كانيان دەردەخەن كە لە بۆرىسى سىيانا دەچن و، لەگەل لاستىكى رەنگاپەرنگى گوئىرەوي بەستن و دەپېي يان سورى بە دانتىلى سپى رازىتىراو، يان ئالى كالى بە دانتىلى پەش راپىزىراو.

چاودپى كىرىدى كەپيار نىيگەرانى كردىبوون. چۈون كۆچبەران چاودپوان بۇون، دەربىرىنىكى ئازەللىانە بە چاوابانەوه دەبىنرا، بە كۆمەل لەبەرددەم ئاوىنەكاندا دادهنىشن. ھەندىتىكىان بۇ ئەوهى بىتىزاري بپەۋىنەوه، پەنايان بەر نووستن و ھەندىتىكى دىكە پەنايان بەر جىڭەرەكىشان دەبرد، لە كاتىيىكىدا ھەندىتىكىان قورسى نەعنایان دەخوارد، ھەندىتىكى دىكەيان پاشماوهى مىشىيان بەسەر ئەو كاغەزە شىن و سپىيەوه دەڭمارد بىنمىچە كەيان پى رازاندبووه. نەيارە كانيان تىك دەگىران و، دۆستە كانىشىيان سىست و بىن ھېزىو بىن ئابروويانە گالتىيان لەگەل يەكى دەكەد.

ھەر ھەمووشىيان جىگە لەناوه كانيان نازناوېشىيان ھەبۇو. كىيىز چاو گەورە كە نازناوى ئاسكۆلە بۇو، ئەگەر كورتە بالا بۇوايىه ئەوه ئاسكۆلەي كورتە بالا بۇو، ئەگەر بەسالىداچو و قەلەو بۇوايىه ئەوه ئاسكۆلەي گەورە بۇو. ھەرچى ئەو كىيىزە كە لۇوتى كەمېيىك بەرەو سەرەوە بەرزبۇوەتەوه، ئەوه نازناوى رۆمانى بۇو، گەنم رەنگە كەيىش گەنم رەنگ و، (دۇو رو دەگ) يە كەيىش : تارىك، نازناوى كىيىز چاولارە كەيىش (چىنى) بۇو، نازناوى قىز زەردە كەيىش: قەندۈك بۇو، نازناوى ئەو كىيىزە يىش بە ئاستەم دەيتowanى قىسە بىكات: (زمان فلت) بۇو.

شان بە شانى ئەم نازناوه گشتىييانە، نازناوى زەپىي، بەراز، پىن پان، زمان لووس، مەيمۇون، كرمە بارىك، كۆتر، بۆمب، ترسنۇك، كەپىش ھەبۇو.

دەمەو ئىواران ژمارەيەك پىاو دەھاتن تا ھەندىتىك كاتى خۆيان بە باس كەدنى ئەويندارى لەگەل كىيىز بىن كارە كاندا بەسەر بېهن و ماچىيان بکەن و دەستبازى قورسىيان لەگەل بکەن. بەردەوام بايدەخىيان پى دەدان و ئەسپىيىش لە باخەللىاندا

شایی ده‌کرد. خاتور (چون) رزگری ئارهزوو ده‌کرد قاویان بدان، چونکه به بپروای شهو تاوانیتیکیان ئەنجام داوه، لەبەرئەوەی نەدارن، بەلام لەبەر چاوی جوانى (شاژانە کان) بەرگەی ده‌گرتەن. ئای شاشنە بەستەزمانە کان! دلیان بەو پیاوانەوە يە كە دەيانچە و ساندەنەوە لەبرى ئەوەي گوايە دەيانپارىزىن و بە ناوى ئەويينەوە فرييويان دەدان. ئەويىش لە چوارچىيەت ئەوەي ئارهزووی ئەويندارى و هەستكىردن بەوەي كە پیاوىيک ھەيە مولىكى ئەوانە.

ھەندىيک ھەرزەكارىش لەسەرەتاي شەودا دەھاتن. دەھاتن و دەلهزىن، نەياندەتوانى بېمېقىن، چۈن پەپولەي چاۋ ئەبلق دەجۇولانەوە، ھەناسەيان پىدا نەدەھاتەوە ئەو كاتە نەبووايە كە دەچۈونە دەرەوەو ملى رېيگە كەيان دەگرت. نىچىرىيکى ئاسان. ملکەچ بۇون و فرييويان نەددان. (ئىوارە باش)، (لە يادم مەكە). لەبرى گوناھ و خۆفش كەرنەوە سىنگ دەرپەرەندەن كاتىيک دەھاتنە ناو تىاترۇخانە كەوهە، كە دەچۈونە دەرەوە ناو دەميان بۆنىيکى گەنيوی لى دەھات، لەگەل ئەو شىرىنېيەي لە ئاكامى پېكەنин لەگەل ئافەتىيک و گىنگلەن لە ئامىزىدا. ئاي، چەند خۆشە لم خانوو بۆگەنەوە دەدور بىت! ھەوايان ھەلدەمىزى، وەك بلىيىت سەوزە گىايەكى تەرۇ تەرچىك بىت، لە ئەستىرە كەنيشيان دەروانى، وەك بلىيىت تواناو ھىيزو لا ويىتىيان بەرجەستە دەكەن.

پاش ئەوە كېيارە راستەقىنه كان بەسىر خانەووه كەدا دادەوالان، بىزىمىانىيکى بەرپىز، ئارهزوو مەندىيکى ورگ خېرى سىينە ئەستورور، پاشان فەرمانبەرېيکى كۆزگەيەك، باوهش بە كىيىزەكاندا دەكات وەك بلىيىت پارچە قوماش بە مەتر دەپىۋىت، بە پېتەچەوانەي پىزىشكە كەوهە، كە واپىيە دەچۈو وەك بلىيىت سىنگىيان بە سىتىتۆسکۆپ بېشىكىت، يان رۆژنامەنۇسىيک كە بەردىوام پاش خۆزى شتىيکى وەك بارمته بە جىيدەھىيىشت، تەنانەت ئەگەر شەپقە كەيشى بوايە. يان پارىزىدرېيک، ھاوكات بە دىيەن و روالت و ھىيورىيە نالەبارو ناپەسەندە كەيەوە لە پېشىلەو

گولى جىرانىوم دەپىت. يان لادىيىهەكى ددان سېي چوون شىر، يان فەرمابنەرىيىكى حکۈمىيى شان داچۇراو، كە سەرنجى ئافرەتان راناكىشىت، يان بازىغانىيىكى قەلمەو، يان پىشەكارىيىك بۆنى پىستى چارەوايلى دىت. يان ئەو زەنگىنەي كە تاو ناتاوايىك دەست بە جزدان و كاتىزمىرو ئەموسىتىلە كانىدا دەھىنەت. يان كىمياڭەرىيىك كە لە سەرتاشىيىك خۆپارىزەرترە ئەگەرجى لە پۇوى پەوشىتىشەو نەدەگەپىشته پېيشىكى ددانەكە.

لەگەل داھاتنى نىيۇشەودا ژۇورەكە جەنجال و پې لە ھەرواو ھوريا دەبۇو. چونكە پىاوان و ئافرەتان زمانيان بۆ ۋەرۈۋەندىنى سۆزى ئەۋىندارى بەكار دەھىنَا. ماچ ماقانى. بەيەك گەيىشتىنى ئالۇشىيانە جەستەو ليك، بە نۆرە لەگەل كازگىتن، ئارەزوو ھەستاندىن لەگەل بېداكىشان. بىزەو پېكەننى لەناكاوى بىزراو، تەقەى تەپەدورى بوتلە كانى شەمپانيا لەگەل دەنگى تەقەى گوللە كاتىيىك بويىرىكى سەرخۇش لەۋى بىت.

پىاۋىكى بەتەمن كە ھەردوو قولەنيىكى لەسەر مىزىيەك توندكىدبۇو، چاوىشى بىزەو بەۋىدا دەسۈوراندو، ھەردوو لاقيشى نىڭەرانانە دەجۇولاندەدەو، تۆرپىك دەمارىش بە لاجانگىيەو بىرىسىكە يان دەھات، ھاوارى كرد:

(بە راستى ئەمە ژيانە!).

پت ھەلچۇو و لە يەكىك لە ھاولە كانى پرسى:

– دەتوانم لەگەل ئەو ئافرەتەي ئەۋىدا بېچم؟.

– بۆ نا پېرەمېردى. ۋەوانە بۆ ئەو مەبەستە لېرەن.

– ئەى ئەوهى لەۋىيە، من ئەو بەباشتى دەزانم.

– باشە، دەتوانىت لەگەل ئەۋىش بېچىت.

لە كاتەدا كىژىتىكى گەنم رەنگ كە بە شىيۇدە كى سەرنجىراكىشەر ھەردوو رانى رووت بۇون بە ژۇورەكەدا تىيەدەپەرى:

- ئەی ئەوهى بەۋىدا دەروات؟.
- كاميان؟. گەنم رەنگە دوو رەگە كە؟.
- ناوى چىيە؟.
- (ئەدلایدا)، ئەوهى بە (بەراز) بانگى دەكەن. بەلام لەگەلى نەدېرىشتم.
لەبەرئەوهى قلى مىجۇر (فارفان)-ە. مەزەندە دەكەم بۇ خۆى قۆرخى كردىت.
- پىرمىزىدە سەرنجىدا و بە دەنگىكى نزىم گوتى: ئەى بەراز! بىرەن چۈن خل و
دەوريتى!
- كىژەكە هەموو ھونەرەكانى فرت و فيللى بەكار دەھىننا بۇ ئەوهى مىجۇر پەت
شەيداي بىت، لە نىزىكەوە بە چاوه ئەفسۇنوايىھەكانى تىيى دەروانى، كە كل
كە جوانترى كردىبون، بە ھەردۇو لىيە پۇ به زمانى ھېزى لىيى بېرى، وەك
بلىيەت پۇلى پۆستە پىيە دەنىت، ھەرودەها بە ھەردۇو مەممکى گەرم و بە سكى
نەرمى ھېزى تىدا نەھېشت.
- (بەراز)-ە كە بە گۆيى مىجۇر فارفانىيەوە چىپاند: (ئەم بارە قورسە لە كۆللى
خۆت بکەوە) پاشان بى ئەوهى چاوهەرۋانى وەللامى لى بکات شىشيرەكەى لە مل
داكەندو دايە دەستى بارماڭەكە.
- شەمەندە فەرىيىكى ھاوارى زۆر خىرا بە ناو ژۇرەكەدا بە تونىلى گۆيى ھەموو
ئامادە بۇواندا تىپەرى و خىرا تېتى تەقاند ...
- خۆشەويستان دوو دوو لەسەر رېتىمى مىوزىك و لە دەرەوهى رېتىمى مىوزىك،
بە جولولەي ئازەللى دووسەرە سەمايان دەكەد. پىاويكىش لەوى بۇو دەم و چاوى
وەك ئافرەت بۆيە كردىبوو، پىانۆكەدا چەند ددانىكىيان
كەم بۇو. ھەركەسىك پرسىيارى لى بىكىدايە بۆچى دەم و چاوت بۆيە دەكەيت
وەللامى دەدايەوە: (لەبەرئەوهى من زۆر مەكربازم، زۆر خراپ مەكربازم، زۆر يىش
دلىنەرمم). بۇ ئەوهىش كارىگەرىيەكى باشتى لاي بىسىەران بەجى بەھىلىت، دەلىت:

(هاودله کام) به (پیپ) بانگم ددهن، هرچی هرزه کانه ئوه پیم دلین
(به نهوشه). کراسیکی و درزشی سنگ دانه خراو له بهر ددهم، ئه گرهچی یاری
ته نسیش ناکه، بۆ ئه وهی سنگی ندر مم ده بخه (موئنۆکولا) یه کیش بۆ پیویستی
ریکپوشی له بهر ددهم له گەل چاکه تیکی له فراک دروست کراو له بهر ئه وی بیرم
په رته، بۆیه سووراوی لیو به کارد هیینم: (ئای، ئه خەلکە چەند خراپن کە
گومان ددهن) بۆ ئه وهی شوینی ئاولە کانی ددم و چاوم بشارمه و، ئه وانه هەر
له وین و وەک پارچە کاغھزی کرنا فال له ویش دەمینه و، ئۆی، باشە، ئوه دندە
گرینگ نییە، له بەر شوهی من لى راھاتووم!).

شەمنەندەریکی هاوار زۆر خیرايانه به ژوورەکەدا تیپەری. ئافەرتیکی
سەرخوش له ئەزمەتی ژاندا، له تیز رەورەو بىنەدە کانیدا، له نیوان پستن و گیپەکەیدا
دەتالیا وە، ددم و چاویشی چوون سۆسە ئارد رەش ھەلگەرابوو. به هەردوو
دەستى توند هەردوو کەلەکە دەگوشى له کاتیکدا فرمیسکە کانى به گۈنایدا شۆر
بۇوبۇونەوە بۆیه کانى هەردوو گۇناو هەردوو لیوی سپییونەوە:

- (ئای مندالدام! ئای مندالدام! ئای منداااالدام! ئای ... مندالدام! ئای
... مندالدام! ئای).

ھەموو كەسیکرەیشتەن و له چوار دهورى گرددۇونەوە تا بىزانن چى رپودەدات،
تەنیا ئه سەرخوشانە نەبن کە تا رادەدەک نەيادەتowanى بجولىنەوە. لهو هەراو
ھورياو بىگەو بەردە شوینە کە به خۆوەی بىنى، پیاوه ژندارە کان كۆشان بىزان
يەكىك ھېرىشى كردووەتە سەر ئافەتە كە يان نا، تا بتوانى خۆيان قوتار بىكەن
پیش ئوهە پۆلىس بىت. كەچى ئەوانى دىكە ئه و پرسەيان بە شتىكى ئوه دندە
مەترسىدار لېك نەدایەوە، بۆیه دەھاتن و دەچوون بۆ ئه وەی لهو قەربالغى و
بىگەو بەردەدە خۆيان بە كىيىزە کانەوە بنووسىيىن.

تا ددهات ژماره‌ی ئەوانه پەردی دەستاند لە چواردەورى ئافرەتكە گرددبو بۇونەوە، كە راکشابۇو وله ئەزمەتى ئازارو ژاندا دەتلایەوەو ھەردوو چاوى لە كاسەي چاویدا دەخولانەوە، ھاوكات زمانى شۆپ بۇوبۇوەوە. لە گەرمەتەنگىزە كەيشدا، ددانە دەستكىرەكاني ھەلکەنزاو، ھەراو زەنايەك كەوتە ناو بنورەكانەوە، كاتىيىكىش لەناكاو ددانە كانى بەر بۇونەوە سەر عەرددە پۇوتە كە دەنگى پېكەنینىيەك بەرزبۇوەوە.

خاتۇر (چۈن) كۆتايى بەم دىيەنە ناشىريينە هيىنا. لەۋى لەناوەوە سەرقال بۇو، بەھەلەداوان ھات تا يارمەتى پېشىكەش بىكەت وەك ئەو مرىشكە قەلەوەي لە دواى جووجەلە كانىيەوە دەگارىيەت، پەلىيىكى ئافرەتكە بەستەزمانە كەى گىرت و بەسەر عەرددە كەيدا راکىشا تا گەياندىيە مۇوبەقە كە، ئەو كات (مانويلا) ھارىكاري كردو لە ئەنبارى خەلۇوزەكەيان پەساند، پاش ئەمەي چىشت ليئەرە كە چەند شىشىيىكى پېتىدا كىشا.

ئەو پىرەمىيەدەي حەزى لە(بەرازەكە) دەكىد ھەلى لەو بشىوبييە قۇستەمەوە لە چىنگى مىيچۇرى دەرهىيىنا، كە ئەمەندە سەرخۇش بۇوبۇو ھەستى بەھىچ شتىيەك نەدەكىد. ددان زىپىينە كە كاتىيەك لە مۇوبەقە كە گەرایەوە ھاوارى كرد: ھەھ، مىيچۇر (فارفان)، ئەمە چ دىلە سەگىيىكى گلاؤە، بە درىئاپى رۇزگار مندالىدىنى ژان ناكات كاتىيەك وادەي نان خواردن و نۇوستىن دىيت، ئەمە لەو سەربازە دەچىت لەسەرەتاي دەست پى كەدنى جەنگدا ھەست بىكەت كە .....كانى دىيىشىن!).

رسەتكەنلىكى لەناو قاقاي پېكەنینىيەكى سەرخۇشانەدا بىزبىون. پېتەكەنلىكى وەك بىللىيەت ھەنگۈيىنەكى تىيەكەل بە (ئەنيس) رۇ بىكەن و بىتەنەوە. لەم كاتانەدا، خاتۇر (چۈن) رووى قىسى كەندا بارمانانە كەو پېتى گۇت:

- (ويىstem لە بىرى ئەم دېنە كەللە رەقە ئەو كىيە جوانە بەكارىبەيىن كە دويىنى لە بەندىخانەي (كاسانويقا) وە هيىنام. بەداخەوە لە دەستم چوو!).

- ئائى بەلىٽ، بەپاستى كىشىتى كىزىر باش بۇو!
 - بە پارىزەكەم گوت كە پىيۆيىستە داواكاري گشتىي سەربازى ناچار بکات
 پارەكەم بۆ بگىرىتتەوە. ئەو دايىك سۆزازىيە ناتوانىت دەست بەسەر ئەو دە هەزار
 بىزۇيەمدا بىگرىت كە پىيم داوه. ئەم شىتىه ئەو كەسە نىيە بتوانىت ئەو كارە
 بەرانبەر من بکات!

- قىسىم ئەندازى دەرسىن. بەلام من زانىومە كە ئەو پارىزەرە جىنى هىچ
 گومانىيىك نىيە،

- ئەوانە هەر ھەمويان گرووبىيىكى تاوانكارو چۈرۈكن!

- لە شىۋازى سازش كەندىدا زۇر زىركە و بلىمەتە!

- ھەرچى لەباردۇ دەلىتىت.. بىللىٽ. بەلام من بەلىنى يەك شىتت پى دەدەم:
 داواكاري گشتىي دوو جار لە خىتمە نابات. ئەگەر مەزەندەي ئەو بکات كە
 دەتowanىت ئەو پارەيىم بەو شىۋايدى (ھەل لۇولىشىت) ....!.

رېستەكەي تەواو نەكىدو رۇوي كىردى لاي پەنجەردە كە تا بىزانىت كىن لە دەرگاكە
 دەدەت. بە دەنگى بەرز ھاوارى بەسەر ئەو پىاودا كرد، كە لەبەر دەرگاكە
 راودەستابوو، لەزىر تىيشكى گولۇزپە ئەرخەوانىيەكەدا دەبرىسىكايدەوە،
 ملىپىچەكەي تا لاي ھەر دوو چاوى لە دەم و لۇوتى پىچابوو: (ئەي ھەموو فريشته
 پىرۇزەكان! ناوى ئىبلisis بەھىنە يەكسەر دەبىينىت!).

پىش ئەمە وەلامى سلااوهكەي بدانەوە، رۆيىشت دەرگاوانە كە ئاگەداربكتاتەوە
 يەكسەر دەرگاكە بکاتەوە.

- دەي (بانشا) خىراكەو بىرۇ دەرگاكە بىكەوە. خىراكە! ئەمە بەپىز (مېگىل)-ە،
 زۇو دەرگاكە بىكەوە!

خاتوو (چۈن) بە ھەستى پىشىنىيەكەن و بە ھەر دوو چاوه ئىبلisis بىيانە كەيەوە
 ناسىيەوە.

- باشه، ئەمە چ پەرجووییکە.

لە کاتىيىكدا فريشته رۇو وەلامى دەدایيەوە، ھەردۇو چاوى بە ژۇورەكەدا سوپراندەوە، دلىنيابۇو كاتىيىكى پىياوييىكى بىنى لەۋى پالكەوتىوو ناسىيىمۇوە كە مىيچۇر (فارفان) -ە لىيڭ بە زارە تەرە كىيەدە چۈزۈگەي بەستووە.

- (پەرجوویيىكى مەزنە، لەبەرئەوە تۆ لەوە راپەھاتوویت سەر لە ئىمەمە ساكار بىدىت).

- نا خاتۇو (چۈن)، ئەو قىسىمە كە.

- لە كاتى شىاودا هاتىت. من ئىستە لە پىاوه پېرۆزەكان دەپارامەوە بۆ ئەوەي لەو تىيىكەوتتەن تىيى كوتۇوم يارمەتىم بىدەن، تۆيان بۇ من رەوانە كەرددوو!

- باشه ، وەك دەزانىت من بەردەوام لە قىسەي تۆ دەرناچم.

- سوپاس. تىيىكەوتتەن كەن خۆمت بۇ دەگىرپەمەوە، بەلام سەرەتا پىيوىستە شتىيىك بىخۇيىتەوە.

- نا خۆت ماندوو مەكە...

- (ھىچ ماندووبونىيىكى ناوىت. تەنبا يەك پەرداخ، پەرداخىيىكى بچۈوك لەوەي حەزى لىي دەكەيت، ئەوەي دەتەوەيت. بەلگەي نيازىپاڭى بىت! ويسكىيە كەت چۈن دەوەيت؟. لە شوينە تايىبەتتەن كەن خۆم پىيشكەشت دەكەم، وەرە لەگەلم).

شوينە كەن ددان زىرىپىن تەواو لە شوينە كانى دىكەي خانووە كە جىابۇو. وا پىيىدەچۈو جىهانىيىكى تايىبەت بە خۆى بىت. مىزىگەل، مىزىتەوالىتى جەكمەجەدار، بۆفي، ھەر ھەموو يان بە تابلوو پەيىكەرى ئايىنى را زىنرا بونەوە. تابلىزىيە كى خىزانى پېرۆزىش ھەلۋاسرابۇو بە قەوارەي كەورەو ئەو دەست رەنگىنەيىيە پىيى دروست كراپۇو سەرنىجى رادە كىشىا. بالاى يەسوو عىمنىدا ئەندەن لاسكى گولە لەيلە كىيىكى سېپى بۇو، ھەر ئەوەي كەم بۇو قىسە بىكت. لە ھەردۇو لاوە وينەيە كى زۆر جوانى يۈوسىفى پېرۆز بۇو لەگەل مرييە مدا كراسىيىكى لەبەربىوو بە ئەستىرە

پازىنرا بىو و ده. مرييم به خشل و زىپ پازىنرا بىو و ده، لە كاتىكدا يۈوسف پەرداخىتكى بەرز كردى بىو و دوو مروارى پىيەبۇو، هەر يەكمەيان سامانىكىيان دەھىتىنا. پەيكەرىتكى دىكەمى يەسۈوع پىيەست كەنم پەنگ لەناو سىندۇوقىيتكى پانى شۇوشەيىندا ھەبۇو لەگىانەلادا بۇو، خەلتانى خوين بۇو، لە سىندۇوقىيتكى دىكەمى پانى شۇوشەيىندا چوار دەوري بە سەددەف پىزكىرا بۇو پەيكەرىتكى مرييم ھەبۇو بەرەو ئاسمان دەفرى - كە بە ھەلکۆلىن لاسابى تابلو بەناوبانگە كەمى (مۆريللىق) يە. بەنرختىن شتى پەيكەرە كە ئەو مارەبۇو كە لە زومۇرۇد دروست كرابۇو، كە لە بەرددەم ھەردۇو پىيى مرييم مدا پەپەلەي دابۇو. لەناو وىئە پېرۋەزە كاندا وىئە يە كى خاتتوو (چۈن) يىش ھەبۇو (ئەو ناوەيش كورتىكىرنەوەي ناوى راپسەقىنەي خۆيەتى كە ئەويش (كۆنسېسىون) - كە لە تەممەنى بىست سالاندا، ئەو كاتەي سەرۋەتكىيتكى كۆمار لەزىپ پىيىدا بۇو، پىيىشنىيازى بۇ كردى بۇو لەگەل خۆي بىباتە (پاريس) لە فەرەنسا، ھەرودەها دوو دادوھر لە دادوھرانى دادگەمى بالا و سى قەساب لە فيستيقالىيكتىدا لە پىيىناوى ئەودا بە چەققۇ تىكىگىراون. لە سووجىچىشەوه، كە لە چاوانەوە دوور بىيت، وىئە يە كېتكى دەبىنرىت لە ئەويندارەكانى كە توانى بەرگە بىكىت، پىياوېتكى تووکىن، ئاكام بۇو بە مىردى.

- بەپىز (مېگىلىتىق) لىرە لەسەر ئەم قەنەفە دانىشە، باشتى پشۇو دەدەيت.

- خاتتوو (چۈن) ژيانىتكى كامەرانانە دەگۈزەرىتىت.

- بە ئارەزرووى خۆم كار دەكەم...

- شوئىتكە، لە كلىيسيه دەچىت ...

- گالتەم پى مەكە، گالتە بە پىياوه پېرۋەزە كە مەكە.

- ئەى چىت لى دەۋىم؟.

- سەرتاپەردا خەكەت بىنۋە.

- زۆر باشە، نۆشى گىانت بىيت ...

- نوشی گیانت بیت ... بهرپیز میگیلیتۆ. تکات لى دەکەم لیم بیبورە کە لەگەلت ناخۆمەوە، چونکە گددەم تەواو نییە. پەرداخەکەت لیزە دانى، لەسەر ئەم میزە بچکۈلە، لیزە، بىدە دەستم.
- سوپاس.

- باشە، دەلیم بهرپیز(میگیلیتۆ) کەتىكى خراپىم لى قەوماوهە شاد دەبم ئەگەر گویم لە ئامۇڭكارى بەرىتىان بیت، ئەو جۆرە ئامۇڭكارىيىانە کە تەنبا خوت دەتوانىت بە منيان پېشىكەش بکەيت. ئەو بۇ يەكىن لەو ئافرەتانە لیزە ھەمن لەناكاو كەللىكى بىرا، بۇيىە بە دواي يەكىكى دىكەدا دەگەرام. يەكىن لە دۆستانم پىيى راگەياندەم کە ئافرەتىكى بەندكراو لە (كاسا نويشا) بە فەرمانى داواكارى گشتىي لەۋى بەندكراوه، كېزىكى جوان كە من دەمۈسىت. باشە، منىش دەمزانى چى پىويسىتە بىكەم، بۇيە راستە و خۇ چۈومە لاي پارىزەرەكەم - بهرپیز (خوان فيدالىتاس) - كە پىشىت چەند ئافرەتىكى بۇ خانە كەم دەستە بەر كردىبو، داوام لى كرد نامەيەكى گۇنجارم بۇ داواكارى گشتىي سەربازى بۇ بنووسىت و، پېشىنمازىشى كرد بە دەھزار بىزۇ پىيم بفرۇشىت.
- دەھزار بىزۇ؟؟.

- (بەلى). داواكارى گشتىي ئەو ھەوالى بەدرۇ نەخستەوە، ئەو بۇ يەكسەر وەلاميدايمۇ و رەزامەندى نواند، ھەركە پارەكەي ھورگەت (كە بە خۇم لە نووسىنگەكەي پارەكەم بۇ ژمارد كە لە جۆرى ٥٠٠ بىزۇ بۇ) نۇرساۋىيەكى بۇ بەندىخانەي (كاسا نويشا) پىدام ئەو كېزىدەم پى بىدەن كە دەمەوېت. لەۋى پىيان گۇتم لە بەر ھۆكاري سیاسى بەندكراوه. پىدەچىت لە مالىي ژەنەرال (كانالىس) گرتىتىيان ...).
- چى دەلىت؟.

فريشته روو بىن بايەخانە گوئىي لە گىرمانەوەكەي ددان زىپين دەگەرت، پەر ھەردوو گوئى بۇ دەنگى دەرگاكە شل كردىبو بۇ ئەوهى لەوه دلىيا بىت كە

میجور (فارفان) بە بى ئاگەي ئەو شوينە كە بە جى نەھىلىت (لەبەرئەوهى ماوهى چەند كاتژمۇرىيکى دوورو درېش بۇو بە دوايدا دەگەپا)، بەلام كاتىك ناوى (كانالىس) ئى بىست، پىندەچوو تۆرىيکى وردىلە وايمەر لەناكاو لەبەردەمىدا پەرت كراپىتەوهە. دەبىت ئەو ئافرەته بەدېختە (چابىلا) ئى دايىان بىت، كە كامىلا لە كاتى ورپىنە كانىدا ناوى دەھىنە.

- ببۇرە كە قىسە كەت پى دەبىرم ... بەلام ئىستە ئەو ئافرەته لە كۆپىيە؟.
- باسى ئەودىش دەكەم، بەلام رېم بەدە بەسەرەتە كە تەواو بەكەم: فەرمانى داواكارى گشتىيەم وەركەرت و بە خۆم لەگەل سى كىزدا چۈوين لە (كاسا نويقا) وە بىھىنەن. نەمدەوېسىت فريوم بەدن و يەكىكى دىكەي بىن بايەخم پى بەدن. بە كالىس كەيە كى دىكە چۈوين بۆ ئەوهى شوينە كەمان فەروان و پشۇوبەخش بىت. بەو شىۋىدە كەيىشتن، فەرمانە كەم پى دان، لىيى وردىبونە وە باش خوتىدىانە وە، كىزە كەيان هىنناو، تەسلىميان كەردم، بە كورتى لەگەل خۆمان هىننامانە ئېرە كە هەر ھەموو لايەك چاودەپىيان دەكردو ھەر لە يەكەم جارەوە خۆشىيان وىست. ھەھ، بەرپىز مىگىلىتى، تا ئىستە ھەموو شتىك ئاسايىيە.
- ئەى لە كۆيتان داناوه؟.

فرىشته رۇو دەيپىست ھەر ئەم شەو بىبات و لىيەدە بە جى نەھىلىت. كاتىك ئەم ئافرەته پىرەزتە بەسەرەتە كەي دەگىزىايمەوە، ئەو خولە كە كانى لەلا بۇوبۇونە سال.

- ئەى لاوە ئەويندارە كان، ئىيۇ ھەر ھەمووتان لەيەك دەچن، بەلام رېم بەدن بۆت رۇون بکەمەوە. پاش ئەوهى (كاسا نويقا) مان بە جى هيىشت تىببىنەم كرد ئەم ئافرەته نەيدەوېسىت چاو بكتەمەوە يان قىسە بكتات. وەك بلىيەت لەگەل دىوارىيکى قېپ و قردا قسان دەكەين. وام دەزاننى شتىكى لەھۇزىر سەردايە، يان فىتلەمان لى دەكات و شتىكى لە جۆرە. لەھەموو ئەوهىش خراپىز ئەوهىش بۇخچەيە كى لە قەوارەي مندالىيىكى بچۈوك بە باوهشەوه بۇو.

وینه‌کهی کامیلا له یادگهی فریشته رودا دریز بوده تا بو به دوو که‌رتله و ده ژماره ههشت (ژماره ههشتی ئینگلیزی)، به همان خیرایی تهقینه‌وهی بلقى سابون کاتیک دهستی بۆ دریز بکریت.

- مندالیکی بچووک؟.

- بهلی، ئەو بوو چیشت لینه‌ره‌کم (مانویلا كالثارز کریستالیس) بۆی ده‌رکه‌وت، که ئەوهی ئەو ئافرده‌تە به‌دبه‌خته به باوه‌شیه‌وه رايدەرنی مندالیکی بچووک بوو، مردبوو، خه‌ریکبسو بۆگه‌منی ده‌بسو. بانگی کردم و منیش به‌هله‌داوان خۆم گهیاند ناو موبه‌قه‌که به هردوو کمان به زۆر لە چنگمان ده‌رهینا، بهلام هەرکە هەردوو بازوویان کردوه - مانویلا خه‌ریکبسو بیانشکیتیت - و مندالله‌کەمان لى ستاند يەکسەر هەردوو چاوی به گوره‌بی کردوه و ده مردوو لە رۆژی قیامه‌تدا، هاواریکی کرد رەنگە گهیشتیتە بازار، پاشان بى گیان بەربیوووه سەر عەرد.

- مرد؟.

- بۆ ماوه‌یه‌کی کورت وامان زانی مردووه. پاشان هاتن و به چەرچەفیتکی پیچراوه بۆ نه‌خۆشخانه‌ی (خوانی خواهندی) پیرۆزیان برد. نه‌مدادویست ئەو دیمه‌نه ببینم، ئەو حالتەی ئەو توقاتندمى. گوتیان فرمییسک به هەردوو چاوه نوقاوه‌کەیدا داده‌چۈرۈپ و ده بلىتیت ئەو زیاده ئاوه بیت کەس سوودى لى نابینیت.

خاتنو (چۈن) راودستا بۆ ئەوهی هەناسە‌یەک ھەلبکیتیت، پاشان لەسەرخۇ گوتى:

- لەو کیزانەم پرسى کە ئەو سەرلەبەیانییە سەریان لە نه‌خۆشخانه‌کە دابوو. پىيده‌چىتتى حالى شېرىت.. ئىستەيش، ئەوه‌تە نىگەرانى کردووم، و ده چۈن مەزندە دەکەيت، ناتوانم رى بە داواکارى گشتىيى بىدەم ئەو ده هەزار بىزۇيە ھەللىووشىت کە پىيم داوه، من بىر لە شىۋازاپىك دەکەمەوه پالى پىتۇھ بىنېم پارە‌کەم بۆ بىگىرەتەوه، تۆخوا چۈن دەست بەسەر ئەو پارە‌يەدا بىگىتتى كە ھى خۆمە؟. تۆخوا؟. من هەزار جار ئەوه بەباشتىر ھازىم ئەو بىرە پارە‌يە بە خانە‌ئى ھەزاران بىه‌خشم.

- پیویسته پاریزدەكەت بۆت بگیزیتەوە، ھەرچى پیوندى بەو ئافرەتە
بەستەزمانەوە ھەبىت ...

- تەواو! ئەمۇر دوو جار رېشىت. ببۇرە قىسەكەم پى بېت، ئەمۇر
پاریزدەكەم (فیدالناس) دوو جار رېشىت بە دىدارى بگات، جارىك بۇ مالەكە
و، جارىكى دىكە بۇ نۇوسىنگەكە، لە ھەردوو جارەكەيىشدا ھەمان شتى
گۇتووە، كە هيچم بۇ ناگىزیتەوە. ئەوهەتە تۆ دەبىنيت ئەو پياوه چ دىزىكى
چۈرۈكە. دەلىت ئەگەر مانگايىك فرۇشاو دواى فرۇشتىنەكە مەدار بۇوە ئەو
كەت زيانەكە بەر كىيارەكە دەكەۋىت نەك فرۇشىارەكە. بە شىۋەيەك باسى خەلك
دەكەت وەك بلىيەت ئازەل بن! واى دەگوت. ئۆزى بەراستى من دەمەۋىت ...
فرىشىتە رۇو بى دەنگ و مات بۇو - ئەو ئافرەتە كى بىت كە فرۇشاوە؟ ئەم
ئەو مەندالە مەرددووە كىيە؟.

دادان زىپىنەكەي خاتۇر (چىن) دەركەوت كاتىك ھەرەشەو گورەشەي دەكەد:
- ئاي، بەلام ئەوەي بە نيازم بىكمە ئەوەي كە لىدىانىيەكى لى بىكمە بە درېتايىي ژيانى،
تەنانەت بە دەستى دايىكىشى نەيدىيەت. ئەگەر لە بەندىخانەم توند بکەن ئەو لەسەر
شىتىكى ترسىنەر دەبىت. خوا خۇى دەزانىتتۇزى پەيداكاردن، لەگەل ئەو جۆرە خەلکەي
بە شىۋەيە دىزى لە خەلکى دەكەن، چەند سەخت و دىۋارە! نەفرەت لەو پىرە دزە بىت.
ئەم بەيانىيە پىيم راڭيابىن لە گۆرىستانەكەمۇ قورۇقلىقى بەر دەركائى داواكارى
كىشتىي. با بىزانىن ئەو كارە تۇوشى نەكېتىي دەكەت يان نا ...

- ئەمەن ئەندازى ئەندازى ئاشت؟.

- لىزەوە لەم مالە تەرمەكەمان ئامادەكەد. كىيۋەكان زۆر بەسۋىن. پەپكەو
كولىچەي گەنە شامىيابان بەشىيەوە ...

- ئاھەنگىيەكى گەورە بۇو؟.

- تەواو!

- ئەی پۆلیپس، چى كرد؟.
- پارەمان دا بۇ ئەوهى كۆچنامەمان وى بەدەن. رۆژى دواتر، مندالەكەمان لەناو كەنييەكى جواندا، كە بە ساتان پازىئىرا بىووه لە دورگە كە بە خاڭ سېپارد.
- لەوه ناترسىت ئەو مندالە كەس و كارى ھەبىت داواى تەرمە كە بىخەن، يان سكالاً لەو باردوه بىخەن كە ئەو ھەوالەيان پى رانەگەيەنزاوه؟.
- ئەمە دەبىتە ئەو پۇوشەپىشى و شتر بشكىنېت! بەلام ... كى داواى دەكت؟. (رۇداس)ى باوکى لە بەندىخانەيە، دايىكە كەيشى وەك پىم گۈتىت لە نەخۆشخانەيە.

فرىشتە رۇو لە ناخى خۆيەوە پىتكەنلى، بارىكى گرانى سەر سىنگى لاقچوو. ئەو مندال و ئەو ئافرەتە هىچ پىيۇندىيە كىيان بە كامىلاوە نىيە.

- بەرپىز مىگىلىتىّ چى رېنۇنىيە كەم دەكەيت؟. تو زۆر زىرىھە كەيت. چۆن بتوانم نەھىلەم ئەو پىرە چەرەكەم نەخوات؟ دەھەزار بىزىزىيە، لە يادمە؟. پارەيدە كەم نىيە!

- ئامۇزگارى من ئەوهىيە بېۋىت جەنابى سەرۋەك بېينىت و سكالاى لە دەست بىكەيت. داواى چاپىيەكە وتىنېكى بىكەو بەسەرھاتە كەى بۇ بىگىرەوە. بروات ھەبىت ئەو رەوشە كە دروست دەكتەوە، چونكە ئەو شتە لە چوارچىپوە دەستە لەتەكانى ئەودايدى.

- منىش بىرم لەوە كەدبۇوە، جىيەجىشى دەكەم. سېبەينى بروسىكەيە كى بەپەلەي بۇ رەوانە دەكەم و داواى چاپىيەكە وتىنى دەكەم. بۇ خۆش بەختىش تىمە كۆنە دۆستى يەكدىن. ئەو كاتەيى كە تەننیا ھەر وەزىر بۇو خۆشى دەويىستم. ئەو سەردەمەنېكى زوو بۇو. ئەو كاتە لاوو جوان بۇوم، تاوقىد بارىك وەك دارحەيزىران، وەك ئەو وېئەيە لەوېيە. لە يادمە لەگەل دايىك(خوالىيى خۆش بىت) نىشتە جىيى گەرەكى (سېلىلىتى) بۇوم، كاتىيك بىبىمەتتۈۋىيەك دەننۈكى لە ھەر دوو چاوى دا و كۆپىرى كەد، تو ئەم جۆرە بەدبەختىيەت بىستووه، دەبىت ددانى پىدا بىنېم كە ئەو بىبىمەتتۈۋىيەم بىرڙاندو، ئەو كاتەيىش بەو كارە تەواو دلخۆش بۇوم و، فرېم دايىه بەرددەم سەگەكە، ئەو

سەگە گىلىميش خواردى و لەو كاتموده هار بۇو. خۆشترين شت سەبارەت بەو رۆزگارە بىرم بىتتەوه ئەمە كە مالەكە كەوتىبۇوه سەر ئەو رېڭەيە كە دەبۇو ھەمۇو تەرمە كان بەويىدا بىز گۈرپستان تىپەرن. بەرددەرام رۆزانە تەرم بەلاي ئىمەدا تىدەپەرىن. ئەمە ئەمەش ئەمە ھۆيە بۇو كە جەنابى سەرۋەك پىيەندى خۇرى لەگەل من تا ھەتايە پەچەندا، زەندەقى لە تەرم دەچوو. ھەرچى من بۇوم، چ باكم ھەيە؟ ھەلەي من نەبۇو. ئەمە وەك مەندالە ساوا وابۇو، مىشكى پې لە خەيال پلاۋى بۇو. بىرأى بە ھەمۇو شتىك دەكەد ھەر كەسىك پىيى گوتبايە، چ بە خراپە يان چاكە. لەسەرتاوه بە تەنگىيەمە بۇوم و، لەو راھاتبۇوم بە درىيەتىي ئەمە كاتە ئەتىپەربۇونى مردووەكان بە بەرددە مالدا بە چەندىن دارەتەرمى جۆراوجۆرەدە پىيەستىيان پى دەكەد ھەر ماچم دەكەد، بۇ ئەمە ئاگەي لە تىپەربۇونىان نەيىت. بەلام لەو بىزازبۇوم و ئىدى وازم لىھىتىنا. خۆشترين شت بەلاي ئەمە بۇو گۆيى بىزىت، ئەگەرچى ھەندىك جار تامى خۇش نىيە. دەتوانم ئىستە بىبىنەم، لەو شوينە دانىشتووە كە تۆى لى دانىشتوویت، دەستەسەپ سېپىيە ئاورىشىمەنە كەي رېك و پېك بە ملىيەوە پېچاودەمە، لەگەل شەپقە پان و، بانى پىلاۋە كەي بە ليوارە ئاڭ و، شىيۆھ شىنە كەيەوە.

- ئەمە ئەپاش ئەمە، وا بىزام بۇوبۇوه سەرۋەك كۆمار كاتىك بۇو بە شايەتى زەماوەندە كەي ئىيۇ؟

- نا، ھەرگىز. مىرىدى خوالىخۇشبۇوم - خوا لىيى خۇش بىت - گۆيى بەم جۆرە شتانە نەددەدا. دەيگۈت: تەنبا سەگە كان پىيەستىيان بە شايەت و ئەم كەسانە ھەيە سەيريان بىكەن كاتىك ودرزى دېلىمە دەستانيان دىت، پاشان بۇوك و زاوا بەرى دەكەون و رېزىك سەگەل دوايان دەكەون، زمانيان شۇرۇ بۇوەتمەدە لېكىيان بەدەمدا دىتە خوارى ....

(۲۵)

بهره‌ستی مهرگ

قەشەکە بە پەلە گەیشت. لە دلى خۆیدا گوتى: كەسانىيڭ ھەن ئامادەن بەرانبېر بە بەشىك لەمە بە ھەلەداوان ئامادە بن. چى لە گىيانى مروققىك بەھادارتە؟. كەسانىيڭىش ھەن بەرانبېر بە بەشىك لەمە ژەمە نانەكەيان دەخۇن كەچى ھېشته تىرناخۇن و گەدەيان داواى خواردىنى زۇرتىر دەكەت. گە... دا! من بىۋام بەسىن كەس ھەيى لە سىيىينەدا لېيك جىان، لەگەل يەك خواى راستەقىنە. قۇرەرى كەدە لەۋى نىيە، بەلکو لېرىدە، لاي من، لاي من، لە كەددە من، لە كەددە من، لە كەددە من... لە كەددە تۆ، ئەرى يەسۈوع... لەۋى خوانەكە ئامادەدە، سفرە سېپىيەكە، قاپ و فەخفورىيە بۇرسەلىنە زۇر سېپىيەكان و، كارەكەرە رەقەلە كە... .

كەتىك قەشەکە چووه ژۇورەرە - ھەندىيەك ئافرەت لە دراوسييەكان دواى كەوتىن لەوانەي راھاتوون ئامادە دىيەنگەلى سەرەمەرگى مروققى بىن - فريشته رۇو سەررووى قەرەويىلە كەي بەجى ھېشىت كە كامىلاى لەسەر دەنۈوست، تىپەي ھەنگاواه كانى بە شىۋىدەك بۇو وەك بلىيەت رەگ و رېشەمى رۇچۇوی قۇولايى زەۋى

هەلددە کیشیت. ئافرەته مەینانە چىيە كە ئەسکە مىلىيە كى بۆ قەشە كە هىننا، پاشان
ھەموو زورە كەيان بەجى هىشت.

دەستى بە گۆكىدىنى وشە گەللى دوايە مىن ددان پىدان كرد: منى، گوناھبار، بۆ
خوا ددانى پىدادەنیم كە ....

- بە ناوى باب و كورۇ و گىانى پىرۆز... كىيىم، چەند تىپەرپۇرە لە دەتاي دوايە مىن
جار دانت پىدا ناوه؟.
- دوو مانگ.

سرووقى تۆبە كە دەنت بەرپۇرە بىردووه؟.

- بەلئى باوکى پىرۆز ... ،
- باسى گوناھە كانت بکە ...

- باوکى پىرۆز ددانى پىدا دەنیم، كە درۆم كە دەرەنە دەنیم
- سەبارەت بە بابەتىكى ترسناك؟.
- نا. ھەرودەما بە گوئى دايىك و باوکم نە كە دەرەنە دەنیم
(تاك، تاك، تاك، تاك، تاك).

- باوکى پىرۆز ددانى پىدا دەنیم ، كە من ...
(تاك، تاك).

- لە ھەنديك بۆنە ئايىنيدا ئامادەنە بۇوم ...

وا پىيەدچوو كىيىھ نە خۆشە كەو قەشە كە، كە كىيىھ لە بەرەدە مىدا ددانى بە
گوناھە كانيدا دەنا لە زېر زەمینىكەوە قىسىمە كەن. ئىبلىس و فريشتهى پاسەوان و
مەرگ ئامادەي ددان پىدانانە كە بۇون. مەرگ رۇانىنە بۆشە كانى خۆى لە ھەر دوو
چاوى (كاميلا) بە تالىكىد، لە كاتىنە كە ئىبلىس لاي سەرى قەرەۋىلە كەوە دانىشت
و لە زارىيە و جال جالۇ كەي رۇدە كە عەرد، فريشته كە يىش لە سووچىكەوە دەستى
بە گۈريان كرد.

- باوکی پیرۆز ددانی پیندا دهندم که نویزه‌کانی ئیواران و بیانیام بەرپیک و پیکی نەدەکرد و ...
(تاك، تاك، تاك).
- ..... لەگەل كىيغانى هاوتەمەنى خۇم تىككىگىراوم!
- سەبارەت بە شتانەی پىوندىيىان بە ناوبانگىتەوە ھەمە؟.
- نا ...
- كىيىم، گۇناھىيىكى گەورەت بەرانبەر بە خواودند كردووە ...
- باوکی پیرۆز ددانی پیندا دهندم کە وەك پىاوان سوارى ئەسپ بۇمە.
- بەبر چاوى خەلکەوە، ئايە ئەمۇھە يېچ رىسىۋايىھە كى لى كەوتەوە؟.
- نا، كەس لەۋى نەبوو ھەندىيەك ھىنىدى نەبىت.
- كەوتەھەستت كرد كە دەتونىيەت ھەر شتىك بکەيت كە پىاوان دەيىكەن.
ئەمەيش گۇناھىيىكى گەورەيە، چونكە خواودند ئافرەتى بۇ ئەمۇھە دروست كردووە
ئافرەت بىت، دەبىت رەفتارى خۆى نەگۇرپىت و لاسايى پىاوان بىكتەوە، چونكە
ئەمۇھە رېيى ئىبلىيسە .....

لە بەشەكەي دىكەي ژۇورەكەدا، بەرانبەر بە مىزەكان كە دايانپۇشىبۇون بۇ
ئەمەي وەك كوشتارگەي كلىيەتلىكىنەت، بەو ھەمۇ جۆرە شۇوشەو كە
لەسەريان دانرابۇون، فريشته روو و (لامسکواتا) و دراوسيكەن چاودپىيان دەكەد،
ورتەيان لىيۆھ نەدەھات بەلگۈ روانىنى پې لە ترس و نزايان دەگۆرپىيەھەو
ھەناسەيەكى قورسييان ھەلددەكىشا، كە بىرۆكەي تۆقىنەرى مەرگ لەگەل خۆى
دەيەينا. دەركا والاکە لايمەك لە دىمەنى رېيىگەكەي پىشان دا نغۇرۇي رۇوناکى بۇو،
لەگەل حەوشەي كلىيەتلىكى (لامرسيد) و چەند خانۇپىك و ژمارەيەك رېبىواران.
فرىشته روو ھەستى بە ئازار كرد ئەمۇ خەلکە بىن ئەمەي گۆي بە ھېچ بەدەن
ھاتوچۆيان دەكەد لەكەتىكدا (كاميلا) لەسەرە مەرگدا بۇو و گىيانى دەدا - ئەوان

له گەردو زىخى زىرى نىئو سەردىنى ھەتاو، تارمايى گىانى ئاقلايەتى كۆنترۆلى كەدبىت، كارگەي گەرۆكى پىسايى، دەچۈن ... دەنگى قەشە كە لە كەل خۆى زىزىدە كى بچۈكى زىنگانەوە ئاپەوە كېسى ژورەكەي شەقاند. كىزە نەخۇشە كە پېزمى. ھەوا دەنگى دەھۆلە كانى سىيە كانى پەچرى. - باوکى پىرۆز من ددان بە ھەمۇ گۇناھە بچۈك و گەورە كاندا دەنیم كە كەدومن و لەيادم چۈونەتەوە.

پاش ئەوە رېستە كەلى ليپۇردن و پارانوە كە بە لاتىنى خويىنaranەوە. ئىبلىسە كە بىزربۇو، فريشته كەيش وەك خەرمانەيەك رووناكى دەركەوت بۇ ئەوەي ھەردوو بالى سىپى خۆى بەسەر (كاميلا)دا بلاوبكاتەوە توورەيى فريشته رۇو بەرانبەر بە رېبوارە بى خەمە كان و رەكە مندالانە تىكەل بە سۆزەكەي كۆتايى پى بەھىنېت و، پالى پىوه بنىت بىر بکاتمۇھ - كە بەزەيى زۆر دەركاى شاراودى ھەيە - كار بۇ ئەوە بکات پىاويىك لەمەترىسيي مەرگ رېزگار بکات، چونكە رەنگە خواهدند بەرانبەر بەوە ژيانى (كاميلا)ى پى بەخشتىت، ئەگەرچى بەبۇچۇنى زانستى نۆزدارى ئەو گەريانە نەكەردەنئىيە.

قەشە كە بىن دەنگ چۈوه دەرەوە، لەبەرەم دەركا كەدا راوهستا تا جىڭەرەيە كى بە كاغەزى گەفە شامى پىچراو داگىرىسىنېت و پالىيمە كانى نزا كەھەنۇتىيە كانى خۆى بېيچىتەوە، چونكە ياسا پابەندى ئەوەي دەكەد لەزىز بالاپۇشە كەيدا بىشارىتەوە مادامە كى بە رېيگەوەيە. لە پىاويىكى ئاشتىخوازو ھىيمىن و دلىر دەچۈرۈچى مەقۇمىتى دەنگەن بەرەم دەركەدايە. پاش ئەو دراوسىيەكان پىيدانانە كانى ئەم ئافرەتە بىگىت كە لە سەرەمەرگىدايە. پاش ئەو دەرەوە بۇ ئەوەي مالەكەيان بەجى هيشت. ھەروەها فريشته رۇويش چۈوه دەرەوە بۇ ئەوەي پلانە كە خۆى بۇ رېزگار كەرنى پىاويىك جىبەجى بکات.

(گهڑکی مسیح)، (ئەسپە سپى)، پاشان (مۆلگەی سەربازى كلقارى). لەۋى
فرىشته ڦوو پرسىيارى لەو چاوشە كرد كە پاسەوانىي مىيجۇر (فارفان)ى دەكىد،
پىيى گوت چاودەپوان بىت، سەربازىتكى چووه ژۇورەوە بانگى كرد:
- مىيجۇر (فارفان)! مىيجۇر (فارفان)!

دەنگى لەناو حەوشە پان و بەرىنە كەدا پەرت بۇودوھ بىن ئەھىدە وەلام بدرىتەوە.
وەلام نەدرايەوە تەنبا دەنگادەھەوە دەنگە كەنە نەبىت، كە لەناو خانووە كاندا
دەنگى دايەوە: جۇر فان فان! جۇر فان فان!

خۆشەويىست لە دوورايى چەند ھەنگاونىكى كەم لە دەرگاكەوە راوه ستابو
چاودەپىي دەكىد، بىن ئەھىدە خۆى تىيەكەل بە رۇوداوه كانى دەرورى بىكەت. سەگ و
سەرگەرە كان لەسەر پارچەيەكى پېشىلەيەكى مەدارەوەبۈو فەيدەرلىنى ناوەراستى
رېيگە كە تىيىكىگەر باپون. بەرانبەر بەم دىيەنە راستەخۆ پەنجەرەيەك ھەبۇو، لە پاشتى
ئەو پەنجەرەو ئەفسەرەك كاتى خۆى بەچاودىيېرىكەنلى ئەو شەرە دژوارە بەسەر
دەبردو ھەردو نۇوكە سېيىلى با دەدا. دوو ئافرەتىش لە دوكانىكى بچووڭدا، كە پې
لە مىيش بۇو، خۆشاوى مىيەيان دەخواردەوە. لە دەرگائى دەرەوە خانووە كەنە
دوازەرەو پىئىج مندالى بچووڭ هاتنە دەرەوە جلى دەرياوانىيان لەبەربۇو، پياوېكى
رەنگ پەپىي چوون كەلەرم و خانىكى دوو گيآن (بابەو ماامە) يان لە دوو بۇو.
گۆشتىفرۇشىكىش كە جەگەرەيەكى داگىرساندېبۇو، بەناو مندالە كاندا تىپەپىرى، پەلە
خويىن جله كانى داپۆشىيىبۇون، ھەردوو بازوى لى ئەلمالىيىبۇو، ساتۆرە تىۋە كەنە
نېتىيەك بە سينگى بە دەستەوەبۇو. سەربازە كان دەھاتن و دەچوون، ھېلىكى بچووڭى
پىچاۋپىچى شوين پىيى خواس و تەم بەسەر كاشىيەكەوە دىارييۇو، كە سالۇنە كەنە
ساۋەوەي پىن كاشى كرابۇو پاشان لەناو حەوشە كە بىزىدەبۇو. كىلىلە كانى مۆلگەي
سەربازى زرنگەيان لىيۇھەت كاتىتكە بەر تەھەنگى پاسەوانە كە كەوتىن چونكە لە

تەنیشت ئەفسەری پاسەوانىيەوە لە ئامادەباشىدا راودەستابۇ، كە لەسەر ئەسکەمەلىيەكى ئاسىن دانىشتبۇو، لەناوەراستى بازنىيەك بارستە تەندا.

پېرەزىنەكى سەر سېيش ھاتە ناو شويىنەكەوە، لاغر لاغر چۈن ئاسكۆلە دەرۋىشت، رەنگى پىستى لە رەنگى مسى سووتاوا دەچۈو، بە ھۆى ھەتاوەوە، بە ھۆى تەمەن درىزىشەوە چىچ و لۆچى تىكەوتىبۇو، بەرەو لاي ئەفسەرەكە چۈو، بەپەپەرى رېزەوە سەرى بەسەرپۇشىكى لۆكەيىن داپۇشىبۇو، بە پارانەوەوە رووى دەمى تىيىكىدو گوتى:

- گەورەم ببۇرۇرە، تىكايم تۆ خوا رېم بده لەگەل كورەكەمدا قسان بىڭەم، مىريەم پاداشتى ئەو كارەت دەداتمۇدە.

بەر لەوەي ئەفسەرەكە دەلامى بدانەوە تەفيكى زۆرى رېزىكە سەر عەرد بۆزى تووتىن و كرمى بۇونى ددانى لى دەھات.

- خاتۇون، كورەكەت ناوى چىيە؟.

- گەورەم ناوى ئىسماعىلە.

- ئىسماعىل كى؟.

- گەورەم (ئىسماعىل مىيخۇ).

ئەفسەرەكە جارىيەكى دىكە تەفى رېزىكە سەر عەرد.

- بەلام، نازناتاوى چىيە؟.

- گەورەم، (مىيخۇ).

- گۈئ بىگە، باشترە رەزىكى دىكە بىيىتەوە چونكە ئىمە سەرقالىن. پېرەزىنەكە لاغر لاغر كشايدەوە، بىن ئەمۇي سەرپۇشەكەي سەرى لاببات، ھەنگاوه كانى خۆى دەزمارد وەك بلىيىت ئازاركانى بېيۆيت، توزىيەكىش لە ليوارى شۆستەكە راودەستا، پاشان گەرایەوە لە ئەفسەرەكە نىزىك بۇوەوە كە ھىيىشىتە لەسەر ئەسکەمەلىيەكەي دانىشتبۇو.

- گه‌زورهه ببوروه، بهلام ناتوانم پتر له‌وه لیره بیتنه‌وه، من له شوینیکی ززر ددورهه هاتووم، له دورایی شهست کیلومه‌ترهه هاتووم، بویه ئه‌گهر ئه‌مرپ نه‌بیینم ئه‌وه نازانم که‌ی ده‌توانم جاریکی دیکه بگه‌ریمه‌وه. تکایه بانگی ناکه‌یت؟

- ودک پیم گوتیت ئیمه سه‌رقالین. برزو به‌رکمان به‌رده.

فریشته رwoo ئه‌و دیمه‌نه‌ی بینی، جاریکی دیکه ئاره‌زرووی ورروژا، که کاریکی باش بکات تا خواوه‌ند پاداشتی بداته‌وهه زیانی کامیلا پزگاریکات، بویه به دهنگیکی نزم به ئه‌فسه‌ره که‌ی گوت:

- لیفتنانت، لاوه‌که بانگ بکه، ئه‌و چه‌ند بیزؤییه‌ش بگره جگه‌رده پیی بکره. ئه‌فسه‌ره که پاره‌که‌ی وورگرت بی ئه‌وه‌ی سه‌یری نه‌ناسراوه که بکات و فه‌رمانی دا (تیسماعیل میخۇ) ئاماده بکریت. پیره ژنه خەله بچکوله که له‌وه که‌سەری روانی که چاکه‌که‌ی بەرانبەر کرد ودک بلىیت فریشته بیت و خواوه‌ند بوئه‌ویانه کردىیت. میجۇر (فارفان) له مۆلگە‌کانی سه‌ربازه‌کان نه‌بسو. فه‌رمانبەریک له بالکۆنیکە‌وه دەركەوت پېتىوو سەکەی لەپشتە‌وهی گویی دانابو، خوشە‌ویستى ئاگەدار کرده‌وه که میجۇر لەم کاتانه‌ی شەودا له له خانه‌ی (چىزى شىرىن) بەسەر دەبات، چونکە ئەم كورپى خواوه‌ندى دلىرى جەنگ کاتى خۆى سەرەتا بچىت بزانىت له مالى خۆيان نىيە. فریشته رwoo گالىسکە‌یە کى بەکرى گرت. (فارفان) نىشته‌جىي شوقە‌یە کى فەرشکاراى گەرەكىنى دوور بسو. رەنگى دەرگاى شوقە کە كال بوبووه‌وه، بە هوئى شىۋو كون كون بوبو، بویه تارىكايى ناوه‌وهی لىپه دياربسو. فریشته رwoo دوو تا سىن جار له دەرگاى دا. كەس له زۇورهه نه‌بسو. يەكسەر گەرایە‌وه، بهلام چوو بزانىت (کامیلا) چۆنە بەر له‌وهی بەرەو خانه‌ی (چىزى شىرىن) بەرئى بکە‌ویت. سەرى لە دهنگى گالىسکە کە سورما

کاتىك لەسەر شەقامە خۆلینەكانەوە چۈوه ناو شەقامە قىرتاوهكانەوە: سىنى ئەسپەكان و پەورەوەكان، پەورەوەكان و سىنى ئەسپەكان.

کاتىك ددان زىپىن بەسەرھاتى ئەۋىندارىي خۆى لەگەل سەرۋىكدا گىزپايەوە، فريشته رۇو گەرایەوە سالۇنەكە. زۆرى بەلاوە گرینگ بۇو مىجۇر (فارفان) لەبەر چاوى بىزرنەبىت، لەبەسەرھاتى ئەو ئافرەتە دلىيابىت، كە لە مالى (كانالىس) دەستگىركرى و بىزى داواكارى گشتىيى سەربازى بە دە ھەزار بىزۇي فرۇشت.

سەماكىدنى ناو سالۇنەكە گەيشتىبۇوە ترۆپك، سەماكەرەكان لەگەل ئاوازى فالىسا خۇيان بەم لاو بەو لادا دەچەمانەوە، لەگەل دەنگى گۇرانىيى (فارفان)دا، كە تەواو سەرخوش بۇوبۇو:

بۆچى ئەو سۆزانيانە
خۆشىيان دەۋىم

لەبەرئەوەي بەردەوام گۇرانىيى گولى قاوهخانەيان

بۇ دەچم

لەناكاو خۆى قىت كردىوو زانى (بەرازى) لەگەل نىيە، ئىدى گۇرانى نەچرى و لەگەل نۇرەي نزگەرەكەيدا ھاوارى كرد:

- (كەواتە (بەرازەكە) رۆيىشت، ئەدى تەرسىينە وا نىيە؟ سەرقالە، ئەدى وا نىيە تەرسىينە؟ كەواتە منىش دەچم، پىستان دەلىم من دەرۇم، پىت.....تان دە... دە... لىيە... من... دەرۇم، دەرۇم... باشه، بۆچى نەرۇم؟... پىستان دەلىم من دەرۇم...).

زۆر بە ئاستەم ھەستايىھەوە لە کاتىكدا دەستى بە مىزەكەوە گرت، كە لەسەرى راڭشاپۇو، ھەروەھا دەستى بە قەنەفەو دىوارەكانەوە گرت، لەتى دەداو بەرەو لاي دەرگاكە دەچوو. كارەكەرەكە رۆيىشت دەرگاكە بۆ بىكاتەوە.

- (پیستان ... دلیم ... ئوه من درِم! ئوه سۆز نیبیه ده گەرپتەوە، ئەدى خاتۇرچون) وا نیبیه؟ تىمەی سوپاپیانى پېشەكار ھیچ شتىمکان لە بەردەمدا نەماوه ئوه نەبىت بە سەرخۇشى بىرین، ئەو كاتەپىش لە جياتى ئوهى باننىيەن دەتوانى مەيان لى دەربەيىن! هەر بىشى مەرەگەئى گۆشتى بەراز، هەر بىشى جەماوەر!).

يە كىسەر فريشته رۇو خۆى پېپەرگەيىند. لە قەراغى شۆستەكەوە دۆرىشت و چۈن قەرەگویىز لە ترى دەبرد، جارىيکىان رادەوەستاو پىتى راستى بەرز دەكەدەوە، جارىيکى دى پىتى چەپى بەرز دەكەدەوە، پاشان جارىيکى دى يەك پىتى راستى، ئىستەپىش ھەر دوو قاچى ... فرياي خۆى كەوت پېش ئوهى بىكەۋىت و بە تىببىنیيەو بە خۆى گوت:

(بەم شىۋىيە .. وەك ھىستەر بە رەشمەئى گوت).

چەند پەنجەرەيە كى دىيكمە سۆزانىخانىيە كى دىيكمە كرابۇنەوە رېيگە كەيان بە تىشكى رۇوناكى گلۇپەكان رۇوناك كەدبووەوە، پىيانۆزەنلىكى قىزدىرىش سۆناتەي تەريفەي مانگى (بىتھۆن) دەزىند. كەس نبۇو لە ژۇورە چۈلە كەدا گۈئ رادىرىت تەنبا كورسىيە كان نەبىت كە وەك بىنەر لە دەوري پىانۆ زله شەق و شەركە پىزىكراپۇن، كە لە زەلەتى خۆيدا لە نەھەنگە كەي يۈونىس زلتى نبۇو. فريشته رۇو وشك راپەستا لە كاتىيەكدا كە مىيۇزىكە سەرسامى كردبۇو. مىجۇر - ئەو بۇوكە شۇوشە شەل و خاوه - ئى بە دىبوارە كەوە ھەلپەساردو نىزىك بۇوەو تا پەرەدى دلە شىكاوه كەي مەستى ئاوازە كان بىت: پىاپىيە كى مردوو بە دوو چاوى داگىرساوه وە لەناو مەردووە كاندا لە شويىنلىكى دوورى سەر زەمين زىندىوو دەبۇوەوە، لە كاتىيەكدا چاوى كلۇپەكانى رېيگە كە يەك لە دواي يەك دەكۈزانەوە، شەونە كان دلۇپ دلۇپ لە سەربانە كانوو دلۇپەيان دەكەد، چۈن ئەو بىزمارانە سەرخۇشە كان ئىفلىيچ دەكەن، يان لە تەختەدارە كانى دارەتەرمە كان دەدرىيەن. هەر كلىلىنلىكى بىچۇوكى ناو سىندۇرۇقە مىگناتىسىيە كەي پىانۆكە ورده لمى ئاوازە مىيۇزىكىيە كانى رادەكىشى،

پاش ئەوهى ماوهىيەك لەناو سكى خۆيدا گلى دەدانەوه، جاريىكى دىكە بە دەنگىكى بەرزتر لەسەر شىيۇدە پەنجەگەلى ئاوازگەلى وەتەريانە بەرەلاڭى دەكەرنەوه، بۇ ئەوهى دەركاي بەردەۋام داخراوى ئەۋىندارى سەرخۇش بکات، بەردەۋام ھەمان پەنجەگەل و، بەردەۋام ھەمان دەست. مانگ بە ناو ئاسمانى بەردېڭىز كراودا بەرەو لاي كىيىلگە خەواللۇوه كان دەكشاو دووردەكەوتەوه، جەنگەلە تاريىكە كانى لە دواى خۆيەوه بەجىددەيىشت، كە ھەم بالىندە كانىيان دەتقاند، ھەم بۇ ئەوانەى كە لەكتى لەدایكبوونى ئەشقىدا جىهانىيان بەشىيەدە كى سىحرئامىيىز بەرىن و فەروان و لە كاتى مردىنى ئەۋىندا بە دەفەرەيىكى چۆل و ھۆللى دەيىنى.

(فارفان) ھەلستاو بىنى لەسەر چەند مىيىتىكى مەيخانەيەكى بچۈوك راڭشاوه، دەستى نەناسراويىك رايىدەزەنېت وەك چۈن درەختىك رادەزەن بۇ ئەوهى بەرەو بۇومە گەيىوه كانى بەربىنەوه.

- مىيجۇر نامناسىت؟.

- بەلىٰ ... نا ... ئىستە، ئىستە دەتناسم ...

- نامناسىتەوه؟.

- (ئا ئا ... ئۆى). فارفان باويشىكى دەدا كاتىك لەسەر مىيەكەن ھەلستا كە لەسەريان راڭشاپۇو، چۈن ھىيىتى بارھەلگەر چۆراؤگەي ئارەقى دەھات.

- (من مىگىل فريشته رۇوم، لە خزمەتتىدام).

مىيجۇر بە سەلاّوى سەربازى سەلاّوى لىٰ كرد.

- (تكايىه، بىبورە، من نەمناسىتەوه. بەلام، بەللى، ئاسايىه، تۆ زۆر جار لەگەل جەنابى سەرۋەكدا دەبىنرىيىت).

- باشە! مىيجۇر واقت ورنەمىيىت، بەم شىيۇدە لەناكاو لە خەوم كەدىتەوه.

- ھىچ گرىينگ نىيە.

- بهلام ئىستە كاتى ئەوه هاتووه بگەزىتەوە مۆلگەي سەربازى، دەبۇو دوو بە دوو قىسەت لە كەم بىكم، بهلام رېكەوت ئەوبۇو كە ئافرەتى خاودن .... با بلىيەن خاودنى ئەم قاودەخانەيە، ئىستە لېرە نىيە. دواى دويىنى نىبۇرۇز، ھەممۇ شوينىكىم بە دواتدا پشكنى، وەك لەناو كۆمەلىيەك پۇوشدا بۇ دەرزىيەك بگەزىت، مۆلگەكان، شوقەتە كەت. پىويسىتە ئەم قىسىمە ئىستە بىت دەكەم بە كەس نەلىيەت.

- بەلىيەن بىدەيە.

خۆشەويسىت توند دەستى مىيجۇرى گوشى و بە دەنگىكى نزم پىيى گوت كاتىيە چاوى لە دەرگاكە بۇو:

- من لە پلەو پايىيە كدام دەتوانم ئەوه بىزام كە فەرمان دەركراوه تو لەناو بىرىت. رېتىنەن بىان رەوانەي نەخۆشخانەي سەربازى كە دووه ئەگەر پاش يەكىك لە شەھىيدارىيە قەرەبالەكانت رەوانەي ئەو نەخۆشخانە كرايت قالىيۇمىكى كوشندەت دەرخوارد بەدن. ئەو سۆزانىيەي لە خانەي (چىشى شىرىن)-كە ھاۋالى دەكەيت سەبارەت بە ھەلچۈرنە شۇرۇشكىيەنەكانت جەنابى سەرۆكى ئاگەدار كەردىتەوە.

(فارفان) لە ئاكامى قىسىمە كانى خۆشەويسىتدا لە شوينى خۆى وشك بۇو. پاشان مستى بەرز كردەوە ھاوارى كرد:

- ئائى، دىلە سەڭ!

بە مستى مستە كۆلەيە كى بە ھەاكەدا كىشا وەك بلىيەت مستە كۆلە بە سۆزانىيەكەدا دەكىشىت، پاشان سەرى دانەواند وەك بلىيەت پلىشايىتەوە.

- خوايە، ئەدى چى بىكەم؟.

- ئىستە لەم كاتانەدا سەرخۆش مەبە، ئەمە تەنبا رېكەيە خۆت لەو مەترسىيە رىزگار بىكەيت، پاشان ..... مەخۆ.

- منىش بىرم لەم دەكردەوە، بهلام بەرگەي ئەوه ناگىرم، ئەوه شتىكى زۇر دژوارە، چىت دەگوت؟..

- پیم ده گوتیت پیویسته نانیش له مولگه کانی سهربازی نه خویت.
  - نازامن چون سوپاست بکم.
  - به بئ دهنگی ...
  - ئاساییه. به لام ههر ئوه بەس نییه. له گەل ئەودیشدا دەبیت ھەلیکم بۆ بېھستیت له هەر شتىكدا بۇبىت، تۆ ئەم زيانەت بۆ گىرماوەتەوه و قەرزازبارى تۆم.
  - وەك دۆستیش ئامۆژگارىيەكى دىكەيىش پېشکەش دەكەم. ھەول بەد شىوازىك بدوزىتەوه و خۆت بکىيەت دارو دەستەي جەنابى سەرۋەك.
  - بەللى، ئەمە رېيگەي رېزگاربۇونە، ئەدى وا نییە؟.
  - ئەمە ھىچ شتىكى تى ناچىت.
- ھەر يەكەيان لە دلى خۆيدا شتى دىكەي دەخستە سەر ئەو قسانە: باشترين شت بۆ دەستەبەر كەردنى مەمانەي جەنابى سەرۋەك ئەوييە: تاوانىك بکەيت، بۆ نۇونە، يان بە ئاشكرا زولم لە كەسانى بەستەزمان و بى پشت و پەنا بکەيت، يان دەرخستنى دەسترۇيىشتۇريي ھىزى لەرەدەدەر بەسەر راي گشتىيدا، يان دەستەبەر كەردنى سامان لەسەر حىسىبى نەتەوه، يان ...
- .... باشترين شىوازىش ئەوەي يەكىك بکۈزىت، لەناوبرىنى ھاولەلىك، باشترين بەلگەي ھاولۇلاتىيەك بۆ پىشاندانى لايەنگرى خۆي بۆ جەنابى سەرۋەك پېشکەشى بکات. پاشان لەبەر راي گشتىي دوو مانگ لە بەندىخانە توند دەكىيت، پاشان راستەو خۆ دوای ئەوه پەلەيەكى گشتىي و دردەگرىت لەوانەي بۆ دەست و پىتوەندە كان تەرخان كراون، كە بە كەسى دىكە نادىرىت ئەوانە نەبن كە پرسىكى ھەلپەسېرراويان لە بەردەم دادگە كاندا ھەبىت ھىشته لىيى نەكۆلرەبىتەوه، ئەويش لە بەرئەوهى تا جارىكى دىكە لە بەندىخانە توند بکىيەوه ئەگەر رەفتارى خۆيان نەگۆرى و باش نەجوولانەوه.

- ئەمە هيچى تىنلاچىت.

- بەرىت مىگىل تۆ زۆر بەرچاو تىرىت.

- نا، مىجۇر سۈپاسىم مەكە، ئەو بېپارەدى دابۇوم ژيانىت رېزگار بىكەم، قوربانىمە بۆ خوا لەبرى ژيانى ئافرەتىيکى نەخوش كە ژيانى لەمەترسىدایە. ژيانى تۆ لە برى ژيانى وى.

- ھاوسەرتە؟.

جوانتىن وشە لەسروودى سرووداندا ماودىيەك بە ئاسماňەوە خولايەوە، وەك گەمەيەكى ئەفسۇوناوى نيان، لەناو درەختگەلىيکى پىر لە فريشتمى بچۈوك بچۈوك و چۈزگەلى گولە پرتەقال.

پاش ئەوەي مىجۇر چۈرۈ دەردوھ، فريشته رۇو نۇرۇچىكىنى لەخۆى گىرت بۆ ئەوەي لەوە دىلنىيا بىت ئايە ئەوە بەراستى خۆيەتى يان نا - ئەو پىاودى چەندىن كەسى راپىچى مەرگ كردوھ - ئەو ئىستە بە خۆى لەو بەرە بەيانە شىينە بىنگەردەي تازە شەبەنگى دەدا ژيانى پىاوىيکى لە مەرگ قوتار دەكەد.

(۲۶)

باھۆز (گەردىلۇول)

فرىشته رپو وينه مىجۇرى قەلەوى لە مىشىكى خۆى دەرىيىنا، پاشان دەرگاكەي داخست و لەسەر پەنجەكانى دزەى كرده ژورە تارىكەكە ناوهە. واي هەست دەكىد وەك بلىيەت خەون دەبىنېت. جياواى نىوان راستى و خەون جياوازىيەكى تەواو ساختەيە. ئەو لە چ بارىكدايە: نۇوستۇو، بىندار؟. سەرلەبەيانى زوو هەستى دەكىد وە بلىيەت زەۋى لەزىر پىيىدا دەھەزىت. كاتىزمىرەكە مىشەكان ياوهرى كامىلا بۇون كاتىك راڭشاپو و گىانى دەدا، كاتىزمىرەكە - كارى دەكىد - دانە بىنخە بچۈرۈكە كانى دەخستە خوارەوە بۇ ئەوهى لە رىگەي گەرانەودا نىشانەيمك بەجى بەھىلىت، كاتىك وادىي مردنەكە دېت. هەرچى مىشەكان بۇون بەقەد دیوارەكاندا دەرپۇشتىن، بالەكانى خويان لە ساردىيى مەرگ پاك دەكىدەوە. چەند مىشىيىكى دىكەيش ھەبۇن گىزەيان دەھات و خىرا بەو ناوهدا دەفرىن. فريشته رپو لەسەرخۇ لەبرەدم قەرەۋىلە كەدا راوهستا. هىشىتە كىيىزە نەخۆشەكە ھەر ورپىنه دەكىد...
.... يارى خەونەكان ... چەند پەلەيمك لە رۇنى كافور... مۇممۇقۇ لەسەرخۆى ئەستىرەكان ... پىيۇندى نەھىييانە سوئرى رپوت بە بۆشائى بۆشەوە

... جومگه‌ی دوو چهندانه‌ی هردوو دهست ... بی سوودیی دوو دهست لهناو دوو
دهست ... ساپونیکی بوندار ... باخچه له کتیبی خویننه‌ودا ... له هیلانه‌ی
پلنگ ... له دیوی جیهانی فرهوانی بیسیمه‌توروه کانه‌وه ... له چنگی خواهنددا
... له چنگی خواهنددا ... له نویزی نیوه‌شه‌ودا - که ناوی نویزی کله‌شیره -
کله‌شیریک دلّوپیکی مانگ به‌سهر پوپکه‌یوه‌هیه ... دنورک له قوریانیه
پیروزه‌که ده‌دات .. داده‌گیرسیت و ده‌کوژیته‌وه، داده‌گیرسیت و ده‌کوژیته‌وه،
داده‌گیرسیت و ده‌کوژیته‌وه ... نویزی سروود چپنه ... کله‌شیر نییه، پریشکیکی
برووسکه‌ی له سیلولید له قورگی شووشه‌یه کی زبه‌لاحدایه چهندین سه‌ربازی
بچوک چوار دوریان داوه ... برووسکه‌ی دوکانی شیرینه‌منییه که که ناوی (گولی
سپی) یه روزای پیروز دایدنه‌یت ... که‌فی بیره‌ی کله‌شیر پیشکه‌ش به کله‌شیره
بچوک‌که ده‌کریت ... به کله‌شیره بچوک‌که که ...
دایدہ‌پرژیت..

تمییکی بی گیانه
ئه‌ی فریشته‌ی مه‌رگ، مه‌رگ!
وی لیره شادومان نییه
ئه‌ی فریشته‌ی مه‌رگ، مه‌رگ!

دهنگی ده‌هولگه‌مل دیت لهو کاته‌شدا ده‌نگی که‌س نایسیریت کلمی بسریت،
ده‌هولگه‌لیتک له فیرگه‌ی ره‌شебادا شوین پیی زرمه‌کان که‌وتونون ... راوه‌سته ئه‌وه
دهنگی ده‌هولگه‌مل نییه، بله‌کو ده‌گایه که ده‌نگدانه‌وهی ده‌گالیده‌ریکی له شیوه‌ی
ده‌ستیکی مسیندا دووباره ده‌کاتمه‌وه. زرمه‌کان چوون هوشداری له هه‌موو
گوشه‌یه‌ک له گوشه‌کانی بی ده‌نگیی ناووه‌هی ماله‌که‌دا ده‌نگی ده‌دایه‌وه ... رات
- تات - تات ... ده‌هولگه‌لی مال. هم‌ماله‌و له‌بهر ده‌گا ده‌هولگه‌لی خۆی
هه‌یه دانیشت‌تووانی ماله‌که‌یان پی بانگ ده‌کریت که کوله‌که‌ی زیانی ئه‌ون،

کاتیکیش دهرگاکه داخراپیت له زیندووی مردوو دهچن ... رات - تات ... مال ... دهگا ... رات - تات - تات مال ... کاتیک ثاوی ئاپژینه که دهنگی دههولگه‌لی دهراکه بهرگوئ دهکه‌ویت و، خهلهک به تووره‌سیوه به خزمه‌تکاره کانیان دهلین: (ئۆزی، له دهراکه دهدریت!) دیواره کانیش بهرده‌وام ئەو دهنگه‌یان دوباره دهکردوه: (له دهراکه دهدریت، برو دهراکه بکهوه!)، (ئۆزی، له دهراکه دهدریت، برو دهراکه بکهوه! ژیله‌مۇ نیگرانه بهلام ناتوانیت هیچ شتیک بکات (له کاتیکدا پشیله که چوون پاسه‌وانی وریا دانیشت‌سوو) تەنیا ئەو نەبیت لەناو شیشی کوانووه کەوه سووکه راچله کانیک ئاراسته بکات؛ گوله کانیش دهترسن - قوربانیانی بەسته زمانی دهستى درکه دلرەقە کان؛ ئاوینه کانیش دینه قسە، ئەو ناوه‌ندانەی بە دهنگیک ھەلکیشراون کە گیانیکی ناوماله بى گیانە‌کەمیه: ئای ... له دهراکا دهدهن، وەرن دهراکا بکەنهوه!

... مالەکه ھەموو دەھەزیت وەك بلىتیت بومەلمەزه روویدابیت، دەھەویت بچیت تا بزانیت کى له دهراکا دهدا، لى دهدا، لى دهدا، له دههولگه‌لی دهراکا دهدا: تاوهى رۆزە کان سەما دەکەن، ئىنجانە کانى گوله کان بەر دېنەوه، حەوزه ئاسنینە کان لى دهدهن: (راتابلان، راتابلان!) قاپ و فەخفووریيە کان دەپزمن پژمینیکی چینيانە، پەرداخ و قاپ و قاچاغى خوانە کە چوون پىکەنینىکى زىويانە پەرت و بلاو دېنەوه، شووشە بەتالە کان دواى ئەو شووشە دەکەون کە بە ئەسرىنى رۆنى مۆم راپازىراوه‌تەوه، کە له ژۈورە کەمی پىشتمەوه بۇ شەمعدان بەکارى دەھىتنىن؛ كىتىبى نويىزە کان لەگەل لقى دارخورما کان کاتیک له دهراکا دهدریت دەکۆشن دىز بە گەردەلول، قەيچىيە کان، سەددەفە کان، تابلۇکان، تالە قزە کۆنە کان، گۆزە‌گەلی رۆن، سندووقە کارتۇنە کان، دەنکە شقارتە کان، بىزمارە کان ... بەرگرى له مالەکه بکەن....

... تهنيا مامه کانى لمناو شته نووستووه کاندا، له دوورگەگەلى قەرەۋىلە بهرينه کانياندا بە روالەت خۇ نىشان دەدەن گوايە نووستوون و بە لىغەگەلىنىكى پې لە پەمۇو خۆيان دايپۈشىوھ كە بۇنى خۆشاوى رېخۇلەيان لى دىت. بى هۇودىش لە بى دەنگىيى پان و پۇزدا لە دەھۇلگەلى دەركاكە دەدرىت. يەكىك لە مامۇژنە کانى، كە لە هەر ھەموويان شەرەنگىز دوورۇوتە، بىلەم بىلىك دەكات: (ھىشتە ھەر لە دەركا دەدەن). مىرددەكەى لە تارىكايىدا وەلام دەداتەوە: (بەلى، بەلام مەترسى ھەيە دەركاكە بىرىتەوە). (ئىستە كاتىمىر چەندە؟ ئائى خۆشە ويستم، خەوم لى كە وتبۇو ... ھىشتە لە دەركا دەدەن). (بەلى، بەلام جىيى مەترسىيە دەركاكە بىرىتەوە). (ئى دراوسيكىان چى دالىن؟.). (بەلى، جىيى مەترسىيە دەركاكە بىرىتەوە. ئەگەر كارەكە تەنيا پىوهندى بە ھەردووكمانەوە ھەبۈرايە ئەو كات ئاسايىيە دەركامان دەكرەدەوە، بەلام بىر لەو بىرەرەوە كە خەلکى لەبارەي ۋېيمەوە چى دالىن!). (ھىشتە لە دەركاكە دەدەن). (بەلى، بەلام جىيى مەترسىيە دەركاكە بىرىتەوە). (كارىكى ناشيرينە، ھەرگىز شتىكى لەو جۆرەت بىستووه?). (بەلى، بەلام جىيى مەترسىيە دەركاكە بىرىتەوە!).

پاشان دەنگى قەبەي مامى كىتر بۇو و ئىستە دەنگى گەرووى خزمەتكارە كان دەبىسترا. چەند تارمايىك كە بۇنى كاپرىيان لى دەھات كەيشتنە ناو ژورى خانە خوينەكەى: (گەورەم، خاتۇون. گۆى بىگەن چۆن ھەردووكيان لە دەركا دەدەن! ...) پاشان بۇ قەرەۋىلە سەرىيىيەكەى و بۇ كىچەكان و بۇ خەونە كانى دەگەرایەوە، بەردەۋام ئەمەي دەگوت و دەگوتەوە: (ئاي، بەلام جىيى مەترسىيە دەركاكە بىرىتەوە، ئاي، بەلام جىيى مەترسىيە دەركاكە بىرىتەوە!).

رات تات - تات بە درىتىايى مالەكە ... تارىكايى رېنگەكە ... سەگە كە كان ئاسانيان بە قرمىدى وەرپىن پې كردىبوو، رووبەرىيکيان بۇ ئەستىرە خشۇكە رەش و

جلشوره له قور دروستکراوه کان را خستبوو، كه بازوویان و دردابووه ناو قوولایي
كەفی زیوینى بروسکەوە ... (بابا ... حۆشەویستم بابا ... بابا!).

له گەرمەي ورپىنه کانىدا بانگى باوكى و بانگى پىره دايانەكەي كرد كە به
مردوويى لە نەخۆشخانە كەوتۇوه، بانگى مامەكانى كرد كە دەرگاى مالەكانىيان
لى نەكىدەوە تەنانەت لە كاتىكدا كە لە گىانەلادا بۇو.

فرىشته روو دەستى لەسەر لاجانگى كاميلا دانا. كاتىك دەستى بەسەر
لاجانگىدا دەھىننا، بىرى لەوە دەكىدەوە: (مەگەر بە پەرجووپىك چاك بېيتەوە. ئاي
ئەگەر بىتوانىايە بە گەرمائى دەستم نەخۆشىم لى دوور بختايەتەوە!) بە دەستى
خەمبارىيەكى تەمومىزاوېيەوە دەينالاند كە تۈوشى كەسيك دەبىت بەديار كەسيكى
لاوهو دانىشتىبىت كە لە گىانەلادا بىت، ئەو دىناسكىيە ھەزىزىنەرە كە لەۋىزىر
پىستەكە و لەۋىزىر پىستەوە سۆزى جوولاند. ئەى چى لەدەست دىت بىكەت؟.
ئەقلى ئۆتۆماتىكىيانە خەریكىبوو نزاو پارانەوەي تىكەلاؤى بىرۇكە كانى دەكىد: (ئاي
ئەگەر بىتوانىايە تەننیا لەۋىزىر پىلۇوە كانىيەوە بخشايىم و فرمىسىكى خەمبارى و
تەننیايى ھەردوو چاويم بىرىپىبايەوە، ئەو دوو چاوهى لە رەنگى بالەكانى ھىوا دەچن.
خوا بىتپارىزىت. خوا يە ئىمەي بى بەش لىت دەپارىتىنەوە. زيان ھەموو رۇزىك
تاوانىكە ... كاتىك مەرۋە ئەويندارى بكت. خوا يە رۇزىكمان پى بېھ خشە).

كاتىك مالەوەي خۇي بىرەكەوتەوە، وەك بلىيەت بىر لە مالىكى نامۇ دەكاتەوە.
مالەكەي لىرەدە، لەگەل كاميلادا؛ راستە ئىرە خانووى ئەو نىيە، بەلام (كاميلا)ي
لىيە. ئەى چى رۇودەدات ئەگەر (كاميلا) لىرە نەبىت؟. زانىكى تەم و مثاوى خىرا بە
جەستەيدا تىپەپى. ئەى چى رۇودەدات ئەگەر (كاميلا) لىرە نەبىت؟.

گالىسکەيەكى شت گواستنەو تىپەپى و، خانووەكە لەرزىيەوە، بوتلەكان
لەسەر رەفعى بارەكە ھەزىزىنەوە، لە چەقچەقەي دەرگاکە لىيىدا و، خانووەكانى
گەرەكە لەرزىن. فريشته روو راچەكى تا رادىدەك ھەستى بەوه كرد كە

خریکبوو به پیوه بنویت. باشت وایه دانیشیت. کورسیبیه‌ک له ته‌نیشتی میزی داو و دهرمانه کانه‌وه هه‌بwoo. پاش تاویک جه‌سته‌ی له‌سهر ئه و کورسیبیه گیرسایه‌وه. چرکه‌ی کاتژمیره‌که، بونی کافورر، رووناکی مۆمه داگیرساوه‌کان بۆ گیانی یه‌سووع، کلیسه‌ی (لامرسید) و یه‌سووعی (کاندلاریا)‌ی پیرۆز، میزه‌که، په‌شته‌مالله‌کان، داوده‌رمانه‌کان، پشتولینی پالتۆی (فرنسیس)‌ی پیرۆز که یه‌کیک له دراویکان پتی به‌خشیون بۆ ئه‌وهی ئیبليس دور بخاته‌وه، هه‌ر هه‌موویان له‌سهر خۆ به ریتمیکی سست داده‌هیزران، به ریتمیکی میوزیکی که که‌هسته سرکه‌ره که ده‌یه‌نایه ثاراوه، شه‌که‌تییه‌کی به‌چیز که چه‌ندین کونی تیدایه پت له‌وهی له پارچه ئیسفه‌نجیکدا هه‌یه، شاراوه، نیوچه تواوه، داپوشراو، سیبیه‌ری خونه پچر پچرکان:

(کئ گیtar ده‌ژنیت؟... ئیسکی بچووک بچووک له‌زیزه‌مینه تاریکه‌که ده‌شکننرین، که گورانیی ئه‌ندازیاری کشتوكالی لی به‌رز ده‌بیت‌وه ... سه‌رما زور سارده‌کمی نیو گەلای دره‌خته‌کان ... له هه‌موو کونه‌کانی زه‌وییه‌وه پیکه‌نینیکی بەردواامی ئیبليسانه‌ی چوون بالی چوارگوش بەرز ده‌بیت‌وه ... ئایه ئه‌وانه پى ده‌کەن، ئایه تف رۆ ده‌کەن، چی ده‌کەن؟. ھیشتە شه‌و دانه‌هاتووه، بەلام تاریکی لە کامیلای جودا ده‌کاته‌وه، تاریکائی کەللەسەرەکان که له تاوەی (مەشرەحە) کەدا پیدە‌کەن... پیکه‌نینه که له ددانگەلیکی بەشی چوارگوشووه بەرز ده‌بیت‌وه، بەلام کاتیک ده‌گاته هه‌واکه تیکەل بە هەلمى ئاو ده‌بیت و بەرز ده‌بیت‌وه بۆئه‌وی بیت‌هه‌ور. چه‌ندین پەرژین که له ریخوله‌ی مرۆڤ دروست کراون زه‌وی ده‌کەن دوو کەرت‌وه. پەراسووگەلی ئەسپ ده‌بیت‌هه شیوولینه‌یه ک باهۆزه توندە‌که

ئاوازەكانى خۆى لەسەر دەژنەت. تەرمەكەي (كاميلا) دەبىتىت بە بەردەمیدا تىيەدەپەرىت، ھەردوو چاوى لە كەرىيى رەشمەي پۇوبارىڭ گالىسىكەي پەشدا مەلەوانى دەكەن ... دەبىت دەريايى مەردووپىش چاوى نەبىت!

ھەردوو چاوى سەوزى ... بۆچى شوفىرەكان لە تارىكايدا بە دەستكىشە سېپىيەكانيان ئامازە دەكەن؟. بە دواى كەزاوهى تەرمەكەشەوە، كۆئىسىكىيىكى تىز لە رانە منداڭ گۆرانى دەچۈت: (ئەي مانگ، ئەي مانگ، ھەلۇۋەزەكەي خۆت بىبهو، بەرد باوي ناو گۆمەكەوە!) ھەر ھەموو ئىسىكىيىكى بارىكەلهە بچووكىش ئەم گۆرانىيە دەچۈت: (ئەي مانگ، ئەي مانگ، ھەلۇۋەزەكەي خۆت بىبهو، بەرد باوي ناو گۆمەكەوە!) ئىسىكەكانى حەوزەكەيىش چاوابيان لاكىشىسىيە وەك (كونە دوگەم): (ئەي مانگ، ئەي مانگ، ھەلۇۋەزەكەي خۆت بىبهو، بەرد باوي ناو گۆمەكەوە! ... بۆچى پىيىستە زيان و گوزەرانى رۆزىانە بەردەوام بىت؟ ... بۆچى تراماھەكە بەردەوام دەروات؟ ... بۆچى ھەموو خەلک نامنۇ؟ ... پاش تەرمەكەي (كاميلا) ناشىت شتەكان لە دۆخى پىشىوئى خۆياندا بىيىنەوە، ھەموو شتىيەك بىن بەھايى، قەلپىه، نىيە ... باشتىر وايە بىتowanىيە پىكەنېبايە ... تاودرەكە ئەوەندە پىكەنلى خەرىكە دەچەمېتىوھ ... ئەوان گىرفانەكانى دەپشىكن و بە دواى يادوھرىيەكاندا دەگەرپىن ... ئەو خاك و خۆلەي رۆزگارەكانى (كاميلا) لە دووى خۆيان بەجييان ھېشتىوھ ... ھېچ بەھايى كىيان نىيە ... دەزوو ... دەبىت ئىستە (كاميلا) لېرە بۇوايە ... دەزوو ... بلىتىيەك پىس ... ئۆزى، كۆنای ئەو دېلىزماتكارەمىي و كالائى قوتىيەند بېبى گومرگ كردن دەھىنەت و پاشان بە كۆكەي كابرايەكى نەمساوى خەلکى لاي (تىرۇل) اى دەفرۇشىت... با ھەموو جىهان گۆرانى بچىن ... پاشەرۆكى كەشتىيەك ... تەعوقى خۆزگارى كردن چوون نىگىنگەلى سېى ... با ھەموو جىهان گۆرانى بچىن ... كاميلا، بە باوهشىيە وە كپ و بى جوولەيە ... ديدار ... دەستى ئەوهى زەنگەكە لى دەدات ... شۆستەي

ریگه که هله‌وگیر ددهن ... له هله‌چوروندا رهندگی هله‌لبرزر کاوه ... تووره‌یی پیوه
دیاره، بین دهنگه، تیکچووه ... بوجی بازووی خویانی پیشکهش ناکهن؟ ...
وازی لی دههینریت به خوی به هوی هستی دهست پیوه‌دان دابه‌زیت، خوی
به‌سهر ئه بازووه‌دا برات که نیبیه‌تی، دهستی به هیچه‌وه نه گرتوده ته‌نیا قولی
به‌تالی چاکه‌ته که نه‌بیت ... له تیله‌کانی کاره‌با ... کاتی خوی به سه‌یرکردنی
تیله‌کانی کاره‌با به‌فیروز دا، له خانووییکی گه‌وره‌ی گه‌ره‌کی (جووه‌کان) سه‌وه پینج
پیاوی له شووشه‌ی تاریک دروستکراو دینه ده‌ره‌وه، ریگه‌که‌ی لی دهه‌ننه‌وه،
خوین به لاجانگی ههر یه‌کیاندا فیشقه‌ی به‌ستوره ... بی ئومیدانه ده‌جه‌نگیت
تا بگاته ئه‌وه شوینه‌ی کامیلا له‌وی چاودریی ده‌کات، بونی که‌تیره‌ی پولی
پوسته‌ی لی دیت ... له دووره‌ویش چیای (کرم‌مل) دیاره ....

فریشته رووه له خمونه پچر پچر که‌میدا ده‌کوشیت در به ریگه‌که برات بچیت‌هه ده‌ره‌وه.
ئه‌وه کویره ... دهست به گریان ده‌کات ... ده‌کوشیت گاز له ده‌زووی باریکی تاریکی
بگریت که له شاره‌میرووله مروؤیه‌که‌ی جیاده‌کات‌هه، که بوق فروشتني یاری مندالان و
میوه‌و شیرینی له‌ژیر که‌پری پوشین له‌سهر ته‌پیزکه سازد‌دریت.... نینوکه‌کانی تیز
ده‌کات ... قره‌که‌ی بژ ده‌بیت ... ده‌توانیت له پردیکی بچوک پیه‌ریت‌هه ده‌هرا ده‌کات
به دیداری کامیلا شاد بیت، به‌لام هر پینچ پیاوه له شووشه‌ی تاریک دروست کراوه‌که
جاریکی دیکه ریتی دهه‌ننه‌وه. بوجه‌ژنی قوربانیی پیروز پارچه پارچه‌ی ده‌کهن!.

هاواریان به‌سهردا ده‌کات: (ریم بدن با تیپه‌رم بهر له‌وهی به تمواوه‌تی بیرووه‌خیسن. وی
ناتوانیت بمرگری له خوی بکات چونکه مردووه! ئه‌دی نایینن؟. بنوارن، بنوارن! ههر
سیب‌هه ده‌ربوومی میوه‌یه‌کی هه‌یه‌و پارچه‌یه‌کیش له (کامیلا)، تیکمَل به ههر
به‌ربوومیک کراوه!) مرؤف چزن بروا به چاوی خوی ده‌کات؟. به‌حوم بینیم نیزرابوو،
له‌وه‌یش دلنيابووم که ئه‌وه نیبیه، ئه‌وه‌ته لیزه‌یه له جه‌ژنی قوربانیی پیروز، لم
گورستانه، بونی به‌هی و هرمی و قوخی لی دیت، کوتري سپیی بچوکیان له

جهسته‌ی دروست کرد، دهیان ... سه‌دان کوتربی بچوک بچوکی سپیی لوزکین به قردیله‌ی پهنگاوره‌نگ پیکمه‌وه بهستراونه‌ته‌وه چهندین فریتیان له‌سهر نه‌خشیتراوه و دک (لیادم مه‌که)، (نه‌وینیتکی همتا هه‌تایی)، (هه‌رگیز له یادم ناچیته‌وه)، (هه‌میشه خوشت بویم)، (له‌بیرم مه‌که). دهنگی له‌ناو دهنگی توندی زورنا هه‌رزه‌بیه کان و، ته‌وه ده‌هوّلانه‌ی له ریخوله‌ی سالانی قات و قپی و نانی که‌پووه‌له‌لهمیتر او دروست کراون و، له تاپوره‌ی خله‌لکدا (باوکه کان له‌سهر خو سه‌رده‌کهون، مندالله‌کانیش راوددوی یه‌کدی ده‌نین) و له زرنگانه‌وه‌ی زرنگه‌کانی تاودره‌کانی کلیسه‌کان و، له گرمایی هه‌تاواو، گرمایی موّمه کویه‌کان له نیوهرّو، له جامی بریسکه‌داری قوربانی پیرززدا نغزو ده‌بیت و ده‌خنکیت ... هه‌ر پینج پیاوه له شووشه تاریک دروست کراوه‌کان تیکمل ده‌بن و ده‌بنه یه‌ک پیاو، شیوه‌یه‌ک له دووکه‌لیکی خه‌والو دروست کراوه ... له دوره‌وه‌یش، رپه‌اله‌تیکی هه‌ست پیکراویان ده‌نکه‌وه‌یت ... پیپسی ده‌خونه‌وه ... ثالایه‌کی پیپسی به دهستانه‌وه‌یه و به‌رز کراوه‌ته‌وه چوون هاوار ده‌شه‌کیت‌وه ... ژماره‌یه که‌وانه‌ی به‌فره خلسکی ده‌کمن ... (کامیلا) له نیوان دوو خلسکیت‌هی نادیاردا ده‌خلیسکیت، له‌ناو تاونینه‌یه کی گشتییدا بی‌لایه‌نانه چاکه و خراپه ده‌حاته روو. به له‌رینه‌وه دهنگه بونداره‌که‌ی گویی بیسه‌رانی هه‌مزاند له کاتیکدا به‌گری له‌خوی ده‌کرد و گوتی: (نا، نا، لیزه نا!). (به‌لام، بچی لیزه نه‌بیت?). (له‌به‌رثه‌وهی مردووم) (نه‌ی قمیدی چیه?). (نه‌وه ...) (چی؟ بلی چی?). له ناسمانه به‌رینه‌کمه‌وه ته‌وزمیکی بای ساردو کو‌مه‌لیک پیاوی پانتول سوور به نیوان هه‌ردوکیاندا تیپه‌رین. (کامیلا) دوايان که‌وت. شویش بزه‌وه‌ی له‌ناکاو سه‌رخجی رابکیتیت به‌هله‌داوان دوای که‌وت.... کزمله‌ه پیاوه‌که له‌گه‌لن دوایه‌مین لیدانی ده‌هوّله‌که له‌ناکاو را‌ده‌هستن ... جه‌نابی سه‌رولک دیت‌ه پیشه‌وه ... روخساری زیرکه‌فت بزو ... (تاتارارا)! خله‌لکه‌که له ترساندا پاشاکه‌شی ده‌کمن ... پیاوه پانتول سووره‌کان یاری به‌سهری خویان ده‌کمن ...

براڤو! براڤو! جاریکی دیکه دووباره‌ی بکنهوه! جاریکی دیکه، دهستتان خوش! پیاوه پانتول سووره‌کان فرمانی سه‌رژکه کانیان جیبچه‌جی ناکهن به‌لکو به‌گویی بینه‌ران دهکن و ههر یاری به‌سه‌ریان دهکن ... سی جار ... یهک: سه‌رده‌که به‌رزبکوهه ... دوو: بدرز هله‌لیده تا لهناو ئهستیزه کاندا شانه بکریت ... سی: به هه‌ردو دهستت بیگرهوه و بوق شوینه‌که‌ی خوی بگیزهوه ... براڤو، براڤو! دووباره‌ی بکنهوه! جاریکی دیکه! دهستتان خوش! جاریکی دیکه! ئهوه مووچرکه به گیاندا ده‌هیزیت ... ورده ورده دنگه‌کان ده‌مرن و ... ههر که‌سهو شتیزک ده‌بیزیت که ثاره‌زوو ناکات بیبیزیت. پیاوه پانتول سووره‌کان سه‌ریان لی دهکنهوه و بوق ئاسما‌نیان هله‌لدددن، به‌لام کاتیک به‌ردبئنه نایانگرنهوه و که‌لله سه‌رده‌کان به‌رانبه‌ر بهو دوو ریزه خله‌که وشك راوه‌ستاوانه‌ی دهستیان له پشتهوه شه‌تهک دراوه له‌سهر عه‌رد هه‌پروون به هه‌پروون ده‌بن.

فریشته روو به هوی ئوهه‌ی دوو جار له ده‌رگاکه درا به ئاگاهاتهوه. ئای چ مۆته‌که‌یه کی ترسناک بwoo! سوپاس بوق خوا که راستی ته‌واو جیاوازتره. کاتیک له مۆته‌که‌یه ک بیدارد‌هیت‌وه ههست به هه‌مان ئه و ههسته ده‌کهیت که له به‌ریکردنی ته‌رمی مردووییک ده‌گه‌ریت‌وه. رای کرد بزانیت کی له ده‌رگاکه ده‌دات. تو بلیت‌هه‌وال سه‌باره‌ت به ژنه‌رال بیت یان جه‌نابی سه‌رژک به پله به‌دوايدا ناردووه؟.

- به‌یانیت باش.

فریشته روو پیاویکی له‌خوی دریخته‌ی به‌رانبه‌ر به خوی بینی، دهم و چاو ئال، سه‌ری نزم ده‌کاته‌وه بوق ئوهه‌ی له و دیوی چاویلکه ئه‌ستوره‌کانییه‌وه سه‌یری بکات. فریشته روو وه‌لامیدایه‌وه:

- به‌یانیت باش.

- (ببوره. رنگه بتوانیت ئاگه دارم بکەیەتمەوھ ئایە ئەو ئافرەتەی چىشت بۇ میوزیکزەنە کان لى دەنیت لىرە دەژیت. ئافرەتىيکە جلى رەش دەپوشىت ...). فريشته پو دەرگاکەي بە روودا داخست. پياوه كە شتى لە نىزىكەوھ نەدەبىنى هىشىتە بە چوار دەورى خويدا بەدوايدا دەگەرا. كاتىكى بىنى لەۋى نىيە. لەو دەرگاکەي دىكەي دا.

- (باي باي(نینيا تۆمامىتى) كاتىكى شادو بەختەوەرانە!).

- بۇ گۆرەپانە بچۈركە كە دەپقۇم.

ھەردوو دەنگە كە لە ھەمان كاتدا پەيقىن. كاتىك فريشته پو روئىشت تا دەرگا بکاتەوھ، (لامسکواتا) دەست بەجى كەيىشتىبو. فريشته روو لە(لامسکواتا) پرسى كە تازە لە سەردانى بەندىخانە گەرابووھوھ:

- رەوشە كە چۆنە؟.

- ھەمان شت.

- چىيان گوت؟.

- ھىچ.

- (ۋاشكىز)ت بىنى؟.

- بىنیم؟. بۇ ناكەم. سەبەتە قاولدۇتىيە كەيان بىردو وەك خۆي گىرایا نەوە، ئەمە يىش ھەمۇر شتىكە. كەواتە لە بەندىخانە نىيە؟.

- كاتىك سەبەتە كەيان گىرایا نەوە وەنەبۇر واقم ور بىنیت، بەلام ياوېك ئاگەدارى كىرم كە بۇ سەر كارە كەي گەراوەتەوھ.

- سەرپەرشتىيارى بەندىخانە كە؟.

- نا. زۆرم روو لەو درېندييە نا. دەيوىست فريوم بدات.

- تەندىرىستى (كامپلا) چۆن دەيىنېت؟.

- نەخۆشىيەكە درىزدە هەيءە. بەللى، نەخۆشىيەكە درىزدە هەيءە!

- تەندىروستىي زۆر خراپە، ئەدى وا نىيە؟.

- چەند بەختەورە. چەند باشە مەرۆڤ بىرىت بەر لەوەي لە نەيىنىيى زىيان بگات!

من بۇ تو خەفەت دەخۆم. دەبىت بروئىت و بۇ مەسىحى كلىيەتى (لامرسىد) نويىز بکەيت. رەنگە پەرجۇوييىكت بۇ بەدى بھېنىيەت. ئەم بەيانىيە بەر لەوەي بەرەو بەندىخانە بەرى بىڭۈم، لەۋىدا مۆمىكىم داگىرساند و پىيم گوت: ئەى بچووكە رەشەكەم گۈئ بىگە، ئەوهەتە من بىز لاي تو دىم، لەبەرئەوەي تو باوکى ئىيەيت و دەبىت گويمانلى بىگرىت: تو دەتوانىت زىيانى ئەو كىزە رىزگار بکەيت، لە مەرييم پارامەوە رىزگارى بگات بەر لەوەي ئەمەر زىيدار بىمەوە بەلام ئەھۋەتە من ئىستە بۇ ھەمان مەبەست تەنگم پى هەلچىنييىت، ئەم مۆمەت بۇ بەجيىدەھىلەم و دەرپۇم و لە تونانى تو دلىنیام، بەلام خىرا دەگەرىتەمەوە نزاو پارانەوە كەمت بىر بخەمەوە!

فرىشتە رۇو خەونەكەي بىركەوتەوە لە كاتىكىدا ھېيشتە نىيمچە خەواللۇ بۇو. لە نىوان پىياوه پانتۇل سوورەكاندا، داواكارى گشتىي - بە دەم و چاوى كوندەبۇوەوە - لەگەل پىياوېتكى نەناسرادا زۆرانى دەگىرت، ماچى دەكىد، دەيلىسايەوە دەيخواردۇ دەيرىخانەدەوە جارىيەكى دىكە دەيخواردەوە ...

(۲۷)

له پیگه‌ی تاراواگه

له بهر تیشکی کزی شه‌بهنگی بدره‌بیاندا هیستره‌که‌ی ژنه‌رال (کانالیس) پیشی
هه‌لنووتا، له‌ثیر شو باره قورسه پشووبه‌ی شو سواره‌دا که خوی به دامینی
پیش‌هودی کوپانه‌که‌وه توندکربوو شه‌که‌تی سه‌رسووره‌ی پی خستبوو. بالنده‌کان
به‌سهر دارستانه‌کانه‌وه ده‌فرین، هه‌وره‌کانیش به‌سهر چیاکاندا تی‌ده‌په‌رین، لیره
به‌رز ده‌بوونه‌وهو له‌وی نزم ده‌بوونه‌وه، لیره نزم ده‌بوونه‌وهو له‌وی به‌رز ده‌بوونه‌وه
ته‌واو و دک چون سواره‌که هه‌لتک هه‌لتک به‌سهر ته‌پولکه‌کاندا به‌رزو نزم ده‌بوونه‌وه
که ریچکه‌و شوینه ریسان نیبه پییدا برؤیت (بهر له‌وی خه‌وو ماندوویه‌تی
به‌سهریدا زال بن)، به ناو رووبارگه‌لی پان و به‌رینی پر له تاویرو بدردادا، که ثاوه
خوره‌کانیان هیستره‌که‌یان بووزانده‌وه، به‌ناو نشیوگه‌لیکدا قوره ته‌نیونیه‌تله‌وه
بهردگه‌لیشیان لی ده‌خزین و غلور ده‌بنه‌وهو له‌ناو دوّله‌کاندا وردوخاش ده‌بن، به‌ناو
بن و بنچکه دارو دره‌ختی پر له درکدا، به دریشایی ریپه‌وه و رچه‌گه‌لی بزنگه‌لدا،
که یاده‌وری ئافره‌تە سیحریباز و چەته‌گمراه‌کان به بیری مرؤٹ ده‌هیننه‌وه.

زمانی شه و شور بوبووهوه. فدرسه خیلک له زهوي زدلكاوه کان پهرت بوبووهوه. پاشان شیوه‌یه کی شه‌بهنگیانه ده‌کهوت، سواره‌کهی لمه‌سهر هیسته‌که داگرت و، بو ناو کوخته‌یه کی چول و هول پیش خوی خست پاشان بی دنگ رؤیشت. بهلام دهم و دهست گهرايه‌وه. دهیت لمناو میروه کانی زیکزیکه‌وه هاتبیته ده‌رهوه که : زیک، زیک، زیک زیک زیکیان ده‌کرد! ماوهیه کی کورت لمناو کوخته‌کهدا ماوهه و پاشان دوکه‌ل ئاسا بزربوو. پاشان جاريکی دیکه گهرايه‌وه، دواتر همر دهچووه ژورهوه دههاته ده‌رهوه. وک بله‌یت بو ئهوه دهچیته ده‌رهوه تا ئهوه شته رابگه‌یه‌نیت که دوزیوه‌تییه‌وه، پاشان ده‌گهرايه‌وه بو ئهوه لوهه دلنيا بیت ماوه. پی دهچووه سروشت چاودیري چونه ژورهوه هاتنه ده‌رهوه کانی بکات که له چونه ژورهوه هاتنه ده‌رهوه کانی قوقومه‌ک دهچوون، چون سه‌گیکی به وفا له کپی شه‌ودا کلکی دله‌قاند و زخیره‌یه ک دنگه کانی (زیک زیک زیک، زیک زیک زیک، زیک زیک زیک) له دوو به‌رگوئ ده‌کهوت.

ئاکام گهرايه‌وه ناو کوخته‌که و ئیدی نه‌رؤیشت. رهشبا بمناو دره‌خته کاندا گفه‌ی دههاته. له فیرگه‌ی شهوانه‌کهدا رۆز دهبووه که بوقه کان تییدا فیرى سه‌بیرکدنی ئه‌ستیره کان دهبوون. که‌شیکی هرس کدنی به‌خته‌و درانه. همر پینچ هه‌ستى تیشك. شته کان له‌بهر چاوي پیاوه‌که شیوه‌ی خویان په‌یداده کردوه، که به چینج‌گانیو له‌بهر ده‌گاکه رۆنیشتبوو، پیاویکی باش و بەرپیز بورو، له‌بهر هله‌هاتنى به‌رده‌یان و هه‌ناسه‌دانی سواره نووستووه به‌سته‌زمانه که بی دنگ بورو، شه‌وه رابوردوو ته‌نیا شه‌بهنگیک بورو، ئیسته پیاویکه به گوشت و ئیسکه‌وه، ئه و بورو جله‌وه هیسته‌ی سواره‌کهی را‌ده‌کیشا. کاتیک تیشكی هه‌تاو ده‌کهوت ئاگریکی کردوه، به‌رده

دووكلاوییه قهباره جیاجیاکانی کوانووهکهی لمسر شیوهی خاچیک داناو، به پارچه تهختهداریک ژیله مو سووتاوهکانی دهدادو، باوهشیک وشكهدارو تمده داری هینا، تمده داریش به ئاسانی گر ناگریت، بەلکو چوون بیبیمەتوو چەنە دەدات، جنیو دەدات، دچیتە قاوغوغى خۆیه وە، پېتە كەنیت و دەگریت. سوارەكە لەخەو ھەستاو زەندقى لەو چوو كە بە چاوى خۆى دەبىینى. هيشتە بەسەر خۆى نەھاتبوو وە. بە يەك باز خۆى گەياندە دەرگاکەو دەمانچە كەنی بە دەستەوە بۇو، بە نیاز بۇو تا دواھەناسە بەرگرى لە خۆى بکات. پیاوهكە دېكە لە لوولەي دەمانچە كە نەترسا كە ثاراستەي كرابوو، بەلکو پەنجەي بۆ قورى قاودە راکىشا كە لە تەنيشت ئاگەكەوە دەكولًا. بەلام سوارەكە گۈنى پى نەداو وردە وردە بەرە دەرگاکە رۆيىشت - چونكە لەو بپوايەدا بۇو ئىستە كۆختە كە بەسەرباز گەمارقە درايىت - هيچى لە بەرددە خۆيدا نەبىنى پېتەشتىكى پان و بەرين نەبىت لەئىر تىشكى ئالى بەرەياندا نغۇرۇ بۇوبۇو. لەو دوورايىش، چوون پىستى شىن داگەراو. درەختگەل، هەرگەل دەبىنرا. ختۆكەي جىريوی پاسارىيەكان ھەست پى دەكرا. هيستە كىشى لەئىر دارەنخىرىكىدا خەو بىردىبوو وە، بەبىن ئەمەي چاو بىرتوو كىنیت، راودستا تا ئەمەي لە بەرددە مى خۆيدا دەبىنیت تاقى بکاتوو، هەرگىز هيچى بەرگۈي نەكەوت تەننیا كۆنسىرتى ھاۋئاوازى بالىنەكان و كىشى لمسىرخۇي جۆگەيە كى رۇون نەبىت، ئاوه زۆرەكەي سرپەيە كى دەهات كە لە ھەواي بىن كەرددە بە ئاستەن نەبىستىت، چوون وردە شەكىيەكە دەھات كە دەھات كە لە ھەواي بىن كەرمەوە. ئەو پياوهى جەلەوي هيستە كەي راھە كىشى، لە كاتىكىدا بە وريايىيە وە چىل تا پەنجا گلکە گەنە شامى لە پىشتى خۆيە وە كۆركىدبوو وە، گۇتى: تو پىاواي مىرى نىيت؟.

سواره‌که چاوی به‌رز کرد و هو سه‌یری هاوهله‌که‌ی کرد، پاشان سه‌ری لهم لاره
بُو ئه‌و لا راوه‌شاند بىن ئه‌ودی زاری له کوپه قاوه‌که بجولینیت‌هه دوورخاته‌هه.
ئه‌وی دیکه، چاوی ودک چاوی سه‌گئکی ویل بەناو ژووره‌که‌دا گیپا، به
روخساریکی فیلبازانه‌وه، گوتی: تاتیتا! ^(۱۴)
- (من هله‌لات‌توم ...).

ئه‌وی دیکه وازی له شاردنوه‌هی گلکه گەنە شامییه کان ھینناو رۆیشت قاوه‌هی
دیکه بُو هاوهله‌که‌ی تى بکات. (کانالیس) نه‌یده‌توانی باسى ئه‌و مەینەتییانه
بکات بەسەری هاتوون.

- گەورەم تۆیش ودک منیت! من به ھۆی ئه‌و گلکه گەنە شامییانه‌وه
ھله‌لات‌توم که دەستم بەسەردا گرتۇون. بەلام دز نیم. ئەم زەوییه زەوی من بۇ تو
لییان زەوت کردم، ھەروه‌ها ھیسەترە کانیشیان لى زەوت کردم ... .

زەنەرال کانالیس بایه‌خى به قسە کانى ھیندییه‌که دا، ویستى بُوی شى
بکات‌هه چۆن دەکریت مەرۋەشت بىزىت و به دز نەزمىریت.

- (ئەی (تاتیتا) پېت دەلیم چۆن دزى دەکەم و من دزیم نەکردووته پىشە.
پېشتر پارچە زەوییه‌کى بچووكم لەم نىزىکانه ھەبۇو، لەگەل ھەشت ھیستىدا.
خانووی خۆم و ، زن و مندالىم ھەبۇو، تەواو ودک تۆ شکۆمەندبۈوم ...).
- بەلی، پاشان چى روویدا؟.

- (بەر لە سى سال، نويىنەرى سیاسى ھاتە ئىرەو ئاگەدارى گەرمەو بارىيەك دار
سنوبەر بە ھیسەترە کانم بُو ئاھەنگ گیپان بەبۇنەى سالىيادى لەدايىكبۇونى جەنابى

سهرۆکمهو بگویزمهوه. گهورەم منیش بردم، ئەی جگە لەوە چىم لە دەست دەھات؟ کاتىك گەيىشت و ھېستەرەكانى يىنیم، لە بەندىخانە لە ژۇورىيەكى تەنباي توند كردم، پاشان لە كەل كۈيخاكەدا - كە دوو رەگە - چاردا كاپىيان لەنیوان خۆياندا دابەش كرد. كاتىك داواي كرى دەستى خۆم كرد بەرانبەر بەو كارەدى بۆم كردىبۇون، نويىنەرەكە پىتى كۆتم ئازەل ئەگەر دەمت نەنۋقىيەت ئەوە جارىيەكى دىكە لە بەندىخانەكەت توند دەكمەمهوه. پىيم گوت: (ئاغام نويىنەر زۆر باشە، ھەرچىم بەرانبەر دەكەيت بىيكە، بەلام ھېستەرەكان ھى خۆمن). ئەم تاتىتا لەوە پىتى نەمتوانى يەك وشەم لە زار بىرەكى، چونكە تا ھېتى تىدابۇو بە قايىشەكەم بەسەر سەريدا كىشام، تەنانەت خەرىكىبۇو بىكۈزىت ...).

بزههی کی تال لہڑیر سیلہ ماش و برنجھے کھی پیرہ سہربازہ کھوہ دھرکھوت و
پاشان بزریبوو، که توروشی کارہسات هاتووہ. هیندییہ که به همان شیوه
قسه کردن دریزههی دایه بی شهودی دهنگی به رزبکاته وہ:

- (کاتیک له نه خوشخانه دهرچووم هاتن پییان راگهه یاندم که مندالله کانیان له بهندیخانه توند کردووم و ئەگەر سىن هەزار بىزىزيان پىن نىددەم ئازادىيان ناكەن. لەبەرئەوهى مندالله کامىن بچۈوك بۇون و بەرگەمى ئازارو ئەشكەنجه یان نەدەگرت، يە كىسىي بە هەلەداوان خۆم كەيىنده لاي پارىزىگارو داواملىرى كرد لە بهندىخانه یان بەھىلەتەوەدە رەوانەي خزمەتى سەربازىييان نەكەت چونكە زەۋىيىەكەم (رەھن) دەكەم بۆ ئەوهى سىن هەزار بىزىزيان بۆ پەيدا بکەم. چۈومە پايتەخت، لەۋى پارىزىدرە كە لە گەل ئاغايىه كى بىيانىدا بۆم رېتكەھوت كاغەزىيىك مۇر بکات دەلىت سى هەزار بىزىزۈم بەرانبەر بە رەھن كەردىنى زەۋىيىەكە پىن دەددەن. لەناو كاغەزەكەدا ئەمەي بۇ

خویندمه‌وه، به‌لام له راستیدا ئهود به‌پیچه‌وانه‌ئی ئهودوه بwoo لهناو کاغذه‌کده نووسرا‌بwoo. پاشان پیاویکیان له دادگه‌وه نارد پیئی راگه‌یاندم که زه‌وییه‌که به‌جى به‌هیلم چونکه چى دیکه زه‌وی من نییه، لمبه‌رئوه‌ی به سی هه‌زار بیزه به بیانییه‌که‌م فرۆشت‌تووه. سویندم بو خواردن که ئهوده راست نییه که‌چى بروایان به پاریزه‌رده‌که کردو بروایان به من نه کردو ناچاریان کردم زه‌وییه‌که به‌جى به‌هیلم. ئه‌گه‌رچى سی هه‌زار بیزه‌که‌یان لی ستاندم، که‌چى کوره‌کانیان ره‌وانه‌ی سه‌ربازی کردو: يه‌کیکیان له‌کاتی تیشکگری سنوردا مردو، ئه‌وه‌که‌ی دیکه‌یان به‌سه‌ختی بریندار بwoo، باشت‌بwoo بردایه، پاشان دایکیان، ژنه‌که‌م به مه‌لاریا کۆچی دوايی کرد، ئه‌مه‌یش واي لی کردووم پهنا بو دزی ببهم، ئه‌گه‌رچى تاتا من دز نیم، تانه‌ت ئه‌گه‌ر تا مردن لیم بدهن، يان له به‌ندیخانه‌م توند بکهن.

- ئایه ئه‌و ئیشه‌یه ئیم‌هی سوپایی به‌رگری لی ده‌که‌ین؟.

- تاتات، چیت گوت؟.

جوهه گرددلولیکی هه‌ست و نه‌ست له سینگی (کانالیس)‌ی به‌سال‌داچوودا گرپی ده‌ستاند، له‌و جزره هه‌ستانه‌ی له دلی هه‌ر پیاوچاکی‌کدا بهرانبه‌ر به دیارده‌ی سته‌مگه‌ری گر ده‌ستینیت، له جیاتی نیشتمانه‌که‌ی ئازاری ده‌چه‌شت، وده بلىت خوینی خودی ئه‌و نیشتمانه ئیکسپایه‌ر بوبیت. له‌زیر پیستیدا، لهناو مۆخى ئیسک و له ره‌گ و ریشه‌ی قزو، له‌زیر نینوک و، له نیوان ددانه‌کانیدا هه‌ستی به ژان و ئازار ده‌کرد. راستی له کوییه؟. تو بلىت پیش ئیسته هه‌رگیز به ئه‌قلی بیری نه‌کرديت‌ده، به جله سوپاییه‌که‌ی نه‌بیت؟. شته‌که پتر جیئی قیزه‌ونی و ئاکام

جىيى خەم و خەفتە ئەگەر پىويسىت بۇو مىزق تەنبا سوپايىي بىت بۇ ئەوهى دەستەلات لە چىنگى باندىكى لەرىلاادەرى چەوسىينەردا قۆرخ بکات كە خۆيان بە خواوند دەچۈين و خيانەت لە نىشتمان دەكەن، بەرانبەر بەوهى مىزق لە بىساندا لە تاروگە بىرىت. چ مافىيەكە سوپايىهەكان ناچار دەكات لايەنگىرى رېتىمگەلىيڭ بکەن كە لايەنگىرى نە لە هىچ نەرىت و بەهاو نە لە جىهان و نە لە نەتەوە ناكەن؟.

ھيندىيەك بە شىوهىيەك لە ژەنھەرالى دەروانى وەك بلىت بىيىكى سەير بىت، بەلام بى ئەوهى لەو چەند وشە كەمە بگات كە گۆى دەكردن.

- (ئەتتىتا، پىويسىتە ئىرە بەجى بھېلىت بەر لەوهى مەفرەزى پۆلىس بگات). (كانالىس) داوى لە ھيندىيەك كرد لەگەلى كۆچ بۇ ولاتەكى دراوسى بکات، ھيندىيەك قايل بۇو، ئەويش لەبەرئەوهى چۈون ئەو درەختىك بۇو هىچ رەگ و پىشەيەكى نەبىت پاش ئەت دەستىيان بەسەر زەۋىيەكەيدا گرت. كرييەكەيشى باش بۇو.

كۆختەكەيان بەجى هيشت بى ئەوهى ئاگەكە بکۈزۈننەوە. شوين پىي پانگىيڭ لە بىرددەميانەوە پىچاۋپىچ دەبىنرا. تارىكى، رووناڭى، تارىكى، رووناڭى. تۆرپىك كەلائى درەختى لوولخواردوو. پاش ماودىيەك لە داوى خۆيانەوە كۆختەكەيان بىنى چۈون بروسىكە دەگەشىتەوە. نىيورق. پەلەھەورى راۋەستاوا. درەختى چەق بەستىوو. خەم. سپىايەتى. بەردو تا دىت بەردى زۆرتر. مىرۇو. كۆئەندامى ئىيىك، بىن كۆشت و گەرم وەك ئەو جلمى تازە لە شوتۇو دەدرىت. ھەۋىرى ترشاوا. بالىندى

په‌ریشان به‌سمر سه‌زیاندا ده‌سوورینه‌وه. ئاواو تینوویه‌تى. ناچه گەرمەکان.
گۆرپانیکى بى كۆتابىي، بەردەوام و بەردەوام ھەر ھەمان گەرمە.

زەنھارال دەستەسەرتىكى بە ملىيەوه پىتچابۇو پىشته مل و ملى پى لە تىشكى
ھەتاو دەپاراست. ھيندييەكە لە تەنيشتىيەوه دەرۋىشت و ھەنگاوه‌كانى لەگەل
ھەنگاوه‌كانى ھىستەكەدا ھاوجووت دەكرد.

- لەو بىرۋايدام ئەگەر بە درېڭايى شەو بېرىزىن ئەو سبەيىنى بەيانى دەگەينە
سنور، باشتىش وايه سەركىشى بکەين و بە رېڭەسى سەرەكىدا بچىن چونكە دەبىت
لاي مالى ھەندىيەك لە ئافرەتكە دۆستەكامى لەناوچەرى (لاس ئەلدىياس) لابدەم.

- تاتا، رېڭەسى سەرەكى! پىشىبىنى چ دەكەيت؟. تووشمان بە تووشى مەفرەزە
سوار پۇلىسىوه دەبىت.

- وەرە، دوام بکەوه! ئەگەر سەركىشى نەكەيت ھىچ شتىيكت دەست ناكەۋىت،
ھەروەها ئافرەتكە دۆستەكامىم پەنگە سوودمان بى بگەيەنن.
ئۆمى، ئەمى تاتا ھەموويان.

لەناكاو ھيندييەكە راچلەكى و گوتى:
- ئەي تاتا، گوېت لى نىيە، نابىسىت؟.

ترپەي سى ھەندىيەك ئەسپ دەھات كە نىزىك دەبۈونەوه، بەلام پاش ئەوە
رەشەبايەكە كېيى كە دەنگەكە پىنەچۇو بەرە دواوه پاشەكشەى كردىيەت، وەك
بلىيەت ئەسپەكان دوور بکەونەوه.
- بى دەنگ بە!

- ئەوانە سوار پۆلیسین. من دەزانم چى دەلیم. ئىستە پیویستە لەم دەرىئەندە تىپەرپىن، ئەگەرچى بۇ گەيشتن بە (لاس ئەلىدیاس) رېيگە كە دوورتە.
زەنمراڭ لە رېيگە يە كى لاۋە كىيە وە بە دواى ھىندىيە كەدا دابەزى، دەبۇ لە ھىستەرە كە دابەزىت و جەلەوە كەى راکىشىت. كاتىك كەلىئەن تەسکە كە قوتىدان ھەستىيان كرد وەك بلىت لەناو گۈچە كە ماسىيە كدان، لەو مەترسىيە يان دەپارىزىت كە ھەپەشە لى دەكردن.

لەناكاو تارىكايى داھات. سىبەرە كان لە قۇولايى دۆلە نۇوستۇرە كاندا گىردىبوونە وە. درەخت و بالىنە كان وَا دەھاتنە بەرچاو لەناو سروھ فىنكە بەردەرام شەپۆلدەرە كاندا لە نەھىنى مەتەللاۋى دەچۈن. ھىچ شتىكى ئەوتۇيان لە پاشماھى سوار پۆلیسە كان نەبىنى تەنبا پەلە ھەورىكى تەپ و تۆزى سور ئاسا نەبىت لە نىۋانىيان و لە نىۋان ئەستىرە كاندا بىلند بۇوه، ئەويش ئەو كاتەمى كە لەو شويىنهدا لوقە لۇقىيان بۇ كە تازە پۆلیسە كان بەجىيان ھىشتىبۇ.
بە درىزايى شەو بەرىيە بۇون.

- (ئەى تاتا، كاتىك دەگەينە لووتىكەى تەپزىلە كە (لاس ئەلىدیاس) دەبىنин).
ھىندىيە كە لەگەل ھىستە كەدا پىش كەوت بۇ ۋەھى ئافرەتە دۆستە كانى (كانالىس) لە گەيشتنىيان ئاگەدارىكاتەوە، كە سى خوشك بۇون و مىردىيان نە كىردىبوو، ژىانيان لە نىۋان نويىشى كە دەبىن. ھەوالە كەيان پى سەير بۇو، لەبەر ئەو چاوا پىشت و ھەردو تەنيشتىدا بەسەر دەبىن.

گەیشتنە ناکاوییە و دەبۇو بىبورىيەوە. لە ژۇرى نۇوستىنەكەدا پېشوازىيان لە ژەنەرال
كىردى، لەبەرئەوەي ھۆلە كە ئەمەن ھىمامىيە پىچىنەدەبە خشىن جىپى بىرلا نەبىت.

لەلادى، مىوانان بەبىن پرس و مۇلۇت دەچنە ژۇرۇدۇو يەكسەر روودەكەنە
مۇوبەقى: ئەمەن مەرييم سلاوات لىيىت، ئەمەن مەرييم سلاوات لىيىت.

ژەنەرال بە رېتىمىكى سىست و لەسەرخۇ باسى مەينەتىيە كە ئەمەن خۆى بىرلا
گىپارانەوە چەند فرمىسىكىكى رېشت كاتىيەك ناوى كچە كە ئەمەن ھىينا.

دۆستە كانىشى لە خەفەتىدا دەستىيان بە گىريان كىردى، خەفەتە كەيىان ئەمەن دە
گەورە بۇو تەنانەت ژان و ئازارەكانى خۆيان و مەردىنى دايىكىيان لەبىرچۈرۈدۇ، كە بۇ
پېرسەمى وى سەرتاپا جلى رەشيان پوشىبۇو.

- (بەلام بە هەر شىۋىيەك بۇوه ئاسانكارىت بۇ دەكەين ھەلبىت و لە سنورى
بېپەيتەوە، ئىيىستە دەچم لە دراوسىيەكەن دەپرسم. كاتى ئەمەن ھاتۇرۇ بىر لەوە بىكەينەوە تا
بىزانىن كاميان كارى قاچا خېيىتى دەكتەت. لەبەرئەوەي من دەزانم نىزىكە ئەمەن ھەممۇ
دەروازە سنورىيە كەن كە دەكىتەت لېيان دەرباز بىت لەزىز چاودىرى كارىبەدەستاندان).
گەورە كەيىان ئەمەن قسانەمى كىردى، لە گەللىشىدا رۇوي پېرسىيارى لەوانى دېكەيش كە.

ناوەندە كەيىان، كە بە ھۆى لەناكاوى گەيىشتنى ژەنەرال (كانالىس)-ەوە دەدان
ئىشانە كە ئەمەن دەچم بۇ ئەمەن گوتى: ژەنەرال، وەك خوشكم گوتى ئاسانكارىت بۇ
دەكەين ھەلبىت. جا لەبەرئەوەي لەو بىرلەدام كە پېتىيەت بە ھەندىتىك ئازووقە
ھەمە، ئەمەن دەچم بۇ ئەمەن ئامادەي بىكەم.

- بچووکه کدیش گوتی: (له برهئو و هی ٿه مڙمان له گهڻ به سر د بهیت، ٿه وه لات داده نیشم و ددهمه ته قیٽ له گهڻ ده کم و ههندیک قسهٔ خوشت بُو ده کم).
- ژنه رال به سوپاسه و سه ییری هه رسن خوشکه کمی کرد - چونکه ٿه و خرمته هی پیشکه شی ٿه ویان ده کرد ده گمهٔ بُو - به ده نگیکی نزم تکای لی کردن له و شه که تی و سه رئیشه هی ببورن بُو دروست کردن.
- ژنه رال هیچ شتیکی له و جوڑه نییه.
- نا ژنه رال، ٿه و قسه هی مه که.
- خوشه ویستانم، من ده زانم چهند به به زهی و چهند باشن، به لام ده زانم که من ییوه له گهڻ خوم تیوه ده گلینم به وهی که لیردم.
- (به لام له گهڻ هه مو و ٿه و هشدا ٿیمه دوستی توئین. منه زندہ بکه له وه تای دایکمان مردووه ...).
- به لام، پیم بلی، دایکتان چون مرد؟.
- خوشکه کم ٿه وهت بُو ده گیریته وه، ٿیمه ده چین شته کانت ئاما ده ده کهین.
- خوشکه گهوره که ٿه وهی گوت و پاشان هه ناسه هی کی هه لکیشا. پشتویه که هی له ناو شاله کهیدا به لو ولدر اوی به ده سته وه بُو، رُشیت له مو و به قه که له پشتی ببه ستیت، له وی که خوشکه نا وهندیه که ههندیک ئازو و قهی بُو ژنه رال ئاما ده ده کرد، به رازو مریشکه کان چوار دهوریان دابوو.
- نه ده تو ازرا بُو پایته خت بگویریته وه، لیریش نه یاند زانی تو وشی چ نه خوشییه ک بُو وه. ژنه رال خوت ده زانیت. به سته زمان، تا ده هات ته ندر و ستی

بەردو خراپی دەچوو، کاتیکیش مەر دەگریا لەبەرئەودى بە تاك و تەنیا لەم جیهانەی بەجىددەھىشتىن. ھىچ رېنگەچارەيەك لەثارادا نەبۇ خۇ لەوە ببويىرىت. بەلام مەزەندەيش بىكە كە پارەمان نەبۇو كىرىي نۇزىدارە كە بىدىن كە لىستى پازدە سەردانى بۇ رەوانە كردىبووين نرخى دەگەيىشته نىزىكەي نرخى ئەم خانووە، كە تەنیا شتىكە باوکمان بۇي بەجى هىشتۈوين. بە يارمەتىت خۆلەكىيەك مۆلەتم پى بدە، تا بىزام خزمەتچىيەكەت چى پىيۆستە.

کاتىكە خوشكە بچوو كە چووه دەردە، (کانالىس) خەوى لى كەوت. دوو چاوى نۇوقاۋ، جەستەيەكى سۈركۈچۈن پەر.

- ئەى گەنج چت دەۋىت؟.

- (تۇو خوا، پىيم نالىيەت لەكۈى دەست بە ئاۋ بىگەيەنم ...).
- (لەوى، لەناو تەۋىيلەي بەرازەكان!).

ئاشتىيى لادى دەزۈوەكاني خۆى لە خەونەكانى ژەنەرالى نۇوستۇودا چىنى. سوپاسگۇزارى كىلەكەكانى گەنە شامى و ناسكى لەوەرگە كان بە گولالە چكۈلە ساكارەكانىانەوە. ئەوەندەي نەخايىاند بەرەبەيان تىپەپرى پاش ئەوەي پېرەكان لەوە دەترسان بە گولالە راوجىيەكانەوە بن، لەگەل ئەو ترسەي كە رېيەرسى ناشتنى مەردووېك دەيورۇۋىزىيەت و ئەو قەشمە ئاۋى پېرۇزى دەپرۇزىيەت، لەگەل ھەلتۈرەنلى جوانە گایەكى چالاڭ. لە تاودى كۆتەكان لەناوەخوشە خوشكە قەيرەكاندا رووداوكەلى گەرینگ روويان دا: مەردى خۆشە ويستىك، داخوازى كىيىشىك، سى ھاوسمەرگىرى لەبەر تىشكى ھەتاو. واتە ھەرگىز ھىچ نىيە!

هەرگىز ھىچ نىيە! كۆتۈدكەن بەو شىّوەيە پەيقىن كاتىك سەزىيان لە پەنجەردە
ھىللانە بچۇوكە كانىانەوە دەرىتىنا. هەرگىز ھىچ نىيە.

كاتىزمىر دوازدەي نىيورۇق، ژەنەرالىيان ھەلسەستاند بۆئەوەي نانى نىيورۇق بخوات.
برنجى بە ئالەت. شلهى گۆشت. يەخنى. مريشك. بازلا. مۆز. قاوه.

- (ئەم مەرىيەم سەلّاوتلى بىت!).

لەناكاو دەنگى كۆميسىيارى سىياسى رايچەلە كاندىن كاتىك خەرىكبوون نانى
نىيورۇيان دەخوارد. رەنگى كچە قەيرەكان ھەلبۇزكاو نەيانزانى چۈن بجۇولىنىەوە
رەفتار بىكەن. ژەنەرالىيش لە پىشتهوەي دەركايمەك خۇى حەشار دا.

- (خۆشەوېستان بىزار مەبن، من ئىبلىسى يازدە ھەزار شاخ نىم! خودايم،
چۈن بەو شىّوەيە لە من دەتوقن، بە تايىبەتى پاش ئەوەي بە شىّوەيەكى دلىرانە
لەگەلتان جوولامەوە!).

ئەو بەستە زمانانە تونانى قىسە كەردىيان لە دەست دابۇو.

- ئەم، فەرمۇوم لى ناكەن بىممە ژۇورەوە دانىشىم، تەنانەت ئەگەر لەسەر
عەردىش بۇوبىت؟.

بچۇوكە كەيان كورسىيەكى بۆ گەينىڭتىرين فەرمانبەر لە گۈندەكەدا ھىينا.

- زۆر سوپاس. بەلام كى لەگەلتان نانى دەخوارد؟. من قاپىكى دىكە دەبىنەم.
ھەموويان سەيرى قاپە كە ژەنەرالىيان كرد.

خوشكە گەورە كەيان زمانى گرت و لە ناۋومىدىدا پەنجە كانى دەچەماندەوە
وتقى: وەك دەزانىيت ...

ناوه‌ندگیان قوتاری کرد و گوتشی:

- شتیکی دژواره ئهو شته شى بکریتەوە، بەلام ویپای ئەوهى دايكمان مردووه، كەچى بەردەوام لە گەل خۇماندا شوئینىكى بۇ ئامادەدەكەين، تا ھەست بە تەنیاپى نەكەين.
- ئۆرى، پىيىدەچىت ئىيۇد بەرەو بوارى رووحانىيەت بېچن.
- كۆميسىيار، شتىك ناخۆيت؟.
- سوپاست دەكەم، بەلام نام خواردووه. ھاوسمەركەم نانى بۇ ئامادەكردبۇوم. پاشان نەمتوانى سەرخەويىكى نىوەرپ بشكىنەم لە بەرئەوهى برووسكەيەكى وەزىرى ناوخۆم پىيگەيشتۇوه ئاگەدارى كردووەمەتەوە ھەنگاوى ياساپى بەرانبەرتان وەربىگىریت ئەگەر بىت و ھەقدەستى نۆزىدارەكە نەدەن.
- بەلام كۆميسىيارى بەرپىز، ئەمە دادوەرانە نىبيه، تو دەزانىت كە .... بۆيە ھەرسى خوشكەكە فرمىسىك زايىھە چاۋيان و پىيکەو گوتىيان: (وايە).
- (من داواى ليپوردىتانلى دەكەم كە هاتم و بىزازام كردن، بەلام چى دەكەيت وەك دەزانىن كارەكە وايە، نۆ ھەزار بىزۇ، يان خانووهكە، يان ....). كەللەرەقىي نۆزىدارە بىزراوهكە بە شىۋازاھدا دەركەوت كە كۆميسىيارەكە بە ھۆيەوە سوورپاپىيەوە پشتى تى كردن، پشتىك ھەر لە دەونە دارىك دەچوو. ژەنەرال گوئى لى بۇو كچەكان دەگريان، دەرگاي دەرەوەيان بە كليل و بە كىلۇن داخست نەوهك كۆميسىيارەكە بگەریتەوە. فرمىسىكە كانيان بەسەر سىنىيە مريشىكەكەدا پەرت بۇوەوە.

- ژەنھەرال، ژیان چەندە دژوارە. تۆ بەختەوەرىت كە بۆ ھەمىشە ئەم ولاتە به جى بەھىلىت.

(کانالىس) پرسىارى كردو رووى قىسى كىدە خوشكە گەورەكە: (ھەردەشەي چى لى دەكىردىن؟).

گەورەكەيان بە ھەردەو خوشكەكەي كوت بى ئەوهى فرمىسىكە كانى بىرىت: - يەكىكتان پىيى بلىن.

يەكىكىيان زمانى تەتەلەي دەكىردو گوتى: دايىكم لە گۆر دەربەيىرىت.
(کانالىس) بە واقى ورماوهوه لە ھەر سى خوشكەكەي روانى و دەستى لەنان خواردن ھەلگىرت.

- چى دەلىيىت؟.

- تەواو وەك بىستىت، دايىكم لە گۆر دەربەيىرىت.

- بەلام ئەمە ستەمگەرىيە.

- پىيى بلى.

- باشە. بەلام ژەنھەرال دەبىت ئەوه بىانىت كە نىزىدارى گوندەكەمان تەرەس ترىن كەسە لە جىهاندا، پىشتر ئەوهيان پى گوتۈوين، بەلام مەرقۇشەت فىئر نابىت بە تاقىكىرنەوه نەبىت. ئەم چىمان بىكدايە؟ شتىكى دژوارە بپوا بىكەيت كە كەسانىيەك ھەبن تا ئەو رادەيە شەرخواز بن.

- ژەنھەرال ھەندىيەك تۈور ناخۆيت؟.

ناوەندەکەیان قاپەکەی دایه، کاتیک ژەنھرال خەریکبۇو ھەندىك لە تۈرەکەی دەخوارد، بچوکەکەیان درېزەی بە بەسەرھاتەکەی دا:

- کەوتىنە داوىيەوە. يارىيەکەمى ئەممەيە: کاتیک يەكىك لە نەخۇشە كانى تووشى نەخۆشىيەكى ترسناك بېتت، دوايەمین شتىش كە كەس و كارى بىرىلى بکەنەوە رىشىيەكى ناشتنەكەي بېتت، ئەوه فەرمان دەدات گۆرپىك بۇ ناشتنى ئامادە بىكىت. پاشان كە رۆزى تەواو دەبىت، ئەو كاتە دەستى خۆى دەۋەشىنېت، ھەمان شتمان تووش هات، چونكە لەبرى ئەوهى دايىم لە زەوييەكى رۇوتدا بىنېتىن، ئەو شوينەمان لە گۆرستان پەسەند كرد كە ئامادە كىردىبوو بىئەوهى دەرك بەوە بکەين لەو رۇوهە چىمان تووش دەبىت).

گەورەکەیان لەگەل ھەنسىك داندا تىبىينىيەكى دەربېرى: (لە كاتىكدا دەزانىت ئىمە ئافرەتىن و هيچ سەرپەرشتىيارىكمان نىيە).

- ژەنھرال پېت دەلىم، ئەو رۆزەي لىستەكەي بۇ ناردىن، ھەموومان واقمان ورما: نۇ ھەزار بىزۇ لەبرى پازدە سەردار، نۇ ھەزار بىزۇ يان ئەم خانووه، چونكە پىچىت زىن بگۈزىتەوە، يان ...).

- يان، ئەگەر پارەكە نەددىن، وەك بە خوشكەكەي گۆتم، ئاي لەو قىسە ناشىرىيەنى، (دەتوانى زىلەكەتان لە گۆرستانەكەم بېنەوە). (كاناليس) مىستە كۆلەيەكى بە خوانەكەدا كىشا.

- (ئەي پىسکەقۇرمىساغ!).

جاریکی دیکه به میزه کهیدا کیشا، که واى کرد سینی و قاپ قاچاخ و چنگال
و کاردو کووپه کان بله رینه وه، پهنجه کانی کرد هوه و پاشان نووقاندنی و دک بلینیت ئهو
قور مساغه بخنکینیت و شیرازه سیستمی کۆمەلايەتی تیک بادات که ئەم جۆره
کاره ناشیرین و جى شەرمەزاریانه یەك به دواى يەكدا ھیناوهتە کایه وه.

بىرى لەو کرد هوه: (تۆ بلیت خەلکى ساكار بەلینى ئەۋىيان پى درابىت
مەملەتكەتى ئاسمايان لەسەر زەمین پى بېھەخشىت - ئەم درېزدارپىيە رېاكارانه -
تەنیا لەبەرئەوە بەرگەي ئەم جۆره قور مساغانە بىگرن. نا! ئىدى بەسە تا کەي
گىرۇدەي دەستى زەبرى ئەم ياساي ئىستىتىكايىھ بىن! من سويند دەخۆم لە پىناوى
شۇرۇشى سەرتاسەریدا تى بکۆشم، پىيويستە ھەموو شتىك ھەلەوگىر بىرىت.
پىيويستە خەلکى دژ بە مشەخۆرە کان راپەرن، دژ بەوانەي بە پلەو پايە
فەرمىيە کانیان دەخۇن، ھەروەها ئەو بىكaranەي باشتىر وايە رەوانە بىرىن
زەۋىيە کان بىكىن و بچىن. پىيويستە ھەر يەكەو پىشكى خۆى لە وىرانكارى بەر
بکەۋىت! وىرانكارى! وىرانكارى! ھېچ كېيگەرته يەكىان دەرباز نابىت.

كانتىمىز دەي ئىوارەي ئەو شەھوەي بىز رېيشتن بۆ دەستىنىشان كرا، ئەمۇيش بېپىي ئەو
پى و شوينەي قاچاچىيە كى دۆستى خانە وادەي ھەر سى خوشكە كە بۆي رېكخىستىبوو.
زەنمرال چەند نامەيە كى نۇرسى، لەوانە نامەيە كى بەپەلە بۆ كچە كەمى. لەسەر ئەو
رېككەوتىن ھيندىيە كە نامە كە بىبات و پاشان لە رېكگەي سەرەكىيەوە بىگەرەتىه وە. كەس
نهيگۈت خواتان لە كەل. ئەسپە کان بەرپىكەوتىن و سەييان بە پەرپە بەسترابۇوه، لە كاتىيە كە
كچە کان لە تەنيشت دىوارە كەوە راوه ستابون، لە تارىكايىھ كى گەرم و نووتە كەدا بە كول

ده گریان. کاتیک ژنه‌رال گدیشته ریگه بدرینه‌که هستی کرد دهستیک جله‌وی ئه‌سپه‌که‌ی گرت. گوبی له ترپه‌ی پی بوو. قاچاخچییه‌که به گویوه‌ی چرپاند: (چهندیان تو قاندم. هه‌ناسهم لی برا بلام نیگران مه‌به، ئوانه چهند پیاویکن به یاده‌ری نۆژداره‌که ده‌چن له‌ژیر بالکزنى ده‌زگیرانه‌که‌یادا گورانی بچون).

له کوتایی ریگه‌که‌یشدا مه‌شخه‌لیک ده‌کرا، بلیسیه‌ی ئاگری لی به‌رز ده‌بووه‌ه، به هوی رووناکییه‌که‌یوه شیوه‌ی خانوو و دره‌خته‌کان و پینچ شه‌ش پیاویک که له‌ژیر په‌غمهره‌یه‌کدا راوه‌ستابون تیکدەچوونه‌وهو په‌رت ده‌بوونه‌وه.

ژنه‌رال له کاتیکدا ده‌مانچه‌که‌ی به دهسته‌وه بوو پرسی: (کامیان نۆژداره‌که‌یه؟). قاچاخچییه‌که جله‌وی ئه‌سپه‌که‌ی توند گرت و، بازووی به‌رز کرد‌وهو ئاماژه‌ی به پیاویک کرد گیتاریکی پی بوو، گولله‌یه‌ک درپی به هه‌واکه داو، پیاویک به‌ربووه‌وه سه‌ر عه‌رد وه‌ک چون مۆزیک له بولله‌که‌ی به‌رد‌هیت‌وه.

- ئای خوای ئاسمانان! سه‌یرکه چیت کرد! ده‌بیت هه‌لېبىن، خىراكه، ئه‌گينا ده‌ستگىرددەکرىيەن! دهی! نه‌قىزه‌ی ئه‌سپه‌که‌ت بده!).

- ده‌بیت ... هه‌مۇو كەسيك ... ئەمە بکات، گەل رىزگار بکات!

(کانالىس)، کاتیک ئه‌سپه‌که‌ی غارى ده‌دا، ئەم قسانه‌ی پچپچر کرد. ترپه‌ی پىي ئه‌سپه‌کان سەگە‌کانى بەئاگاهىنايىه‌وه، سەگە‌کانىش مريشكە‌کانىان بىيدار‌کرد‌وه. مريشكە‌کانىش كەلە‌شىرە‌کانىان بە ئاگاهىنايىه‌وه، كەلە‌شىرە‌کانىش جووتىارە‌کانىان لە خەو كرد‌وه، كە به سستى چاويان كرد‌وه‌وه، باویشكىيان ده‌داو خۇيان درېز ده‌کرد‌وه‌وه هه‌ستيان به ترس ده‌کرد.

گروپى گۆرانىيىزلىنى شەوانە تەزىمى نۆزىدارە مىرىدۇوە كەيان ھەلگرت. خەلکە كەيش لە خانووه كانى تەنېشىتەوە بە قىندىلىكە كانىانەوە ھاتنە دەرەوە. ئەو كىيەش گۆرانىيىان بۇ دەچرى نەيتوانى بىگىت، بەلكو لە ئەزمەتى رووداوه كوت و پېرىيە كەدا بە جلى نۇوستنەوە واق ورماو راۋەستابۇو و قىندىلىكە يەكى چىنى بە دەستە سېپىيە كەمى گىرتبوو، سەرنجە كانى لە تارىكايىھە كوشىندە كەدا بىزربوبۇون.

- (زەنەرال ئىيمە ئىيىستە بە تەنېشىتى رووبارە كەوەين، بەلام دەبىت ئەمۇت پىرى راپگەيەنم كە كەس ناتوانىت لەو شويىنەوە بىپەرىيەتەوە كە دەمانەويىت لىيى پىپەرىيەوە پىياوانى ئازا نەبىت. ئائى زىيان، ئەگەر تا ھەتايىھە بايتەوە!). (كانالىيس) كە لە پېشتەوە سوارى ئەسپىيىكى دىزە بوبۇو، گوتى:

- كى بىرسىت؟

- برافقۇ! مىرىزق ھەست دەكەت ئەوەندەي شىئر بويىرۇ ئازايىھە ئەگەر پىياوىيىكى لەگەل بىت. باش دەستم پىيە بىگە، باش، ئەگىنا پىيە كە بىزىدە كەيت. ھەممو شتىيىكى چوار دەوريان نادىيار بۇو، ھەواكە فيىنگ بۇو، بەلام جاروبار تەۋزىمىيىكى باي زۇر ساردى دەھات. لە نېيان زەل و قامىشە كانەوە گۆتىيان لە هاژەدى رووبارە كە بۇو.

دابەزىن و خۇيان ھاوېشتنە ناو رووبارە كەوە. قاچاخچىيە كە ھەردۇو ئەسپە كەمى لە شويىنېكدا بەستەوە كە باشى دەناسى تا لە گەرانەوەدا بىيانباتەوە. لەناو سىېبەرە كاندا رووي رووبارە كە ئاسمانى بە ئەستىيە رازاوە شەپۆزلىكى سەيرى

رپووه کگه‌لی به‌سهر رپووه ناوه‌کمهوه ده‌ردده‌خست که له دره‌خته سه‌وزه‌کانهوه بهر ده‌بوونهوه، که ره‌نگی چاویان (خنه‌بی) و ددانیان سپی بwoo.

قاچاخچیبه کمو زه‌نهرال بی ده‌نگ لم دورگه‌لتوچکهوه بزه‌هه ده‌ورگه‌لتوچکه بازیان ده‌دا، له کاتیکدا هه‌ر یه‌که ده‌مانچه‌که‌ی به ده‌ستهوه بwoo. سیبهره کانیان چوون تیمساح به دوايانهوه بwoo. رپوه میشوله کازی لی ده‌گرتن، جووهه زه‌هیریکی بالداریش به‌ناو هه‌واکه‌دا په‌رت بوبووهوه. بون و به‌رامه‌ی ده‌ریا نه‌و ناوه‌ی گرتبووهوه، ده‌ریا به هه‌ممو ماسی و، ئه‌ستیه‌دو مه‌رجان و، گژو گیاو، قوولایی و ته‌وزه‌هه کانییهوه به توپی دارستانه‌که‌وه بوبووه. قه‌وزه به‌سهر سه‌ریاندا شوپ بوبووهوه، ودک بلیت بد‌جه‌سته‌ی کلمینی ده‌عه‌جانگه‌لیکن له گیانه‌لادان بن. ته‌نانه‌ت ناشه‌له درنده‌کانیش نه‌یانده‌وپرا به‌و شوینه‌دا بچن که ئه‌وان پییدا ده‌چوون. (کانالیس) سه‌ری به هه‌ممو لایه‌کدا ده‌سورپاند، له‌م سروشته ره‌شبینیه‌دا بزربووبو که که‌س پیی ناگات. ئه‌م سروشته درنده‌یه که گیانی ناشه‌له‌کانی به‌ره‌و درنده‌یی ده‌بات. تیمساحیک هیچشی کرده سه‌ر قاچاخچیبه که، دیار بwoo پیشتر گوشتی مرۆشی چه‌شتبوو، به‌لام قاچاخچیبه که له کاتی گونجاودا له بهرده‌می بازیدا، به‌لام زه‌نهرال ودک قاچاخچیبه که به‌خته‌ور نه‌بورو، چونکه و‌درچه‌رخایه‌وه بهرگری له خوی بکات و واقی ورپما کاتیک تیمساحیکی دیکه‌ی بیسی ده‌می کردت‌هه و چاودروانیتی. ساتیکی یه‌کلاکه‌رده بwoo. هه‌ستی به مووج‌که‌یه کی کوشنده کرد له بپرپه‌ی پیش‌تیه‌وه ددهات، قزتی بز بوبووه، ئه‌و‌نده توقی نه‌یتوانی قسه‌بکات. هه‌ردوو مسته‌کولله‌ی توند کرد. سئی گولله‌ی یه‌ک له دوای یه‌ک بهرگویکه‌وتن و ده‌نگیان دایه‌وه، بهر لمه‌هی زه‌نهرال هملی هه‌لانتنی درنده بربنداره که

بقوزیتەوە باز بدانە شوینیکی هیچورەو. قاچاخچییە کەیش گولله یە کی دیکەی تەقاند. کاتیئک ژەنھارا لەسەر خۆی ھاتەوە، بەرەو پیشەوە رۆیشت و تموقەی لە گەل قاچاخچییە کە کرد، بؤیە بە ھۆی بەر کەوتى لەپەلە دەمانچە کە پەنجە کانى سوتان. ئەو کاتەی لەسەر سنور لېك دابران ھەتاو خەریکبۇر ھەلّدەھات. بەسەر كىلىگە لازىردىيە کاندا، بسەر چياکاندا بە لۇتكە چەپ لە درەختە کاندا، ئەو درەختانە بالىندە كان دەيانکەمنە سندوقى مىوزىك، چەندىن پەلە ھەورىش لە شىۋەي تىمساح بەسەر دارستانە کەوە بە ئاسماňەوە بۇون، گەنجىنەي رۇوناکىيىان بەسەر پىشىتەوە بۇو.

سیّه‌مین بهش

چهند ههفتھو چهند مانگ و چهند سالیک

(۲۸)

دەمەتەقىيەك لە تاريكيدا

يەكەمین دەنگ: ئەمۇرۇچ رۆژىيەكە؟.

دووھەمین دەنگ: بەلى، ئەمۇرۇچ رۆژىيەكە؟.

سېيىھەمین دەنگ: تا ھەتاي راودەستن ... رۆزى ھەينى دەستگىريان كردم:
ھەينى، شەمە، يەك شەمە، دووشەمە ... دووشەمە ... بەلام، چەند رۇزە من
لىيەرمۇ؟. بەراستى، ئەمۇرۇچ رۆژىيەكە؟.

يەكەمین دەنگ: ھەست دەكەم لە شويىنىكى دورى قوولىم، ئىيە ھەست بە¹
ھەمان ھەست ناكەن؟.

دووھەمین دەنگ: بە نىئىراوى لەناو گۈپىيەكى گۈپەكانى گۈرستانە كۆنەكەدا
لېيريان كردووين....

- دەبىت بەو شىيەدەن نەدوىيت!

ھەردوو دەنگە كەمى سەردەتا: پىيۆيىستە

- .... بەو شىيەدەن نەدوىين!

سییه مین دهنگ: به لام، هدر قسه بکهن. من له بی دنگی زنده قم ده چیت، من ده ترسم. من بیرم بوئه و ده چیت له تاریکاییدا دهستیکم بو دریز ده کریته وه بوئه وهی چنگ بنیته قورگم و بخنکیت.

دووه مین دهنگ: توو خوا بنا خفه! پیمان بلی چی له شاره کهدا رووده دات، له ناواماندا تو دوايه مین که سیت شارت بینیو. خلک چی ده کهن؟ رهوشی هه مورو شتیک چونه؟ ... ههندیک جار مه زنده ده کهم شاره که ودک نیمه له سییه ردا نیزرابیت، له نیوان دیوارگه لی زور به رزا بهند بیت، له کاتیکدا شهقامه کان له ناوهندی قوری زستانی بی گیاندا له نشیودا بن. نازام شیوه شیوه ودک من هه است بکهن یان نا! به لام له کوتایی زستاندا به رگهی نه وه ناگرم بیر له وه بکه کمه که قوره که هشک دهیته وه و کاتیک سه باره ت به شاره که ده دویم، ناره زروی له را ده دری خواردن ده کهم، من ناره زروی خواردنی ههندیک سیوگه لی کالیفورنیا ده کم....

یه که مین دهنگ: یان رهندگ پرته قال. هر چی منم نه وه حمز له کوپیک چای که رم ده کم.

دووه مین دهنگ: پاشان بیر کردن وه لوهی که هه مورو شتیک له شار ناساییانه به ریوه ده چیت، ودک نه وهی بلیت هیچ شتیک رپوی نه دایت، ودک نه وهی بلیت نیمه لیره به زیندوویی نه نیزرابین. رهندگ ترا ماه کهیش ودک جاران بیت و بچیت. له گهله هه مورو نه وهیشدا کاژمییر چه نده؟.

یه که مین دهنگ: نیزیک ...

دووه مین دهنگ: له و باره وه هیچ نازام ...

سییه مین دهنگ: بد وین! به ره ده ام بیهین! توو خوا بی دهنگ مه بن! من له بی دنگی زنده قم ده چیت، من ده ترسم. من به ره ده ام بیرم بوئه وه ده چیت له

تاریکایدا دهستیکم بو دریز دهکریتهوه بو نهوهی چنگ بنیته قورگم و
بمحنکینت.

پاشان به دنگیکی خه مگینه و گوتی: ثاره زروم نه کرد ئوه تان پی را بگه یه نم،
بەلام لەوە دەترسم له جەلددەمان بدهن... .

یه که مین دهنگ: باسی نهود مه که! بی گومان لیدانی مرؤژ شتیکی تو قیننه ره.
دوروه مین دهنگ: ته ناهه ت نهودی نه و پیاوانمی جه لد دراون، له و بو نهدا هه است
به شهرمه زاری ده که ن.

یه که مین ده نگ: زمانت چه نده به به لایه! باشترا وایه بی ده نگ بیت.

دوروه مین دنگ: به بُرچوونی پیاوی سه ر به کلیسه هه مو شتیاک به لایه.

یه که مین دنگ: هیچ شتیکی لهو جوڑه نییه. کلهيان به چ ٿه فسانه گه لینکی پورچه لئاخنیوت؟.

دوروه مین دهنگ: (پیت ده لیم هر شتیک که سانی دیکه ئەنجامى بدهن پیاواي سەر بە كلىسيي بە بهلای دەزانىت).

سیّیه مین دنگ: بدویں! بی دنگ مهبن. بمرد هوا م بن! تُو نه و کمه سهی له
هه موشتبیکی دیکه خوشتاتان دهويت! بی دنگی زندقتم دهبات، من دهترسم.
من بهرد هوا بیرم بُ نهود دهچیت له تاریکاییدا دهستیکم بُ دریث دهکریتهوه بُ
نهوهی چنگ بنیتهه قورگم و بخنکنیت.

فیکار خوازو قهشه که هیشتا لهو بهندیخانه دا بهند کرابوون که ده روزه کره کان شه و یکیان تیدا به سر برد، به لام یسته یاریزید (کرفخال) یشیان له گمل بیو.

کرفخال گوتی: (به شیوه‌هی کی زور توقینه رانه دهستگیریان کردم. چونکه نهاد کاره کمردی بهینی رُویشته ده رهود هندیک نان بکریت، گمراهه و پیی را گهیاندین که ماله که به سر باز گه مارو دراوه. شهودی به ژنه کهم گوت و ژنه که یشم به منی گوت. به لام من بایه خم به شته که نهادا، مه زنددم بز نهود چوو به دوای

قاچا خچییه کی براندی یان تاوانبارانی دیکدا بگهربین. ریشم تاشی و خوم شوشت و قاوه‌لتیم کردو جله کامن پوشی بۆ ئهودی بپرم پیرۆزبایی لە سهروک کۆمار بکەم - وەك دەلین خوم (پوشته و پهداخ) کردبووه. (ئەی دۆستی من بە خیبر بیت، ئەوه چ سەیرە لەپرینکدا پەيدا بوبوت)، بەم شیوه‌یه قسم لەگەل داواکاری گشتیی سەربازی کرد کاتییک لەبەر دەرگای مالەوەمان بینیم تەواوی جلى فەرمىي پوشىبۇو. وەلاميدامە وە گوتى: (لەبەر تۆ هاتۇوم بۆ ئىرە. سادەي با بپۇين چونكە بە راستى دواکە وتۈۋىن). چەند ھەنگاوارىك لەگەللى رۆيشتم، ئەو كات پرسىيارى لى گىرم ئەگەر بېرىڭكىيە كم لمبارەي ھۆكاري گەمارۆدانى خانووه كەم لەلايەن سەربازە كانووه ھەبىت، پىيم گوت: نا. ئەويش گوتى: كەواتە ئەي جورجى بچوروك پىت دەلەم. بۆ ئەوه هاتۇون دەستگىرت بىكەن.. (سەيرى روحسارىم كرد، بۆم دەركەوت گالتە ناكات. ئەو كات ئەفسەرييک ھەردوو بالى گىرم و ھەموويان لەگەل خۇ بۆ دەرەوەيان بىرم، چاكەتە كەي بەيانيان و شەپقە بلنىدە كەم لەبەرپۇو، تەرمە كەشيان فەيدامە ناو ئەم بەندىخانە وە).

پاش تۆزىك بى دەنگى گوتى: ھەنووكە، ئىيە ھەردووكتان بېەيىن .. من لە تاريکى زەندەقم دەچىت، من دەترسم!.

فېرخوازە كە ھەلىدىايە : ئۆي خۆشە ويستم، ئۆي خۆشە ويستم! چى رۇويداوە؟. سەرىي يارىدەدەرى قەشە كە چۈون بەفر ساردە.

- مەبەستت چىيە؟.

- من دەستى پىيە دەدەم، بەلام ھەست بە ھىچ شتىيەك ناكات و ....

- ئەو من نىيم، ئاگەت لە خۆت بىت چى دەللىيت!

- ئەدى كېيىھ؟. ئەي كەرخال تۆيت؟.

- نا.

- كەواتە ... تۆ بلىيەت يەكىك لە ئىيەمان مەد بىت؟.

- نا، هیچ پیاویک نه مردووه ... ئەوه منم.

فیرخوازه که گوتى: بەلام، تو کىيىت؟ تو زۆر ساردو سې دىيىته بەرچاو. دەنگى زۆر كزو لاواز بەرسقىدaiيەوە: من يەكىكم لە ئىيۇه.
ھەر سى دەنگە كە ھەلپاندايە: ئۆزۈزى!

يارىدەدەرى قەشە كە كارەساتە كەى خۆى بۆ كەرخال گىزرايەوە:

- (كلىيىسم بەجى ھىشت) خۆى وا هاتە پىش چاولە ژۇورى شتە ئەنتىكە كانى كلىيىسم دىيىتە دەردوھ كە بۇنى بىغۇرگە كان كە كۆزابۇونەھەو كۆنە تەخت و قەنەفەو نەخشگەلى زىيەن و پارچە قىشى مەردووانى لى دەھات، (بەناو حەوشەي كلىيىسم دا تىپپەرىم) خۆى بىىنى بە رېپەرى ناوهەي كلىيىسم دا تىيدەپەرىت و لەبەر بۇونى نەيىنى نەيىنىيە كان و كېسى مۆمە كان و جۇرلەي مىش جۇرە سامىيەكى لى نىشتىبور، رۇيىشتم رېكلاامييەك لە تابلۇرى رېكلالامە كان سەبارەت بە جەزىنى لادايىكبوونى مەرىيم بکەمەوھ - چونكە برايەك پىتى راگەياندە كە تەواو بۇوھ. بەلام كىشە كە لەودادىيە من خويىندەوارىم نىيە، بۇيە لە جىاتى ئەوه، بە ھەلە رېكلاامييەك لەبارەي ئاھەنگ كىزىان بە بۇنەي لادايىكبوونى دايىكى جەنابى سەرەتكەوە لى كرددەوھ، كە بە فەرمانى خۆى ھەلۆسراپۇو. نەدەكرا لەو ھەلەيە خزاپتە نەخىام بەدەم. بۇيە دەستگىريان كەرم و لەم بەندىخانەيان توند كەرم بەھەي گوایە يەكىكم لە شۇرۇشكىزەكەن!).

لە نىوانىاندا فیرخوازه كە تەنبا كەس بۇو ھۆكاري گەتنە كەى خۆى نەدرکاندېبۇو. پىتى خۆش بۇو باسى ھەردۇو (سى)يە دەرددەدارە كەى بکات لەھەدە به خراپى باسى نىشتىمانە كەى بکات. پىتىداكىرى لەسەر پەتا جەستەيىە كەى خۆى دەكەد تا ئەوه لە يادى خۆى بىباتەوە لە كاتى نغۇرۇبوونى كەشتىيە كەدا رووناڭى بىنیوھو، لەناو تەرمە كاندا رووناڭى بىنیوھو، لە فېرگەيە كى بى پەنجەرەدا چاوى كردىتەوھ و ھەركە گەيشتۇوەتە جى تۈرسكەي بىروايىان لە دلىدا كۆزاندۇتەوھ، بى ئەوهى بە هىچ شتىيەكى دىكەي بگۈزئەوھ جىگە تارىكى و بشىيۇي

و شىلەزان و خەمۆكى نىزەمۇوكى نەبىت. بە دەنگىيەكى نزم وردى وردى دەستى بە خويىندەوهى ئەم چامەيە خواردە نەوە بىزەكان كەرد:

ئىممە بە بەندەرەكانى نەبووندا تىددەپەرىن

بى ئەودە تىشاك بە ئەستۇونى بازووە كانانەوه بىدرەوشىتەوه
فرمیسکە سویرەكان دەمانخنىكتىن

چۈون ئەو دەرياوانانە لە دەريا دەگەرېنەوه

ھىچ كەسىك چاودەپى ئىممە نەدەكرد، نە سىبەر
نە ئاوى ئاسمان كە رەنگى ئەستىرە برو

ئىممە لە بەندەر ناومان بە هاوارىرىن رادەگەيەنىن
بەلام تەنبا دەنگدانەوهى دەنگمانە كە بى گۈچ پىدان نامىيىت
ھەردوو ليۇي تو حەشارگە دالىدەي من

كەواتە تا دەتوانىت ماقم بىك ...

لە دويىنیو ... دەستىم لەناو دەستتە.

ئاي، بى ھوودە ژيان

لە كاروانى ھەردوو دلى ساردماندا دەبوۋۇزىتەوه

مەسىنە كە شكاو ھەنگۈينە كە رېزا

لە كاتىيىكدا ھەنگە كان بە ئاسماندا دور ھەلدىن

دەلىيىت گە ئەستىرەن. ھىشتە كاتى نەھاتووه.

گەلاڭانى گۈلى با وەرين

لە كاتىيىكدا دلى بە بەردى گۆرەكانەوه توند بەستراوهتەوه

ئاي، تم، تم، گالىيسكە كە دەپرات زرمەي دىت

ئەسپەكان بەو شەوه دەرۇن مانگى تىتدا ھەلنايەت

تا بن سیان پر له گولن
و دک بلیت له گهشیکی به رو ئهستیره کان گهربنه وه
نهک له گورستانه وه

ئای، تم، تم، کالیسکه که که دهروات زرمهی دیت
دەرباپیک فرمیسک بە دوای خۆیدا را دەکیشیت، تم تم تم
لەنیوان دوو برقی پەردا، تم تم تم

مەتلە کانی بەرەبیان لەناوهندی ئەستیره کاندا
ناواخنى خەیال پلاوی لەناوهندی رېگەدا
چەند لە جىهانه وه دووره و چەندىش زۇره

شەپۆلگەلی فرمیسک لەناوهندی ئۆقیانووسدا
دەكۈشن خۆيان بگەيەننە پىللۇوه کان

پاش بى دەنگىيەكى دوورو درىش كەفحال گوتى: قىسە بىكەن، بەرداام بېيىن،
بەرداام بېيىن!
فيئرخوازە كە هەلیدایه: با باسى ئازادى بىكەين.
يارىدەدەرى قەشە كە قىسە كەمى پى بېيىن! سەيرە لە بەندىجانەدا
بىن و باسى ئازادى بىكەين!
- گريانەي ئەوه ناكەيت نەخۆشە كان لەبارەي تەندروستىيە و دەپەيىن كاتىيىك
لە نەخۆشخانەدان؟.

چوارەمین دەنگ بە سىتى بلەبلەيىكى ليۆھەت: هاوارپىان هىچ ئومىدىيىكى
رېڭاربۇغان نىيە، دەبىت تا خواهند ئارەزوو بکات بەرگەي ئە و رووداوانە بىگرىن

كە رۇودددەن ئەو پىاوانەي دىلسۆزى خۆيان بۇ نىشتمان دەنواند ئىستە دورى كەوتۈنەتەوە: ھەندىيەكىان لەبەردەم مالاندا لە ولاتانى دىكە دەرۋەزە دەكەن، ئەوانى دىكەيش لەناو گۆپى بەكۆمەلدا دەبنە خاك و خۆل. پۇچىك دادىت كەس نەويىرىت بە شەقامەكانى ئەم شارەدا ھات و چۇ بکات. درەختە كانىش چۈن راپوردو بەر ناگىن. گەنمەشامىش وەك جاران مروقق تىرناكەت. نۇوستنىش پېشۈمى دەكتەر، ئاوىش كەمتر تىنۇو دەشكىنېت. ھەوا ھەلمۇنىش زۆر دژوارە. پاش درم و پەتاکان نەخۆشى چاوه قوللەيش بلاوددىتەوە. پاش چاوه قوللەيش درم و پەتاکان بلاودىبىنەوە. ئەمەندەيش ناخايىنېت بۇومەلەرزەيدەك رۇودەدات و ھەموومان لەناو دەچىن. ھەردوو چاوم ئاگەدارم دەكەنمۇھە كە چارەنۇوسى رەگەزى ئىيمە لەناوچۈن دەبىت. ھەورەتىشقەيش دەنگىيەك لە ئاسمانەوە بەرگۈزى دەكەۋىت و دەلىت: ئىيۇ پىاوا خراپ و گەندەلن، ئىيۇ لە كارى خراپەدا ھاوبەشى! گوللە سىتمەگەرەكان سەرى چەندىن كەسيان بە دىوارەكانى ئەم بەندىغانىيەوە پىزاندۇوه. كۆشكە لە مەرمەر دروستكراوه كاغان خەلتانى خويىنى بىن گوناھان. كەواتە بۇ بەدەستەپەنلىنى ئازادى مروقق رۇو لە كوى بکات؟.

يارىددەرى قەشە: بۇ خواي پەروردگار.

فيئرخواز: ئەو چى سوودى ھەيدە، كە وەلام ناداتەوە؟.

يارىددەرى قەشە: چونكە خواستى پېرۋىزى ئەو دەخوازىت.

فيئرخواز: ئاي لە نائۇمىيە!

سىيەمین دەنگ: قىسە بىكەن، تۇر خوا بەرداوام بېھىيەن! رامەوەستن. من لە بىن دەنگى زەندەقىم دەچىت، من دەترىسم. من بەرداوام بىرم بۇ ئەو دەچىت لە تارىكايىدا دەستىيكم بۇ درىيىز دەكىتتەوە بۇ ئەوهى چىنگ بنىتە قورگمان و بىانخىكىنېت!

- باشتىر وايە نويىز بىكەين....

دهنگی یاریده‌هی قهشنه که به دهنگوه‌چونیکی مهسیحانه‌ی به دریثایی و پانایی قاوشی بهندیخانه‌کهدا بلاوکردوه. کرفخالیش ورته ورتیکی کرد، که له پاسپورته‌کهیدا بهوه ناسراوه لیرالیبیه‌و چاوی به قهشده‌ها هلنایه‌ت:

- با نویث بکهین ...

بهلام فیرخوازه‌که هله‌لیدایه‌و قسه‌ی پی‌بپی و گوتی: ئهی نویث چی سودیکی ههیه! دهیت نویث نه‌کهین. دهیت تی‌بکوشین ئم ده‌گایه بشکینین و بچینه ده‌هوه بچینه پیزی شورشه‌وه!

هه‌ردوه بازووی که‌سیئک دریث بووه که نه‌یتوانی بیبینیت، به گه‌رمی باوه‌شی پیداکرد، به‌سهر گونایه‌وه هه‌ستی به زیری پیشیکی بچووکی به فرمیسک ته‌ربوو کرد، له‌گهله‌ل دهنگیکدا که گوتی: ئهی فهرماندھی ئهوسای فیرگه‌ی پیاده‌ی (سان خۆزى) ئیسته ده‌توانیت به ھیمنی ببریت، ھیشتە جۆره ھیوایه‌ک له نیشتمانیکدا به‌دی ده‌کریت لاهه‌کانی بهم شیوه بیشقن!

سیئه‌مین دهنگ: بپه‌یشن، بهدوام بپه‌یشن، بهدوام بپه‌یشن!

(۲۹)

ئەنجومەنیکى سەربازى

دەقى گەلەلى تۆمەتبارى كە (كانالىس) و (كرفال) بەسەرپىچى و ياخىگەرى و خيانەت تۆمەتبار دەكەت، بە ھەموو ئەو بارو دۆخە توندەي كە دەشىت لە خۆي گرتىپتىت، گەيشتە چەندىن لايپەرە تا رادەيەك نەدەكرا ھەر ھەمووى لەيەك دانىشتىدا بخويتىتەوە. چواردە شايەت پاش سوئىندخواردن بە كۆي دەنگ ددانىيان پىيدانا، كە شەھى ۲۱ نىسان لە (دالانى خواودەن) بۇون، چونكە لەبەرئەوهى زۆر نەدار بۇون، لەوە راھاتبۇون شەھە لەۋى بەسەر بىھەن، لەۋى ژەنەرالى كانالىس و قابىل كەرخالىي پارىزەريان بىنى ھېرىشيان دەكىدە سەر ئەفسەرىيەك، كە دواتر زانىيان كۆلۈنلىن (خۆزى پيرالىس سۆنرىتىتى) يەو، خنکاندىنان، ئەگەرچى دلىرانە بەرنگاريان بۇوهە، ئەوهبوو شىئر ئاسا بە دەست و بازوو بە رووياندا وەستا، بەلام نەيدەتوانى بەرانبەر بەو ھېزە لە رادەبەدەريان بە چەكە كانى بەرگرى لە خۆي بکات. ھەروەها ددانىيان بەوهېشىدانا، كاتىتكە تاوانە كەيان ئەنجامدا، (كرفال) ئەم وشانەي بە گويى (كانالىس) دا دا، كە ئەوهەيان دەگەيىاند: (ئىستە كە پياوه) (ھېستە بچۇوكە كەمان كوشت)، ئەي ژەنەرال پىويستە فەرماندە كانى سوپا چەكە كانىيان دانىين و بەسەررۇكى بالاى سوپات پەسەند بکەن. تۆزىكى دىكە

بهره‌بیان دادیت، با خیرا بکهین و هه‌واله کان بهوانه بگهیه‌نین له ماله‌کهی مندا گردبوونه‌تهوده، تا بتوانن دهست و برد بکهن و سه‌رۆک کۆمار دهستگیربکهن و له سیداره‌ی بدهن و حکومه‌تیکی نوی پیکبھینن).

کرفخال واقی ورما. له هەر لایپه‌رەیهک له لایپه‌رەکانی تۆمەتبارکردنەکەدا شتیکی لەناکاورو کوتپری چاودپوانی دەکرد. ئەگەر تۆمەته کە زۆر ترسناک نەبواویه ئەوه جیئی گالتەو پیکه‌نین بۇو. دریزه‌ی بە خویندنه‌وه دا. لەبەر تیشکیکی فرهوانی پەنجەردیه کدا دەیخویندەوه بەسەر ناو حەشەیه کى داخراودا دەپروانی، له ژوره بچووکه رۈوتەکە کە بۆ ئەو کەسانە تەرخانکارابۇ فەرمانى لەسیدارەدانیان بۆ درچووه. ئەنجۇومەنی سەربازى کە لەو بابەته دەکۆلیيە‌وه ئەو شەوه كۆزدەبورە، لەگەل لایپه‌رەکانی تۆمەتبارکردنەکەدا بە تاك و تەنیايان بەجى هيشتىبۇو تا بەرگرى لەخۆکردنەکەي ئامادە بکات. بەلام تا دواسات ئەوەیان دواخست. هەر له تەوقى سەرییە‌وه تا پەنجەی پىى دەلەرزى، بى ئەوهى ھۆشى لای خۆى بىت و بى راوهستان هەر دەیخویندەوه، ئەو بېرۆکەیه ئازارى دەدا، کە تارىكى دەستى بە قرتاندى كاغەزەکان كردووه کە واي دەبىنى وەك بلىيەت لەنیو دەستىدا دەتۆيىه‌وه دەبنە خۆلەمیشىكى شىدار. شىكتى ھىنناو نەيتوانى زۆريان لى بخوينىتەوه. رۆز خەرىكىبۇ ئاوا دەبۇو، رۇوناکىيە‌کەي بەرەو تارىكى دەرۆيىشت، لەبەر نەمانى رۇوناکى سىبەرى خەفت بەرچاوى دەگرت. دواپىر، دوو وشە، نۇوكە پىنۇوسىتىك، بەروارىتىك، نەرە لایپه‌رەیهک ... بى ھوودە كۆشا نەرە لایپه‌رە‌کە بخوينىتەوه، تارىكايى چۈن پەلە مەرە‌کەبىتكى رەش رۇوي لایپه‌رە‌کەي داده‌پۆشى، كەچى بە پەرۆشىيە‌وه دۆسىيە‌کەي توند گرتىبۇ وەك بلىيەت، لەبى ئەوهى ناچار بىت بىخوينىتەوه، چۈن بەرد توند بە گەردىيە‌وه دەجەرېنېت بەر لەوهى تۈور بدرىتە هەلدىرىيە‌کەوە. بە دریزايى ناو حەوشە نادىارەكاندا زېرە زنجىرى گىراوه ناسىياسىيە‌کان بەرگۈئ دەكەوت، لە پشتى ئەوانەشەوه دەنگ و

ههراو هوريای جياجيای شهقامه کاني شار بهرگئ دهکوت. (ئاي خودايه ... لاشه ردق ههلا توروه بچووکه کم پيوسيتى به گهرم بونوهيد، ههردو چاويشم پيوسيتيان به رووناكىيە پتر له پيوسيتى نيوهى دانيشتوانى گوي زهوي كه ئىستە ههتاويانلى ھەلدىت. خوايە ئەگەر به ئازارو ئەشكەنجه کانيان دەزانيم ئەوه له تۆ پتر بهزدييان پىدا دەھاتەوهو ههتاويان بۇ دەكىيامەوه بۇ ئەوهى بتوانم خويىندەوه كه تەواو بكم ...).

تەنيا به پەنجه، چەندىن جار ئەو لايپرەنى زماردەوه كە نەخويىندبۇونەوه، نەوەدە يەك لايپرە بۇون. چەندىن جار پەنجه کانى بەسەر لايپرە زېرە كاندا خشاند، لە نائومىيىدا چۈون نابىينا دەيوىست بىياخويىنىتەوه. سەرتاي ئىوارەى شەوى راپوردو، به گاليسكەيەكى داخراو، به ئاھەنگ و نمايشىكى گەورەي ھيزەكان لە دووهەمين بنكەي پۆلىسەوه بۇ بەندىخانەي ناوهندىييان گواستەوه. لەگەل ئەوهىشدا زۆر شادمان بۇو شەقامە کانى دەرۋوبەرى بىنى و گوئى لى بۇو و ھەستى پى كىردن، تەنانەت ساتىيك ھەستى بەوه كرد كە بۇ مالەوهى دەبەنەوه؛ وشە کانى سەر زارى لە دەريايىك فرمىسىك و تامەززىيىدا خنكان.

پىاواني ناسايىش بىينيان بەلگەنامە کانى تاوانە كانى به دەستەوهىيەو چىزى شىرىنى رېيگەتەرە کانى لەسەر زارە، بەلگەنامە کانيان لەچنگ دەرهەيتىن او بى ئەوهى ھىچ وشەيە كى پى بلىن بەرەو ناو ئەو ژۇورەيان پال پىوهنا، كە ئەنخۇومەنلى سەربازى تىيىدا كۆبۈوبۇوهوه.

كرفخال ورەو بويىرى بەرخۆي هيئنايەوه تا بەو ژەنەرالە بلىت كە سەرۆكايەتى ئەنخۇومەنە كەي دەكىد: (بەلام، جەنابى سەرۆك، چۆن بتوانم بەرگرى لەخۆم بكم، لە كاتىيەكدا تەنانەت بوارى ئەوەم پى نادەن كۆنۈوسى تاوانبار كەرنە كەم بخويىنمەوه؟.).

سه‌رَزَکی ئەنجۇو مەن بەرسقى دايەوەد: (ئەوە پېۋەندى بە ئىمەوە نىيە، ماودى نىوان دانىشتىنى كان كورتن، تا دىت كاتىش تىيەپەرىت، ئەم كەيسەيش پەلەيە. بۇ ئەو ئىمەيان بانگى ئىرە كردووە تا بېيارە كە دربىكەين).

ئەوەي بە دواى ئەوەدا هات بەلايى كەنخالقۇدە لە خەون دەچوو، نىوەيى پى و رەسم بۇو، نىوەكەي دىكەي كۆمىدىيا بۇو، بە خۆى كاراكتەرى سەرەكى بۇو، لە شوينەكەي خۆيەوە لەسەر بىشكەي مەركەوە، لەناو بوشائىيەكى دوزەمنداريدا، بەرەو رووى ھەموو يان دەبووەد. كەچى ھەستى بە ترس نەكەد، ھەستى بە هيچ شتىنەكە ئەكەد، بەلگۇ ترس و نىيگەرانىيەكانى لەزىر پىستە سرپۈوه كەيدا نووسىت. ئازايىتىيەكى مەزنى نواند. ئەو مىزەي ئەندامانى دادگەكە بە چوار دەوريدا دانىشتىبۇون، وەك باوه، بە ئالاي ولات داپۇشىبابوو. جلوپەرگى سوبايى. خوينىنەوەي بەلگەنامە كان. چەندىن بەلگەنامە. سوينىد خواردن. كىتىبى ياساي سەربازى چوون بەرد، بەسەر ئالاکەوە، لەسەر مىزەكە دانرابۇو. دەرۋەزە كەرەكان لەسەر تەختى شايىته كان دانىشتىبۇون. پىن پان، بە دەم و چاوه سەرخۇش و بە بزە بىن ددان و قۇزە باش شانە كراوه كەيەوە، قىيت دانىشتىبۇو، هيچ وشەيەكى نەدەبوراد لەوەي دەخويىرایەوە هيچ ئامازەيەكى تىينەدەپەراند لەوانەي بە رۇخسارى سەرۆزى كى دادگەوە دەبىنرا. هەرچى (سلقادۇرى پىنگ) سە، ئەوە بە شىۋەي گۆريلە گۆيى لە بەرىيەچۈونى دادگەيىكەنە كە دەگرت، لە كاتىكدا دەستى لە لوتە پانەكەي، يان ئەو چەند ددانە كەمانەي ناو دەمە پانەكەي وەرددەدا، كە لەم گۆيىھە دەگەيىشتە ئەو گۆيىھەكەي. هەرچى (قىيۇدا) ئى درېتى لوازو روالەت شەرەنگىزە، دەم و چاوى نۇوشستاندبووەوە خۆى لە شىۋەي تەرمىدا پىشان دەدا بۇ ئەوەي بۇ ئەندامانى دادگە بزە بىتى. (لولولو) كورتە بالاى قەلەھە دەم و چاۋ چىچ و لۇچ دەستى بە نۆرەيەكى لەناكاواي پىكەنин يان توورەبىي، دۆستى يان رېقلى بۇونەوە كردىبۇو، پاشان ھەردوو چاوى دەنوقاند و ھەردوو گۆيى دەئاخنى بۇ

ئەوهى ھەمووان بزانن كە نايەويت ھىچ شتىك بېيىت يان بېيىت كە لەناو ھۆلەكەدا پۇودەدات. (دۇن خوان دى لالىغاڭوتا) يش خۆى بە پالشۇ كۆنە فراڭەكەي پېچابۇوه، كە بېرى ئەو نەدبىنرا، بچۈك، بىر پەرت، جىلە كۆنە كانى ئامازەيان بەوه دەكىد كە سەر بە خانەوادىيەكى بورۇزايە: بۆينباغىيەكى پانى خەلتانى دۆشاۋى تەماتە، جووته پىلاۋىيەكى لە پىستى راستەقىنەي پاشنە چەوت، دوو مەچەك كراسى دەستكىد، يەلەكىكى جىايى كراس، لە كاتىكدا شەبقة لە پۇوش دروست كراوهكەي و گۈئى گرانىيەكەي رۋالەتىكى جوانىيان پى بەخشىبۇ. (دوان خوان) كە ھىچ شتىكى نەدەبىست، دەستى بە ژماردنى سەربازەكان كەد، كە لەبەردەم دىوارەكانى ھۆلەكەدا بىلەپوبۇونەوهەر يەكەو دوو ھەنگاولەوى دىكەوه دوور بۇون. لە تەنېشىتىيەوه (رېكاردۇ) ى مىوزىكىزەن دانىشتىبۇ، سەرەت بەشىك لە دەم و چاوى بە دەستەسپىكى رەنگاپۇرنگ داپوشىبۇ، لۇوتى سورەنگەرایبۇ، پاشماوهى خواردن بە رەتىنە چۈھەكەيەوه دەبىنرا. رېكاردۇ مىوزىكىزەن لەگەل خۆى دەدوا، چاوى لە سكى ئاوساوى ئافرەتە كەپەر لالەكە نەدەترووكاند، كە لە تەنېشىتىيەوه لەگەلىان دانىشتىبۇ، لىك بە زارىدا چۈرۈگەي بەستىبۇ، شوين خورگەي ئەسپىي لەزىر بن بالى چەپىدا دەخوراند. دواى ئەو (بىرىكى) دانىشتىبۇ، كە كابرايەكى رەشپىستى تاك گۈتىيە لە شىيەدە شوينى مىزىكىزەن. پاش بىرىكى (ميونا) بىچۈكولە دانىشتىبۇ، بارىكەلەيەكى تاك چاوى، سېلىكى تەنكى ھەبۇ، بۇنى كۆنە پېتىخەفلى دەھات.

پاش خويندنەوهى لىستى تۆمەتكان، داواكارى گشتىي ھەستايە سەر پى، كە كابرايەكى سوپايى قىز كورت بۇو، سەرىكى بچۈك، لە كراسىكى سەربازىيەوه قوت بوبۇوه، بە ياخەكەيەكى زۆر گەورەوه بۆ ئەو نەشىت، داواى كەد تۆمەتبارە كە سېدارە بدرىت. كەرخال ئاورپىدايەوهە لە ئەندامانى دادگەي روانى و چاودەرەوانى ھەر بەلگەيەكى دانايىي و دلىرى بۇو. يەكەمین ئەندام كە چاوى

لەسەر گىرسايمەوه سەرخۆش بۇو، ئەودند سەرخۆش تا بلىيitت. هەردوو دەستى بەسەر ئالاڭكەي بەردەمiiيەوه شۇربۇوبۇونەوه، چۈون ھەردوو دەستى جووتىارىيەك لە ئاھەنگىكى لادىدا رۇل لە شانۇنامەيەكدا بىيىتت.. لە تەنيشتىشىيەوه ئەفسەرىتىكى گەنم رەنگ ھەبۇو، پاشان ئەوى دىكە. ھەرچى سەرۋىكى دادگە بۇو، كە لە ھەردووكىيان سەرخۆشتىزبۇو، پىيوه دىياربۇو خەريكبوو لەبەر سەرخۆشى ببۇورىتەمەوه.

بۇ بەرگرى لە خۆكىدن نەيتوانى يەك وشە بلىيitت. ويىsti ھەندىيەك پىستەو دەرپىرين بلىيitت، بەلام يەكسەر ھەستى بەوه كرد كە كەس گۆيى لى ناگىرىت. لە راستىشدا كەس نەبۇو گۈئى بىگرىت. وشەكان لە زارىدا چەوتانەوه ودك بلىيitت نانىيىكى نەرم بن.

سزاکە پىشتر دارىزرابۇو و دەرچوو بۇو، شتىيىكى شكۆدارىيىشى تىيدابۇو لەگەل ساكارىيى ئەو كەسانەدا نەدەگۈنغا، كە جىبەجىيى دەكەن و پەسەندى دەكەن، بۇوکەلەي لە باسترمەو لە زىپ، لە سەرەرە بۇ خوارەوە لەبەر تىشكى چرا نەوتىيەكەدا مەلەوانىييان دەكىد، يان پىتچەوانەي دەرۋىزەكەرەكان بۇو بە چاوى بۇقىيانەو سىبېھرى ئەژدىيەيانىيەنەوە كە بەسەر عەرەد پەتكە قالىيەكەدا راپادەكشان ودك بلىيitت مانگەللى رەشن، يان لەگەل ئەو سەربازە بچۈركانەدا يارى بە پشتۈينى جله سوربازىيەكانيان دەكەن، يان لەگەل قەنەفەو تەختەنى ناو ھۆلەكەدا كە كې و بى دەنگ قىيت بۇونەتهوو ودك بلىيitت لە مالىيىكدا بن تاوانىيىكى كوشتنى تىيدا ئەنجام درايىت. كەفحال بە دەنگى بەرز گوتى:

- من لە رېيگەي دادگەوە داواي پىيداچۈونەوه بەم سزايدا دەكەم. سەرۋىكى دادگە لېتى گەزى و گوتى: تۆ واز لەوه بەھىنە، لېتە پىيداچۈونەوه و ئەو جۆرە قىسە پۇوچانە نىيىه.

کوپیکی زلی ئاو فریای کرفخال کموت، لەگەل ئەوهی چەندەیش زل بۇو،
كەچى توانى به دەستە زله كانى بىگرىتەمەد، بۇ ئەوهى ئەو شتەي كە لە ناخىدايەو
ھەستى پى دەكرد قووت بادات: بىرۇكەي ئەشكەنجه، مىكانيزمى مردن،
كارىگەرى گوللە لە سەر ئىسىك و، فيشقەي خوين بەسەر پىستى زىندۇو و
گەرمەدە، ئەبلەقبۇنى چاۋ، جلوېرگى گەرم، عەرد. ترس و تۆقىن بەسەريدا زال
بۇون، كۇپەكەي گىپايەوە بازۇوي ھەر بە درىېزكراوى مايەوە تا ورەي و بەر خۆى
ھىننایەوە ھىننایە تەننېشتى خۆى. ئەو جىڭەردىيە رەت كەرددەدە كە پىشكەشيان
كەرددە، بە پەنجەي لەرزاڭ دەستى بە گەردى خۆيدا ھىننا، لە كاتىكدا ھەردوو
چاۋى، بە پىچەوانەي روخسارى رەنگ ھەلبۇزكاكا و بىن رەنگى وەك بىن رەنگىي
چىمەنتۆ، بىن هىچ بەرىيەستىك بە نىوان دیوارە زۆر سېپىيەكانى ھۆلەدا
دەخولاڭەدە.

لە كاتىكدا نىوه زىندۇو و نىوه مردوو بۇو، ھەستى بە تالىيەكى ناو زارى
دەكەدوو، ھەردوو لاقي نەياندەتونانى راپىگەن و، ھەردوو چاۋى پىر لە ئەسرىن بۇون،
بەناو رېئەوييکدا بايەكى توندى لىيۆ دەھات پالىان پىتۇ نا. ئەفسەرىيک ھەردوو
چاۋى لە چاۋى بالىندە (ماسىخۇر - ھېرۇن) ئى دەكرد پىتى گوت:
- (بىگە ... قومىك بىغۇوه!). بوتلە شۇوشەكەي بۇ لاي زارى بەرزىكەدەدە كە
ھەستى پى كەد لار راگىراوە ئاۋى خواردەدە.

لە تارىكىيەكەوە دەنگىك بانگى كەد: (ئەي ئەفسەرەكە، پىتىستە سېبەينى
پىتۇندى بە تىپەكەي خۆتمەد بىكەيت كە كارايه، فەرماغان پى دراوه بە هىچ
شىۋەدييەك نەرمى لەگەل تاوانبارە سىياسىيەكاندا نەنويىن).

پاش چەند ھەنگاۋىتىكى دىكە، خستيانە ناو بىرېكىي ژىئر زەھىيەوە، سى مەتر
قوول بۇو، بە دوو مەترو نيو پانى، دوازدە پىاۋى دىكەي تىيەدا بۇو، ھەموويان
سزاي لەسىدارەدانيان بەسەردا سەپىنزاپۇو، لەبەرئەوهى شوينەكە تەسک بۇو

نەدەجۇولانەوە، چۈون ماسىيى ناو قۇوتۇر ھەر يەكەو لەتەنىشتى يەكدىيەوە بۇون، بەپىيە دەستىيان بە ئاودەگەياند، بەردەوام بە پىييان پىسايى خۇيان پىشىل دەكەد. (كرفال) ژمارە (۱۳) بۇو پاش ئەوهى سەربازەكان رېشىتن ھەناسەي پېر ئازارى ئەو كۆمەلە كەسە ئەشكەنجه دراوه كېيى بېرەكەي تەننېيەوە كە لە دوورەوە ھاوارى گىراوىك تىكى دەدا.

(كرفال) دوو تا سى جار خۆى بىننېيەوە بە مىكانىزمىك ھاوارەكانى ئەو بەدبەختە دەزمىرىت كە خەرىكىبو لە تىنۇواندا بىنكىت و بىرىت. حەفتاۋ دوو. حەفتاۋ سى. حەفتاۋ چوار... بۆگەنىي پىسىيە بە پى شىئىلاوەكەو كەمبۇونى ئۆكسجىن وايانلىٰ كەرتى بىكات و، لەم كۆمەلە مەرۆقەيان دوورخستەوە تا لە ليوارى ھەلدىرىتى دۆزەخىيانەي ناشومىددا بىسۇرپىتەوە، ھاوارەكانى گىراوەكەي دەزمارد.

(لۆسیز ۋاشكىز) لە ژۇرۇوچىكەيەكى دىكەي تەننېشىتەوە دەھات و دەچۈرۈ، بە خۆى نەخۆشىي زەردكەوە رەنگىنەكى ئالى دەنواند، نىنۇنەكان و ھەردوو گلىنەي چاوى لە رەنگى ژىرەوە كەلائى سەوزى دارىبەرپۇ دەچۈون. تەنبا شتىك كە لەو بەدبەختىيەيدا دلى خوش دەكەد ئەوبۇو كە رۆزىك لە رۆزان تۆلە لە (خىنارۇ رۇداس) دەكاتەوە، كە بەرپىرسىيارى ھەممۇ ئەو دەردو سەرئىشەيە دەزانى رپۇ بە رۇپيان دەپىتەوە. ئەمۇ ئاواتە دوورە بۇو ژيانى پى دەبەخشى، ئاواتىنەكى رەنگ لىيەل و تارىك و چىئىز شىرىن چۈون ھەنگۈينى رەش. دەيتوانى تا دتايە لىيە بىننېتەوە ئەگەر تەنبا بىتوانىايە ئەو تۆلەيەي بىردايەتەوە. شەھەر رەش و نۇوتە كە كان ھىللانەيان لەناو سىنگى پۇوچىدا كىردىبو، تا رادەيك ھىچ شتىك نەبۇو تروسكەيەك رۇوناکى بخاتە ناو بېرۆكە شەرخوازەكانىيەوە تەنبا وىنەي چەقۇ نەبىت كە ورگى (رۇداس) ھەلدىپىت و بىرینىكى چۈون زارى تەرەكىيى تى بىكات. ۋاشكىز، كاتىزمىرى لە دواى كاتىزمىرى بەسەر دەبردو، ھەردوو دەستى لەسەرماندا

چووبونهوه يدك، چىتى تۆلەسەندنەوهى خۆى دەچەشت، چونون كرمىك لە قورە زەرد دروست كرابىيت. بىكۈزە! بىكۈزە! ... بازۇوی لە تارىكىدا درېش دەكرد، وەك بلىيىت نەيارەكەي لەبەردەستدا بىت، لە خەيالى خۇيدا دەستى بە چەقۇ چونون بەفر ساردەكەيدا دەھىتىاو ھېرىشى دەكىدە سەر رۆداس، وەك بلىيىت تارمايىھەكەو ئەو جوولانەي دەنواند لىييان راھاتبوو.. ھاوارگەلى بەندكراوهەكە ھىئىنايىوه ناو واقىع، كە لە ھەندىتكە ھاوارەكانىدا چەند وشەيەكى ئىتالى دەگۇتهوه:

- (تۆ خوا، تكايىه ... ئاوا! ئاوا! ئاوا! ئەھى ئەفسەر ... ئاوا! ئاوا! تۆ خوا، تكايىه ئا... ...و، ئاوا ... ئاوا!)

بەندكراوهەكە خۆى لەبەرددەم دەرگاى ژۇورۇچىكەكەدا بە عەرددادا دا، كە بە تەواوەتى لە دەرەوه بە چىنېتكە قورى سوور دابراپۇو و تا خوارەوه بە چىمەنتىز سواغ درابۇو ھەروەها دیوارەكانى بە چىمەنتىز داپوشىرابۇون.

- (ئاوا، ئەھى ئەفسەر، ئاوا، ئەھى ئەفسەر، ئاوا! تۆ خوا، ئەھى ئەفسەر بە يارمەتى خۆت!).

بەندكراوهەكە، فرمىسىكەكانى وشكىيان كرد، تف و ھەممو شتىيىكى شىىدار يان ساردى وشكىيان كرد، مەلاشىوو بۇو بە پەلاشوىيىتكى وشك، لە نىيوان جىهانىيەك پۇوناكى و پارچەگەلىيک تارىكىدا، بەرددەۋام ھاوارى دەكىد: .

- (ئاوا، ئەھى ئەفسەر! ئەھى ئەفسەر ئاوا! ئەھى ئەفسەر ئاوا!).

پىاۋىتكى چىنېش ھەبۇو شويىنهوارى ئاواھەلە بە دەم و چاۋىيەوه دەبىنرا، بەرپىيەبردنى كاروبارى بەندىيەكانى پى سېپىرراپۇو، وەك بلىيىت دوايەمەن ھەناسەرى ژيان بىت، (ھەر چەند سەددىيەك) جارىيک بەسەرلى دەكىدەوه، تۆ بلىيىت، بەراسىتى، ئەو بۇونەوەرە نىيوقە خوايە ھەبىت، يان خەيال لە خەيالەكانى خەونەكانىيان بۇو، بۇنى پىسىيە بە پى شىىلراوهەكە و ھاوارى بەندكراوهەكە وايان

کردبوو سەزىيان دەسۈرۈ، ھەروەھا رەنگە ئەو فريشته بە بەزىيە خەونىكى خەيالىانە بىت و لە ھزرى خۆياندا دروستىيان كردىت.

- (ئەي ئەفسەر ئاوا! ئەي ئەفسەر ئاوا! تۇخوا، تكايىه، ئاوا، ئاوا! ئاوا!).
زەمارەيەك سەرباز لەۋى بۇون دەھاتن و دەچۈون، پازنەي پىئلاۋە كانىيان بەسىر زەويىيە بە كاشى داپۇشراوه كەدا دەدا، پىئلاۋە لە پىست دروست كراوه كانىيان لە پى كردبوو، ھەندىيەكىان بە پىكەنинە وە دەياننەراندو وەلامى بەندكراوه كەيان دەدايە وە كە ھاوارى دەكردۇ دەيانگوت:

- (ئەي تىرۇلى، ئەي تىرۇلى، بۆچى ئەو بالىندىيەت كوشت كە وەك مەرۆڤ دەپەيىقى؟.).

- (ئاوا، تۇخوا، تكايىه ئاوا، بەریزان تكايىه ئاوا!).
(فاسكىين) سەرقالى دارىشتىنى تۆلە كردنمۇھە كەي خۆى بۇو، لە كاتىكدا ھاوارى ئىتالىيە كە ھەواكەي چۈون بەرگى قامىشە شەكر ھشك و تىنۇو دەكرد. دەنگى گوللەيەك رايچەلە كاندو ھەناسەي لەخۆبىرى. ئەوهەتە جىبەجىتكىدنى پېرىسى دەسىدارەدان دەستى پى كرد. دەشىت ئىيستە كاتىزمىر سىيى بەرەبەيان بىت.

(٣٠)

هاوسه‌رگیرییه‌ک له سیبیه‌ری مه‌رگدا

- (ئافره‌تیکى نەخۆش لە گەرەكە كەمان گیان دەدات).
لە دەرگای هەر مالىئىكەوە قەيرە كچىك هاتە دەرەوە.
- (ئافره‌تیکى نەخۆش لە گەرەكە كەمان گیان دەدات).
لە خانۇوى (دۇوسمەد) -لەو ئافره‌تیك بە ناوى (پېرۇنىلا) هاتە دەرەوە. دەم و
چاوى، لە دەم و چاوى سەرباز دەچىت و رەفتارو جوولانەنەوەيىشى لە رەفتارو
جوولانەوەي دىپلىزماتكار دەچىت، ئەگەر سەرىپشىكىشى بىكەن شەوه بەلايەنلى
كەمەوە ئارەزووى دەكەد بە نازناواى (برتا) بانگ بىكىت، لەبەرئەوەي هىچ
شىتىكى دىكەي ئەوتتۇي نەبۇو سەرنج بەلاي خۆيدا رابكىيىشىت. پاشان
دەستەخوشكىيەك بەناوى (سېلىقىا) وە لە خانۇوى (دۇوسمەد) -لەو هاتە دەرەوە، دەم و
چاوى لە نىسىكۆيەك دەچوو، جله‌كانى لەسەر شىيەھى (مېرۆقىنالى)^(١٥) بۇو، پاشان
خزمىيەكى (سېلىقىا) بەناوى (ئىنگراسيا) هات، جلىتكى تەسکى لەبەركىدبوو كە
دەشىت ناي قەلغانى لى بىرىت، لە گەل پېتلاۋىتىكى تەسکدا لاي پاشنەكائىيەوە،
لە گەل زىزىھى كاتىز مېرىيىكىداد تىگۈت پەتى سىئداردیەو بە گەردىيدا شۇرۇ بۇوبۇوە.
پاشان دۆنمامەكەي (ئىنگراسيا) هات، كە سەرى لە شىيەھى دل وەك سەرى

ئەژدیها بورو، روالەتىكى پياوانەي ھەبورو، دەنگى گرو بارىكەلەبورو، به قەوارە لاقىتكى (ئينگراسيا)ي تىينەدەپەراند، خۇوى به پېشىبىنى كىرىدى كارەسات و دەركەوتى داچۆپانى ئەستىرەو (پېشىكە ئەستىرە) يان دەركەوتى مەسىحى دەجال دابورو، يان پېشىبىنى كىرىدى ئەو سەرددەم و رۆزگاھى تىيىدا پياوان ھەلدىتىھ سەر لۇوتىكە درەختان لە ئەزمەتى ئەوهى ئافرەتان راۋيان دەنلىن و، ئافرەتان بەو دارانەدا ھەلەدەگۈزىن بۇ ئەوهى جارىتكى دىكە بۇ لاي خۆيانيان بىگىنەوه.

- (ئافرەتىكى نەخۆش لە كەپەكە كەمان گىيان دەدات). ئاي چ ھەوالىكە! رووداوه کە خۆشىوودىيان لە بارەي ئەو ھزىرەو دەرنەدەخست، بەلکو ئەو شىۋاژە دەردەخست كە دەنگى كزو چىپان دەكۆشا خۆشىوودىيان بەرانبەر بەو رووداوه بشارىتىھو، كە ھەل بۇ زۆربىيان دەرەخسىنېت كار بە قەيچىيە كانيان بىكەن، بەلکو پارچەگەلىكى زۆر قوماش بۇ ھەممۇيان دەستەبەر دەكتا بە شىۋەيەك ھەر يەكەو بۇ خۆيان عەزىزىيەكى لى بېھن.

(لامسکواتا) چاودىرىيى دەكىدن. (پترونيلا) يىش كە لە خانۇرى (دووسەد) ئەوه ھاتبۇر رايگەياند: .

- (خوشكە كانم ئامادەن).

بەلام رۇونى نەكىر دووه بۇ چى شتىك ئامادەن.

(سيالقىا) يىش گوتى: ئەوهى پىيوهندى بە جلوېرگەوە ھەبىت. شتىكى تاسايسى دەتونانىت پشت بە من بېبەستىت. ئەگەر پىيۆسەتت بە ھەر شتىك ھەبۇو. ھەرچى (ئينگراسيا) يە، (ئينگراسيا) يى بچۈوك، كە بۇنى مەرەگەي گۆشتى لى دىت ئەگەر بۇنى بۆيەي قىتى لى نەيەت، ئەويش لاي خۆيەوە، لەبەر فشارى تەسکى كراسەكەي نىوهى وشەكانى گۆدەكەد، گوتى:

- (من بىرم لى كىردىبووهو پاش ئەوهى نويىزەكەي خۆم تەواو كرد، نويىشىم بۇ گىيانى ئەو كەسانە خويىند كە گىيانيان دەدا.).

له ژوره‌کهی پشته‌وهی مه بخانه که گربووبونهود، به دهنگی نزم ده‌ئاخاقن، ده‌کوشان ئهو کپی و بئی دهنگیبیه تیک نه‌دهن بالی به‌سمر قمه‌ویله‌ی کیزه نه‌خوشه‌کهدا کیشابوو ودک بلیت درمانیکی پزیشکی بیت، یان ته‌نگ بهو پیاوه هه‌لبچن که شه‌وو رۆژ له ته‌نیشتیبیه‌و دانیشتبوو. به‌راستی پیاویکی دلیرو رپسنه. به‌سمر نووکی په‌نجه‌کانیان بەرده لای قمه‌ویله‌که ده‌چوون، ئاره‌زویان ده‌کرد به نیگایه‌ک سه‌یری ددم و چاوی پیاوه که بکهن، پتر لوه‌هی سه‌یری (کامیلا) بکهن، که لوه‌ی، به برق دریشو، گه‌ردنے باریک و جوانه‌کهی و قژه په‌رش و بلاوه‌که‌یه‌وه، چوون تارمایی راکشابوو ... کاتیک زانیبیان (ماسته که بئی مورو نیبیه) (ئه‌دی هەر به‌سەرهاتیکی دلداری بەردەوام نهیینی خۆی له‌گەمل نیبیه؟)، ئیدی ئوقره‌یان نه‌گرت تا کلیلی نهیینیبیه‌که‌یان لای ئافرەتە مه بخانه‌چیبیه که دۆزیبیه‌وه. ئهو پیاوه ده‌زگیرانیه‌تى! ده‌زگیرانیه‌تى! ده‌زگیرانیه‌تى! ده‌زگیرانیه‌تى! هەلبه‌ت! ده‌زگیرانیه‌تى! هەر هەموویان ئهو وشه ئەفسووناوسیه‌یان دووباره کرده‌وه، هەموویان تەنیا سیلچیا نه‌بیت، که چووه ددرده بئی ئه‌وهی کەس بیبینیت ئەویش کاتیک زانی که (کامیلا کچی ژەنەرال کانالیسە، ئیدی پاش ئه‌وه نه‌گەرایه‌وه. بروای وابوو باشترا وایه مرۆڤ تیکەل بە نهیارانی حکومەت نه‌بیت. له‌بەر خۆیه‌وه دەیگوت: (رەنگه ئهو کەسەی به‌سەری دەکاتە ده‌زگیرانی بیت، بەلی، رەنگه لە دۆستانی جەنابی سەرۆزکیش بیت، بەلام من خوشکی براکەی خۆمم، براکەیشم ئەندامی پەرلەمانە، رەنگه زیانی پی بگەیەنم ئه‌گەر تیکەل بەوانه بیم. دەبیت ئىمە بروامان بە خوای خۆمان ھەبیت!). کاتیک گەیشته ناو رېگە که ئەمەی گوتەوه: (دەبیت ئىمە بروامان بە خوای خۆمان ھەبیت!).

فریشته روو ھەستى بھو ئافرەتانه نەدەکرد، ئەگەرچى بەتەنگى ئه‌وه بۇون بە دلدانمەدی ده‌زگیرانه که نیاز پاکى خۆيان بۆ کیزه نه‌خوشەکه بنوینن. سوپاسى كردن، بئی ئه‌وهی قسە‌کانیان بیبیسیت - تەنیا هەر بە قسە - بەلام ناخ و دل و

گیانی لای ئاھ و نالھی پېر له ژانی کامیلا بwoo، كه بىٽي خۆي دەيناًلەند، پیاوەكە خۆي لە سۆزى ئافرهەتەكان نەدەگەياند كە له كاتى تەوقەكردندا بۆيان دەردەپرى. هەستى دەكەد جەستەمى سارد دەبىتەوە، له زېر بارى ئەو بەدەختىيەت تووشى بwoo، دەپلىشىتەوە. هەستى بەوه دەكەد كە باران دەبارىت و، چوار پەلى سې دەبن و، دەستەو يەخە لەگەل شەبەنگى نادىاردا له بارستايىھە كى له زيان بەرينتەر تىك دەگىرىت، له بارستايىھەك بۇشايدا ھەواو رووناكى و سىبەرو شتەكانى تىدا به شىيەھەك دەھاتنە پېيش چاولو جىابۇۋېتتەوە.

نۇزىدارەكە زنجىرە كە بېركەرنەوە كانى پېچاراند.

- دكتور ئەھى چار چىيە ...؟.

- ھىچ قوتارى ناکات تەنزاپەر جىوبىتىك نەبىت!.

- دەگەرېتىھە، وا نىيە؟.

ئافرهەتە مەيخانەچىيەكە يەك سات دانەدەساكاپىيە، لەگەل ئەۋەيشدا ھىچ ماندووېتىيەكى پىوه نەدبىنرا. جلى بۇ ھەندىتىك لە دراوسىنەكان دەشوشت، بۆيە بەيانى زۇو جله كانى لە ئاۋ ژەندبۇو، بەر لەوهى قاولدۇتى بۇ ۋاسكىيز ببات كە لە بەندىخانە بwoo، لەم دواييانەيشدا ھىچ ھەوالىنىكى لە بارەوە نەبىستىبۇ. كاتىتىك دەگەرایەوە، جله كانى دەشوشت و دەيگۈشىن و ھەلىدەواسىن بۇ ئەوهى وشك بىنەوە، پاشان بە ھەلەداوان دەچوو ھەندىتىك كارى ناو مال لە مالەكى خۆي بکات كە لە پېشتەودى مەيخانەكە بwoo، جىڭە شتى دىكە: چاودىرى كىژە نەخۆشەكەي دەكەد، مۆمى لەبرەدم گايى پیاوە پېرۇزەكاندا دادەگىرساند، ھەولى دەدا فريشته رۇو قايل بکات ھەندىتىك نان بخوات، چاودېپى نۇزىدارى دەكەد، دەچوو دەرمانخانەكە، بار قورسى سىبەرى (قەشەكان)ى بەسەر شانەوە بwoo، كە ئەو قەيرە كچانەپى نازىزە دەكەن، لەگەل ژنه پەمۇو و دۆشەك فرۇشەكەي كۆكەكەي تەنيشتى دەمە قالىيى دەكەد. لەبەرەدم دەرگاكەدا خۆي و پېشان دەدا

گوایه به پارچه په‌زدیه ک میش دوورده خاتمه و، هاوایی کرد: (دۆشمک بۆ به‌رازه ته‌مبه‌له کان! دۆشمک بۆ به‌رازه ته‌مبه‌له کان!).

- هیچ قوتاری ناکات ته‌نیا په‌رجوینیک نه‌بیت!.

فریشته روو قسەی نۆزداره کەی دووباره کرده و. په‌رجوو، شتیک شیاوی مردن بیت به زۆریش بووبیت ده‌ستبه‌رداری ژیان ناییت، سه‌رکه‌وتني به‌شیکه له مرۆڤایه‌تى به‌سهر رەھای نه‌زۆکدا. ثاره‌زووینیکی زۆری ده‌کرد له خوا پیاریتەوە په‌رجوینیک به‌دی بهینیت، به‌لام لەو ساتەدا جیهان، بى سوود، نه‌یارانه، شلەژاو، بى ئامانج، دووسوورایه‌وو پیچچى ده‌کرده و.

ھەم مسویان سات له دواي سات چاودروانی کاره‌ساتە کەیان ده‌کرد. وەرپىنى سەگیک، لیدانى توندى دەرگاکە، لیدانى زەنگە کانى کلیسەی (لامرسید)، پالى بە دراوسیکانه و دەنا نیشانە خاچ بنه‌خشینن و هەناسە ھەلبکیشىن و بلىن: (ئاكام سەرى نايەوە! بەلى، کاتى كۆچ كەردىنە هات. ئاي لەو پیاوه بەستەزمانە. ئەو چارەنۇسە لە نىّو چاوان نۇوسراوە. ئەو وىستى خواوەندە. ئەو چارەنۇسە ھەمۇمانە).

(پتؤنیلا) دەستى به گىرمانوھى بەسەرهاتە کە بۆ يەگیک لە دەستە خوشکە کانى کرد:

- (يەگیکه لەو پیاوانە هیچ نیشانە کى پېرپۇنى پیوه دیار نىيە، وانە زمانى ئىنگلىزى و باھەتى دىكە سەير سەير دەلیتەوە، به ناوى (مامۆستا) يش دەناسرىت).

دەيویست بزانیت ئايە دەشیت ژیانى کاميلا به ھۆى جادووگەریيە و رېگار بکریت، دەبیت مامۆستا ئەو بزانیت، ویرای وانە کانى زمانى ئىنگلىزى کە دەيانلىتەوە، کاتى دەست بەتالى خۆى بۆ لېتكۈلىنەوە سۆفیزم و سىپرىتۆلىتى و سىحر و جادووگەری و، ھىپنوتىزم و عىلمى باتىن (علوم الباطن) تەرخان كردىبوو،

به‌لکو شیوازیکی داهینابو ناوی لی نابوو : (نهنباری سیحری به‌سود بُو دۆزینه‌وهی گەنجینه‌ی شاراوه‌ی ناو ئەو خانووانه‌ی تارماپیان لی نیشته‌جییه). مامۆستاکە هەرگیز نەیدەتوانی ھۆیه‌کانی خوددان بە زانسته نەزانراوه‌کان پروون بکاتمه‌وه، چونکە لەسەرداتای لاویه‌تیدا ئارەزووی بەلای کلیسەدا دەچوو، بەلام ئافره‌تیکى بە میرد، لەو بەئەزمۇونتۇ بە دەستەلاتر، رۆژیکیان ئەو کاتەی بُو خویندنى سرووتەکانى کلیسە دەچوو، خۆی تى ھەلقراتاند، ئاکام واى لیهات رەفتارى خۆی گۆپى و لە روالەتى قەشە دورىكەوته‌وه، بەو شیوه‌ی ماپیوه، گیل و گەوجى و تاك و تەنیاپى لى بەدى دەكرا، تىيۇلۇزى بەجى ھېشت و رووی كرده كۆلىزى بازرگانى، خەريکبۇو بەسەركەوتۈويي تەواوى بکات ئەگەر ناچار لە دەستى مامۆستايى زمیریارى ھەلئەھاتبایه ئەو ئافره‌تەي كەوتىبۇو داوى ئەویندارىيەوه. پاشان دەروازى جىهانى مىكانيكى بە چۈرىپە دەستى ئاسنگەریيەكى قورس بۇو، پاشان چووه وەرشەيەكى نىزىك بە مالى خۇيان لە كۈورە ئاسنگەریدا كاربکات، بەلام راپەھاتبۇو كارى قورس بکات و لە چۈرىپە كەپتەن دەپەت كار بکات لە كاتىكدا تاکە برازى ئافره‌تیکى زۆر زەنگىنە كە پارەكەي بُو كلیسە تەرخان كردوو، پلکەكەي ھېشتە لەوەيش بى ئۆمىد نەبوبۇو كە ئەم بېيىتە قەشە؟ پىيى دەگوت: (لە جياتى ئەوهى لېرەدا دايىشت و باويشىك بەدەيت، بىگەرپىوه لاي كلیسە. ئەي نايىنەت خەريكە لە ژيان بىزار دەبىت. بە خۆيىشت نىوە گىل و چۈن قالىبە كەرى لازىت، هەمۇ شتىكەت تاقى كرددەوە هەرگىز لە ھىچ رازى نىت: سەرباز، مىۋىزىكىزەن، زۇرانگىرى كا؟! ئەگەر دەتەوەيت نەبىيە قەشە، بۆچى نابىيە مامۆستا - بُو نۇونە وانەي ئىنگلىزى بلىييەتە؟ ئەگەر لەو بىزادانە نەبىيەت خواوند ھەلېپەزاردۇون، بۆچى بە خۆت فېرخوازان ھەلناپېزىيەت؟ ئىنگلىزى لە لاتىنى ئاسانترو بەسۇودتىريشە، تۆ ئەگەر وانەي ئىنگلىزى بلىييەتە،

لیست تی ناگهنه، شه گهر تینه گهنه، شه ووه باشتهه!).

(پترونیلا) دهندگی نزم کرده و همچنانکه زور جار باسی روودا و گله لیک دهکات دلی دهشکنین:

- (یاریکه و دهیه رستیت، نهی ماموستا، له کرنووشگه کهی ویدا خوا
ده په رستیت، نه گهرچی رفاندووشیه تی، که چې بهو په پریز لی گرتنه ووه چاره سه ری
کردو به هیوایه کلیسه پیروزیابی لهو یه کگرتنه هه میشه یه یان بکات. مرؤفه
هه موو روژنیک نهم جوړه کارانه نابینیت ...).

دریزترین ئافرەتى نىشته جىبى خانۇرى (دۇوسىد)، كە ئافرەتىكە بەو شىۋىيە دىتە، پىش چا و دك بلىت چەند پىپلکە يەك بەسەر پلىكتانىي جەستەي خۆيدا سەركەوتود، لە كاتىنكدا دەچووه ژۇورە كەوەو چىپكىنگ گولى بە دەستەوە بۇو، گۇتى:

— کیژوله که، ئىستە، كەمتر لە ھەموو كاتىكى رابوردوو، روودەدات).

- (مامۆستا، ئەم ياره ھەموو جۆرە سۆزىكى بەرانبەر دەنۈنىيەت، رېنگە لە كەلپىشى بىرىت .... ئاي).

ماموستا له سره رخو گوچی: پترونیلا تو دلهیت نوژداره به ریزه کان رایانگیانند ووه که ناتوانی هیچ شتیک بکهن و له چنگی چاره نهوسی رزگاریکه نه؟.

— بهلی، گهوردم، ناتوانن. سیّه جار رایانگه‌یاند که هیچ ئومىدىك نىيە.

— (پترونیلا، تو دهلييت تهنيا يه رجوو ده توانيت رزگاري بکات؟.).

— (بهلی)، ئەوه رزگارى دەکات. دلەم بەه لەوە لەوە بەستە زمانە دەسۈوتىيەت).

- (باشه. من چاره‌سهری ددهکم. کار بُو نهود ددهکمین تا ئەو پەرجووه رووبدات. تەنیا شتىپك كە دەتوانىت بەرەنگارى مەرگ بىيىته وە خۆشەوپىستى و ئەويندارىيە، چونكە ئەويندارى و مەرگ، وەك (سرىوودى سردووان) ئاگەدارمان دەكتەوه، ئەو جۆره توانييەيان ھەمەيە: ئەگەر ياري ئەم كىزە - وەك دەللىن -

دھیپه رستیت و، زوری خوش دھویت، مہبہ ستم لہ ہم مو ناخ و دل و دورو نییہ وہ خوشی دھویت و دھیویت ہاو سرگیری لہ گھل بکات، ٹھوہ دھتوانیں ٹیانی لہ ریگھی ٹاھنگی پیروزی ہاو سرگیری یہ وہ رُزگار بکھین. جا بہ پیسی تیوریہ کھی من لہ بواری موتربہ کر دنا، ٹھوہ پیسویستہ لہم حال تھدا ٹھو کارہ بکریت.

ونهبوو (پتونیلا) له بىردهم مامۆستادا ببۇرىتىهەد. ھەموو دانىشتۇوانى ناو خانووهكەي ھەلسستاند، جارىنىكى دىكە رپووى كرده مالىي دەستەخوشكەكان و، (لامسکواتا)ي نارد بۆ ئەوهى لەگەل قەشە كە بئاخفيت. لە ھەمان رۆژدا، فريشته رپوو و كاميلا، لەبىردهم ئەو دنيادا، ھاوسمەرگىرييان بەست. دەستىكى نەرم و ساردى چۈن چەقۋىيەكى ئىقۇرى كاغەزبىر درېئىز بۇوهەد دەستى راستى تا لىيھاتووى فريشته رپووى گرت، لە كاتىيەكدا قەشە كە بە لاتىنى پىيورەسى ئايىنى مارە بېنەكەي خويىندادەد. دانىشتۇوانى خانووى (دوسسەد) يىش ئامادەبۇون: ئىنگراسيا، مامۆستاكەيش جلى رەشى پوشىببۇو. كاتىيەك رې و رۇسىي ھاوسەرگىرييە كە تەواو بۇو، مامۆستا بە ئىنگلىزى ھەلىكىشىسا و گوتى: - (لە يېئناوى مندا، گيانىتكى نوى بۆ خۆت بېنە كاپىوه!).

(۳۱)

پاسهوانگه‌لی له سه‌هول

له ده‌روازه‌ی به‌ندیخانه‌که‌دا دوو ریز شمشیری برقیه‌داری تفه‌نگ ده‌بیتران، ئەو سه‌ربازانه‌ی پاسه‌وانییان ده‌کرد به‌رانبه‌ر به یه‌کدی دانیشتبوون، ودک چوون گه‌شتیاران له‌ناو فارگونی تاریکی شه‌مەندەفه‌ردا داده‌نیشن، له‌ناکاو گالیسکه‌یه‌ک له‌وانه‌ی تیله‌په‌رین، له‌بەردەم ده‌گاکه‌دا راوه‌ستا. شوفیره‌که پشته‌یه‌ر دواوه نووشتانه‌وه بۆ ئەوه‌ی باشتى جله‌وه‌که راپگریت، له‌کاتىكدا چوون بوبوکه شووشه‌یه‌ک له پەرۆو پاتال دروست کرايیت، بەم لاو بەو لادا دەھەژايە‌وه‌و، جنیوی دەدا، خەريکبۇو ھاوسمىنگى تىك بچىت و بكمويتە خواره‌وه. له ئاكامى راوه‌ستانه ناکاوه‌که‌دا دەنگى بەركەوتىنى رەورەوه‌ی گالیسکه‌که لەگەل عەرددادا گەيشتە ناوه‌وه‌ى تەلاره نەفرەتىيە دىيوار ساف و لuous و پووته‌کەو، پياويىكى ورگن له گالیسکه‌که دابەزى بە زەجمەت ھەردوو پىيى بە عەرد دەگەيشتن. گالیسکه‌وانه‌که هەستى كرد كە گالیسکه‌که له قورسايى داواکاري گشتىي سه‌ربازى قوتارى بوبو، بۆيە جگەرە دامرکاوه‌کە خىست نېيان ھەردوو لىيە بارلى نېشتۈوه‌کەيەوه ... چەند ئاسوودەيە بە خۆى تاك و تەنیا لەگەل ئەسپە كانيدا بىت! جله‌وه‌کە شل كردو گالیسکه‌کە لى خورپى بۆ ئەوه‌ى لەبەردەم خانووه‌که‌دا

چاوه‌رئی بیت، له ته‌نیشت با خچه‌یه کی تاویرینه وه ودک دلی له تاویر دروست‌کراوی خایان، هاوکات لهو کاته‌ی ئافره‌تیک خوی له به‌ردەم پیتی داواکاری گشتییدا به عدردا دا و به دهنگی به‌رز لیپی پارپایه وه گوی له سکالاکه‌ی بگریت.

- (خوشکم، ههسته، ناتوانم بدم شیوه‌یه گویت لی بگرم، نا، نا، تکایه ههسته، هیشته نازام تو کییت ...).

- من هاوسری (کرفخال)ی پارپیزدهم ...

- ههسته ...

بهلام جاریک دیکه ته‌قییمه وه:

- (گهوردهم به دریزایی شهو روژیکه، هه موو کاتیک، له هه موو شوینیک، له مالله‌هتان، له مالی دایکت، له نوسیننگه‌کەت، به دواتدا ده‌گرام، بهلام بى هووده بورو، تو ته‌نیا که‌سیت ئاگات لیبیه میرده‌کەم چى به‌سەرھاتووه، تو ته‌نیا که‌سیت ده‌زانیت، تو ته‌نیا که‌سیت که ده‌کاریت ریم پیشان بدھیت. له کوئیه؟. چى به‌سەرھاتووه؟. گهوردهم پیم بلی زیندووه يان نا؟. گهوردهم پیم بلی هیشته زیندووه يان نا....).

- خاتونن له راستیدا ئەنجۇومەنی سەربازى کە له پرسى پارپیزده کەمی هاوەلم دەکۆلىتەوە فەرمانیيکى بەپەلەی پى گەيشتووه ئەم شەو كۆبىيەتەوە).

- ئاثاثا ئاثا !.....ھ !

ھەردوو لیپى لەزىن کە نەيتوانى له خۆشياندا بىيانو قىينىت. ئەوهتە هىشته زيندووه! له گەل ئەو ھەوالەشدا هيوا و ثومىدى بورۋايدە.

- زيندووه! ... رەنگە بى تاوان بیت ... ئازادى دەكەن ....

بهلام داواکارى گشتىي بى ئەوهى رىتمى ساردى دهنگى بگۈرىت گوتى:

- (خاتونن بارى رامىارييانە ولات رې به حکومەت نادات، ھەرچۈنىيک بۇوه، بەرانبەر بە نەياران کەمته رخەمى بنويىنىت. ته‌نیا دەتوانم ھەر ئەوهندەت

پی بلیم. برز بۆ لای جەنابى سەرۆك و لیئى پیاریروه بۆ شەوهى زيانى مىرددەكت پیاریزیت، چونکە رەنگە بهپیئى ياسا سزاي مەرگى بەسەردا بىپېنرىت و پاش بىست و چوار كاتزەمىر گوللەباران بىكريت ....).

- ئاه، ئاه، ئاه ....

- خاتون ياسا لەسەررووى ھەموو كەسيكەودىيە، ئەگەر جەنابى سەرۆك لیئى نەبۇرۇت ....

- ئاه، ئاه، ئاه ....

نەيتوانى قسە بکات. لەۋى راوهستا. رەنگ لە رپووي براو سېپى سۈپى بۇوهوه وەك ئەو دەستەسەرەدەي بە دادانەكانى ونجىر ونجىرى دەكرد، كپ و مات، بى ئەوهى بجۇلۇتىمەوە، بىرى پەرت و بلاپۇرۇپۇوه، پەنجە كانى دەچەماندەوە.

داواكارى گشتىيى لەنيوان ھەردۇو رېزە سەرە نىزەكاندا بىزرىبوو. پاش ماوهىيەك چالاکى، رېڭەكە پە لە گالىسىكە بۇو ئافەرت و پياوى پېشتميان تىيدابۇو بۆ مال دەگەرەنانەوە پاش ئەوهى كاتى خۆشيان لە سەيرانى سەرەكى شار بەسەربىد، كە پاش ئەوان چۆل و ھۆل مایەوە.

گالىسىكەيەكى بچووكى ترام لە شەقامىيەكى لاوەكىيەوە دەركەوت، دەنگى تەق و تۆقى دەھات و، تىپەپى و بەسەر ھىلە ئائىنىنەكانىدا وەرچەرخايەوە.

- ئاه، ئاه، ئاه ....

نەيتوانى قسە بکات. جۆرە چىنگىكى ساردى سەھۆلېند چنگى لە قورگى گىركردبوو، نەيدەتوانى خىلى قوتارىكات، ھەستى كرد جەستەي لە ھەردۇو شانىيەوە بەرەو عەرد بەرد دېتىمەوە. تەنبا بالاپۇشىكى بەتال مایەوە، بەسەرېيك و دوو دەست و دوو لاقەوە. دەنگى گالىسىكەيەكى بەر گوېكەوت لە رېڭەكەوە لیئى نىزىك دەكەوتەوە. رايگەرت و سواربۇوو. ئەسپەكان چۈون فرمىيىك ئاوساواو ئەستورۇرەتىنە پىش چاو كاتىيەك مiliyan وەرچەرخاند و بەرەو دواوه سۈورەنانەوە و

پاشان راوهستان. به شوفیره‌کهی گوت به زووترين کات بیگه‌ینیته ماله لادیسیه‌کهی سهروک کومار. زور به پهله و تامه‌زر قبو، تامه‌زرویه‌کی نائومیدانه، تا را دیده‌کهی گه‌گرجی نه‌سپه کان زور خیرا ده‌ریشتن، که‌چی زوری له شوفیره‌که ده‌کرد خیراتر لییانخوریت ... دهبوو هرچونیک بیت ئیسته له‌وی بن ... خیراتر ... ده‌بیت میرده‌کهی قوتاربکات ... خیراتر، خیراتر ... ئاکام قامچییه‌کهی له‌دهستی شوفیره‌که رفاند... ده‌بیت میرده‌کهی قوتاربکات ... نه‌سپه کان له ئاکامی پینداکیشانی توندی قامچییه‌که خیراتر ده‌ریشتن ... قامچییه‌که به‌ر ئم ته‌نیشت و نه‌و ته‌نیشتی ده‌چووزانده‌وه ... میرده‌کهی قوتار ده‌کات ... دهبوو ئیسته له‌وی بوایمن ... به‌لام گالیسکه ناجولیتیه‌وه ... ده‌یتوانی هه‌ست به‌وه بکات که گالیسکه که ناجولیتیه‌وه، ره‌وره‌وه کان به چوار ده‌وری ته‌وهره نووستووه کانیاندا ده‌خولانه‌وه به‌بی نه‌وه هره‌گیز به‌رهو پیشه‌وه بچن، له شوینی خویاندا راوهستانابون ... به‌لام ده‌بیت میرده‌کهی قوتاربکات ... به‌لئی، به‌لئی، به‌لئی، به‌لئی ... قژه‌کهی شوپ بوروه - ده‌یه‌ویت قوتاری بکات - قۆچە‌کانی بلوزه‌کهی کرانه‌وه - ده‌یه‌ویت قوتاری بکات ... به‌لام گالیسکه که نه‌جوللایوه ... ده‌یتوانی هه‌ست به‌وه بکات که گالیسکه که ناجولیتیه‌وه، ته‌نیا ره‌وره‌وه کانی پیشه‌وه ده‌خولینه‌وه، ده‌یتوانی هه‌ست به‌وه بکات که ره‌وره‌وه کانی پشت‌وه به شیوازیک سست ده‌رۆن وايان ده‌کرد گالیسکه که وهک زوومى کامیرا دریز ببیته‌وه ... نه‌سپه کانی ده‌بینی له دووره‌وه تا ده‌هات بچووک و بچووکتر ده‌بوونه‌وه ... شوفیره‌که قامچییه‌کهی لى سه‌ندبوروه ... نه‌یانده‌توانی به‌و شیوه‌یه دریزه به رۆیشتنه که‌یان بدنه ... به‌لئی، به‌لئی، به‌لئی، به‌لئی، ده‌توان ... نا، نا ناتوانن ... به‌لئی ... نا، به‌لئی ... نا ... به‌لام، بونا؟ بونا؟ ... نا، به‌لئی ... نا ... ئه‌موستیله کانی له په‌نجه کانی داکه‌ند و گۆبەرőکه که‌ی سینگى به‌لئی ... نا ... ئه‌موستیله کانی له په‌نجه کانی داکه‌ند و هەر هەمۇو له لى کرده‌وه گواره کانی گوئى و بازنه کانی هەردوو دەستى داکه‌ند و هەر هەمۇو له

گیرفانی چاکمه ته کهی ئاخنی و بۆ شوفیرە کهی هەلداو، تکای لىّ كرد رانه وەستیت. دەبیت میزدە کەی قوتاربکات. بەلام لەگەل ئەوهیشدا ھیشتە ھەر نەگەیشتوون ... دەبیت بگاتە ئەوئی، بگاتە ئەوئی، بەلام لەگەل ئەوهیشدا ھیشتە ھەر نەگەیشتوون ... دەبیت بگاتە ئەوئی، بپاریتەوه ژیانی میزدە کەی بپاریزن و، قوتاری بکات ... بەلام لەگەل ئەوهیشدا ھیشتە نەگەیشتوون. بەردگەل، دۆل، وشكە قور، سەوزە گیا، بەلام لەگەل ئەوهیشدا ھیشتە نەگەیشتوون ... وەك تىلىٰ ستۇونە کانى کارەبا ناجولىيەنەو، يان وەك تىلەكانى ئەستۇونە کانى کارەبا بەرە دواوه دەگەرېتىنەو، وەك درەختە چىنراوه کان، وەك كىلگە وشك و بىرىنگە کان، وەك ھەورە کان کە تىشكى ھەتاو لەكتى ئاوابۇوندا را زاندۇونىيەو، وەك چوار رپيانى چۆللى پىگە کان، وەك ئاگرى دامركاو لە شوينى خۆيان چەقيون.

ئاکام، لايان دايە ناو ئەمو پىگەيەو کە بەرە كوشكى سەرۆ كايەتى دەچىت، بە پىگەيە كى باريکدا، كە لەناو دارو درەخت و گۈچۈكىا كاندا بىزىدەبىت. دلىٰ توند لىيى دەداو وەنەبوو را بىوو دەستىت. پىگە كە بەناو خانۇو گوندىكى بىچۈك و چۆللى پاڭدا تىيدەپەرى. ليىردا تۇوشيان بە تۇوشى چەند گالىسکەيەو بۇو لە جۈزى (لانداو) و (سلكى) و (كالانش)، لە گوندە كەی سەرۆك دەگەرانەو، خەلکانىيەكىان تىدا سواربوبۇون دەم و چاۋو جله كانيان لەيەك دەچۈن. تەق و تۆقى رەپەرەوە کان و دەنگى سى ئەسىپە کان بەسەر پىگە قىرتاوه كەدا بەرگۈئ دەكەوت و بەرە پىشەوە دەچۈن، بەلام لەگەل ئەوهیشدا ھیشتە نەگەیشتبۇون ... جگە لەوانەي گالىسکە كانياندا دەگەرانەو - فەرمانبەراني پىشىوئى حکومەت و، لەناو گالىسکە كانياندا دەگەرانەو - تۇوشى كەسانى دىكەيىش بۇون بەپى دەگەرانەو: خاودەندى زەوى و زار لەوانەي پىش چەند مانگىكى پىشۇر بە پەلە بۆ دىدارى سەرۆك بانگ كرابۇون و، جووتىياران و كشتىياران كە جۆرە پىلاۋىيەكىان لەپى بۇو لە ھەگبەي لە پىست دروست كراو دەچۈن و، مامۆستاياني ئافرەت كە چەند

خوله‌ک جاریک را دوستان بوق شوه‌ی همناسه و بدنه‌وهو پشوویی‌کیان پیدا بیته‌وهو توزو خول پر چاویان ببوو و لمبه‌ر دوریی ریگه که پیلاوه‌کانیان پچرا بوون و ته‌نوره‌کانیان تا لای شه‌ژنیان بلندبوو بونه‌وه، لمکه‌ل چه‌ند تیمیکی پولیسی هیندیدا نه‌یانده‌زانی چی له ده‌ورو به‌ریان رووده‌رات شتی که‌م نه‌بیت. ده‌بیت میرده‌که‌ی قوتاریکات ... به‌لئی، به‌لئی ... به‌لام تو بلیت همر بگنه شوه‌ی؟. یه‌که‌مین شت شوه‌یه بگنه شوه‌ی، دواتر پارانه‌وهو، قوتار‌کردنی. به‌لام تا ثیسته نه‌گه‌یشتوون. زوری نه‌ماوه، ته‌نیا شمه نه‌بیت له گونده که تیپه‌رن. ده‌بوو ثیسته له‌وی بوواه‌ن، به‌لام پی ده‌چیت گونده که کوتایی نه‌بیت! ئه‌مه هه‌مان ریگه‌یه که روزی پینچ شه‌مه‌ی پیروز ویسی (یه‌سوع) و (پاکیزه) ای تازاره‌کان پییدا تیپه‌رین و به‌سهر شانه‌وه بوون. سه‌گه کانیش ده‌ستیان به حه‌پین کرد کاتیک دنگی میوزیکی ده‌هوله خه‌مگینه‌کانیان بیست، شه‌و کاته‌که که‌ژاوه که به به‌ردم شه‌و بالکونه‌دا تیپه‌پری که سه‌رۆکی لئی لم‌ژیر سه‌یوانیکی شه‌خداونی گول گولیندا راوه‌ستابوو. یه‌سوع به‌ردم قه‌رالدا تیپه‌پری و لم‌به‌ر قورسیی خاچه دارینه که پشتی چه‌ما ببووه، به‌لام سه‌رنجی سه‌سرورمانی ثاراسته‌ی قه‌رال بوو نه‌ک یه‌سوع. تازاره‌کان به‌س نه‌بوون. گریانی کات له دوای کات به‌س نه‌بوو، شه‌و به‌س نه‌بوو به خوی و خانه‌واده‌کان و شاره‌کان لم‌به‌ر نائومیکی پیر نه‌بن، به‌لکو پیویست بوو بو شه‌وهی گوناهه که‌ی زۆرتر بیت له وینه‌ی حه‌زرتی مه‌سیحدا به‌به‌ردم چاوی جه‌نابی سه‌رۆکه‌وه تیپه‌ریت و لم‌به‌ر تازار بنالیتیت، که هه‌ردوو چاوی لم‌ژیر سه‌یوانیکی زیپیتی بهدناودا لیل داهاتبوون، به راستیش له نیوان دوو ریز به‌دکارو درۆزن و لم‌به‌ر ریتمی میوزیکیتی بت په‌رستیدا تیپه‌پری. گالیسکه که لم‌به‌ردم کوشکه جوانه‌که‌دا راوه‌ستا. ژنه‌که‌ی (کرفحال) خیرا تیئی ته‌قاند، ملى ریگه‌یه کی گرت دره‌خته‌کانی شه‌م لاو شه‌و لای له بندابه‌ابونه‌وه. شه‌فسه‌ریک به‌ره‌و رووی هات و به‌رده‌می لئی برسیه‌وه:

- خاتون، خاتون.

- هاتوم چاوم بەسەرۆك بکەویت.

- جەنابى سەرۆك چاوى بە كەس ناكەویت، بگەزىيە.

- (بەلىٰ، بەلىٰ، چاوى پىيم دەكەویت، من، من ھاوسمىرى (كىفخالى) پارىزەرم ...) و ئىدى ھەر بەرھەو پىشەھە دەچوو، خۆى لە چىنگى ئەو سەربازانە راپسکاند بە دواى كەوتۇن و بانگىان دەكەد، تا گەيشتە خانوویيىكى بچووڭ رۇوناکىيە كۈنەكانى لە سىبەرى رۇۋىۋابۇوندا دەبرىسىكانەوه ..... (ژەنەرال مىرەدە كەم لەسىدارە دەددەن!).

پىاوىيىكى بالاً بەرزى، رەنگ تارىك، نىشانەو مەدائى زېپىنى بە سىنگىدا شۇر بۇوبۇونھەو، بەناو ھۆلى ئەو خانۆچكەيدا دەھات و دەچوو. يەكىسىر رۇوي تى كەدو بويىرانە پىى گوت: (ئەى ژەنەرال مىرەدە كەم لە سىدارە دەددەن!) ئەو ئەفسەرە لە دەرەدە بە دواى كەوتىوو ئەو قىسىمە بەگۈيدا دەدا، كە ھەركىز ناتوانىت چاوى بەسەرۆك بکەویت.

وېرەپ رەفتار بەرزى ژەنەرال، كەچى بە ساردى وەلا مىدايەوه:

- خاتون، جەنابى سەرۆك ناتوانىت چاوى بە كەس بکەویت. دەبىت برويت ...

- ئاي ژەنەرال! ئاي ژەنەرال! بەبى مىرەدە كەم چىم بەسەر دىت؟. بەبى مىرەدە كەم چىم بەسەر دىت؟. نا! نا ئەى ژەنەرال! چاوى پىيم دەكەویت، پىيم بەدە با بچىمە ژورۇھە! ئاگەدارى بکەوە من لېرەم! مىرەدە كەم لەسىدارە دەددەن! لېدانى دلى لەزىئر جله كاتىيەوە بەرگۈئ دەكەوت. نەيانھىشت لەسەر ھەردوو ئەژنۇي كېنۇوش ببات. پەرەدە كانى ھەردوو گوپى بە شوين دەنگىدا دەگەران، بەلام بى دەنگى دەيسىمەن، ئەو بى دەنگىيە رۇو بە رۇو داواكانيان كەرەدەن بى پىى بەرسقىيان دايەوه.

له کاتی خوزئا و بوندا گه‌لای سیس بووی دره‌خته کان پیکیاندا ددها، ودک بلیت له ترسی ئهو بایه بیت که هله‌لده کات و له‌سمر عمرد بالیان ده‌داته‌وه. ماندوو و شه‌کەت خۆی هاویشته سەر تەختیک. سەربازه کان له سەھۆلی رەش خولقاون، دەماره کایان رەق هەلاتووه. نالەی دەرونی گەیشتە هەردوو لییوی له‌سمر شیوه‌ی سروهی جلى کەرکەشدار، له دەنگى چەقۇی دەکرد. له‌گەل هەر تەۋەزىمېكى ئاھ و نالەدا لیک له هەردوو گوشەی دەمېيەوه فيشقمەی دەکرد. له‌سەر تەخته کە پان بورووه پاش ئەوهى به ئاھ و نالە کانى تینۇرى شىكاند ودک بلیت بەردیکى چەقۇ تىېشكەره. لەو شوينەيان دورخستەوه کە رەنگ بۇ سەرۆکى لى بەدۇزىبىا يەته‌وه. ژماره‌يەك پاسەوان تىپەرین و وايان لى کرد له سەرماندا بله‌رزيت. بۇنى سۆسىجى سىرو ھەنگۈينى رەش و درەختى سەنەوبەرى توېكىن لادراوى لى دەھات. تەخته کە له تارىكايىدا ودک تەخته دارىيکى ناو دەريا بىزبىوو. شوين گۆركىتى كرد بۇ ئەوهى له تارىكايىدا له‌سەر تەخته کە بىزرنەبیت، تا له ژياندا بىننېتەوه. جارىك و دوو جارو، سى جارو چەندىن جار پاسەوانە کان له‌ناو درەخته کاندا رېيان لى تەننېيەوه. بەدەنگى گر نەياندەھېشىت تىپەرپىت و، بە قۇناغە تەھنگ و بە لۇولە تەھنگە کانيان ھەرەشەيان لى دەکرد ئەگەر له‌سمر رېشتن سورر بۇوايە. پاش ئەوهى لاي چەپوه شىكتى ھىننا، بەرەو لاي راست ژماره‌يەكى زۆرتى پاسەوانى له سەھۆل خولقاو رېيگەيان لى تەننېبۇوه. پارايەوه، تىكۈشا، چون دەرۆزە كەر دەستى پان كەدەوه، كاتىك كەسيان گوئيان لى نەگرت، بەرەو ئاراستەھى بەرانبەر تىيى دەتەقاند.

درەخته کان سېبەرە كەيان بەرەو لاي گالىسکەھى كەرىيە كە بىد، سېبەرە كەھى كە ھېشىتە پىيى نەهاویشتبۇوه سەر پىپىلکەھى گالىسکەھى تا ودک شىتەت گەرایەوه، بۇ ئەوهى بىزائىت ئايە بۇ دوايەمەن جار پارانەوه سوودى ھەيە يان نا. شوفىرە كە

رآبوروه و خهريکبوو خشله بچووكه كان بەريداتەوه كە لەناو گەرمايى باخەلەيدا پالكەوتبوون كاتىك دەستى خىرا دەرىھىنا بۇ ئەوهى جلەوە كەمى پى بىگرىت. بەلاي ئەدەوه كات زۆر سىست و لەسىرخۇ تىىدەپەرى، زۆر حەزى دەكىد بىگەرىتەوه لەناو ھاواەلە كانىدا سنگ دەرىپەرىنېت، بۇ ئەوهىش چەكى خۆي ھەيە: گوارە، ئەمۇستىلە، بازن، دەتونىت بىانخاتە رەھنەوه سوود لە پارەكەيان وەربىگىت. پىيىەكى بە پىيىەكەي دىكەي خوراند، شەپقەكەي بۇ سەر ھەردۇو چاوى راکىشاد، تفلى كرد. لېرە لە تارىكىدا چى رووى دەدا؟. ژىھەكەي (كرفخال)، وەك يەكىك بەددەم خەمەوه رې بكت، بۇ لاي گالىيسكەكە گەپايىوه. لەناو گالىيسكەكە دانىشت و بە شوھىرەكەي گوت تۈزىك چاودۇوان بىت، چونكە رەنگە دەرگا بەكەندەوە ... نىيو كاتىزمىر ... كاتىزمىرلىك ...

کالیسکه که بی شهودی هیچ دنگیکی لی به رزبیتته و به پیکه وت، شهودیش
له بهره شده وی باش گویی لی نه بتوو، یان هیشته به ری نه که و تونون ... ریگه که به
قدم ته پولکه یه کی زور لیژدا بُ ناو دلیلک شوُر دبووه وه، پاش شهود، جاریکی
دیکه بهره و شاره که به رز دبووه وه. یه که مین سوره تاریک. یه که مین خانووی
سپی. به کونی دیواریکه وه ریکلامیک لمباره (تونوفرقه) وه هله لوسرابوو ...
ههستی کرد که هه مو شتیک تیگه ل به خمه گینیه که هی شهود دهیست ... هه وا
... هه مو شتیک. له هه فرمیسکیکدا دهیشت کومه لیه کی خور هه بتوو ...
به سه دان دلوبه ی ثاورینگ له قه راغی سهربانی خانووه کانه وه ده رژانه سه ر شوسته
ته سکه کان ... خوین خه ریکبوو به ده ماره کانیدا را ده وستا ... چونیت؟.
نه خوشم، زور نه خوشم ... شهی سبه ینی، چون دهیست؟. به هه مان شیوه. رُزشی
دوا تریش به هه مان شیوه ... به خوی و دلامی پرسیاره کانی خوی ده دایه وه ...
شهی شه و رُزشی دوای سبه ینی ...

كورسایی مردووان وا دهکات زهوي شهوانه بخولیتنهوه، به رۆژ به هۆي قورسایي زيندووانهوه دەخوليتهوه ... کاتیک ژماره‌ي مردووان له ژماره‌ي زيندووان پتر دهیت، ئهو کاته شهود دهیتنه هەمیشه‌يی، کۆتاپى نایت، چونكە زيندووه کان ته‌واوى ئهو قورسایي‌يیان نایت رۆژ بگىرنهوه ... گاليسکە کە راوه‌ستا؟ رېگە کە راستايي بۇو، بەلام نەك بۆ وى، لەبەرئەوهى لەبەردەم دەرگاي بەندىخانه راوه‌ستا، کە هەبیت و نەبیت .... لەسەرخۇ بەرھو پىشەوه چوو، ھەنگاۋ ھەنگاۋ، خۆي بە دیوارەکەوه نووساندبوو. جلى پرسەئى لەبەر نەبۇو، بەلام وەك شەمشە كۆيىرە دەيتوانى بە دەست پىيودان ھەست بە شت بکات لە تاريکايىدا... ترس، سەرما، بىزىھاتنهوه، ھەمۈريان بەسەرىدا زال بۇوبۇون بۆ ئەھەي خىرى بە دیوارەکەوه بنووسىنىت کە دەنگى تەقەي گوللەكان بەرپەرج دەداتەوه.... ھەرچۈنىك بۇوه، ئەوان ناتوانى تەقە لە مىرددەکەي بکەن، بەم شىپەيە، کە وى لەۋى راوه‌ستايىت. چۈن ئەم شتە بۆپياوگەلى وەك ئهو، خەلکانى وەك ئهو رۇودەدات، چاۋو، زارو، دەستيان ھەيەو، قىشيان بەسەرەدەيەو پەنجەكانيان نىنۇكىيان پىيۆيە، ددان و زمان لە دەمياندايەو قورپىگىان ھەيە ... ناشىت تەقە لە كەسانىكى لەو شىپەيە بکەن، خەلکانىك رەنگى پىستيان ھەمان پىستەو، رېتمى دەنگىيان ھەمان رېتمە، بە ھەمان شىپەي شت بىينىن و، شت بىستان و، چۈونە نىيوجىگەو، لە خەو ھەلسەن و، ئەۋىندارى و، دەم و چاۋ شوشتىن، نان خواردن و، پىكەنин، رېكىردىن، ھەمان بىرۋا و گومانىشيان ھەيە ...

(۳۲)

جهنابی سهروک

پاش ئەودى بە پەلە فريشته رۇو بۇ كۆشكى كۆمارى بانگ كرا، بە نىڭەرانىيەو بىرى لە حالتەكەي كاميلا دەكردەوە، جۆرە نەرم و نىيانىيەك لە روانىنە پەريشانە كانيدا بەدى دەكران كە بەلاي ئەودە شتىيەكى نوى بۇو، ھەرودە دەربىرىنىكى نوبىي مەرقىيانە بە چاوابىيەو بەدى دەكرا. لە گىزەنگى گومانە كانيدا دەخولايەوە ھەلۈيىستى دەگۆرپى، وەك ئەو ئەزدىيە ترسنۇكەي لە كلکى خۆى ھەلدەنوتىت، بچىت يان نەچىت؟ سەرۆك يان كاميلا؟ كاميلا يان سەرۆك؟..

ھىشتى بە هاندانە كانى ئافرەتە مەيخانەچىيەك دەكىد كە پالى پىيەد دەنا بچىت، ھەستى بە رېتىمى دەنگى پارانەوە ئاساكەي دەكىد، چونكە بىرای وابوو بە چۈونى ئەو ھەلىك بۇ ميانگىرى لە پىنناوى (فاسكىز)دا دىتە كايەوە. (تۆ بېر، من ليئە دەمىيىنمەوە چاوم بە نەخۆشەكەوە دەبىت). بە رېيگەوە، پې بە ھەناسەي ھەواي ھەلمىزى.

سوارى گالىسکەيەك بوبۇو بەرەو كۆشكى كۆمارى دەرۋىشت. دەنگى سى ئەسىپە كان كە بەر عەرددە تاويرىنە كە دەكەوتىن ... خولانەوەي نەرمى رەورەوە كان. بە وردى دەستى بە خويىندەوەي ناوى كۆگە كان كرد كە بە بەرچاوابىدا تىندەپەپىن: (قىلى سور) ... (شانەي ھەنگ) ... (گەركان) ... ناونىشانە كان بەشەو زۆر رۇونتر بۇون لە رۆژ

... (هیلی ئاسنین) ... (مریشک و جووجمله). هەندێک جاریش چاوی به ناوی (چینی) ش دەکوت ... (لوون لى لوون و ھاوبەشە کانی ...) (کوان سی شان) ... (فوو کوان بین) ... (شوون شان لwoo) ... (سی یوون سی). بیری له ژنهراڵ (کانالیس) دەکردەوە. دەبیت بۆ ئەوه بە دوویاندا ناردووه تا دوايەمین ھەوالى پى رابگەیەن ... نەکەردەنییە! ... بۆچى نەکەردەنییە؟ ... دەستگیریان کردو گوشتیان ... یان رەنگە نەیانکوشتیت بەلکو دیسان له بەندیخانەیان توند کردیت. لەناکاوا تەپ و تۆزیک ھەلیکر. بایە کە زۆرانبازی له گەل گالیسکە کەدا دەکرد. ھەموو شتیک پىئى تى دەھیت! کاتیک گەیشتنە دەرەوەی شار، گالیسکە کە بە شیووه‌یە کى نەرم و رەوان دەرپیشت، وەک تەنیکى رەق لەناکاوا ببیتە تەنیکى شل. فریشته روو ھەردوو ئەزتوی خۆى بە ھەردوو دەستى گرت و ھەناسەیە کى ھەلکیشا. تەق و تۆقى گالیسکە کە لەناو ھەزارەها دەنگى شەودا بزربوو، کە لەسەر خۇو پىتەوو تۆپ ئاسا دەکشا. واى زانى گویى لە دەنگى ھەردوو بالى فرنديە کە خەریکە دەفریت. بەلای چەند خانووییکى تاك و تەراو لیزەو لەویدا تىپەرپىن. چەند سەگىيکى نىوچە مردوو پىيان حەپىن... .

بریکاری و ھزارەتى جەنگ لەبەر دەم دەرگەی نووسینگە کەيدا چاودەپتى دەکرد. کاتیکى ئەتۆ بۆ تەوقە کردن تىنەپەرپى تا جەگەرە کەی لەسەر لیوارى تەپلە کى جەگەرە کە داناو يەكسەر بۆ ھەوانگەی جەنابى سەرۆك پىش خۆى خست. فریشته روو بازووی بریکاری و ھزارەتى گرت و پىئى گوت:

- ژنهراآل، نازانیت جەنابى سەرۆك بۆچى بەدوايدا ناردۇوم؟.

- نا، بەرپىز مىگىلىتۆ، ئەوه نازانم.

ئەو کات زانى بابەتە کە چىيە. پىئەنینىكى كورت، دوو تا سى جار دووبارە بۇوەوە، کە بەرسقى ناراستەو خۆى برىکارى و ھىزىر واى لى كرد بىللە مىتەوە. کاتیک گەیشته ژۇورە کەی سەرۆك دارستانىك بوتلە شۇوشە لەسەر مىزىكى خې بىنى، لە تەنیشتىشىيە و چەند قاپىيکى پى له گوشتى سارد لە گەل مىوهى ئەفۇكاتقۇ زەلاتەي

بىبىرى سهوز دانرابۇن. تابلو كەيىش بە قەندەفە كان تەواودبۇو كە لىرەو لەۋى سەراوبىن لەسەر ئەمرە دانرابۇن. پەنجىرە كان بە لىوارە كانيانەوە كە لە شۇوشەمى سېبىي تارىك دروست كرابۇن و، لەسەررۇوي ھەر يەكەيانەوە پۆپە كەلەشىرىيەنى سۈورىيان بەسەرەد بۇو، دەكۆشان بەرى ئەو تىشكەن بېگىن، كە لە گلۇپە كانى باخچە كەوە دزەيان دەكەد زۇورەوە. ئەو ئەفسەر سەرباازە چەكدارە كان سەرقالى پاسەوانى بۇون، ھەر ئەفسەرەد لەبەردەم دەرگايىھەك و، ھەر سەربازىيەك لای درەختىك. جەنابى سەرۆك لەولايى زۇورە كەوە بەرەد پېشەوە ھات، زەوى زۇورە كە وا دەھاتە پېش چاولەزىر ھەنگاوهە كانىدا بەرەد پېشەوە دەچىت و بنمىچە كەيىش بەسەر سەرىيەوە.

خۆشەويىست سلاۋى لىّ كردو گوتى: (جەنابى سەرۆك) بە ھەلەداوان پۇيىشت و ئامادەي خۆى پېشان دا لە خزمەتىدا بىت، كاتىيەك قىسە كەي پى بىرى و گوتى:
- نىي... نىر... ييرقا! ^(۱۶)

- ئايە جەنابى سەرۆك مەبەستى (منىرۇقا) ئى خواودندى جوانىيە؟!
بەرپىزى بە ھەنگاوى درىز درىز لە خوانە كە نىزىك بۇودەو، ھاوارى بەسەر خۆشەويىستدا كرد بى ئەوهى گۈئ بە قىسە كەي لە بارەي (منىرۇقا) وە بىدات:
- مىكىيل دەزانىيت ئەوهى (مەى) ئى داھىننا لە بىنەرەتدا بۇ خۆشاوى تەمەن درىزكىردىن دەگەرە؟.

خۆشەويىست خىرا گوتى: نا، جەنابى سەرۆك، نەمدەزانى.
- شتىكى سەيرە، خۆ ئەوه لە ئىنسىكلۇپىديادا ئامازەدى پى دراوه.
- شتەكە بە راستى سەير دەبۇر ئەگەر نەزازىنى ئەو زانىارىيە لەلایەن پىباويىكەوە بوايىھە، وەك تو جەنابى سەرۆك زانىارى زۆرى بىزانىيە، ئەوهى لەخۆرا دەيىنېت خۆى بە دىيارتىرين سىياسە توانانى چەرخى نوى بىزانىت. بەلام سەير نىيە ئەگەر لای منوھ بىت.

بەرپزى هەردوو پىلۇرى داگرت بۆ ئەودى دىمەنى ئەو بشىۋىيە دەورو بەرى نەبىنېت، كە لەو ساتەدا بە هوى كارىگەرى سەرخۆشىيە كەيەوە دەبىنى.

- ئاي، بەلىٰ، من زۆر شت دەزانم!
ئەودى گوت و پاشان دەستى بۆ ناو دارستانىك بوتلە شۇوشەي ويسكى رەش شۆر كەرددەوە، پەرداخىنىكى بۆ فريشته پوو تى كرد:
- مىگىيل بىنۋەشە.

قسە لە كەروويدا خنكا. شىتىك لە قورپكى كىرى كردىبوو، بە سىنگى خۆيدا كىشا بۆئەودى خۆى لى قوتاربىكەت، لە كاتىكىدا ماسولكە بچۈركە كانى ملى تونىدبوون و دەمارەكانى لاجانگى ئەستور بۇون. خۆشەویست هەندىك پىپسى دايە هەللىقۇراند، پاش چەند قومىك تواناي قسە كەرنى و بەرهاتەوە.
دەستى بە پىكەنин كرد كاتىك ئامازىدى بە فريشته پوو كرد: (ها، ها! ها، ها! ها، ها! لەسەرە مەرگدایە)... قاقايى پىكەنин بە دواي قاقايى پىكەنیندا ... (لەسەرە مەرگدایە، ها، ها! ها، ها!).

دەم و چاوى خۆشەویست زەرد هەلگەرا، پەرداخە ويسكىيە كە بە دەستىيەوە لەرزىيەوە كە تازە بۆ تەندروستى سەرۆك لىيى هەلقۇراند.
- (جهنابىي .....)

بەرپزى قسە كەي پى بىرى و گۇتى:
- ..... سەرۆك هەممۇ شىتىك دەزانىت. ها ها! ها! ها! ... لەسەرە مەرگدایە، بە ئامۇزىگارى شىتىك، ودك هەممۇ روحانىيە كان وان! ها ها! ها! .
فريشته پوو پەرداخە كەي لەقەد لىيۇي نىزىك كردەوە فشارى خستە سەر كاتىك لىيى خواردەوە بۆ ئەودى رى بە خۆى نەدات لە توورىيدا هاوار بکات. تازە ڕۇوناكىيە سوورەكەي بىنى، خەرىكىبوو شالاۋ بباتە سەر ئاغاكەي و پىكەنинە ناپەسەنەدەكانى لە سىنگىدا بخنکىيەت، مەشخەللى خوينى تىكەل بە مەيمەكەي

بینی. ئەگەر شەمەندە فەریک بەسەر جەستەیدا تىپەپىبايە، ئەوە شەودنەد ئازارى نەدەبۇو وەك ئەوەدى ئىستەھەستى پى دەكت. بىزى دەھاتەوە. بەلام بەردەوام وەك سەگى راھاتووی زىرەك دەجۇولايەوە، كە بەو پىشكە پىسايىھ شادومانە بەرى كەوتتووەو، بە ئارەززوو خۆشۈستىنى نەمرى و لە ژياندا مانەوە تىكەلاؤە. بىزەيەكى هاتى بۆ ئەوەى رەقەكەي خۆى پى بشارىتەوە، بەلام مەرگ بە ھەردوو چاوه مەخەملىيەكەيەوە بەدى دەكرا، وەك كەسىك ژەھرى خواردىت و ھەست بکات دەم و چاوى خەرىكە ئەستور دېت. بەرپىزى خاودنە شکۈيش مىشىكى راۋ دەنا.

- مىگىل يارى راوه مىش نازانىت؟.

- نا جەنابى سەرۋەك.

- ئاي، بە راستى تۆ ... لەسەر مەرگدايت! ها ها! ها! ... هى هى! هى! هى! هو هو! هوو. هوو!

بەردەوام لە قاقاي پىكەنинى دەداو راوى مىشەكەي دەنا، كە لە شۇينىيەكەوە بۆ شۇينىيەكى دىكە ھەلددەفىرى و كراسەكەي لە پاشتوئەكمى ھاتبۇوە دەرەوە، دوگمەكانى پاشتوئەكمىشى بەرزبۇوبۇونەوە، قەيتانەكانى پىيالاوه كەيىشى كراپۇونەوە، ليك بە لاي دەمیدا چۈرۈڭەي بەستبۇو، لە كاتىكدا تىشىكىكى زەرد وەك زەردىنەي ھىللىكە لە چاۋىيەوە برىسىكە دەدا.

وازى لە راونانى نىچىرەكەي هيئا و بە ھەناسەبرىكى گوتى: مىگىل، يارى مىش باشتىن راپورادن و ئاسانتىن يارىيە لە جىهاندا، تەنبا شت كە لەو يارىيەدا پىتىمىت پىتىھەتى سنگ فەوانىيە. كاتىك منداڭ بۇم لە گوندەكەي خۆماندا يارى مىشمان بە چەند ملىمېك دەكەد).

دەم و چاوى درژ بۇو كاتىك ناوى گوندەكەي خۆيانى هيئا، پەلەيەكى رەش پۇخساري داگرت، رۇوي وەرچەرخاند تا سەيرى نەخشەيەكى كۆمار بکات كە لە پشتىيەوە ھەلۋاسرابۇو، مىستە كۆللەيەكى ئاراستەنى ناوى گوندەكە كەرد.

له ئەندىشە خۆيدا ئەو رېگەيانى بىنى كە به مندالى كاتىك هەزاربۇو تەپاتىنى تىدا كردون، ئەو كاتەي هەزاربۇو، هەزاربىيە كى ستەمگەرانە، كە به گەنجىش تەپاتىنى تىدا كردون و ناچاربۇوه بە بازوى خۆي بىشىو زيان پەيدابكاش، لە كاتىكدا دوو رەگە كان ئەوانەي سەر بە خانەوادە زەنگىن بۇون كاتى خۆيان بەم راپواردن و بەم راپواردن بەسەر دەبرد. خۆي بە بچووك هاتە پىش چاوا، لە خوار سىبەرى ھاوتەمەنە كانىيە ودىيە، دوورەپەرىز لە هەموويان، لە زىير گلۇپى رېگە كەدا دانىشتۇوه كە راھاتبۇو لەبەر رۇوناكىيىدا سەعى بکات، لە كاتىكدا دايىكى لەسەر نويىنە شەپىك دەنۈست، بايەكەمىش بە رېگە چۆلە كاندا گەھى دەھات و بۇنى پەزو مەپو مالاتى دەھىينا. پاشان خۆي لە نۇسىنىڭ كەيدا وەك پارىزەر لە پارىزەرانى پلە سى بىنى، لەناو سۆزلى و قوماربازاو پاشەرۆك فرۇش و ئەسپ دزەكاندا، ھاولە كانى، كە پرسى گۈينكىيان تاوتۇي دەكرد، بىزيان لى دەھاتە وە بە چاواي سووك سەيريان دەكرد.

يەك بە دواي يەكدا، چەندىن پەرداخە مەبىي ھەلقۇراند. ھەردوو چاواي زەقى لەناو رۇخسارى سەوز ھەلگەراویدا بىرىشكەيان دەھات، نىنۇكە رەش داگەراوه كانىشى چوارچىيە هەردوو دەستە وردىلە كەيان دىيارى دەكرد.

- ئاي چەند قورەمساغن.

خۆشە ويست بالى گرت. وا دەھاتە پىش چاوا كە سەرۆك كەسانىك لەبەر دەم خۆيدا دەيىنېت كاتىك چاواي بەناو ژۇورە لىلە كەدا دەكىيە.

دۇوبارە گوتى:

- (ئاي چەند قورەمساغن!) پاشان بە دەنگىكى نزم گوتى : [پارالىس سۇنرىنتى)م خۆش دەويىست، بەرددەام ھەر خۆشم دەويىت، خەرىكىبوو بۆ پلەي ژەنەرالى بەرزبىكە مەوه، چونكە سەرى دانىشتۇوانى گۈندەكەي پان كەردىمەوهو پىسواو سەرشۇرى كردن، ئەگەر دايىكم نەبۇوايە ئەوه ھەموو لەناو دەبردن و

تۆلەی ھەموو ئەو رىك و كىينەيەي منى دەكىدەوە كە بەرانبەريان ھەمە، كە شتىگەلىكىن بە تەنبا خۆم دەيانزانم. ئاي چەند قورۇمساغن! لەۋەيش خراپتى ئەۋەيدە كە ئىستە كوشتووپيانو خەللىكىش لە ھەموو لايەكەوە نەخشە بۆ ئەو دەكىشەن من تىرۇر بىكەن و، دۆستە كانم وازم لى دېنن و، نەيارانىش زىياد دەكەن و ... نا، نا! يەك بەردى (دالانى خواوەند) بەسەر يەكەوە نامىننەت [.]

وشه كان بە شىيودىيەك لە ھەردوو لييويەوە دەھاتنە دەرەوە وەك گالىسىكەيەك بەسەر رېڭەيەكى خزدا بپوات. خۆى بەسەر شانى خۆشەويسدا نۇوشستاندەوە، بە دەستە كەدىكەي فشارى دەخستە سەر ورگى، سەرى دەسۈورا، ھەردوو چاوى نوقابۇون، ھەناسە كانىشى چوون بەفر سارد بۇون، ئەۋەندەي نەخايىاند رېشانەوەيەكى زۆرى رەنگ پېتەقالى ھەلەتىنايەوە. بىيكارى وەزارەت چووه ناو ژۇورەكەوە دەفرىيەكى شۇوشەي ھېيىنا دروشى كۆمارى بە قەد بىنەكەيەوە چاپ كرابوو. كاتىيەك زىيانە كە تەواو بۇو - كە زۆربەي بەر جله كانى خۆشەويسەت كەوت - ھەردوو كىيان بە ھارىكاري يەكدى ھەلیان گرت و لە سەر قەرەۋىلەكەيان درېيىكەردى.

دەگریا و بەرەوام ھەر ئەمەي دووبارە دەكىدەوە: (ئاي چەند قورۇمساغن! ئاي چەند قورۇمساغن!).

بىيكارى وەزارەت كاتىيەك دەھاتنە دەرەوە بە گۆيى خۆشەويسەتىيەوە سرپاندە: (پېرۇزە بەرپىز مىگىلىتى، پېرۇزە. جەنابى سەررۇك فەرمانىداوە ھەوالىي ژنهپىنانە كەت لە ھەموو رۆژنامە كاندا بالۇ بىكىتىمەوە، لەگەل نۇوسىنى ناوى ئەو لە سەررووى ليىستى ناوى ئاھەنگىزەكانەوە).

چوونە ناو رېپەوەكەوە، بىيكارى وەزارەت دەنگى بەرزىكەرەوە گوتى: - ئەۋەيش وېرائى ئەۋەيدە كە لە سەرەتاواه لېت رازى نەبۇو، چونكە پىيى گوتىم: (نەدەبۇو يەكىن لە دۆستانى (پارالىيس سۆنرىيەتى) ئەو كارە بىكەت كە مىگىلى كەردى، بەلايەنى كەمەوە دەبۇو مۆلەمتى لە من وەرىگرتايە بەر لەۋەي كىيىزى يەكىن لە

نه یاره کامن بخوازیت). به پیز میگیلیتۆ کە ساتیک همن دەيانه ویت ئازارت پى بگەيدەن، بەلى، دەيانه ویت ئازارت پى بگەيدەن. ئاشکرايە، تىكۆشام واي لى بکەم تىيگات كە خۆشەویستى سۆزىكى كەللەرق و بەتهۋىز و يەكلاخەرو فېيودەرە.
- زۆر سوپاس ژەنەرال.

بىيکارى وەزارەت، لە كاتىكدا بەردو لاي نۇوسىنگە كەى خۆى چەند پالىكى نەرمى بە (مېگىل) سەوه نا و بە درېشىي كات ھەر پىدە كەنى، بە دەنگىكى خوش درېشە دايە:
- باشە، وەردو سەيرى ئەمە بکە. وەر سەيرى رۆزئىنامە كان بکە! وينە ئافرەتە كەمان لاي (خوان)ى مامى دەستكەوت. زۆر جوانە ھاوارتى خۆشەویستىم، زۆر جوانە!
خۆشەویست دەستى بۆ كۆمەلە رۆزئىنامە كە درېشىكىد كە لە نزمايى دانزاپۇن. لە تەنيشتىيە وينە ئاشەتى سەرەتكى دەپىنرا، وينە بەپېز خوان كانالىس، ئەندازىبار، بەپېز خۆسى ئەنتۆنیي براي. (زەماوندىك لە چىنى بالا. شەوى راپوردو ئاهەنگى ھاوسەرگىرى خاتۇرى بەپېز كاميلا كانالىس و بەپېز مېگىل فريشتنە رۇو بەرپىوهچوو، بۈوك و زازا ....). چاوى گەيشتە دېپەكانى شاشەتە كانى مارە بېينە كە .... (شاشەتە كانى مارە بېينە كە برىتى بۇون لە خاودەن شكۆ سەرۆك كۆمارى دەستورى، كە ئاهەنگى زەماوندە كە لە كوشكە كە ئەو بەرپىوهچوو، و دەزىرە كانى دەولەت و ، ژەنەرالە كان ...) بە سەر دېپەكانى لىستى ناوه كاندا بازىدا ... (لە گەل ھەر دەردو مامى بۈوك بەپېز خوان كانالىس ئەندازىارو، بەپېز خۆسى ئەنتۆنیي كانالىس). لە كۆتايى ئەو بېگەيدەشدا : (وينە كەى خاتۇر كانالىس لە ستۇونى كۆمەلایەتىي چاپى ئەمەر قۇزئىنامە ئاسىيەنال) بالا و بودتەوە. ئىمەيش پېخۇشحالىن پېزىزىبايى لە ھەر دەردو لا بکەين و ھىوابى خەتمە وەرىيەن لە ژيانى نويياندا بۆ بخوازىن).

فريشتنە رۇو نەيزانى سەيرى ئەمە بکات ... (شەرى قىدان بەردەوامە. پېشىبىنى دەكىيەت ئەم شەو ئەلمانە كان ھىرىشىكى نائومىيدانە بکەن).

چاوی له سه‌ر لایپرده‌ی هه‌والله‌کانی درده‌وه گویزاییه‌وه دوبهاره نوسینه‌که‌ی تیز
وینه‌که‌ی کامیلای خوینده‌وه. ئهودته ئه و ته‌نیا که‌سه‌ی خوشم ده‌ویت لهم
گالت‌هه‌جاریه ناشیرینه‌دا تیوه ده‌قورتین که هه‌موریان به‌شداری تیدا
ده‌کمن؟. بريکاری و‌زاره‌ت رۆژنامه‌که‌ی له ده‌ست ستاند:

- ئه‌ی پیاوی به‌خته‌ودر، تو خه‌ریکه بپوا به چاوی خوت ناکه‌یت!
فریشته روو بزدیه‌کی هاتى.

- هاوارپیم، به‌لام پیویستت به‌وه‌یه جله‌کانت بگوپیت. گالیسکه‌که‌ی من ببه.
- زۇر سوپاس ژنه‌رال.

- سه‌یر بکه ... ئهودته له‌وییه. به شوفیره‌که بلى به زووترين کات
بتگه‌یه‌نیتت مالله‌ودت پاشان جاریکی دیکه بگه‌ریوه تیزه. ئیواره‌ت باش ...
له‌گەل پیروزبایمدا ... ئۆی، بهم بونه‌یوه، ئه‌م رۆژنامه‌ییش ببه با ژنه‌که‌ت
بیبینیت، پیروزبایی به‌نده‌ی خزمه‌تکاریشتی بی راگه‌یه‌نه ...!.

- من بۆ هه‌موو ئه‌و شتانه سوپاست ده‌کم، ئیواره‌ت باش.
گالیسکه‌که، خوشه‌ویستی تیدا بwoo، بی‌هیچ ده‌نگیک به‌ریکه‌وت، ودک بلىتت
تیزیکی رده‌هو دوو ئه‌سپی له دووكەل دروست کراو رايدە‌کیشن. زیکه زیکی
زیکزیکه‌که کان پانتاییه‌کیان له سه‌رورو گوشه‌گیریی کیلگە کان پیکھینابوو که بون
و به‌رامه‌ی گوله میلاقه‌یان لى ده‌هات. هه‌روده‌ها گوشه‌گیریی کیلگە کانی گه‌نم
شامی که پیش کاتی خویان چرویان کردووه‌وه لوه‌رکه به ئاونگ ته‌پیووه‌کان و
شوره‌ی باخچه‌کان که گوله پاسه‌مینیان به‌سه‌ردا شپر بوروه‌ته‌وه.

له دلى خویدا گوتى: (بەلى، ئه‌گەر گالت‌هه‌تم پى بکات ده‌مېنکىتىم)، ده‌م و چاوی
خۆی له کورسیيە‌که‌ی پشت‌هه‌وه شارد‌هه‌وه نه‌وه‌ک شوفیره‌که ئه‌و ده‌ریزىنە بخوینیتت‌هه‌وه
به چاوییه‌وه ده‌بىنرا: بارستاییه‌ک گوشت‌هه‌وه به‌سه‌ر سینگى ماتتىلى كۆمارىيە‌وه
پان بوروه‌ته‌وه، ده‌م و چاوی پان وشك و برنگ و كپ، مەچه‌کى كراسه‌که‌ی هه‌ردوو

دەستى شاردىزتەوە تا هىچ كۆيىھەكى ديار نەبىت تەنبا پەنجەكە كانى نەبىت، پىلازە لە پىست دروست كراوهەكەيشى خەلتانى خويىنە.

ئەو حالەتە نەبارانە هەلچۈرۈدە لەگەل جۈرۈھى گالىسکەكەدا نەدەگۈنچا. ئارەزووی دەكەد بۇ خۆى كېپ و بى دەنگ دانىشتايىھ، وەك بى دەنگى و كېپىي ئەو پىاوەكۈزە لە بەندىخانە تاوانەكەي غايىش دەكتەوە، كېپىيەكى بە رۋالەت و، لە دەرەوە، كە قەربۇو كەرنەوەيەكى پىيىستى ئەو گەرم و گورپىيە بىنۇيىت كە هززەكانى دەھەزىنېت. خويىن لە دەمارەكانىدا گىز بوبۇو. لەو شەھە ساردەدا سەرى لە پەنجەرە گالىسکەكەوە دەرھىتا، ھاواكتە بە دەستەسپىيەكى بە ئارەق و فرمىيىك خۇواساۋ پاشاوهى رىشانوهى ئاغاڭەمى بە قەد جله كانىيەوە پاك دەكەدەوە، لە رقاندا جىنىيى دەداو نەفرەتى دەكەد دەگریا ... (ئاي ئەگەر تەنبا بىتوانىيە ئەو پىيىكەنيانە بىسىمەوە بەسەر گىانىدا بەتال كەرمد!).

گالىسکەيەكى دىكەيان پېتىرا گەيشت ئەفسەرلىكى تىيدا بۇو، پاشان لەسەر پىيگەكە پىشىيان كەوت. ئاسمان بەسەر يارىيە شەترەنجىيە ھەمىشەيىھەكى خۆيدا بىرىسکەيەكى دا. ئەسپەكان چاپۇكانە بەناو گەردەلۈلىك تەپ و تۆزدا بەرە شار غاريان دەدا. فريشته رۇو بە خۆى گوت: (كىش مەليلك!) چونكە لەو گەردەلۈلە تەپ و تۆزە دەپروانى ئەفسەرەكە بەناویدا تاوى دەدا تا ئافرەتىك لە ئافرەتە دۆستە كانى سەرۆك بۇ جەنابى سەرۆك بەھىنېت. لە پەيامبەرى خواوەندە كان دەچۈو. لە ويىستگەي ناوندى هيلى شەمەندەفەر، كىيىكارەكان لە گەل ھەلدەستا كالاكانيان غەلبە غەلب و شاورى شەمەندەفەرەكاندا كە ھەلمىيانلى ھەلەدەستا كالاكانيان دادەگرت. رىيگەوابانە كان بە سىبېرى قولەرەشىيەك تەنرا بۇونەوە كە لە بالكۆنى بالەخانەيەكى بلنىدى كەسکەوە دەپروانى. لەگەل ھەنگاوى سەرخۆشەكاندا كە لەتريان دەبردو، پىاوەيىكى شىيۆھ گىيل و گەموج ئەرگۈنېيىكى زۆر زەبەلاحى لە دووی خۆى رادەكىشىا، وەك بلىيىت تۆپخانەيەكەو پاش شىكستى سەربازى رادەكىشىيت.

(۳۳)

بریار دان

بیوه‌ژنه‌کهی (کرفخال) سه‌رگه‌ردان سه‌ری بهم مال و بهو مال‌دا ده‌کرد، له هه‌موو شوینیک به سارديسيه‌وه پيّشوازبيان لى ده‌کرد، به بونه‌ی مردنی ميّرده‌که‌يه‌وه زور که‌س نه‌يانوپرا، ته‌نيا زماره‌يه‌کي که‌م نه‌بيت سه‌رخوشی لى بکهن و خه‌مباري بنويتن له ترسی ثه‌وهی نه‌وهک به نه‌ياری حکومه‌ت له‌قه‌له‌م بدرین. زور جاريش خزمه‌تكاره‌كان له په‌نجمه‌ره‌کانه‌وه سه‌ريان ده‌رده‌هيننا بى شهرمانه به‌سه‌رياندا ده‌قيراند:

- (كېيت ده‌ويت؟. ئۆي، كەس لە مال نېيە).

كاتيك گېيشته مال، ئەو به‌فرهی له ئاكامى ئەو سه‌ردانانه‌وه به‌سه‌ريدا باربييوو، تواييه‌وه. ده‌ستى به گريان كردو به كول فرمىيىكى لە به‌رددم وينه‌ي ميّرده‌که‌يدا ده‌باراند. هيچ هاودلېكى نه‌بwoo ته‌نيا كوره بچووكه‌که‌ي نه‌بيت، له‌گەل كاره‌که‌رىكى كەرپدا، كه به دەنگى به‌رز هاوارى به‌سەر مندالله‌کەدا ده‌کرد و دەيگوت: (خۇشەويسى باوک گەورەترين دەستكەوتە له زياندا!), له‌گەل يېيىمەتتۈويه‌كدا كه به‌رددوام ئەم رېستانە‌ي دوبارده‌كردەوه: (يېيىمەتتۈويه‌كى پاشايانه له پورتوگالله‌وه، جله‌كانى سه‌وزن و هيچ ملىمييکى پى نېيە! ئەم پاريزىدز به‌يانىت باش. بوللى تەۋقەم

له گهان بکه. واشه کان له ناو دستشوره که دان. بوکرووزی جل سورتان دیت. نهینیی قوربانیی پیروزه، پیروزه، شازنی پاکیزه‌ی فریشته‌کان، ئه و پاکیزه‌یی به بئی ئمودی توختنی بکهون سکی پپ ببوو. ئای، ئای ....).

له مال چووه دردوه بو ئهودی ئه توکاکارییه‌ی بو مۆر بکهن که ئاراسته‌ی سه‌رۆکی کردووه بو ئهودی تەرمى میردەکەی بەدنه‌وه، بەلام له هەموو ئه و مالانه‌ی بەسەری کردنەوه نەبییرا باهه‌تەکه بورووژتینیت، چونکه به ساردى و به دوو دلى و به كۆكىن و به بى دەنگىيەكى رەشبىنەوه پىشوازىيان لى کرد. پاشان ئه و داواکارىيە لە گەل خۆى هيينا، که لەزېر شالە رەشە كەمیه‌وه ببو تەنیا مۆرى خۆى پىّوبوو.

ھەموويان رۇوی خۆيان لى وەردەچەرخاندو، خۆيان گىل دەکرد گوايىھ نايىيىن، لەپەر دەرگا كاندا بەبئى و شەھى باوي : (فەرمۇو وەرە ژۈورەو) پىشوازىيان لى کرد. ھەستى بەوه دەکرد وەك بلىيەت تۇوشى درم و پەتايدىكى نەھىيە ھاتىيەت، درم و پەتايدىكى خراپتەر لە نەدارى، خراپتەر لە كولىيرا، له گارانەتا، لە گەل ئهودىشدا كۆمەللىك (نامەي بىن ناو) ي پى گەيىشت، وەك كارەكەرە كەرە كە دەلىت ھەركە نامەيەكى دۆزىبایي وە لە درزى دەرگا بچووكەكى مۇوبەقە كەمە فرى درايىتە ژۈورەو، كە بەسەر كۈچەيەكى تارىك و چۆلدا دەپوانىت. كە بىتىن لە كاغەزى نۇوشتا وە بە دەستو خەتىكى لەرزۆك نۇوسراون و لە تارىكابى شەمودا لەو شوينىھ دادەنیي، لەو نامانەدا كەمترىن شت ئەدبوو، بە ئافرهتى پیروز، شەھيدو، بەستەزمان ناوزدىيان دەکردو پايىھى میردە بەدبەختە كەيان بو ئاسمان بلند دەکرددەو، وردەكارى درندا نەي ئە تاوانانەيان باس دەکرد كە كۆلۈنىيل (پاراليس سۆنرۇيەتى) ئەنجاميداون.

سەرلەبەيانى رۆژى دواتر، دوو نامەي بى ناو لەئىر دەركاكە دانرابون. كارەكەرهەكە لەبەرئەودى دەستى تەپ بۇو بە لەچكەكەي پىچابۇننييەود و هيئانى. دەقى يەكەمین نامە بەم شىۋىدە بۇو:

خاتۇونەكەم: ئەمە باشتىرىن شىۋااز نىيە كە ئەپەرلىق پىزۇ پىزانىنى خۆم كە بەرانبەر بە كەسايىتى مىرددەكتان ئەو ھاوللاتىيە دلىرەمان بەرپىز (قاپىل كەنگەر) ھەممە بە ئىيەدە بە خىزانە خەمبارەكتان راپگەيەنم، بەلام پىم بەدە لە بەتهنگەمە بۇونەود پەنا بۇ ئەم شىۋااز بىبەم، لەبەرئەودى ناكىرىت ھەندىك راستى بخىنە سەر كاغەز. رۆژىك لە رۆژانىش ناوى راستەقينەي خۆمتان بۆ ئاشكرا دەكتەم. باوكم يەكىن لە قوربانىيەكانى دەستى ئەو پىاواه بۇو، كە ھەمۇو ئەشكەنچە دەوارەكانى دۆزدەخ چاودەپەرييەتى - كۆلۈنلىك (پارالىيس سۆزىيەتى) - ئەو پىاوكۇزە بەكرىيگىداوە كە رۆزگارىك دېت كردەدەكانى لە لايپەرەكانى مىزۇودا تۆمار بىرىن، ئەگەر كەسىك ھەبىت و ئامادە بېت خامەكەي خۆزى لە ژەھرى مار بېتەنەت و بىاننۇوسىيەود. چەند سالىك دەبىت ئەو پىاواه ترسنۇكە باوکى لە پىيگەيەكى چۆلدا كوشتم. ئاشكرا يە، ھىچ شتىك نەسەلمىئىرا، تاوانەكەيىش چۈن مەتەلىك دەمايەوە ئەگەر نەناسراويىك دەستتىپىشخەرى نەكىرىدىبايەو نامەيەكى بى ناوى بۆ خانەوادەكەم نەنۇوسىيابىيەو، بە دوورو درىيەتى وردهكارى تاوانە دراندانەكەي باس نەكىرىدىبايە. من ئاگەم لەو نىيە كە مىرددەكت، ئەم پىاواه نۇونەيىيە، ئەم پالەوانەي پەييكەرىيکى نەبەردى لە دلى ھاوللاتىياندا بۆ خۆى دەستەبەر كردووه، ئەو بۇو كە بە راستى تىزلىكى تاوانەكانى (پارالىيس سۆزىيەتى) كەنگەر كردووه، بەلام ھەرچۈنلىك بۇوه، من لەو بروايەدام كە پىيوىستە ئەپەرلىق سەرەخۆشى خۆم بۆ ئىيۇ دەبىرم و، بۇتان دوپات بىكەمەو كە ھەر ھەمۇ ئىيمە بۆ لەدەستدانى ئەو پىاواه لەگەلت گۈياين، كە نىشىتمانەكەي لە پىاوابىك لە پىاوانى

سهر به بانده کان رژگار کرد، لهوانه‌ی خراپهی بدرابدیر ددهن، ئهوانه‌ی سود له زیپی ئەمه‌ریکای باکوور و درده‌گرن، بۆ ئەوهی به دەستەلائتى ئاسن و ئاگر سەركوتى بکەن.

سەلاؤم پەسەند بفەرمۇن.

(خاچى قەللىٰ راقا)

بىۋەزئەك هېيچ ھىزۇ تواناي تىدا نەمابۇو، كەمتەرخەمیيەكى قۇول لە پەلۈپۆي خىستبۇو تا راپدەيەك واي لىّ كردىبوو چۈون تەرم يان نىيچە تەرم چەندىن كاتىزمىر لەسەر قەرەۋىيەلەكەي راپدەكشا، ھەموو چالاکىيەكى خۆي تەنیا لە دەوري مىزىيەكى تەنېشىت قەرەۋىيەلەكەيەوە خىّ كردىبوودو (بەرددوام ھەر ھەموو ئەو شتانەي لەسەرە كە پىيىستى پىيىان دەبىت)، بۆ ئەوهى خۆي لە ھەستان و جوولانەوە قوتارىپەكتەن)، ھەرودەها ئەو ھىستىرييەي تووشى دەبۇو ئەگەر يەكىك بىوپىستايە دەرگاكە بىكانەوە يان گىشك بەكارىھىنېت يان لە نىزىيەكىيەوە ھەراو ھوريا بورووژىنېت. تارىكى و كېپى و پىسايەتى جۆرە سامىيەكى بەو گۆشەيرىيە بەخشىبۇو، ئەويش لەسەر ئارەززوو خۆي كە دەيەۋىت لەگەل خەم و خەفتە كانىدا بە تاك و تەنیا بەسەر بىبات، لەگەل ئەو بەشمە لەگەل مىرددەكەيدا مرد كە ورده ورده جەستەو گىيانى كۆنترۆل دەكات.

بە دەنگى بەرز دەستى بە خۇينىدەنەوەي ئەو نامە بى ناوەكەي دىكە كرد. خاتۇونى بەرپىزۇ دلىر: لە ھەندىيەك لە دۆستانەوە بىستۇومە كە لە شەھى دەسىدارەدانى مىرددەكەدا گۈپىت بە شورىدە بەندىخانەكەوە ھەلخىستۇوە. تەنەنت ئەگەر تۆ دەنگى ئەو نۆ گوللەيەت بىستېت و يەك بە يەك ژماردتن، ئەمە نازانىت كى خوا لى خۇش بۇو (كرفخالى) پارىزەرى لەنىوان زىندۇوەكان رفاندووە. پاش دوو دلىيەكى زۆرۇ ترسان لەوهى دلت بئىشىئىنم، بىپىرام دا بە ناوىيەكى خوازراوەوە نامەيەكت بۆ بنووسم - شتىيەكى مەترسىدارە لەم رۆزگارانەدا مەرۆۋە لە

بارهی نامه کانی خۆیه وە هەست بە دلنیابی بکات - تا ھەموو ئەھوەت بۆ بنووسم لە بارهی بابەتە کەمە دەیزانم، من خۆم لە سیدارەدانە کەم بىيىن. پیاویکى لازى گەنم رەنگ و قىزىكى سېپى لاجانگى پان و بەرينى داپېشىبۇو لە بەرددەم مىيىدە كەتموە دەرپۇشت. نەمتوانى ناوە كەم بىزامن.

وېرەی ئەم خەم و خەفەتەي كە بە فرمىسکە كانىيە وە دەبىنرا، كەچى ھەردوو چاوه بە قوولداچووە كەمە سەتىكى بە كولى بە زەبى مەرىيەنەيان لى ھەلەدقۇلا، مەرۆۋ دەيتوانى ئەم دېپانەيان تىيدا بخويىنەتەوە، كە خاوهەنە كەيان پیاویکى دلىرۇ چاوتىرە. پارىزەرە كە بە دوايە وە پىيى ھەلەندەنوتا بى ئەھوەي چاوى لە سەر عەردە ھەلبىرىت - رەنگە نەيدبىينى - ئارەقە بە لاجانگىدا چۆراوگەي بەستبۇو، دەستىكىشى بە سەر سىنگىيە وە بۇو رەنگە بۆ ئەھوەي نەھىيلەت دلى بە قىيەتەوە. كاتىيەك چووه ناو حەوشە كەمە وە خۆي بىيى سەربازە كان چوار دەوريان داوه، ھەردوو چاوى بە پاشتى دەستى ھەلكلۇوفاند وەك ئەھوەي بلېيت بىروا بەوه نەكەت كە دەبىيەت. چاكەت و پانتۇلىكى تەسکى بچووكى لە بەر بۇو بە شىۋەيەك قۆلى چاكەتە كەمە بە ئائىتمە دەگەيىشىتە ھەردوو قولەنىسىكى و پانتۇلە كەمېش تا چۈك و زرانيي دەگەيىشت، جلىكى شىپۇ شىتال و دراواو كۆن بۇو. وەك ھەموو ئەم جلانەي ئەم بەندىكراوانە لە بەرى دەكەن كە سزاى لە سیدارەدانەيان بە سەردا سەپىنراوه، پاش ئەھوەي جله کانى خۆيان بە ھاولە كەيان دەبەخشىن، كە لە دواي خۆيان لە ژوررۇچە كانى ژىرە وە بەندىخانە كەيان بە جىددەھىلىن، يان بە رانبەر بە چەند خزمەتگۈزارىيە كى تايىەت بە پاسەوانە كانى بەندىخانە دەبەخشىن. كراسە كەمە بەرى تەنبا بە دوگەمە كى ئىيىسک راگرتبۇو. بۆينباخى نەبەستبۇو، پىئلاوېشى لە پى نەبۇو. بەلام كە لەو كارەساتەدا ھاولە كانى لە گەل بۇو، كە ئەوانىش نىوچە پۇوت بۇون، ئەمە ھەندىيەك وردى وە بەرھىيەنا. پاش ئەھوەي بېيارى لە سیدارەدانە كەيان خويىندەوە، سەرى بەرز كرددەوە لە رىزە سەرنىزە كەمە روانى و

ورته ورتیکی لیووهات. پیره میزدەکەی تەنیشتیشی ویستی قسەبکات، بەلام ئەفسەرەکان بە شمشیرەکانیان هەرەشەیان لى کردو بى دەنگیان کرد. ئەفسەرەکان ئەوندەیان مەیەی خواردبووەد دەستیان دەلەرزى، شمشیرەکانیان لە گپی شینى ئەلکوولى سووتاوى بەرددەم کزە رۇوناکىي بەرەبەیان دەچوون. لەو کاتانەدا لەپې دەنگیک ئەو ناوەی ھەژاندو دیوارەکان بەرپەرچیان دایەوەو گوتى: (لە پیناواي نەتەوددا!)، پاشان بە دواى ئەوەدا يەك، دوو، سى، چوار، پىئىج، شەش، حەوت، ھەشت، نۆ دەستىزى گولله کرا. بەپەنجەكانم دەمەزماردن، بى ئەوەی ھەست بەوە بکەم کە بىانم چى دەکەم، بۆيە لەو کاتەوە ھەستىكەم لا دروست بورە كە پەنجەيەكى زىادەم ھەيە. قوربايىيەکان چاوليان نوقانندو جەستەيان چەماندەوە وەك ئەوەي بلىيەت دورلە چەپىزكى مەرگ ھەست بە رېڭگەي خۆيان بکەن. بەرىھەستىك دووكەل لەنىوانغان و نىوان ئەو كۆمەلە پىوانەدا بلند بورەد، كە بىن ھوودە ویستیان ھەر يەكەو يەكدى بىگرن كەچى دەكەوتەن لەجياتى ئەوەي بە خۆيان بکەونە ناو بۆشاپيەوە. تەقەي بەزەيىش چوون تەقىيەوەي مووشەكى شىدار كە كارىگەرى دوادەكەويت و بە شىۋىيەكى خراپ دەتەقىيەتەوە ئەو ناوەي ھەژاند. مىزدەكەت بەختەور بۇ چونكە لە يەكەمین دەستىزىدا كوزرا. بە ناسمانى شينى دوورەوەش، لەو بلندايىە دەنگ و بالنڈەو رووبارەکان، كز كزو بە ئاستەم بەرگۈئ دەكەوت. پىشيان راگەياندەم كە داواكارى گشتىي سەربازى سەرپەرشتى ناشتنى تەرم..... كردووە....).

بە پەرۆشەوە لايپەرەكەي وەرگىپا (تەرم... كردووە)، بەلام پاشماوەي وشە كە نەبۇو، ھەروەها ھىچ لايپەرەدەكى دىكەيىش نەبۇو، لەو شوينەدا لەناكاو نامەكە پچرابۇو، ھىچ پاشماوەيەكى نەبۇو. جارىكى دىكە نامەكەي خويندەوە، بەلام بىن ھوودە بۇو، ناو زدرفەكە گەپا، جىپەكەي وەرگىپا، زىير سەريينەكان گەپا، سەر عەرد، سەر خوانەكە گەپا، ھەموو شتىكى وەرگىپا و ئەوند بە پەرۆشەوە بۇو تا

بزانیت میردهکه له کوئ نیزراوه. لهناو حوشه کهیش بیبیمه تووه که چنهنی دهدا: (بیبیمه توویه کی شاهانه له پورتو گاله ووه، جله کانی که سکن و هیج مليمیکی پی نییه! ثای، ئهودته پاریزه ره که خهريکه دیت، ئهی بیبیمه تووی شاهانه به خیرهاتی! درۆزنه که پیتی گوم! من ناگریم به لام له یاد ناکەم!). کاره که ره که (دواکاری گشتی سهربازی) بیوەژنه که (کرفخال) ای له بهر ده رگا به جى هیشت له بهر ده ده رگا که راوه ستابوو، ئاورپی له دوو ۋافرەت دایه وه لهناو ھولە کەی ناووه بە دەنگى بەرز قسەیان دەکرد.

یە کېکیان دېگوت: گوئ بگەر، تەنیا گوئ بگەر، بروو پیتی بلی من له وە پت چاود رپی ناکەم. خۆ من بەردەستی نیم، نەفرەتى لى بیت، بەم شیوەیه بە جىم بەھیلیت له سەر ئەم رۆنیشته بەردینە بتەزم! دەم و چاوى ناشیرینیم بىر دەختەوە! پیتی بلی من بۇ ئەوهە ھاتووم تا بزانم ئاکام دە ھەزار بیزۆکەم بۇ دەگىپیتەوە کە له بىرى ئافرەتیک لە بەندىخانەی (کاسا نويشا) لىتی روتاندەمەوە، دواتر دەركەوت کە هیچ سوودىتى کى نییه! له بەرئەوەی لەو رۆزەی بۇ مالەمەم بردەوە پەركەمی لى هات. پاشان گوئ بگەر، پیتی بلی ئەمە دوايەمین جاره بیزاري دەکەم، چونكە ئەوهى ئىستە دەیکەم ئەوهى دەچم بۇ لای جەنابى سەرۆك بۇئەوە سکالاى لى بکەم.

ئەو ۋافرەتە کە دیكە پیتی گوت: خاتوو (چۆن) خوینى خۆت تال مەکە، ئەم رپو توورە ناتوم..... يدانەی خۆت وەلاوە نى.

کاره کەرەکە ویستى قسە له گەل ئافرەتە کە دیكە بکات: .... خاتونە کەم..... به لام خاتونە کە قسە پى برى و گوتى: دەمت داخە.

- ئەوهى پیم گوتىت پیتی بلی، هیچ پاساوىتكى لى قبۇل مەکە کە من هیچ مۆلەتىيکم پى نەبەخشىوە: پیتی بلی کە خاتوو (چۆن) له گەل كىشىتكدا هات بۇ ئەوهى بىبىنیت، كاتىيک زانیيان لىرە نییت، هەر دەو كیان رۆيىشتەن و گوتیان ئەو دەزانیت ئەو دووانە كىن و چىن ...).

بیوذهنه‌کهی (کرفخال) نهیده‌دانی چی له دورو به‌ری روده‌دات، چونکه نغزوی ناو بیرکردن‌هه‌کانی خوی بووبوو. به جله پهش‌کانی به‌ریه‌وه، که هیچ کوییه‌کی لیوه دیارنه‌بوو، ته‌نیا ده و چاوی نه‌بیت، له ته‌رمیک ده‌چورو لمناو داره‌ته‌رمیک‌کدا داپوشراست په‌نجه‌ردیه‌کی هه‌بیت. کاره‌کره‌که به‌سهر هه‌ردوو شانیدا کیشا - په‌نجه‌کانی پیره زنه‌که وا پیده‌چورو به ده‌زووی کاکله‌میشان و جال‌جالوکه داپوشراون فه‌رموی لی کرد بیته ژووره‌وه. هه‌ردووکیان چوونه ژووره‌وه بیوذهنه‌که نهیده‌توانی به روونی په‌یقیت، به‌لکو زمانی ته‌تله‌ی ده‌کرد، ودک یه‌کیک به ده‌نگی به‌رز باهه‌تیکی خویندیت‌هه‌وه ماندوو بوویت.

- به‌لی خاتونه‌که‌م، نامه‌که‌ت لای من به‌جی بهیله. کاتیک دیتموه - زوری پی ناچیت چونکه ثاره‌زووی ده‌کرد ثیسته لیره بووایه - نامه‌که‌تی ده‌دمی و چیت بویت پی پاده‌گه‌یه‌نم.
- (تتو خوا ...).

له‌و ساته‌ی که بیوذهنه‌کهی (کرفخال) شوینه‌کهی به‌جیند‌هیشت، کابرایه‌ک په‌یدا بوو، جلیکی لوزکه‌یینی ره‌نگ قاوه‌بی پوشیبوو، سه‌ربازیکی به دواوه بوو، تفه‌نگه (رمنگتون) سه‌کهی له‌سمر شانی دانا‌بوو، خه‌نجه‌ریکی به برزکمه‌وه بوو، په‌خته‌یه‌کی پر له گولله‌ی له‌ناو قه‌مدی به‌ستبوو.
ثهو کابرایه به کاره‌کره‌کهی گوت: تکایه، دواکاری گشتیی سه‌ربازی لیزدیه؟.

- نا، لیزه نییه.

- له کوی ده‌توانم چاوه‌ری بکه‌م؟.

- لیزه دانیشه، سه‌ربازه‌که‌یش.

به‌ندکراوه‌که و پاسه‌وانه‌کهی به بی ده‌نگی له‌سمر ته‌خته به‌ردینه‌که دانیشن که کاره‌کره‌که به‌نابه‌دلی ثاماژه‌ی پی کرد.

ناو حوشەکە بۆن و بەرامەی گولى شاپەسەندو بیگونیای لى بەرز دەبۇرۇدە.

پشیلەيەکیش بەسەر بانى مالەکەوە دەرپۇشت، چۈلەكەيەکیش دەکوشَا بەناو قەفەزە خەیزەرانەکەيدا بفرېت، لە دوورەوەيش دەنگى خورە ئاو بەرگۈز دەکەوت کە لەسەرخۇ دەرژايە ناو ئاوهەلپۇزىنەکەوە وەك بلىيەت لە كاتى بەربۇنەودا تۇوشى سەرەگىزە دەبىت.

داواکارى گشتىيى دەرگاكەي بە زنجىرىيەك كلىلىم داۋ كلىلىك كانى خستە كىرفانىيەوە رۇوى كرده بەندكراوو سەربازەكە. ھەردووکيان راودستان.

لۇوتى خۆى گرت و پرسىارى كرد: (خىنارقۇ رۇداس؟). ھەمۇ جارىيەك لە دەرەوە دەھاتە ژۇورەوە، مالەكە بۆنى پاشەرۆكى پشىلەيە لى دەھات.

- بەلىن گەورەم، لە خزمەتتاناڭدابىن.

- پاسەوانەكەت زمانى ئىسىپانى دەزانىت؟.

رۇداس بەرسقى دايىوە: (زۆر كەمى لى دەزانىت). ئاۋرى لە سەربازەكە دايىوە گوتى:

- چى دەلىيەت؟. قىشتالى دەزانىت؟.

- نىيوە بە نىيوە.

داواکارى گشتىيى زۆر باشە. باشتە لىرە بىيىنەتەوە. دواتر قىسى لە گەل دەكەم.

لىرە بىيىنەوە تا دەگەرىتىتەوە، ئەو كات قىسم لە گەل دەكات.

رۇداس لەبەرەم دەرگاكى نۇوسىنگەكەدا راودستا. داواکارى گشتىيى داۋاى لى كەدەپ بىچىت ژۇورەوە، چەكەكانى، كە بىيىتى بۇون لە دەمانچەيەك، خەنچەرەيەك، قايسىيەكى مىتالىيى دەست، لە گەل قامچىيەكى بچۈركەدا لەسەر مىزىيەك دانا بە كىتىب و كاغەز داپۇشراپوو.

- وا بىزام سزاکەيان پى راگەياندۇويت؟.

- بەلىن گەورەم.

- و داک بەبیرم بیتەوە، شەش سال و هەشت مانگ.
- بەلام گەورەم من بەشداریم لەگەل لوسیو فاسکیزدا نەکردبۇو، ئەوەی ئەو کردی بەئى ھارکارى من كردى، كاتىك من گەيشتمە ئەو شويىنە، گېلىكە بەسەر پىپلەكە كەدا غلۇر دەبۈودۇ خەلتانى خوین بۇ بۇو و نیوه گیان كەوتىبۇو. چىم لە دەست دەھات بىكەم؟. فەرمان بۇو. پىيى گۆتم فەرمانەو پىيى كراوه.
- باشە، بەسزای خۆى گەيشت....
- (رۆداس) ئاۋرىپىدا يەو بۆ ئەوەي سەيرى داواكارى گشتىي بکات، و دك بلىيەت نەتوانىت بىروا بەھو بکات كە نىشانە شەرخوازەكانى رۇخسارى دووبىيان دەكىرددە، ھەردووكىيان بىن دەنگ بۇون. پاشان رۆداس ھەناسەيەكى ھلکىشاو گوتى: (لاۋىكى باش بۇو). پاشان دەنگى نزم كەرددەوو رىستەكانى دواترى لە يادەورى ھاۋرىيەكەيدا گوت، لە كاتىكىدا ھەوالەكەي لەناو دوو ترپە لە ترپەكاي دلىدما بىيى گەيشت و ئەوەتە لەناو خويىنەكانىدا ھەستى بىتەكەت: (باشە، ئىستەھىج سوودىيەكى نىيە! بە (قەدىفە)مان بانگ دەكرد، چونكە بەرددوام دەيزانى چۆن مىيوه دەرنزىت).
- بەپىيى سکالاً تامەي تۆمەتباركىدەكە و لەسەر بنەماي ئەوەي تاوانەكەي ئەنجام داوه سزاي بەسەردا سەپىنرا. تۆيىش و دك ھاوبەشى ئەو... .
- بەلام پارىزەرىكىم كەرددەتە برىكارى خۆم.
- لە پاستىدا خودى پارىزەرەكە، كە بە خۆى راي جەنابى سەرۆك لەبارە كەيسە كەمە دەزانىت، ئەو بە خۆى بۇ داواى كرد فاسكىز لەسىدارە بدرىت لەگەل قورىستىن سزايش بۆ تۆ.
- ئەي لاوى بەستەزمان! بەلايەنى كەمەوە من زىندووم، بەسەرهاتە كە دەگىيەمەوە.

- ئەگەر بتهویت دەتوانیتەر ئىستە ئازاد بىت، چونكە جەنابى سەرۆك پیویستى بە كەسييکى وەك تۆيە، كەسييک بۇ ماودىيەك لەبەر فاكتمەرى سیاسى ئەزمۇرنى بەندىخانەيى بىنى. باپەتكە كە پیوەندى بە چاودىرى يەكىك لە ھاودەلە كانتەمەد ھەيە، ھۆكاري ئەوتۇرى بە دەستەوەيە واى لى بىكەن لەو بروايەدا بىت كە خيانەتى لى دەكات ...

- مەبەستت ...؟.

- مەبەستت (میگیل) فريشته رووييە؟.

- تەنیا بە ناو. ئەوهى كە كىزەكەي ژەنھەرال (كاناليس)ى رفاند، ئەدى وا نىيە؟.

- بەلئى، ئەوه. بە ئاسانى دەيناسىت لەبەرئەوەي زۆر قۆزە: پىباۋىكى بالا بەرز، بە خۆوەيە، چاوش، رەنگ زەرد، قىز ئاورىشىمین، گورج و گۆل. كرييگەرتكەيەكى ترسناكە، حكۈممەت دەيمەيت ھەمۇ ئەو كارانە بىزانىت كە ئەنجامىيان دەدات. ئەو كەسانە سەريان لى دەدات يان بە پىتگەوە لەگەلىيان دەپەيقىت، ئەو شوينانەي بەيانىان و نىيەرپاوان و ئىواران بەسەريان دەكتەوە، ھەمان شتىش سەبارەت بە ژەنەكەي. دواتر بۇ ئەو مەبەستە پىنۋىنى تەواوو پارەي پیویستت پى دەددەم. بەندكراوەكە بە گىلايەتىيەوە لە جولەلە كانى داواكارى كشتىي پوانى، چونكە پاش ئەو پەيقانەي دەستى بىدو پەرىكى لمسىر مىزەكە ھەلگەرت و لە شوشەيەكى كەورەي مەرەكەبى ھەللىكىشا، كە پەيكەرىيکى خواوەند (تىمىز)ى لمسىر بۇو لە نىيوان دوو بىر مەرەكەبى رەشدا راوهستابۇر و بە (رۇداس)ى دا و گۇتنى:

- ليىرەدا ئىمزاي خۆت بىكە، سېبەينى فەرمان دەردەكەم لە بەندىخانەت ئازاد بىكەن. كەل و پەلەكانت ئامادە بىكە بۇ ئەوهى سېبەينى بەندىخانە بەجى بھېلىت. (رۇداس) ئىمزاي كرد. شادومانى لە ناخىدا چۈون جوانە كەلەگايدەكى تۆر سەماي دەكرد.

که له ژووره‌کهوه چووه ده‌رهوه گوتی: (زۆر سوپاست ده‌کەم، زۆر). خەرىكبوو شەو سەربازە ماج بکات که چاودەرىتى دەکرد. چوون پىاوىيڭ بۇ بەھەشت بچىت گەرايىه‌وھ بەندىخانە.

بەلام داواکارى گشتىي بەو كاغمىزە زۆر شادوماننەر بۇو کە رۇداس ئىمزاى كردىبوو، کە دەقەكەي بەم شىيەسى خواره‌وھ بۇو:

بېرى دە هەزار بىزۆم بە دراوى ناوخۇيى لە خاتۇو (كۆنسىسييۇن گاممۇسۇ) کە بە نازناوى (ددان زېپىن)، خاودنى سۆزانىخانە بە ناوى (چىيىتى شىرىن) وەرگرت، کە وەك بەشىك لە بېرەپەيەكى قەربوبۇ كەنەھەي ئەو زيانە لىيىدابۇوم بە ھۆى فرييدانى ژنه‌کەم - خاتۇو (قىيىدینا دى رۇداس) - كاتىيەك ھەلى لە نىيازپاكى و چاکەي قۆستىبۇوه‌وھ، ھەرودەدا دەستەلەتدارانىشى فرييو دابۇر بەھەي پېشىنىيازى كردىبوو وەك كارەكەر لاي كاربىكات، پاشان بەبىن ھېچ مۆلەتىيەك فرييدابۇو، تىكەلى ئەو كىيىانە كردىبوو لە سۆزانىخانە كەيدا كاردەكەن.

خىنارق رۇداس

لە پىشتى دەرگاكەوه دەنگى كارەكەرەكە بەرگۈي كەوت، دەيگۈت:

- دەتوانم بىئىمە ژووره‌وھ؟.

- بەلىي، بەلىي.

- بۇ ئەوه هاتۇروم تا بىزام پىويىست بە ھېچ نىيە. بۇ دوكانە کە دەچم بۇ ئەوهە مۆم بىكم، دەبىت لەمەيىشت ئاگەدار بکەمەوه کە دوو ئافرەت لە سۆزانىخانە كەوهە هاتىبۇون، پىييان گۆتم پىت راپگەيەنم کە ئەگەر ئەو دە ھەزار بىزۆيەيان بۇ نەكىيەتەوھ کە لىيت دىزيون، ئەوه دەچنە لاي جەنابى سەرۋەك و سکالاالت لە دەست دەكەن.

داواکارى گشتىي بلەم بىلەتكىي كردو بىزاري پىوه دىياربۇو كاتىيەك نۇوشتاىيەوھ پۇولىيەكى لە عەرد ھەلگەرتەوھ، چى دىكە؟.

- هەروەھا ئافرەتىكىش بە جلى رەشمەوە ھات دەيويست بتىبىنېت، وا بىزامن ژنى ئەو پىياوه بورو كە لەسىدارە درا....،
- كامىيان؟.
- مىسيۇ (كرفخال).
- باشه، ئەى چى دەويىست؟.
- ئەو بەستەزمانە ئەم نامەيەي پى دام. وا بىزامن دەيەۋىت بىزانىت لەكوى نىيّزراوه.
- لەكاتىكدا داواكارى گشتىي بە دوو دلىيەوە سەيرى كاغەزەكەي دەكىد كە رەش داپۇشراپۇو، كارەكەرەكە درىيەدى بە قىسەكانى دا و گوتى: دەبىت ئەۋەت پى بلېيم كە من بەلېئىم پى دا بۆ يارمەتىدانى چىم پى بىكىت، درىغى نەكەم، لەبەر ئەوەي بەزەيىم پىدا دىتەوە، چونكە كاتىك ئەو بەستەزمانە پۇيىشت بە هيوا بورو ئاواتەكەي بىتتە دى.
- من زۆر جار پىيم گوتۈويت و دووبارەيىش كەردىتەوە من حەز ناكەم بەزەيىت بە خەلکدا بىتتەوە. پىويىستە هانىيان نەدەيت و گەشىبىنيان نەكەيت. كەي تىيدەگەيت خەلک هان نەدەيت و گەشىبىنيان نەكەيت؟. لە مالەكەي مندا، پىويىستە هەر ھەمووان، تەنانەت پشىلەكەيش، ئەو بىزانن و فيرى ئەوە بىن، كە هيچ فاكىتەرييڭ بۆ هيچ ئۇمىيدە خشىيەك يان خەسلەتىك بۆ ھەر كەسىك بىت نىيە. مرۆڤ ناتوانىت پۆستىكى وەك پۆستەكەي من پىارىزىت ئەگەر ھەموو لايەك بەگوئى نەكەن، ئەو بنەماو ياسايىيە كە جەنابى سەرۆك دايىشتۇرۇھ ئەوەيە كەس فيرى ئىچ ھيواخوازىيەك نەكىت، پىويىستە خەلک تى ھەلبىرىت و لى بىرىن تا دەردەكەون. كاتىك ئەو ئافرەتە دىتەوە، پىويىستە نامەكەي وەك چۈن نۇوشتىيەنراوهتەوە بۆ بىگىرىتەوە، پىيى بلېيت كە رىڭەچارەيەكى لەبەردەمدا نىيە بۆ ئەوەي بىزانىت مىرددەكەي لە كوى نىيّزراوه.

- بهو شیوه‌یه توره مهبه، ئەگینا نەخوشى زەفرەت پى دەبات. ئەودىپ ئىدلىم. خواپەناو پشتیوانت بىت.

نامەكەي بردو چووه دەرەوەو ، لەزىز تەنورە كەركەشدارەكەيدا ، لاقەكانى يەك لە دواى يەك لە دووئى خۇرى رادەكىشا.

كاتىك گەيشتە مۇوبقەكە نامەكەي گۈرمۈلە كردو فېيىدایه ناودەراستى خەلۇوزەكەوە. كاغەزەكە لەناو ئاگەكەدا چوون جەستەيەكى زىندۇو وېيك چووه، پاشان لەناكاكا بۇو بە بارستايىيەكى كرمى بچووكى لە سىمى زىپىن. پشىلەيەكى رەش بە ناو رەفەكىندا تىپەرى كە بوتلە شووشەي ئالەت و زەردەچۆكان، چوون پەركەل راست رېز كرابۇون، پاشان بازىدایه سەر تەختە بەردىنەكەي تەنيشت پېرەتنەكەوە، سكە نەزۆكەكەي خۇرى خوراند، لە كاتىكدا دەيمۇياواند وەك دەنگىك درېئىز بۇوه تا بۇو بە چوار پىتىيەك، پاشان هەرددۇو چاوه زىپىنەكانى، بېرىيە ناوجەرگەي ئاگەكە كە نامەكەي تەواو سووتاندو كردى بە خۇلەمېش.

(٣٤)

پووناکی بۆ نابینایان

کامیلا له ناوەرەستى ژوورەکەدا راوه‌ستابوو، خۆی بەسەر بازووی میزدەکەی و داردەستیکدا دابوو تا پی بکات. دەرگای سەرەکی ژوورەکە بەسەر ناوحەوشەیەکدا دەیروانی بۆنی پشیلەو توتکە سەگی لیوە بەر لوت دەکەوت هەرچى پەخەرەکە بۇ شەودە بەسەر شاریدا دەروانی کە لیوەی بەسەر کورسیە کى پیچکەدار بۆ پشودانیان ھینا، دەرگایە کى بچووکى دیکەیش ھەبۇ دەچووھ نیبو ژووریکى تەنیشتەوە. ویزای ئەوەی ھەتاو بە دریتائی ئاگرى ھەردوو چاوه کەسکەيدا ئاواهەبۇو، ھەواکە وەك زنجیرى قورس ھەردوو سیی پر دەکرد، کەچى کامیلا بەسەرسورمانەوە لەخۆی دەپرسى تو بلىيەت ئەوە شەو بىت جارىکى دیکە بەپیشى خۆی دەروات. پیشەكانى لەبارى ئاسايىي قورستر دەبىنى و ھەردوو لاقيشى چوون دوو دارەشق دەبىنى. خۆی بەو شىۋەھە دەبىنى لە جىهانىكى دیکەدا پیاسە دەکات و ھەردوو چاوى زەق زەق كردوونەتەوە، سەرلەنۈچ لەدایك بۇوەتەوە، بى بۇن، ئەو تارمايانە چواردەوريان داوه کە بە ناو كەرى و كەفە لە دەزۈمى جالجاڭىكەدا دەرۇن. ھەستى دەکرد وەك بلىيەت مەدبىت و لە ڇيانىشدا مابىتەوە، وەك لە خەوندا رۇودەدات، پاشان زىندوو بۇوېتەوە بۆی دەركەوتلىيەت

که هم واقیع و هم خونی پیکده کوه کوکرد تهود. باوک و، ماله‌کهی و، دایانه‌کهی، بهشیکی بعونی یه‌که میان پیکده‌هیینا. هرچی میرده‌کهی و نه و خانوودی به شیوه‌یه کی کاتی لی نیشه جین و، خزمه‌تکاره کان، نهوده هم ره‌موویان (بعون)‌هه نوییه‌کهی پیکده‌هیین. نهوده پی ده کرد به خوی بwoo، خویشی نه بwoo، هستکردن به زیندو بعونه له ژیانیکی نویدا. له باره‌ی ژیانی خویه‌وه ده‌په‌یقی، ودک بلیت له باره‌ی که‌سینکه‌وه ده‌په‌یقیت پشت به داردستیکی ژیانی پیشواری ببه‌ستیت، له شتی نه بیار او تیده‌گه‌یه‌شت، نه‌گه‌ر به ته‌نیا به جیانی هیشتبا نعروی جیهانه‌کهی دیکه ده‌بwoo، داده‌نیشت و بیری بز دور درویشت، قزی سفت و سوّل، هردو ده‌ستی له ناو گیرفانی تم‌نووره دریزه‌که‌یدا بعون که نیشانه‌ی نه زه‌مانده‌ی بورو بهم نیزیکانه به‌ریوه‌چوو. له کاتیکدا هه‌راو هوریا له ناو گوییدا ده‌زرنگایه‌وه.

ده‌توانی به ناو خانووده‌که‌دا هات و چو بکات، له‌گه‌ل نه‌و‌هیشا هه‌ر نه‌خوش بwoo، یان به لایه‌نی که‌مه‌وه نعروی هه‌لسه‌نگاندنی نه و شته گه‌ورانه بwoo که تووشی هاتن له‌وختای میرده‌کهی یه‌که مین ماچی سه‌ر گونای کرد. پرسه‌که له‌وه گه‌وردتی بwoo بتوانیت به‌رگه‌ی بگریت، به‌لام ده‌ستبه‌رداری نه بwoo له‌به‌رئه‌وهی ته‌نیا شتیکه له و جیهانه ناموییه‌ی به راستی به ده‌ستیه و مایت. چیزی له دیه‌نی مانگ و‌رده‌گرت، لهو بدرزاییه وه نه سیبه‌رانه‌ی به سه‌ر عمردادا دارژابون، به‌رانیه‌ر بهو گرکانانه‌ی پهله هه‌وره کان سیبه‌ریان به سه‌ردا کرد بwoo، له‌زیر نه‌ستیره دره‌شاوه کاندا ودک بلیت زیند و درگه‌لیکی زیرینی ناو تاوه‌ریکی به‌رزو چوّلی کزترن.

فریشته رو و هه‌ستی کرد زنه‌کهی له ناو جله سپییه خورینه‌که‌یدا دله‌رزیت، نه ک له سه‌رماندا، نه ک ودک چوّن خه‌لک ثاسایانه دله‌رزن، به‌لکو ودک چوّن فریشته کان دله‌رزن، ده‌ستی گرت و هه‌نگاوه نه‌نگاوه به‌ردو ژووی نووستنی برد. په‌یکه‌ری قهواره زلی نه و سه‌رده‌ی به سه‌ر ثاوه‌ریزینه‌که‌وه بwoo... قه‌رده‌یله هه‌لو اسراوه

بی دنه‌گه که، ئاوه‌که‌یش بی دنه‌گ و کپ و دک بی دنه‌گی و کپی قمره‌ویله بی دنه‌گه که ... مهرکانه‌ی گولی شیدار ... گولی دهستکرد ... چهند رپره‌ویک تیشکی مانگ پیکه‌ودیان ده‌ستیت ...

هه‌ردوکیان چونه ناو جینگه‌که‌یانه‌وه، لهم ژوره‌که‌وه بۆ نه ژوره‌که ده‌په‌یقین. ده‌رگایه‌ک له نیوان هه‌ردو ژوره‌که‌یاندا هه‌بwoo. دوکمه‌کان ده‌ست به‌رداری رووتی خزیان بون له خه‌هنووتکه‌یه کدا به دنه‌گیکی ناسک له دنه‌گی لیکردنوه‌ی گولیک ده‌چوو، پیلاوه‌کان به‌ربونه‌وه سه‌عمرد، دک چون له‌نگه‌ر ده‌که‌ویته ناو پانتایی ده‌ریاوه، گویره‌ویه کان له لاقه‌کان دامالیئران و دک چون دووکه‌ل له دووکه‌لدان داده‌مالریت. فریشته روو سه‌باردت به شت و مه‌که‌کانی خوئنارایش دانه‌کانی له‌گه‌لی په‌یقی که له‌سهر میزیک له ته‌نیشت تاسقیی په‌شته‌ماله‌که‌وه ریزکراپوون، بۆ نه‌وه‌ی ره‌وشیکی خیزانی لهم خانووه گه‌وره‌یدا بخولقینیت که له خانوویکی چول ده‌چیت، بۆ نه‌وه‌ی هزره‌کانی خوی له ده‌رگا ته‌سکه، که له ده‌رگای ئاسمان ده‌چیت، دوور بخاته‌وه، که هه‌ردو ژوروی نووستنیان لیک جودا ده‌کاتمه‌وه.

پاشان به هه‌موو قورسایی جه‌سته‌یه‌وه خوی هاویشته ناو جینگه‌که‌یه‌وه، ماوده‌یه کی دوورو دریز خوی تیدا دریز کرد بی نه‌وه‌ی بجولویت‌وه، چیزی له و کشانه سه‌یره و درد‌ه‌گرت و، نه پیوه‌ندییه‌ی شی ده‌کرده‌وه که له نیوانیاندا نه‌ش و نمای ده‌کردو به‌ردوام تیکد‌ه‌چوو. بۆ نه‌وه‌ی رفاند تا به زه‌بری هیز به‌سه‌ریدا زال بیت، پاشان به هوی ئالوشه کویره‌که‌وه خوشه‌ویستی و نه‌وین له نیوانیاندا چه‌که‌ره‌ی کرد، وازی له یه‌که‌مین پلان هیناوا کوشما بیبابه‌ته مالی مامی، به‌لام له‌وی ده‌رگایان له‌سهر ناکه‌نه‌وه. بۆیه جاریکی دیکه گه‌رایه‌وه کونجه‌که‌ی خوی، بی‌گومان نه‌وه کات هیچ مه‌ترسییه‌ک له ئارادا نه‌بwoo نه‌گه‌ر بۆ خوی زه‌وتی کردبایه، مادامه‌کی هه‌مووان چاوه‌روان و مه‌زنده‌ی نه‌وه‌یان لی ده‌کرد. به‌لام

کامیلا ئەو راستییه دەزانیت و دەکۆشیت خۆی لى دەرباز بکات. نەخۆشییە کەیشی بۇو بە کۆسپ لەبەردەم ئەودى بە زۆر بۇ خۆی زەوتى بکات. لەچەند کاتژمیریتى کەمدا بارى تەندروستى بەرەو خراپى رېیشت. خەریکبۇو بېرىت. مردن دېت و کېشەكە چارەسەر دەکات. ئەویش ئەودى دەزانى و ھەندىك جاریش خۆی رەدەستى پرسەكە دەکرد ئەگەرجى زۆر جاریش لەم ھېزە كۆيىانە ياخى دەبۇو. بیانۇوەكانى مردن خۆشەویستىرين ھیواو ئومىدەكانى لەناو دەبرد، چارەنۇوسىش تا دوا سات چاوهپوان بۇ پېتەھەيان كۆبەتەھە.

سەرەتا لە كىشىزلەيەكى بچۈك دەچۈر كە هيىشته نەيدەتوانى رې بکات، پاشان لە قۇناخى ھەرزەپىدا پاش ئەودى ھەلسەتايە سەر پى و يە كەمین ھەنگاوى ھاوېشت، لە شەھوو رېزىتىكدا، لېۋەكانى رەنگى خويىنیان لى نىشتەوە، ھەردوو مەمكى لەزىئ سوچەمەكە سىنگىدا ھەلتۆزىنەوە، ھەستى بە شەلەڙان دەكىدو ئارەقەمى بە تەۋىئىلا رېچكە دەبەست كاتىئىك ئەو پىاوهى لى نېزىك دەبۇوە كە مەزەندەي ئەودى نەدەكەر بېتە مېردى.

فرىشته رۇو لە نويىنەكە دەرپەرپى. ھەستى كرد ئەودى لە کامىلائى جيا دەكتەوه ھەلەيەكە هيچ كاميان نەيانكىردوو، ھاوسەرگىرييە كە هيچ كاميان پەسەندىيان نەكىردوو. کامىلا چاوى نوقاند. ھەنگاوهەكانى ئەویش بەرەو پەنجەرە كە دورىكەوتەوە.

مانگ لەناو كۆشە سوچى پەلە ھەورەكانەوە بىز دەبۇو و دوردە كەوتەوە، رېيىگە كەيىش چونن رووبارىتى ئىسىكى سېيىدەپەرەدە كەپەرەدە، چاروبار، ھەموو شتىكى دەسپىيەوە، چونن ژەنگ كە بە رووى شوينەوارە كۆنەكانەوەيە، پاشان دەردە كەوت و ھەندىك پەزىزلەي زىزە دايپۇشىبۇو. پىللۇويىكى بەرینى پەش هات و سەرپوشى ئەم خەونەي پېچاراند كە لە پىللۇوە جوولاؤەكاندا دەردە كەوت. بىرزاڭە فەرانەكەي بە شىۋەيدەك خۇيان دەنواند وەك بلىيەت لە سەررووى

هه موو گر کانه کانه و درد ده که ویت و، به هنگاوی جال جالوو که زده لاح به سه ر
ئیس کبه ندی شاردا بلاود بیته وو، سیبه ری پرسه بمه سردا ده سه پینیت. سه گه کان
کلکیان و دک مشتوبی ده رگا کان له قانده وو، بالنده گه لینکی شه وانه بش به ثاسوی
ثاسماندا فرین، ئاهیت له ئه سپینداری که وو بؤ ئه سپینداری کی دیکه به رزبو وو،
ده نگیکی پر به چركی کات ثمیره کان به رگویکه ووت. مانگ به تمواهه تی له ودیوی
لووتکه لیواری گر کانیکی بلنده وو بزربوو، تم و مژیکی چوون تارای بولک سه ربیانی
خانووه کانی دا پوشی. فریشته روو په نجهره که وی داخست. کامیلا له ژوروی
نووستنه که وی به ثاسته هه ناسه ه ده دا و دک بلیت نووستووه و سه ری له ژیز لیفه و
په توکه دایه، يان و دک بلیت مۆته که یه ک سواری سینگی بولک.

ئه و رۆزگاره جاروبار ده ریشت خیان بشون. سیبه ری دره خته کان کراسی سپیی
فرۆشیاره گەرۆ که کانی هیلدار ده کرد، ئه وانه ده فرو، گسک و بالنده جوانیان له ناو
قەفەزه دارحەیزه رکانیان و گۆزه کاشو خەلۇزو چىلکه داری سووته مەنی و
گەنە شامییان هەلگرتبوو. كۆمەل كۆمەل بەناو پانتاییه کی فرەواندا ده ریشت و له سه ر
نووکی په نجه کانیان ده ریشت بئی ئەوهی هەرگیز پاشنه پییان له سه ر عەرد پشوو پی
بدەن. له ئەزەمەتی ئەواندا هەتاو ئارەقەی ده کرد. هەنسکه هەنسکیان بولک بازوویان
بەرز دە کرده و، پاشان چوون بالنده رەوەند بزدە بولک. كمیله له سیبه ری كوختەیه کدا
راوه ستا سهیری ده کرد چۈن تۆوه قاودیان كۆدە كرەوە. دەستی تۆ رىنە کان چوون
زیندە وەری برسی بەناو ھیشۇوە میتالییه کاندا دە جو ولايە و، له سەرەوە، له ژیزەوە، پاشان
شیتانا بە یه ک دە گەیشتن چوون بلیت درە خته کان خىتكە دە دەن، پاشان دوور دە كەوت نە و
و دک بلیت قۆچەی کراسە کانیان دە كەنەوە.

فریشته روو دەستی له ناو قەدی کامیلا ئالاندۇ به رېپەوېكدا بردی له ژیز خەونى
گەرم و گورپی درە خته کاندا بەرین دە بولو وو. هەستیان بە هەر دوو سەر و هەر دوو سەتى
خۆیان دە کرد، هەرجى مابۇو وو، هەر دوو لاق و هەر دوو دەستیان بولک، ئەوه لە گەلیاندا

لهناو در پاسی گوله تئرکیدو مارمویلکه رنه‌گاو رنه‌گه برقیده داره کاندا به سر رپونا کاییه کی کزه و بون، که وردہ وردہ ده بوروه تاریکاییه کی هنه نگوینی هه رکه پتر به ناو دارستانه داکه دا همنگا و بیان هاویشتباشه. بهو شیوه‌یه ههستی به جهسته‌ی کامیلا ده کرد لهناو بلوزه نرم و تنه که کهیدا، ودک چون مرؤف لهناو گه لآ ته رچکه کانه وه ههست به تزوی گه نمه شامی ثاوریشمانه شیدار بکات. با یاری به قشی ده کردن. کاتیک گهیشننه شوینی خوشوشننه که هه تاو به سه رپوی ناوه که وه خمه دنووتکه ده برد وه، چهند زینده و هریکی نادیاریش به سه رقو پوپی گثو کیا سه رخه سه وه بون که سیبه‌ریان دروست کرد بورو. چاودیری گرمماوه کان له کوخته که یوه هاته دره وه سه ریانه کهی به چینکوی زنه‌گ دا پوشابو، پارووه لوبیا ده خوارد، به ئاماژیه کی سه ر سلاوی لی کردن، نه و پارووه لوبیا یه قروتدا، که له زاریدا بون، به چاوی پشکنین و تیپوانین لبیان وردده بورو وه، که بروابه خوبونی ده نواند. دواوی گرمماویان کرد. رؤیشت کلیله کان بهینیت، دوو کابینه بون کردن وه به رهستیکیان له نیواندا بون، ماچینکی سه ریتی یه کدیان کرد بهر لمودی هه ریه که و بچیته ناو کابینه کهی تاییه ت به خویه وه. چاودیری گرمماوه کان چاویکی دیشا، جا بونه وی بیپاریتیت ددم چاوی دا پوشیبوبو.

ههستیان به نامویی کرد، هه ریه که و لمودی دیکه وه دور بون، له ناو کشهی دارستانه که دا بزر بون. فریشته رپو، به پهله که گه نجانه جله کانی له به رددم ئاوینه کی شکاودا داکه ند. بونچی پیویسته مرؤف پیاو بیت کاتیک باشترا وایه بیتیه دره ختیک، پهله ههوریک، سنجاقیک، بلقیک، یان بالنده که که ئواز بخوینیت؟ کامیلا هاو اری لی هستا کاتیک له سه ریه که مین پایه پیپلکه کی حهوزی خوشوشننه که وه را وه ستاو پیتی خسته ناو ناوه سارده که وه، جاریکی دیکهیش هاو اری لی هستا کاتیک پیتی نایه سه ر دو وه مین پایه پیپلکه کی حهوزه که وه، له گه لپایه سییه مدا دهنگی هاو ار کهی به رزتر بونه وه، زور به رزتر بونه وه کاتیک

دابزییه چواره مین پایه ... پاشان .... (سبلاش)! کراسه هیندییه کهی چوون بالوں پر له هموا بمو، بهلام له همان کاتدا که پری هموا بمو، پر له ئاویش بمو، بؤیه جهستهی شیوه‌ی رهنگی شین و کەسک و زهردی تاریکی پارچه قوماشی کراسه کهی دهنواند: دوو مەمکی قوت، ورگیکی خر، چهوتانه و دیه کی نیان لای هردودو رانه‌وه، پشتی لووس، دوو شانی تا راده‌یه ک لواز، پاش ئوهی لهناو ئاوه‌کهدا قوتی خواردهوه، جاریکی دیکه له ئاوه‌که ده‌چووه‌وه تا راده‌یه ک هستی به شله‌زان کرد له و بی دنگییه بالی بەسەر گژو گیاکە دارهیزه‌رانه کاندا کیشابوو، که ئەو شیوه‌ییه دهنواند وەک بلىیت دەست بۆ کەسیئك بیات لهوی خۆی شاردبیتەوه، گیانیکی نامۆ بەسەر گەرمماوه کاندا دوخولیتەوه، ماریکی رهنگاو رهنگ له رهنگ پەپورله کان، بهلام گویی لە دهنگی میردەکهی بمو له و دیوی دەرگاکە و پرسیاری لى کرد بیتە ژووره‌وه يان نا، ئەو کات هستی به دلنيایي کرد.

ئاوه‌کهیش وەک بلىیت زیندەورتیکی کامه‌رانه له گەلیاندا به دەم و چاویاندا پرژاو بەرزبۇوه‌وه. لهناو راستی دەزۇوی پۇوناکى جالجالۇکەدا، کە به دریتايى دیوارى گەرمماوه کە سېبەری کردبۇو، سېبەری جهستهی خۆيان بىنى لە دوو جالجالۇکە زەبەلاح دەچوون. بايەکەیش بۇنى رۇوه‌کى ئاوى و بۇونى گەکانى دوورو شىئى ناوسكى بۇق و ھەناسەی گۆلکیان لى دەھات، کە گیاى لەوەرگە کەسکە کان دەمژن پاش ئەوهی بۇونەته ئەو شیرە سپییەی ناو گوانى دايکە کانیان، له گەل سەرمائى تاڭگە کانى تاودا کە فېشقە دەبەستن و پىدەکەمن و، فېپىنى مېشىگەلى سەوز بە نىگەرانييەوه. تارايەکى جىلاتىنى لە تەوشەی كۆل دايپۇشى، له گەل دهنگى کەسیئك لهناو دۆلە کاندا گۆرانى دەچرى و، دهنگى شەقەی هەردوو بالى بالىندەیەك.

چاودىرى گەرمماوه کان سەری دەرھىناؤ لىپى پرسىن ئايه ئەو دوو ئەسپەی کە له گوندى (لاکبرادیتاس) سەو گەيشتن هي ئەوانن. کاتى ئەوه هات خۆپۈشى بکەنەوه و گەرمماوه کان بەجى بھېلىن. کامىلا هستى کرد كرمىئك لهناو ئەو

په شته مالددا ده جو لیتنه و که هردوو شانی پی دا پوشی تا جله کانی پی له قژه ته ره کمی بپاریزیت. ههست پی کردن و قیزاندن و راکردنی فریشته روو و کوشتنی کرمه که نه وندی نه خایاند، تمیزی چهند چرکه یه کی که م نه بیت. به لام کامیلا پاش نه وه ههستی به چیزو درگرن نه ده کرد، ئیدی له ئاستی دارستانه که ههستی به ترس و توقین ده کرد، به شیوه یه ک دههاته پیش چاو و دک بلیت نغروی ههنسکیتکی شیدارو خهوی بی خون ده بیت و کرم له خوی دورده خاتمه وه.

ههردوو نه سپه که له زیر داره نجیریکدا به کلکیان مه گه زیان له خو دورده خسته وه. مه یتهره وانه که که ههردوو نه سپه کی هینابو و شهپه که کی به دهسته وه بورو، به هله داوان بهره و لای فریشته روو تیی ته قاند.

- ئای، نه وه تؤیت، بەیانیت باش! لیره چی ده کمیت؟ ...

- کار ده کم. من لهو کاته وه لیردم که چاکه ت به رانبه ر کردم و له سه ریاز گمی سویات ده رکردم، سالیک ده بیت ...

- لهو بپروايدام کات زده فهري پی بر دین ...

- وا پینده چیت، گهوردم نه وندی نه ماوه خور ئاوا ببیت، ریگه یه کی دورمان له پیشنه.

فریشته روو له کامیلا پرسی نه گه ر بیه ویت ئیسته بگه ریتنه وه. راوه ستا تا پاره خوشتنه که به چاودیزی گرم اوکان بدات.

- و دک چونت پی باشه.

- (به لام، ههست به برسیه تی ناکهیت؟. ثاره زوو ناکهیت خواردنیک بخویت؟). رنه نگه بانتوانیا یه شتیک له چاودیزه که بکرین).

مه یتهره وانه که پیش نیاز بکی ب کردن و گوتی: (نهندیک هیلکه تان همیه؟.). له گیرفانی چاکه ته که که پر له قۆچه بورو له ژماره کونه کانی چاکه ته که زۆرتر بون، دهسته سرپیکی پیچراوهی درهینا سی هیلکه تی دیدابوو.

کامیلا گوتی: زۆر سوپاس. پىددەچىت زۆر نوي بن.

- سوپاس بۇ تۆ ئەي بۇوكى جوان. سەبارەت بە ھېلىكەكان، زۆر نويىن، مريشىكەكان ئەم بەيانىيە كردىان. بە ژنه كەمم گوت: دەست لەمانە مەددە چونكە من بە نيازم بۇ بەرپىز فريشته پۈويان بېم.

مالئاوايان لە چاودىرى گەرمادەكان كرد، كە هيىشته چاوى دەسپى كە دىيشاو، لوپىاشى دەخوارد.

مەيتەرەوانە كە گوتى: يىرم لەوه دەكىدەوه خاتۇون ھېلىكە كە بە نەكولاؤى بخوات، لەبەرئەوهى رېڭە كە دوورەو رەنگە ھەست بە برسىيەتى بکات.

کامیلا بەرسىنى دايەوهو گوتى: نا، من حەز لە ھېلىكەنى نەكولاؤ ناكەم. رەنگە نەخۆشم بختا.

- من لەو بپوايدام خاتۇون كەمېڭ نەخۆش بىت.

- لەبەرئەوهى تازە ناو جىئى نەخۆشىم بەجى هيىشتۇرۇ.

فريشته پۇ گوتى: بەلى، کامیلا زۆر نەخۆش بۇو.

مەيتەرەوانە كە لە كاتىيىكدا قايشى هەردوو زىينە كەي دەبەست، گوتى : (بەلام ئىيىستە چاكتىر دەيىتەوه. چونكە ئافرەتان لە گول دەچن، پىيوىستىيان بە ئاودان و چاودىرى ھەيء، ئىيىستە ھاوسىرگىرى تەندروستىت چاكتىر دەكاتەوه).

کامیلا هەردوو چاوى نوقاندو هەردوو گۆنای سورەلگەران و ھەستى بە شلەڙان كرد، وەك ئەو رووه كەي لە جىياتى كەلا لە ھەموو لايهى كى چاوى لى بپويت، نىگايىه كى لەگەل مىرددە كەيدا گۆرىيەوه، نىگايىه كى پې بە ئارەزووی ھاوشىيە، بەهەيش ناوهرۆكى ئەو رېككەوتىنامەيان مۆركەد كە تا ئىيىستە نەيانبۇو.

(۳۵)

سروودی سروودان

ئەميان بەوي دىكەي دەگوت: (رەوشەكە چۈن دەبۇو ئەگەر چارەنۋوس پېيکەوهى كۆنه كەداينەوه!) لەبەرئەوهى بىزۆكەي ئەو مەترىسييەي پېيىدا تېپەرىن ترس و تۆقىنى خزانىدبووه دەرونىيانەوه تا رادەيەك ئەگەر روویدابايە و لىتك جودا ببوايىنهوه، ئەوه هەر يەكەيان بە دواى ئەوهەكەي دىكەدا دەگەرا، ئەگەر پېيکەوهىش بوبىان، ئەوه دەستيان لە ملى يەكدى دەكىد، ئەگەر هەر يەكەو لە ئامىزى ئەوهەكەي دىكەيشدا بوبايە ئەوه زۆرتى لە ئامىز دەگرت و بە خۇوهى دەنۋساند، بەوەيىشەوه نەدەدەستا تىر تىر ماقچى دەكىد چاوى لە چاوى دەپرى. پاشان نغۇرى شادى و كامەرانى دەبۇون بەرەو بارىيەكى سەرسورمان ھەلىدەگرتىن، لەگەل درەختە پە لە شىلە نوئىيەكان و لەگەل پارچە كۆشتە بچۇوكە كاندا دەسازان و شاد دەبۇون، كە بە پەپرى رەنگاورەنگى بىرقەدار داپۇشرا بۇون و سووك سووك چۇون سووكىيى دەنگدانەوه باليان دەگرتەوه.

بەلام ئىبلىيسەكان ئەو پرسىيارەيان ورۇۋىلاند، ئەگەر چارەنۋوس كۆي نەكربانەوه، ئايە ھەستيان بە بەختەوەرى دەكىد؟ مافى تىكىدانى ئەم بەھەشتە ئەفسۇنناویيە بى ھوودەيە لە مەزادخانەي نىيوان تارمايىيە دۆزەخىيە كاندا خraiيە

رپو، گیانه شهربازه کان سه رقالی چاودیری و سیخوری کردن بون، له ئاکامى پیستاندنی شیداری گوناهه و دنگی گومان هاته کایه و، هاوکات رۆزگار سوچ و گوشەی کاتى به دەزرووچ جالچالوو كە تەنبیه و.

نه ئەو نە کامیلا نەیندەتوانى ئامادەي ئەو ئاھەنگە نەبن كە ئەم شەو سەرۆك كۆمار لە خانووەكەي خۆي لەلادى سازى دەدات. لەناكاو مالەكەيان بىنى لەبەر چاويان نامۇيە. سەريانلىقى شىوابۇو چۆن بجۇولىنىەو. بە خەمبارىيە و دايىشتن قەنەفەيەك و ئاۋىنەيەكى خۇرازىندىنەوە شتى دىكەي ناومالە چواردەورى دابۇون، لەبرى ئەو جىهانە ئەفسۇنۇايىيە لە مانگە كانى سەرتاتى ھاوسىرگىرىيەندا چواردەورى دابۇون. ھەر يەكەو لە پىناواي ئەوهەكەي دىكەدا ھەستى بە ئەفسۇس دەكەد. ھەروەها بەرانبېر بەو رپوش و بارودۇخى تىيىدان ھەستىيان بە شهرمەزارى دەكەد.

دەستكىشەكەی بېھىنېت. لەو دوورايىوه دەنگى ھەنگاوه کانى بەر گۆيى كاميلا كەوت وەك بىلىيەت بەناو تونىيلىكدا دەپرات. شتىكى گوت. شتىك. دەنگى پوون نەبۇو. پاش ماودىيەك لە ژۇورى نان خوارنەكە دەركەوتەوە باۋەشىنى ژنەكەي بە دەستەوە بۇو. نەيدەتوانى ئەو شتەي بىر بىكەوتىتەوە كە رۆيىشت لە ژۇورەكەي خۆي بېھىنېت و ھەموو شويىنيكى بە دوادا دەگەرا. ئاكام بىرى كەوتەوە كە ھەردۇو دەستكىشەكەي لە دەستىدان.

كاميلا بە خزمەتكارەكانى گوت كە سەيريان دەكىدن لە دەركەكەوە دەچۈونە ناو رېزەوەكەوە: ئاگەدار بن ھەموو گلۇپە كان بىكۈزۈننەوە، پاشان دەركاكە توند داخەن. دوايى دەتوانن بچن بنۇون.

بە گالىسكمەيەك تىيىان تەقاند كە ئەسپگەلەيىكى تىئر رايىاندەكىشى، لەزىز رۇوبارىيەن زىيىيندا ھەلتەك ھەلتەك كىيان بۇو كە زىينەكەوە ھەلۋاسرابۇن و زىپەيان دەھات. كاميلا خۆي ھاوېشىتە گۆشەي گالىسكمەكەوە، نەيدەتوانى خۆي لەو سېبۇونە قوتاربىكەت كە لاشەي تەنېبۈوهە، رۇوناكىيە كىزەكانى گلۇپەكانى رېيگەكە لەناو چايدا دەبرىسىكانەوە. جار ناجارىتكە بە جوولەيەكى لەناكاو گالىسكمەكە دەلەرزىيەوە كاميلاي لە شويىنەكەي خۆي ھەلدەبەزاندۇ، جوولەي جەستەي دەپرى كە لەگەل رېتىمى گالىسكمەكەدا دەرۆيىشت. نەيارانى فريشىتە رۇو پۇپاگەندەي ئەودىيان دەكىد كە چى دىكە بە دۆستى جەنابى سەرۆك نەماوەو سەرۆك لە خۆي نىزىيەك ناكاتەوە، لە يانەي (هاورىياني جەنابى سەرۆك) ئاماڭەيان بەوە دەكىد كە دەيىت لەمەودوا لە جياتى نازناواھ راستەقىنەكەي بەناوى مىيگىل كانالىيس ناوبىرىت. لەناو گالىسكمەكەدا دانىشتبۇو پۇرەوەكانى دىيانجۇولاندەوە پېش وەخت چىزى لەو سەرسورمانە دەچەشت كە دەركەوتىنى لەناكاوى لە ئاھەنگەكەي ئەم شەھى سەرۆكدا بۆي دروست دەكىدن.

گالیسکه که ریگه قیرتاوه کانی به جنی هیشت و به رو لای تهپولکه یه کی لمین سورایده که وای کرد پهوره و کانی گالیسکه که جیزه یه کی بوشیان لی هلبست. کامیلا ترسی لی نیشت، له تاریکیدا هیچ شتیکی کی لادی دهربه ری نه دهیینی، تهنيا نهستیره کان نه بیت، هیچ شتیکیشی لهو کیلگه به شهونم داپوشراوانه نه دهیست تهنيا زیکه که زیکری که نه بیت، ترسی لی نیشت و به رو دواوه کشاوه و دک بلیت نه وه ریگه یه که بهناو ریپه ویکدا (یان نیوچه ریپه ویکدا) به رو مهرگی دهبات که له لایه کییه و هله لدیریک هه یه و زاری بز تدره کاندووه، لهو لاکه شیوه وه بالی ئیبلیس چون تاویر لهناوهندی تاریکایدا دریز بوده وه.

فریشته رهو به نه سپایی هه رد و شانی هاو سهره که کی گرت و له ده گاکه کی دور خسته وه پیی گوت: نه وه چیته؟.

- ده ترسم.

- بی دهنگ به، هیبور ببهوه.

- نه و پیاوه بهم خیراییه لی ده خوریت گالیسکه که و هر ده گیزیت، پیی بلی که مینک هیواشی بکاته وه. خوش ویستم تکایه. گویت لی نه بورو چیم گوت؟. پیی بلی! بچی بی دهنگیت؟.

فریشته رهو گوتی: (نهم گالیسکانه ....).

به لام قسه که کی ته او نه کرد چونکه زنه که کی توند خوی پیوه گرت کاتیک چه رخه کانی گالیسکه که به شیوه یه کی پیشینی نه کراو شریخه یه کیان لیوه هات. هستیان کرد به رو هله لدیره که غلور ده بنه وه.

به دهم خوکه کردن نه وه گوتی: (نه او، کاره که تیپه ری. ده بیت چه رخه کان که وتبنه ناو قورتیکی قوله وه).

باشه که توند خوی به تاویره بمرزه کاندا دادا، گفده‌یه کی لیوه دهات، له دنه‌گی پارچه قوماش درین دهچوو. فریشته روو سه‌ری له کونی گالیسکه که ده‌رهینا بو نه‌وهی به شوفیره که بلیت هندیک ثاگهی له خوی بیت. شوفیره که بش به ده و چاوه گه‌نم رنه‌نگه ثاوه‌له‌یینه که‌یوه ناوری لی دایه‌وهو نه‌سپه کانی هی‌ور کردوه، تا را‌ده‌یه ک سست ده‌ریشتن، وده بله‌یت له ری و روسمی مردوو ناشتندان.

گالیسکه که له‌په‌ری گوندیکی بچووکهوه راوه‌ستا. ئه‌فسه‌ریک به‌رهو روویان هات پالتؤیه کی ده‌لپی له‌بربوو، قامچییه که‌ی را‌ده‌وهشاند، ناسینییه و ری به شوفیره که دا تا تی‌په‌ریت. با بنه‌نا وشكه قه‌دو لاسکی براوو دا‌پاچراوی گه‌غه شامیدا گشه‌ی دهات. تارمایی مانگه‌یه کی به‌ستراوه بـه‌رددم مالیک ده‌که‌وت. دره‌خته کان کش و مات بون. له دوورایی دوو سه‌د گه‌زه‌وه، دوو ئه‌فسه‌ر نیزیک بونه‌وه تا بزانن نه‌وانه‌ی دین کین. به‌لام گالیسکه که هی‌شته رانه‌وه‌ستابوو. ئیسته، خه‌ریکبون له‌به‌رددم مالی سه‌رژک کۆماردا داده‌زین، سئ کۆلۆنیل هاتنه پیش‌وه بو نه‌وهی گالیسکه که بپشکن.

فریشته روو پیشوازی له ئه‌فسه‌ری نه‌کانی جدنگ کرد (جوان بون، چوون ئیبلیسیش فیل‌باز بون). له فرهانیی سه‌یری نه‌وه شه‌ودا جۆره سوزیک بو باوه‌شی گه‌رمی مالمه‌وه هه‌مورو لایه کی ته‌نیبووه، رووناکی قندیلیکیش له‌ئاسووه ئاماژه‌ی به شوینی تۆپخانه‌یه ک ده‌کرد که پاسه‌وانی گیانی سه‌رژک کۆماری ده‌کرد.

کامیلا هه‌ردوو چاوی به‌رانبه‌ر به پیاویکی روخسار ئیبلیسانه‌ی، دوو شان شزروو، دوو چاوی لاکیش‌هی و، دوو لاق دریشی لاواز دانه‌واند، کاتیک چونه زووره، نه‌وه پیاوه له‌سه‌رخو باسکی دریش کردو ده‌ستی کردوه وده بله‌یت کۆتریک به‌هه‌للا بکات له‌بری نه‌وهی قسه‌یان له‌گه‌مل بکات.

گوتى: (بارتینیوس ئەلبیتانى لە جەنگەكانى (میتیداتس)دا بە دىل گىراو بۇ رۆمايان بىدو لەھى سەرپەرشتى گوتىھەدە وانھى كىيىشى شىعىرى ئىسىكەندەرى بکات. (بىرۇبرىنيوس) و (تۆفید) و (ھۆراس) و من لېپوھى فيرىبوين ...).

دۇۋ ئافرەتى بەسالىداچوپىش ھەبۇون لاي دەرگاى سالۇنەكە دەمەتەقىييان دەكىد كە تىيىدا سەرۆك پىشوازى لە مىوانەكان دەكىد. يەكىكىان كە دەستى بەسەر مۆدەي قۇزەكەيدا دەھىئنا، گوتى: بەللى، بەللى، پىيم گوتىن دەبىھەللىبېشىرەنەوە).

- (ئەى چى گوت؟ من زۆر بە پەرۋىشەدەم گۈئىم لەھە بىت ....).

- (تەنبا بزەيەكى هاتى، بەلام دەزانم ھەللىدەبېشىرەنەوە. (كاندىدىتىا) باشتىرىن سەرۆك كۆمارە بە خۆمانەوە دىتۈرمان بىت. دەزانىتى لەۋەتاي جەھەرە دەستەلاتى بە دەستەوە گرتۇوه، (مۇنچۇ) مىيىدم باشتىرىن پەلەو پايەي پىن راپسېرراوه؟).

لە پىشەوەي ئەو دۇۋ ئافرەتە (مامۆستا) بە بروابەخۆبۇون و پشت ئەستورىيەوە لەناو كۆمەللىك لە ھاوا دەلەندا دەپەيىشى. داواكارى گشتىيى سەربازى، لە كاتىيىكدا بە لاي راپست و چەپدا ئاوارى دەدایەوە كاتىيىك بە ناواھەپەستى ئەلەقەكەدا دەرۋىشىت، گوتى: (جەنابى سەرۆك پرسىيارى تۆى دەكىد، جەنابى سەرۆك پرسىيارى تۆى دەكىد، جەنابى سەرۆك پرسىيارى تۆى دەكىد ...).

مامۆستا بەرسقى دايەوە: زۆر سوپاست دەكەم!

پىيىست رەشىيىك لە كارمەندەكان، لاق چەوت، ددان زىپىن، كە واى دەزانى سوپاسە كە ثاراستەي ئەو كراوه، گوتى: (بىبورە).

كامىلا ئارەزووى دەكىد لەناو ئەم خەلکەي گىردىبۇونەتەوە كەمس تىيىبىنى نەكەت. بەلام ئەوە كارىيىكى نەكەردەن بۇو. لەبەر ئەو جوانىيە بىن وينەو بىن ھاوتايەو، ئەو ھەردوو چاوه كەسلىك و بىن گەردو ھىيورەو، ئەو جەستە نەرم و نۆلەي كە بەو جلوىهرگە ئاوريشىمىنە سېيىھ پوشتنى كىردىبۇوە، جىڭە سىننگى

باریک و جم و جوولی نیانی، سه‌ردای هه‌موو ئه‌وهیش: لەبەرئەوهى كىيىشى زەنەرال (كاناليس)-ه، ئowanە هه‌مووو وايان لىكىردىبوو جىي سەرنج و تىيىنى بىت. ئافرەتىيکى گروپەكە تىيىنى كىدو گوتى:

- شاينى هەر هه‌موو ئەوه نىيە. ئافرەتىيکە (كۆرسىيە) نەپوشىيە. هه‌موو كەسىيەك دەتوانىت تىيىنى ئەوه بکات كە بەرۆكە كەي رەسەن نىيە! يەكىكى دىكە بە گوييە سرىپاند: (جىگە لەوهىش عەزىيە بۇوكىتىيە كەي سەرلەنۈچ چاڭ كەردىتەوه بۆ ئەوه لەئاھەنگە كاندا لەبەرى بکات ...).

ئافرەتىيکى قۇرۇت ئەوهى بە هەل زانى بۆ ئەوهى بلىت: - ئىيە دەزانن ئەو كەسانە كە نازانن چۆن هەلس و كەوت دەكەن، بەرددام دەبنە جىيى سەرنج تىيىنى).

- (ئۆي، ئىيمە چەندە دلەقىن. ئەو تىيىنېت سەبارەت بە عەزىيە كەي گوت چونكە زۆر ئاشكرايە كە دەستىيان ناچىت!).

ئافرەتە قۇرۇتە كە گوتى: - (راستە ئowan دەستىيان ناچىت)، هەر هه‌موو ئىيمەيش هوئىيە كەي دەزانىن). پاشان لەسەرى رۆيىشت و بە ئەسپاپىي گوتى: (دەلىن لەودتاي ئەو كىيىش خواستوو جەنابى سەرۆك هيچ بەخشاشىكى پى نەداوه!). - بەلام فريشته پۇ زۇر دللىزىيەتى ...

- پىيىشتە زۆر دللىزىي بۇو. لەبەرئەوهى ودك پۇ پاگەندە دەكىيت، ئەوه ئەم فريشته رۇوه ئەم زىنەيەي ئىستەتى رەناندوو بۆ ئەوهى بەرانبەر بە هەلاتنى زەنەرالى خەزوورى لە مەلە كەي، پۇلىس فرييو بىدات، ئەگەر ئەوه نەبۇوايە زەنەرال نەيدەتوانى ھەلبىت!

كاميلا فريشته پۇو بە ناو مىوانە كاندا چۈونە ئەۋپەرى سالۇنە كەمە كە سەرۆكى لى راوه ستابوو. جەنابى لەگەل يەكىك لە شارەزايانى ياسا (دكتور

ئىريقيرا گابلى)دا دەپەيىقى، لەناوەرپاستى كۆمەلىك لەو ئافرەتانەي كە كاتىيەك سەرۆك ليييان نىزىيك بۇوهە، زمانيان لال بۇو، هىچ وشەيە كىيان پى گۆنەكرا، وەك كەسىك مۆمى داگىرساوى قووت دايىت، تەنانەت نەيانوئىرا هەنانەسە ھەللىكىشىن يان زاريان بىكەنەمە. لەۋى چەند بانكمانىك ھەبۇون پېشتر گىرابۇون و بەكەفالەت دەرچۈوبۇون و ھىشتە كەيسە كانيان لەبەردەم دادگە كاندا بۇو، لەگەل چەندىن سكىرتىرى لەوانەي ئارەزووی پېشىكە و تەنخوازانەيان ھەبۇو، چاويان لە سەر جەنابى سەرۆك نەدەترووكاند بىن ئەمەدى بويىن سلاۋى لى بىكەن كاتىيەك سەيرى دەكىرن، نەيش بىكشىنەوە كاتىيەك سەيرى نەدەكىرن و چاوى لەسەر دەگواستنەوە، لەگەل رېش سپىياني گوندەكاندا كە گۇرۇ تىينى سىاسيييان لە ناخ و دەرووندا كۆزابۇوه، بەلام ھىشتە شتىيەك لە سەرورەرى مۆزىي دەنۋىنن كاتىيەك چۈون جورج رەفتاريان لەگەل دەكىرىت كەچى لە راستىدا بەخۆيان شىرىن.

كامىيلا فريشتە روو بەرەدە لاي سەرۆك رېشتن بۇ ئەمەدى سلاۋى لى بىكەن. فريشتە روو ژنه كەى خۆى بەسەرۆك ناساند. سەرۆكىش دەستە بچىكولەي راستى بۇ كامىيلا درېز كردو، چاوى لەسەر گىرسايدە كاتىيەك ناوى ھىئىنا، وەك پىيى بلىتت (مەزەندە بکە من كى بى!). لەم كاتانەدا پىسپۇرى ياساىي سلاۋى لە يەكىك لەو ئافرەته جوانانە دەكىرد لەوانەي ھەمان ناوى يارى (بانيقۇ) و كەسايەتىيە دەگەمنە كەيان ھەيءە، ئەويش بە خوينىنەوەي چەند دېرە شىعىرىكى گارسىيلاسۇ^(١٧):

(داوام لە سروشت كرد

يەك وىئەي دەگەمن لەم جوانىيە دروست بكتا
لەبەر ئەمەد، پاش ئەمەدى دروستى كردىت، يەكىسىر ئەو قالبەي تىيىكشىكاند كە تۆى پى دارشت).

خزمەتكارەكان دەھاتن و دەرپەيىشتن و سىينىيان ھەلگىرتىبوو پەرداخە شىپانياو كولىيچەو لۇزى خوى پىيەدەرىپەن و شىرىنى و جىڭەريان لەسەر دانزابۇو. شىپانياكە

ئەو ئاگرەی هەلگىرساند كە هيىشته لەم ئاھەنگ فەرمىيەدا هەلنىڭ گىرىسىزراپۇو،
ھەموو شتىك، وەك بلىيىت بە ھۆى سىحرەوە بىيت، لە ئاوينە ھېيورەكاندا
پاستەقىنه، لە سالۇنەكەدا چۈون خەيال دەھاتە پىش چاو، ھەرۋەھا دەنگ
كاغەزىنەكەي ئەو ئامىرى مىوزىكىيە سەرتايىيە لە گۈزەيەك دروست كرابۇو،
ھەندىك شىيۇدى شارستانىيانە پى بەخىراپۇو، بەوهى كە چەند ئامىرىيەكى
بچۇوكى بەچوار دەوردا ھەلواسراپۇو.

دەنگى سەرۆك دەنگىدایەوە كاتىك گوتى: ژەنەرال پىاوه كان بېھەرە دەرەوە،
چونكە دەمەوەيت بە تەنیا لەگەل ئافرەتە كاندا شىو بىخۇم ....
پىاوه كان بە كۆمەل و بىن ئەمەدە يېچ وشەيە كىيان لەزار بىتتە دەرەوە، لەو
دەرگايانەوە چۈونە دەرەوە كە بەسەر شەھەر رۇوناکە كەياندا دەرۋانى، ھەندىك
پەلهيان بۇو بۇ ئەمەدە ئارەزۇوى ئاغاكمەيان بەدى بەيىن، ھەندىكى دېكەيان
دەكۆشان تۈرۈپى خۆيان قەشىرن بەوهى خىرا دەچۈونە دەرەوە. ئافرەتە كانىش
سەيرى يەكدىيان كردو، تەنانەت نەيانوپۇرا پىييان لەزىز كورسييە كانىاندا قەشىرن.
سەرۆك ئاماژىيەكى دا و گوتى: شاعىرەكە دەتوانىت بىيىتەوە ...

ئەفسەرەكە ھەموو دەرگاكانى داخست. شاعىرەكە يىش ھەستى بەشەرمەزارى
كەر خۆى لەناو ئەمە كۆمەلە ئافرەتەدا بىنېيەوە.

سەرۆك فەرمانىدا و گوتى: ئەمە شاعىر شىعىرىك بخوينەوە، شتىكى جوان، بۇ
نمۇونە سروودى سروودەكان ...

شاعىريش دەستى بە خويىندەوەي ئەمە بىرگانەي ئەمە شىعىرى سليمان كەد كە
لە بىرى ماپۇون:

(سروودى سروودەكان كە ھى سليمانە ...)

ئاي، با بە ماچى ليۋەكانى ماچم بکات !

ئەمە كىۋانى ئۆرۈشەلىم من رەش پىستم، بەلام

وەك خىۆدەتكەمى سلىمان جوانم
 بەو شىيەتە تىم مەپۋانن كە رەشم
 خۇر ھەلىقەچاندۇوم ...
 بە لاي منەوە يارەكەم چەپكىيڭ گولە بەيپونەو
 لەناو ھەردۇو مەممىمدا سەرخەو دەشكىيئىت
 لەسيبەرى دلدارەكەمدا رېنىشتم
 مىوهكەى لە زارمدا شىرىن بۇو.
 بىرمىمە ناومالى مەيمەھەو
 من بالاپۇيىك لە رووناكى ئەۋىينى ئەو لەبەر كردووھ
 ئەي كىيىنى ئۆرۈشەلەيم سوئىندىغان دەدەم
 دلدارەكەم بىيدار مەكەنەوە تەنانەت بە سرپەيش
 تا ئارەزۇو دەكات
 تا ئارەزۇو دەكات ...
 ئەودەتە تۆ جوانىت يارەكەم
 ئەوه تۆ جوانىت ..
 ھەردۇو چاوت لەۋىزىر تاراكتەۋە دوو كۆتىرن،
 قىشت رەوه بىزنىيىكە،
 ددانەكانەت لە پەوه مەپ دەچن
 لە شوشتىنگەوە دەركراون
 ھەر يەكەو بە چەپكىيڭ ھەوگىيانە
 كەسىيان نەزۆك نىن
 شەست شاشن و ھەشتا كەنizەيان ھەيە ...).

سه‌رَّک ههستایه سه‌ر پی و نیشانه‌ی توره‌یی و شومی به‌روخساره‌وه ده‌بینرا. ترپه‌ی پیتیه کانی ده‌نگیدایه‌وه، له ترپه‌ی پیتی پلنگیگ ده‌چوو به‌سمر تاوییری بن روباریکی وشكدا هه‌لیت، لمو دیوی درگاکه‌وه بزربوو، پاش ٿه‌وهی ئه‌وه په‌ردانه که له‌کاتی چوونه ده‌ره‌دها رایکیشان، به‌سمر پشتیدا دادرانه‌وه.

شاعیر و کۆمه‌له ئافرده‌که واقیان ورماو، ههستیان به بئن ریزی و بئن نرخی خویان کرد، که‌شیکی نیگه‌رانی بالی به‌سمریاندا کیشا، ودک ٿه‌وه که‌شهی هه‌تاو پاش خوی به‌جیئی ده‌هیلیت کاتیک ثاوا ده‌بیت. یه‌کیک له یاریده‌ده‌کان رایگیاند که شیوی ٿیواره ئاماده‌یه. ده‌گاکان کرانه‌وه، له‌کاتیکدا ٿه‌وه پیاوانه‌یه له ریزه‌وه که‌دها چاوده‌وان بعون ده‌گه‌رانه‌وه له‌سمرماندا دله‌رزین، شاعیره‌که روروی له کامیلا ناو داوای له لیکرد پیکه‌وه شیوه‌که‌یان بخون. کامیلا هه‌ستاو خمیریکبوو بالی بگریت کاتیک ده‌ستیک له پشتیوه‌وه دریزه کرایه‌وه رایگرت. خمیریکبوو له‌بری ٿه‌وه ناکاوییه له قیزه بدادت. فریشته رwoo به دریزایی ٿه‌وه ماوه‌یه له پشتی په‌رده که‌یه‌وه نیزیک به ڙنه‌که‌ی خوی مه‌لاس دابوو، هه‌موو ئاماده‌بیوان بینییان کاتیک له‌وه دی وی په‌رده که‌وه هاته ده‌ره‌وه.

دەست به لیدانی ده‌هؤله کانی (ماریبا) کراو تا ده‌هات ده‌نگ و ئاوازیان به‌رزر ده‌بیوه‌وه، له‌کاتیکدا زدنگوله بچووکه کان که به ژیریانه‌وه به‌سترابونه‌وه دله‌رینه‌وه ودک بلیت کفن بن.

(۳۶)

شۆرش

له دووره وه هیچ شتیک نه دەبینرا. پیاوه کان ھیلیکی شوین پییان به دوای خۆیانموده بەجىدەھېشت، وەك بلىيىت مارىيکى بى دەنگى درىزەو پىچە نەرم و لينجه بەستورەكانى لەدووی خۆى بەجىدەھېلىت. دەكرا لهو شوینە بچۈركەی زەلكاوه وشكە كان، كە زستان هیچ زيانىكى پى نەگەياندۇون، تەپۆلکەو دەنەو پەراسووه كانى زەوي بژمېرىت. درەختەكانىش خۆيان بەسەر بەرزتىرين لق و پۆپە چەپ لە خۆشاوه كانى خۆياندا بەرزتر كەدبۇوه بۇ ئەوهى بىتوانن ھەناسە بەدن. ئەو ئاگەر لە گەل خۆيان ھەلیانگرتبوو چاوى ئەسپە ماندۇوه كانى كويىر دەكەد. سەربازىك پاشى تى كەردن بۇ ئەوهى ھەلەمیزىت. ھەردوو لاقى نەدەبینرا. كاتى ئەوه ھاتبوو تا ھەقالان راستىيى ھەلۆيىستە كە بىزان، بەلام بە پاكىرىدەنەوەي تەھنگەكانىيان بە گريىس و پارچە پەرۋى كراس سەرقالل بۇون، كە هيىشتنە بۆن و بەرامەي ئافەتىيان لى دەھات. مەرگ دروينەي دەكەن و يەكە يەكە دەپەفاندىن و لەناوى دەبردن، بى ئەوهى لە پاش خۆيان سوودىيەك بە مندالەكانىيان يان هیچ كەسىتكى دىكە بگەيەنن. باشتىر وابۇو زيان و گيانى خۆيان بىخەنە مەترسىيە وەو لە ئاکامى ئەوهىشەوە شتىك بېيىن. گوللە ھەست بە هیچ شتىك ناکات كاتىك

جهسەی مرۆڤ دەسیت. بەلای ئەودو گۆشت لە بايەکى فىننکى خۇش دەچىت، بايەك كە چېرى و بارستايىھە كى ديارىكراوى ھەبىت. لە بالىندا دەچىت و گفەى دېت. كاتى ئەوه ھاتۇرۇ تەگبىرىنىكى خۇيان بىكەن، كەچى ھەر ھەموو يان سەرقالى تىزىكىدىنى ئەو چەقۇيانە بۇون كە سەرانى شۇرۇش لە بازركانىنىكى ئاسن كېيىبوونيان ئاگىر دوكانەكەى سوتاندبوو. نۇوكە چەقۇز تىزىكراوهەكەيش لە بىزەيەكى سەر لىيۇي رەشپىيستىئىك دەچۈو.

دەنگىك بەرزبۇرۇدۇ: (ھاۋىرى گۆرانى بچە). گۆيم لىيېبوو پېش تۆزىك گۆرانىت دەچرى!).

(ئەى دللىق بۇ خۇشت ويىستم
لە كاتىيەكدا يارى خۆت ھەيە؟
دەبۇو وەك درەختى سىيس بۇو
وازم لى بەھىنەت).

- ھاۋىرى بەردەوام بە. گۆرانى بچە.
(چۈويىنە سەر دەرياچە كە

پۇووە شويىنى ئاھەنگە كە تىمان تەقاند
بەلام ئەم جارە مانگ ھەلنىھات
كەسىش لەۋى نەبۇو).

- ھاۋىرى بەردەوام بە. گۆرانى بچە.
(ئەو رۆزى تىيىدا لەدایك بۇويت
رۆزى لەدایكبۇونى من بۇو
شادى ئاسمانى تەننېيەوە
فرىشتنە كان خۆشىنۇد بۇون و گۆرانىييان چېرى).

- هاوپی گورانی بچره. گوزرانی بچره. روناکی کزی مانگ به سر در دخته کاندا پهرت دهبووه و گهلاکان بهو بهزاییه و دله رزین. بی هووده چاوه روانی فهرمانی هیرش بردنیان ده کرد. هه تاو تازه ده ده که وت. هیزه کان، که ئم شه و به ئاماده کاریه کی بی دهنگه و چاوه روانی تمدهیان ده کرد هیرش بکنه سه ریه که مین قهلای حکومه ت، هستیان بهوه ده کرد که جوره هیزیکی شاراوه توانای جو ولانه و دیان لی دهستینیته ووه دهیان کاته بهرد. باران ئه و بهیانیه هی، که هیشته روژه که ده نه که و تبوو، کرده سووب و به سه ر ده و چاوه پشتی سه ر بازه کاندا رپرا. دهنگی قسه کردن به هر چیزی کی دار را اوی خواوه نده کانه وه به رزتر به رگوی ده که وت. یه که مین هه وال به دهستیان گهیشت کورت و ناکوک و جیاوازی پیوه دیاربوو، و دک بلیت دهنگه لیکی بچوک دهیان گوزیتیه و لهوه ده ترسن همه مو شه و شتانه بدر کینن که دهیان زان. سه ر بازه کان هستیان بهوه ده کرد که پارچه یه ک ئاسن یان پارچه یسکیتک له دلیان ده چه قیت. و دک بلیت هه ره همه مو سه ر بازگه که له یه ک بینه وه خوینیان لی ده چوڑا. ژنه رال (کانالیس) مرد. هه واله کان له بیکه و ده بییندا به رجهسته بون. بیکه گه له کتیبی هه زارو یه ک شه ووه، ده بیینگه له خرمه تگوزاری پیوره سی ناشتنی ته رمه وه. چیزو تامی جگه ره براندی تیکه ل به تور شهی و خه فدت و خه مباری بون. دژوار بون بپرا بهو و شانه بکریت که ده گوتران، به لام ده بیت راست بن. له ناویاندا به سالاچووه کان بی دهنگ بون، بی په راوه شو قره چاوه روانی شه وه بون راستی بروت بیستن ههندیکیان راوه ستابون، ههندیکی دیکه یان راکشا بون یان له سه ر زه وی که و تبوون، شه پقه پوشینه که سه ریان داکه ندبوو و له ته نیشتی خویانه و دیان دانابوو، به تور بی سه ریان دله قانده وه. لاوه کانیان به ره و نهاله که تییان ته قاند بی شه وهی هه والی زور تریان دهست بکه ویت. گرمای هه تاوه تیزه که کویری ده کردن. له دهور ایانه وه پوله مه لیک به ئاسمانه وه ده فرین. ناوه ناوه دیش گیزه گولله یه ک به رگوی ده که وت. شه و خریک بون ته نگی پی

هملّدچین. ئاسمانىكى كىمین لەزىز بالاپوشى پەلە هەورى پارچە پارچەدا. ئاگرى سەربازگە كە كۈژىترايمۇد، هيچ نەمايىه وە تەنبا تارىكايىھە كى نۇوتهك نەبىت كە بىنى شىپوھ بۇو، گۆشەگىرييە كى رەش لە ئاسمان و زەۋى و گىان لەبەران و پىاو پېنكەھات. پاشان تىپەي سى ئەسپىتكى كېلىپ كە دەنگىيە كە شىكاند: راتابلان، راتابلان، كە دەنگىيدايمۇد و خشتەي لېكىدىدانى بەكارھيتا. دەنگە كە تا دەھات نىزىكتر دەبۇوه، لە پاسەوانىكەوه بۇو پاسەوانىكى دىكە. ئەوهندىي نەخايىند لەناوەراستياندا گىرسايمۇد. كاتىك گوئيان لە سوارەكە گرت، كە ھاتبۇو، وايان دەزانى خەمون دەبىنن. ژەنمراڭ كاناليس لەناكاودا مەد، پاش ئەوهى تازە دەستى لە ژەمىك خواردن ھەلگىرتبو، لە كاتىكدا بەنياز بۇو سەرۆكايىتى ھىزەكاني بکات و دەست بە شهر بکات. ئىستەيش فەرمان ئەوهىي چاودروان بن. يەكىكىان تىببىنى دەربىرى و گوتى: (دەبىت شتىكىان خستىتتە ناو خواردنه كەوه، رەنگە هەندىك رووهكى (چىلتە) بىت كە ژەرىي كى كوشىندەيە و هيچ شوينەوارىڭ لەدواي خۆي بەجى ناھىيلەت، تا بەم شىپوھ دەمرىت). يەكىكى دىكە ورتەيە كى ليۆھەتات: (دەبۇو زۆرتر هوشىيار بىت! ئائىئاثاڭا...؟...ھ.). .... هەموويان بە خەفتە و پەزارەيە كى زۆرەوە بىنى دەنگ بۇون كە لاقە رووتە كانىشى گرتتەوە كە نوقمى خۇلۇ بوبۇون ... ئى كىزەكە؟... پاش ماوەيەك، كە وەك هەموو تەنگانە كان درېزە كىشى، دەنگىكى دىكە گوتى: (من دەتوانم نەفرەتى بەسەردا دابارىنم ئەگەر بىتانەويت. من نويشىك دەزانم سىحرى بازىك لەۋى لە كەنار فيئى كردووم، رۆزگارىيەك بېرى كەغە شامى لە چىا كەمى كردىبو، بېزىيە بەرەو كەنار بەرىكەوتم تا شتىك لەۋى بىكىم كاتىك بە دىدارى گەيشتەم و ليۆھى فيئىبۈرم، ئەوەتان پى خۆشە؟.). دەنگىكى دىكە لە تارىكايىدا بەرسقى دايەوە: باشه، من لاي خۆمەوە قايلەم، رەنگە وئى بە خۆي باوکى كوشتبىت.

جاریکی دیکه ترپه‌ی پیشی هسپیاک له ریپه‌وه کدا بهرگوییکه‌وت، راتابلان، راتابلان، جاریکی دیکه دهنگی پاسه‌وانه کان بهرگوی که‌وت‌وه. جاریکی دیکه کپی بالی به‌سه‌ریاندا کیشاپه‌وه. لوره‌ی گورگ به‌زیوه‌وه وک بلیت پیپله‌یکه و بهره‌و مانگ ده‌کشیت که له‌سه‌رخو درده‌که‌وت و خه‌رمانه‌یکی کی گه‌وره چوارده‌وری دابوو. دهنگه‌که جاریکی دیکه دهنگیدایه‌وه.

هر جاره‌ی یه‌کیک ئه‌هو رووداوه بگیرابایه‌وه، ژنه‌رال کانالیس له گوره‌که‌ی ده‌هاته ده‌ره‌وه جاریکی دیکه ده‌مرده‌وه: له‌سه‌ر خوانیکی بی‌نایلوون دانیشتبو له‌به‌ر رووناکی مومنیکدا شیوی ده‌خوارد، گوییان له دهنگی که‌وچک و چه‌قّو قاپه‌کان و ترپه‌ی پیشی یاریده‌ده‌رو په‌رداخیک ئاو بوبو تی ده‌کراو رۆژنامه‌یک لایپرپه‌کانی هه‌لددرایه‌وه، پاشان ... هیچی دیکه، ته‌ناته‌ت هاواریشی نه‌کرد. بی‌بیان به‌سه‌ر خوانه‌که‌دا لار بوبو‌ته‌وه مردووه، گونای به‌سه‌ر دانه‌یک رۆژنامه‌ی (ناسیونال)‌وه بوبو، هه‌ردوو چاوی نیوجه نوروقاو، شورشمیین، له شتیکی نه‌بوبویان ده‌روانی.

پیاوه‌کان دوو دل‌انه ده‌ستیان به ئه‌ركی رۆژانه‌ی خویان کرده‌وه، له زیانی وک گیانله‌به‌ری ده‌سته‌مۆ بیزار بوبون، چونه ریزی شۆرپشی (چاماریتا)‌وه - ئەمە باشتین نازناو بوبو بۆ ژنه‌رال کانالیسیان هه‌لبزاردبوبو - بۆ ئه‌وهی گوپانیک له شیوازی گوزه‌ران کردنیاندا به‌دی بهین و، لە‌به‌رئه‌وهی (چاماریتا) به‌لینی پی دابوون رەزه تریکانیان بۆ بگیریت‌وه، که به بیانووی هه‌لۆه‌شاندنه‌وهی گرددبوون‌وه کان لیییان زه‌وت کرابوو، به‌لینیشی دابوو داده‌رانه پشکی ئاویان له نیواندا دابه‌ش بکات و ئەشكه‌نجه‌دان هه‌لۆه‌شینیت‌وه خزمەتی سه‌ربازی بۆ ماوه‌ی دوو سال بسەپیئنیت و، هه‌رده‌زی کشت و کالى دامەزرنیت بۆ کرپینی ئامیری نوئ له ده‌ره‌وه ده‌سته‌به‌ر کردنی تۆوی باش و ئاژه‌ل و پهین و ته‌کنیکكاران و، ئاسان کردنی هۆکاره‌کانی هاتوچوو گواستن‌وه و هه‌رزان کردنیان و ئاسان‌کردنی کالا ناردن‌ده‌ره‌وه فرۆشتتنی به‌رو بومه‌کان و، ده‌سته‌لاتیش ته‌نیا

به دستی ئەو کەسەوە بىت كە گەل هەلىدەبزىرىت و تەنبا بەرانبىر بە گەل بەپرسىار دەبىت و، هەلۇشاندىنەوەي فىرگەي تايىبەت و، سەپاندىنى باج بە شىۋەي بەرزبۇونەوە، نىزمىكىرنەوەي نىخى چارسەركىدن و دايانكىرنى خزمەتكۈزارى پىشىكان و پارىزەران بۆ كۆمەل و، پىتەوكىرنى ئازادى بېوابۇن، تا ھىندىيەكان بىوان دوور لە چەوساندىنەوە بەشىۋەيەكى ھىۋورانە خواهدنى خۇيان بېرسەن و سەرلەنۈي پەرسەتكە كانىيان دروست بىكەنەوە.

كامىيلا پاش چەند رۆزىك ھەوالى مىدىنى باوکى زانى، دەنگىكى نەناسراو ئەو ھەوالى بە تەلەفۇن بە گۆيدا دا.

- (باوكت ئەو كاتە مىد كە لە رۆژناكەدا ئەوەي خويىندەوە كە سەرۆك كۆمار شايەتى مارە بىرىنەكەت بۇو).
هاوايى كرد: ئەوە راست نىيە!
دەنگە نەناسراوەكە بە شىۋەيەكى ناشىرين پىكەنلىقى و گوتى: كامە راست نىيە؟

- ئەوە راست نىيە، ئەگەر شايەت نەبوبىت. ھەلەو .... ھەلەو ....
بەلام ئاخىوەرە نەناسراوەكە مايكۈرۈفۇنى تەلەفۇنەكە زۆر لەسەرخۇ دانا وەك يەكىك بە دىزىيەو بچىتە دەرەوە.

كامىيلا لەناو كورسييەكى حەيزدراندا رۆچۈو. ھەستى بە شۆك دەكىد. پاش تۆزىك واي ھاتە پېش چاو كە ژۇورەكە رۇالەتى پېشۈرى خۇى لەدەست داوهۇ يېستە جىاوازەرەنگىكى جىاوازو كەزىكى جىاوازى ھەيە. مىد! مىد! مىد!
كامىيلا ھەردوو دەستى چەماندەوە وەك بلىيەت بىھەۋىت شتىك بشكىنېت، پاشان لە قاقاي پىكەننېنېكى ھستىرى دا، لە كاتىكىدا ھەردوو كاجىرەي پىكەوە نووسابۇن و ھەردوو چاوى پې لە فرمىسىك بۇون، نەياندەزانى بە كۆيدا بىيارىن.
گالىسەكە ئاورشىنەكە بە رېكەكەدا دەرۆيىشت، شىرەكە دەگریا لە كاتىكىدا تانكىيە مىتالىيەكە بىنەكەنلىقى.

(۳۷)

سەمای تۆھىل^(۱۸)

- بەرپىزان چىتان دەۋىت؟.
- بىرە.
- بۇ من نىيىه، من (ويسكى)م دەۋىت.
- كەوانە يەك ....
- يەك بىرە و يەك ويسكى و يەك بىراندى
- هەندىيەك سووكە خواردىنىش!
- كەواتە يەك بىرە و يەك ويسكى و يەك بىراندى و هەندىيەك سووكە خواردىنىش.
فرىشتە رۇو كە لە توالىت دەگەرايەوە بە پەلە قىچەكانى پاتتولەكەى
دادەخست دەنگى بەرزبۇودوھو گۆتى: هاللۇ!
- چىت دەۋىت؟.
- هەر شتىيەك. هەندىيەك ئاوى گازى (پىپىسى)م بۇ بىئىنە.
- ئاي، كەواتە يەك بىرە و يەك ويسكى و يەك بىراندى و يەك پىپىسى.
فرىشتە رۇو كورسييەكى هيتنار لە تەنيشت پياويكەوە دانىشت بالاى شەش
پى بەرزو، بە روالەت و جم و جوول و رەفتارى رەش پىستى هەبۇو ئەگەرچى سېى

پیست بwoo، پشتیشی چوون لوله‌ی پُولا راست بwoo، هردوو دستیشی له سندان
دهچوون، شوینی زامیتک له نیوان هردوو برزه زهده کمیدا بwoo.
فریشته روو گوتی: مستهر (جهنگیز) شوینم بکرهوه، چونکه ددهمه ویت له
ته‌نیشته تووه دانیشم.
- بهریز زورمان پی خوشه ...

- مهیه کهم ده‌خۆمه‌وهو ده‌رۆم چونکه سه‌رۆک چاودریم ده‌کات. مستهر جه‌نگیز
گوتی: ئۆی، ئەگەر ده‌چیت بۆ ئەوهەی بە دیداری سه‌رۆک بگەیت، ئەوه ده‌بیت واز
له گەوجایه‌تى بھیئنیت و پی رابگەیه‌نیت کە ئەو پرو پاگەندانه‌ی لەباره‌ی تووه
ده‌کریئن راست نین، هرگیز راست نین.
یەکیتک له و چوار کەسانه، کە ئەو کەسە بwoo داوای براندی کرد، گوتی:
- ئەوه هیچ گومانیتک هەلناگریت.

فریشته روو خۆی تی هەلقورتاندو بە مستهر جه‌نگیزی گوت: ئایه من ئەو
شته‌ی پی بلیم؟.

ئەمەریکاییه کە بە ناو لەپی هردوو دەستی بە مەرمەری خوانه‌کەیدا کیشا و
گوتی: ئاشکرايە بە هەمووان دەلیم! بەلام ئەو شەوه لەوی بووم و بە گۆیی خۆم له
زاری داواکاری گشتی سه‌ریازییەو بیستم دەیگوت کە تو بەرھەلسی
ھەلبزاردنه‌وھی سه‌رۆک کۆمار دەکەیت و تویش (وھ خوالیخۇشبوو کانالیس)
لایه‌نگری شورشیت.

فریشته روو بى ھووده کۆشا ئەو نیگەرانییەی خۆی فەشیریت کە هەستى پی
ده‌کرد. چونکه رۆیشن بۆ دیدار لەگەل سه‌رۆکدا لەم بارو دۆخەدا شتیکە مەترسى
لى دەکەیتەوە.

بۆیە کە ئەو شتانە بۆ ھینان کە داوايان کردىبون. چاکەتیکى سپى لەبەربوو
ناوى شوینە کە (گامبریتۆس) ای بە دەزۈوی سورر لەسەر نەخشىنرا بwoo.

- یـک ویـسـکـی و، یـک بـیرـه ...

مستهر (جهنگیز) ویـسـکـیـهـ کـهـیـ بهـیـهـ کـهـ قـوـمـ هـلـقـورـانـدـ بـیـ ئـهـوـهـ چـاوـ بـتـرـوـکـیـنـیـتـ، چـوـنـ کـهـسـیـلـ دـهـرـمـانـیـکـیـ رـیـخـولـهـ پـاـکـکـهـرـهـ هـلـقـورـیـنـیـتـ، پـاشـانـ نـهـرـگـیـلـهـیـ دـهـرـهـیـنـاـوـ پـرـ لـهـ توـوتـنـیـ کـرـدـ.

- بـهـلـیـ هـاـوـرـیـ، ئـهـمـ شـتـانـهـ بـهـ هـهـرـ شـیـوـازـیـکـ بـوـبـیـتـ دـهـگـهـنـ بـهـرـ گـوـیـیـ سـهـرـزـکـ، تـؤـیـشـ ئـهـوـهـتـ پـیـ نـاـخـوـشـهـ. ئـیـسـتـهـیـشـ نـوـرـهـیـ تـوـ هـاتـوـوـهـ بـوـ ئـهـوـهـ رـاـسـتـیـیـهـ کـانـیـ پـیـ رـاـبـگـهـیـنـیـتـ. هـلـوـیـسـتـهـ کـهـ زـوـرـ وـرـدـهـ.

- سـوـپـاسـ بـوـ ئـامـؤـزـگـارـیـهـ کـانـتـ مـسـتـهـرـ (جهنگیز)، خـواـتـ لـهـ گـهـلـ، دـهـچـمـ بـهـ دـوـایـ گـالـیـسـکـهـیـ کـداـ دـهـگـهـرـیـمـ بـوـ ئـهـوـهـیـ خـیـرـاـ بـهـوـیـ بـگـهـمـ. سـوـپـاسـ، هـهـ؟ـ. هـهـ مـهـموـ خـواـتـانـ لـهـ گـهـلـ.

مستهر (جهنگیز) نـهـرـگـیـلـهـ پـاـیـپـهـ کـهـیـ دـاـگـیـرـسـانـدـ.

یـهـکـیـلـ لـهـ بـیـاـوـهـ کـانـیـ دـهـرـوـرـیـ خـوانـهـ کـهـ گـوـتـیـ: مـسـتـهـرـ جـهـنـگـیـزـ چـهـنـدـ پـهـرـدـاـخـ وـیـسـکـیـتـ خـوارـدـوـتـمـوـهـ؟ـ.

ئـهـمـهـرـیـکـایـیـهـ کـهـ، کـهـ نـهـرـگـیـلـهـ کـهـیـ بـهـ دـهـمـهـوـ بـوـ، چـاوـیـکـیـ نـیـوـچـهـ نـوـقـانـدـبـوـوـ، ئـهـوـیـ دـیـکـهـیـانـ، شـینـیـکـیـ بـرـیـسـکـهـدـارـبـوـوـ، لـهـ گـرـیـ زـرـدـیـ کـبـرـیـتـهـ بـچـوـکـهـیـ دـهـرـوـانـیـ: هـهـژـدـهـ.

- لـهـوـدـاـ تـهـوـاـوـ رـاـسـتـ دـهـکـیـتـ، چـوـنـکـهـ وـیـسـکـیـ خـوارـدـنـهـوـهـیـ کـیـ زـوـرـ باـشـهـ، ئـهـدـیـ وـاـ نـیـبـیـهـ؟ـ.

- نـازـاـنـ! دـهـبـیـتـ ئـهـمـ پـرـسـیـارـهـ ثـارـاـسـتـهـیـ هـهـمـوـ ئـهـ وـ خـهـلـکـهـ بـکـهـیـتـ کـهـ نـاـیـخـوـنـهـوـهـ ئـهـوـیـشـ لـهـ بـهـرـئـهـوـهـیـ هـهـمـوـوـیـانـ وـدـکـ منـ نـیـیـانـهـ.

- مـسـتـهـرـ جـهـنـگـیـزـ ئـهـمـهـ مـهـلـیـ.

- بـوـچـیـ ئـهـوـهـ نـهـلـیـمـ مـادـاـمـهـ کـیـ بـرـپـاـمـ وـایـهـ کـهـ رـاـسـتـهـ بـیـلـیـمـ؟ـ. لـهـ وـلـاـتـهـ کـهـیـ منـ، هـهـرـکـهـسـهـوـ وـوـ شـتـهـ دـهـلـیـتـ کـهـ بـرـوـایـ وـایـهـ، تـهـوـاـوـ، رـاـسـتـهـ.

- ئەمە خەسلەتىكى زۆر باشە.
- ئۆرى نا، من ئەوەم پى باشە لىيە لەسەرى دەرۇن. ئىيۇھ شتىك دەلىن كە بپراتان پى نىيە، مادامەكى زۆر جوانە.
- كەواتە لە ولاتى ئىيۇھ بەسەرەتەكان ناگىزىنەوە؟.
- ئۆرى نا، ھەركىز، تەنبا بەسەرەتەكانى ناو ئىنجىل نەبىت!
- مىستەر جەنگىز پەرداخىكى دىكەيش؟.
- بەلى، لەو بپروايەدام پەرداخىكى دىكەى ويسكى وەرىگرم!
- براقو! من حەز لەوە دەكەم، تو پىاۋىكىت ئامادەيت لە پىناوى پەنسىپە كانىدا بىرىت.
- ئەمە چۆن دەبىت؟.
- ھاپىيەكەم پىيى گوتى كە تو ئامادەيت بىرىت.
- بەلى، لەوە تىنگەيىشتم سەبارەت بە مردن لە پىناوى پەنسىپە كانىدا گوتى.
- نا، من پىاۋىكىم لە پىناوى پەنسىپە كانىدا دەزىت. ژيان لە دەمارە كانىدا گپىان گرتۇوه. ھەرچى مردنه بەلامەوە گىرىنگ نىيە، ئەو كاتە دەمرم كە خواوەند ئارەزوو دەكەت.
- مىستەر جەنگىز دەيەويت ئاسمان ويسكى بىارىنىت!
- نا، نا؟. ئەو كاتە كەس سەيوان نافرۇشىت، بەلکو (رەحەتى) دەفرۇشى!
- پاش ئەوەي مژىيەكى لە نەركىلەكەى دا و لەسەرخۇ ھەناسەمى دا، لە كاتىكدا ئەوانى دىكە پىكەنин، گوتى: (فرىشتە رۇو گەنجىكى باشە، بەلام ئەگەر ئەوەي پىيم گوت جىبەجى نەكات ئەوە خوا لىيى خوش نايىت، بەلکو لە جياتى ئەوە سەرى تىدادەچىت).
- لەناكاو كۆمەللىك پىاۋ بەبى دەنگى هاتنە ناو مەيخانەكەوە. كۆمەللىكى زۆر بۇون تا رادەيدەك نەيانتوانى ھەموويان پىكەوە لە دەرگاكە بىنە ژۈرۈھە.

زۆریهیان لای دەرگاکە یان لە نیوان میزەکان یان لە لیوارى مەیخانە کە راودستان. زۆر لە مەیخانە کە نامیئنەوە چونکە کارەکە ئەوه ناھینیت دانیشنى. پیاوییکى تا رپادھیەك كورتە بالا، تا رپادھیەك بەتەمەن، تا رپادھیەك سەر رپوت، تا رپادھیەك تەندروستى باش، تا رپادھیەك شىيت، تا رپادھیەك دەنگ قەبە، تا رپادھیەك پیس، ھاوارى كرد: (بى دەنگ بن!). پاشان رېكلاامييکى چاپكراوى گەورەي بالا و كرددو، دوو كەسى دىكە يارمەتىيان دا بە مۆمى رەش لە سەر ئاۋىيەيە كىيان چەسپاند. ھاولۇلاتىيان:

تەنبا ناو ھىنانى جەنابى سەرۆك كۆمار لەوە دەچىت رووناكىي مەشخەن ئاراستەي بەرژەوەندىيە پېرۆزەكانى نەتموھ بىرىت، كە لە سايىي فەرمانپەوايى دانايىانەيدا رووي پېشىكەوتن ھەموو بوارەكانى گرتۇوەتەوە - بەرەداوام دەيانگىرىتەوە - ھەروەها پېشىكەوتن بە ھەموو شىۋىيەك سىستىمىشى گرتۇوەتەوە!!! جا لە بەرئەوەي ئىيە ھاولۇلاتىي ئازادىن و لەو رۇوەشەوە هوشىيارىن بەھۇي پېيىستە بەتەنگى چارەنۇو سماňەوە بىن (كە ھەمان چارەنۇوسى نەتەوەيە)، جا لە بەرئەوەي پياوگەلىكىن لايەنگىرى چاکە دەكەين و دىز بە بشىۋىن، بۆيە رايدەگەيەنин: كە چاكتىرين شت بۇ نەتموھ ئەھەيە سەرۆكى مەزنمان ھەلبىزىرىنەوە ھىچ شتىيکى دىكە جىڭ لە ھەلبىزادەنەوەي وى لەئارادا نىيە. بۆچى كەشتىي فەرمانپەوايى بەھاۋىزىنە ناو مەترىسيي دەرياگەلى ويلەوە، لە كاتىكىدا كە داناتىرين پياوى دەولەت لەم سەرددەمەماندا جىلەوى گرتۇوە بەرپىوهى دەبات، ئەو پياوەي كە مېزىرو بە مەزنى ناوى دەخاتە رىزى ناوە مەزىنەكانەوە، بە دانايىك لەناو داناکان، بە ئازاد، بە ھزرەقان، بە ديموكراسىخواز ناوى دەھىنېت؟?. ئەگەر تەنبا بىر لەو بىرىتەوە لەبرى ئەو يەكىكى دىكە لەم پلەو پايه مەترىسیدارەدا بىت، ئەو بىر كەردنەوەيە دەگاتە دەستىيۇردان لە چارەنۇوسى نەتەوە (كە چارەنۇوسى ھەر ئىيەيشە)، ئەو كەسەيش بويىرىت و زاتى گۈيانەي ھەبوونى ئەو كەسە بکات

- شایئنی ئەوەیه لابریت و گۆشەگیر بکریت و به شیتیکی مەترسیدار دادەنریت، ئەگەر شیت نەبیت، ئەوە شایئنی ئەوەیه بدریتە دادگە بەوەی بەپىشى ياسا ناپاڭى لە نىشتىمان كردووه!!! برايانى ھاولۇتى: سندوقە كانى ھەللىزاردەن چاودەپەتىانە پالىيواوه كەمان ھەللىزىرن!!! كە!!!! سەرلەنۈي!!!! گەل!!!! ھەللىدەپەتىوه!!! خويىنەنەوەي ئەم بلاوكراوهەي بە دەنگى بەرز لەناو مەيخانە كەدا حەماستى گشتىي زۆر بەرزكەرە و دەنگى ھاوار و چەپلەلىدان بەرزبۇوهە، لەبەر داواي خەلکە كە، پىاوىتىك ھەستا، كە جله كانى ھېچ جۆرە پۆشىتەيىھە كىيان پىيە دىارنەبوو، مۇو رەش، چاوش قايم، بۇ ئەوەي و تەيەك پېشکەش بىكەت:

- (ھاولۇتىيان: من وەك شاعير بىر دەكەمەوه، بەلام وەك ھاولۇتىيە كى نىشتىمانپەرور دەپەيقىم! شاعير پىاوىتكە ئاسمانىيەكى داهىناوه، بۇيە پېۋىستە گۈئى لە وتارىيەك بىگەن ھېچ رېكىيەكى تىدا نىيە لە زارى ئەو پىاوەوە كە ئەو شتە جوانەي داهىناوه، كە ھېچ سوودىيەكى نىيە و پىيى دەلىيىن (ئاسمان). كاتىيەك ئەو ئەلمانىيە كە ئەلمانىيەكان تىيى نەگەيشتن، نا من مەبەستم لەوە نە(گىتە) و نە (كانت) و نە (شوينهاوەر)، ئەو پىاوە لەرەدەبەدەرە (سووپەرمان)-ە، بى گومان ئەو پىاوە پېشىنى ئەوەي دەكەد كە لە ئەمەريكا، لە گەردۇونى باوک و لە سروشتى دايىك يەكەمین (سووپەرمان)ى راستەقىنە لەسەر رۇوى زەمین لەدايىك دەبىت. بەرپىزان من دەربارەي ئەو سووپەرمانە دەدويىم، دەربارەي ئەوەي لە بەرەبەيان رۇوناك ترە، ئەوەي نىشتىمان نازناوى (لييھاتوو و شىياو)ى پىـ بهخشىوە، سەبارەت بەسەرۆكى پارت و پارىزەرى زىرەكى لاوان دەپەيقىم. بەرپىزان ئەوەي قىسى لەبارەوە دەكەم، دەبىت بىـ گومان تىيگەيىشتن، ئەویش سەرۆك كۆمارى دەستورىيە، كە ئامازىدى پىـ كرا بەوەي (سووپەرمان)-ە، ئەو بۇونەوەرە لەرەدەبەدەرە (نىتشە) لەبارەيەوە نۇوسيويەتى .... من لەم سەكۈوه ئەوە دەلىم و دووبارەي دەكەمەوه، كاتىيەك ئەو پەستەيە گوت، بە مستەكۆلە لە مىزى مەيخانە كەي دا. (لەبەر ئەوەي

هاوولاتییان، ویپای ئەودى كە من لەوانە نىم سىياسەتم كەدىيەتە هۆكار بۆ بىشىرى ژيان و گوزدaran، كەچى من بپوايەكى بابهتىانو تەھاوو دلسۇزانەم بەھە كە لەبەرئەھەي ھىچق (سۈپەرمان) يان (سۈپەر ھاولاتى) يەكى دىكەمان لەنیواندا نىيە، ئەو بە شىيەھە كى تاوانبارانە شىيەت، يان كويىر، كويىر، يان شىيەت دەبىن، ئەگەر پى بدەين جلەوى فەرمانزەوايى لە دەستى ئەو (سۈپەر فەرماندە) يە دەرىچىت كە ئىيىستەو تا ھەتايىھ سەركەدىيەتى لەلەتكەمان دەكەت، و بکەۋىتە دەستى ھاولاتىيە كى دىكە، ھاولاتىيە كى ئاسايى، بۆ ھاولاتىيەك، برايانى ھاولاتى، تەنانەت ئەگەر ھەر ھەممۇ خەسلەتە باشەكانى سەر رۇوى زەھىت، ئەو ئەم ھېشتە ھەر مەرقە. لەۋى لە كىشۇھەر ئەورۇپاى دېرىن و بىن ھىزىكراو، دىمۇكراسى زۆر ئىمپراتۆر پاشايانى لەناوبىد، بەلام دەبىت لەوە بگەين - لەوەيش دەگەين - ئەگەرچى دىمۇكراسى گۆيىزراوەتەوە كىشۇھەر ئەمەريكا - ئەو بە چەشەي (سۈپەرمان) جۇش دراوه كە لەوە دەچىت خواوندانە بىت و، شىيەھە كى نۇنى حكۈومەت پىرەو دەكەت كە (سۈپەر دىمۇكراسى) يە. ئىيىستەيش، بەرپىزان، پىيم خۆشە شىعىرييكتان بۆ بخويىنەمەوە ...).

دەنگىيەك بەرزبۇوەدە: (ئەي شاعير شىيىكمان بۆ بخويىنەوە، بەلام با ھۆنراوه نەبىت!).

- ... شەوانەيەك لە (سى مايۆ) وە بۆ (سۈپەر دەگەمن).

بە دواي بېرگە نايابەكەي شاعىردا چەند وتارگەلىيکى دىكەي پىر حەماسەتلىرى خويىنەوە، مەبەستىيان ھېرىش كردە سەر پارتە (رېسىوا) كەي دىكە بۇو، كە پشتىوانى لە نەخويىندەوارى (سان خوان) و سىيىستىمى نۇوشەتەو سىيحرۇ شتى دىكەي ھېنۈر كەرەھە ئايىنى دەكەت. خويىنى لووتى يەكىن لە وتارخويىنە كان بەربۇو، لە گەل وشە كاندا بە دەنگى بەرز ھاوارى كرد يە كىيکىان پارچە گەچىكى بە ئاو تەركاراوى بۆ بەھىنەت تا بۆنى پىوه بىكەت و خويىن بەربۇونە كەي راپگەرت.

مستمر (جهنگیز) گوئی: (ئیسته فریشته رپو له نیوان دیواردکه و سه‌رژکدایه. من زۆرم حمز لهو شیوازدیه ئەم شاعیره قسەی پى دەکات، بەلام من لهو بروایه‌دام کە ئەگەر مرۆڤ شاعیر بۇو ئەوه کاریکى زۆر خەفەتباراندیه، بەلام ئەگەر مرۆڤ پاریزدەر بۇو، ئەوه کاریکى هەرە زۆر خەفەتباراندیه له ژياندا. ئیسته‌يش، داواي پەرداخیکى دیكەي ویسکى دەکەم). بانگى كرد: ویسکىيەكى دیكە بۇ ئەم (سووپەرمان)ە!

کاتىك فریشته رپو قاوه‌خانەي (گامبىيناس)ي به جىددەھىشت، چاوى به وەزىرى جەنگ (بەرگىرى) كەوت.

- ژەنھەرال بۇ كۈنى دەچىت؟.

- بۇ دىدارى جەنابى سەرژك...

- كەواتە با پىيکەوه بچىن .

- تۆيىش بۇ ئەۋى دەچىت؟ كەواتە با چاودەپىي گالىسىكە كەم بکەين، ئەوەندە ناخايىنېت دىت. ئەم قسەيە له نیوان خۆمان دەرنەچىت. ئیسته لاي بىيەرەننېك بۇوم.

- ژەنھەرال من دەزانم تۆ حمز له بىيەرەننې دەنگ خوش دەكەيت.

- هيى، هيى، واز لهو گالتانەت بەھىنە.

- گالتە ناكەم، تەنيا تىيېنېيە كى بچوركە.

- بچووك نىيە، بەلکو شايەن به شاھەنشاكانە!

- به راستى؟.

گالىسىكە كە بېيى دەنگى دەرۆيىشت وەك بلىيەت له وشكە كاغەز دروست كرابىيەت. پاسەوانە كان له گۆشەي رىيگەو بانەكاندا بالاوبۇوبۇونەوه، هەردووكىيان گوئىيان لى بۇون ئاماڭدىيان به يەكدى دەدا: وەزىرى جەنگ، وەزىرى جەنگ).

سەرۆک بە هەنگاوى كورت كورت بە ناو زۇرى نۇرسىنگە كەيدا دەھات و دەچوو، شەپقەيەكى لەسەر بۇو، تەۋىلى داپوشىبۇو، ياخى چاكەتە كەمى بەرەدە سەرەدە بەسەر ملىيچىنىڭ تەنكدا ھەلدرابۇوه، قۆپچە كانى بەرسىنە كەمى كراپۇونەوە. جلىكى رەشى پوشىبۇو، شەپقەيەكى رەشى لەسەر بۇو، پىتالاۋىكى رەشى لەپىّ بۇو.

- ژەنەرال كەش و ھەوا چۈنە؟.

- جەنابى سەرۆك سارادە. ئەھىيىش مىگىل پائتاۋى لەبەر نىيە!

- جەنابى سەرۆك ..

- قىسىپ پۈرچ . ئەھەتە دەلەرزىت، پىشىم دەلىيەت ھەست بەسەرما ناكەيت. ژەنەرال تۆ ھېچ تىنەكەيت، يەكىك رەوانەي مالى مىگىل بىك دەست بەجى پائتاۋىكى بۇ بەھىنەن.

وەزىرى جەنگ چۈرۈدەرى و سلاۋى سوبايى بۇ سەندەوە، خەرپىك پىيى لە شەمشىرەكەي ھەلۇوتىت كە بە لاقەدىيەوە شۇرۇ بوبۇوه، لەكەتىكدا جەنابى سەرۆك لەسەر كورسييەكى حەيزەران دانىشت و كورسييەكى تەنىشت خۆى پىشىكەش بە فريشته رۇو كرد.

لە كاتىكدا دانىشت گوتى: (مىگىل وەك دەبىنيت، دەبىت بە خۆم ھەمۇر شتىك بىكەم و سەرپەرشتى ھەمۇر شتىك بىكەم، لەبەرئەوهى فەرمانىرەوابىي نەتەوەيەك لە (خودان نىيازان) دەكەم. كاتىك بە خۆم سەرپەرشتى كارەكان نەكەم، دەبىت پشت بە ھاوارىيەكام بىمەستم). ماوەيەك بى دەنگ بۇ پاشان درېشە دايە و گوتى: (مەبەستم لە (خاودن نىيازان) ئەو كەسانەيە بە نىيازان شتىك بىكەن يان شتىك نەكەن، پاشان نە ئەمەو نە ئەھىيىش جىېبەجى ناكەن لەبەرئەوهى ھېزىز ئىرادەيان نىيە. بەھىيىش نە لەگەل كاروان و نەيىش لەگەل ھېرېشىپەراندaiە. بۇ نۇونە، خاودن پىشەسازىيەكانى لاي خۆمان ژيانى خۆيان دەگۈزەرتىن و ھەر ئەو

قسیه‌یه دلیین و دووباره‌ی ده‌کنه‌وهود: ددهمه‌ویت کارگه‌یدک دروست بکهم، ددهمه‌ویت شامیری نوی دامه‌زریئم، ددهمه‌ویت ئه‌مه بکهم، ددهمه‌ویت ئه‌وه بکهم، ئیدی بهم شیوه‌یه تا دوايی. خاوه‌ندانی كشت و كالیش دلیین: من ددهمه‌ویت شیوازی نوی تاقی بکهمه‌وه، من ددهمه‌ویت بهربوومه‌کانم رهوانه‌ی ده‌رهوه بکهم، نووسه‌ریش ده‌لیت: ددهمه‌ویت كتیبیک بنووسم، مامۆستایش ده‌لیت: من ددهمه‌ویت فيرگه‌یدک بکهمه‌وه، بزنسمانیش ده‌لیت: من ددهمه‌ویت ئه‌م مامه‌له‌یه يان ئه‌و مامه‌له‌یه بکهم، پۇزنانامه‌نووسانیش - ئه‌و بهرازه قەلموانه‌ی گیانیان لەناو بهزەکانیاندا غەرۇ دەبیت - دلیین: من ددهمه‌ویت رەوشى كۆمەل باشتىر بکهم. بەلام، وەك گوتىم، كەسيان ھىچ شتىك جىيېھ جى ناكەن، بۆيە شتىكى ئاسايىھ كە پىويستە من - سەرژک كۆمار - بەخۆم ھەموو شتىك بکهم. وىپاى ئەوهىش ھەموو گەلەيە كم لەئەستۆيە. دەشتوانىت بلىيەت ئەگەر من نەبۇوايم بەخت و چارهىش نەدبوو، چونكە دەبیت لە كاتى راکىشانى ئه‌و ژمارانه‌ی لۆتىدا كە دەبەنه‌وه، رۆلى خواوه‌ندى بەخت بگىرم (...).

نۇوكى پەنجە نەرم و بارىك و قاوه‌بىي رەنگەكانى بەسەر سىليلىدا هيئا و بە پىتىيەكى جىاواز درىيەت دايى:

- (ھەموو ئەمەيش وام لى دەكەن بلىم كە بارودۇخ ناچارم دەكات سوود لە پياوگەلى وەك تو بىيىن، شتىكى سوودبەخشە لە تەنيشتمەوه بن، بەلام لە دەرهەدە كۆماردا سوودبەخشتىن، كە پلان و پىلانى نەيارەكانم و نووسىنە چەپەلە كانىيان مەترسى و هەرەشە لەبەردەم ھەلەمەتى سەرلەنۈي ھەلېزاردىنەوەمدا دروست دەكەن (...)).

ھەردوو چاوى شۆر كرده‌وه، وەك بلىيەت دوو كىچ بن لە خويىندا سوور ھەلگەپابن، پاشان درىيەت دايى و گوتى:

- (من لەبارەي (کانالیس) و دارو دەستەكەيمەوە نادويئە، میگیل مەرك بەردەواام پاستگۇتىرىن ھاپىەيام بۇوه! من لەبارەي ئەو خەلکەوە دەپېيىم كە دەكۆشىن كار بىكەنە سەرپاى گشتىيى لە ئەمەرىكاى باكۇر، بە ھىۋاي ئەودى لە (واشنتۇن) گومانم لەبارەوە پەيدا بىكەن. كاتىك گيانلەبەرىيىكى درېندەي بەندكراو لە قەفەسەكەيدا قىزى خۆى بگۈرۈت، ئەو ناگەيەنىت كە داوا لە خەلکى دىكە بىكەت بچىن چى قىزى دىكەي ھەيى بە زۆر ھەلکىشىن، ئەدى وا نىيە؟ باشە، كەواتىه، تۆخوا من پىرەمىيەدىيىكى سەرخۇش و دەلم چوون ئەبەنۆس رەقە، وەك پېپۇپاگەندەم لەبارەوە بىلاو دەكەنەوە؟ با ئەو گەوجانە چى دلىن، بۇ خۆيان بلىن! يان گەل بە خۆى، لەبەر ھۆكاري سىياسى، سوود لەو كارانە وەرىگۈت كە ئەنجامىم داون بۇ ئەوەند نىيە! سەرلەنۇي ھەلبىزادەنەوەم لە تاي تەرازوودا، ئەمەيش ئەو ھۆيە بۇو میگیل لە پىتىناويدا بە دوامدا ناردىت. دەبىت بچىتە (واشنتۇن) و لەوئىو رپاپۇرىيىكى تىپو تەسەلم سەبارەت بە ھەورگەلى ئەو رق و گومانان بۇ ئامادە بىكەيت، ھەروەها سەبارەت بەو رپۇرەسى تەرم ناشتناھى كە لەوئى بەرپىوه دەچن و ھىچ رۇزلىكى رېزلىكىرەن لەخۇ ناگەن تەننیا رۇزلى خودى تەرمە كە نەبىت، وەك لە ھەر ھەمو تو مر بەرپىكەنە كاندا پۇودەدات).

فرىشته رۇو، خۆى لە نىوان دوورپىانىكى ثارەزۇو و ترسدا بىنېيەوە، ثارەزۇوى ئەوەى بەگۈيى ئامۇڭكارىيەكەي (مستەر جەنگىز) بىكەت و ھەمو نىازەكانى دلى بختە رۇو، ياخۇ ترس لەوەي - لە ئاكامى ھەر ھەلەيەكى زمانىدا - ھەلى ئەو كەشتە لەدەست بىدات كە ھەر لەسەرەتاواه دەركى بەوه كە دەبىتە ھۆى ئەوەى رۇزگارى بىت، بۆيە زمانى تەتەلەي كردو گوتى:

- (جەنابى سەرۋۇك، ئىيۇھ دەزانى من بە بىي ھىچ ھەل و مەرجىيەك بۇ ھەر مەبەستىيەك بۇوبىت، لە قىسەتان دەرنაچم، لەگەل ئەوەيىشدا تكايىھ رېمان بىدەن دوو

قسه بکەم، لەبەرئەوەی بەردەواام ویستوومە دلسوزترین و بەئەمە کترين خزمەتكارتان بەم. ئەويش لەبەرئەوەي من - بەر لەوەي ئەم ئەركە گرینگەم پى راپسپىن - دەمەويت داوا لە جەنابى سەرۆك بکەم - ئەگەر لارى نەبىت - سۆزى خۇى بىنۇتىت و فەرمان بىدات لېكۈلىنەوەيەك سەبارەت بەو تۆمەتانە بىكىت كە پىيى تۆمەتبار دەكريم گوايە من نەيارى جەنابى سەرۆكىم، كە لەلايەكەوە لەلايەن داواكارى گشتىي سەربازىيەوە ثاراستەم دەكرىت ...).

- بەلام، كى هەيءى گۈئ بەم قسە پىرو پۇوچانە بىدات؟.

- جەنابى سەرۆك ناشىت گومان لە لايەنگى تەواو و رەهام بۆ خودى خۇى و حکومەته كەي بکات، بەلام ناشەويت تەواوى بپواي خۆيم پى ببەخشىت بەر لەوەي بۆيى دەربىكەوەيت ئايە تۆمەته كانى داواكارى گشتىي سەربازى راسقان يان پۇوچەل.

- (مېيگىل من داواي ئامۇزىڭارىم لى ئەكردوویت سەبارەت بەوەي كە پىيۆستە بىكەم! واز لەمە بھىئىنە! من هەموو شىتىك لەبارەي ئەم بابهەتە كەوە دەزانم، بەلكو ئەوەيىشت پى رادەگەيەنم ئەم تۆمەتبار كردنە لە نۇوسىنگە كەم هەيءى كە داواكارى گشتىي سەربازى دژ بە تۆى دارپشتووه كاتىيەك ژەنەرال (كاناليس) ھەلات، بىگەرە لەوە زۆرتىش. دەتوانم پىت بلېم كە دوژمنايەتى داواكارى گشتىي لەگەل تۆ لە ئاكامى بارودۇخىكەوەي كە رىنگە تەواو پەي پى نابەيت. داواكارى گشتىي، بە رېيىكەوتىن لەگەل پۆليس، پلانىكىيان بۆ رفاندىنى ئەو خاتونونە دانابۇر كە ئىيىستە ھاوسەرى تۆيە، بۆ ئەوەي بە ئافەتى خاودەن سۆزازىيغانە كەي بفرۇشنى، كە پىيىشە كى دە هەزار بىزۆى لى ودرگرتبوو تا دەستى لى ئەلبىرىت، لە بىرى ئەوە ئافەتىيەكى دىكەي بەستەزمانى بۆ ناردبوو كە ئىيىستە خەرىكە شىت دەبىت لە ئاكامى ئەو ئازارو ئەشكەنجهوە بە دەستى ئەو خانەيەوە چەشتۈويەتى).

فریشته رپو کپ و قر دانیشتبوو، نهیده ویست لەبەردەم گەورەکەيدا هېچ گۇرانتىك لە رۆخساريда دەرىكەويت، ھەست و نەستى خۆى لە قۇولالىي دلى خۆيدا لە پشتى ھەردوو چاوە قەدىفەيىھە پەشەكەيدوھ قەشىرتبۇو، لە رەنگ زەردى و ساردىدا لە كورسييە حەيزەرانەكەي دەچوو.

- (ئەگەر جەنابى سەرۆك رېم بىدات، من بە باشتى دەزانم لە تەنىشىتىيە وە بىيىنەوەد بە خويىم پارىزگارى لى بكم).

- مەبەستت ئەودىيە ئەو پىيىشنىازە پەسەند ناكەيت بۆم خستىتە رپو؟.

- نا، جەنابى سەرۆك بە تەواوەتى پەسەندى دەكەم.

- كەواتە زۆر باشە. ھەركىز پىویست بەم ھەموو شتە ناکات، تەنبا وشەيە. سبەينى رۇژىنامەكان ھەوالى زۇو رۇشىتنىت بلاودەكەنەوە، نابىت شەرمەزارم بىكەيت. وەزارەتى جەنگ (بەرگرى) فەرمانى پى كراوه ئەمەرۆ چى بېر پارەيەكت پىویستە بۆت دايىن بىكات بۇ ئەودى خۆت ئامادە بىكەيت. تىچۈرى گەشتەكەو رېيىنەيىيە كانىشىت لە وىستىگەي شەممەندەفر بۇ رەوانە دەكەم.

فرىشته رپو ھەستى بە لىدانى كاتتىمىرىيەك لە ناخى زەویدا كرد ئاماژەدە بە تىپەرپۇنى كاتى دىاريکراو دەكەد. لە پەنجھەرييە كەمەدە كە ھەردوو لاي لەسەرپاشت بۇو، ھەردوو چاوي لەزىر ھەردوو برق رەشەكانىيەوە، روانىيان و بلىيسييەكى ئاڭر لە تەنىشىت دارستانىيەكى دار سەررووى كەسکى تارىك و شۇورەگەلى دووكەلى سپى، لەناو حەوشەيەكى دىمەن نىيۇچە شاراوه لەناوەندى تارىكايىدا بەرز دەبۈونەوە. چەند كۆمەلە پاسەوانىتىكىش لەۋى لەزىر ئەستىرە گەشەكاندا راواھستابون. چوار شەبەنگى قەشەيش لەم لاو لەو لاي حەوشەكە راواھستابون، ھەرچواريان چۈن فاللگەرەوە ناخى ناوهەوە قەوزەيان بۆشىبۇو، ھەرچواريان چاوابيان دەستىيان بە پىيىتى رەنگ سەزو زەردى بۆق داپۆشرابۇو، ھەرچواريان چاوابيان لەلائى رۇوناڭى دەم و چاوابيانەوە نۇوقابۇو، لەلائى تارىكەوە كرابۇوە. لەناكاودا

دنهنگی دهول لیدان بدرگوییکهوت، تم تتم، تم تتم، تم تتم، ژماره‌یه کی زور پیاو ده رکه و تن خویان له شیوه‌ی گیانله بهر فهشیرتبوو، یهک ریز به دوای به کدیدا گومبه‌تائییان ده کرد، له ناوندی داری دهول لیدانه به جوش و خوش و خوش خویناویه کهوه، قرزالگه‌لی ده ریایی له همراه دابه‌زین و کرمه کانیش له ئاگره کهوه کشان و پیاوه کان له سه‌ر پیتمی ده هوله کان سه‌مایان کرد، تا له بادا قیت نه ته زین و بلیسه‌ی ئاگره کهیان به چهوری (ترینتینا) خوش ده کرد، که له ته ویلیانه و چوپراگه‌وه بستبوو. له ناوندی سیبهره کانه‌وه که رهنگی ته رسیان همه‌بوو، پیاویکی قهواره بچووک ده رکهوت، ده و چاوی له میوه‌ی و شکوه کراو دهچوو، زمانی له هه ردوو شه ویلاکیه‌وه شوپ بووبووه، درک به هه ردوو لاجانگیه‌وه بورو، بی گوئی بورو، به دهوری ناوکیدا په‌تیکی خوری له پشت بستبوو سه‌ری جه‌نگاودرو گه‌لای کووله که زاخوی لیوه شوور بووبووه. دهستی به فوو لی کردنی ئاگره که‌له که بستووه که کرد و شادیه‌کی کوپری خسته ناخی پیاوه گیانله بهر کانه‌وه و به ده می قه‌پی به ههندیک ئاگردا کرد و به ددانه کانی جوونی و دک بلیت پارچه لاستیک بن بی شه‌وهی ده می بسووتیت. دنهنگیک له تاریکیه‌وه به رگوییکهوت که بالی به سه‌ر دره خته کاندا کیشابوو، لیره و لهویش دنهنگی پرسه و ماته مینی شه و خیلانه به رزبوبوه که پیاوه کانیان له کاتی له دایکبوونه و له نیوان خویاندا به شهر دهه اتن و ده جه‌نگان: به ریخوله کانی ناویکیان، پیاوی گیانله بهر بعون، به پیستیان، بالندیه تینوویه‌تی بعون، به ترسیان، به رشانه و دیان، به پیویستیه جه‌سته‌یه کانیان، له (توهیل) ای (ئاگر به خش) ده پارانه وه مه‌شخه‌له داگیرساوه کهیان بۆ بگیریتیه وه. (توهیل) به سواری رووباریک سینگی کوترا گه‌یشت، که شیریان لی ده‌چورا. ئاسکه کان به ره و لای وی رایانکرد تا لیمشتی ئاوه که رانه وه ستیت، شاخه کانیان له نه‌رم و نیانی بارانیان ده کرد. سه بچووکه کانیان چوون بای سووک سه‌ر لمه نه‌رمه کان که‌هه.

بالنده کان به رو لای بالیان گرتهد و تا سیبهره کهی به سه رپوی ئاوه که و راوه هستیت - بالنده گه لیک ئیسکه کانیان زور له پهراهه باریکتربون دایپزشبوون. ترپهی پی له قوولایی زه ویه وه بـرگویکه وـت: راتبلان ... راتبلان! ... راتبلان!

(تـوهـیـل) دـاوـای قـورـیـانـی ئـادـهـمـیـزاـدـی کـرـدـ. خـیـلهـکـانـ لـهـ بـهـرـدـهـمـیدـاـ لـیـهـاـتـوـوـتـرـیـنـ رـاـوـچـیـیـهـکـانـیـ خـوـیـانـ پـیـشـانـ دـاـ، تـیرـهـکـانـیـانـ رـوـوـهـوـ ئـاسـمـانـ وـ قـهـلـمـاسـکـهـکـانـیـانـ ئـامـادـهـ بـوـوـ. (تـوهـیـل) پـرسـیـارـیـ کـرـدـ: ئـایـهـ ئـهـوـ پـیـاوـانـهـ پـیـاوـانـیـ دـیـکـهـ رـاـوـدـهـ کـهـنـ؟ـ لـهـ قـوـولـایـیـ زـهـوـیـهـ وـهـ تـرـپـهـیـ پـیـ بـرـگـوـیـکـهـ وـتـ: رـاتـبـلـانـ ... رـاتـبـلـانـ ... رـاتـبـلـانـ!

خـیـلهـکـانـ وـهـلـامـیـانـ دـایـهـوـهـ: ئـهـوـهـ دـهـکـهـیـتـ جـیـبـهـجـیـ دـهـکـهـینـ، بـهـلـامـ بـهـ مـهـرـجـیـکـ ئـهـیـ ئـاـگـرـبـهـ خـشـ ئـاـگـرـهـ کـهـ مـانـ بـۆـ بـگـیـرـیـتـهـوـ، تـاـ لـهـمـهـوـ پـاشـ نـهـ گـوـشـتـمـانـ وـ، نـهـ هـهـوـاـوـ، نـهـ نـیـنـوـکـمـانـ وـ نـهـ زـمـانـ وـ نـهـ قـشـمـانـ نـهـبـهـسـتـیـتـ!ـ بـهـ مـهـرـجـیـکـ ژـیـانـغـانـ تـیـکـ نـهـدـهـیـتـ وـ نـهـمـانـخـمـیـتـهـ ژـیـرـ رـکـیـفـیـ ژـیـانـیـکـمـوـهـ کـهـ بـهـ خـوـیـ مـرـدـنـهـ!ـ (تـوهـیـل) گـوـتـیـ: (منـ قـاـیـلـمـ!).

ترپهی پی له قوولایی زه ویه وه بـرـگـوـیـکـهـ وـتـ: رـاتـبـلـانـ ... رـاتـبـلـانـ!ـ - (منـ قـاـیـلـمـ!) منـ دـهـتوـانـمـ فـهـرـمـانـرـهـوـایـیـ ئـهـوـ پـیـاوـانـهـ بـکـهـمـ کـهـ پـیـاوـانـیـ دـیـکـهـ رـاـوـ دـهـکـهـنـ. بـؤـیـهـ لـهـوـ بـهـ لـاـوـهـ نـهـ مـرـدـنـیـکـیـ رـاـسـتـهـقـینـهـ نـهـ ژـیـانـیـکـیـ رـاـسـتـهـقـینـهـ لـهـ ئـارـادـاـ نـابـیـتـ. نـهـ سـهـرـیـهـرـزـیـ رـاـسـتـهـقـینـهـ وـ نـهـ شـهـرـمـهـزـارـیـ رـاـسـتـهـقـینـهـ وـ نـهـ کـینـهـیـ رـاـسـتـهـقـینـهـ لـهـ ئـارـادـاـ نـابـیـتـ. ئـیـسـتـهـیـشـ، بـۆـ سـهـرـیـهـرـزـیـ وـ شـکـزـمـهـنـدـیـ منـ سـهـمـایـ کـهـرـهـنـاـوـ شـهـیـپـوـورـهـ کـانـ بـکـهـنـ!).

هـهـرـ جـهـنـگـاـوـهـرـیـکـ دـهـسـتـیـ دـایـهـ شـهـیـپـوـورـهـ کـهـیـ خـوـیـ وـ، لـهـسـهـرـ رـیـتمـیـ دـهـهـوـلـ وـ ئـاـواـزـیـ هـهـوـاـوـ دـهـنـگـهـ کـانـ، بـهـرـدـهـوـامـ فـوـوـیـ پـیـداـ کـرـدـ بـهـبـیـ ئـهـوـهـیـ بـۆـ هـهـنـاسـهـدـانـیـشـ پـشـوـ بـدـاتـ، ئـهـوـیـشـ وـاـیـ کـرـدـ هـهـرـدـوـوـ چـاوـیـ (تـوهـیـل) بـکـهـوـنـهـ هـهـلـهـ کـهـ سـهـماـ.

پاش ئەم ئەم خەونە سەبیرە کە هېيچ ھۆيەکى نىيەشى بىاتەوە، فريشته رپو مۇلەتى لە سەرۆك وەرگرت. كاتىك چوودە دەرەوە، وەزىرى جەنگ بانگى كردو سەفتەيدىك بەنكەنۇتى دراواو پالنۇكەي پىن دا. زۆر بە ئاستەم گوتى: ژەنەرال ناچىتە دەرەوە؟.

- (حەزم دەكىد بىمتوانىيابىيە. بەلام رەنگە بە خۆم لەۋى پىتىرا بگەم، ئەكىنا رۇزىيەكى دىكە بە دىدارى يەكدى دەگەين، دەبىت ئىستە لىرە بىم، وەك دەبىنېت)، سەرى بۆ سەر شانى راستى چەوتاندەوە (گۈئى لە دەنگى پىشەوام دەگرم).

(۳۸)

گهشت

ئەو تەۋىژمە لافاوى بارانەي كەدا دەبارى كاتىك كاميلا
چەمەدانىيەكەي دەبەست نەدەرژايە نىيۇ خانۇوە كەمە، بەلکو زۆر دوور دەرۋىشت،
بۇ ئەو بۆشايىھە فەرانەي پۇوهە لادى، يان رەنگە بەرەو دەريا دەرۋىشت. بايەكى
توند ھەلىكىدو پەنجەرەكەي كەدە، يەكسەر باران ھەرۈزىمى كەدە ۋۆرەدە وەك
بلىيەت شۇوشەي پەنجەرەكە ھەپروون بە ھەپروون بۇويىت، پەرە و كاغەزە كان
بالىان گىتهە و دەرگە كان توند پىيەدران، بەلام كاميلا سەرقالى ئىشەكەي خۆى
بۇو، لەناو ئەو چەمەدانانەدا گۆشە گىربۇو كە شتى تىيەتاخنىن. ئەگەرچى تا سەر
ئىسەكە كانى ھەستى بەسەرما كەدە، ھېچ شتىكى لەبەر چاۋ نە تەواو نە جىاواز
بۇو، ھەموو شتىكى لە پىش چاۋ بۆش و پچىر پچىر و بىن بەها و جىلاتىنى و تەواو
وەك خۆى بىن گىيان بۇو.

فريشته روو لە كاتىكدا پەنجەرەكەي دادەخست گوتى: (باشتى وايە لىرە
بىيىنەوە، يان لە شويىنەكى دىكەي دوور لەو درېندەيە بىن؟. چى دەلىيەت؟. تەواو
تەۋەم دەويىست، بەلام رەنگە بۇ شويىنەكى دوور ھەللىم!

- بهلام ... پاش ئەودى ئەو بەسەرھاتانەت لەبارەي ئەو پزىشىكە سىحرى بازە
درېندانەوە بۇ باس كىرم كە لە مالە كەيدا سەما دەكەن...
وەلەمیدايەوە لە كاتىكىدا گۈرم و هوپى ھەورە ترىيشقە كە بەسەر دەنگىيدا زال
بۇو: ئەوە شايەنى ئەو نىيەپە ئىگە رامان بىكەت. لە گەل ئەودى يىشدا، بەو سىحرو فال
كىرتىنەوانەيان چى دەتوانى لەبارەي منەوە ھەلپىنجىن؟. ھەرچۈنىك بۇوە، بە خۆى
رەوانەيى واشتىنۇم دەكەت، ھەر بە خۆىشى پارەي گەشتە كەم دايىن دەكەت. ئاي
خودايە! كاتىك دووردە كەمەوە رەنگە ھەموو شتىك تەواو جىاواز بىتە پىش
چاو. ئەگەرى ھەموو شتىك ھەمەيە. تۆيىش، بە بىيانوو ئەودى نەخۆشىت، يان من
بە خۆم نەخۆشم، بە دوامدا دىيت، پاش ئەودىش دەتوانىت چۈنى پى باشە بە
دواماندا بىگەرىت!

- بهلام، گەيمان پىيى نەدام من سەفەر بىكم بۇ لات؟.
- باشە، ئەو كاتەيش دەگەرپىمەوە و دەمم دادەخەم، رەوشە كەش لەودى ئىستە
خراپتە نايىت، ئەدى وا نىيە؟. ئىمە ھىچ شتىك ناخەينە مەترسىيەوە...
- تۆ بەردەوام لات وايە ھەموو شتىك ئاسانە!

- ئەوندەمان ھەمەي پىيى بىثىن لە ھەر شوينىك كە ھەلىبىزىرلەن، مەبەستىم
ژيان، ژيانى راستەقىنەيە نەك ھەموو رۆزىك ئەو روپىتەيە بلىيەنەوە: من بە
مېشىكى جەنابى سەرۆك بىر دەكەمەوە كەواتە من ھەم، من بە مېشىكى جەنابى
سەرۆك بىر دەكەمەوە كەواتە من ھەم.

كامىلا بە دووچاوى پىر لە فرمىسىكەوە تىيى روانى. وەك بلىيەت دەمى بە شىعر
گوتەن تەرەكابىت، گوپىشى بە باران.

- بهلام ... بۆچى دەگرىت؟. .... مەگرى ...

- ئەمە چىت دەۋىت بىكەم؟.

- ئافرەتان ھەر ھەموو يان وەك يەكىن!

- وازم لى بىنە ..
- به خوا ئەگەر بە شىيەدە بەردەوام بىت و هەر بنۇوزىيەتەوە بىگەيت نەخۆش دەكەۋىت!
- نا وازم لى بىنە ...
- وەك بىلىيەت بەرەو مەرگ ھەنگاۋ بىنېم يان بە زىندۇوبىي دەمنىيەن.
- وازم لى بىنە!
- دەم و چاۋو فريشتەيى لە ئامىزى گرت. دوو فرمىسىكى گەرم بەسەر گۆنا پىياوانە وشكە كانىدا، كە بە گريان رانەھاتبۇون، چوون دوو بىزمار كە باش ھەلنى كەنراپىن چۆرلۈگە يان بەست.
- كامىلا بە سرىپەو گوتى: بەلام خۆ نامەم بۆ دەنۈسىت ...
- شتىيەكى ئاسابىيە ...

- تکات لى دەكەم نامەي زۆرم بۆ بنۇسىه. تۆ دەزانىت پىش ئىستە لېڭ دانىبىراپىن. لە نامەم بىن بەش مەكە، ئازارو ئەشكەنجە دەكىيەم ئەگەر رۆژگار تىپەرپىت و ھەوالى تۆم پى نەگات، ئاگەت لە خۆت بىت! بىرۇ بە كەس مەكە، گوپىت ليمە؟. گوئى بە قىسىيەتىنەم، بە تايىبەتى خەلگانى ولاتەكەت، ئەوانە زۆر خاپىن. سەرەپاي ھەموو شتىيەك، تکات لى دەكەم (لىرەدا مىزىدەكەي ماچى كىدو قىسە كانى پى بىرى) ... تکايە ... تکايە ... بەردەوام .... نامەم..... بۆ ... بنۇسىه.

فريشتە رۇو چەمەدانىيەكانى داخست بىن ئەودى ھەردوو چاوى لەسەر ھەردوو چاوى بەسۆز و تامەززىيانە ئەنەكەي بىرۇو كىيەت. باران توند رەھىيەلەي دەكەد. باران او چوون زنجىرى قورس لە مىزراپەكانەوە ھەلدىقۇلا. بىرۇكەي پاش نىيەرەزى سېھىنى - كە زۆر نىزىيەك بۇوەتمەوە - ھەناسەي لى دەبىرەن، كاتىيەك ھەموو شتىيە ئامادەبۇو، بەبى دەنگى جله كانىيان داکەند، لە نىيوان چىركەي كاتىزمىزىدەكە كە

کاته کانی دیکه‌ی پهرت ده‌کردوه ... تک ... تک ... تاک ... تاک ... تک ...
تاك و له نیوان گیزه‌ی کیچه‌کاندا، که نهیانده‌هیشت بنوون، خزانه ناو نوینه‌کمهوه.
- ئیسته بیرم که‌وتوه، که له‌بیرم چووبوو پیستان بلیم دارگه کان داچهن بوئه‌وهی
کیچ نهینه نه ژورده، خوایه، چهنده گیل و گه‌وجم!.

ته‌نیا و‌لامی فریشته روو ئه‌وهبوو توندتری له ئامیز گرت، له بدرخوله
بچووک ده‌چوو که هیشتہ فیرى ئه‌وه نه‌بوبیت بباعیتیت.

نه‌یویرا رپوناکییه که بکورثینیتەوه، نهیش چاو بنووقینیت و، نهیش یه‌ک
وشەی له‌زار بیتە ده‌ر. له‌بیر رپوناکییه که‌دا توندتر پیکه‌وه نووسابوون، هه‌روه‌ها
ده‌نگى مرۆغ جۆره ماودیه‌ک دروست ده‌کات قسە‌که‌ران له يه‌کدی جودا بکاته‌وه،
هه‌ردوو پیلۇوی داخراویش بیتین له بھریه‌ستیکی سەخت و، مانه‌وهیش له
تاریکیدا شیوه‌یه که له شیوه‌یه لیتکدابران. لم دوايیه‌مین شه‌وهدا زۆر شت هه‌بۇون
بۇ يه‌کدیکه‌ی بگېرنه‌وه، ته‌نانه‌ت درېتەقیکەیان له جۆره بروسکیده‌کی
زۆر بەپەلله ده‌چوو.

ھەراو زەنای خزمەتکاره‌کان ناو حەوشە‌کەی تەنییە‌وه کاتىك بەناو حەوزى
رپووه‌کە کاندا راوه‌دۇوی مريشكىكىيان دەنا، باراناو له مىزرابه‌کانه‌وه دەردەپۇقى
وەك بلىيٽت کاتىزمىرىيکى ئاواي بن. مريشكە کە هەرپاى كردو پەلەقاۋىشى بۇو خۆى
لە مردن رېزگار بکات کە چاودەوانى بۇو. فريشته روو له کاتىكدا دەستى بەسەر
سکە خەرە‌کەی کاميلادا دەھىئنا و رېكى دەخست، بە گوپوهى چرپاند: ئەي ئاشە
بچووکە كەم ... ئەويش له کاتىكدا جەستەي توند به جەستەي‌وه نووساند، گوتى:
ئەي خۆشە‌ويىستم ... هەردوو فاقى لەزىر جىنگە‌کەوه كەوتىن جوولە وەك بلىيٽت
سەولىن و له دەربايىه‌کى بىندا بە ئاواه رۆشنه‌کەدا بکېشىن.

خزمەتکاره‌کان هیشتە هەرپايان دەکردو هاوار هاواريان بۇو. مريشكە کە،
تۆقىيۇ زالەتەرەك، لە دەستىيان هەلاتبۇو، هەردوو چاوى خەرىكىبۇون دەردەچوون،

دانوکی بهشیبووه، هردوو بالی چون خاچ شوپ کردبووه، هدناسه پرکیی
پیکه و بوو.

کاتیک یه کدیان ماج ده کرد، به پنه له رزوکه کانیان - پنه هی نیوچه مردوو
و نیوچه نوستووی ژیلاتینی، پنه هی بازیان ده کرد.

کامیلا پیی گوت: (خوش ویستم). ئه ویش پیی گوت: (به هه شته کم). کامیلا
پیی گوت: (به هه شته کم) ...

مریشکه که خوی به دیواره که دا کیشا، یان دیواره که خوی پیدا کیشا، به
خوی هاوکات ههستی به هردووک کرد لهیک کاتدا رووددهن. ملیان لی
کرده. به هردوو بالی باله فریتی پیی که و دهک بلهیت که به مردوویش
ده توانیت بفریت. ئافره ته چیشتی نه ره که په ره کانی قدر بروانکه که ده ته کاند
ه او اری کرد: (مریشکه به سته زمانه که خوی له خوین گه وزاند!). رویشت هردوو
دهستی له ئاوه له پیشنه که بشوات که پر له باراناو بوبوو.

کامیلا هردوو چاوی نووقاند ... قورسیی میرده که ... ... بال به یه کدادانی
مریشکه که ... له که که ...

کاتز میره که ههر لیی دهدا، ئیسته هیواشت بیو ... تک ... تاک ... تاک ...
تاک ... تک ... تاک ... تاک ...

***

فریشته روو به پله چاوی بهو کاغه زانه دا خشاند که ئه فسه ریک له ویستگه
شهمه نده فه ره که پیی دان. کاتیک شاره که بجه هیشت، واي دهیینی و دهک بلهیت
شار به نینوکی سهربانه پیسه کانی چرنووک له رووی ئاسمان ده گریت. ئه
به لگه ناما نهی و دهیگرتن خوشنودییان خسته ناو ده رونییه وه، به خت یا وه ری بوو
که ئیسته له فارگونیکی پله یه کی شهمه نده فه ردا ئه و گه شته ده کات و لهو پیاوه

دورو ده که یتندوه، به بی شهودی سیخوریک به دوایمه و بیت با یه خی پی دددیریت و پیزی ده گیریت و گیرفانی پر له چه کی بانکه نوته. پیللوه کانی لیک نا بو شهودی باشتر هزره کانی چپتر بکاته و. کیلگه کان جولله بیان تی که وت کاتیک شه مهند فره که به ناوهندیاندا تیپه‌ری، شهوانیش، یهک له دوای یه کدی، یهک له دوای یه کدی، یهک له دوای یه کدی، چون منداله ورد که هم رایان ده کرد، دره خت و، مالان و، پردگهل ...

- ئای چه نده به خته و درم له فارگونیکی پله یه کدا له و پیاوه دورر که و تمده!... یهک له دوای یه کدی، یهک له دوای یه کدی، یهک له دوای یه کدی ... ماله کان راوه ددوی دره ختیان دهنا، دره ختیش راوه ددوی شوره دهنا، شوره دیش راوه ددوی پردي دهنا، پرديش راوه ددوی ریگه‌ی دهنا، ریگه‌یش راوه ددوی رووباری دهنا، رووباریش راوه ددوی کیلگه‌ی گنه شامی دهنا، کیلگه‌ی گنه شامیش راوه ددوی جووتیاری دهنا، جووتیاریش راوه ددوی چاره او و لاخ و په زه کانی دهنا ...

... به بی شهودی سیخوریک به دوایمه و بیت با یه خم پی دددیریت و پیزیم ده گیریت ... ولاخه کانیش راوه ددوی ماله کانیان دهنا، مالیش راوه ددوی دره ختی دهنا، دره ختیش راوه ددوی شوره دهنا، شوره دیش راوه ددوی پردي دهنا، پرديش راوه ددوی ریگه‌ی دهنا، ریگه‌یش راوه ددوی رووباری دهنا، رووباریش راوه ددوی چیای دهنا، چیایش راوه ددوی ههوری دهنا ... به دریشایی رووی گزماویکی تهنکی تاریک وهک بنه گززه‌یه کی گهوره وینه‌ی گوندیک به رچاو که وت.

ههوریش راوه ددوی کیلگه کانی گنه شامی دهنا، کیلگه کانی گنه شامی راوه ددوی جووتیاریان دهنا، جووتیاریش راوه ددوی ولاخه کانی دهنا ...

... بەبىچ ئەوھى سىخورىك بە دواھەوھ بىت و چەكە بەنکەنۆتەكام لە باخەلدىان ...

... ولاخەكانىش راوددووی مالىيان دەنا، مالىيش راوددووی درەختى دەنا،
درەختىش راوددووی شۇورەدى دەنا، شۇورەيش ....
زۆر چەكى بانكەنۆتىش لە باخەلدايە!

لە پەنجەركەوھ پەدىيىك برىيسكاپىيەوھ، وەك بلىيەت مشتۇوى دارى بلىاردەز
بىت.... رۇواناكى و سىبېر، پىپلەكەي وشكى ئاسنinin، بالى پاسارى ...
شۇورەيش راوددووی پەدى دەنا، پەدىش راوددووی رېڭەي دەنا، رېڭەيش
راوددووی رۇوبارى دەنا، رۇوبارىش راوددووی چىاي دەنا، چىايىش ...
فرىشته رۇو سەھرى خستە سەھر پشتى ئەو كورسىيەبى بە پۇوش ئاخناربۇو. بە
ھەستىيەكى شەھزادە كە لەناو شەمەندەفەرەكەدایەو لەناو شەمەندەفەرەكەدا نىيەو
لە دواي شەمەندەفەرەكە دواكەوتورە، چاوه خەوالووەكانىشى سەرنجىلى تۈوارە نزم
پان و گەرم و بىتازاركەرەكە دەدا، لەگەل ھەر ساتىيىكدا پترو، پترو پتر لە
شەمەندەفەرەكە دوادەكەۋىت ...

لەناكاو ھەردۇو چاوى كرددەوە. خەۋى لى ئەكەوتبوو. خەۋىيکى نىگەرانى
كابرايەكى راکردوو، نىگەرانى كابرايەك كە دەزانىيەت مەترسى لەناو ھەمان ئەو
ھەوايىدا مەلەوانى دەكەت كە ھەلىيدەمىرىت، واى ھەست دەكەد ھەر ئىستە لە
كونىيەكى شاراودوھ لە كورسىيەكەي ناو شەمەندەفەرەكەوھ بازىداوھ. ملى دىشا،
ئاردقە بە دەم و چاويدا چۆراوگەي بەستبوو، پەلەيەك مىش بە چواردەورى
تەۋىلىدا دەسۈرۈپايدە.

لەسەر ئەو سەۋازايىيە بەرددەمى پىيىدا تىيەپەرىين، ھەورى كېپى لە ئاۋ كە
لە دەريياوھ ھەلىيان مژىبىوو، گرد دەبۇنぬوھ، رەگ و رېشەي برووسكەيش چوون
چىنۇوك لەودىيى چەقە خۆلەمېشىنە قەتىفەيىيە كانھوھ دەچەقان.

گوندیک به رچاو کهوت پاشان بزریوو، گوندیک پیده‌چیت چول بیت، ژماره‌یه که خانو به وشکه گه‌لای گهنه شامی چوار دهور درابون، له نیوان کلیسه و گورستانه کهدا گلیریونه تهود. بیروکه‌یه که به ئەندیشه‌ی فریشته روودا گوزه‌ری کرد: (چەند حمز دهکم ئهو بپوایم هه‌بیت که ئەم کلیسے‌یه لەم شوینه‌دا دروست کردووه. کلیسە و گورستان، هیچ زیندوویک له گوندکه نەماوه تەنیا بپو او مردووه کان نه‌بیت!). شادیی هەلاتن بەر چاوی گرت. بەلام ئهو ولاٽه به بەهاره قورسەکەی ولاٽی خۆیتى، سۆزیتى، دایکیتى، ئهو ژيانه نوئىه چۆن بیت کە به جیهیشتنى ئەم گوندانه لە ناخیدا دەبووشیتەوە، ئەوە هەر کاتیک لەناو خەلکى ولاٽانى دیکەدا بیت، ئەوە بەردواام مردووی نیوان زیندووان دەبیت، لەودیوی ئامادەگى نادیارى ئەم درەخت و کېلى گۈزانووه دەڭاکىت.

ویستگە به دوای ویستگەدا تیپه‌پین. شەمەندەفەرەکە بى راوه‌ستان دەرپیشت، بەسەر ھیلە ئاسینىنە لەرزۆکە کاندا گورە دەهات. شاورتىك لېرە، دەنگى بىيکىك لەوى، لەودیویشەوە تەپۆلکەیەک ھەبۇ ئەلقەیەک دووكەلی چلکن دايپوشىبىوو. نەفەرەکان بە شەپقەو روژنامەو دەستەسپ باوهشىنى خۆيان دەکرد، خەرىكىبوو لەبەر ئەو ھەوا گەرمدا بخنکىن و جەستەيان بەھەزاران دلۋپە ئارەقىيان دەرددادا، رەقى كورسييەكانيان، ھەراو ھوريا، ئەو شىۋازە جلوپەرگە کانيان بىزاري كردىبۇون کە بە گىيانىندا دەچزان وەك بلىيت كىچ كەتووەتە كەولىيان و بەسەر پىستياندا دىت و دەچیت، سەريان دەيسووتاندن وەك بلىيت قىزو مۇوى زيندوويان ھەيءە، تىنۇويان بۇو وەك بلىيت دەرمانى رەوانىييان خواردىتت، چۈن خودى مەرنىش خەمگىن بۇون.

پاش ئاوابۇنى تىشكى رۆز ئىوارە داھات، ھەورەکان چەند دلۋپە بارانىكىيان داباراند، ئىستە ئاسو لىيک دەترازا، دوور، زۆر دوور، قوتۇويىكى ماسىي سەردىن بىرسكايەوە كە رۆنلى شىن چوار دەوري دابوو.

کارمهندیکی شهمه‌نده‌فره که هات گلوبه کانی فارگونه که داگیرسینیت. فریشته روو یاخو بؤینباخه کهی خۆی ریکخست و سهیری کاتژمیره کهی کرد، پیشینی ئەوه دەکرا له ماوهی بیست خوله کدا بگنه بەندره که، لەبر تیشكى بېی ۋۆرقەبى و ئاززووکردنی ئەوهی خۆی به سەلامەتى له سەر پشتى كەشتىيەك بیینىتەوه، ئەو ماوهىدە بە لاوه له سەددىيەك دەچىرو. دەمۇچاوى خۆی بە شووشەپەنجەرەکەوه نۇوساند، دەيويست لهو تارىكىيەدا شىئىك بیینىت. بۇنى سەۋەز دەھات. گۆيى له خۇپەر رۇوبارىيەك بۇو. پاش ماوهىدەكى دىكەيش ھەمان خورەپەرگۈنکەوت، رەنگە ھەمان رۇوبار بىت.

شەمەندەفرەكە لەناو رېنگەو بانى گۈندىكى بچىكولەدا خىرایىھەكى كەم كىرىدەوە، چۈون تۆرى نۇوستن لەناو تارىيکايىدا ھەلۋاسرابۇو، پاشان ورده ورده راپاھىستا، پاش ئەوهى نەفەرەكاني پلە دوو دابىزىن و شتەكаниيان ھەلگىرتبوو، بە ھەنگاوى سىست بەرەو شۆستەكاني بەندەرەكە بەپىكەوت. ئىستە دەتوانىت گوئىي لە پىكىدادانى شەپولەكان بىت و شىيۇدى زەردى كالەدەبۇرى نۇسینىڭدەي گومرەكە بىبىنېت كە بۇنى قىرى لييۇدەھات، دەيتوانى ھەناسەمى خەوالۇرى ملىيەنان بۇونەورى ئارام و چىرىپىسىت.

فریشته رپو ثامازه‌ی دداو له دوره‌وه سلاوی لهو پیاوه کرد که له ویستگه‌که چاودری ده کرد، که میجور فارفان بیو. شاگه‌شکه بیو که له ساته یه کلاکه‌ره‌وهی زیانیدا چاوی به دوستیک بکه‌ویت، که پیشتر نهم زیانی له مردن رزگار کردووه. بانگی کرد : (میجور فارفان!).

له دوورهوه (فارفان) سلاوى لى کرد. پاشان له په نجهره که نيزىك بووهوه پىي
راگهياند خۆى به چەمهەدانىيەكانىيەوه سەرقاڭ نەکات، لە بەرئەوهى چەند
سەربازىيە ئامادە دەن تا ھەملیان بىگرن و يىانىنه ناو كەشتىيە كەوه.. كاتىك

شەمەندەفرەکە راوهستا، سەركەوت و بە گەرمى تەوقەى لەگەل فريشته رۇو
كەرد. نەفرەكانى دىكە خىرا شەمەندەفرەكەيان بەجى ھىشت.

- باشه، رەوشتان چۈنە؟.

- ئەم مىيجۇرى خۆشەويىت ئىيە چۈن؟. بەلام پېۋىست بە پرسىيار ناكات،
من بە دەم و چاوتەوە..... دەبىنم ..).

- جەنابى سەرۆك بروسكەي بۆ كەردووم چاودىريتان بىكم و نەھىيەم ھەست بە
ھىچ كەم و كورپىيەك بىكەن).

- مىيجۇر ئەمە بەرچاو تىرىيە لە بەرپىزتانەوە.

ئەوندى نەخايىاند نەفرەكان فارگۇنەكەيان چۆلكرد، ئەو كات (فارفان)
سەرى لە پەنجەردىيەكەوە دەرھىنداو بانگى كرد:

- ليفتىنانت كوان ئەوانەي چەمەدانىيەكان ھەلددەگرن؟. ئەم دواكەوتىنە چى
دەگەيمىت؟.

لەگەل قسە كانىدا ژمارەيەك سەربازى چەكدار لە نىزىك دەرگاڭەوە دەركەوتىن.
فريشته رۇو بە داوهەكەي نەزانى پاش ئەۋە نەبىت كە كار لە كار ترازاپۇو.
(فارفان) دەمانچەكەي بە دەستەوە بۇو، گۇتى: من بە فەرمانى جەنابى سەرۆك
دەستگىرت دەكەم.

- بەلام مىيجۇر .... ئەگەر سەرۆك .... ئەمە رېتى تىناچىت! ودرە لەگەل، تو
خوا ودرە لەگەل و رېتى بەدە بروسكەيەك بىنېرم!

- بەرپىز مىگىيل ئەو فەرمانانەي بە من دراون راشكاوانەن. باشتىر وايە بە
ھىپورى لەگەل بىتىت!

- وەك چۈنت دەۋىت، بەلام دەبىت كەشتىيەكە بەجىم نەھىيەت. ئەركىيان پى
پاسپاردووم. ناتوانم.

- تكايىه بى دەنگ بە، هەرچىت پىيە يەكسەر بىدەيە.

- (فاران)!

- پیت ده‌لیم چیت پییه بدهیه.

- نا، میجور گویم لی بگره!

- دهی چیت پی ده‌لیم جیبه‌جی بکه. نهودی پیت ده‌لیم جیبه‌جی بکه.

- میجور باشترا وایه گویم لی بگریت.

- واز لهم هه‌رهشانهت بهینه!

- من رینوینی نهینی جهتابی سه‌روکم پییه ... تو به‌رسیار ده‌بیت ...

- نهی چاووش بیپشکنه! تیسته ده‌زانیت کی لیره ده‌سته‌لاتداره!

له تاریکاییدا کابرایه کی ددم و چاو به‌ستراو ده‌رکه‌وت. به قه‌د هه‌مان بالا
فریشته روو و هه‌مان لاوازی و هه‌مان ره‌نگی قاوه‌بی کالی قشی نه و بوب. ده‌ستی
به‌سهر هه‌موو نه و شستاندا گرت که چاووشه که له گیرفانه کانی فریشته روو
راسته قینه‌ی ده‌رد هه‌ینا و نه و جلانه‌ی له‌بری بون (پاسپورت)، چیکی به‌نکه‌نوت،
نه‌موستیله‌ی هاوسرگیری که ناوی زنه‌که‌ی له‌سهر هه‌لکزرابوو - نه و
نه‌موستیله‌یان بهو شیوه‌له په‌نجه ده‌هینا پاش نهودی به تف په‌نجه‌ی تم‌کرد،
دوگمه‌ی کراس، ده‌سته سره‌کان) پاشان یه‌کسه‌ر بزربوو.

پاش نهود به ماوه‌یک ده‌نگی شاوری که‌شتبیه که‌برگوی که‌وت. به‌ندکراوه که
به هه‌ردوو ده‌ستی هه‌ردوو گویی خوی داپوشی. فرمیسک نغرقی هه‌ردوو چاوی
بووبوو. ئاره‌زووی ده‌کرد ده‌گاکه بشکینیت و هه‌لیت، هه‌را بکات، بال
بکریت‌هه، له ده‌ریا په‌ریت‌هه، واز به‌هیتیت و پیاوه‌که‌ی جاران نه‌بیت - ئای لهو
ده‌ریا هه‌لچووه‌ی له‌زیر پیستیدا چه‌پۆکانییه‌تی، ئای لهو بربینه‌ی له‌ناو
کوشته‌که‌یدا گری گرت‌ووه، بیت‌هه نه و پیاوه‌که‌ی دیکه که تیسته به‌رهو نیویزرك
به‌پی که‌وت‌ووه شت و مه‌که‌کانی نه‌وی پییه‌و له کابینه‌ی ژماره ۱۷ دا ناوی
نه‌می له‌خوی ناوه.

(۳۹)

بهندهر

هه موو شتیئک له نیو ئه و کپییهدا هییور بwoo، که ده که ویته پیش هەلکشانی تاوه که وه، تمیا زیکهی زیک زیکه کان نه بیت (که پرشهی ئاوی ده ریا شیداری کرد بون و ئەستیئه کان به سه ر بەرگی بالله کانیانه و دەدرەوشانه وه) و وینهی مناره کیش لە سەر رووی تاوه که چوون دەرزی لە چك لەناوە راستی تاریکایدا دیار بون، بهند کراوه کیش بە ناو فارگۆنی شەمەندە فەرەکەدا دەھات و دەچوو، قەھ کەی دەم و چاوی داپۇشىبۇو، جله کانی شۇر بوبۇونه وه، وەک بلىتیت تازە بە شداری کاری ئازاوه گیپى کرد بیت. نەيدە توانی دانیشیت. دەستی بە ئاماز ددان و ئه و جم و جوولانه کرد کە لە کرددە و نۇوستۇوپىت دەچن - بە ئاه و نزوولە و سکالا - دەستی خواوەند لە خۆي دوور بخاتە و کە بەرەو چارە نۇوسى دیارىکراوی راپەپیچا: يان بىرين جەستەي دە تەنیتە و ... يان لەناکا و دە مریت، يان دە بیتە قوربانىيەك لە قوربانىي تاوانە کان، يان سکى هەلددەرن.

دەستی بەم قسانە کرد: (فارفان) تمیا هیوای منه. ئەگەر كۈلۈنىيەن فارفان لېرە نە بوایە، کى دەیزانى چى رۇودە دات! بەلا يەنى کەمە وە ژنە كەم تاگە دار دە كاتە وە ئەگەر بىكۈژن و بىنېژن).

دەنگى لىدانى توند بەرگۈئىكەوت، وەك بلىيىت يەكىيەك بە هەردوو پىسى شەق لە فارگۇنەكانى شەمەندەفەرەكە دەدات، كە لەسەر ھېلە ئاسىننەكانبىز جوولە پاودەستابۇو، ژماردەيەك پاسەوان بە چەكەوه چوار دەوريان دابۇو. بەلام فرىشته پروو بىرى لەھۇ نەبۇو، بىرى لاي ئەنگۈندانە بۇو كە ئىستە شەمەندەفەرەكە دەربازى كىردىن و، لە تارىكايىدا يان لە تەپ و تۆزى رۆزىنى خۆرەتاودا كە بىنايى چا دەستىيەن، نغۇرۇ بۇوبۇون، كە ترسىيان لە كلىيىسەو گۈرستانلى ئىشىتۇوە. كەس زىنندۇو نەبۇو تەنیا بېۋاو مەرددۇوەكان نەبىيت.

كاشمىيەر سەربىازگەكەي سۇيا يەكى بەرەبەيانى پىشان دا. تۈرى جالجالۆكەكە لەرىيەوە. مىيلە گەورەكەي كاشمىيەرەكە سۈورانۇوهى نىيەتى تەمواوەرد، مىيجۇر فارفان بە تەممېلىيەوە سەرەتا بالى راستى بە قىلى چاكەتكەيدا كرد، پاشان بالى چەپى، دواتر بە ھەمان سىستىيەوە دەستى بىر دوگەمەكانى بىكتەوه، بەو دوگەمەسەر ناوكى دەستى بىرى كرد، ھىچ شتىيىكى نەدبىنى لەھە لەسەر دىوارەك بۇو: نەخشە كۆمار لەسەر شىيە زارىيە باويشىك بىدات، لە گەل پەشتەمالىيەك كىلمى وشك و مىشى خەوالۇرى لەسەر بۇو، زىن و، تەفەنگىيەك و جىرىندىيەك^(١٩). يەك يەك دوگەمەكانى كەرددۇو تا گەيشتە ياخەكە. كاتىيەك گەيشتە ياخەكە سەرى بەرەو پىشت جوولاندەدەوە چاوى بە شتىيەك كەوت نەيدەتوانى بىبىنېت بىن ئەھى سلالوى سەربىازى لى بکات: ئەويش وينەي جەنابى سەرۋەك بۇو.

لە كەرنەوهى دوگەمەكانى چاكەتكەكە بۇوهە. چەند بايەكى بەردايەوە، جىڭەرەيەكى بە ئاڭرى چراكە داگىرساند. قامچىيەكەنەن ھەلگەرت و چووه دەرەوە. سەربىازەكان ھەستىيان پىن نەكىد كە لە دەرەوەيە، چونكە لەسەر عەرد نۇوستىبۇون، چۈن مۆمەياكراوهەكان خۆيان بە بالا پۇشە خورىنەكانيان پىچابووه، ھەرچى پاسەوانەكان بۇون بە لۇولە ئەنگەكانيان سلالويانلى كەردو، ئەفسەر ئىشىكچىيەكە ھەستاوا ھەندىيەك خۆلە مىشى تفاندەوە كە پاشماوهى ئەن جىڭەرەيە بۇو كاتىيەك نۇوست،

دەیکىشىا، ھىچ كاتىيىكى ئەتتى نەبۇو ئەود نەبىت بە پەلە پەل بە پشتى دەستى
ھەردوو لىيۇ بىرىت لە كاتىيىكدا سلاۋى لە مىجۇر دەكردو دەيگۈت:
- گەورەم، ھەموو شتېيك ئاسايىيە.

رۇوبارەكان، چۈن سېيلى پېشىلە كان كە دەچقەنە شىرى ناو فنجانەوە، درېزانە
دەرياوە. ھورۇژمى سېبەرى درەختەكان و، قورسايى مارمۇيىلەكە كان لە
سکەخشىكىداو ئاوى ناو زەلکاواھە كان كە مىشۇولەي مەلاريا بەسىرىاندا
دەخولىتەوە، فرمىيىكە ماندۇوەكان، ھەر ھەموو ئەوانە دەجوولانەو بۆ ئەوهى
برېزىنە ناو دەرياوە.

پىاوىتىك كە چرايەكى بە دەستەوەبۇو، نىزىك (فارفان) بۇوهە كاتىيىك جارىيىكى دىكە
چۈرۈدە ناو فارگۇنى شەمەندەفەرەكەوە. دوو سەربازى زار بە بزە دوايان كەوتىن،
سەرقالى كەردىنەوەي گىرىكانى ئەپەتە بۇون كە بەندىيەكەي پىن دەبەستنەوە. (فارفان)
فەرمانى پىن كەردىن فەرىشىتە رۇوي پىن بېبەستنەوە. بەرە لاي گۈندەكە لە پېشىان دا،
پاسەوانە كاپىش دوايان كەوتىن كە پاسەوانى فارگۇنى شەمەندەفەرەكەيان دەكەد.
فرىشىتە رۇو ھىچ جۈزە بەرەنگاربۇونەوەيەكى پېشان نەدا. لەو بىرۋايىدا بۇو كە لە
شىۋاژى مىجۇرۇ دەنگى و ئەو توندىيەكى داواى لە سەربازەكان كەردىنە دەكەد.
بەجى بگەيەن، ئەوانەكى كە بە شىۋىدەيەكى رەق مامەلەيان لەگەل دەكەد ھەرچۈنیيەك
بۇو بەبىنەن ھاندانى وي، لەو بىرۋايىدا بۇو كە لە ھەر ھەموو ئەمەدا پلانىكى بەدى
كەردووە كە ھاپىتىكە دايىدەرپەتىت بۆ ئەوهى يارمەتىي بىدات پاش ئەوهى دەچنە
بارەگاى پاسەوانىيەتى بەبىنەن لەبەرەم سەربازەكاندا خۇي تىۋە گلىنىتتىت. كاتىيىك
ۋېستىگەكەيان بەجى ھىشت، بەرە دەورتىرين خالى ھىللى شەمەندەفەرەكە رۆشىتىن، كە
بە لىدان ناچاريان كەد سوارى فارگۇنى شەمەندەفەرەيىكى بارھەلگەر بېتت، زەۋىيەكەي
بە پەيىنى تەپالەلە لاس داپۇشرابۇو. سەربازەكان بىن ھىچ ھۆيەك بەر شەق و
شەپازلەيان دەدا، وەك بلىيەت فەرمانىيان پىن كرايىت. فەرىشىتە رۇو ھاوارى لە مىجۇر

کرد که به دوایانه و بیو و له گه ل چرا هد ل گه که دا سه رقالی دده ته قی بیون: به لام
... فارفان ... بچی لیم دده دن؟.

ته نیا و لامی ثو پرسیاره پیدا کیشانی قو نداغه تغدنگیک بیو، به لام له بری
نه وی لیدانه که ثاراسته پشتی بکریت، له سه ریان دده، نه ویش وای کرد خوین
له گوئیکیه و فیشنه بکات و بیخانه سه رپیسنه که.

نه ناسه و دبهر هاتمه و هلسا یه و سه نیره که تفانده و که له ثا کامی که وتنه که و
به ده میمه و لکابوو. خوین ده تکایه سه ر جله کانی. ویستی ناره زایی در پریت. (فارفان)
به سه ریدا نفراندی و دهنگی بفرز کرده و: بی دهنگ به! بی دهنگ به!
فریشته رو و بی نه ویت هاو اری کرد: (میجور فارفان!). هلچو و بیو.
بیونی هه وا که تیکه ل به بیونی خوین بیو بیو.

(فارفان) له و زندقی چو بیو که ره نگه فریشته رو و بیلیت، بچی
قامچیه کی پیدا کیشا. شوینه واری قامچیه که به سه ر گونای ثو پیاوه
به دبه ختمه نه قش بیو، چو کیکی خستبوو سه ر عه دو ده کوش په ته که له دهستی
بکاته و. به دهنگیکی له رز و کی تاله و گوتی. تیکه یشتم، تیکه یشتم. نه م کاره
وات لی ده کات پایه که ت پله یه کی دیکه به نه استیره کی دیکه به رز بکریت و...
فارفان قسه که کی پی بپی له کاتیکدا جاریکی دیکه قامچیه که بیز
کرده و: بی دهنگ به، یان نه گه ده تویت ...

نه و پیاوه چرا که بی دهسته و بیو بازووی میجوری گرت و هیووری کرده و.
- ده لیم ده، رامه و دسته، مه ترسه. من پیاوم، ته نیا خه سیتر او و کان قامچی
به کار دهیشن. له ماوه که مت له چرا که که کادا قامچیه که، دوو جار، سی، چوار،
پینچ جار به رووی قوربانیه که که و. نه و پیاوه چرا که بی دهسته و بیو
که وته ناویژیوانی و گوتی: میجور هیوور به. هیوور به!

- نا، نا. ئەم سەگ بابە وا تەمبىن دەكەم پەنجھەي خۆي بگەزىت. نايىت ئەو قىسانەي دەز بە سوپا كردىنى، بە بى سزادان تىپەرن. ئەو گيانەودره ... گلاؤدە.

ئەوەندەلى لىـ دا قامچىيە كە شكا، بۆيە مىجۇر بە مشتۇرى دەمانچەكە بە دەم و چاوى فريشته روويدا دەكىشا كە واى كرد چەند پارچە مۇو و پىست و گۈشت لە سەرو رووى بەندكراوهە كە بىيىتەوە، لەكەل ھەر پىداكىشانىكىشدا ئەمەي دووبارە دەكردەوە: (سوپا ... سىيىستم ... ئەي گيانەودرى گلاؤ ... ئەمەيش بىگە...).

لاشەي قوربانىيە داپۇشراوه كەيان لەناو ئەو سەنېردى لىـ بەربووهە راکىشاو، لەم لاى دورىي هيئەل ئاسىنېنە كە بىـ ئەو لاكەي دىكەيان گواستەوە، تا فارگۈنەكانى شەمەندەفرى بارھەلگەرە كە بەرپىز لە شوينەكانى خۆيان راوهستان، كە جاريىكى دىكە بە نەھىئى بەرەو پايتەختى دەباتەوە.

پياوه چرا بە دەستە كە بە ياوهرى (فارفان) سەركەوتە ناو يەكىك لە فارگۈنەكان، كاتى خۆيان بە دەمەتەقىن و خواردنەوە لە بارەگاي پاسەوانى بەسىر برد تا كاتى بەرپى كەوتەن هات.

پياوه چرا بە دەستە كە دەيگۈت: يەكەمین جار كە كۆشام بچەمە رېزى پۆلىسى نەھىئىيەوە، يەكىك لە خۆشەويىستەرىن دۆستانى لىبۇو ناوى (لوسىقى فاسكىز) بۇو.

نازاننۇرى (مەخەل - قەدىفە) بۇو ...

مىجۇر گوتى: وا بىزام شىتم لەبارەيەوە بىستۇرە.

- ئەو كاتە وەريان نەكىتم، ئەو ھاۋەلەيىش كابرايەكى زۆر زان بۇو - بۆيە ناوى (قەدىفە) يان لىتىابۇو، لە جىاتى ئەوە، تۈوشى كىشەيەك ھاتم و ھەر ھەمۇ ئەو سەرمایەي خۆم و خىزانەكەم - ئەو كاتە ژنم ھىتىابۇو - لە بازىغانىي بىچووكدا وەگەرخىستىبۇو، لە دەستمان چوو، تەنانەت ھاوسەرەكەم، ئەو بەستەزمانەيان بۆ خانەي (چىزى شىرىين) برد.

(فارفان) به ناوهینانی ناوی (چىزى شىرىين) راچله کى بەلام يادى (بەرازىكە) -
ھېمای رەگەزەکەى كە بۇنى ئاودەستخانە لى دىت - كە رۆزىك لە رۆزان
ئارەزۈرى ورروۋازاند، ئىستە جىڭ لە مۇوچۈكە هىچ كارىگەرىيەكى دىكەى
تىئەنە كرد. لە پىاپىك دەچوو لە زىير ئاودا مەلەوانى بىكەت و لە مىملەنەدا بىت.
فرىشتنە رۇو بەردىۋام بىرى دەكىرەدە دەبەر خۇيەوە دەيگۈت و دەيگۈتەوە:
(ئەستىرەيەكى دىكە، ئەستىرەيەكى دىكە!).

- (زىنەكەى پىشىوت ناوی چى بۇو؟ دەزانىت من نىزىكەى ناوی ھەر ھەمۇر
ئو كىزىانە دەناسم لە خانەي چىزى شىرىندا كار دەكەن).

- زانىنى ناودەكەى هىچ سوودى نىيە، چونكە ھەمان ئەر ۋۆژەي چووه ناو ئەو
خانەوە ئەويىي بەجىنەت. مندالىكى ساوامان ھەبۇو لەۋى مەرددە بەۋەيش
خەرىكىبوو ئەقلى لەدەست بىدات. شوينى گۇنجارى وى نەبۇو. ئىستە لەگەل
ئافرەتانى راھىبەدا لە جل شۆرگەى نەخۇشخانە كەيە. ھەرگىز نەدەبۇو سۆزانى.

- بەلام لەو بېرىايەدام كە دەيىناسم. چونكە من ئەو كەسە بۇوم مۇئەتى ئەو
پرسەيەم لە پۆلىس وەرگرت كە خاتۇر (چۆن) بۇ مندالە ساوايەكەى دانا، بەلام
نەمدەزانى مندالە بچووكە كەى تۆيە!

- ھەرچى من بۇوم ئەو كەۋەتە سەر ساجى عەلى. نا. سوپاس... ئەگەر مەرۋە
بىر لە ھەمۇر ئەو سەرگۈزەشتانە بىكاتەوە بەسەرى ھاتۇن، ئەمۇر بىيەۋىت
ئەوەيە دوو قاچى ھەمە دوو دىكەى بۇ قەرد بىكەت تا بۇيى دەكىريت تىئى
تەقىيەت و خۇي قوتاربىكەت.

- ھەرچى من بۇوم ئەو دەكەم لە خۆم نەبۇو تا ئەو كاتەي سۆزانىيەك
ھەولىدا لاي جەنابى سەرۋەك ناوم بىزرىيەت.

- ئەو گەنچە، فرىشتنە رۇو، دەستى لەگەل ژەنەرال (كانالىس)دا تىيەكەل كەردىبۇو.
كە تا سەر ئىسىقان كچەكەى خۇش دەۋىست، كە پاشتر خواتى - وەك دەلىن

فەرمانە کانى جەنابى سەرۆكى جىبەجى نەکرد. من ئاگەم لە هەر ھەموو ئەوە
ھەيە لەبەرئەوە لۆسیو فاسکیز - مەخەل - بەر لە چەند كاتشمىرىيەك پىش
ھەلائىنى ژەنەرال لە مەيخانەيەك پىسى دەلىن (لۆتۆ - تىپ) چاوى پى كەوتىبو.
مېجۇر ويسىتى ئە وشەيە چەند شتىكى بىر بختەوە، گوتى (لۆتۆ - تىپ)؟.
- مەيخانە كەيە لە سەرووى شەقامە كەوەيە. بىرا دەكەيت يان نا: وينەي
ئافرەتىك و پىاوېك بەسەر دیوارە كەيەوە دروست كرابۇو، ھەر يەكەو لە لايەكى
دەركاكەوە. ئافرەتە كە دەيگۈت - من ھىشتە وشە كانم لەياد ماوە - (وەرە لە
مەيخانە لۆتۆ - تىپ سەما بىكە، ھەرچى پىاوه كەمەيە، ئەوە بوتلە شۇوشەيەكى بە
دەستەوە بۇو، دەيگۈت: (نا سوپاس، من سەماي بوتلە شۇوشەم لا پەسەندە!).
شەمەندەفرە كە لەسەر خۆ بەرىي خۆيدا دەرىزىشت. تۆزقالىك رووناکى
بەرەبەيان بەسەر شىنايى دەرياوە بەرچاۋ دەكەوت. لەناو تارىكايىيە كەوە، كۆختە
لە پۇوش و پەلاش دروست كراوهە كانى گۈنەدەكان و، چىا دۈورەكان و، كەشتىيە
بچووكە پەپۇوته بار ھەلگەرەكان و مۇلگە و بارەگە سەربازىيە كان چۈون پاكتە
شقارتمى پى لە زىكزىيە كەللىك كە جلى سەربازىيان پۇشىبۇو وردد وردد
دەردە كەوتىن.

(٤٠)

یاری چاوشارکى

- (ماوهىيەكى زۆر بەسەر سەفەر كردىدا تىپەرىيە).

لە رۇزى سەفەر كردىيەوە كابراكەي دىكە ھەموو كاتشمىرىيەك دەزمىرىيەت تا ئەودنەدە كات تىپەرىيەت بگاتە ئەودى بلىيت: لەوتاي سەفەرى كردووە رۇزگارىيەكى زۆر تىپەرىيە! بەلام دوای دوو ھەفتە رۇزگار ژماردن تىدەپەرىيەت و دەگانە ئەودى بلىيت: چەندىن ھەفتە بەسەر سەفەر كردىدا تىپەرىيە! پاشان يەك مانگى رەبەق. پاشان ژماردنى مانگان تىدەپەرىيەت. پاشان سالىئىكى رەبەق. پاشان ژماردنى سالانىش تىدەپەرىيەت ...

كامىلا لاي پەنجەرىيەكى ژورى مىوانەوە چاودەروان بۇو پۆستەچىيەكە دەركەويەت، خۆى لە پشتى پەردەكانەوە حەشار دابۇو بەجۆرىيەك هىچ پىادەيەك لە كۆلانەوە نەيىينىت، دووگىيان بۇو، جلى مندالەكەي دەدرۇو.

پۆستەچىيەكە هاتنى خۆى شىت ئاسا بە لىيەدانى ھەموو دەرگەكانى دەرەوە رادەگەيىاند. لىيەدان لە دووئى لىيەدان، تا گەيشتە ئاستى ئەو پەنجەرىيە كامىلا لە پشتىيەوە راودەستاواه. كامىلا وازى لە دروومانەكە هيىنا تا گۈئى بگىرىت و چاودەروان بىت، لە شلەۋا ئاپا خۆشىدا دلى توند لىيى دەداو خەرىكىبوو لە

سنگیبیه و ده‌ریپریت. (ئاکام ئەو نامدیه و دردگرم کە بەسۆزدە چاودپیچی دەکەم! کامیالای خۆشەویستم) بە سابتاتیلی گەورە ...).

بەلام پۆستەچیبیه کە لە دەرگەی ویچی نەدا. رەنگە ھۆبیه کەی ئەوە بیت... رەنگە دواتر... سەرلەنۇی دەستى بە دروینى جله کە كردەوە كە دەيدىرۇو ھاواکات بە چېپە گۆرانیيە کى دەگوتەوە بۆئەوە بىرۇكە خەمگىنەكانى پى برەوینىتەوە.

پۆستەچیبیه کە جاریکى دىكە پاش نیوەرپۆ گەپایەوە. لەو کاتەوە كە لاي پەنجەرە كەمە گەيشتە لاي دەرگاکە هەركىز نەيتوانى يەك تەقەل چىيە بىرۇت. راودىستا، بە هەناسە بېرىكى، نغۇرى فرمىيىك بوبوبو، ئاکام كاتىيىك زانى كە ھىچ لىدىانىتىكى دەرگا بى دەنگى مالەكە ناشلەقىننېت، بە ترس و لەرزەوە چاوى نۇرقاند و لە پېرمەي گريانى دا و دەستى بە رېشانەوە لەناكاوو ھەنسىكdan كەد. بۆچى نەچەمە بەر دەرگاى مالەوە؟ رەنگە .... پۆستەچیبیه کە لەپىرى كەدېت - پىاوىتكى تا بلېيت باشە - رەنگە سېھىنى نامە كە بېھىنېت وەك بلېيت ھىچ پۇوی نەدابىت.

رۆژى دواتر، خەرىك دەرگە كە لە گىرېچنە دەربېھىنېت كاتىيىك لەسەر پشت كەدەيەوە. رۆيىشت و چاودپوانى پۆستەچیبیه کەي دەكەد، تا ئەم جارەيش لەيادى نەكەت ھەروەها بۆ ئەمە بەختەوەرلى بۆ بېھىنېت. بەلام وەك جاران، جلى كەسکى بىرېقەدارى پۆشىببۇ (رەنگى هيواو ئومىد) بە ھەردوو چاوه بۆق ئاساو ددانە رۇوتە كانىيەوە كە لە ددانى ئەسكلەيتى ناو كولىتە كانى توپىكارى دەچوو، بە پېگە كە خۆيدا دەرپەيىشت و خۆى لە پېسىيارە كانى كېل دەكەد تىددەپەپى. مانگىيىك، دوو مانگ، سى مانگ، چوار مانگ...

چى دىكە نەدەچوو ناو ئەو ژۇورانە بەسەر كۆلانە كەياندا دەرپوانى، بەلکو خەم و خەفته قوللە كانى بەرەو بەشى پشتەوە خانووە كەيان رادەكىيشا، ھەستى

بەو كرد كە ئامىرىيەكە لە ئامىرىدەكانى ناو مۇوبىەق، يان پارچە خەلۇوز يان تەختەدار، يان شىتىكى بىن بەھايدە.

يەكىن لە ئافرەته دراوىسىكەنلىكىنى لەوانەمى سەرى لە زگ و زاو مندالبۇون دەردەچىت، كاتىيەك كارەكمەرەكان لەباردى رەوشى (كامىيلا) وە پرسىياريان لىّ كرد، گوتى: (ئەمە تەننیا ئارەزوو نىيە، بەلكو مەگىرانى ياخۇ بىزۇوى سكپېبۇونە). ئەھەدى تەننیا بۆ سوعىبەت گۆتبۇو پتە لەھەدى چارەسەرى بۆ دەستنېشان بکات. چونكە كارەكمەرەكان چەندىن چارەسەريان لەبەردەمدا ھەبۇو: ئەبۇو مۇميان بۆ پىياوچاكان داگىرساند، يان شتى سووكى گرانيان لە مالەكە بىردو دەست كورتى خۆيان پىچارەسەر كرد.

رۆزىك لە رۆزە پېرۆزەكان، نەخۇشەكە لەمال بەدرەكەوت، لەبەرئەھەدى تەرمەكائىش سەر رپووئى ئاو دەكەون. لەناو گالىيسكەيەكى كىيدا خۆى گرمۇلەكەد، خۆى لە چاوى ئەمە كەسانە دەشارادەوە كە دەيانتناسى، ئەوانىش لە بىرى ئەھەدى سلالوى لى بىكەن، رپويان لى وەردەچەرخاند. رۆيىشت و لەسەر ئەھەدى سورى بۇو، بەھەر نەرخىيەك بۇويىت چاوى بەسەررۆك بکەويىت. قاودلتى و نىيەررۆزە شىۋى ئەننە دەستەسەرىيەكى بە فرمىيىسەك خۇواساو بۇو. كە ھېيىشتە ھەر بە كاكىلەكانى دەبىجۇو، كاتىيەك لەژۇورى چاودپۇانىدا رۆزىشىتىبۇو. ئاي كولەمەرگى و كىشە چەند زۆرن، ئەگەر مەرۆز بەو حەشاماتە زۆرە بېيارى لەسەر بىدات كە چاودەرپىن بە دىدارى سەررۆك كۆمار شاد بن. لادىنېشىنەكان لەسەر لېوارى تەختە زىپېينەكان دانىشىتىبۇون، شارنىشىنەكانىش نەغۇرۇيان بۇوبۇون و پالىيان پېيە دابۇو. بە دەنگى نزم ئاماڭەيان بە ئافرەته كان دەكەد لەسەر تەختە دەسکدارەكان دانىشىن. كاپرايەكىش لە رارەھە دەرەوە دەئاخفت. جەنابى سەررۆك! تەننیا كە بىرى لى كەدەوە دەمارەكانى گۈزبۇون و، مندالەكەمى لەناو سكىدا دەبزواو دەجۇولالىيەوە لەقەمى دەوەشاند وەك ئەھەدى پىتى بلىيت: با زۇو ئىپەر بەجى بەھىلەن!.

دەنگ و زەلەو باویشکى كەسانىيەك بەر گۈئ دەكەوت شىيۇدى دانىشتىنى خۆيان دەگۈرى. سريپە سريپى تىيېسىنى. هەنگاوى پىيى ئەفسەرانى رۇكىنى جەنگى. جولەمى سەرپازىيەك دەكۆشا پەنجەردەيەك پاك بىكتەوە. مىش و مەگەز. لاق وەشاندىنى مندالەكە لەناو سكىيدا. (بەم شىيۇدە توندوتىز مەبە! بۆچى بەم شىيۇدە توندە دەجۇولىيەتەوە؟. ئەودەتە بە دىدارى سەرۆك شاد دەبىن تا لىيى بېرسىن ئەو كەسە چى بەسەر ھات كە نازانىت تۆ ھەيت، بەلام كاتىيەك دەگەرىتەوە مالەوە زۆرى خۆش دەۋىت! ئاي، كەواتە تۆ پەلە دەكەيت زوو پۇوناڭى بېينىت تا بەشدارى لەوەدا بىكەيت كە خەلک پىيى دەلىن ژيان! من لارىم لەوە نىيە، بەلام لەوە لەوە رەوشە ئىيىستەتدا زۆر باشتىو سەلامەتت تىرىت!).

سەرۆك نەيويىست بېيىنىت. يەكىك پىيى گوت باشتىر وايە پېشتر بەفەرمى بە بىروسوڭە، كاغەز، نۇوسراوى فەرمى داواى دىدار بىكەيت، بىن سوود بۇو، ھىچ وەلامىيکى نەددىرايەوە.

شەوانگەلەلەيەك تىپەپىن و، رۇزانگەلەلەيەك هاتن، لە شەۋىيدارىدا چاوهەكانى بە قۇولىدا چوون، يان سەر دەرياچە ئەسرىن كەوتىن. ناو حەوشەيەكى بەرين. لەسەر قەرەۋىيەلەيەكى بەرز راڭشاوە نوقلىيەك لە نوقلەكانى ھەزارو يەك شەوەدى دەخواردۇ بە دەستى يارى بە تۆپىيەك دەكەد. لەناو زارىدا پارچە نوقلەكەى لەم گۈنایەوە بۆ لاي ئەو گۈنای دەگواستەوە، تۆپە بچۈركە كەى لە دەست بەربۇرە خواردۇ بەسەر عەردى راپەوەكەدا ھەلبەزىيەوە كە دەكەۋىتە ژىير قەرەۋىيەلە ھەلۋاسراوەكەوە بەرەو ناو حەوشە كە دورى، غلىر بۇوەوە، تا دەھات بچۈركە دەبۈوەوە، تا تەواو لە چاو بىزربۇو. لە كاتىيەدا قەوارەدى نوقلەكە لە زارىدا كەورەتىر بۇو. ھىيىتە تەواو خەو نەيرەدبووەوە. جەستەمى لەبەر لۇوسييى چەرچەفە كە دەلەرزا. خەونىيەك بۇو پۇوناڭى خەون و رۇوناڭى كارەبا پىيىكەوە رۇوناڭىيان دەكرەوە. پارچە سابۇونەكە چوون تۆپىيەكى لاستىكى بچۈركە دەكەند جارىيەك لە دەستى خزا، پەپكەي

قاوەلتىيەكەي - كە لەبەرئەودى زۆرى برسى بۇ دەخوارد - لە زارىدا چونن پارچە نوقلەكە گەورەتر دەبۇ.

ھەمۇ شەقامەكان چۆل بۇون و ھەمۇ خەلک چوبۇون نويىز بىكەن، كاتىيەك بەردو تەلارى دەزگەكانى حكۈمەت بەرى دەكەوت، يەك لە دواى يەك، چاودەپىي گەيشتنى وەزىرەكانى دەكەد. كاتىيەك پىداگىرى لەسەر داواكەي دەكەد نەيدەزانى چۈن سۆزى پاسەوانە بەسالىچووه بەدەرەكان بەلاي خۆيدا راکىشىت، - ئەو بارستايىيە گۆشتە مەرۆيە ناقۇلايانە - ئەوانەي كاتىيەك قىسى لەگەل دەكەن بەرسقىيان نەددايەوە بىزەسيانە قاويان دەدا.

بەلام ئىستە پاشماھى خەونەكەي لە يادە. مىرەدەكەي ھەرای كردو تۆپە بچووكەكەي گرتەوە. حوشە بەرىنەكە. تۆپە رەشە بچووكەكە. مىرەدەكەي تا دىيت قمۇارەي بچووكەكە دەبىتەوە، ورده ورده لىتى دووردەكەۋىتەوە وەك بلىيەت لە لايە بچووكەكەي تەلىسىكۆپەكەوە نامىيەت، تا لە دەرەوەي حوشەكە لەو دىويى تۆپەكەوە بىز دەبىت، لە كاتىيەكدا پارچە نوقلەكە لە زارىدا گەورەتر دەبۇ، چى دىكە بىرى لە مندالەكەي نەدەكەدەوە كە چاودەران بۇو لەدىيك بېت.

نامەيەكى بۇ كونسولى لاتەكەي لە نیویۆرك و بالىيۆزى لاتەكەي لە واشىتۇن و بۇ دەستەخوشكى يەكىك لە دەستەخوشكەكانى و بۇ زاوابى يەكىك لە دۆستەكانى نۇرسى تىيىدا داواي هالى و ھەوالى مىرەدەكەي لى كەرنى. بەلام وەك بلىيەت نامەكانى بختە ناو سەبەتەي زىلەوە نەك سندۇوقى پۆستە. لە ورده فەرۇشىنى جولەكەوە بەر گوئى كەوت كە سكىرتىرى بەرىتى بالىيۆزخانەي ئەمەريكا - كە ويپەي كارەكەي وەك دىپلۆماتكار ھەوالىگى نەيىنىشە - ھەوالى دووپاتكراوهى پىتىيە كە فريشته رۇو گەيشتۇوەتە نیویۆرك. كارەكە بە بۇونى تۆمارى فەرمى لە بەندەرە ھۆتىيل و دۆسىكەنلىق پۆلىسەوە نەوەستا كە دەيسەلمىيەن گەيشتۇوەتە نیویۆرك، بەلکو رۆزئىنەكانىش ھەوالى گەيشتنىيان

بلاوکردۆتەوە، ئەو خەلکاندیش لەم دوايىدا لەۋى گەرإونەتەوە، ئەدەيان دوپاتكىرىتەوە.

جوولەكە كە پىيى راگەياندبوو: (ئىستە بە دوايدا دەگەپىن، دەبىت هەر بە زىندۇويى يان مردووبيي بىت، بىدۇرنەوە، ئەگەرجى لە نىيۆرك سوارى كەشتىيەكى دىكە بوبو و بەرەو سەنگاپورە بەرئ كەوتۇوھ).

پرسى: ئەي سەنگاپورە لە كۆتىيە؟.

جوولەكە، ددانى بە ددانە دەستكىرده كەيدا ناو و وەلاميدايەوە: (لە بروايەدایت لە كۆئى بىت؟ لە هيىندى چىنىيە).

كامىلا درېزەدى دايە و گوتى: ئەي نامەيەك لىرەوھ بۇ ئەۋى بىنيرىت بەچەند دەگات؟.

- بەتەواوهتى نازانم، بەلام لە سى مانگ كەمتر ناگات.

بە پەنجەكانى ژماردى. ئەو چوار مانگە فريشته روو سەفەرى كرددووھ. لە نىيۆرك يان لە سەنگاپورە بىت. لە هەر كۆئى بىت ئەو بارىيکى قورسى سەر مىيشكى سووكىر بوبو. ئاي چ پشوبەخشىيکى مەزنە دوور لەو بىرىلى بكتاتووھ، ئەو بزانىت كە لە بەندەرە كە نەكۈزراوه وەك ھەندىيەك ئەو پۇپاگەندەيان بلاوکرددوھ، ئەگەرجى لە نىيۆرك يان لە سەنگاپورە لىيۇھى دوورە كەچى بەرددەوام بىر لەم دەكتەوە!

لە دوكانى جوولەكە كەدا دەستى بە لىيوارى مىزەكەوە گرت بۇ ئەۋە نەببورىتەوە. ئەو شادىيەي واى لى كردىبوو ھەست بەسەرەسۈرە بكتات. كاتىيەك لاي سەۋەزە فرۆشە كە چۈوه دەرەوە وەك بلىيەت بەسەر بادا بپوات، يان لە ولاتىيەكى نۇئ لە ئامىزى مىرەدە كەيدا بىت، گۆشتى رانە بەرازىيکى بە كاغەزى بىرقەدار پىچراوه بوتلە شوشە كان لەناو پۇوشى ئىتالى و شوشە مەرەباو شىكۈلاتەو سىيۇرەنخە زەيتۈون و وشكە ماسى و ترىيى مۆسکاتى لە دووئ خۆى بەجىن

ھېشت و لمپىرىكىد. (چىند گىلى بۇوم خۇم بەم شىيۇدە ئازار دىدا! ئىيىستە نەھىئىنى ئەو تىيدەگەم بۆچى تا ئىيىستە نامەي بۆ نەدەنۈسىم، دەبىت درېش بە نواندىنى رېزلى ئەو ئافرەتە بىدەم مىرددەكەي بەجىلى ھېشتوودو جاپكىشان كۆپىرى كەدووھ دەكۆشىت ئەو پىياوه بىدۇزىتەوە كە بەجىلى ھېشتوود، يان رېزلى ئەو ژىنى دەيھەۋىت لە ساتە دژوارەكانى مندالبۇوندا مىرددەكەي لە تەنەيشتىيەوە بىت)..

كايىنه يەكى لە كەشتىيەكدا بەكرى گرت و هەگبەكانى ئامادەكىد. هەمۇو شتىيەك بۆ گەشت كەدن ئامادەبوو كاتىك رەتىيان كەدەرەدە پاسپۇرتى پى بېھەخشن. كۆنەتكى پې لە ددانى پىس بۇو بە نىكوتىن كە لەناو چواچىيەكى گۆشتى ئاوساودا لەسەرەدە بۆ خوارەدە لە خوارەدە بۆ سەرەدە بزاوەت و جوولائىدە، بۆ ئەوەي لەودى ئاگەدارىكەتەوە كە فەرمان دەرچۈرۈپ پاسپۇرتى پى نەدرىت. ئەويش لىيەكەنلىكى لە سەرەدە بۆ خوارەدە و لە خوارەدە بۆ سەرەدە بزاوەند، لە ھەولىيەكدا بۆ دوبارە كەرنەوەي رىستە كە وەك بلىيەت بە ھەلە بىستىبىتى.

پارەيەكى زۆرى لە ناردەنى برووسكە بۆ سەرۋاڭ خەرج كەد. ھىچ وەلامىيەك نەگەيىشت. بەرپرسانى حكۈمىيەش ھىچ يارمەتىيەكىيان بۆ رەوانە نەكەد. بىرىكارى وەزارەتى جەنگ، كە پىياوېتىكى گەفت و لفت شىرىينە لە گەل ئافرەتاندا، ئامۇزىگارى كەد چى دىكە پىداگىرى لەسەر ئەو بابەتە نەكەت، چونكە كۆششىيەك نىيە بشىت بەو ئاكامە بىگات و پاسپۇرتى پى بېھەخشىتى، گوتىشى مىرددەكەي دەيويست كلاۋو بىنەتە سەر جەنابى سەرۋاڭ، ئەو كارە جەنگ لە ناثۈمىيەت ھىچ ئاكامىيەكى دىكەن نايىت.

ئامۇزىگارىيىان كەد بىچىت بە دىدارى قەشەيەكى قەوارە بچىڭلەي دەستەلەتدار بىگات. يان چاوى بە يەكىك لە ئافرەتە دۆستە كانى ئەو پىياوه بچەۋىت كە ئەسپەكانى خۆي بەسەرۋاڭ دەدات. ئەو كاتەيش كە پروپاگەندەي ئەوە كرا كە فريشتنە رۇو بە گرائەتا لە (پەناما) مەردووھ، ئەو كات كامىيلا بىنى زۆر كەس

ئاماده‌بی خویان ده‌ردبپر بیبهنه دانیشتنەکانى ئاماذه‌کردنى روحە‌کان بۆ ئەمەدی گومانى نەمینیت و راستى بۆ ده‌ربکە‌ویت.

لەوی چاوه‌روان نەبۇون تا پرسیارە‌کە بیان بۆ دووبارە بکاتەمەد. بەلام پېدەچوو ناویزیوانە روحانیيە‌کە دوودل بیت، چونکە هەردوو قاچى لەزىر کراسە‌کە يەوه دەجۇولانەوە کاتىيەك گوتى: (من نامە‌ویت گیانى كەسیك بیتە ناو جەستە مەمەد کە نەيارى جەنابى سەرۆك بۇو). بەلام پارانەوە، شان بە شانى پارە، چيا دەھە‌ژىنیتەوە، ئافرەتە ناویزیوانە‌کە قايل بۇو کاتىيەك پە باخەلیان لە پارە کرد.

رۇوناکىيە‌کان كۈزىنرانمەد. كامىلا زەندەقى چوو کاتىيەك بىستى بانگى روحى فريشته رۇوييان کرد، ناچار بۇون رايىكىشىنە دەرەوەي ژۈورە‌کە لە کاتىيەكدا خەرىكىبوو تەھاوا لە خۆدەچوو. پاشان پىييان گوت کە گوئى لە دەنگى مىزىدە‌کە يى بۇو کە لە دەريا دوورە‌کان مەردووەو ئىيىتە لە شۇورە‌يە‌كىدایە كەس پىيى ناگات، لەناو نويىنەكى گەرم و نەرمدايە، لەسەر جىنگە‌يە‌كى ئاوابىن، چەندىن جۆگە‌پە لە ماسى چوار دەوريان داوه، وىپاى باشتىرين بالىف: كە نەبۇونە.

چوون پىرە پشىلە لەپە لاواز چرچن بۇوبۇو لە کاتىيەكدا تەمەنلى بىست سالانى تىننەپەراندېبۇو، ھىچ شتىيەك لە رۇوي دىارنەبۇو تەننیا هەردوو چاوى نەبىت - دوو چاوى سەھۆز، خەرمانە‌رەش لە قەوارە‌دە گوئىي تەنكە‌کانى چوار دەوريان دابۇو، ئەۋىش ئەو کاتەيە مندالىيە‌كى بچووکى بۇو. بۇيە بەپىيى تامۆزگارىيى پىشىشكە‌کە، کاتىيەك لەناو جىيگە راست بۇوەو، سەفەرى لادىيى كرد بۆ ئەمەدی ماوەيەك لەوی بىتىتەوە. بە زۆرە‌ملى دەستى بە دامىنى ئىيانەوە گىركەدبۇو، چونكە لەبەرددم هەپەشە‌تۇوشبوونى نەخۇشىي ئەنەمەيى پىس و سىيل و شىتىدا بۇو، کاتىيەك درېشە‌دە بە ئىيان دەداو مندالە‌کە لە ئامىزىدا بۇو بىن ئەمەدی ھىچ ھەوالىيەك لەبارە‌دە مىرددە‌کە يەوه بېبىسىت، لەناو ئاوابىنە‌كەدا بۆي دەگەرە: ئەو تەننیا شوينە‌خەللىكى لى دەگەرەنەوە کاتىيەك دەخنکىن، هەروەها لە هەردوو چاوى

منداله کمیداو، له ناخیی خویدا کاتیک دهنویت و خهونی پیوه دهینیت له نیویورک یان له سنهنگاپوره بیت.

ئاکام رېزیک هات شهوي تاریک و نوته کی خم و خهفته کهی رووناک گردهوه، کاتیک چوون شه بهنگ بهنیو دار سنوبهرو بیستانی میوه درهخته به رزه کانی کیلگه کاندا ده سورایه وه. رېزی (یه کشه مه سپی) بولو، کاتیک منداله کهيان به خوى و رۇن و ئاواو تفی قەشە کە شوشت و ناوي (میگیل) یان به بەردا بېرى. پاسارييە کان به ده نوکيان ياریسان دەکرد - دو ھۆقە پەر تا کاتیکى بى کۆتايى دەخويىن. مەرو مالاتە کان له لىستىھە بچۈوك و ساواکانيان بەردهوا بۇون. ئاي جەستكىدىنەنگى تەواوه بە فەرۇ شادومانى کە جولەن زمانى دايىك لەو بەرخۇلە ساوايىيەدا دروست كردووه، كە بىرژانگە درېزە کانى لە شىدارە کانە وھ كېبەركىييان بولو. گوئىلەك بچۈوكە کان بە شادىيە و دەيانقۇراندو لىيك لە قەپىلکييان چۆپاگە دەبەست كە لە گوانى پەر لە شىرى دايىكيان توند دەکرد. پاش كۆتايى هاتنى میوزىيکى پاكىزىكە، کاميلا منداله کەى توند بە سىنگى خۆيە وھ نوساند، بەبىن ئەھەي ھۆيە كەى بزانىت، وەك ئەھەي بلېيت تازە ژيانى و دەبەر ھاتبىتە وھ.

(میگیل) اى بچۈوك لە لادى گەورە بولو و بولو بە جووتىيار. پاش ئەھە كاميلا ھەرگىز پىيى نەنايىه نیو شارەوھ.

(۴۱)

هەمۇو شىتىك ئاسايىيە

ھەر بىست و دوو دەمژىمىر جارىيەك، تىشك لە نىوان دەزۈوه کانى تەونى جالىجالۇكە كە و ئەستۇونە كانى پەنجەرە بەردىنە كەمۇد دزە دەكتە نىتو زىرى زەمینە كەمۇد، ھەمۇو بىست و دوو كاتىزمىر جارىيەك كۆنە تەنە كەيە كى زەنگاواي بە پەتىكى چىلکن گرى دراو پىر خواردن بۇ زىندانىيانى ناو بەندىخانە كانى زىرى زەمین شۇپ دەكىرىتەوە. بە بىينىنى ئەو تەنە كە پىر لە مەركەيە كە پارچە گۆشت و بەزو پارچە ھەۋىرى تىدايە، زىندانىيى ژمارە ۱۷ رووى خۆزلى وەردە چەرخاند. پىسى خۆش بۇو بېرىت نەك كە و چىكىكى لى بخوات. رۆز لە دواى رۆز تەنە كە كە شۇپ دەبۇوه وەو ھەلددە كىشىرا بىن ئەوهى دەستى زىندانىيە كەي بەر بىكەويت. بەلام وردە وردە پىيۆيىتى وردە پىن بەر دەدا، چونكە برسىيەتى بىن خواست و بىن دەستەلاتى كەردد، ھەردوو چاوى ئەستۇور بۇون و جۆرە تەمىيىكى شۇوشەبىن ھەردوو بىبىلەي داپۆشى، دەستى بە قىسە كەردن بە دەنگى بەرز كەردىكى تىكەل و پىتكەل لە كاتىكىدا بەپى دەھات و دەچۇو و ژۇورە تەسکە كەي بەندىخانە كەي دەپىوا، بە دەستى دادانە كانى دەخوراندو ھەردوو گۇتى ساردو سې دەنوشتاندەوە. ئاكام رۆزىك پېيدايە تەنە كە شۇپ دە بۇوه كە، وەك بلىيەت لەوه بىرسىت لەھەر ساتىكدا

بیت لیی بقه پیننه و ده همه کیشنه و ده ددم و لعوت و رو و قشی تیزه دنی و خه ریکبوو بخنکیت له بهره و ده کوشانه و ده بخوارد ها و کات بیجوبیت و قروتیشی برات. شو ژده مهی خوی ته او کرد، کاتیک په ته که بو سدره و همه لکیشرا یه و چون گیانله به ریکی شاد تیری خوارد بیت سهیری ته نه که به تاله که کرد. نه یشیتوانی رپی له خوی بکریت په نجه و لیتوی خوی نه لیسیتنه و ده. به لام شه تو خواردنی ما و دیه کی کورتی خایاند، چونکه شه و دندی نه برد له گه ل نه فرت و ناه و ناله دا هر هه مهی همه لهیتنه و ده. کوشت و هه ویره که به گه دهیوه نوسان و نه یانویست لیی ببنه و ده، به لام له گه ل هر زانه سکیکدا هیچ چاره کی نه بتو شه و نه بیت به قه د دیواره که دا بنوشتیتنه و ده زاری بهش بکاته و ده چون گه سیک به سهر قورتیکی قورلدا نوشتایتنه و ده. ثاکام هه ناسه کی رپیک بورو و ده، به لام هیشتہ سه ری هر ده سوپرا. به په نجه کانی قزه ته ره که کی شانه کرد و بو پشتنه و ده گویی هینا تا ردیتی له پاشما و دیه رشانه و ده که پاک بکاته و ده. هه ردو و گویی زرنگه یان ددهات، ددم و چاویشی نغزوی ناره قه کی لینجی ترشوکی چون گه ناوی پیلی کاره بای بو ببو. به راستیش رپونا کی خه ریکبوو نه ده ما - چونکه هه رکه دههات یه کسمر نه ده ما.

ناچار پشتی به پاشما و دیه شه و هیزو توانا جه سته یه کی خوی بهست که مابو ویوه، و دک بلیت زوران له گه ل خویدا بگریت، تا توانی به چینج کانه و ده دانیشیت، پاشان هه ردو و قاچی دریز کرد و سه ری به قه د دیواره که ده همه لپه سارد تا پشوو برات و خوی را دستی قورسایی هه ردو و پیللوی کرد و دک بلیت که ره سته یه کی هوش به ری کاریگه ری و در گرت بیت. به لام له خه و ده که دیدا نه یتوانی نه سوده بنویت، شه ویش له به ری ملمانی کی بز شه و دهی هه ناسه برات شه گه رچی نه کسجینیش که م بتو جگه له جو ولا نه و ده هه ردو و دستی په شیوی به سهر جه سته یداو، همه لکیشانه و ده قاچیکی و دواتر همه لکیشانه و ده قاچه که ده

دیکه‌ی، پاشان دریشکردن‌هودیان به جووله‌یه کی نه‌ویستانه و کوششی بهزده‌هامی بو
ئه‌وهی ئه و خه‌لوزه ساغه ده‌بهینیت که پیده‌چوو و دک بایت خه‌ریکه به
خوده‌ی نینوکه بچووکه کانی قورگی بسووتینیت. کاتیک نیوجه بیدار بورو و دک
ماسی له ددره‌وهی ئاو بیت زاری داده‌چه قاند و دایدە‌خسته‌وه. تا به زمانی وشكی
چیزی ئه و ههوا سارده بچیتیت. کاتیک به ته‌واهه‌تی بیدار بوده، له‌کەل
پرینه‌یه کی زۆردا هاواری کرد و لەسەر نووکی پەنجه کانی راوه‌ستا و تا بۆی بکریت
بەزنى دریشتر کردوه، بو ئه‌وهی هەمۇو کەسیک گویی لى بیت. وردە وردە
هاواره کانی کىزتر دەبوونه‌وه و لەنیو سووچ و گۆشەی ژیز زەمینە کەدا دەنگیان
دەدایه‌وه. بە هەردوو مىستە کۆلەی بە دیواره کانیدا دەکیشاو، بە هەردوو پیشى
بە عەردە کەيدا دەکیشا، جاریکى دیکەو جاریکى دیکەیش هاواری کرد، تا
هاواره کانی بون بە گریان... (ئاو، مەرگە، خوى، رۇن، هەر شتیک بیت، ئاو،
مەرگە...).

دەزووئیک خوین رژایه سەر دەستى... خوینى کۆلەزەمیکى پلىشاوه... يان
چەندىن کۆلەزدم... چونكە خوینە کە بەردەواام چۈزپاگەی بەستبۇو... خوینى هەمۇو
کۆلەزدمە پلىشاوه کانی ئاسمان بون بە باران و... تىنۇويەتىيان شىكاند بى ئه‌وهی
بزانىت ئه و بەخشىش شله لە کوييە بەسەر سەرىدا داده‌بارىت، کە پاش ئەوه بۇو
بەسەرچاوه‌یه کی ئازاربەخش بۆی. لەبەرئەوهی چەندىن کاتېمىر لەسەر ئەوه بەردە
راوه‌ستا کە كردىبوويە بالىف، تا هەردوو پىئى لەو گۆماوى ئاوه پىارىزىت کە لەناو
ژورره تەسکەکەی زىنداهە کەيدا دروست بۇو کاتىيك زستان داهات،
کاتېمىرگەلىيکى زۆر، تا تەوقى سەرى تەپبوبۇو، ئاواى لى دەچۈرا، تا سەر ئىيىك
تەر بوبۇو، باويشىكى دەداو دەلەرزى، بە دەستى ئازارى برسىيەتىيەوه دەينالاند
ھەركە تەنه کە بچووکە دواکەوتبايە. چوون ھەلپەي پىاوانى لاواز دەيخوارد بو
ئه‌وهی خەونە کانى تىر بکات، پاشان بە پىتوه دواي دوايەمین پاررو خەو دەيردەوه.

پاش ئەو، تەنەكەيەكى دىكەي بۇ شۇر دەكرايەوە زىندانىيە تاکەكان پاشەرۆكى جەستەبى خۆيان تى دەكەد. ئەو يەكەمین جار بۇ زىندانى ژمارە ١٧ ئەو تەنەكەيەي بۇ شۇر بىكىتىھە، واي زانى ژمە خواردىنىكى دىكەيە، لە كاتىيەكدا راھاتبو خواردن رەت بىكەتەوە، وازى لى دەھىئنا ھەلبىكىشىتەوە بى ئەوەي بىر لەو بىكەتەوە كە پاشەرۆكى تىدایە، چونكە بۇنە گەنيوھەكى لە ھەمان بۇنى مەرگە دەچوو. ئەو تەنەكە ئەم ژورى زىندان و ئەو ژورى زىندانى دەكەد، كاتىيەك دەگەيشتە زىندانىي ژمارە ١٧ تا نىوھى پېببۇ. ئاي لەو ھەستە ناقۇلايەي كاتىيەك گۆيى لى دەببۇ بىزى شۇر دەكرايەوە لە كاتىيەكدا پىيؤىستى پى نەببۇ ... پاشان كە زۆر پىيؤىستى پى بۇ بىزى شۇر نەدەكرايەوە، ئەو كات ئەوەندە سەرى بە دىوارەكەدا دەكىشا ثىدى ھەردوو گۆيى كەر دەببۇ و ھىچچى نەدەبىست! ھەندىيە جارىش ئەوەندە بە دەستى ئازارەوە دەينالاند بۆيە تەنیا بىركەنەوە لە تەنەكە كە ئارەزووی دەكۈشت، لەخۆي دەپرسى تۆ بلېيت بىت يان نەيەت، يان دوا دەكەۋىت، يان بەتەواوەتى ھەر لە بىرى دەكەن (ئەوەي كە ھەندىيەك جار رپۇسى دەدا)، يان پەتەكەي دەپچەيت (ئەوەيش تا رادەيەك رۆزانە رپۇسى دەدا) و لە جۆرە دووشىيەلىق قورس دەچوو بەسەر زىندانىيەكەدا پەرت دەببۇوەوە. تەنیا بىركەنەوە لەو ھەلەمانەي لىيى بەرزىدەبۇونەوە و ئەو بۇنە بۆگەنەيە مەرۇيىانە و لىيۇ و گۆشە تىزەكانى تەنەكە خەرەكە و ئەو كۆشش و رەنخە پىيؤىستە بەس بۇن بۇ ئەوەي ئارەزوو نەمەننەتىت، بۆيە دەبىت چاودەرۋانى جارىتىكى دىكە بکات و بەرگەي بىست و دوو كاتىزمىر ژانە سك و مىزىنەھاتن و فرمىسىك و ژانە پىچ و جىنپۇر چىزى مىس لەناو زاريدا بىگەيت، دواتر ناچار دەبىت پىيؤىستى خۆي لەسەر عەرد رۆبکات و، چۈن سەگ يان مندال پىسىيە گەنيوھەكانى ناو گەدەي بەتال دەكەدو بە تەنیا رپۇبەرپۇسى مەرگ دەببۇوە.

دوو کاتشمیر روناکی و بیست و دوو کاتشمیر تاریکی ٿئنگوسته چاو، تنه که یه کی مه رگو، تنه که یه کی پیسایی، به هاوینان تینوویه‌تی و، به زستانان لیمشت، ژیانی ناو زیندانه کانی ژیز زه‌مین بهم جزردیه.

زیندانی ژماره ۱۷ به دنگیک به خوی گوت که نهیده‌ناسییه‌وه: (همو روژیک لاوازتر دهیت، نهودنده نابات با دهوانیت بو ٿئو شوینهت هله‌بگریت که که میله چاوه‌روانه بگه‌ریته ماله‌وه! دهیت ئیسته ماندوو بوبیت نهودنده چاوه‌ری کردوویت، دهیت خم و خفهٔت و دک دار حمیزه‌ران لاوازی کردیت! چی دهیت نه گهر هه‌ردوو دهستت لاواز بن؟. نه گرمیان ده کاته‌وه که له‌سهر سینگی خوی دایانبیت. هه‌ردوو دهستت پیسن؟. وی به فرمیسک دهیانشوات! چاوه که سکه کانی! به‌لی، له وینه گه‌لی کیلگه سه‌وزه کانی پیده‌شتی تیزول دچن له نه‌مسا که له گوچاری (ستراسیون) بلاوکراونه‌تمووه، یان له ره‌نگی سه‌وزی قامیشه کان که تیکمـل به زه‌دیکی کال و ره‌نگی شینه. چیزی وشه کانی، چیزی لیوه کانی، چیزی ددانه کانی ... چیزی چیزه کانی ... جهسته‌ی، که ودک ژماره هه‌شته به ناوقدمی باریکیه‌وه، یان نه و پهله‌و چه‌ره دووکه‌لی له‌سهر شیوه‌ی گیتار، که مووشکه ٹاگرینه کان به ئاسمانه‌وه به جیئی ده‌ھیلن کاتیک درد‌هپه‌رن و هیزی چوونه پیشنه‌دهیان له‌دهست دهدن. له شه‌ویکدا له چنگی مه‌گم قوتارکرد تییدا مووشکه ٹاگرینه کان روروهه ئاسمان هله‌لدده‌دران ... فریشته کان داده‌پزان، هه‌وره کان دره‌زیشن، سه‌ربانه کان دره‌زیشن، به هه‌نگاوى کورت له هه‌نگاوى پاسه‌وانی شه‌وانه ده‌چوو، خانووه کان، دره‌خته کان، هه‌موو شتیک به ئاسمانه‌وه له گهـل نه‌وو له گهـل مندا دره‌زیشن).

هه‌ستی ده‌کرد کامیلا له ته‌نیشتیه‌وه‌یه ودک پوڈرهی نه‌رمی ئاوریشمن، له گهـل هه‌موو هه‌ناسه‌یه کدا هه‌لیده‌مژیت، له هه‌ردوو گوئیدایه، له‌ناو په‌نجه کانیدایه، له په‌راسووه کانیدایه که هه‌ردوو چاوی نایینای ناو سکی ودک برژانگی له‌رزوک ده‌هه‌ژیئیت‌وه ...

ئەو بۇ بۇ به مولىكى ئەو ...

مۇوچىركە لەسەر خۆز بە گىانىدا دەھات، بەبىئى ئەھى وىيڭ بچىتەوە، لەزىيىكى سۈركە بە درېۋاپى ئىسکە كانى بىرپەرى پاشى كۆماوەيدا تىپەرى، پاشان خىرا قورگى چووە يەك و هەردۇو بالى بەر بۇونمۇدو كەوتىنە سەر عەرد وەك بلىيىتلىي كرابىنەوە ... كاتىيەك پىيىستى رۆدەكردە ناو تەنە كە كۆنە كەوە بىيى دەھاتەوە، ئەو بىزەتتەنە دەھى دوو چەندانى ئەو گوناھەي بۇو لە ئاكامى جىبىجىيەنى ئارەزووە سىكسييە كانى بەم شىوازە نالەبارە لە يادوەرى ھاوسەرە كەيدا ھەستى پى دەكىد، ئەو دېش لە پەلۋىپۇ دەختى.

بەو تەنیا تەلە مىتالەي كە ھەبىوو، كە پارچە تەلىيىكى زۆ بچووكى مس بۇو لە قەيتانىيەكى پىنلاوە كە يەو دەرىيەتىنابۇو، ناوى كاميلا و ناوى خۆز بە تىكەللاو لەسەر دىوارەكە ھەلکۆلىبۇو، ئەو كات بۇونى رۇوناكىيە كە قۆستەوە كە بىست دوو كاتىزمىر جارىيەك سەر لە ژورى زىنداھە كە دەدات بۆيە دلىكى بۆ وىنە كە زىادكەد. لە گەل خەنچەرىيەك و، نىگىنېيەك دركىن و، لەنگەرىيەك و، خاچىك و، بەلە مىتىكى بچووك و، ئەستىرەيەك و، دوو پاسارى بچووك وەك ئەو چوکلەيە لەسەر پىتى ئۇونە بە ئىسىپانى و، شەمەندە فەرىيەك لەناو دوو كەلىكى پىچ پىچەوە دەھاتە دەرەوە.

خۆشىبەختانە، لاوازىيە كە لە ئازارو ئەشكەنجەي جەستەي قوتاڭىردىبۇو. بىرى كامىلائى دەكىدەوە لە كاتىيىكدا جەستەي تىكچووبۇو، وەك چۈن مەرۇقىيەك بۇن بە كۆلىكەوە دەكەت يان گۈئ لە چامەيەك دەگرىت. بىرى دەكىد وەك ئەو گولەي لە نىسان و ئاياردا لە بالكۆنلى ژورى ناخواردنە كە دەپشىكىرۇت كە لەسەر دەمى مندالىدا هەموو بەيانىيەك لە گەل دايىكىدا قاولدلى بەيانىانى لى دەكىد: پەلىكى بچووكى سەيرى گولەباخە كە. زنجىرەيەك بەيانىانى مندالانە پەشىۋى كە دەبۇو... كز دەبۇو... رۇوناڭى هەركە بەتابايە كز دەبۇو. تارىكايى دىوارە ئەستۇورە كانى قوقۇت دا وەك بلىيىت پارچە بىسكۈيت بن، ئەو دەنديش نابات تەنە كەي

پیساییه که دهگات. ئای! لە گولە سورە لىرە بۇايدە! دەنگى زىرى پەتە كەمۇ، تەنە كە كەيش شىستانە لە نىوان دىوارە چەوت و چەویلە كانى ژىزە مىينە كە وە شۆر دەيىتە وە. لە گەل ناوهىنانى ئەو بىزگە نىيەي لە گەل شۆربۇونە وە ئەم مىوانە كە يىنگەدا بەر لۇوت دەكەويت، مۇوچىرىكى بە لەشدا هات. ئاي لە گولە لىرە بۇايدە، سېنى وەك ئەو شىرىدى لەناو سىنى قاولدەتىيە كەيدايدە!

بە تىپەربۇونى چەندىن سال، زىندانى ژمارە ١٧ پېرىبوو، پتەر لە بەر ئازارو نالىن نەك لە بەر تىپەربۇونى رۆزگارو كات. چىچىكى قۇولى بى شومارى لە سەر رۇخسارى ھەلکەند، مۇوى سېپى لى رووا وەك چۆن زستانان مىرولە بالى سېپىيان لى دەپويت.. رۇخسارى تىكچووبۇو... ھىچ لە جەستەي نەماپۇو... بى نۆكسجىن، بى ھەقاو، بى جولە، تۇوشى دىزانترى و رۆماتىزم و دەمار سىستى بۇوبۇو، نىزىكە نىيۇچە نايبىنا بۇوبۇو، ھىچ شىتىكى زىندۇو نەبۇو تەنیا ئەو ھىوايدى نەبىت كە جارىكى دىكە بە دىدارى ژنە كەي شاد بىتە وە، ئەو خۆشە ويستىيە لە رۇوبەر ووبۇونە وە ئازارو كولە مەرگىدا دل بەھىز دەگات.

* * *

سەرۆكى پۆلىسى ھەوالىگرى كورسييە كەي بىدە پشتە وە، لە ژىرە وە دیدا ھەر دوو قاچى تىكئالاندو، ھەر دوو قولە نىيىكى خستە سەر مىزە رەشە كەمۇ، پىنۇوسە كەي لە رۇوناكىيە كە نىزىك كرددە وە، فشارى خستە سەر دادانە كانى لە كاتىكىدا بە جولە يە كى خىرا دوو پەنخەي درېش كردو تواني مۇويىك لە نۇركى پىنۇوسە كە دەربەيىنەت كە سېيلى لە شىتۇدە سېيلى جىرى بۆ ئەو پىستانە دروست دەكەد كە دەينۇوسىن. پاشان درېشى دى بە نۇوسىيە كەي دا:

(...) بە پىيى ئەو رىنمايانە گەيشتۇون) پىنۇوسە كە بە سەر رۇوي كاغەزە كەدا دەپۋىشت (ئەوەي ناوى (فيش)-ە تىكۈشاوه دۆستايەتى بەندى كراوى

ژورى زىندانى ژماره ۱۷ بىدەست بەھىزىت، پاش ئەوەي بۆ ماوەي دوو مانگ لە بهندىخانە توندكراپوو، بەردەوام شەوو رۆز دەگرگىيا، بەردەوام ھاوارى دەکردو ماوە نا ماوەيەك ھەولى دەدا خۆى بکۈزىت. دۆستايەتىيە كەيان پەرەي سەند تا رادەيەك قىسىم يان لەگەل يەكدى دەکردى، بهندكراوى ژماره ۱۷ پرسىيارى لى كرد چ تاوانىيىكى بەرانبەر بە جەنابى سەرۋەك كەرددووه تا بۆ ئەم شويىنەي بىنېن كە هىچ جۆرە ئومىدىيىكى لى بەدى ناكىرىت. ئەوەي ناوى (فيش)بوو وەلامى نەدایەوە بەلکو تەنبا سەرى بە عەرددادا دەكىشاد ھەزاران جىنۇيى ناشىرينى دەدا. بەلام بهندكراوى ژماره ۱۷ پىتاگىرى لەسەر پرسىيارە كەي خۆى كرد، تا (فيش) گرىيگۈرە زمانى كەرددوو بەسەرھاتە كەي خۆى بۆ گىرایەوە: لە ولاتىك لەدایكبورە ھەرمۇريان ئەو پىشەيە دەزانىن كە ژيانى پى دەگۈزدەرىن، بۆيە سەرى خۆى بۆ ئەو ولاته ھەلگرت كە ئىيىستە ھەر دەرەكىيان لىيى دەزىن و لە رووى ئەو پىشەيە كەس و كارى ئەوەو كەمۈكۈرتى ھەيە. گەشتەكە. گەيشتنم. ولاتىكى فۇونەيىبە بۆ بىيانىيان. لىرە كار. دۆستەكانىشى لەمۇي، سامان، ھەمۇ دلى دواى كەوت. مىردى كەرددووه؟ مىردى نەكەرددووه؟ بىيۇزىنە؟.. ھىچى نەزانى تەنبا يەك شت نەبىت، ئەوېش ئەوەبۇو كە دەبىت دواى بكمۇيت. ئائى لەو دوو چاودە شىنە ئەفسۇوناوابىيە! زارىكى وەك گۆلخۇنچە. گورج و گۆل چۈون ئاسك دەرۋىشت. لەسەر ئەو سووربۇو پىيۇندى پىيۇ بىكەت و بە بەردەم مالە كەياندا تى پېھرىت و، خۆى بىگەيەنېتە ژوررەوە، بەلام كاتىك ويسىتى لەگەلى بىناھىت پاش ئەوە ھەرگىز نېيىنېيەوە. پىاۋىكى نەناسراو چۈون سېبەر ھەنگاوا بە ھەنگاوا بەدوايەوە بۇو. دۆستان ئەوە چى دەگەيەنېت؟ دۆستەكانى ئاواز دەدەنەوە. ئەى بەردەكانى سەر رېيگە ئەوە چى دەگەيەنېت؟ دىوارە كان كە پرسىيارە كەي دەبىستە دەلەرزن. تەنبا ئەو شتەي كە رۇون و ئاشكرايە ئەوەيە كە

چوودته پیشەوەو تا راد دیهەك ویزاویه‌تى و ویستوویه‌تى يارەكەي جەنابى سەرۆكى خۆش بويت - كە كچى يەكىتك لە ژەنەرالە كانە بۇ تۆلەسەندنەوە خۆى راد دەستى سەرۆك كەردووە، چونكە مېرددەكەي وازى لى هېتىاوه، وەك پیيان راگەياندېبۇو، بەر لەوەي دەستگىر بکريت و بە تۆمەتى بشىوی لە بەندىخانەي توند بکەن.

(ئەوەي ناوى (فيش)-ە دەلىت كاتىك دەكتە ئەم شوينەي بەسەرهاتە كە لە تارىكايىھەوە گوئى لە دەنگىك دەبىت لە دەنگى فېشكەي ئەزدىها دەچىت، بەندىكراوى ژمارە ۱۷ كە لەناو ژۇورى زىندانە كە لەگەلىيەتى پروى تى دەكت و بە دەنگىكى ئاستەم لاواز لاوازتر لە رېشالى ماسى ناوى ئەو ئافرەتە بۇ بدرىكىنېت، ئەوەي ناوى (فيش)-ە دوو جار ناوەكەي بۇ دووبارە كرددەوە: كاميلا كانالىس، كاميلا كانالىس. لەم ساتەوە، بەندىكراوهەكە دەست بە خۆخۈراندن دەكت وەك بلىيەت ھەموو پېستى تووشى نەخۆشى خۆرك بوبىت، ئەگەرچى فرمىيىكە كانى بىرىت كە چۆرپاگەيان بەستبۇو چونكە هيچى نەمابۇو تەنبا پېستىيەكى رەق و تەق نەبىت، دەستى بۇ لاي سىنگى بەرز كرددەوە بەلام نەيتوانى بىلدۈزىتەوە، چوون تەونىيەكى تەپى جالجاڭلۇكە بەر بۇوەو سەر عەرد ...

(بە پىيى رېنمايىھەكان، بە خۆم (ھەشتا و حەوت) دۆلارم راد دەستى ناوبر او (فيش) كەر بە قەرەبۇ كەردنەوە لە برى ئەم ماوەيەي لە بەندىخانەي بەسەر بىردووە، لەگەل دەستىيەك جلى كىشمىرى لەنگەو يەك بلىيەتى كەشت كردن بۇ (شىلادىقۇستۇك). بەم شىۋوھى خوارەوەيش بىرۋانامەي مردىنى بەندىكراوى ژمارە ۱۷-ەم نۇرسى:

مردىنەكەي بە هوئى دىزانلىرى واتە پەتاي رەوانىيەوە بۇوە.

(ئەمە ھەموو ئەو زانىارىيانە بۇون كە حەز دەكەين بە "جهنابى سەرۆك" "ى راپگەيەنин ..).

کۆتاوی

خویندکاره که له لیواری شوسته که واق ورپماو راوه ستابوو وەك بلىيت له ووبەر له ژيانيدا پياويىكى نەبىينيوه جلى قەشەي پوشىبىت. له گەل ئەمۇدىشدا جلى قەشە كە نەبوو ئەوى واق ورپماو كردبۇو، بە رادەي ئەوھى ئەو قىسىمەيە واق ورپماوى كردبۇو كە يارىدەدەرى قەشە كە بە گوپىدە چۈپاند ئەو كاتەي بە شادىيە و باودشىان بەيە كەيدا كردبۇو، كاتىك بە دىدارى يەكدى گەيشتن پاش ئەوھى ئازاد كرابۇون:

- فەرمانم پىيگەيىشتۇوھ ئەم جله بېۋشم!). قىسىمەي سەبارەت بەوھ كۆتاوی پى دەھىننا، ئەگەر لهو كاتەدا رېزىيەك بەندكراوى نەبىنبايە، لەناوەراستى شەقامەكەدا بەناو دوو رېز سەربازدا دەرۋىشتن. يارىدەدەرى قەشە كە ورتەيە كى لىيۆھات و خویندکاره كە رۆيىشته سەر شوستە كە:

- (ئەي بەدبەختى چارەپەشىنە، ئەمەيە ئەو باجمى كە دەبىت بەرانبەر بە رپوخاندىن (دالانى خواوەند) بىدەن! هەندىيەك شت هەن پىويسىت دەكەن بە چاو بېينرەن تا خەللىكى بېروا بىكەن).

خویندکاره كە سەرسورپماوانە بەرسقى دايەوە: (ئىمە دەيىينىن و ھەستى پى دەكەين، كەچى بېوايشى پى ناكەين! من مەبەستم "شارەوانى" يە).

- وام زانى مەبەستت جلى قەشە كەيە كە لەبەرم كردووھ.

- بهو یشه و نه وستان تور که کان ناچار بکه ن پاره‌ی سه‌رله‌نوی بُویه کردنه وده
دالانه که بدنه، به لکو توره‌ییان به رانبر به تیوژرکدنی (پیاوی خاوه‌ن هیستره
بچوکه که) گهیشه نه وهی خودی ته‌لاره که برو خین).

- فرهویز ثاگهت له زمانت بیت، نه واه یه کیک گویی لیت بیت. تو خوا دهمت
داخه! نه وه دوپات نه کراوه‌ته وه ...

یاریده‌دری قهشنه که قسنه زُرتری پی بو، به لام پیاوینکی کورته بنهی سه‌ر
رووت به ناوه‌راستی گوچه‌پانه که دا هم‌رای ده کرد، به رو روویان هات و
له ناوه‌راستیاندا روواو به دهنگی به رز دهستی به گزرانی چرین کرد:
نه ببوکه‌شووشه بچکوله
چ پهیکه‌رتاشیکی شاره‌زا دروستی کردویت؟.
نهم رو خساره جوانه؟.

ئافره‌تیک که به دوایدا هم‌رای ده کرد و خه‌ریکبوو له پرمه‌ی گریان بdat
دهنگی بلندکرده و هاواری کرد: (بنیامین! بنیامین!).

- نه (بنیامین)ی قهره‌گوییز نییه
نا، نه و نییه
که تؤی کرده پولیس و
ببوکه‌شووشه یه کی جوان!

ئافره‌ته که که ئیسته خه‌ریکبوو له پرمه‌ی گریان بdat هاواری کرد: بنیامین!
بنیامین! تکاتان لی ده که م، گوئی مه‌دهنی، هه قتان بسه‌رده نه بیت، تهواو شیت
بووه، ناتوانیت تیبگات که (دالانی خواوه‌ند) له ئیسته به دواوه نه ماوه!
له کاتیکدا ژنی قهره‌گوییزه که له جیاتی وی داوای لیبوردنی له یاریده‌دری
قهشنه که و خویندکاره که ده کرد، مسته‌ر (بنیامین) هه‌لات و دورکه‌وته وه بُو نه وی
گزرانییه که بُو پولیسیکی له‌ری لاده‌ر بچریت:

ئەي بۇوكەشۈرۈشە بچۈكۈلە

ج پېيکەرتاشىيىكى شارەزا دروستى كردوويت؟.

چ كەسىك ئەم پۇخسارە جوانىدە

پىن بەخشىيىوت

ئەو قەرهگۈزىز بنىامىن نىيە

نا، ئەو نىيە

كە تۆى كرده پۆلىس و

بۇوكەشۈرۈشە يەكى جوان!

ژنهكەي مستەر بنىامىنى قەرەگۈزىز لە كاتىكدا لە نىوانى و نىوان پۆلىسەكەدا راودەستابورو، لىيى پارايەوه: تكاد لى دەكەم دەستگىرى مەكە، مەبەستى خراب نىيە، نايىينىت شىيت بۇوه؟. پىت دەلىم شىيته، دەستگىرى مەكە، نا، تكايىه لىيى مەددە. ئەوندە شىيت بۇوه تا رادەيك دەلىت شار بەو شىۋىدە دەبىنېت چۈون دالانى رۇوخا سەراۋىزىر بۇوه.

بەندكراوهەكان ھېشتە دەرەيىشتەن. رەوشەكە چۆن دەبۇو ئەڭەر مەرقۇق يەكىك لەو بەندكراوانە بوایە نەك كاپرايەك بوایە سەيرى كردىغان تىيدەپەرىن؟.

بە دواى كاروانى ئەو زىندانىانەيشدا كە گالىسکەي بچۈرۈكى دەستىيان پاڭ دەنا، زىندانىانىك هاتن قازىمەو قولنەگەي قورسييان بەسەر شانەوە بۇو لە خاچ دەچۈن، دوو رېز زىندانى دېكەيش ھاوارپى تىيەكەل بە دەنگى زنجىرە كانىيان لە دووى خۆيان راەدەكتىشا.

مستەر بنىامىن خۆي لە دەستى پۆلىسەكە راپسکاندو تىيى تەقاند، كە بە هات و ھاوارەوە لەگەل ژنهكەيدا دەمەقالەي بۇو، تا بەو دەربىنەنە ئەو كاتەمى بەبىردا هات پىشوازى لە بەندكراوهەكان بىكەت:

- (بانچو تۇنانچۇ سەير بىكە بىزانە رۆزگار چى بەسىر ھىئناویت و چەققۇكەت كە پىيىست دەخوات و ئارەزوو دەكتات لە ژورى تەپەدوري نۇوستىندا پەرۋو پاتالل دروست بکات! لۆلۈ كۆچۈلۈ، بە داسە كىلك پەروانىيەكەت سەير بىكە ئىستە چىت بەسىر ھاتووه! مىكستۇ ملندرىس سەير بىكە چۈن بە رىيە دەچىت لە كاتىيەكدا راھاتبۇويت سوارى ئەسپ بىت، ئاوى نوى بۇ خەنجەرەكەت، ئەى خايىنى مندالباز! كى بىينىتى كاتىيەك دەمانچەكەت پىّ بۇو و ناوت (دۆمنىيگۆ) بۇو، ئەى ئىستە كى بېرى دەمانچەكەت بە خەمبارى دەتبىينىت وەك رۆزىك لە رۆزەكانى هەفتە. بېرى دەبىت ئەو ئافرەتهى رۆزىيگارىك رىشكى بىز گواستىتەوە ئەسپىيەكانت بىكۈزىت. ناكىيت بەو بەمبارە بە ماسى داپۇشراوە يەخنى بۇ سەربازەكان دروست بىكىت! ھەر كەسىك قەلىيکى نەبىت زارى خۆى پى كىلىل بادات باشتىر وايە كەلەپچەى لە مەچەك بىكىت!).

مندالانى دوکان و كۆڭەكان بۇ مال دەگەرانەوە، گالىيسكەي ترامەكانىش لە نەفردا سىخناخ بۇون. گالىيسكەيەكى كرى، يان گالىيسكەيەك، يان پايسكلېيك تىيەپەرپىن ...، ئەو كاتەي يارىدەدەرى قەشەو خوينىدكارەكە لە پەرپىنەوەدى گۇرەپانى كاتدرائىيەكەو، پەناگەي دەرۆزەكمەران و زىلدانى خوانەناسان دەپەرپىنەوە، تەۋىزمى ژيان بەردەوام بۇو. ئەو دوو كەسە رېيىشتن و لەبەردەم كۆشكى گەورەي ئەسقۇفدا مالتاوايان لە يەكدى كەد.

خوينىدكارەكە لەسىر پەردىيەكى تەختەدارىن كە لەسىر وىرانەكە كەلەكە كرابۇو، بە چاۋىيکى سووكەوە سەيرى دار و پەردووى دالانە رۇوخاوهەكى كەد. كزە بايەكى سارد ھەلىيەر دبوو تەپ و تۆزىيکى نابۇوەوە، وەك دووكەلىيکى بىن ئاگر يان پاشماوهى تەقىنەوەيەكى دوور. كزە بايەكى دىكە ھەلىيەر دو پارچە كاغەزە نۇوسراروە فەرمىيەكانى باز دايىوه كە ئىستە بىن كەلەك بۇونە، بەسىر ئەو شوينەدا پەرت بۇونەوە كە رۆزگارىك ژورى ئەنجۇومەنلى شارەوانى بۇو. پاشماوهى تابلو

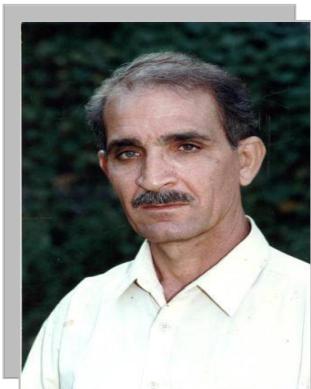
هدلواسراوه کانی قدد دیواره رو خاوه کان به هوی بایه که وه چوون ئالا ددهشە کانه وه.
لهناکاو سیبهرى قەردگویزە کە دەركەوت سوارى گسکىك بوبوو. لهناو
لاپەرەیە کى باكگراوندى شىنى پې لە ئەستىرە دەدرەوشايە و، پېنج گۈكانى
بچووكى پې لە زىخ و بەرد لە بەرددەم ھەردوو پىيىدا بۇون (تش!) لە گەل ئە و بى
دەنگىيەدا دەنگى كاتژمىرە کە بەرگۈئ كەوت، كاتژمىر ھەشتى ئىيوارەدى
رادەگەياند.
- (تش! تش!).

خويىندكارە کە گەيشتە مالەوهى خۆيان لە كۆتايى شەقامىكى داخراو، كاتىك
دەرگائى كرددە، گوبي لە دەنگى دايىكى بۇو(كۆكى كارە کە دەپىچرى)، چونكە
خۆيان ئامادە دەكرد نويىشى ئىيوارە دابدەن) بەسەر تەزبىحە كەيدا دەخويىندە
(... بۇ ئەوانە لە گىيانلەلان و ئەوانە لە گەشتدان، ھەروەها ئاشتى لە
نيوان سەرانى كريستيانە كاندا سەقامكىر بىت، بۇ ئەوهى بە دەستى
چەوساندنەوهى دادودرىيە و دەنالىيەت، بۇ دوزمنانى ئايىنى كاسولىكى، بۇ
پىداويسىتىيە کانى كلىيىسە پىرۆزى كريستيان و، بۇ پىداويسىتىيە كاغان، بۇ گىيانى
پىرۆز لە بارانى پىرۆزدا ... خودايە بەر بەزەبى خۆقمان بىخە).

پهراویزه کان

- ۱ - دووره‌گ: خولاسی: مولاتو: واته تیکه‌لییه ک له هیندییه کان - که دانیشتوانی رده‌من - و له سپی پیسته کان. ئه‌مانه نیزیکه‌ی نیوه‌ی دانیشتowan له هندیک ولاتانی ئه‌مه‌ریکای لاتین پیکده‌هیین.
- ۲ - به ئیسپانی واته خویری پیسکه.
- ۳ - ئه‌وه نه‌ریتیکه له ولاتانی ئه‌مه‌ریکای لاتین و ئیسپانیا باوبو.
- ۴ - به ئیسپانی به وشهی ئامار - گزده‌کریت، که به واتای خوشی ده‌ویت دیت.
- ۵ - شا ئه‌لفونسۆی ددیهم (۱۲۲۱-۱۲۸۴) شای قشتاله بوهه بەناوبانگ بورو حمزی له زانست و رۆشنبیری ده‌کرد و فیرگه‌یه کی بۆ وەرگیرانی زانسته کانی عەرەب بۆ سەر زمانی ئیسپانی دامەززاند.
- ۶ - لویسی چوارده‌یهم (۱۶۳۸-۱۷۱۵) شای فەرەنسا، سەردەمی ئه‌وه بەسەردەمی زېپینى رۆشنبیری فەرەنسا داده‌نریت و به خۆی لایه‌نگری ھونەرمەندان و نووسەران بورو.
- ۷ - سەرکردیه کی کونی ئەسینایه (۴۹۵-۴۲۹ پ.ز) بەوه ناوی دەرکردو بۇ زیرەک و بلىمەت بورو.

- ٨- بەناویانگترین پەیکەرتاشی گریکەو دلین پەیکەرى زیۆس ئەو دروستى کردووه.
- ٩- ناوی گریکیي (دیونیزیوس)ی خواوندی مەيء لای رۆمانەكان.
- ١٠- تامال: گۇشتى قىيمەكراوى تىكمەل بە پارچە بىبەرى سوور و گەنم شامييە، لە ئەمەريکاي لاتين بەيانىيان لە كاتى قاولدتىدا پېشىكەش دەكريت.
- ١١- دوعامان بۆ بکە.
- ١٢- زىكزيكە.
- ١٣- گيانلەبەرنىكى دەريايىيە لە دەرياكانى ئەمەريکاي لاتين زۆرە.
- ١٤- تاتا، كە بچۈوك كراوهەكە تاتىتايە، وشەيەكى ناوجەيىھە هيىندىيە كان بۆ سپى پىستەكان بەكارى دەھىنن كە واتاي (باوه بچۈوك) دەگەيەنیت.
- ١٥- ئاماژىيە بە يەكەمین خىزانى پاشايىيەتى لە فەرەنسا.
- ١٦- وشەيەكە لە جىنۇرۇھ نىزىكە بە ئىسپانى.
- ١٧- شاعيرىكى كۆنى ئىسپانىيە (١٥٣٦-١٥٠١) بە چامەي وىزدانى ناوی رۆيىشتۇو.
- ١٨- تۆھىيل: خوداوندى باران لە ئەفسانەكانى گەلى (مايا) لە گواتيمالا.
- ١٩- هەگبەيەكە وەك (جانتا) لە كۆل دەكريت.

وهرگیپ له چهند دیپریکدا

- سالی ۱۹۵۱ له ناوچه‌ی بنکووره‌ی سه‌ر به قه‌زای خانه‌قین له دایکبووه .
- سالی ۱۹۶۳ خویندنی سه‌ره‌تایی له قوتا بخانه‌ی گوندی کورپه‌شله‌ی که ناری زیّ سیروان له ناوچه‌ی خانه‌قین ته‌واو کرد ووه .
- قوناغی خویندنی ناوه‌ندی و ئاماده‌یی له شاری خانه‌قین ته‌واو کرد ووه .
- سالی ۱۹۷۰ چووه‌ته به‌شی کوردی کولیزی ویژه‌یی زانکوی به‌غداو له سالی ۱۹۷۴ ادا به‌کالوریوسی زمان و ویژه‌ی کوردی و هرگیپه .
- له سالی ۱۹۷۰ او دهستی به نووسین کرد ووه .
- له زوربیه‌ی گوفار و پۆژنامه کوردییه کاندا به‌رهه‌می ویژه‌یی و شیعرو باهه‌ت و وتاری همه‌جوری بلاو کرد ووه و به‌رهه‌میکی زوری شاعیران و چیروکنووسانی کوردی کرد ووه ته عه‌ره‌بی و بلاوی کرد وونه‌ته ووه و له سایتی

- ئىنتەرنېت بەرچاودەكەون و چەند بەرھەمەنگى دەستنۇوسى ھەيە چاوه پېتى
چاپ دەكەن، ئەم بەرھەمانەشى چاپ كەدوووه:
- كۆشىعىرى شەپقلى ئاواز سالى ١٩٧٨ بەغدا.
  - كۆشىعىرى ژىلەمۆي پاز سالى ١٩٨٠ بەغدا.
  - كۆشىعىرى بەردەباز سالى ١٩٨٦ بەغدا.
  - كۆشىعىرى خۆر كۆچ ناكات سالى ١٩٨٧ بەغدا.
  - كۆشىعىرى پىس سالى ١٩٩٧ ھەولىر.
  - كۆشىعىرى ئەفسانەي سېيى سالى ٢٠٠٥ ھەولىر.
  - دەستنۇورى شىكىرنەوە لە زمانى كوردىدا ٢٠٠٨ ھەولىر.
  - ئامۇرگارى دايىك. چىرۇكى مەنداان. وەرگىپراو. ٢٠٠٨ ھەولىر.
  - خەونەكەي دارا. چىرۇكى مەنداان. وەرگىپراو. ٢٠١٠، ھەولىر.
  - خەناوکە. چىرۇكى فۆلكلۇرى گەلان، وەرگىپان، ھەولىر. ٢٠١٠.
  - فريشىتەي دارستان. چىرۇكى فۆلكلۇرى گەلان، وەرگىپان، ھەولىر، ھەولىر. ٢٠١٠.
  - كۆچىرۇكى (ھەورە تىيىشقە)، وەزارەتى پۇشنبىرى و لاوان، ھەولىر، ھەولىر. ٢٠١١
  - رۇمانى (بەفر لە پەنجەرەوە دىتە ۋۇورى)، حەننا مىنە، وەرگىپان، ھەولىر، ھەولىر. ٢٠١١
  - دىوانى (درۇيەكى دىكە)ي شاعير (زانا خەلیل)، وەرگىپان بۇ عەربى، ھەولىر، ھەولىر، ٢٠١١
  - رۇمانى (پىرەكەي سەر رۇوبارى درىنە)، ئىقۇ ئاندربىچ، وەرگىپان لە عەربىيەوە، ھەولىر، ھەولىر، ٢٠١١

- رۆمانی (گۆرپه‌پانی نه‌فره‌تی)، ئىقۇق ئاندريچ، وەرگىزان لە عەرەبىيەوە، ھەولىر، ۲۰۱۱.
- مامۆستاي زمان و ئەدبى كوردى بۇوه.
- پۆزىتامەنۇسە.
- ئىيىستە لە دەستەي نۇوسەرانى گۇۋارى (ئاسۆى پەروەردەيى - پەروەردەو فىېركىرن).

